OVER DE AARD VAN DE ZIEL

COMPENDIUM

…in de Joodse traditie ‘nefesh’ genaamd. In Christelijke kringen heet dit de ‘vis animæ inferior’. De persoonlijke ziel zouden wij bovennatuurlijk kunnen noemen, ook wel ‘neshama’ genaamd, afgeleid van het Hebreeuws voor ‘adem’, die bedoeld is om met God één te worden.

- geen copyright, alleen attributie -

HUBERT LUNS

maart 2012

(revisie febr. 2025)

INDEX

pagina

Deel 1 hfst. 1: Over de Aard van de Ziel

§ 01 De specifieke- en de persoonlijke ziel 05
§ 02 Materialistische metaforen schieten tekort 06
§ 03 Het verschil tussen biologische en menselijke intelligentie 06
§ 04 De instorting van de menselijke ziel 11
§ 05 De verheven status van de mens 13
§ 06 Een complete lichaamsmaquette 15
§ 07 Uit het niets getrokken 16

Deel 1 hfst. 2: Seksualiteit & Nakomelingschap

§ 08 Alles dient een hoger doel 22
§ 09 Een terugkeer naar de heidense wortels 26
§ 10 De sluizen opengezet 27
§ 11 De demografische winter 31
§ 12 Sex and the City 33

Deel 2 hfst. 1: De Vier Scheppingsstadia

§ 13 De vier scheppingsstadia en de tien scheppingsgezegden 60
§ 14 De objectieve- en subjectieve zijnstoestand 63
§ 15 In Zijn NAAM 65
§ 16 De betekenis van celdifferentiatie 66
§ 17 Na de geboorte 67
§ 18 Het veertig-symbool, beeld van twee werelden 69

Deel 2 hfst. 2: De Joodse Feestcyclus en de Komende Heilstijd

§ 19 Die ‘Unvolendete’ 80
§ 20 Gods cyclus onder de loep 82
§ 21 Zal een natie op één dag geboren worden? 85
§ 22 De betekenis van de kalenders van Israël 86

Deel 2 hfst. 3: Otto III was méér dan Keizer 90

§ 23 De Prelude 91
§ 24 Iets Goddelijks wordt Openbaar 92
§ 25 Otto’s Dood is de Kentering in de Tijd 93
• Ontdek je Erfdeel – Johan Stringer (recensie) 95

Deel 3: De Donkere Nacht der Ballingschap 97

§ 26 Van zielesmart tot contemplatie 99
§ 27 De dichtkunst, fakkel van het Eeuwig Woord 99
§ 28 De opklimming van de Karmel 100
§ 29 In zielsverrukking onttrokken 103
§ 30 Van eenwording tot dienstbaarheid 105

• De Missie van een Genie – Bert Engelfriet (recensie) 108

Deel 4: Uw Wil Geschiede

§ 31 De wet in ons binnenste 114
§ 32 Het kindschap Gods 115
§ 33 Van gebrokenheid naar glorie 118
§ 34 Een soeverein werk van God 121
§ 35 De minste is meerder dan Johannes 122
§ 36 Van volheid op volheid 123
§ 37 Het transcendente innnerlijke leven ‘in’ de Triniteit 123
§ 38 De apotheose 126

• Sensitivity Training – Rev. Hette Abma (recensie) 139
• Tussen Waan en Werkelijkheid – Gerard Feller (recensie) 141

Deel 5: God Veraf ...en toch Nabij

§ 39 Vergeef het hun wat zij weten niet wat zij doen! 147
§ 40 De Uniciteit van het Menszijn 150
§ 41 Zolang er Leven is, is er Hoop 152
§ 42 Een lamp voor mijn voet is Uw Woord 155

Deel 6 hfst. 1: Eucharistie vanuit Oudtestamentische Tijden

§ 43 Het brood is Zijn eigen vlees 169
§ 44 In de eeuwigheidstegenwoordige tijd – de weg van de martelaar 173
§ 45 Hostie is meer realiteit dan onze waan 178
§ 46 De latere traditie 180
§ 47 Wat hebben de eerste Christenen gezegd en gedaan? 182
§ 48 Gods overstelpende Liefde blijft onbeantwoord 186

Deel 6 hfst. 2: Priesterschap een roeping, geen ambt

§ 49 De priester door God geroepen, of een ambtenaar? 188
§ 50 Erfenis uit de roerige jaren zestig 190
§ 51 De desacralisatie van de Stad Gods 192
§ 52 Een déjà-vu 194
§ 53 Niets kan Gods triomf stoppen 196
§ 54 Een vloedgolf van genade 196

Deel 6 hfst. 3: De overwinnende Kerk

§ 55 Niets doen en op de Belofte wachten 200
§ 56 De Strijdende en de Triomferende Kerk 201
§ 57 Een actieplan 204

Deel 7: Het Mystieke Huwelijk en de Vergoddelijking in het 'Ware Leven in God' (Vassula Ryden)

227

Vassula's geschriften "Het Ware Leven in God" (WLIG) spreken voortdurend van God die de wereld de genade van vergoddelijking wil schenken, wat wil zeggen dat mensen goden worden dankzij hun participatie met het Godhoofd. Mensen weten niet wat ze met dit begrip aan moeten totdat ze beseffen dat het een andere term is voor het ontvangen van het eeuwig leven in God. Het is het eeuwig leven van God en door en in God dat ons zal worden gegeven.

APPENDICES

192 01: De ontologie van Plato, Aristoteles en Thomas Aquino 019
Appendix 02: Bij parthenogenesis zou het Y-chromosoom ontbreken 021
Appendix 03: Zelfmoord in Japan - de Doorn in het Christanthemum 037
Appendix 04: Het Verbroken Gezin (statistieken over scheidingen) 041
Appendix 05: Televisieuitzending over de Abortuskproblematiek 043
Appendix 06: De homoseksuele agenda die onze maatschappij perverteert 046
Appendix 07: De demografische ineenstorting ter bevordering van de NWO 049
Appendix 08: De gezondheidsrisico's van hormonale anticonceptie 053
Appendix 09: Dood en Ziekte in het Oude Rome (Linda Gigante) 056
Appendix 10: De schepping van de mens naar Gods Beeld 072
Appendix 11: Dit Dubbel Lichaam dat God ons gegeven heeft 074
Appendix 12: Orgaandonatie, een zaak van leven en dood (recensie) 076
Appendix 13: Onze Haren Mantel, of de Wezensaard van het Occulte 110
Appendix 14: Groepsdenken is Hypnotische Connectiviteit 128
Appendix 15: Overdenkingen over de Vrije Wil (Birgitta van Zweden) 142
Appendix 16: Uit Boek der Waarheid: over de vrije wil en staat van genade 158
Appendix 17: Lezing van Prof. Edgar Andrews over schepping of evolutie 160
Appendix 18: Draag de parochiepriesters in je hart 207
Appendix 19: Hoe het Misoffer van Zijn Troon werd Gestoten 210
Appendix 20: Nieuwe wijzen van Eucharistie-uitreiking zijn beledigend 217
Appendix 21: De juiste intentie tijdens het Heilig Misoffer (Catalina Rivas) 219
Appendix 22: Is Crematie wel Christelijk? 246
Appendix 23: Wat nu ten aanzien van Reïncarnatie? 249
Appendix 24: Ziekenhuizen dumpen dode babies bij afval 251

DEEL 1 – Hfst. 1

Over de Aard van de Ziel

Hier volgt in grote lijnen een eigentijdse aanpassing van de natuurfilosofie zoals onderwezen op de kathedraalscholen en middeleeuwse universiteiten. In plaats van deze filosofie, welke waarlijk een filosofie van het leven was, ontstond onder invloed van het moderne wetenschappelijke denken het concept van het zielloze heelal, iets waar wij resoluut afstand van nemen.

1 – De specifieke- en de persoonlijke ziel

Volgens Michael Stebbins in de HarperCollins Encyclopedia of Catholicism:

> «« …is het zielsbegrip dat in de Katholieke theologie vanaf het einde van de dertiende eeuw overheerste dat van Thomas van Aquino (1225-1274). In navolging van Aristoteles vatte hij de ziel in algemene zin op als het patroon van onderlinge relaties (substantiële vorm), dat de vele delen en processen van een organisme tot een functioneel geheel weet samen te voegen. In de mensen toont dit samenvoegende of vormende element zich volgens Thomas van Aquino op verschillende bewegingsgebieden, van het vegetatieve tot het rationeel denkende bewegingsgebied. Deze benadering houdt in dat de menselijke ziel op natuurlijke en intrinsieke wijze met het lichaam verbonden is; derhalve niet als een geestelijke gevangene in een stoffelijke gevangenis. »»

Ieder mens heeft slechts één ziel, wat niet weerspreekt dat als de onsterfelijke ziel in de foetus wordt ingestort (toegevoegd aan) niet reeds vooraf sprake kan zijn geweest van een sterfelijke ziel. Men mag ervan uitgaan dat bij de instorting van de onsterfelijke ziel de sterfelijke onmiddellijk samensmelt met de onsterfelijke, om vervolgens één ondeelbare ziel te vormen. Dat een (sterfelijke) ziel in het menselijk embryo vanaf de conceptie bestaat houdt verband met morfogenesis, want het scheppen van vorm en beeld zijn kenmerkend voor het domein van het onderbewustzijn (de moderne term voor ziel). Het valt te begrijpen dat er later binnen die uit twee componenten – de dierlijke en bovennatuurlijke (Gen. 1:27, 3:21) – opgebouwde onsterfelijke ziel bot-

sende drijfveren voortkomen. Echter, die kunnen door wilskracht en het onmisbare ingrediënt van goddelijke genade worden opgevangen. De sterfelijke component kunnen we de 'specifieke ziel' noemen en de onsterfelijke de 'persoonlijke ziel', want het eerste maakt onderscheid tussen het collectieve (waaruit het getrokken wordt) en het specifieke bewegingsgebied, terwijl het tweede het belang van de vrije wil en de kwaliteiten van zelfbewustzijn en het verstandelijk denken benadrukt.

2 – Materialistische metaforen schieten tekort

Iedere levensvorm, zo ook de vegetatieve, heeft een agerende ofwel specifieke component nodig als tegenhanger van het reagerende collectieve om op de verschillende levensniveaus adequaat te kunnen optreden, onder meer op ecologisch, metabolisch, immunologisch, perceptief, instinctief, latente en adaptieve niveaus, die onder de term ;hypnotische connectiviteit' vallen. Er zijn ook situaties denkbaar waarbij de relatie is omgekeerd en het collectieve onderbewustzijn agerend optreedt en zich dan met een persoonlijkheid heeft omkleed.

Het begrip 'levensvorm' moet in dit verband ruim worden gezien, en omvat ook subeenheden of -systemen die volgens het holistische principe een uitsplitsing zijn van een collectiviteit. Met 'holistisch' wordt bedoeld dat de relatie tussen collectiviteit en specificiteit wederkerig is: de collectiviteit kan net als de onderliggende specificiteit als een eenheid worden beschouwd, al kunnen die twee niet van elkaar gescheiden worden. Immers, het specifieke is evengoed een verklaring van het geheel als het geheel een verklaring is van het specifieke. Voor dit soort structuur geven materialistische metaforen onbevredigend inzicht. Het voorgaande sluit wonderwel aan bij het theologische concept van de Goddelijke Drievuldigheid, want zoals God tegelijkertijd trinitair en absoluut uniek is, zo vertegenwoordigen veelvuldigheid en uniciteit in de wereld om ons heen geen tegenstrijdigheid, omdat ze beide beeld zijn van en deelname aan het goddelijke.

Zo kan gesproken worden van de ziel van een wit bloedlichaampje, maar ook van de ziel van een orgaan (zoals de lever), een plant of van een populatie. Een bijenpopulatie bijvoorbeeld, treedt vanaf dertig individuen op als organisme. (Lavie en Roth) Dat heet korfmentaliteit. Deze benadering past uitstekend bij wat de Britse botanist Rupert Sheldrake 'morfische velden' noemt, zoals uiteengezet in "The Presence of the Past" (de aanwezigheid van het verleden). Hij beschouwt morfische velden als een matrix, of enorm web, met dwarsverbanden, toepasbaar op gehele ecosystemen alsook op hun onderliggende soorten, op soorten alsook hun onderafdelingen, en op onderafdelingen alsook individuen, en ten slotte op individuen en hun levende bestanddelen. Zelfs gaat hij niet voorbij aan anorganische materie in de vorm van totale planeten en galactische systemen. Hij beschouwt morfische velden als een resonerend organisme dat, ongehinderd door tijd en ruimte, het gehele spectrum van het universum omvat. Dit idee gelijkt op het concept van de reticulum dei (het goddelijk netwerk), wat nader zal worden uitgewerkt in de Appendix die het groepsdenken bespreekt.

3 – Het verschil tussen biologische en menselijke intelligentie

De specifieke ziel is de animale of natuurlijke bewustheidsvorm, in de Joodse traditie 'nefesh' genaamd. In Christelijke kringen heet dit ook wel 'vis animæ inferior'. De persoonlijke ziel zouden wij bovennatuurlijk kunnen noemen of de 'vis animæ superior', de Joodse traditie noemt dit 'neshama', afgeleid van het Hebreeuwse woord voor 'adem'. De ruach of 'geest' is een uitvloeisel (het natuurlijke gevolg) van de neshama en omgekeerd is de menselijke neshama een uitvloeisel van Gods Geest. Als wordt gezegd: "Een dier heeft geen ziel" dan wordt bedoeld dat een dier geen ziel heeft in

de verheven betekenis van het woord ziel; inderdaad is het verschil tussen de dierlijke ziel en de goddelijke dermate groot, dat deze zegswijze niet als onjuist kan worden bestempeld. In onze benadering wordt echter de overeenkomst tussen deze twee benadrukt, wat bij het Bijbels taalgebruik van nefesh past, dat ‘ziel’ of ‘ademend schepsel’ betekent, maar ook vis of geest.

Dat nefesh niet slaat op de onsterfelijke ziel blijkt uit het gebruik van dit begrip in de Bijbel. In Genesis 2:7, waar tijdens de ontmoeting met de goddelijke aanwezigheid de neshama of levensadem geblazen wordt in wat Adam moet worden, heeft dit tot gevolg dat de nefesh (lijk of wezen) tot leven komt. Nefesh is afgeleid van het Hebreeuws voor ‘verblijf houden’. In Genesis 1:24, waar sprake is van dieren, wordt nefesh als schepsel vertaald, en in Leviticus 21:11, waar sprake is van een menselijk lijk, wordt dit als lichaam vertaald: *“kom niet nabij een dood lichaam”.* Zolang een mens de band met zijn schepper niet heeft hersteld moge de ziel onsterflijk zijn, maar omdat het leven ‘in’ de Heilige Geest verstek gaat wordt die mens op zijn eigen ‘geest’ teruggeworpen en kan daarom als dood worden beschouwd, een nefesh, zij het van een bijzonder soort. De op zichzelf staande ziel is als een beker zonder inhoud; in het Frans zeggen ze “un contenant sans contenu”. Zegt Psalm 23, wijzend naar onze eindbestemming: *“Met olie zult Gij mijn hoofd zalven en dan zal mijn beker overvloeien.”*

Samen met de stoffelijke ‘gestalt’ vertegenwoordigt de specifieke ziel (nefesh) de biologische intelligentie, die de mens met dieren gemeen heeft en die hij aanwendt om lichaamsprocessen en stoffelijke zaken te reguleren en in zijn tijdelijke behoeftes te voorzien. Wat het tijdelijk aardse betreft is de mens, die op zijn eigen op de materie gerichte geest werd teruggeworpen, is het punt bereikt dat hij denkt dat dat tijdelijke alles is waarvoor hij bestaat, dat in een non-stop gevecht veroverd moet worden. O, ellendige mens! Hoe zal hij uit deze poel van ellende verlost worden?

Pas na Christus’ verzoeningswerk werd de weg weer vrijgemaakt voor de vereniging met Gods Geest (de Heilige Geest), waardoor zich het verbazingwekkende voordoet dat God zich daardoor in deze mens ‘reproduceert’ iets wat reeds vanaf de schepping van Adam en Eva in de bedoeling lag, maar door de overtreding van het gebod werd geblokkeerd. En door die blokkering werd de mens op zichzelf teruggeworpen, op zijn eigen intellect, levend in een materiële wereld en zonder blik op het Hemelse, tenzij door de ogen van het geloof, voorwaar, een moeilijke exercitie. Hij werd net als Caïn een zwerveling, verstoken van God, zij het nooit helemaal.[1)] Hoe anders zouden wij de aanvallen en boze inspiraties van den Boze kunnen weerstaan? Het echte leven is het leven in, door en met God, iets om engelen jaloers op te maken. Welk een onovertrefbaar doel waar geen mens, zelfs de grootste heilige, zich ooit een exact idee van heeft kunnen vormen, zo verheven boven hetgeen wij in dit tranendal meemaken.

Wat de regulering betreft van de lichaamsprocessen weten we dat dit via het DNA gaat, het levensboek, een boek want de vier nucleotiden waaruit het DNA in een schier oneindige reeks bestaat, zijn in feite vier letters. De woorden van deze ‘letters’ zijn de instructies, maar er is een intermediair nodig die ze kan lezen en vervolgens ten uitvoer brengen, en die intermediair is de ziel. Het is daarom dat vanaf het conceptiemoment ieder leven – vanaf het kleinste bacteriële tot aan de complexe dieren – telkens een aparte ziel vereist om deze verbazingwekkende prestatie te kunnen leveren.

Dat een cel vanaf zijn vroegste levensstadium een ziel heeft om in staat te kunnen zijn de instructies van het DNA te lezen en initiëren, houdt in dat iedere reactieve cel, in

1) De Heilige Geest spreekt ons geweten aan, een geweten dat reeds vanaf het begin de natuurwet ingeschreven heeft gekregen (de Tien Geboden). Ook fluistert de Heilige Geest in ieder mens het goede in en troost ons in deze wereld van modder en verdriet. Ten slotte heeft God zijn engelen gegeven om ons bij te staan.

bijvoorbeeld het menselijk lichaam, een afzonderlijke ziel heeft, met uitzondering van de onbevruchte ovocyt (ei), want anders zou het zich via mitosis (celdeling) in een nieuwe levensvorm ontwikkelen. Een ovocyt is daarom een dood lichaam – dat tot leven gewekt kan worden. Hetzelfde kan worden gezegd van een DNA-virus dat alleen tot leven komt nadat het een cel is geïnfiltreerd en interfereert met het reeds aanwezige genetische materiaal. In principe is iets dood als het geen ziel heeft. Het is nogal dom te beweren, wat tegenwoordig algemeen wordt aanvaard, dat iemand dood is als zijn hersens geen aanwijsbare activiteit tonen, een regel die uitsluitend is ingevoerd om tot het oogsten van levende organen te kunnen overgaan, die dan voor transplantie kunnen worden ingezet. Wat de spermatozoa betreft, ben ik geneigd te denken dat een volwassen spermatozoon een volgroeide levende entiteit is en in tegenstelling tot een ovocyt een eigen ziel heeft, wellicht reeds bij het begin van de spermatogenesis ingestort.

Er bestaat géén rechtstreeks oorzakelijk verband tussen het DNA/RNA en zijn uitingsvormen net zomin als er een rechtstreeks verband bestaat tussen een instructieboekje van een bouwpakket en het uiteindelijke resultaat; het is de bouwer die het boekje leest en zijn instructies volgt, die dat tot stand brengt. Het wordt nu ook duidelijk waarom het menselijk leven een aanvang neemt bij de penetratie van het plasmamembraan door de spermatozoon (hier kom ik later op terug) als dan de ziel wordt ingestort, voorafgaand aan het conceptiemoment. De conceptie zelf is reeds een wondere en geregisseerde reeks gebeurtenissen. De 'wisselwerking' tussen het sperma en het plasmamembraan van het ovocyt (ei), en niet de daaropvolgende bevruchting, stimuleert de ontwikkeling tot embryo. Het is immers de ziel die daartoe de aanzet geeft en dat regisseert. De penetratie van het membraan geeft derhalve het moment aan van de instorting van de ziel (de vis animæ inferior).

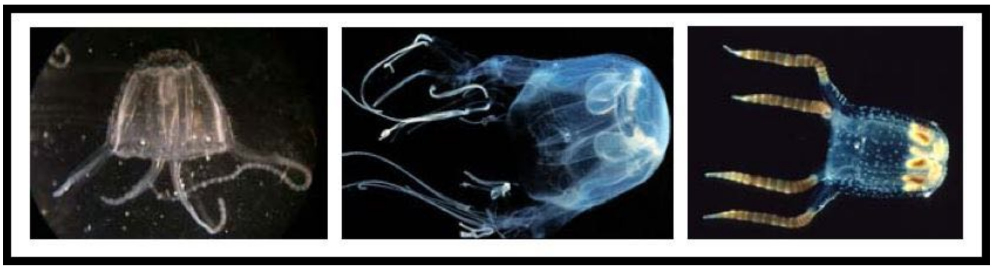

De extreem giftige Chironex Fleckeri of dooskwal (Cubozoan), die in de noord Australische wateren heerst, is een mooi voorbeeld van biologische intelligentie. Een kwal zit op de drempel van plantaardig naar dierlijk leven. Deze soort heeft 24 aanhangsels, verenigd in trossen van zes, een aan elke zijde van zijn kubusachtige lichaam. Elk aanhangsel bevat twee soort organen – met vier eenvoudige putjes en twee hoogontwikkelde ogen die anatomisch op het menselijk oog lijken, met een lens, netvlies en hoornvlies dat kleuren waarneemt. De putjes zijn eenvoudige lichtontwarende maaksels die overeenkomen met die van de gewone kwal. De ogen zijn echter iets heel anders. Zij hebben een uitstekend vermogen om afzonderlijke voorwerpen waar te nemen – zich er bewust van te zijn – en daar adequaat op te reageren. Maar dit schepsel heeft absoluut geen hersens! Elke tros met aanhangsels heeft een geconcentreerde knoop zenuwcellen aan de achterzijde, maar dat is dan ook alles. Hoe de soms tegenstrijdige informatie wordt verwerkt om de juiste actie te ontlokken blijft een raadsel. Aangezien beelden op het levend netvlies als op zichzelf staande gedachten kunnen worden opgevat, zijn mijns inziens geen hersens nodig om deze te verwerken. Het verwerkingsgedeelte zou zeer wel het onstoffelijke (onder)bewustzijn kunnen zijn (als exponent van de ziel) waarvoor beelden het primaire communicatiemiddel zijn. Descartes devies wordt daarom: "vido ergo sum", of: "ik zie dus ik ben" (i.p.v. ik denk dus ik ben).

Het voorgaande roept de vraag op: “Kunnen de menselijke hersenen de superioriteit van de menselijke geest verklaren?” Volstrekt uitgesloten! In 1972 verscheen een serie artikelen over dit onderwerp van de hand van Robert Kuhn, getiteld: “Wat is de reden voor het voor het enorme verschil tussen de dierlijke hersenen en de menselijke geest?” Hij schrijft: [2)]

> «« Pas zeer recent hebben de verschillende academische disciplines die zich met hersenonderzoek bezighouden het volledig scala aan informatie, dat nodig is om de menselijke hersenen op zijn merites te beoordelen verworven. (…) De geringe superioriteit van de menselijke hersenstructuur over die van het dier, hetzij catacean of primaat,[3)] kan geen bevredigende verklaring geven voor de onoverbrugbare kloof die zich tussen de unieke onbeperkte menselijke geest bevindt en de (sterk) (…) instinctieve dierlijke hersenen. Daarom moet een onstoffelijke toevoeging de menselijke hersenen naar een hoger plan tillen, deze op het niveau van de menselijke geest brengend; immers, er ontbreekt een verklarende stoffelijke component. (Hij maakt de toepasselijke opmerking) dat het menselijk zelfbewustzijn op het eerste gezicht misschien niet zoveel anders lijkt dan het dierlijke bewustzijn, maar de afstand tussen die twee is misschien wel het belangrijkste onderscheidende element tussen de menselijke geest en de hersenen van een dier. »»

---

2) “Why the vast difference between animal brain and human mind?” (Waarom het grote verschil tussen de dierlijke en menselijke geest?) van Robert L. Kuhn – The Plain Truth, Ambassador College Press, Pasadena Californië # jan. tot juni uitgaven 1972 (citaten febr. p. 24, mei p. 29, juni p. 40). “The Plain Truth” werd gepubliceerd door de “Worldwide Church of God” onder leiding van Herbert W. Armstrong (1892-1986), met religieuze opvattingen die puur sectarisch kunnen worden genoemd.

Een buitengewoon interessant artikel dat een overzicht geeft van de tussen mens en dier vergelijkende neurowetenschappen, is van de hand van Douglas Fox: “The Limits of Intelligence – The laws of physics may well prevent the human brain from evolving into an ever more powerful thinking machine” - Scientific American # july 2011 (pp. 21-27). Zijn conclusies komen goed overeen met die van Robert Kuhn.

3) In het begin der jaren tachtig stelden Charles Sibley en Jon Ahlquist vast dat het onderscheid tussen de menselijke en chimpanseese gnome (genetische blauwdruk) een ongelooflijk kleine 1,6% vertegenwoordigt, zodat een chimpansee genetisch dichter bij de mens staat dan om het even welke primaat, wat nog in latere studies werd teruggebracht naar 1,2% in termen van afzonderlijke nucleotide wijzigingen. Het internationale “Chimpanzee Sequencing and Analysis Consortium” ontdekte in 2005 dat duplicatie en herschikkingen van grotere DNA reeksen een extra 2,7% verschil veroorzaakt. De overeenkomst, die tussen de 96,1 en 98,8% ligt, vertegenwoordigt voor sommige mensen de schokkende boodschap dat geen aap dichter bij de chimpansee staat dan de mens. Op deze basis staan mensen en chimpansees genetisch dichter bij elkaar dan twee moeilijk uit elkaar te houden vogelsoorten als de roodogige en witogige vireo, die genetisch nog altijd 2,9% van elkaar verschillen. De befaamde Jane Goodall, die als eerste de chimpanseegeest in het wild bestudeerde, zei eens: “Natuurlijk zijn mensen uniek, maar wij zijn niet zo anders als wij plachten te denken.” Gebaseerd op bloed specimen stelde de bioloog Vincent Sarich reeds vijftien jaar eerder vast dat mensen en chimpansees op elkaar lijken als “twee ondersoorten van de buidelrat die op de tegenover elkaar liggende oevers van de Colorado Rivier leven.”

Die laatste opmerkingen zijn zwaar overdreven. De genetische gelijkenis tussen een chimpansee en een mens is niet noodzakelijkerwijs echt, en eerder sentimenteel dan biologisch: een liaan die aan de oever van een rivier groeit heeft nog nooit een Romeins aquaduct geconstrueerd. In Canada heeft professor Calarco met zijn team aangetoond dat de eiwitten van genen in de chromosomen bij een mens en een aap niet dezelfde opbouw hebben. Menselijk RNA (ribonucleïnezuur) dat de eiwitbiosynthese bepaalt, is niet te vergelijken met dat van een aap. Kortom, in tegenstelling tot wat het lijkt, stamt de mens niet van de aap af.

De conclusie is dus gerechtvaardigd dat de hersens niet het denken zelf doen, maar dat de neshama dit doet die via de hersens denkt. Als intellectuele activiteit denkt de mens dus ‘door’ de ziel ‘via’ de hersens, net als de mens ‘door’ de ziel ziet ‘via’ de ogen (via de ogen kunnen we daarom terugkijken naar iemands ziel). God heeft geen hersens en geen ogen en toch kan God denken en zien. Na de dood kan de van het lichaam gescheiden onsterfelijke menselijke ziel dus ook ‘blijven’ denken en zien. Het behoeft geen betoog dat in het spectrum van het intellectuele tegenover het instinctieve de mens primair intellectueel is en het dier instinctief. Het intellectuele vertegenwoordigt de capaciteit van logisch denken en het ontwikkelen van nieuwe gedachten. De schitterende neshama, die alleen de mens eigen is, is begiftigd met een geest die tot het intellectuele in staat is: via waarneming worden gegevens uit onze omgeving bewaard en vervolgens door het intellect in nieuwe combinaties uitgewerkt, gekend als werktuigen, gebruiksvoorwerpen, voertuigen, woningen en dergelijke, waartoe dieren niet in staat zijn, zelfs als ze hersenen zouden hebben die tot meer in staat zijn dan de menselijke. Wat de andere kant van het spectrum betreft omschrijft Professor Erich Blechschmidt aangeboren instincten als: [4)]

> «« …reacties die verder zijn ontwikkeld vanuit een embryonaal begin, want (zegt hij) wat niet reeds bij de vroege ontwikkeling onbewust door het lichaam is ‘in’geoefend, kan ook niet later – hetzij bewust, hetzij instinctmatig – worden uitgeoefend. (…) De veel aangehaalde vastklemreflex van de pasgeborene is een latere uitdrukking van het reeds in een embryonaal stadium plaatsvindende, maar nog niet volledig ontwikkelde, typisch menselijke groei-grijpen. Het is geen atavistisch gedrag. »»

Dat de vastklemreflex is ingeoefend tijdens de vroege baarmoederlijke ontwikkeling bewijst nog niet dat het zonder atavisme is (wikipedia: een voorouderlijk overgenomen kenmerk dat voor zijn expressie geen inoefening vereist), want atavismen zoals het jachtinstinct behoeven inoefening om te kunnen volgroeien. Die zijn rudimentair aanwezig om zich vervolgens steeds duidelijker uit te drukken. Blechschmidt bestudeerde de formatieve causatie van het zich ontwikkelende menselijke lichaam. Maar wij mogen aannemen dat de causale wetmatigheden ook toepasbaar zijn op talenten (gedragspatronen en kundigheden), want behoren vorm en talent niet tot hetzelfde onderbewustzijnsdomein? Hoe anders? Het lijkt aannemelijk dat voor toegepaste talenten gelijksoortige mechanismen gelden. Ik wijs op het prachtige talent van baby’s om taal aan te leren wat onmiskenbaar atavistisch is. En wat te denken van het paringsgedrag van veel diersoorten en het talent van vogels om zonder oefening een nest te bouwen? Het is wel zo dat als een klein kind niet met spreektaal wordt geconfronteerd het later nooit meer in staat zal zijn om menselijke spreektaal te leren, maar als het eenmaal begonnen is taal te leren zal het pas na jarenlange oefening over een goede taalvaardigheid beschikken. Dit betekent dat de omgevingsfactoren de ontwikkeling stimuleren van wat ingeboren is en dat moeten doen binnen het geëigende tijdsvenster. Kortom, inoefening en atavisme kunnen heel goed samengaan.

Dat de manifestatie van gedrag en de uiterlijke vorm de ziel of het onderbewuste domein toebehoren, betekent dat het DNA geen aanwijzing geeft voor de uitdrukking ervan, alhoewel een degeneratie in de genetische code ook oorzaak kan zijn van lichamelijke misvormingen en verlies van talenten. Hoe dan ook, het lijkt onmogelijk een causaal verband te leggen tussen gedrag & uiterlijke vorm en een specifieke DNA-sequentie. En geloof me, ze hebben dat nagezocht! Een mens is een totaliteit en daarom is wat in de vorm bestaat – betrekking hebbend op de geest – ook een afspiegeling van het DNA, ondanks het feit dat een vorm, zoals de neus, niet in een specifieke

---

4) “Wie beginnt das menschliche Leben”, Erich Blechschmidt - Christiana Verlag, Stein am Rhein, Zwitserland # 1976.

DNA-sequentie kan worden gelokaliseerd. Het meest in het oog springende is de uiterlijke verschijningsvorm van het mannelijke/vrouwelijke dat zich op een glijdende schaal bevindt, ongeacht of iemand een vrouw of man is, want een man (XY chromosoom) kan er in veel opzichten zeer vrouwelijk uitzien en een vrouw (XX) zeer mannelijk. Opmerkelijk genoeg zijn ontzettend veel mannen tegenwoordig zeer vrouwelijk en vrouwen zeer mannelijk, wat het volgende in herinnering roept: "Er komt een tijd dat de mannen zwak zijn, de vrouwen schaamteloos en de bomen vruchteloos." Otto Weininger publiceerde in 1903 bij de Weense uitgeverij Braumüller een baanbrekend werk "Sekse en Karakter" (Geschlecht und Charakter), in een poging de geslachtsverhoudingen in een nieuw licht te stellen. Aan het begin van hfst. 5 zegt hij: *"Gezien de toegegeven nauwe overeenkomst tussen materie en geest, mogen we verwachten dat de opvatting van seksuele tussenvormen, indien toegepast op mentale feiten, een rijke oogst aan resultaten zal opleveren. Het bestaan van een vrouwelijk mentaal type en een mannelijk mentaal type is gemakkelijk voor te stellen (en de zoektocht naar deze types is door vele onderzoekers gemaakt), maar zulke perfecte types komen nooit voor als werkelijke individuen, eenvoudigweg omdat in de geest, net als in het lichaam, allerlei seksuele tussenvormen bestaan."* De Russische filosoof Nikolai Berdjajev beweerde voor dit werk dat *"na Nietzsche er in deze [moderne Duitse] vluchtige cultuur nog niets zo opmerkelijk is geweest."* (Die Fackel, 1903) Het kreeg een lovende recensie van de Zweedse schrijver August Strindberg, die schreef dat het *"waarschijnlijk het moeilijkste van alle problemen had opgelost, het vrouwprobleem."* (Mack 2003, p. 104) Sekse en karakter stelt dat alle mensen zijn samengesteld uit een mengeling van mannelijke en vrouwelijke substantie – uiterlijk en karakter – en dat wederzijdse seksuele aantrekking onbewust probeert aan te vullen wat er ontbreekt om op zo'n manier een volledig spectrum te bekomen. Idealiter vormen beide bij elkaar opgeteld een compleet mens. Met een gebrekkige complementariteit zal het huwelijk minder aangenaam zijn. Homoseksualiteit is dus niet aangeboren, maar de weerspiegeling van wezens die elkaar aanvullen, want beide partners zijn in hun emotionele substantie buiten de normale gender identiteit geraakt (normaal in wiskundige zin). Bij wijze van spreken bevinden beiden zich in de middenregio en tellen dus op tot één. Daaruit volgt niet noodzakelijkerwijs dat de partners van hetzelfde geslacht moeten zijn; de wederhelft kan net zo goed iemand van het andere geslacht zijn die zich ook buiten de norm bevindt. Ik ken een gelukkig getrouwd stel waarvan de man extreem vrouwelijk is en zijn vrouw extreem mannelijk. Voorheen was hij getrouwd met een 'normale' vrouw; zijn kinderen weigerden hem nog te zien nadat hij gekozen had met die andere vrouw te trouwen. Wat een tragedie gebaseerd op louter misverstanden!

4 – De instorting van de menselijke ziel

Indien wij uitgaan van verschillende zielscomponenten, kan worden verondersteld dat op het conceptiemoment het specifiek-tijdelijke (de vis animæ inferior) in de menselijke zygote wordt ingestort nadat de vis animæ inferior vanuit een collectiviteit is afgescheiden, om bij voortijdige dood weer met die collectiviteit samen te smelten (meer dan 50% van de bevruchte lichamen aborteert spontaan).[5)] Pas in een later stadium zal het zich ontwikkelende menselijk leven worden verheven tot zijn sublieme status door een bovennatuurlijke instorting van de persoonlijke ziel (de vis animæ superior/neshama), die haar integriteit na het overlijden in stand houdt. De twee, de inferior en de superior zijn één geworden, zijn in elkaar opgegaan. Deze gang van zaken is onontkoombaar want het vergankelijke kan nooit het onvergankelijke voortbrengen. Dit is de enige conclusie omdat de menselijke conceptie en zijn verdergaande ontwikkeling zelfs plaatsvinden indien de onsterfelijke menselijke zielen, die van de verwekkers,

5) Ook de zaadcel of spermatozoïde kan als een levend wezen worden gezien met een eigen vis animæ inferior. Als de gameten samensmelten, wat conceptie is, vormt het een eencellige zygoot die op zijn beurt een eigen vis animæ inferior heeft.

zich daar qua wilsintentie tegen zouden verzetten. Daaruit volgt dat de instorting van het onsterfelijke in het sterfelijke een daad van God is. Wij zijn als gelovigen niet vrij er een andere opinie op na te houden, want de encycliek Humani Generis uit 1950 stelt dat *"het Katholiek geloof ons aan de overtuiging bindt dat de (onsterfelijke) zielen rechtstreeks door God zijn geschapen".* (§ 36) Het niet-geloven in een persoonlijke God zoals ons door de Judeo-Christelijke traditie wordt voorgehouden, impliceert een onderwaardering van de sublieme status van het menselijk leven, met alle ongewenste gevolgen van dien.

Ik zou nu uw aandacht willen vestigen op een woord van God dat Hij aan zijn woordvoerster, bekend onder het acroniem J.N.S.R., heeft toevertrouwd. In het dagelijks leven is zij een in Frankrijk wonende huismoeder, waarbij de letters J.N.S.R. staan voor 'Je ne suis rien' of 'Ik ben niets', maar ook 'Jésus notre Seigneur revient' of 'Jezus onze Heer komt terug'. In de boodschappen, volgend op het "Geheim van Maria" staat op 20 juni 2006 geschreven:

> «« Bij je geboorte op Aarde [op het moment van de instorting] wordt je zichtbare lichaam met zijn dubbelganger verenigd, die bestemd is om tot in alle Eeuwigheid met zijn God te leven. (…) Het is in het vooruitzicht van je geboorte op de Aarde [die je tweede geboorte voorstelt, de incarnatie] dat deze twee zich samenvoegen. Jullie God, vrijgevig en goed, vertrouwt dit prachtig geestelijk lichaam vanuit de Hemel, een Gave Gods, aan dit stoffelijk lichaam toe dat door vlees is gegeven. Ouders kunnen zeggen: "jij bent vlees van mijn vlees" maar nooit: "jouw geest is het werk van mijn geest". En zelfs jullie vlees zal door Gods Genade, indien je jezelf op Mij richt, steeds geestelijker worden, dat wil zeggen meer geest dan vlees. »»

De befaamde Maria Valtorta (1897-1961) heeft duizenden pagina's dictaat nagelaten die zij rechtstreeks van Jezus Christus kreeg. In haar dictaat van 10 maart 1945 zegt zij het volgende, hetgeen onderschrijft dat de onsterfelijke menselijke ziel ergens tijdens de zwangerschap wordt ingestort:

> «« Toen mijn moeder [de allerheiligste Maagd] Mij droeg toen zij van Mij, zijnde God, zwanger was, begaf zij zich – omdat zij de deemoedige en liefhebbende is – naar de moeder van Johannes [de Doper] om haar te dienen. Zij was haar nicht van moederszijde en op hoge leeftijd zwanger. **De Doper bezat reeds zijn [onsterfelijke] ziel want hij was in de zevende vormingsmaand.** En de kiem van [wat een volwassen] mens [moest worden], ingesloten in zijn moeders schoot, sprong van vreugde op toen het de stem hoorde van de Bruid van God. Voorloper, óók hierin, ging hij de verlosten vooruit, want van schoot tot schoot stortte zich de genade uit en drong zo [bij Johannes] naar binnen. Daarmee verviel de erfschuld van de ziel van het kind. Daarom zeg Ik [Jezus Christus] dat er op aarde drie zijn die de wijsheid bezitten: het Woord, de Moeder en de Voorloper, zoals er in de Hemel drie zijn die de wijsheid zijn: de Vader, de Zoon en de Heilige Geest. »»

Het vorenstaande druist niet in tegen de kerkleer omdat geen enkele paus ooit onfeilbaar heeft verklaard op welk moment de onsterfelijke ziel in het lichaam wordt ingestort. De kerkvaders geloofden in het algemeen dat de ziel op zeker moment na de schepping van het lichaam wordt ingestort, behalve dan tijdens Christus' Menswording. Op het moment van de aankondiging door de engel (Luc. 1:35), toen de Heilige Geest de MAAGD overschaduwde, is haar menselijke kiem tot ontplooiing gekomen (in zoverre ontplooiing een juiste term is) opdat de hypostatische vereniging kon plaatsvinden van lichaam en ziel, een ZIEL die met zijn Godheid verenigd was. Aldus is het eeuwig WOORD vlees geworden. Volgens de visioenen van de Abdes Maria Cecilia Baij OSB (1694-1766), wiens geschriften op initiatief van Paus Benedictus XV

(1914-1922) zijn uitgegeven, bestond het lichaam van onze heiland reeds vanaf de conceptie in miniatuur ("Het Innerlijke Leven van Jezus" hfst. 1). Daarom was Christus' lichaam op geen enkel moment incompleet en zonder Goddelijkheid, behalve toen Hij aan het kruis stierf en zijn ziel kortstondig werd afgescheiden. Nochtans werd door goddelijk ingrijpen zijn dode lichaam tot aan het opstandingsmoment niet aan het bederf prijsgegeven. De "Catechismus van Trente" leert hetzelfde (art. 3):

> «« Wat de aard der natuur en het menselijk verstand te boven gaan, is dat zodra de Gezegende Maagd de aankondiging van de Engel aanvaardde met de woorden: *"Zie de dienstmaagd des Heeren, mij geschiede naar uw woord",* het allerheiligste lichaam van Christus direct werd geformeerd en verenigd met een rationele ziel die met de rede begaafd was; zo was Hij in een ondeelbaar ogenblik gelijkertijd volmaakt God en volmaakt mens. Dat dit het wonderbaarlijke en voortreffelijke werk van de Heilige Geest was staat buiten kijf; want volgens de orde der natuur wordt de persoonlijke ziel pas na een bepaalde tijdsduur met het lichaam verenigd. Eveneens werd – en ook dit zou ons versteld moeten doen staan – toen Christus' ziel met zijn lichaam werd verenigd de goddelijkheid met beide verenigd; en zo werd op hetzelfde moment dat zijn lichaam werd geformeerd en bezield, de goddelijkheid met dit lichaam en ziel verenigd. Daarom was Hij tegelijk volmaakt God en volmaakt mens, en wordt de Heilige Maagd vanaf het moment dat zij de Godmens ontvangen had met recht de Moeder van God en van mensen genoemd. »» Zie ook Appendix.

Op 7 juni 2008 geeft J.N.S.R. een nadere theologische verklaring in "Dit Dubbel Lichaam dat God ons gegeven heeft":

> «« Onze ziel, dit tweede lichaam, en onze geest die het bezielt, worden door de Paulus in 1 Tessalonicenzen 5:23 aangeduid: *"Dan moge de God van de vrede zelf u heiligen heel en al; uw geest, uw ziel en uw lichaam blijve ongerept bewaard en onberispelijk tot aan de komst van Jesus Christus onzen Heer."* Het is onze ziel die ons *"vernederd lichaam"* animeert zegt Paulus *"opdat het gelijkvormig worde aan zijn verheerlijkt Lichaam".* Philippensen 3:20-21: *"Voor óns is het Vaderland in de Hemel waarvandaan we vurig de Verlosser verwachten, de Heer Jezus Christus, die ons vernederd lichaam zal omvormen opdat het gelijkvormig worde aan zijn verheerlijkt Lichaam, dankzij die kracht waarmee Hij alles aan zich zal onderwerpen."* »»

5 – De verheven status van de mens

Het geloof in de unieke en ongeëvenaarde verhevenheid van ieder mens, zoals bedoeld in Gods liefdevolle scheppingsplan, is een grotere geloofsdaad dan het eenvoudigweg geloven in God geloven, omdat dat laatste niet aangeeft wie die God eigenlijk is in zijn relatie tot ons. Alhoewel, zoals wij reeds hebben vastgesteld, het begin van het menselijk leven geen bovennatuurlijk ingrijpen vereist (volgens de huidige definitie van het begrip bovennatuurlijk), moeten wij toch stellen dat de 'menselijke' ziel al vanaf het conceptiemoment bestaat, aangezien de doelgerichtheid tot mens al vanaf het allereerste begin bestaat. Walter Russell formuleert het in "Het Geheim van het Licht" als volgt (hfst. 13): *"Een mens begint het idee van het mens-zijn reeds uit te drukken vanuit een enkele cel. Het gehele idee van de mens ligt in die ene cel. Het ontvouwt zich dan in geordende tijd en ruimte volgens de wetten van het Heelal. (...) Iedere actie van een zich ontvouwende mens is deel van het zich ontvouwende mens-idee zoals het in zijn totaliteit bestaat in Gods Geest."* De encycliek "Donum Vitæ" zegt heel juist: *"Het menselijk leven is heilig [en zo ook het menselijk lichaam] omdat het vanaf zijn oorsprong de scheppende daad van God omvat en voor altijd een speciale band met de Schepper houdt, zijn enig doel."* Ik voeg daaraan toe: omdat Hij immers het eerste vaderschap kent. (Gen. 4:1) De menselijke vader (de progenitor)

heeft dus een afgeleid vaderschap, en het is niet andersom. De dwarsverbanden tussen de menselijke collectiviteit en de vis animæ, zoals te berde gebracht, laat onverlet dat de mensheid een klasse apart is die groot respect afdwingt, des te meer na de inenting van de Zalving.[6)] Zo bezit het embryo al vanaf het allereerste begin een verheven persoonlijkheid die 'recht' heeft op onze bescherming, een persoonlijkheid in die zin dat het zijn individualiteit in stand tracht te houden, zij het dat in het beginstadium deze persoonlijkheid vooral wordt ontleend aan de collectiviteit. Pas later, na ongeveer vier maanden, ontstaat het door God gewenste evenwicht tussen de collectieve en individuele personæ. Dit alles is uitermate complex, maar wie zou durven beweren dat het leven, in het bijzonder het menselijk leven, niet complex is?

De serafijnse maagd Catharina van Siena (1347-1380), uitgeroepen tot lerares van de Kerk, heeft uitgebreid geschreven over de ziel en haar schepping door God de Vader, te vinden in "De Dialoog", waarin zij schrijft:

> «« De mens is boven alle schepselen geplaatst en niet eronder, en hij kan niet tevreden of voldaan zijn behalve in iets dat groter is dan zichzelf. Groter dan zichzelf is er niets anders dan Mijzelf, de Eeuwige God. Daarom kan alleen Ik hem bevredigen, en omdat hij door zijn schuld van deze bevrediging is beroofd, blijft hij in voortdurende kwelling en pijn. Op pijn volgt wenen, en als hij begint te wenen, slaat de wind tegen de boom van eigenliefde, die hij tot het beginsel van zijn hele wezen heeft gemaakt. »»

De heiliging en hemelse roeping van het menselijk bestaan en ondersteunend lichaam roept om respect en bescherming, van a tot z, vanaf de toonzetting van de voortplantingsdaad tot de teraardebestelling van het stoffelijk overschot. Het vraagt ook om zelfbeheersing en menswaardig gedrag, vooral in het seksueel verkeer, want de persoonlijke zielen (van de partners) worden anders tot hun instinctieve conditie teruggebracht, Bijbels gezegd: raken aan het vlees onderhorig (vlees staat hier gelijk aan biologische intelligentie). Waarom in het seksueel verkeer? Omdat misplaatste seksualiteit een bezoedeling van de geest betekent want de twee worden één vlees. (Gen. 2:24) In zijn preek van zondag 15 okt. 2000 zei Paus Johannes Paulus II over dit bijbelvers:

> «« De Bijbelse term 'vlees' brengt niet enkel de lichamelijke natuur van de mens in herinnering, maar zijn gehele identiteit naar lichaam en ziel. Wat de echtelieden volbrengen is niet enkel een vereniging van hun lichamen, maar een ware verbintenis van hun persoon, een zo diepgaande verbintenis dat het hen tot op zekere hoogte een [zich voortzettende] historische afspiegeling maakt van het 'Wij' van de drie Goddelijke Personen. »» (Brief aan de Gezinnen, n°8 # 1994)

Dat verklaart waarom een ontluistering van de seksuele vermogens bij de ouders zeker een negatieve uitwerking zal hebben op het nageslacht, wat zo goed verwoord is in Jezus' boodschap aan JNSR. de dato 20 december 1999:

> «« De vrouwen brengen hun kinderen ter wereld, vrucht van de Liefde van de vader en moeder. Maar Ik vraag jullie nu: hoe ziet die vrucht eruit? Worden zij wel uit de reeds aan God opgedragen Liefde geboren? NEEN ! U bent Mij vergeten en mijn zielen kennen Mij niet. U hebt de ware Liefde verraden en de wederzijdse echtelijke Liefde misvormd die, voor het aangezicht van God, is verlaagd tot het dierlijk stadium. En het kind verliest zijn onschuld zodra het de leeftijd heeft bereikt dat zijn zinnen, zoals bij het dier, ontwaken. »»

In de Brief aan de Gezinnen staat wat de echtelieden volbrengen niet enkel een vereniging is van hun lichamen, maar een ware verbintenis van hun persoon, een zo diep-

---

6) Christus betekent 'De Gezalfde'. Hij wordt ook de tweede Adam genoemd, die de eerste gezalfde was en de eerste mens in de meest verheven betekenis van het woord.

gaande verbintenis dat het hen tot op zekere hoogte een historische afspiegeling maakt van het 'Wij' van de drie Goddelijke Personen. Sommigen zouden hier de vergoddelijking van de lichamelijke vereniging in kunnen lezen, zoals in zwang bij de seksuele uitspattingen van de heidenense mysteriediensten. Echter, de nadruk ligt hier op de verbintenis van de 'persoon', de lichamelijke vereniging is subsidiair. Wat in dit concept ontbreekt is dat de verbintenis van persoon tot persoon pas tot zijn volle recht kan komen bij het herstel van de paradijselijke staat. Tot op zekere hoogte, inderdaad, maar uiterst gebrekking, is de verbintenis tussen man en vrouw reeds nu een afspiegeling van het 'Wij' van de drie Goddelijke Personen. Physiologisch zal de mens in de herstelde paradijselijke staat ook een lichamelijke vereniging kennen, maar de hormonale impulsen zullen dan onderhorig zijn geraakt aan zijn wil, en niet andersom. In een eigenmachtige toeëigening van de seksuele daad, toen Adam nog de Gezalfde was, is iets vreselijks gebeurd, waardoor de dierlijke instincten of driften in de overgeërfde onderlinge relatie de overhand hebben gekregen. Zo was het niet bedoeld en daarom dient het Bijbelse 'één vlees worden' primair in zijn geestelijke dimensie te worden gezien. Het gezegde in de Brief aan de Gezinnen is daarom vooral een profetisch getuigenis. De kiem is wel aanwezig voor een andere beleving, maar dat is ook alles wat ervan kan worden gezegd. In de menselijke beleving dient het lichamelijke aspect een middel te zijn, geen doel, want dan staat het gelijk aan masturbatie in zijn betekenis van zelfbevrediging. Hier past een kanttekening: het lichamelijke vormt deel van ons aardse bestaan, maar dient eerst zijn plaats te hervinden in de herstelde paradijselijke staat voordat voor de mensheid sprake kan zijn van een werkelijke hernieuwing van de relatie tussen man en vrouw. De herstelde paradijselijke staat wordt voor de hele mensheid bereikt, maar pas bij de komst van de zevende scheppingsdag. Het einde van de Bijbel komt overeen met het einde van de zesde scheppingsdag. Over de zevende zijn slechts spaarzame details gekend. God spreekt erover als een nieuwe rustdag voor zijn kinderen, die dan kunnen rusten zoals God van zijn werken rust. (Hebr. 4:8-10) En nadien, vanaf de 8e dag, zal op het kosmisch klavier een nieuwe octaaf aanvangen.

6 – Een complete lichaamsmaquette

Ten aanzien van het exacte moment van de 'persoonlijke' bezieling geef ik het volgende ter overweging. Doordat vorm zich in de ziel ent, mag aangenomen worden dat de persoonlijke bezieling pas plaatsvindt wanneer de ongeboren baby een morfologisch sterke gelijkenis vertoont met het volgroeide mensenlichaam, derhalve na ongeveer vier maanden. Dat begin valt samen met het synchroon gaan lopen van de twee harten van moeder en kind! Het Vijfde Lateraans Concilie (1512-1517) stelt dat de ziel *"werkelijk in zichzelf en essentieel de vorm van het menselijk lichaam is (...), zoals omschreven in de canon van paus Clemens V, onze voorganger van vreugdevolle nagedachtenis, dat tijdens het Concilie van Wenen werd gepubliceerd."* [7)]

Als de baby vervolgens direct zou overlijden, beschikt de ziel op haar eindbestemming over een complete lichaamsmaquette. (1 Kor. 15:44) Welk een eindbestemming weet ik niet, maar ik weet wel dat zij daar de beminden van de Hemelse Vader zijn. Heb ergens gelezen dat na de dood van een baby zijn ziel in de Hemel de lichamelijke vorm aanneemt die hij zou hebben gehad als hij 33 jaar was geworden. Een mooie gedachte.

De Griekse bijbelvertaling uit de vierde eeuw voor Christus, de zogeheten Septuagint, geeft in Exodus 21:22-25 een interessant aanknopingspunt voor de vaststelling van het persoonlijke bezielingsmoment waarvan een gebruikelijke vertaling: *"Als twee mannen vechten en daarbij een zwangere vrouw raken zodat zij een misgeboorte krijgt (een spontane abortus), zal **bij geringe schade** een boete worden opgelegd - naar eis van de echtgenoot en volgens rechtspraak, maar indien hieruit **een kwalijke zaak** volgt, zal hij*

7) Vijfde Lateraans Concilie, 8e zitting, De Menselijke Ziel, nr. 481 # 8-19 dec. 1513.

leven voor leven geven, oog om oog, tand om tand." De Septuagint corrigeert deze obscure tekst met een interpretatie uitgaande van de Joodse traditie toendertijd: [8)] *"Als twee mannen vechten en daarbij een zwangere vrouw raken zodat zij een* ***onvolledig gevormde foetus*** *baart, zal de tegenpartij een boete worden opgelegd – naar eis van de echtgenoot en volgens rechtspraak, maar indien* ***perfect gevormd****, zal deze leven voor leven geven, oog om oog, tand om tand."* Perfect gevormd of 'uitgebeeld' is naar het Griekse 'exeikonismenon', overeenkomend met zo'n vier maanden zwangerschap.

Het vaak aangehaalde functionaliteitsprincipe ter bepaling van het bezielingsmoment is geen maatstaf. Het gaat om de lichaamsvorm, niet om de functionaliteit (van bijvoorbeeld de hersenstructuur), want er is zowel een natuurlijk als een geestelijk lichaam. Elk heeft een eigen functionaliteit maar heeft toch dezelfde vorm, niet per se identiek maar wel herkenbaar. Sommigen zal het vreemd in de oren klinken dat de lichaamsvorm zich in de ziel ent. Maar heeft de Kerk niet altijd geleerd dat er een organieke eenheid tussen lichaam en ziel bestaat? De ziel of geest is niet gevangen in een lichamelijk omhulsel maar blijft daarmee verbonden, zelfs nadat de materiële verschijningsvorm is afgeworpen in wat de dood heet. Onze verschijningsvorm na de dood gelijkt op wat eens het vleselijke lichaam was. Waarom toch spreken we over geest én ziel? Dit heeft de arts Drs. Ruud van der Ven mooi gedefinieerd:

> «« Geest en ziel overlappen elkaar deels, maar hebben ook iets eigens. De ziel is het 'naar binnen gerichte ik' van de mens. De geest is het 'naar buiten gekeerde ik' van de mens; het aspect van zijn mens-zijn waarmee hij communiceert en contact maakt met God – of met 'geestelijke machten' buiten God – en met mensen. »» ("Orgaandonatie, een zaak van leven en dood", p. 150 # 2022)

7 – Uit het niets getrokken

De Joodse traditie verondersteld de precreatie van de onsterfelijke en argeloze zielen ervan uitgaande dat ze aan het begin van het Heelal zijn geschapen in afwachting van ieders intrede in een menselijk lichaam. Zie daartoe Nishmat Hayyim, "Over de natuur van de ziel", van de vermaarde Amsterdamse geleerde Manasseh Ben Israel (1604-1657), een goede vriend van Rembrandt van Rijn. De grote hebraïst Origenes (185-ca. 254) ging uit van die precreatie in een systeem van denken dat nu als ketters wordt beschouwd – maar dit maakt hem nog niet ketters in andere zaken. *"Origenes neemt zeker een vooraanstaande plaats in (...) in de ontwikkeling van de Christelijke theologie."* (Encycliek "Fides et Ratio" n°39) Thomas van Aquino veronderstelt in zijn "Summa contra gentiles" (II 83-89) dat ziel en lichaam gelijktijdig hun bestaan beginnen, waarbij ik wil opmerken dat dit niet in tegenspraak hoeft te zijn met het idee dat

de zielen reeds eerder in 'Gods gedachte' zijn geschapen. (Jer. 1:5) De mystieke ziel Jeanne le Royer (1731-1798), gekend als de Zuster van de Geboorte, zegt samen met Catherina van Siena dat de zielen in alle eeuwigheid het voorwerp van Gods gedachte en de lieflijke gevoelens van zijn vaderhart zijn geweest, zielen die te bestemder tijd vanuit het niets getrokken worden. Het dispuut over het scheppingsmoment van de ziel lijkt ondergeschikt aan de vaststelling dat ziel en lichaam afzonderlijk door God geschapen zijn, een feit waarover wél grote overeenstemming bestaat. Indien wij de preconceptie van de zielen aanvaarden, vervult ons dit met groot ontzag ten aanzien van de Goddelijke bedoeling inzake het ongeboren menselijk leven en het menselijk leven in het algemeen. Een gegeven leven blijkt dan niet slechts een incident maar een invoegen in het reeds bestaande of het gekende.

Hoog boven alles torent de machtige Zalving, waar Adam indertijd mee werd begiftigd, zoals zijn Hebreeuwse naam aangeeft (Aleph-dam). Bovendien is daar de autonoom handelende Heilige Geest die, naar Christelijke opvattingen, bij iemand inwoont vanaf diens aanname tot het kindschap Gods door de doop middels de formule: *"Ik doop U in de naam van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest, amen."*

Ik citeer nu uit hfst. 3 "De Eeuwige Straf" uit 1871 van Robert Govett (1813-1901), in 2015 in Nederlandse vertaling uitgegeven door Uitgeverij Maatkamp te Zelhem. Hij was een briljant Britse predikant. *"In zijn schrijven was Mr. Govett zijn tijd honderd jaar vooruit, en de dag komt dat zijn werken gekoesterd zullen worden en gezeefd als goud."*, zo meende de befaamde Charles H. Spurgeon.

De ziel is dat deel van de mens waarin [o.a.] de lichamelijke hartstochten en begeerten zijn ingegraveerd [verbonden via het orgaan van het hart]. We spreken over honger, dorst, liefde, blijdschap, trots, angst, enz. De ziel is superieur aan het lichaam en vormt de voornaamste drijfkracht in de mens. Lucas 12:16-22: *"Ziel, u hebt vele goederen liggen, opgetast voor vele jaren. Houd dus rust, eet, drink en wees vrolijk."* Maar God zei tot hem: *"Gij dwaas, in deze komende nacht wordt uw ziel van u afgeëist."*

---

8) De halachitische status van een embryo/foetus hangt af van het stadium van zijn ontwikkeling. De meeste Talmoedische verwijzingen naar bezieling (instorting van de neshama) zijn van homiletische aard waarin dit wordt verondersteld als optredend bij de conceptie. (B. Sanhedrin 91b, B. Niddah 31a) Desalniettemin wordt in de traditie erkend dat de instorting van de neshama tijdens conceptie gewoon kan verwijzen naar een biologisch vitaliserende factor of bepaald niveau van biologisch leven, in plaats van het embryo reeds dan de status van een mens toe te kennen. Gedurende de eerste veertig dagen [na conceptie] werd het embryo indertijd slechts als 'water' beschouwd; vanaf de 41e dag tot aan de zwangerschap werd het beschouwd als een twijfelachtige embryo/foetus [wat betekent: 'we weten niet' wat nadien zijn precieze status is]. (M. Niddah 3:7) En toch werd een zwangerschap in de eerste drie maanden niet als zodanig 'erkend' (M. Niddah 1:4; T. Niddah 1:7), [wat enig licht werpt op de kwestie]. Een geaborteerd product dat niet de vorm van een mens heeft werd niet als een foetus opgevat. En [zo'n afdrijving] werd niet gezien als het veroorzaken van lichamelijke onreinheid [- een andere manier om te zeggen dat het geen zonde is]. (M. Niddah 3:2) Rabbijnse bronnen bevatten discussies over wat een menselijke vorm is (T. Niddah 4:5,7; B. Niddah 23b), waarbij men zich meeestal richtte op gelaatstrekken. Uit: "The Shalvi/Hyman Encyclopedia of Jewish Women" - onderwerp "Abortus: Halakhic Perspectives", door Tirzah Meacham (leBeit Yoreh) en Yoelit Lipinsky (laatst bijgewerkt op 27 juli 2022).

De geest van de mens is nauw verbonden met zijn ziel; zo zelfs dat de Brief aan de Hebreeën spreekt over het *"scheiden van ziel en geest"* als een van de verbazingwekkende krachten van het Woord van God. (Hebr. 4:12) Bij de dood gaan ze beide naar het dodenrijk, waar ze met elkaar verstrengeld blijven. Dit wordt aangetoond omdat de Schrift zonder onderscheid preekt over de dood als het vertrek van de ziel ofwel het vertrek van de geest. En op dezelfde manier spreekt zij het herstel van het leven als gevolg van de terugkeer van óf de geest óf de ziel. *"Jezus riep wederom met luider stem en gaf de geest. 'Vader, in uw handen beveel Ik mijn geest.' En toen Hij dat gezegd had, gaf Hij de geest [blies zijn laatste adem uit]."* (Mt. 27:50) Zegt Jakobus 2:26: *"Want gelijk het lichaam zonder geest dood is..."* Aldus is Jezus in de geest heengegaan om aan de geesten in de gevangenis te prediken.

APPENDIX 1

De ontologie van Plato, Aristoteles en Thomas Aquino

De natuurfilosofie, zoals onderwezen op de kathedraalscholen en middeleeuwse universiteiten, past bij het hylemorfisme van Aristoteles en is aanvaard en nader bepaald door Thomas van Aquino. Professor L. J. Elders vat de ontwikkeling van het concept als volgt samen (uit een collegedictaat):

> «« Het Aristotelische begrip van materia prima betekent iets geheel anders dan de natuurwetenschappelijke categorie 'materie': materia prima is op geen enkele wijze waarneembaar en is niet iets kwantitatiefs: zij is een zijnsbeginsel dat voorafgaat aan de verdere opbouw van het concrete ding en zij heeft met de kerndeeltjes van de fysica rechtstreeks niets te maken. Materie en vorm liggen op een geheel ander vlak dan wat men atomen en moleculen noemt; zij gaan als substantiële zijnsfactoren aan de uitgebreidheid vooraf. (…) De materia prima is op zich genomen geheel leeg van elke bepaling en dient als 'mogelijkheid tot bepaling' verstaan te worden. (Verder: Plato is wel de eerste wijsgeer geweest die systematisch het verschil leert tussen denken en waarneming. Aristoteles heeft Plato's opvatting verder ontwikkeld: voor het denken is een eigen vermogen nodig; dit kan niet iets van het organisme zijn maar komt als het ware van buitenaf – d.w.z. van buiten 's mensen organische werkelijkheid – tot de mens. (En voorts) Thomas heeft veel aandacht besteed aan de vraag hoe de door de dood van het lichaam gescheiden ziel kent. (…) De activiteit van de van het lichaam gescheiden ziel is geen andere dan het denken: op grond van het feit dat de ziel zichzelf heeft en bezit als immateriële werkelijkheid is zij reeds kennis in aanleg. De definitie van kennis is immers 'het bezitten van een vorm op immateriële wijze'. (…) Is de menselijke ziel aanvankelijk een leeg blad [tabula rasa] of bezit zij vanaf het begin reeds kennis? Terwijl Plato de pre-existentie van de ziel leerde die met een schat aan kennis uitgerust in het lichaam komt, stelt Aristoteles dat de mens alle kennis via de zintuigen moet verwerven.
> De ervaring leert inderdaad dat wij geleidelijk aan kennis vergaren. De grote moeilijkheid is echter hoe men de overgang van zintuiglijke voorstellingen tot de immateriële begrippen van het verstand moet verklaren [hetgeen door Aristoteles onvoldoende wordt gedaan]. (…) Thomas theorie gaat als volgt: Omdat de zintuiglijke voorstellingen gelijkenissen van individuele dingen zijn en in de organen van het lichaam hun bestaan hebben, bezitten zij niet dezelfde zijnswijze als het menselijk verstand – en daarom hebben zij niet het vermogen op het [receptieve, potentiële] verstand in te werken. Vandaar dat er een andere factor nodig is, die op deze voorstellingen inwerkt en ze omvormt. Deze factor is het actieve verstand [het zogenaamde intellectus agens] dat de voorstellingen aan zichzelf assimileert. Via deze getransformeerde voorstellingen werkt het dan op het receptieve, denkende verstand in. De zintuiglijke voorstelling geeft de inhoud van het begrip, het intellectus agens de algemene vorm. »»

Anders gezegd: De inhoud van begrip is identiek aan de perceptuele input en de algemene vorm is identiek aan de assimilatie van die input in een vorm die is aangepast aan de bewuste interpretatieve capaciteit van de waarnemer. Voor die assimilatie zorgt een intermediair – de intellectus agens – waarvan de activiteit zich meestal aan onze bewuste waarneming onttrekt.

Het werk van deze intermediair is nader bepaald in het rijpingsconcept van Clifford Anderson, waar het de Z-Drager (Z van zintuigen) heet, hetgeen wordt uiteengezet in zijn boek "De Levensstadia" (The Stages of Life – A groundbreaking discovery: the steps to psychological maturity). Rijpwording is volgens Clifford Anderson de constructie van het kennend vermogen om zich een fundamenteel begrip van de wereld te vormen, een werk dat zonder de concipiërende activiteit van de Z-Drager onmogelijk zou zijn. Terwijl voor Plato elk weten in aanvang een 'herkennen' is, geldt voor Aristoteles en Thomas van Aquino enkel het 'kennen'. Ik meen dat het een het ander niet hoeft uit te sluiten. Dat zelfs voor het persoonlijk onderbewustzijn een tot op zekere hoogte vooraf kennen moet bestaan waaruit een herkenning kan volgen indien de ervaring dat toelaat. God heeft immers de vrijheid om iets in iemands binnenste in te prenten naar gelang Hem dat goeddunkt.

Thomas van Aquino heeft ten aanzien van het bewust kennende voortreffelijk werk geleverd. Het onbewust kennende en sturende, welke zich aan onze bewuste wilsintentie onttrekt, heeft echter geen plaats bij Thomas van Aquino en een zelfstandig collectief onderbewustzijn des te minder. Evenwel zou zonder de Thomistische discipline, die ik zeer hoogschat, de studie van het onderbewustzijn al snel verzanden in de wazige betogen zo eigen aan allerlei esoterische bewegingen. Alhoewel dit artikel zeker niet Thomistisch is, zou het mij verdrieten als de lezer het interpreteert als een tegenstelling daarop. Mijns inziens blijven de premissen van Thomas van Aquino in grote lijnen gehandhaafd en moet gestreefd worden naar een vruchtbare symbiose tussen zijn ideeën en de ontdekkingen ten aanzien van het onderbewustzijn.

H. Lamer weet het volgende te verduidelijken in de door J.W. Fuchs bewerkte Nederlandse uitgave van het "Encyclopedisch Woordenboek der Klassieke Oudheid" :

> «« Plato verstond onder ideeën de eeuwige, onveranderlijke oervormen van alle dingen van de ons omringende met de zintuigen waar te nemen wereld, de 'verschijningswereld' van de schepselen, de voorwerpen, maar ook die van de abstracte begrippen als de deugd en het goede. De ideeën leiden volgens hem een reëel bestaan in een eeuwige, onveranderlijke wereld. Daaruit is de wereld zoals die aan ons verschijnt door imitatie ontstaan. Deze is, aangezien hij uit onvolkomen materie is samengesteld, onvolmaakt, een minderwaardige wereld van de schijn tegenover die volmaakte wereld van het zijn. (…) Zijn leerling Aristoteles, die de intuïtief-literaire traditie vertegenwoordigt, heeft zich tegen Plato afgezet en diens theorieën verder ontwikkelt, van hem die de koel-analytische traditie vertegenwoordigt. (…) Aristoteles bestrijdt de ideeënleer van Plato en verklaart dat de ideeën geen eigen bestaan leiden, maar alleen samen met het individu kunnen bestaan. Zo kwam hij tot de bepaling van de wereld der verschijnselen met behulp van vorm en stof [materia prima], die echter niet zelf de verschijnselen doen ontstaan; de natuur bouwt de bestaande wereld eruit op. De stof heeft alleen de mogelijkheid of aanleg [dunamis], de vorm daarentegen verwezenlijkt of vervult [entelécheia] deze aanleg. De vorm draagt het doel, de vervulling, in zich. Aldus is de teleologie (de doelgerichtheid der verschijnselen) het overheersende gezichtspunt in de Aristotelische beschouwing. De eeuwige onstoffelijke vorm is de godheid, de absolute geest, die door de beweging uit de materie de wereld schept. »»

Alhoewel de gedachte dat vorm en beeld tot het domein van de ziel behoren niet nieuw is, meen ik dat mijn verdere uitwerking wel nieuw is, getrouw aan onze wetenschappelijke traditie volgens het gezegde van Alfred North Whitehead: *"De beste algemene typering van de Europese filosofische traditie is dat deze uit een serie voetnoten bestaat op Plato."*

APPENDIX 2

Bij Parthenogenesis zou het Y-Chromosoom Ontbreken

In het XY-geslachtsbepalingssysteem hebben vrouwen twee soortgelijke chromosomen (XX), homogametisch genaamd. Mannen hebben twee verschillende soorten chromosomen (XY), heterogametisch genaamd, waarvan de Y uit het sperma stamt. Niet door een man bevrucht, zou aan Christus' bloed het Y chromosoom moeten ontbreken, maar dan had hij nooit een man hebben kunnen zijn! Bij parthogenese (maagdelijke conceptie) kan men 23 chromosomen verwachten in plaats van 46, en het resultaat kan alleen maar vrouwelijk zijn, zoals proefondervindelijk vastgesteld bij konijnen. Het bewijs voor Christus' maagdelijke ontvangenis is ontstaan uit de telling van 23 chromosomen +1. De plus 1 is een miraculeus toegevoegde Y.

Interessant is een uniek geval van gedeeltelijke parthenogenese beschreven in de New Scientist (1998 issue Oct. 1995), getiteld: "The boy whose blood has No Father", waarvan men dacht dat het waarschijnlijk te wijten was aan de spontane mytose (celdeling) van een onbevruchte ovocyt (vrouwelijke eicel). Waarschijnlijker is dat het werd veroorzaakt door een mislukte penetratie van het plasmamembraan door een spermatozoïde, waarbij de ovocyt naderhand op de gebruikelijke manier door een ander sperma gedeeltelijk werd bevrucht met als resultaat twee soorten genetica. Het is de penetratie van het membraan (een soort eierschaal) die mytosis in gang zet, maar het artikel laat dit buiten beschouwing.

Het aantal chromosomen van Christus' bloed kan nader geverifieerd worden, want er bestaan bloedmonsters van Christus dankzij bijvoorbeeld het Eucharistisch wonder van Lanciano in Italië, daterend uit de 8e eeuw. Om de chromosomen in Christus' bloed te kunnen onderzoeken, moet dit eerst tot leven komen want in dood bloed is dat onmogelijk. Diverse kerkelijke onderzoeken of 'erkenningen' zijn sinds 1574 op dit monster uitgevoerd. In 1970-1971, en tot op zekere hoogte opnieuw in 1981 toen door Odoardo Linoli, professor anatomie en pathologische histologie, scheikunde en klinische microscopie, onderzoek werd gedaan. Mogelijk is er nog bloed bechikbaar van het onderzoek dat in 1981 werd afgesloten om dat voor een telling te gebruiken – nadat het eerst tot lichaamstemperatuur is opgewarmd, vergezeld van gebed.

Wat Christus' bloed betreft is een interessant onderzoek verricht op de bloedtranen van 'huilende iconen'. Al tientallen jaren doet zich het merkwaardige fenomeen voor dat op veel plaatsen ter wereld standbeelden van Maria, maar ook prenten van Jezus, spontaan bloedtranen beginnen te huilen. Een afbeelding van de Madonna met het kindje Jezus begon op 3 mei 2003 bloedtranen te huilen in de slaapkamer van Pater Pietro Maria Chiriatte in Alberobello, Zuid Italië. Op 27 mei 2004 begon ook een andere nabije afbeelding, voorstellende het gelaat van de lijkwade van Turijn, bloedtranen te huilen. In beide gevallen werd dit bloed naar het genetisch laboratorium van de universiteit van Bologna gestuurd, dat grote reputatie geniet op het gebied van DNA-onderzoek. De resultaten voor beide bloedmonsters waren identiek: het betrof menselijk bloed van het type AB, maar opvallend was dat de genetische kenmerken van het Y-chromosoom nog nooit eerder waren waargenomen en niet overeenkwamen met de gegevens van 22.000 proefmonsters uit 187 verschillende bevolkingsgroepen, die in de databank van de universiteit zaten. Het rapport concludeerde dat dit bloed zo zeldzaam is dat het bijna uniek is, omdat er statistisch gezien één kans op twee miljard is dat deze typologie voorkomt. Er wordt in de informatie die mij ter beschikking stond geen melding gemaakt van een chromosoomtelling.

DEEL 1 – Hfst. 2

Seksualiteit & Nakomelingschap

'Happy Family' van Rebeca Falcó

Dit artikel richt zich op de gevolgen van misplaatste seksualiteit. Het verschil tussen realiteit en ideaal loopt zelden zover uiteen als bij de menselijke seksualiteit en voortplanting. Met aarzeling schrijf ik hierover, want in mijzelf herken ik diezelfde kloof. Door verlies aan contact met zijn Schepper weet de mens zijn voet niet te richten. Hij is een banneling geworden zonder vaste stede, niet alleen voor wat zijn zielerust betreft, maar ook en vooral voor zijn neigingen en passies. Op zijn levenstocht is alles kortstondig en wankel. Waar is zijn vaderland? Gelukkig is door Jezus een weg gebaand. Zo zijn wij pelgrims, ziende op het vaderland dat eens zal neerdalen – stralende als een bruid – als dán de kloof zal zijn toegedaan.

8 – Alles dient een hoger doel

De Joodse opvatting over de wet of Torah (eerste vijf bijbelboeken) is dat ieder Bijbels verhaal, elk gebod en verbod en elke instructie zinvol is. Er zijn heel wat Bijbelse regels die voor de orthodoxe Jood onbegrijpelijk zijn, maar toch tracht hij die op te volgen, wetend dat een gebrek aan duiding nog niet betekent dat deze ontbreekt.[9)] Ieder woord heeft in de Bijbel zijn bestemde plaats, dat is het uitgangspunt. Een bijzonderheid in de tekst duidt op een diepere door God gegeven bedoeling. Jezus kwam ter

9) Een bijbeltekst is niet altijd helder. Zo schrijft Leviticus 12 voor dat een moeder die een knaapje baart 7 dagen onrein is en daarna 33 dagen apart moet blijven. Voor een meisje gelden dubbele termijnen. Wat is de betekenis daarvan? We weten het niet. Sommige rabbijnen hebben geopperd dat deze termijnen betrekking hebben op de stadia van het embryonale vormingsproces. ("The book of Leviticus", Rendtorff, Kugler en Bartelm - Brill Academic Publ. # 2002, p. 435) In die zin heeft schrijver dezes getracht daar een uitleg voor te geven. (In Deel 1.3)

vervulling van de Torah, zelfs tot aan iedere individuele letter.[10] Zo heeft alles in het Woord een hoger doel. Het is aan de gemeenschap der heiligen (kahal chasidim) deze te ontdekken, ook als de oorspronkelijke schrijver daar niet aan dacht. Zou het voor God te moeilijk zijn om mensenhanden te sturen die de pen hanteren? Het zijn weliswaar mensen die de Schrift hebben gevormd, maar het is God die over het neerschrijven heeft gewaakt. Aldus leert de Joodse traditie.

Het blijkt vruchtbaar Gods Woord zodanig te benaderen, want de systematiek en harmonie doorheen al haar delen is verbijsterend. Ik voor mij heb daar nog nooit een tegenstrijdigheid in kunnen ontdekken, welke vaststelling mij met dank vervult. Het wonder van de Schrift kan niet genoeg bezongen worden. Dat wonder is het *"vurige koninklijke decreet"*.[11] De Jeruzalemse talmud zegt daarvan,[12] in overeenstemming met Daniël 2:22, dat *"in het begin, tweeduizend jaar voordat hemel en aarde bestonden de Torah **met zwart vuur op wit vuur werd geschreven**, liggend op Gods schoot. Toen God besloot de wereld te scheppen, raadpleegde Hij eerst de Torah [en de voorafgaande mondelinge traditie]."* Daniël leest: *"Hij openbaart de diepe en verborgen dingen; Hij weet wat in het zwarte is, en het licht woont bij Hem."* Omdat God in vurig licht woont bestond het voorwereldlijk Woord uit zwart op wit licht. Volgens deze visie was de Heilige Schrift reeds vóór de schepping gecreëerd en is de Schrift zoals we die kennen daar de neerslag van.

Eenzelfde denktrant zien we terug bij Gods schepping, ons Universum, waar alles tot in het kleinste detail een bedoeling heeft. Niets is toevallig. Er bestaat altijd een 'voldoende reden', want anders komt God niet in beweging.[13] Daarom is niets van al het bestaande zinloos. *"Alzo zegt God, die het Heelal heeft geschapen (...), Hij heeft ze niet geschapen dat zij ledig (tohu) zou zijn."* (Jes. 45:18) Bij mensen is ledigheid troef, bij God nooit. Als de schepping aan zinloosheid en chaos was overgeleverd, zou God onderhorig zijn.[14] De mens heeft volmacht chaos te creëren. Dat wel. Die keus heeft hij. Maar God als ultieme veroorzaker kan zulks niet laten bestaan. Dat zou een aantasting zijn van Gods 'eer', vanuit het Hebreeuws ook wel met heerlijkheid of glorie vertaald.[15] Daarom staat geschreven: *"Ziet, Ik maak alles nieuw!"* (Op. 21:5) Scheefgegroeide situaties kunnen een tijd lang bestaan zodat de mens de konsekwenties van zijn daden ervaart, maar tenslotte, ja tenslotte, is het God die de overhand neemt en wat bedorven was weer herstelt.

Uitsluitend het niets is zonder oorzaak. Het Hebreeuws voor zinloos wordt soms met 'niets' vertaald.[16] Alles heeft een oorzaak. Zelfs Darwins evolutietheorie gaat uit van

---

10) Mattheüs 5:18 haalt een gezegde van Jezus aan: "Want voorwaar, Ik zeg u: Eerder nog zullen hemel en aarde vergaan, dan dat één jota of tittel (dus iedere letter) uit de Wet vergaat, voordat alles is vervuld." De Nelson studiebijbel merkt hierbij op: "Deze uitspraak van Jezus is een van de sterkste uitingen in de Bijbel van de onfeilbaarheid der Schrift. Deze is absoluut betrouwenswaardig."

11) De term uit Deuteronomium 33:2 wordt meestal met wet vertaald, maar de commentaren zijn eensluidend dat deze uitzonderlijke term (dath i.p.v. torah) eerder wijst op een 'koninklijk decreet'.

12) Uit "The Legends of the Jews" (Joodse legenden) van Louis Ginzberg (Deel 1, aanvang Hfst. 1), uit het Duits vertaald door Henrietta Szold. Dit is een enorme collectie Haggadas, zijnde de tradities die rondom het Bijbels verhaal zijn geweven.

13) Er moet altijd een voldoende reden zijn, want anders komt God niet in beweging. Daarom ook is gebed nuttig, want dat kan in gegeven omstandigheden de 'voldoende reden' zijn voor Gods ingrijpen, zoals het gebed: "Jezus, red een ziel die anders voor eeuwig verloren zou gaan". Er dient onderscheid te worden gemaakt tussen oorzaak en reden, want de oorzaak van een gebedsverhoring is altijd God. God is zijn eigen oorzaak (autonoom), iets onbegrijpelijks, maar dat wil nog niet zeggen dat ik de reden van zijn handelen niet kan begrijpen. (Zie Wiki: "Principle of Sufficient Reason")

oorzaak, zij het oorzaak zonder Veroorzaker, waarmee het zich tot de meest stompzinnige filosofie heeft gedegradeerd, de winderigheid ten top. En dat durven ze wetenschap te noemen! Dat hun lampen gedoofd worden en hun werken in de diepste duisternis geworpen. Ja, want alles is zwanger van betekenis en volgt zijn loop. Zo moeten we Jezus' uitspraak verstaan dat zolang hemel en aarde bestaan niet één jota noch tittel van de wet voorbij zal gaan. Hier zien we weer die innige verbinding tussen de Schrift en de schepping.

Een voldoende reden…

Als God handelend optreedt moet daarvoor altijd een 'voldoende reden zijn'. Omdat de wetenschap zich bezighoudt met gebeurtenissen die binnen gegeven omstandigheden voor herhaling vatbaar zijn, dus verifieerbaar, valt een buitengewone of eenmalige gebeurtenis buiten het wetenschappelijke domein, behalve om vast te stellen dat het inderdaad om een werkelijk buitengewone soms zelfs unieke gebeurtenis gaat – eenzelfde gebeurtenis, zoals een miraculeuze kankergenezing, kan een aantal malen plaatsvinden, is daarom niet uniek maar wel 'buiten het gewone' en dus buiten het experimentele. Een buitengewone gebeurtenis is Christus' opstanding uit de dood; ook Lazarus herrees, want zijn lichaam was al stinkende. Op grond van vele getuigen en het betrouwbare Bijbelse verslag, mogen we die opstandingen feiten noemen. Een interessant voorbeeld van een unieke gebeurtenis is de schepping van het Heelal, wat derhalve een theologische probleemstelling is en geen wetenschappelijke. Het verhaal gaat dat toen God het goede en het kwade overzag, dat uit zijn schepping zou voortkomen, de weegschaal maar nét voldoende reden gaf om zijn schepping tot stand te laten komen.

Waarom deze uitleg? Wat heeft dat met seksualiteit te maken? Het doorsnijden van de fundamentele eenheid van seksualiteit en nakomelingschap is in tegenspraak met de zingeving die in de voortplantingsdaad ligt opgesloten. Zoals Paus Pius XI opmerkt in n°17 van zijn encycliek uit 1930, Casti Connubii (over het kuise huwelijk): *"Het belangrijkste doel [niet het enige doel] van het huwelijk is de voortplanting en de opvoeding der kinderen."* En elders (n°54): *"Dus omdat de echtelijke daad primair vanuit de natuur bestaat om kinderen te krijgen, zondigen daarom dezen tegen de natuur in, die in de uitoefening daarvan opzettelijk zijn natuurlijke vermogens en bijpassende bedoeling dwarsbomen. Aldus doen ze een beschamende daad die intrinsiek kwaad is."* Dit verschilt van wat n°16 van Humanæ Vitæ verkondigt (over het menselijk leven), dat ruim 37 jaar later verscheen. Deze paragraaf keurt geslachtsgemeenschap goed *"tijdens uitsluitend de onvruchtbare dagen"* als middel van geboorteregeling vanuit *"gegronde redenen om tot geboorte**spreiding** te komen"*. Ik ben het met het onderricht van Pius XI eens omdat de onvruchtbare dagen niets te maken hebben met de opzet onvruchtbaar-

14) Voor Rom. 8:20 is de correcte vertaling: "Het schepsel (i.p.v. de schepping) is aan een zinloos bestaan onderworpen", conform Ps. 39:05 : "Ieder mens is ijdelheid." Het Griekse 'tsisis' van vers 20 kan zowel schepsel als schepping betekenen.

15) Zie Davids Psalm onder 1 Kron. 16:23-36, in het bijzonder verzen 25 t/m 27: "Groot is God en hoog te prijzen, geducht is Hij boven alle goden: want alle goden der volken zijn afgoden, maar God heeft de Hemel gemaakt! Glans en glorie staan voor zijn aanschijn; van vreugde en macht is zijn woonplaats vervuld."

16) In Gen. 2:1 staat: "De aarde nu was woest en ledig", waarbij 'woest en ledig' een vertaling is van 'tohu wa bohu'. De Septuagint vertaalt deze tweeledige term in Jer. 4:23 met slechts één woord: 'niets'. Bohu is de spiegeling van tohu, maar deze vertaling geeft aan dat in zijn spiegeling geen ander begrip ontstaat. Immers het niets, ongeacht hoe, blijft altijd hetzelfde afgrondelijke niets.

heid te creëren, maar bestaan wegens een reproductieve inrichting. Het 'hele proces' heet daarom terecht de reproductiecyclus en niet de onvruchtbaarheidscyclus.

Die twee, de seksuele daad en voortplanting mogen nooit totaal gescheiden worden, alhoewel het er in deze gebroken wereld anders uitziet. Johannes de Doper werd geboren uit een buitengewone late geslachtsgemeenschap en bij Izaäc, zoon van Abraham was het nog straffer, wat het principe van gemeenschap tussen ouderen intact laat. De menselijke gesteldheid is steeds verder afgezakt en deze mag daarom niet als standaard worden gebruikt voor seksuele moraal. De erfelijke grondslag is geen doorslaggevend argument waarvan enige uitdrukkingsvorm respect verdient want er is geen evolutie geweest, integendeel. De kwestie in hoeverre seksueel verkeer, zoals met een echtgenote wiens baarmoeder operatief verwijderd is of tussen twee echtelieden wier onvruchtbaarheid vaststaat, ook als zonde wordt toegerekend, is iets anders. God houdt immers rekening met onze gebrokenheid. In die zin is het advies van de Apostel Paulus in zijn eerste brief aan de Korintiërs (hfst. 7): *"Het is beter te trouwen dan uit lust te branden."* En indien getrouwd *"dient men elkaar de gemeenschap niet te onthouden, tenzij met onderling goedvinden en dat voor een beperkte tijd, om u aan het gebed te wijden; en daarna komt men weer samen. Anders zou Satan uw gebrek aan zelfbeheersing kunnen misbruiken om u te verleiden. Dit is bedoeld als een tegemoetkoming."*

Ervaring van een geneesheer-specialist

Vier decennia na de Mei'68 Revolte en na de verwerping van Humanae Vitae in juli dat jaar door quasi het volledige episcopaat van Europa en Noord Amerika, moeten we vaststellen dat er niet allleen een vergrijzing is, maar vooral een geboortetekort – een ontgroening der velden, dat er niet alleen 'overspel' is, maar gewoon het niet meer tot stand komen van gezinnen, dat er niet alleen onverwachte zwangerschappen zijn en stijgende abortusaantallen, maar tevens een toenemend aantal koppels die met steriliteit kampen. De bemoeienissen van de staat met het intieme leven van gezinnen, het promoten van promiscuïteit via de gratis anticonceptie, samen met het ondergraven van het ouderlijk gezag, het benoemen van huwelijk wat geen huwelijk is en anderzijds het actief inspelen op de steeds snellere ontbinding van eens gesloten huwelijken, ondergraaft de pijlers van een maatschappij die zich van generatie op generatie dient op te bouwen.

Dr. Luc Kiebooms, arts in de nucleaire geneeskunde
Uit "Hoe een paus gelijk kreeg" van Daniël Maes (2017)

Bij dit alles dient men te bedenken dat God zijn schepping liefheeft en gemeenschap zoekt met het zijne, vooral met het schepsel de mens. Gods wet is er voor ons welzijn en die is in die zin te vergelijken met de verkeersregelgeving. De Torah is een ketubah (huwelijkscontract) en dus veel meer dan een stelletje regels. Bij overtreding doen we onszelf en onze omgeving tekort, missen we ons doel, wat een definitie van zonde is. Uit 'ons doel missen' ontstaan ketens van ontsporingen en uiteindelijk de dood. (Jac. 1:15). God heeft niet alleen met de mens een huwelijkscontract gesloten, maar dat heeft Hij ook met het Universum gedaan. Omdat de schepping minder dan God is – want God en de schepping zijn niet hetzelfde – ziet God zich uitgenodigd om voor zijn schepping als bij een kloek voor zijn kuikens zorg te dragen (Mt. 23:37); dat is Hij aan Zichzelf verplicht. Het uitgangspunt is dat God vanuit Zichzelf creëert en Zichzelf dus in zijn scheppingswerk herkent. Het creëren betekent daarom een blijvende betrokkenheid bij het resultaat, een verliefd zijn op. Ik moet dan aan de Griekse mythe denken waarbij Narcissus verliefd werd op zijn weerspiegeling in het water. Dat de schepping één van Gods werken is, waar God als het ware op toekijkt, blijkt uit het feit dat het

Universum uit zichzelf niet almachtig is (volledig autonoom), zoals de deïsten beweren, die elk Goddelijk ingrijpen van buitenaf ten principale uitsluiten. Het Universum is ook niet alwetend, zoals de pandeïsten beweren, voor wie het Universum identiek aan God is. Dat blijkt uit het feit dat er dingen zijn die alleen de Vader weet, zelfs niet de Zoon, die nauw verbonden is met het Universum, en tijdsgebonden: *"Van die dag en dat uur weet niemand iets af, ook niet de engelen in de hemel, zelfs niet de Zoon, maar de Vader alleen."* (Mt. 24:36)

9 – Een terugkeer naar de heidense wortels

Geboorteregeling heeft altijd bestaan. Wat te denken van alle pasgeboren jongetjes van Hebreeuwse slaven die door de Egyptenaren werden vermoord? Dit was bedoeld om de groei van het Joodse volk in te dammen. En wie heeft niet van de Bijbelse Moloch gehoord, een vuurhaard waar ze kinderen in wierpen? (2 Kon. 23:10; Jer. 7:31, 32:35) Geboorteregeling bestond ook later in de Grieks-Romeinse wereld. We weten dat aftreksels van de ruit, de granaatappel en de polei, een muntachtige plant, dienden ter bevordering van onvruchtbaarheid c.q. abortus. Het oude Rome was decadent en genotzuchtig wat tot een slinkend nakomelingschap leidde.[17)] Abortieve methoden waren primitief; bijgevolg was pasgeborene naar Romeins recht nog niet beschermwaardig. Pas als de vader het tijdens een speciale ceremonie in zijn armen had gesloten, had het recht op leven. Kinderen werden als een last gezien en het huwelijk, wat in feite een soort samenlevingscontract was, de affectio maritalis, stelde niks voor. Adoptie kwam veel voor bij de hogere burgerij om daarmee de opvolging veilig te stellen. De angst dat vreemdelingen met hun grote gezinnen Rome zouden overspoelen was zeker niet ongegrond. Reeds in het jaar 18 voor Christus vaardigde keizer Augustus wetten uit, de Lex Julia, in een poging het Romeinse kindertal op te krikken.

Dat een zuigeling volgens het Romeins recht nog niet beschermwaardig was tenzij in een ceremonie aanvaard, wordt in navolging van Prof. Peter Singer nu ook als aanvaardbaar principe bij ons in onze 'beschaafde' maatschappij bespreekbaar gesteld. In China en India worden baby's gewoon op straat gelegd om dood te gaan terwijl de passanten niet op of om kijken. Wat wij thans meemaken met geboorteregeling en abortus komt uit een 'God is dood' cultuur en is een onmiskenbare terugkeer naar de heidense wortels, met dien verstande dat abortus nu klinisch en buiten het zicht plaatsvindt. Wel zo handig, dan kunnen we onze gekoesterde 'deugdzaamheid' hooghouden - de hypocrisie ten top. Volgens Alberto Giubilini, professor aan de Universiteit van Milaan en Francesca Minerva, ethisch medewerker aan de Universiteit van Melbourne, moeten ouders het recht hebben om postnatale abortus toe te passen (infanticide), ook als het kind niet gehandicapt is. Baby's zouden namelijk 'nog geen mensen zijn' en daarom geen automatisch recht op leven hebben.[18)]

Johannes Paulus II sprak in zijn magistrale encycliek uit 1995, "Evangelium Vitæ", over de grootsheid en onschatbare waarde van het in de schoot verwekte leven, dat door zijn 'bovennatuurlijke roeping' en in de erkenning of niet-erkenning daarvan de manier aangeeft hoe iemand op aarde zijn of haar leven doorbrengt. Zo legde hij uit:

---

17) Volgens Prof. M.H. Morgan van Harvard University werden door de 9 aquaducten misschien wel 325 liter water per hoofd/dag naar Rome getransporteerd. De onhygiënische omstandigheden van de stad leidden tot een zeer hoog sterftecijfer, zodat het tekort alleen door immigratie kon worden gecompenseerd. (Betreffende de watervoorziening van het oude Rome, zie: "Transactions of the American Philological Association" door Prof. M.H. Morgan - Vol. 33, pp. 30-37 # 1902.) Om een voorbeeld te noemen: Iemand met diarree kreeg het advies om ter 'genezing' naar de openbare badhuizen te gaan. Dit toont opnieuw aan dat de hygiënische voorschriften van de Torah, die in het jaar 1460 v. Chr. werden gegeven, een anachronisme waren die alleen door God gegeven konden zijn. Zie Appendix.

«« Dat in het centrum van iedere cultuur de houding staat die de mens aanneemt tegenover het grootste mysterie: het godsmysterie. Waar men God ontkent en leeft alsof Hij niet bestaat, of waar men geen rekening houdt met zijn geboden, worden de waardigheid van de menselijke persoon en de onaantastbaarheid van het menselijk leven op den duur verworpen of geschaad. »» (n° 96)

Calvijn (van orthodox-Joodse afkomst) en geboorteregeling

Calvijns commentaar op Genesis 38:8-10, waar Onan zijn zaad verspilt omdat hij Tamar geen kinderen gunt, gaat als volgt: «« Trouwens, hij [Onan] heeft niet alleen zijn broeder bedrogen wegens het hem toekomende recht, maar hij verkoos ook dat zijn zaad de grond bevuilde in plaats van een naam voor zijn broer te verkrijgen. De Joden kletsen maar wat, en ongegeneerd, in hun commentaar hierop. Voor mij volstaat om dit binnen redelijke fatsoensnormen kort ter sprake te brengen. De moedwillige zaadstorting buiten de gemeenschap tussen man en vrouw is iets monstrueus. Het opzettelijk terugwijken uit de coïtus zodat het zaad op de grond valt is dubbel monstrueus. Want hiermee wordt de hoop van het ras uitgeblust en wordt het verwachte nakomelingschap al bij voorbaat omgebracht. Deze onbeschaamdheid wordt in het bijzonder veroordeeld, in dit geval door de Geest die door Mozes' mond sprak: door het nakomelingschap van zijn broer, onttrokken aan de baarmoeder, op de grond te storten, deed Onan niet minder wreed en vuig als ware het een geweldadige abortus. Bovendien trachtte hij op deze wijze, voorzover dat binnen zijn bereik lag, een deel van het menselijk ras uit te roeien. Als een vrouw door een of ander brouwsel haar baarmoederlijke foetus afdrijft, wordt dit terecht als een onvergeeflijke misdaad gezien. Onan riep over zichzelf eenzelfde soort straf af door de aarde met zijn zaad te infecteren, opdat Tamar geen mens zou kunnen voortbrengen om de aarde te bewonen. »» De commentaren van Calvijn werden voor dit boek rechtstreeks vanuit het oorspronkelijke Latijn vertaald, de taal waarin Calvijn placht te schrijven. Bovenstaand commentaar ontbreekt in de "Commentaren van Calvijn" zoals die van de gereputeerde Eerdmans Publishing (U.S.A.) uit 1948.

The Bible and Birth Control" (De Bijbel en Geboorteregeling)
Charles Provan – Zimmer Printing # 1989 (pp. 67-68)

10 – De sluizen opengezet

Vanuit Christelijke optiek ligt de voortplanting wezenlijk in de huwelijksdaad opgesloten en is gebruik van om het even welk voorbehoedmiddel tegen de bedoeling in van de Heer der oogst, van Hem die leven geeft. Dat is duidelijk verwoord in de encycliek Casti Connubii uit 1930, wat aansloot bij de Calvinistische opvattingen. In zijn com-

18) Zuigelingenmoord zou volgens deze autoriteiten niet alleen om medische maar ook om financiële of sociale redenen getolereerd moeten worden. Zodra men meent dat het gezin of de samenleving door een pasgeborene sociaal, economisch of psychologisch een te zware last wordt opgelegd, zou dat een valide argument zijn. Zowel een foetus als een pasgeborene zijn zeker menselijke wezens en potentiële personen, zo gaat het argument, maar geen van beide is een 'persoon' in de zin van het 'morele recht op leven hebben'. Infanticide zou daarom aanvaardbaar zijn als 'het welzijn van het gezin' risico loopt, zelfs al zou de baby later een 'acceptabel leven' kunnen krijgen, aldus Giubilini en Minerva. ("After-birth abortion: why should the baby live?" van Alberto Giubilini en Francesca Minerva - Journal of Medical Ethics # 23 Febr. 2012 - doi:10.1136/medethics-2011-100411)

mentaar op Genesis 38:8-10 noemt Johannes Calvijn het moedwillig verspillen van zaad bij de wederzijdse vereniging *"iets monstrueus"*. Luther uitte zich gelijkluidend. Het ontnemen van de mogelijkheid tot nakomelingschap aan de geslachtsdaad is een schending van de goddelijke natuurwet, zo stond in deze encycliek, en vormt een aantasting van de huwelijkse kuisheid, alhoewel de daad zelf, zo werd onderstreept, ook andere doelstellingen omvat verband houdend met de intieme en geheiligde eenwording van man en vrouw.

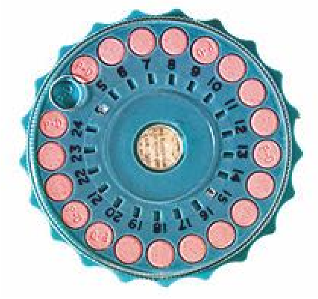

Casti Connubii verscheen in een tijd, volgend op de Eerste Wereldoorlog, dat de maatschappelijke opvattingen in een aantal Europese landen inzake vrouwenemancipatie en huwelijksontbinding aan grote verschuivingen onderhevig was. In Engeland werd bijvoorbeeld in 1923 een wet aangenomen waarbij slechts overspel als grond hoefde te worden aangevoerd om een scheiding te verkrijgen, hetwelk met een amendement in 1925 werd versoepeld. De nieuwe mentaliteit uitte zich destijds in een toename van (illegale) abortussen en het toenemend gebruik van de (nog primitieve) anticonceptiemiddelen, getuige de veroordeling juist toen in een schrijven van de bisschop van Zagreb aan alle artsen van zijn land met een oproep om zich tegen de *"witte pest"* te verzetten, waarmee hij wees op de om zich heen grijpende anticonceptie en abortus.[19)] John Dudley zei: *"Al in de vroegste tijden werd begrepen dat het huwelijk beschermd moet worden door middel van een wet tegen overspel. Als de maatschappij de wet tegen overspel afschaft, waardeert ze het huwelijk niet langer."*

De sluizen gingen pas echt open in de jaren zestig. In '63 arriveerde in Nederland de anticonceptiepil nadat deze in 1960 in de Verenigde Staten medisch was goedgekeurd. Binnen de kortste keren zorgde 'de pil' voor een seksuele revolutie. De pilgebruikster was weinig bekommerd om het standpunt van haar kerk, priester of dominee, die op lokaal niveau zich heel spoedig en ongeacht geloofsrichting wisten te plooien. Geboorteregeling werd daarmee een bijna universeel fenomeen.[20)] Eind '67 werd in Frankrijk, nadat elf wetsvoorstellen in tien jaar tijds waren afgewezen, de wet op contraceptie aanvaard (la Loi Veil). Eindelijk, ja eindelijk had de 'vox populi' de 'vox dei' overstemd! In Nederland is de "Wet Afbreking Zwangerschap" pas 17 jaar later officieel

---

19) Op 3 okt. 1998 werd Kardinaal Aloysius Stepinac (1898-1960), die deze brief verzond, als martelaar zalig verklaard. Zijn brief aan alle artsen wordt vermeld in het tweemaandelijks tijdschrift L'Homme Nouveau (N° 1469) van 8 mei 2010, in een artikel gewijd aan zijn leven en werk.

20) De hormonen van anticonceptiva breken veel moeilijker af dan de natuurlijke hormonen, welke samen met de hormonen die (illegaal) in de veehouderij worden gebruikt tenslotte in het drinkwater belanden. Dit zou de oorzaak kunnen zijn van de toename overal van hermafrodieten, wat vroeger bijna nooit voorkwam. Ik veronderstel dat als gevolg van de universele toepassing van 'de pil' het nu een zeldzaam, dus min of meer normaal verschijnsel is geworden. Dientengevolge hebben Duitsland en Australië in 2013 de wettelijke mogelijkheid gekregen om bij aangifte van het kind bij de burgerlijke stand het geslacht onbepaald te laten.

In Israël, met de meest intensieve waterrecycling ter wereld, is de vruchtbaarheid bij mannen aanzienlijk gedaald, als het veronderstelde gevolg van de moeilijk afbreekbare hormonen die zich in het oppervlaktewater bevinden (onderzoek daarover heb ik niet kunnen vinden). Bij Israëlische spermabanken passeert slechts 1 op de 6 kandidaten de eis ten aanzien van de kwaliteit van het sperma! En bij dienstplichtige militairen schijnt 1 op de 3 technisch onvruchtbaar te zijn (een spermatelling van minder dan 20 miljoen). Het is daarom niet verwonderlijk dat Israël het land is met de meeste in vitro fertilisaties ter wereld. Een ernstige zaak, want onvruchtbaarheid wordt op die wijze naar de volgende generatie overgebracht, want de kinderen op die manier verwekt vertonen ook een verminderde vruchtbaarheid.

in werking getreden. In de 30 jaar nadien zijn in Nederland één miljoen abortussen uitgevoerd. Wereldwijd is in 2014 van de geschatte 210 miljoen zwangerschappen een kwart door een abortus afgebroken. Daarnaast was abortus in dat jaar verantwoordelijk voor ongeveer 70.000 moedersterftes door de lamentabele omstandigheden waaronder zulks plaatsvond (in vooral de derde-wereldlanden, maar niet uitsluitend). [21)]

Een half jaar na de Franse wetgeving, toen de Paus Humanæ Vitæ (Over het menselijk leven) publiceerde, bleek de wereld te klein. Men was onthutst. Niet eerder werd een encycliek zo fel bekritiseerd en dat alleen omdat de 'verouderde' standpunten gehandhaafd bleven. Toch toont een terugblik dat het verguisde standpunt juist was. Het gebruik van anticonceptie heeft de gewetens afgestompt. De gedooghouding, de 'alles moet kunnen' mentaliteit, heeft de weg geopend naar ongebreidelde seks, de legalisering van abortus en recent nog de geassisteerde zelfmoord, eufemistisch euthanasie genaamd. *"Plat, plat Holland, vol porno en complexen. Het puriteinse Nederland is nu een vunzig ledikant waarin wormen seksen. Van Groningen tot Westerscheld werdt gij Europa's vuilnisbelt; het stinkt er en het zweert er. O land van mest, een buil van pest, O Efteling voor geseksiteerden. Laf, laf Holland, hoereerders zonder erven. Uw land was ooit een kinderwieg, maar kinderen zijn nu ongerief, dus moeten zij maar sterven. In hart en nieren decadent, blijft gij voorlopig overend als witgekalkte graven. Van Zuid tot Noord is 't kindermoord, en nergens hoor ik Rachel klagen."* (auteur onbekend) Het is een aaneenschakeling van wantoestanden, de lijst is nog lang niet uitgeput, waarbij vooral het gezin het moest ontgelden met in het zog een ontwortelde jeugd. De kwaal propageert zijn eigen oplossing: de eerste stap naar een leefbaarder samenleving ligt in maatregelen ter versterking van de traditionele waarden van het gezin. Dat kan niet genoeg benadrukt worden.

De Vrijmetselarij en de nieuwe moraal

Alain Bauer, eertijds Grootmeester van de Vrijmetselarij, is in 2005 daar uitgestapt. In "L'Homme Nouveau" van 12 nov. 2005 legt hij uit dat de Vrijmetselarij altijd heel goed heeft beseft dat de aanvaarding van anticonceptie ten slotte naar abortus zou voeren en in een later stadium naar euthanasie. Oud-Grootmeester en gynæcoloog Dr Pierre Simon zei in een radio-interview met France Culture op 8 okt. 2007: "Sinds 40 jaar is de strijd die wij voeren altijd dezelfde geweest: anticonceptie, bevrijding van de seksuele moraal, abortus, homoseksualiteit en euthanasie. (...) Wij hadden de steun van een grote broederlijke parlementaire aanwezigheid [van de Vrijmetselarij binnen het parlement], die de mens uit de eeuwenlange duisternis wil rukken en van de hemel op aarde wil laten neerdalen." In de aanloop van de abortuswetgeving was hij de officiële adviseur van de minister van gezondheid, Simone Veil-Jacob, een overlevende van de vernietigingskampen Auschwitz-Birkenau en Bergen-Belsen. In plaats van een getuige te zijn van wat daar gebeurde werd zij een propagandiste van de abortus hecatombe.

In 1968 verscheen het razend populaire boek: "The Population Bomb" van Paul Ehrlich, in drie weken neergepend, dat enorme invloed heeft gehad op het mythische concept van 'overbevolking', mythisch omdat het probleem, wat in sommige landen een reëel probleem is, infantiel ja welhaast crimineel werd benaderd. Het tegengif op dit amateuristisch boek vindt u in "Fatal Misconception" uit 2008 van Matthew Con-

21) "Unintended pregnancy: worldwide levels, trends, and outcomes" door S. Singh, G. Sedgh en R. Hussain – Studies in Family Planning # 2010 nr. 41-4 (pp. 241-50). In 2023 was het aantal abortussen volgens de Wereldgezondheidsorganisatie 73 mln.

nelly. De gevreesde bevolkingsexplosie, die het gevolg zou zijn van een terugkeer naar oude waarden, vond niet plaats, vooral omdat in ded derdewereldlanden de vrouw steeds beter geschoold werd. Onderwijs, waar ook ter wereld, blijkt de enig statistisch relevante factor te zijn voor een temporisering van de bevolkingsgroei, wat al in de 19^e eeuw tot uiting kwam toen geboorteregeling nog maar nauwelijks bestond. De typische blanke Amerikaanse vrouw had tegen het jaar 1800 gemiddeld zeven bevallingen en dat was tegen tegen het jaar 1900 gehalveerd. Een gelijksoortige ontwikkeling heeft zich ook in Europa voorgedaan.

Figuur 1. Aantal kinderen per vrouw, 1870-1960, West-Europa

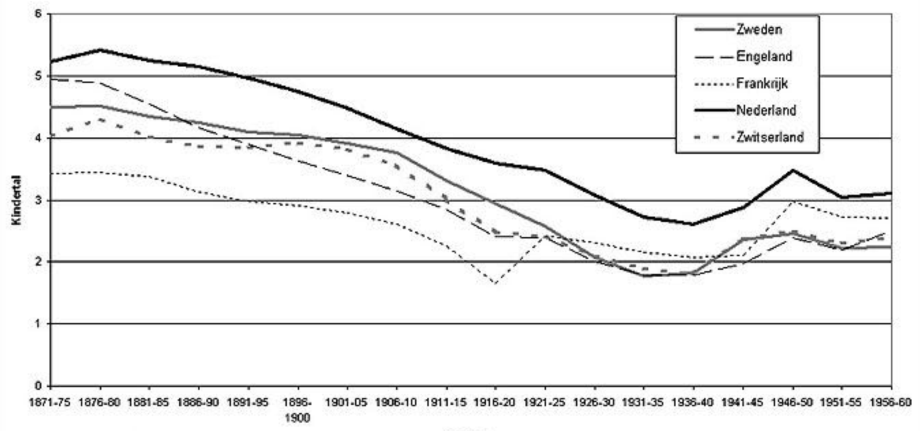

Bron: Festy, 1979.

De demografische ontwikkeling in het Nederlandse deel van ons werelddeel zijn altijd uitzonderlijk geweest. Toen Prof. Joop Hartog zijn afscheidscollege op 29 juni 2011 hield als hoogleraar aan de economische faculteit van de Universiteit van Amsterdam, liet hij, beginnende bij de zestiende eeuw, de demografische aspecten de revue passeren waarbij immigratie een sleutelrol bleek te hebben vervuld. In zijn college, geheten “Is de Maat nou Echt Vol?”, zei hij ondermeer:

> «« Jan de Vries en Ad van de Woude noteren in hun prachtige boek over drie eeuwen economische groei in Nederland dat in de 500 jaar tussen 1500 en 2000 de bevolking in Frankrijk 4 keer talrijker werd, in Belgie 6 keer zoveel, en in Nederland 15 keer. 15 keer! (…) In deze periode groeide de Nederlandse bevolking van 1 miljoen naar 16 miljoen. De eerste spurt vond plaats tijdens de Gouden Eeuw in samenhang met de welstand en de aantrekkingskracht daarvan op immigranten. Van 1650 tot 1800 was de bevolking weliswaar stabiel op 2 miljoen, maar er was wel voortdurend een immigratie-overschot: gedurende die anderhalve eeuw was Nederland duidelijk een immigratieland.
>
> Na 1800 zette de groeimarathon in, een marathon die past in de Europese demografische transitie van dalende sterftecijfers en hoog blijvende geboortecijfers. (…) Tussen 1800 en 1900 groeide de Nederlandse bevolking sneller dan in de meeste Europese landen, na 1900 zelfs veel sneller. Elke Nederlander weet waarom: de Katholieken die door hun pastoors werden opgejaagd om te emanciperen door zich te vermenigvuldigen. (…)
>
> De ontwikkeling na de Tweede Wereldoorlog is eenvoudig samen te vatten. Van 1945 tot 1970 groeide de bevolking jaarlijks met zo’n 150.000 personen, allemaal eigen kweek. Vanaf 1970 treedt substitutie op. De jaarlijkse groei daalt naar zo’n 100.000 personen, 60.000 eigen kweek, 40.000 immigranten. Vanaf dat jaar, 1970, is Nederland een immigratieland: alleen in de jaren 2003 tot 2007 is het immigratiesaldo negatief geweest (meer emigratie dan immigratie). In 2009 groeide de bevolking met 89.000 ‘zielen’, 51.000 door het geboorte-

> overschot, veel dankzij tweede-generatie-immigranten, en 34.000 door het immigratiesaldo. Het overschot door immigratie beloopt thans (2011) dus ongeveer 40%. Daarmee zijn we in vergelijking met de rest van de wereld een land met substantiële immigratie. Ter vergelijking: In 2010 kregen 1 miljoen immigranten in de Verenigde Staten een permanente verblijfsvergunning. Altijd nog een forse 0,3% van de bevolkingsomvang. In Nederland ontvingen we in 2009 146.000 immigranten; dat is 0,9% procent van de bevolkingsomvang. Dat is dus driemaal zoveel. »» (pp. 4, 5, 7-8)

Om terug te komen op de "The Population Bomb" van Paul Ehrlich, kan gesteld worden dat sommige plaatsen inderdaad overbevolking kennen, daar waar de relatieve draagkracht van de regio wordt overschreden. Emigratie naar landen met extra potentieel biedt dan een passend alternatief. Wanneer ouders niet in staat zijn hun kroost te begeleiden, onderdak te geven en te voeden, is abstinentie (seksuele onthouding) het gewezen middel[22)] – tenzij een dergelijke situatie is ontstaan door de uitbuiting en uitsluiting onder het rücksichtlose kapitalisme of totalitarisme. Bij dieren zien we toch ook abstinentie in het ongunstige seizoen. Waarom zou dat ook niet voor mensen kunnen gelden die een voor God welgevallig leven willen leiden? – Gods ogen zijn op de vrome gericht. Ik zeg niet dat het eenvoudig is. Maar eerst zal God de plaats moeten krijgen die Hem toekomt. Utopisch? Welnee, God, de veroorzaker van het leven, zal de mens niet aan zijn lot overlaten.[23)] Humanæ Vitæ spreekt over abstinentie in de volgende termen:

> «« Een juiste en ethisch verantwoorde geboorteregeling eist dat de echtelieden in de eerste plaats doordrongen raken van de ware zegeningen van het gezinsleven en zich een volmaakte zelfbeheersing weten eigen te maken ten aanzien van hun emoties. Willen de rede en vrije wil de natuurlijke drift intomen vergt dat ongetwijfeld veel zelfverloochening. Slechts dan zal de uitdrukking van liefde, zo essentieel voor de huwelijkse staat, zich op het vereiste niveau kunnen begeven (…) »» (nº 21)

11 – De demografische winter

De hedonistische zoektocht naar sensueel plezier is hetzelfde als onder het oude Rome: een vorm van genocide. De autonome bevolkingsgroei in het verenigd Europa zal volgens Eurostat in 2015 in een daling zijn omgeslagen. Het Europees Parlement wil dat beantwoorden met ambitieuze immigratieplannen.[24)] Niks immigratiestop! In Nederland en België zijn de gevolgen van immigratie sinds 1974 goed merkbaar,[25)] want daar heeft anno 2010 de helft van de pasgeborenen een Arabische voornaam. Zelfs bij een agressieve immigratiepolitiek zullen na 2035 de aantallen in Europa scherp gaan dalen.[26)] Voor Griekenland, Italië, Spanje, en Duitsland is de situatie nu al dramatisch met een vruchtbaarheidsgraad van 1,3 tot 1,4 – wat het aantal nakomelingen is van de

---

22) Abstinentie is ook geboden om reden van medische aard, het groepsbelang en vanwege zogenaamde sociale indicaties, dat laatste indien bijvoorbeeld een alomvattende zorg is vereist voor een gehandicapped of ziek gezinslid, waardoor de zorg aan nieuwe gezinsleden tekort zou schieten.

23) In het Vrederijk mogen we ernaar uitzien dat God de vrouw een nieuwe menstruatiecyclus zal hebben gegeven voor in alle opzichten gezonde mensen, waardoor bevolkingsexplosies de pas zullen worden afgesneden.

24) Volgens Europees parlementslid Simon Busuttil zal de Europese Unie tegen 2050 zestig miljoen extra migrantwerkers nodig hebben ter compensatie van de teruggang van de arbeidzame bevolking. Busuttils rapport (A6-0251/2009) benadrukt het vitale belang van deze immigratie tegenover de verdergaande vergrijzing in Europa, vooral omdat volgens Eurostat haar arbeidzame bevolking tegen 2060 met vijftig miljoen zal zijn ingekrompen. Dat deze vergrijzing met een politiek ter versterking van het gezin zou kunnen worden geriposteerd behoort in regeringskringen niet tot bon ton.

gemiddelde vrouw (het cijfer moet 2,1 zijn om de bevolking in stand te houden), wat betekent dat het inwonertal van die landen in het jaar 2050 zal zijn gehalveerd (t.o.v. 2000)! Dankzij de immigratie en de hogere maar dalende vruchtbaarheid van de Europese Islamitische vrouw, die in 2005 op 3,5 stond, denkt men dat in 2050 een 30% van de Europeanen uit Moslims zal bestaan[27)] …indien God zich afzijdig houdt. God echter zal zich in deze kentering van de tijd niet onbetuigd laten, allereerst middels “De Verlichting van het Geweten”, ook wel “De Waarschuwing” genoemd.

Deze dalende vruchtbaarheid beperkt zich niet tot Europa. Overal ter wereld zijn dalende tendenzen waarneembaar, zelfs in de moslimlanden. Volgens David Goldman staat de moslimwereld op het punt de grootste bevolkingsdaling in zijn geschiedenis mee te maken.[28)] De doorslaggevende factor voor de demografische ontwikkeling in landen zoals Iran, Turkije, Algerije en Tunesië vormen mensen in de leeftijd van tussen tien en dertig jaar, die in grote families zijn opgegroeid. Maar het ziet er naar uit dat ze slechts één à twee kinderen zullen krijgen. In 2010 waren er negen Iraniërs in de werkzame bevolking voor iedere afhankelijk-oudere. Extrapolatie geeft aan dat tegen het midden van de 21e eeuw de omvangrijkste leeftijdscategorie in Iran uit mensen zal bestaan in hun zestiger jaren: dan zullen er voor zeven afhankelijke ouderen tien werkende Iraniërs zijn.

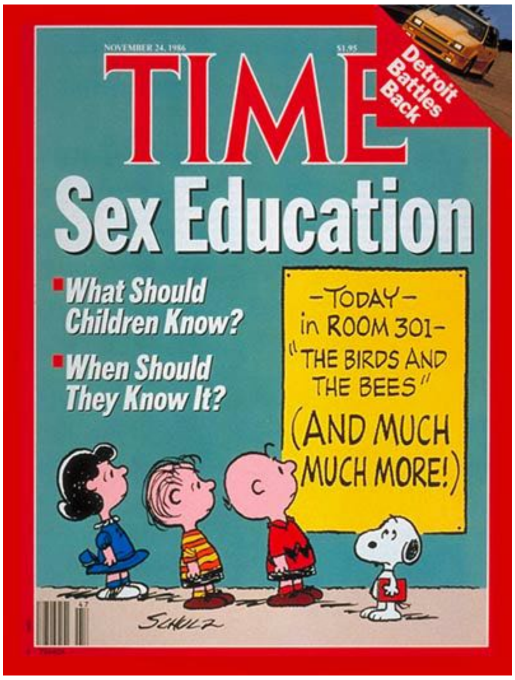

De steeds gunstiger levensverwachtingen, ook in de derde-wereldlanden, heeft de dalende vruchtbaarheid honderd jaar lang gemaskeerd, maar die toestand is nu voorbij. Statistisch bezien zal in 2040 de wereldbevolking sterk gaan dalen.[29)] Dat is reeds lang in Rusland het geval, waarbij de oorlog in de Oekraïne, die minstens 700.000 Russen het leven heeft gekost, voor een dramatische demografische situatie heeft gezorgd.[30)] Op dit moment zitten meer dan honderd landen onder het substitutieniveau van 2,1. Singapore staat op een schamele 1,03; Niger daarentegen op 6,73 (2023).[31)] Wat China

---

25) In december 1973 vonden in Kopenhagen gesprekken plaats tussen de Europese premiers en ministers van buitenlandse zaken in wat een onderonsje heette (fireside summit). Een van de onderwerpen was de zorgwekkende demografische situatie in Europa. Toen en in opvolgende bijeenkomsten werd Europa’s nieuwe immigratiepolitiek besloten, zonder parlementaire discussie en met totale minachting van het democratisch proces.

26) Eurostat Newsrelease 119/26-08 2008.

27) “Krekar claims Islam will win” (Krekar beweert dat de Islam zal winnen) - Aftenposten, 13 maart 2006. De Aftenposten is een leidende krant in Noorwegen. Mullah Krekar is een Koerdische Moslim uit Irak die in Noorwegen woonde.

28) “How Civilizations Die - And Why Islam Is Dying Too” (Hoe beschavingen sterven – En waarom de Islam ook stervende is) van David Goldman - Regnery Publishing, Washington DC # 2011 (hfst. 1). Zie van het “PEW Forum on Religion and Public Life” # 27 Jan. 2011: “The Future of the Global Muslim Population”.

29) UN 2008 Population Prospects.

30) Dit verklaart waarom President Poetin van Rusland in jan. 2025 heeft aangeboden om Amerikanen die wegens de vuurstorm in Los Angeles tot de bedelstaf waren gebracht, nieuwe kansen te geven in Rusland.

betreft is sprake van een grote leugen, want als we naar de mediane bevolkingsleeftijd kijken en hun ontwikkeling met India vergelijken, wijst dat erop dat ze niet ruim 1,4 miljard inwoners hebben maar slechts 1 miljard en dat ze reeds heel lang onder het substitutieniveau liggen.

"De wereldbevolkingsgroei is", volgens William McNeill, *"de meeste fundamentele en doorslaggevende verstorende factor van het mensdom in deze moderne tijd."* [32] Onder het mom van familieplanning en de reproductieve rechten van de vrouw zijn vooral tussen 1960 en 1980 massale door de overheid georganiseerde contraceptieve-, sterilisatie- en abortuscampagnes gevoerd in grote delen van Oost- en Zuid Azië, Afrika en het Amerikaanse continent. Vooral de Wereldbank en de Verenigde Naties hebben daarin een uiterst kwalijke rol gespeeld. De naam van Bill Gates (de oprichter van Microsoft) komt ook telkens bovendrijven. Trouwens, de soevereiniteit van de pers als onafhankelijke vierde macht is een zwaarbevochten illusie; als van een samenzwering sprake is, dan is het via de perskanalen en de films dat de achterliggende principes van depopulatie constant bejubeld zijn, waardoor ze met de mantel van fatsoen werden bedekt en op deze wijze in belangrijke segmenten van de bevolking werden aanvaard.

Het idee van de mens als architect van leven en dood spreekt velen aan. Het zijn dus niet alleen de beleidsmakers die schuld dragen. Een oude droom kwam tot vervulling. De autonome mens in het centrum van het Heelal: *"Ik ben een God in 't diepst van mijn gedachten, en zit in 't binnenst van mijn ziel ten troon."* [33] Latere generaties zullen zich verwonderd afvragen hoe deze götterdämmerung zo weerstandsloos om zich heen heeft kunnen grijpen. Sociologen zullen verbanden weten te leggen. Maar zijn dat ook verklaringen? *"Ik ben een God in 't diepst van mijn gedachten - is uit zijn horizontale stand getild en recht overeind gezet - Golgotha. De voormalige godenzoon gekruisigd, als schim zonder lichaam",* zo schrijft Gerrit Komrij.[34] Dus toch, de onttroning van God. Daar waar God van de troon is gestoten, verliest de mens zijn weerbaarheid. Ieder mens heeft nood aan een hogere macht. Als het niet God is dan is het de staat of gewoon de buurtbende. Is het vreemd dat er onder de schoolgaande jeugd zoveel zelfmoorden zijn en roekeloze spelletjes (voor de 'fun' op de rails liggen voor een aanstormende trein en net op tijd wegspringen). Waar blijft de zin van het leven als het leven zelf wordt geloochend?

12 – Sex and the City

De seksualiteit is in onze maatschappij zo losgeweekt van procreatie dat het tot een banaal consumptieartikel is verworden. Het schijnt niet uitzonderlijk dat Amerikaanse teenagers, zelfs twaalfjarigen, hun maagdelijkheid veilen om er iets moois van te

31) The World Fact Book (via Google).
32) "Population and Politics since 1750" van William H. McNeall, University Press of Virginia # 1990 (p. 15).
33) Beginregels van het bekenste sonnet van de dichter Willem Kloos (1859-1938).

kopen – die leuke Gucci tas! [35] Vanzelfsprekend weten hun ouders van niets. Toch is het niet alleen een Amerikaans fenomeen. De permissieve maatschappij heeft in onafwendbare spiraal naar dit soort uitwassen geleid. De Amerikaanse Irene Vilar, geboren in 1969, en moeder van twee kinderen, gaf in haar boek uit 2009 toe dat ze verslaafd is geweest aan abortus: 15 abortussen in 17 jaar. Onvoorstelbaar. Het heet "Impossible Motherhood" (onmogelijk moederschap). Vilars cyclus van zwangerschappen en abortussen begon op haar zestiende. Ze was getrouwd met een Latijns-Amerikaanse professor literatuur, Pedro Cuperman, die haar had verteld dat het hebben van kinderen de seksualiteit bedierf. De moderne vrouw, zoals Irene Vilar, is opgegroeid toen anticonceptie en abortus gemeengoed waren. De jeugd denkt dat het er bijhoort, 'niets mee mis'.[36] De laatste uitwas schijnt 'selectieve abortus' te zijn, waarbij één van de tweeling wordt weggehaald want 'zo was het niet bedoeld'.

Agnès Soral

De fameuze televisieserie "Sex and the City" speelt zich af in het Manhattan van New York en toont vier carrièrevrouwen in hun dertiger- veertiger jaren; hun leven draait om seks en de jacht op mannen. Deze hartsvriendinnen bespreken alles tot in de kleine gore details. Zegt Charlotte Semler, een medeoprichtster van Myla, het topmerk van seksartikelen: *"Er is niets verkeerd aan 'fun' en dat is nu juist wat Sex and the City ons vrouwen heeft bijgebracht."* De vier hebben een onverholen afkeer van het in hun ogen kleinburgerlijke gezin. *"Waarom zou men met één persoon het leven moeten delen onder het voorwendsel dat men seksueel betrokken is?"* zegt de de Franse actrice Agnès Soral. In feite zijn het eeuwige pubers. Natuurlijk is het geromantiseerd. Alsof alle vrouwen naast

---

34) "In Liefde Bloeyende: de Nederlandse poëzie van de 12e tot en met de 20e eeuw" van Gerrit Komrij # 1998 (p. 324-27).

35) "Je moet je eigen persoonlijke geloofssysteem ontwikkelen – dat is precies mijn punt!" zegt Natalie Dylan. "Voor mij is de waardering van maagdelijkheid als iets heiligs gewoon geen concept dat ik kan toejuichen. Maar munt slaan uit maagdelijkheid – dat is nu iets waar ik geheel achter sta." (22-Year-Old Sells Virginity Online, FOX NEWS, Jan. 15, 2010) Het verhaal van teenagers die hun maagdelijkheid te koop aanbieden kan door sommigen als ongeloofwaardig van de hand worden gewezen. Maar als zelfs een Amerikaanse president, ik bedoel Bill Clinton (1993-2001), weerzinwekkend gedrag ten toon spreidt, waarom zou dit verhaal dan niet kloppen? Seks is koopwaar, laten we wel wezen, behalve voor een president. ...alhoewel. Clinton heeft zijn wangedrag met juridische nachtmerries moeten bekopen.

36) Het aantal tienerabortussen in België blijft stijgen. Dat blijkt uit een studie van jeugdarts Chantal Kortmann, meldt het Christelijk weekblad Tertio (23 maart 2010). Kortmann was lid van de parlementaire evaluatiecommissie die werd opgericht na de goedkeuring van de abortuswet in 1990 na een besluitvormingsproces dat nagenoeg twintig jaar in beslag had genomen en dat in menig opzicht een breuk met de politieke traditie inhield. Kortmann analyseerde de cijfers van geboorten en abortussen bij tieners in de periode tussen 2003 en 2007, waarin het aantal tienerzwangerschappen opvallend toenam. "Terwijl het aantal bevallingen bij tienermoeders veeleer stabiel bleef, is het aantal abortussen ongeveer tegelijk toegenomen met het aantal zwangerschappen. Vanaf 2006 zien we voor bijna elke geboorte een abortus." Dat betekent dat in die periode de helft van de tieners hun zwangerschap lieten afbreken. In de praktijk mag een kind in België en Nederland vanaf zijn twaalfde zonder ouderlijke toestemming abortus laten plegen.

een drukke baan zich zo kunnen uitleven! Maar het raakt een gevoelige snaar, want het houdt ons een spiegel voor. Een zekere walging overviel mij nadat ik een aantal afleveringen had bekeken. Eén ding valt op: rust kennen ze niet, deze dames. De voldoening is verdampt. Elk nieuw avontuur groeit al snel tot verveling. De ‘kick en de wow’ moeten steeds groter worden voor hetzelfde effect en dat geldt ook voor de televisiekijkers wat verklaart dat de serie, die van 1998 tot 2004 liep, steeds extremer werd. Niet zonder wijsheid zegt Soral dat zij, na aandachtig veel vrienden te hebben beluisterd, *“stomverbaasd heeft moeten constateren dat de stellen die standhouden het met de minste seks in hun relatie doen.”* [37] Natuurlijk, een zekere mate van seks in het huwelijk is gezond. Rabbijn Shmuley Boteach bespreekt het andere uiterste: [38]

> «« Seks is aan het uitsterven in Amerika. De mannen zijn vaak te druk met het downloaden van pornografie om de naakte vrouw naast zich in bed te zien. Vrouwen krijgen een erotische impuls van het winkelen in die ene buurtwinkel. (…) Het lijkt oppervlakkig gezien één groot feest. Men rijdt naar zijn werk in een sjieke kar en weer terug naar dat mooie huis met hun kinderen. Ze hebben geweldige vakanties en werken in de sportzaal aan de conditie, en kopen mooie spullen in het shoppingcenter. Maar in werkelijkheid hebben deze mensen duffe banen en komen thuis in oersaaie huwelijken. En hun kinderen, wel, die zijn verdwenen; altijd met vrienden op stap, zo stom is het thuis. (…)
>
> Het blijkt dat Amerika een tegenstrijdige relatie met seks heeft. Enerzijds is seks overal. (…) De enige plek waar het ontbreekt is waar je dat het minst zou verwachten: de Amerikaanse slaapkamer. Men zou denken dat man en vrouw in deze alles overheersende cultuur van seks, en nog méér seks, gebruik zouden maken van deze bijna constante beschikbaarheid voor elkaar, en door het dak gaan. Vergeet het maar. Onderzoek toont aan dat een derde van ‘alle’ huwelijken in Amerika totaal seksloos is. (…) Van de twintig families die ik in mijn televisieshow “Shalom Thuis” heb ontvangen, bleek ongeveer de helft voor meer dan een jaar geen seks te hebben gehad. (…) Ik denk dat deze twee dingen – de voortdurende beschikbaarheid van seks in de culturele marktplaats tegenover de toenemende afwezigheid daarvan in de Amerikaanse slaapkamer – in plaats van tegenstrijdig, juist met elkaar te maken hebben. (…) Seks is zijn aantrekkelijkheid kwijt. Het is geminimaliseerd, van zijn exclusiviteit ontdaan en mist zijn greep op de getrouwde partners. Erger nog, erotiek is gebanaliseerd en van zijn glans ontdaan. Niet langer een plezante droom, is het nu een pornografisch vrouwenhatende en ontluisterende nachtmerrie geworden. »»

In het orthodoxe Jodendom mag een Joodse man zijn vrouw nooit bewust naakt zien. Dankzij deze regel ziet hij zijn vrouw overdag minder gauw als een lustobject en heeft hij minder gauw onkuise gedachtes als hij naar andere vrouwen kijkt. Ook zal hij als zijn vrouw ouder wordt, en uiterlijk minder aantrekkelijk is, daar geen acht op slaan omdat hij haar innerlijke kwaliteiten heeft leren waarderen. Ze zullen hierdoor ook een beter seksleven hebben.

---

37) Interview met Agnès Soral in La Libre Match van 17 maart 2004. «« L’actrice se demande « pourquoi on devrait être obligé de vivre avec une personne sous prétexte q’on a des relations sexuelles avec elle. » (...) « Je suis une oreille attentive, je recueille les confidences de beaucoup d’amis et je suis atterrée de constater que les couples qui durent sont ceux qui ont le moins de sexe dans leur relation. »»

38) “The Kosher Sutra: 8 Sacred Secrets for reigniting desire and restoring passion for life” (De Kosher Sutra: 8 Heilige Geheimen ter stimulering van ons verlangen en herstel van de levensvreugde) van Rabbijn Boteach - Harper Collins, New York # 2010 (pp. 2-6).

De psychoanalist Tony Anatrella, later priester geworden, heeft in 1993 “Non à la Société dépressive” geschreven.[39] Hij legt uit dat het negativisme in onze cultuur, die zich in abortus uit, in echtscheiding, homoseksualiteit, promiscuïteit, drugsverslaving en de vele zelfmoorden onder jongeren, onvoldoende wordt verklaard door de gebruikelijke oorzaken en dient deze te worden gezocht in een vervreemding van God. Hij noemt het een *“staking van het ideaal”*. Kortom, een ramp. De ontkenning van de morele dimensie van ons bestaan, het afwijzen van elk ideaal buiten onszelf, zegt Anatrella, voert naar de afgrond. Zo vervliegt elke hogere zingeving. De depressiviteit blijft liggen. Depressiviteit, beter nog de existentiële verveling, is in feite een ziekte van de plaats van het ideaal. De depressieven hebben de indruk dat hun leven door hun handen glipt en ze niet meer in staat zijn zich op een toekomst te richten. Het vluchtige, het nu-moment prevaleert, waardoor destructieve krachten de overhand krijgen die op hun beurt een soort verheerlijkte status krijgen, de plaats innemen van het ideaal. In het Paris Match interview naar aanleiding van zijn nieuwe boek, zegt hij: *“Anders gezegd, leven we tegenwoordig alsof we geen wortels hebben, ...en een maatschappij zonder referentiepunt is gedoemd te sterven.”*

Hiermee wordt met een zeer sombere kijk op onze samenleving afgesloten, maar toch niet wanhopig. Want God als eerste veroorzaker is uit hoofde van zijn majesteit verplicht in te grijpen. Zo luidt ook het profetisch getuigenis. En daarom luidt ons gebed: “Heer bekeer ons opdat wij ons kunnen bekeren!”

⁂

39) “Non à la Société dépressive” van Tony Anatrella, éditions Flammarion # 1993. Zie ook zijn boek van Cerf/Cujas: “Interminables Adolescences – Les 12/30 ans” # 1988.

APPENDIX 3

• *Zelfmoord in Japan - de doorn in de Christanthemum*

door Silvio Piersanti

Uittreksels met commentaar van Sandro Magister

ROME, 8 maart 2010 – Italië en China hebben grootse festifiteiten opgezet en tentoonstellingen ter ere van de Jezuïet Matteo Ricci (1552-1610), voor de Chinezen Li Madou, een briljante verkondiger van het Christelijk geloof in het hemelse rijk van China, zo'n vier eeuwen geleden.

De Jezuïet Matteo Ricci (1552-1610)

Het genie van Matteo Ricci lag in zijn tegemoetkomend begrip voor alles dat van de Chinese cultuur kon worden overgenomen ter bevordering van het overbrengen van het Christelijk geloof. Hij zag in het Confusianisme – maar niet in het Buddhisme of Taoisme, waartegen hij zich sterk verzette – de tafels van die universele wet waaraan de Christelijke verkondiging zijn ongeëvenaarde nieuwigheid kon toevoegen. Deze verkondiging leidde tijdens Matteo Riccis verblijf in China tot belangrijke bekeringen op hoge maatschappelijke en culturele niveaus. Hetzelfde kan niet worden gezegd van een andere grote natie en Oosterse beschaving: Japan.

De geschiedenis van het Japanse Christendom is een geschiedenis van martelaren. Geen andere beschaving ter wereld is zo ondoordringbaar geweest voor het Christendom als Japan. In het verleden uitte zich dat door het vermoorden van zijn boodschappers. In recentere tijden door het op een beleefde manier te ontvangen, maar zonder ooit met een bekeringsgolf te reageren. De verkondigers van het Christendom is het niet gelukt om de diepten van het mysterie van die beschaving te doordringen en hun boodschap op die manier te 'contextualiseren'.

Een opvallend element van het mysterie van de Japanse cultuur is de alomtegenwoordige zelfmoord. Gemiddeld pleegt elke 15 minuten één Japanner zelfmoord. Dat zijn er in een jaar meer dan 30.000. 'Kamikaze' en 'harakiri' zijn de woorden uit het Japans die in de rest van de wereld het bekendst zijn. Waarom dat zo is wordt in Japan nu veel openlijker besproken dan vroeger. De volgende beschouwing is een neerslag van deze vaststelling.

De auteur van deze beschouwing is Silvio Piersanti, een Italiaanse journalist met veel internationale ervaring. Hij woont in Tokyo en is met een Japanse schrijfster getrouwd. Hij sprak over dit onderwerp met onder andere de Katholieke bisschop van de hoofdstad en met de nuntius (Vaticaans diplomatiek vertegenwoordiger). De twee waren het erover eens dat de God-kwestie de voornaamste reden is waarom de Japanners zo gemakkelijk een eind aan hun leven maken. *"De Japanners"*, zeiden ze, *"hebben zo'n*

acht miljoen goden, duizenden tempels en twee officiële godsdiensten, het Buddhisme en het Shintoïsme", maar het geloof in een persoonlijke God ontbreekt, die almachtig is en genadevol en vol liefde, en iemand is die dicht bij ieder mens staat.

JAPAN by Yamabon - pixabay

Opnieuw heeft paus Benedictus XVI het juist gezien toen hij de kwestie van God als de prioriteit van zijn pontificaat zag en dat overal ter wereld. In de boodschap waarmee hij in 2010 de vastentijd inleidde, gaf de paus een aantal overdenkingen over het grote thema van de rechtvaardigheid vanuit de Paulinische bevestiging: *"Gods gerechtigheid is door het geloof in Jezus Christus openbaar geworden."* (cf. Rom. 3:21-22) De paus wees op het principe van de Romeinse jurist Ulpian, voor wie het 'dare cuique suum' de formule was om rechtvaardigheid in de wereld te waarborgen. Daarvan is echter gebleken dat dat niet werkt. 'Dare cuique suum' betekent in gewone taal 'geef eenieder wat hem toekomt'. In de conventionele benadering geeft dit echter niet aan wat datgene is dat hem toekomt. Wat een mens het meest nodig heeft kan niet bij wet worden gegarandeerd. Opdat het leven voluit kan worden geleefd, is iets essentiëler nodig, iets dat uitsluitend als 'een geschenk' kan worden overgedragen. We kunnen zeggen dat een mens bij die liefde leeft die alleen God kan meedelen aangezien Hij het menselijk individu naar Zijn beeld en gelijkenis heeft gemaakt. Materiële zaken zijn zeker nuttig en vereist – en inderdaad zette Jezus zich in om de zieken te genezen, de menigten te voeden die Hem volgden, en Hij zal zeker de onverschilligheid veroordelen waardoor zelfs nog vandaag honderden miljoenen de dood in worden gedreven door het gebrek aan voedsel, water en medicijnen – en toch is het zo dat een herverdelingspolitiek in naam der gerechtigheid de mens niet alles kan geven wat hij behoeft. Zoals de mens brood nodig heeft, zo heeft de mens zelfs nog veel meer nood aan God. Sint Augustinus merkt op dat *"indien rechtvaardigheid die deugd is die aan ieder geeft wat hem toekomt (...) kunnen wij ons afvragen waar de menselijke rechtvaardigheid blijft indien hij de ware God in de steek laat."* ("Over de stad Gods" 19:21) De Japanse ervaring schijnt een in het oog springend en dramatisch bewijs te zijn van deze gedachte van de paus: 'zonder God kan de mens niet gelukkig zijn'. Materiële zaken zijn noodzakelijk, maar die garanderen geen geluk, de volle genieting van het leven.

(…) De apostolisch nuntius in Japan, aartsbisschop Alberto Bottari de Castello, die vijf jaar lang aan het hoofd stond van de nuntiatuur, vertelt:

> «« De Japanners kennen geen persoonlijke relatie tot God. Het concept van het individu, dat in centrum van de westerse cultuur staat, vormt geen deel van hun culturele DNA. Ze identificeren zichzelf met de groep, de samenleving, de onderneming, de natie. Wanneer een Christen tot het besluit komt om een eind aan zijn leven te maken, weet hij dat hij op het punt staat een heilige wet te overtreden: het leven werd hem door God gegeven en alleen God mag dat wegnemen. De Japanners die zelfmoord overwegen kennen dit obstakel niet. Hij kent niet het concept van zonde. Hij heeft niemand en niets voorbij zijn eigen materiële en culturele wereld die hem helpen kan. Maar hulp vragen in deze wereld is oneervol en daarom moet hijzelf het drama van zijn ongelukkigheid oplossen, dat ondragelijk is geworden. Christenen kunnen zich zelfs in hun donkerste momenten altijd tot God wenden. De Japanners kunnen dat niet. Ze hebben acht miljoen goden, duizenden prachtige tempels, heiligdommen, altaren, miniatuur-altaren, twee officiële godsdiensten, het Buddhisme en Shintoïsme, maar ze leven zonder de ene almachtige en barmhartige God, zonder notie van God als vader van de hele mensheid die in ieder van ons aanwezig is, altijd. »»

(…) De Katholieke bisschop van Tokyo, Paul Kazuhiro Mori, is het met de opvatting van nuntius Bottari de Castello eens dat de Japanners geen notie hebben van God of zonde. Wanneer een Japanner besluit een eind aan zijn leven te maken, komt het niet bij hem op dat hij een goddelijke wet overtreedt. Hij voelt geen spijt voor zijn daad. Hij ziet daar niets laakbaar of etisch negatief in. Integendeel, de Japanners redt dankzij zelfmoord zijn eer en die van zijn familie als hij die nog heeft.

> «« Als jullie journalisten Japan bezoeken - zo laat bisschop Mori weten - bewonderen jullie hun buitengewone prestaties op sociaal terrein. Scholen, ziekenhuizen en een overvloed aan materiële goederen, hoge salarissen, geringe misdaad, veilige straten, een openbaar vervoer dat over de gehele wereld wordt bewonderd, bloeiende industrieën, een zeer stabiele publieke inrichting. Als je meent dat sociale welvaart geluk brengt, kun je tot de conclusie komen dat ons land binnen menselijke grenzen een gelukkig land is. Maar indien je onder de oppervlakte van deze materiële overvloed kijkt, zul je tegenover je een van de armste landen vinden in termen van respect voor het individu en zijn geestelijke verzorging. »»

(…) Dominee Samuel Koji Arai, een gezonde en robuuste tachtigjariger, geeft leiding aan de interdenominationele Protestantse Kerk in de Mabashi buurt. Het telt ongeveer duizend leden waarvan de meesten van middelbare leeftijd of gepensioneerd.. *"Maar er waren slechts een tiental toen ik hier 46 jaar geleden arriveerde."* Hij stopte met een Bach fuga die hij op dat moment op het orgel speelde om ons te kunnen begroeten. Naast het orgel staan twee piano's en een cello.

> «« Wij spelen hier veel muziek – zegt hij met een glimlach – klassiek voor de ouderen en rock voor de jongeren. Zelfs als ik tegen mijn kerkgangers praat moet ik twee talen gebruiken, een voor de jongeren en een voor de ouderen. Ze leven in twee andere werelden. Het is voor de jongeren eenvoudiger om de evangelieboodschap te begrijpen, want het evangelie is revolutionair. Maar voor de ouderen, die zulke diepe wortels hebben in de Japanse traditie, is het Evangelie vaak onbegrijpelijk. Zelfmoord? Ik heb geen enkele twijfel over de reden: het is het gebrek aan God in het leven van de Japanners. Hun koortsachtige en zinnelijke op consumptie gerichte leven doet mij aan de Israëlieten denken die rond het gouden kalf dansten en God vergaten. Nadat de roes van

> de alcohol en de opwinding van het dansen voorbij zijn, ontdekt men dat men alleen is en zonder doel, zonder waarden die het lichamelijk welzijn overschreiden. Het leven wordt als een race gezien om als eerste de finish te halen. Voorbij de finish ligt de duisternis. En men vraagt zich dan af of het waard is te blijven vechten om steeds meer te verdienen en steeds meer uit te geven, zichzelf steeds meer te verwennen om tenslotte in een of andere residentie voor rijke ouwelui te belanden of in een bejaardentehuis. Aldus komt het idee steeds sterker naar voren om zich voor een trein te gooien en dan, op zekere dag, daalt men voor de laatste maal de metrotrap af. Het zou genoeg zijn geweest om te zeggen “Jezus help!”, het zou genoeg zijn geweest om zijn ogen naar de hemel te richten zonder zelfs die twee woorden te uiten, en het leven zou dan een totaal andere inkleuring hebben gekregen, een totaal andere betekenis. Vier keer per uur voel ik mij schuldig, vier keer per uur voel ik een stomp in mijn maag. Die vier broeders die ieder uur van de dag en nacht weggaan zonder God te kennen. Ik onderga ze als vier mislukkingen in mijn opdracht als herder. Wij de Kerk zouden veel meer moeten doen. »»

(…) Tijdens een recente televisiediscussie met drie jonge vrouwen die getracht hadden een eind aan hun leven te maken, vertelde een van hen, de 26 jarige Shinohara Eiji, haar drama dat op de middelbare school was begonnen, waar ze om haar zwaarlijvigheid werd gepest. De voortdurende vernedering, jaar in jaar uit, bracht haar tot een poging tot zelfmoord. Toen zij na het ziekenhuis thuiskwam, waar ze was behandeld voor doorgesneden polsaders, begroette haar vader haar met een omhelzing. Het was de eerste maal in haar leven dat zij door haar vader werd omhelsd. *“We zeiden niets, maar op dat moment, in zijn armen, begreep ik dat het leven mooi is en dat het waard is om geleefd te worden.”*

Deze drie jonge vrouwen besloten dat het ‘ai o kometa osekkai’ is die de wanhoop kan uitdrijven. Ai o kometa is ‘door liefde te worden vergezeld en gemotiveerd’, terwijl osekkai inhoudt dat men een voorwerp van belangstelling en zorg is, wat een Japanse zegswijze is dat iemand liefdevolle belangstelling voor jouw problemen toont. Simpelweg zou een klein beetje liefde hen ervan hebben weerhouden tot extreme actie over te gaan. Goederen of een eerlijke welvaartsverdeling kunnen die liefde niet garanderen. God kan dat wel…

APPENDIX 4

Het Instituut voor Gezinsbeleid buigt zich over het Verbroken Gezin

• Statistieken over echtscheidingen in de Europese Unie

© De blog van Jeanne Smits - 22 juli 2010

Het laatste rapport van het Instituut voor Gezinsbeleid (l'Institut de Politique familiale), dat vandaag openbaar is gemaakt, toont tragische echtscheidingscijfers voor de 27 landen van de Europese Unie in 2008: ruim 1 miljoen gezinnen zijn dat jaar uiteengevallen waarvan bijna 800.000 in het Europa van de '15', en iets meer dan 200.000 in de twaalf landen die er recentelijk zijn bijgekomen.

Over de tienjarige periode 1998 - 2008 zijn er 10,5 miljoen echtscheidingen geweest in de 27 landen van de Unie, waarvan 8,3 miljoen (± 80%) in het Europa van de '15'. Deze uiteengevallen gezinnen hebben **meer dan 14,5 miljoen kinderen** getroffen.

Maar die stabiliteit is slechts schijn: huwelijkssluitingen hebben in Europa een extreme daling gekend. In 2008, zo toont ons het IPFF, zijn er in het Europa van de 27 in vergelijking met dertig jaar terug 725.00 minder huwelijkssluitingen geweest, of 23,4% minder, uitgaande van 3,1 miljoen in het startjaar ten opzichte van 2,37 miljoen 28 jaar later. Die cijfers dienen te worden afgezet tegen een nog altijd toenemende bevolking over diezelfde periode met nog eens 4,6 miljoen mensen.

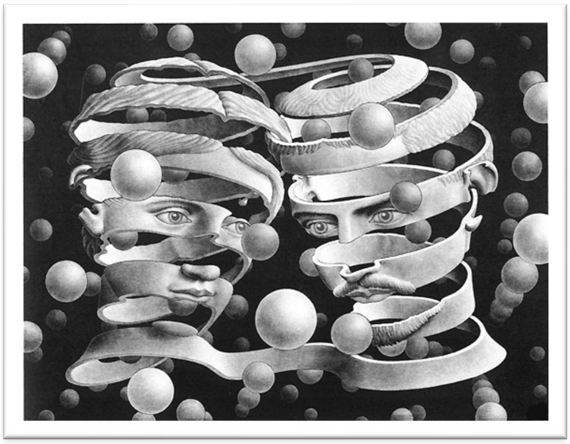

Man & Vrouw – Maurits Escher

Over de periode van 1980 tot 2008 werden er 725.000 minder huwelijken geteld… maar was er een toename van 334.000 echtscheidingen: in 1980 waren er 672.000 uiteengevallen gezinnen tegenover meer dan een miljoen in 2008.

In het Europa van de 27 benadert men nu een verhouding van 1 echtscheiding op 2 huwelijken (1 miljoen echtscheidingen tegenover 2,3 miljoen huwelijkssluitingen) terwijl dat cijfer in 1980 nog 1 op 4,6 was.

Anders gezegd neemt het verschil tussen huwelijken en scheidingen steeds verder af :

— in 1980 telde men 3.094.093 huwelijken tegenover 672.917 scheidingen (21,7 %);
— in 2008 telde men 2.368.951 huwelijken tegenover 1.007.706 scheidingen (42,5 %).

Het aantal echtscheidingen per jaar is van 880.690 in 1998 gestegen tot 1.007.706 in 2008, maar is in de twaalf nieuwe landen van de Europese Unie stabiel gebleven. We hebben het grootste deel van de toename aan Spanje te danken die 69% van deze groei in het Europa van de vijftien op zich neemt.

Deze cijfers in aanmerking genomen is het opmerkelijk dat de statistieken van de totalen weinig sensationeel zijn: in 2008 was 42,3% van alle mensen vrijgezel, 44,3% getrouwd, 7% weduwe of weduwnaar, en 'slechts' 6,4% gescheiden. Maar dat laatste percentage neemt snel toe: in 1993 was 3,4% van de bevolking gescheiden, wat betekent dat het in minder dan vijftien jaar bijna verdubbeld is, terwijl de hechte en trouwe verbintenissen van de voorgaande decennia blijven meetellen. Het is aannemelijk, maar dat wordt niet aangegeven, dat degenen die hertrouwd zijn worden samengevoegd bij de niet gescheiden echtparen, hetgeen het resultaat verfraait.

Bijna overal is de animo om in het huwelijksbootje te stappen sterk gedaald met als enige uitzonderingen Zweden en Denemarken. Dit geldt meer in het bijzonder voor de Oostbloklanden zoals Bulgarije, Slovenië en Estland, waar de afname van het aantal huwelijken tussen 1983 en 2008 rond de 50% lag. In Frankrijk heeft men een daling van 22% gemeten en in Portugal van 48%.

In 22 landen van de Europese Unie van 27 neemt het aantal echtscheidingen sinds 1980 toe, waarbij de landen duidelijk met elkaar verschillen: in Frankrijk was er een toename van bijna 60%; in Italië van bijna 320%; in Portugal van meer dan 354% en in Spanje van 1060% (een factor van meer dan 10) !

Om precies te zijn, komen we in Spanje uit op een extra toename van 73.964 scheidingen over de desbetreffende periode en in Frankrijk op 10.495. De verschillen in percentages laten zich door het feit verklaren (alhoewel het rapport daar geen melding van maakt) dat sommige landen van een veel lager niveau uitgaan en in die periode hebben 'geprofiteerd' van steeds vrijere wetten ten aanzien van de optie tot scheiding.

Zijn er nog sprekender cijfers? Men telt in België, Spanje en Hongarije twee scheidingen op drie huwelijken die momenteel (2010) gesloten worden; in Frankrijk één scheiding op twee huwelijken. In driekwart van de Europese Unie komt deze verhouding boven het gemiddelde in Europa uit: Ierland vormt een gunstige uitzondering met 0,16 scheidingen op één huwelijk en wat Italië betreft: 0,19 scheidingen op één huwelijk; Polen valt ook op met 0,27 scheidingen op één huwelijk.

Deze cijfers, die aan het IPFF van Eurostat zijn ontleend en aan nationale statistieken, getuigen van een heftige tendens, maar laten een aantal vragen onbeantwoord. Gaat het om pas gesloten huwelijken en zijn het dus vooral jonge kinderen… die geraakt worden? Wat is hierin het deel van hen die reeds hertrouwd zijn? Wat is de recidive, het herscheidingspercentage, binnen deze groep?

Dat het hier om een tragedie gaat lijdt geen twijfel. Er is één lichtend voorbeeld: verscheidene onderzoeken, met name in de Verenigde Staten, geven aan dat echtparen die vanuit hun geloofsovertuiging geen gebruik maken van contraceptie een zeer laag scheidingspercentage kennen dat op ongeveer 4% uitkomt. 4% wil zeggen 1 scheiding op 25 huwelijken. Dat klinkt als een klok! Het is wel duidelijk dat de geloofsovertuiging hier primeert.

*

APPENDIX 5

Televisieuitzending in België over de abortusproblematiek

• ALS HET GEEN LEVEN WORDT…

Een reportage van Ludo Penninck
In het opinievormend programma PANORAMA –
Canvas, 12 januari 2012

Canvas is het tweede televisienet van de Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie, de VRT, met focus op kwalitatief hoogstaande programma's. Op hun mediatheek stond het volgende geschreven over hun uitzending van 12 januari 2012 :

Wat doe je als je dolgraag een kind wil maar tijdens de zwangerschap te horen krijgt dat het met een zware handicap door het leven zal moeten? Er zijn al vaker reportages geweest over mensen die de moeilijke beslissing namen om door te gaan, om te proberen hun kind, mét handicap, toch nog een waardig leven te geven. Mensen die ervoor kozen de zwangerschap af te breken komen zelden in beeld. Panorama volgde enkelen van hen in de verscheurende keuze tussen een leven vol hindernissen en de dood.

Als de foetus een zware ongeneeslijke aandoening heeft, mag zwangerschapsafbreking in België tot zelfs in de laatste week van de zwangerschap. Het zijn de dokters die bepalen wat een zware handicap is. Ga er maar aan staan: syndroom van Down wel, dwerggroei niet? En dan blijkt dat elk ziekenhuis er zijn eigen regels op nahoudt.

Ik ben, zo zegt ze terwijl de tranen in haar ogen staan, de slechtst denkbare moeder. Want ik heb mijn eigen kind gedood. Lager kan je als moeder niet vallen. Ik haat mezelf dat ik dat beslist heb, maar ik zou mezelf ook haten als ik een zwaar gehandicapt kind op de wereld had gezet en hem had zien lijden. An was zes maanden zwanger, en toen hoorden zij en haar man Hans dat hun kindje, waar ze al jaren naar verlangd hadden, het syndroom van Down zou hebben. Simon – hij was er nog niet maar had wel al een naam – zou mentaal en fysiek gehandicapt zijn en zou wellicht nooit zelfstandig kunnen leven. *"Moest hij nu zo erg hulpbehoevend zijn dat wij het niet alleen kunnen en wij moeten hem ergens plaatsen, dat zou ik gewoon niet kunnen." – "Ja, en wat als wij er niet meer zijn?"* (Hans en An, ouders van Simon) Simon sterft in de buik van zijn mama door een naaldprik in zijn hartstreek.

En dan is er Chieltje. Die kwam ter wereld met een ernstig en zeldzaam syndroom, dat niet tijdens prenataal onderzoek was vastgesteld. Hij overleed toen hij zeven maanden oud was. Zijn moeder Nele krijgt het moeilijk als ze erover praat. *"Hij deed zeer grote stuipen, zijn motoriek nam voortdurend af. Hij kon zijn mondje niet meer toehouden, hij kreunde enorm veel. (...) Wij zijn blij dat we Chiel gekend hebben. Voor ons is dat ons zoontje, we zien hem echt enorm graag. Maar als je in Chiel zijn plaats denkt, is het niet goed. Hij heeft er niks aan gehad, en hij heeft enorm afgezien."* (Nele, mama van Chiel)

Wanneer zie je je foetus het liefst? Als je hem ondraaglijk leed bespaart of als je hem liefdevol begeleidt in zijn handicap? Over een grenzeloos verscheurende keuze, over de wazige grenzen tussen leven, lijden en dood.

Prachtig filmmateriaal van een zich ontwikkelend kind in de baarmoeder, dat tijdens de uitzending werd getoond, is op YouTube van Dr. Paulien Moyaert: Pregnancy: A Month-By-Month Guide | 3D Animation # 24 nov. 2022.

Tijdens het programma werd een rondvraag gepresenteerd bij een aantal artsen en in verschillende ziekenhuizen. Binnen de Belgische wetgeving is in feite alles mogelijk, bij wijze van spreken tot op de dag voor de geboorte. De artsen spraken daarover met een vanzelfsprekend elan. Men moet echt overtuigd zijn om daartegen verzet te durven aantekenen. Hier blijkt weer eens: de moderne mens heeft zich op den troon verheven en God gereduceerd tot een vage afstandelijkheid.

Naar voren kwam dat elk kind waarbij een ongeneeslijke aandoening wordt geconstateerd, op elk moment uit de moederschoot verdreven kan worden. Dat gebeurt meestal na een dodelijke injectie in het hart van de foetus, maar aan de Vrije Universiteit Brussel kiezen ze ervoor het kind levend uit te drijven om het daarna met een overdosis pijnstillers te laten 'inslapen'. Het kind voelt geen pijn. Dus wat is daar op tegen? De afwijkingen die aan bod kwamen waren dwerggroei, een open ruggetje, het syndroom van Down, een gespleten verhemelte tot zelfs kleurenblindheid. Waar het ene ziekenhuis een grens legt tussen het toelaatbare en ontoelaatbare, kan een ander ziekenhuis soelaas bieden.

Van de van overheidswege ingestelde toezichtsorganen hoeft men weinig te vrezen. Daarentegen bestaat sinds een aantal rechterlijke uitspraken het reële gevaar dat als de ouders door de behandelend geneesheer niet op geconstateerde afwijkingen worden gewezen van hun aanstaande boreling, het ziekenhuis een grote schadevergoeding moet betalen aan de ouders omdat deze niet in mogelijkheid verkeerden hun kind te laten doden. Na de geboorte kan dat niet meer en daarom zijn alle extra kosten voor onderhoud van het kind ten laste van het ziekenhuis.

Commentaar:

In "Gezin & Leven" van Pro Vita, een organisatie die zich tegen de abortus inzet, was de conclusie simpel: *"De hele reportage was een deerniswekkend tafereel dat ons inzage gaf in het verval van een samenleving die zichzelf heeft afgesneden van God, de bron die haar vitaal houdt."* En ook:

> «« De onderdrukking en de misvorming van het geweten heeft imposante vormen aangenomen. Dat werd in deze reportage getoond door het getuigenis van ouders die hun gehandicapt kind het leven hadden geweigerd. Een moeder, die uiteindelijk niet voor de camera getuigde, noemde zichzelf de slechtst denkbare moeder omdat ze haar kind had gedood. Maar ze zou opnieuw dezelfde

> beslissing nemen. Dat was de algemene teneur. De ouders voelden zich wreed getroffen door het lot, waardoor ze naar eigen zeggen een onmogelijke keuze moesten maken: hun kind doden of het een leven van vermeend lijden bezorgen. Ze kozen voor de dood als het minste kwaad. Vele ouders die in beeld kwamen, werden duidelijk regelmatig gekweld door schuldgevoelens. Deze sleepten ze mee als een last die maar niet afgeschud kon worden. Van berouw, vergiffenis of boete was geen sprake, alleen maar van zelfrechtvaardiging: we moesten wel, we moesten wel, we moesten wel… »»

In het hetzelfde artikel van Gezin & Leven stonden ook nog de volgende onthutsende feiten, die niet in de televisieuitzending ter sprake kwamen:

> «« Aan de feitelijke opsporing en zwangerschapsafbreking van aangeboren afwijkingen wordt in Belgë met een inwonertal van ruim tien miljoen jaarlijks € 15 mln besteed. Het opsporen van een foetus met het syndroom van Down kost de gemeenschap per ontdekt geval € 50.000. De gebruikelijke vlokkentest is echter niet zonder gevaar. Deze kan namelijk een miskraam veroorzaken. Volgens professor J.-P. Schaaps van de Universiteit van Luik zullen 25 tot 50 (!) volkomen gezonde kindjes door een miskraam het leven verliezen om één kind met het Down-syndroom te kunnen opsporen! »»

⁂

APPENDIX 6

De Homoseksuele Agenda die onze Maatschappij Perverteert

Engelands Jubileum van de Afschaffing van de 'Wet tegen Sodomie'
De conservatieven noemen het 'een Monster'

---

7 Augustus 2017 (LifeSiteNews), door PETER LABARBERA

De Britse pers heeft het voortouw genomen in de LHBTI-viering van de 50ste verjaardag van de afschaffing in Groot Brittannië van de anti-sodomie wet, die gepaard gaat met alle voorspelbare hoera's die zo kenmerkend zijn voor de zoetroze ontvangst van de tegennatuurlijke seks- en geslachtskeuze idealen.

Op 2 juli 1967 bekrachtigde de Engelse koningin de passage in de zogenaamde seksuele strafwet die door het Lagerhuis was aanvaard. Hiermee werd Engelands verouderde anti-buggery wet uit 1533 afgeschaft. De wet van 1967 decriminaliseerde sodomitische handelingen tussen mannen met wederzijds goedvinden. [Buggery is de Britse term voor anale copulatie hetgeen vroeger door iedereen als een "misdaad tegen de natuur" werd gezien, en aldus in de Britse en Amerikaanse wetgeving was vastgelegd.]

Paul Johson is een Brit die niet meesurft op deze hype. Hij is een toonaangevende conservatieve historicus die heel anders denkt over de radicale rehabilitatie van sodomie. Hier volgt een citaat waarin hij de destructieve salamietactiek bespreekt waarmee de LHBTI-beweging (lesbisch, homo, biseksueel, transgender, incest) een alsmaar grotere machtspositie verkreeg en waarmee zij in de wereld van vandaag steeds verder oprukt.

Een Stapsgewijze Revolutie

In zijn boek uit 1996: "The Quest for God: A Personal Pilgrimage" (Op zoek naar God: een persoonlijke pelgrimage), doet Johnson voor moreel bewuste mensen en minder 'verlichte' naties (grotendeels niet Westers) uit de doeken hoe de LHBT beweging op slinkse wijze grote vooruitgang heeft geboekt. Elk agendapunt begon met kleine schijnbaar onschuldige stappen vanuit propagandistisch nobele bedoelingen en uit naam van 'vooruitgang' en 'medemenselijkheid. Het eindspel was, zoals we nu weten, een 'revolutie' van seculiere waarden die bitter vijandig en bedreigend staan tegenover het Christendom en echte vrijheid. Wat in 1967 op een alleszins redelijke hervorming leek van een verouderde wet was in feite de eerste stap die tot de meteorische opkomst zou leiden van intolerante en onderdrukkende homoseksuele macht, en niet alleen in Engeland:

> «« We begonnen dus recht te zetten wat we als een oud onrecht zagen en belandden uiteindelijk met een monster in ons midden, machtig en brullend, zijn spieren rollend, bedreigend, wraakzuchtig en veroordelend tegen al wie het waagde zich tegen zijn buitensporige eisen te verzetten, een monster dat in onze fatsoenlijke seksuele omgangsvormen fundamentele wijzigingen wil aanbrengen – die voor de meesten van ons ronduit schokkend zijn. »»

Johnson typeert homoseksualiteit terecht als een *"groot moreel kwaad",* iets waar tegenwoordig zelfs veel bijbelvaste Christenen, die door de heersende politieke correctheid en tientallen jaren homopropaganda zijn geneutraliseerd, moeite mee hebben – een schande, waarbij de bewuste passage uit Romeinen 1:24-32 doelbewust wordt genegeerd.

Geschiedenis van de Wetten tegen Sodomie

Onder de aanduiding van sodomie waren homoseksuele handelingen sinds de 13e eeuw in Europa een overtreding waar de doodstraf op stond. Deze sanctie werd onder invloed van de Franse Revolutie afgeschaft en in het nieuwe Franse wetboek van strafrecht uit 1810 verankerd. Deze politiek werd overgenomen in Nederland, België, Luxemburg, Beieren, Italië, Spanje en Portugal. Afgezien van het Protestantse Nederland waren het louter Katholieke landen waar homoseksueel verkeer tussen volwassenen voortaan werd getolereerd. In andere Protestantse landen, met name Pruisen en Engeland, bleef de strafbaarheid gehandhaafd al werd de doodstraf vervangen door gevangenisstraf. Men maakte zich sterk om ook in die landen tot volledige afschaffing van strafbaarheid te komen. In Duitsland werd in 1969 § 175 StGB herzien: ontucht met dieren werd toen geschrapt, maar seksuele handelingen tussen volwassenen en jongens onder de 21 jaar (in '73 verlaagd tot 18) bleven tot 1994 strafbaar. In Engeland werd in 1967 homoseksueel verkeer vanaf 21 jaar wettelijk toegestaan, in 1994 verlaagd tot 18 en in 2000 tot 16 jaar, dezelfde leeftijd als voor heteroseksueel verkeer. In de Verenigde Staten werd de strafbaarheid voor de homoseksuele praktijk per staat geregeld; als eerste schafte Illinois deze af in 1962. Tot 2002 volgden nog 35 andere staten waarna in 2003 voor de overige 14 de strafbaarheid door het Hooggerechtshof onwettig werd verklaard in de zaak "Lawrence tegen Texas".

Johnson schreef dit alles voordat het homo 'huwelijk' en het alomtegenwoordige 'transgender activisme' hun entree hadden gemaakt, dat thans de lofzang geniet van het media-establishment. In Engeland werd het op sodomie gebaseerde 'huwelijk' in 2014 gelegaliseerd. Het jaar daarop werd het aan de andere kant van de oceaan voor alle 50 staten effectief geïntroduceerd dankzij de uitspraak van het Hooggerechtshof van de Verenigde Staten in de zaak "Obergefell tegen Hodges". Maryland en enkele andere staten hadden reeds de legalisering van het homohuwelijk aanvaard, en nog voordat de Obergefell zaak speelde hadden andere staten zoals Californië het via gerechterlijke procedures afgedwongen.

Johnson beschrijft in briljante termen hoe de opgang van de LHBT beweging als bij een onstilbaar verslindend monster volkeren en culturen perverteert, waarbij begrippen van deugdzaamheid door mensgeoriënteerde definities worden vervangen. En wat eens een moreel kwaad was eist men op als een 'constitioneel recht'. Zie Jesaja 5:20 : *"Wee, die wat kwaad is goed durven noemen en het goede kwaad; die duisternis maken tot licht en licht tot duister; die wat bitter is voor zoet laten doorgaan en het zoete voor bitter."*

Johnsons bespreking over het "Monster in ons Midden"

Hier volgt een citaat uit het begin van Johnsons boek. Het begint na een paragraaf waarin hij de radicale mondiale bewegingen bespreekt ten aanzien van ras, seks, natuur en gezondheidszorg, die bijeengenomen een alternatief zouden moeten bieden voor God en de traditionele religie: (accentuering toegevoegd)

> «« De radicale agenda (…) waarin een beroep wordt gedaan op zowel de idealistische als materialistische instincten van ons mens-zijn – wat vooral bij jongeren aanslaat, vertegenwoordigt in feite een alternatieve religie. Zoals met iedere humanistische richting **vervangt het God door de mens. Het welzijn van de mens – of zijn veronderstelde welzijn – wordt als alternatief gezien voor de aanbidding van God en de gehoorzaamheid aan zijn geboden, en dit nu wordt als de diepste zin van het menselijk bestaan gezien en als doelstelling voor onze samenleving. Hier gaat het fundamenteel fout.** De befaamde Jesuïet en theoloog

Karl Rahner heeft eens gezegd dat het ons godsbewustijn is, de aanvaarding van een macht buiten en boven onszelf aan wie wij trouw zijn verschuldigd en wiens leiding wij moeten volgen, dat de mensheid essentieel van andere schepsels onderscheidt. Indien ons geloof in God totaal uit de menselijke geest verdween, zouden we niet als Prometheus meesters van onze eigen bestemming worden maar juist integendeel afzakken tot de status van hele slimme dieren. Onze uiteindelijke lotsbestemming zou, indien dat gebeurt, te verschrikkelijk zijn om zelfs maar in overweging te nemen.

(…) Ik geloof dat dit argument een grote waarheid vertegenwoordigt die door de geschiedenis is aangetoond. Wat mij zorgen baart over de nieuwe radicale agenda is het gevaar dat het de mens evenzeer verontmenselijkt als de totalitaire alternatieven van vroeger, zij het dat die andere wegen hebben bewandeld. Maar er kleven nog meer nadelen aan. Alle deze agendapunten zijn vatbaar voor extremisme. Neem nou de homoseksualiteit, wat een belangrijke kwestie is in het politieke beleid inzake seksualiteit. **In de jaren zestig meenden velen van ons dat er ernstige praktische en morele bezwaren bestonden tegen de criminalisatie van homoseksualiteit**. Daarom werden wetswijzigingen voorgesteld, die bij de gangbare opinie aansloten in onze westerse maatschappij, wat inhield dat bepaalde vormen van homoseksueel gedrag niet meer onwettig waren. **Niettemin werd homoseksualiteit door de gemeenschap, om maar niet te spreken door de kerken, nog steeds als een groot moreel kwaad gezien. De mannen die zich binnen strict gedefinieerde grenzen daarmee bezighielden hoefden niet meer naar de gevangenis. Wij meenden indertijd dat deze wijziging het maximale was dat homoseksuelen verdienden of rederlijkerwijs konden verwachten**.

We konden er niet verder naast zitten! De decriminalisatie gaf homoseksuelen de kans zich openlijk in een machtige lobby te verenigen dat als platform diende voor steeds verdergaande eisen. De volgende eis was om homoseksualiteit naar het gelijkheidsprincipe op hetzelfde morele niveau te tillen als de normale uitingen van seksualiteit. Het ontslag van bewezen homoseksuelen uit gevoelige posities, op scholen bijvoorbeeld, kindertehuizen, enz., werd steeds moeilijker. Hierna volgden eisen waarin niet alleen gelijkheid een rol speelde maar ging men spreken over preferentiële behandeling: de introductie bijvoorbeeld van homoseksuele quota's in lokale overheden; het verbannen van boeken en het schrappen van passages uit schoolboeken en curricula, het herzien van universiteitsopleidingen, indien deze beledigend werden bevonden. Het voorrecht werd opgeëist om propaganda te maken. Tevens wilden ze speciale radio en televisie programma's waar hun opinies naar voren konden worden gebracht waarin ook de resterende wettelijke beperkingen in het vizier lagen.

We begonnen dus recht te zetten wat we als een oud onrecht zagen en belandden uiteindelijk met een monster in ons midden, machtig en brullend, zijn spieren rollend, bedreigend, wraakzuchtig en veroordelend tegen al wie het waagde zich tegen zijn buitensporige eisen te verzetten, een monster dat in onze fatsoenlijke seksuele omgangsvormen fundamentele wijzigingen wil aanbrengen – die voor de meesten van ons ronduit schokkend zijn. »» (pp. 28-29)

Conclusie

Hier zien we hoe de seksuele politiek ten uitvoer kwam. Net als met andere alternatieven voor God is het resultaat geen menselijk geluk maar menselijke ellende. De homoseksuele gemeenschap heeft, in de gestalte die zij aannam, met haar roekeloze promiscuïteit in de zeventiger en tachtiger jaren de verspreiding onder haar leden bevorderd van de gevreesde AIDS-plaag, een dodelijke ziekte met afschrikwekkend verloop waarvoor geen genezing bestaat, alleen methoden van onderdrukking. Een geneeswijze is nog niet in zicht…

APPENDIX 7

DE DEMOGRAFISCHE INEENSTORTING TER BEVORDERING VAN DE N.W.O.

Ettore Gotti Tedeschi

LifeSiteNews – 7 juli 2018, door: Diane Montagna

Voormalig hoofd van de Vaticaanbank: *"De aanstichters van de Nieuwe Wereld-orde, die de demografische inkrimping op hun geweten hebben, zijn nu bezig het Vaticaan te beïnvloeden".*

ROME, 7 JULI 2018 — Decennia lang werden de condities gecreëerd om de demografische ineenstorting van het Westen in gang te zetten, die als springplank dient voor de Nieuwe Wereldorde. De aanstichters van deze ineenstorting hebben nu ingang tot op het hoogste niveau binnen het Vaticaan, zo liet het voormalig hoofd van de Vaticaanbank weten, diens bankvoorzitter van 2009 tot 2012.

De Italiaanse econoom en bankier Ettore Gotti Tedeschi sprak op de eerste internationale conferentie van de Johannes Paulus II universiteit voor het menselijk leven en het gezin. Hij hield zijn gehoor voor dat de initiatieven van de globalistische elites om de wereldbevolking te verminderen een keten van voorspelbare en bedoelde economische, geopolitieke en sociale catastrofes hebben bevorderd opdat de mensen wereldwijd een globale 'politieke visie' zouden aanvaarden voor opheffing van de nationale soevereiniteit en aanvaarding van een 'universele godsdienst' die is gebaseerd op de 'gnostisch geïnspireerde milieubescherming'.

De steeds terugkerende thema's van het huidige pausdom zijn armoede, immigratie en het milieu, en men wil ons aanpraten dat deze door 'de hebzucht van de bankiers' zijn veroorzaakt, door oorlog en de mens zelf, de 'kanker der natuur'.

Maar dit is ‘nepnieuws’ volgens Gotti Tedeschi. Voor hem is de oorzaak van al deze rampen het ‘schrijnend geboortetekort’.

De mensen die dit nepnieuws rondbazuinen, zei hij, zijn ‘gnostische profeten’ zoals de bevolkingscontrole voorstanders Paul Ralph Ehrlich, Jeffrey Sachs en Ban Ki-moon, die omdat ze de natuurwet en de goddelijke scheppingsorde afwijzen de wereld trachten te overtuigen van hun ‘anti-Katholieke gnosis’. (De gnosis gaat uit van ‘God en de schepping zijn één’: zonder schepping geen God.) Ban Ki-moon was van 2007 tot 2016 Secretaris Generaal van de Verenigde Naties. Ehrlich voorspelde in 1968 in The Population Bomb dat de wereld door overbevolking heel snel hongersnood zou kennen. Een van zijn oplossingen was om gedwongen geboortebeperking in te voeren. Jeffrey Sachs is directeur van het gerenommeerde Earth Institute, dat de moderne agenda onderschrijft van klimaatsverandering, milieuvervuiling en overbevolking.

Volgens Tedeschi is de ‘grootste vijand’ van de Nieuwe Wereldorde de familie omdat deze los van de staat zorgt voor ‘opvoeding, zelfredzaamheid en onafhankelijkheid’. Hun tweede vijand is de Katholieke Kerk, zei hij, en toch zijn deze gnostische profeten in de coulissen van het Vaticaan bezig om ‘het Boek Genesis te herschrijven’.

“Het lijdt geen twijfel dat de demografische ineenstorting was gepland”, zo zei Gotti Tedeschi. *“Het is ondenkbaar dat de besluitvormers in de Verenigde Staten en de rest van de wereld niet wisten wat de gevolgen zouden zijn van het afwijzen van het leven en de natuurwet.”*

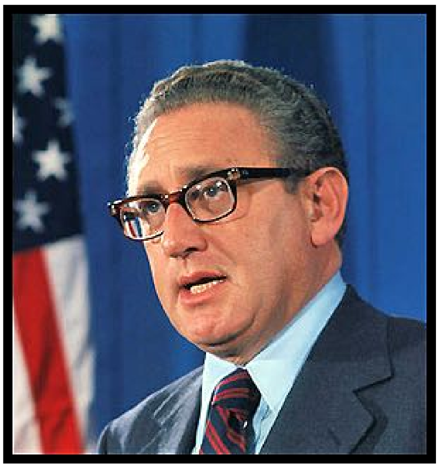
Henry Kissinger

De Italiaanse financier zei dat de economische inzinking is veroorzaakt door een *“instorting van het aantal geboorten, niet omdat ouders geen kinderen meer krijgen, maar omdat ze er te weinig krijgen om de economische groei in stand te houden. Nulgroei is twee kinderen per ouderpaar. Nulgroei is vervanging, met gevolg dat het BNP niet meer toeneemt.”* De regeringen hebben dit probleem ‘opgelost’ door ‘het aanjagen van consumerisme’ en het uitbesteden van de productie, vooral aan Azië.

Maar omdat de demografische ineenstorting voor een steeds groter wordende verouderde bevolking zorgt, moeten de overheden de belasting omhoog krikken om de kosten te kunnen dragen van degenen die op pensioen gaan, legde hij uit, wat een ontwrichtende werking heeft op het BNP en de nationale economie. *“Het lijkt te groeien, maar het is een grote bluf die in de afgelopen dertig jaar uit de hoge hoed is getoverd”,* zo zei hij. [Toegevoegd commentaar: Als deze truc niet meer werkt zal men tot verplichte euthanasie dienen over te gaan om de welvaart van de werkende bevolking nog enigszins in stand te houden.]

Tedeschi is van mening dat niets van dit alles bij toeval is ontstaan, en dat de bevolkingskrimp noodzakelijk is om een crisis in de wereldeconomie in gang te zetten die als springplank dient voor de Nieuwe Wereldorde. [Dat staat ons nog te wachten.] *"De economische welvaart heeft een fantastische overtuigingskracht",* zei hij. *"Het is het beste excuus om overal ter wereld een conclusie aanvaardbaar te maken."*

Hij verwees naar het Kissinger Rapport uit 1974 wat volgens hem een gedeeltelijke poging was voor 'cultuurvervlakking' door het relativeren van godsdienst en *"indien mogelijk een religieus syncretisme te creëren."* [Syncretisme is een vorm van oecumene in het verenigen wat onverenigbaar is.] Deze doelstelling wordt door immigratie bevorderd wat tot een potentieel gevaarlijke smeltkroes leidt van religieuze opvattingen, hetgeen 'oorlog kan uitlokken'.

De bevolkingscontrolebeweging in de Verenigde Staten valt te herleiden naar de pro-nazi, pro-eugenetische oprichter van Planned Parenthood, Margaret Sanger (1879-1966). De Amerikaanse president, Richard Nixon, bekritiseerde in 1969 de bevolkingsgroei in de derde wereld, een probleem dat in 1972 werd besproken door de "Commissie voor Bevolkingsgroei en de Amerikaanse Toekomst" onder leiding van John D. Rockefeller III. De Amerikaanse geostrategen waren destijds van mening dat de bevolkingsgroei in de derde wereld een bedreiging vormde voor de Amerikaanse internationale belangen.

Dit leidde tot het "National Security Study Memorandum 200" (NSSM 200) dat twee jaar later door Henry Kissinger werd gepubliceerd, in 1974. Dit rapport van 200 pagina's stelt nadrukkelijk dat de bevolkingsgroei in de derde wereld een bedreiging is voor de Amerikaanse internationale belangen omdat groeiende bevolkingen te veel grondstoffen verbruiken terwijl het Westers industrieel complex bij wijze van voorbeeld de Afrikaanse grondstoffen nodig heeft. Het rapport vroeg ook om een hogere subsidiëring voor Planned Parenthood. *"Alles was volgens plan",* constateert Tedeschi, waarbij hij betreurde dat documenten zoals het Kissinger Rapport meestal niet gelezen worden.

Hij beweerde dat de dreiging van een milieuramp, wat hij 'nepnieuws' noemt, nu wordt gebruikt om een vermindering na te streven in de bevolkingskloof tussen het Oost en West. Niet alleen dat, maar de groeiende kloof tussen *"te veel rijke en arme mensen, en te veel jonge mensen die werkloos zijn, wordt gebruikt om een mentaliteit te creëren dat euthanasie een goede zaak is."* Zulk een mentaliteit is 'crimineel', zei hij, als hij in herinnering bracht dat Italië's Eerste Minister (hij zei niet welke) hem vertelde dat de overheidsuitgaven in slechts één seconde in orde konden worden gebracht dankzij euthanasie, waardoor *"de bevolking van ouder dan 60 jaar met 25% verminderd zou worden".*

Gotti Tedeschi vestigde ook de aandacht op de huidige spanning tussen het globalisme en het nationalisme: tussen degenen die een Europa willen waarin afzonderlijke landen kunnen groeien in tegenstelling tot de globalisten die het liefst een Europa zien dat alle landen regeert en de nationale soevereiniteit opheft.

“Dus wat kan de Kerk doen? De Kerk zal in conflict komen of geïsoleerd worden”, zei hij. *“Maar er is* iets *aan de gang dat velen zorgen moet baren”,* voegde hij hieraan toe, waarbij hij verwees naar recente gebeurtenissen, in het bijzonder bij de Pontificale Academie van Wetenschappen.

Degenen die momenteel de ‘top van de Kerk’ adviseren, merkte hij op, zijn bevolkingscontrole voorstanders (met abortieve methodes) zoals Paul Ehrlich, Jeffrey Sachs en de voormalige Secretaris Generaal Ban Ki-mon — mensen die hij ‘gnostische profeten’ noemt. *“Om de goddelijke schepping in een gnostische schepping te transformeren en dit in de Pontificale Academie binnen het Vaticaan te doen zou een meesterzet zijn!” “Dat staat nu voor de deur”,* voegde hij toe. *“Iedereen zou hier heel verontrust over moeten zijn.”*

APPENDIX 8

De Gezondheidsrisico's van Hormonale Anticonceptie

Bron: "Dos macroestudios confirman los riesgos de los anticonceptivos hormonales" van Miguel Ángel Martínez-González in ACEPRENSA, 29-12-2017.

Abstract: Een in "The New England Journal of Medicine" gepubliceerd onderzoek bevestigt het hoger risico op borstkanker en andere soorten kanker voor vrouwen die hormonale voorbehoedsmiddelen gebruiken. Een ander onderzoek geplaatst in het "American Journal of Psychiatry" brengt het gebruik van deze stoffen in verband met de stijging van zelfmoord en pogingen tot zelfmoord.

Indertijd werd de uitvinding van de anticonceptiepil door de medische wereld enorm toegejuichd. Dat enthousiasme is tegenwoordig heel wat getaand. Zo meende men vrouwen met klachten zoals hevige opvliegers, regelmatige prikkelbaarheid en extreme vermoeidheid tijdens de menopauze, te kunnen helpen door de 'pil' voor te schrijven, waarin de actieve ingrediënten bestaan uit lichaamsvreemde synthetische hormonen. De toegediende hormonen zouden de verminderde hoeveelheid natuurlijke hormonen tijdens de menopauze enigszins aanvullen en zo de klachten helpen verminderen. (Zelfs de zogenaamde 'natuurlijke' hormonen uit andere dan menselijke bron zijn voor ons dikwijls lichaamsvreemd of zijn 'vervuild' met voor ons lichaamsvreemde hormonen van bijvoorbeeld een merrie die naast voor ons identieke hormonen ook andere bezit.)

De verrassing was groot toen men in 2002 een groots opgezet farmaceutisch onderzoek moest staken. Na elf jaar onderzoek naar de gevolgen van het toedienen van de vrouwelijke hormonen die in de 'pil' voorkomen om de klachten tijdens de menopauze te verlichten, stelde men een toename vast van borstkanker met 26%, van hartinfact met 29% en cerebrovasculaire aandoeningen met 41%, in vergelijking met de referentiegroep die een placebo kreeg zonder dat te weten. (33, 34) [Een placebo gelijkt uiterlijk op het medicament maar is zonder de werkzame stof.] Een routinematige toediening van dit soort hormonen wordt daarom afgeraden. (35, 36)

Synthetische hormonen zitten ook in de gewone anticonceptiepil, maar dan in veel hogere dosis, ongeveer 6x krachtiger, met als doel de eigen hormoonproductie tegen te werken. Enkel een pil met zeer hoge dosis is in staat om de ovulatie en andere lichaamsprocessen te stoppen. Het ligt voor de hand dat de stijging van het aantal borstkankers, hartinfacten en cerebrovasculaire aandoeningen in dat geval veel hoger zal liggen dan bij het hierboven vermelde onderzoek.

Hormonale anticonceptie in het beklaagdenbankje

Sinds de exogene hormonen, die gebruikt worden om de ongemakken tijdens de menopauze te verlichten, in ongena zijn gevallen, staat het onderzoek dat de risico's van hormonale anticonceptie inschat onder toenemende belangstelling. Dat is positief gelet op het verschijnsel dat wereldwijd meer dan 100 miljoen vrouwen hormonale anticonceptie gebruiken. Daardoor zullen in de toekomst meer aandoeningen in verband

gebracht kunnen worden met het gebruik van hormonale anticonceptie. Men weet allang dat het gebruik van gecombineerde anticonceptie (met oetstrogenen en progestagenen als werkzame stoffen) een sterk verhoogde kans op borstkanker geeft. (37)

Bij een uitgebreid onderzoek in Denenmarken (38) heeft men de gezondheidstoestand 1,8 miljoen vrouwen nauwkeurig opgevolgd. In de groep vrouwen die anticonceptie gebruikten werd gemiddeld 20% meer borstkanker vastgesteld. In de groep vrouwen die tien jaar of meer de anticonceptiepil gebruikt hadden, werd gemiddel 38% meer borstkanker vastgesteld. Alle bestaande hormonale anticonceptie verhoogden de kans op borstkanker, niet alleen de oudste middelen, maar ook meest recent ontwikkelde hormonale anticonceptie.

Sommige wetenschappers willen deze bevindingen relativeren omdat het individuele risico op borstkanker te verwaarlozen klein zou zijn. Maar het individuele risico om longkanker te krijgen door passieve blootstelling aan tabaksrook is ook heel klein, maar doordat er zoveel mensen aan blootgesteld worden, heeft men geoordeeld dat het effect op de bevolking te groot was, en daarom heeft men maatregelen getroffen. Waarom is men geneigd andere criteria te hanteren als het gaat om de schadelijke neveneffecten van hormonale anticonceptie? Is het uit 'politieke correctheid' of om de farmaceutische industrie niet voor het hoofd te stoten? Of moeten de wetenschappers zich slaafs onderwerpen aan de ideologische dictatuur van de seksuele revolutie? (39)

Een andere zaak die deze wetenschappers niet vermelden is dat het gebruik van hormonale anticonceptie in verband kan worden gebracht met vele andere neveneffecten zoals migraine, baarmoederhalskanker, leverstoornissen, hart- en vaatziektes, enz… (40) Doodsoorzaak nummer één wereldwijd zijn niet de kankers, maar wel de cardovasculaire ziekten (hartinfarct en cerebrovasculaire aandoeningen). De kans op deze aandoeningen wordt met 60% verhoogd door het gebruik van hormonale anticonceptie! (41) Ondanks het feit dat deze bevindingen gepubliceerd werden in "The New England Journal of Medicine" lijkt het erop alsof niemand zich dat nog weet te herinneren. De houding van deze wetenschappers is duidelijk tegengesteld aan wat een goede volksgezondheid vereist.

Het Internationaal Agentschap voor Kankeronderzoek (IARC) besluit dat, alhoewel bij het gebruik van hormonale anticonceptie er geen verhoogd risico bestaat voor baarmoederkanker en dikkedarmkanker, en niettegenstaande het feit dat anticonceptie eierstokkanker kan helpen voorkomen, er voldoende bewijzen bestaan van het kankerverwekkende effect van de gecombineerde anticonceptie (oestrogenen en progestagenen) en dat het definitief vaststaat dat die het risico op borstkanker (wereldwijd 522.000 doden per jaar) baarmoederhalskanker (wereldwijd 266.000 doden per jaar) en leverkanker verhogen. Daarom heeft de 'World Health Organisation' (WHO) deze stoffen geclasseerd bij de kankerverwekkende stoffen, klasse 1, dat wil zeggen bij de gevaarlijkste groep van carcinogene stoffen. (37)

Zelfmoord

De resultaten van een ander wetenschappelijk onderzoek, waarbij bijna een half miljoen vrouwen tijdens meer dan acht jaar psychologisch werden gevolgd, zijn in het

vaktijdschrift “American Journal of Psychiatry” gepubliceerd. (42) Dit onderzoek stelde het verband vast tussen het gebruik van hormonale anticonceptie en de stijging van het aantal zelfmoorden en zelfmoordpogingen. Deze resultaten liggen in dezelfde lijn van een onderzoek waarvan de resultaten gepubliceerd werden in het wetenschappelijk tijdschrift “JAMA Psychiatry” in 2016. (43) Daar constateerde men het verband tussen het gebruiken van hormonale anticonceptie en een verhoogd risico op depressie, vooral bij jongere meisjes. Dit verhoogd risico kan veroorzaakt zijn door het promiscue seksueel gedrag van sommige vrouwen of meisjes, maar niet alleen: op het biochemische vlak kunnen de steroïde hormonen, die in de hormonale anticonceptie zitten, een nefaste invloed uitoefenen op bepaalde zones in de hersenschors met als mogelijk gevolg depressie.

Conclusie

Al deze ontdekkingen behoren tot de top van de actuele epidemiologische wetenschap. Zij nodigen ons uit om opnieuw te lezen wat Paus Paulus VI schreef in Humanæ Vitæ. Als men deze encycliek herleest ontdekt men hoe relevant de visie van deze paus was, en ook hoe verkeerd de moderne mentaliteit is ten aanzien van voorbehoedmiddelen. Talloze verwoeste levens hadden voorkomen kunnen worden indien men geluisterd had naar de verstandige raadgevingen van Humanæ Vitæ.

Noten

(33) Grodstein F, Clarkson TB, Manson JE. “Understanding the divergent data on postmenopausal hormone therapy”. N Engl J Med 2003; 348:645-50.

(34) Basterra-Gortari FJ, Marí A, Martínez-González MA. “Osteoporosis. Terapia hormonal”. En: Martínez-González MA (editor): Conceptos de Salud Pública y estrategias preventivas, 2ª ed. Madrid: Elsevier, 2018:137-42.

(35) Agencia Española de Medicamentos y Productos Sanitarios. “Información de la agencia española de medicamentos y productos sanitarios para el profesional sanitario. Restricción de las indicaciones terapéuticas de la terapia hormonal de sustitución”. Madrid: AEMPS, 2004.

(36) US Preventive Services Task Force. “Hormone Therapy for the Primary Prevention of Chronic Conditions in Postmenopausal Women: US Preventive Services Task Force Recommendation Statement”. JAMA 2017;318:2224-33.

(37) Tardón-García A, Ruiz-Canela M, Martínez-González MA. “Epidemiología del cáncer”. En: Martínez-González MA (editor): Conceptos de Salud Pública y estrategias preventivas, 2ª ed. Madrid: Elsevier, 2018:101-9.

(38) Mørch LS, Skovlund CW, Hannaford PC, Iversen L, Fielding S, Lidegaard Ø. Contemporary Hormonal Contraception and the Risk of Breast Cancer”. N Engl J Med 2017; 377:2228-39.

(39) Kuby G. The global sexual revolution. Destruction of Freedom in the Name of Freedom. Brooklyn (NY): LifeSite/Angelico Press, 2015.

(40) Hunter DJ. “Oral Contraceptives and the Small Increased Risk of Breast Cancer”. N Engl J Med 2017; 377:2276-2277.

(41) Roach RE, Helmerhorst FM, Lijfering WM, Stijnen T, Algra A, Dekkers OM. “Combined oral contraceptives: the risk of myocardial infarction and ischemic stroke”. Cochrane Database Syst Rev 2015;8:CD011054.

(42) Skovlund CW, Mørch LS, Kessing LV, Lange T, Lidegaard Ø. “Association of Hormonal Contraception With Suicide Attempts and Suicides”. Am J Psychiatry 2017. Nov 17 [epub ahead of print].

(43) Skovlund CW, Mørch LS, Kessing LV, Lidegaard Ø. “Association of Hormonal Contraception With Depression”. JAMA Psychiatry. 2016; 73:1154-62.

APPENDIX 9

DOOD EN ZIEKTE IN HET OUDE ROME

(2008 of eerder)

Een lezing voor de Innominate Society of Louisville (opgericht in 1926), een vereniging die zich toelegt op de presentatie van onderwerpen op het gebied van de medische geschiedenis welke aan de culturele aspecten raken van de geneeskunde.

Dr Linda Maria Gigante (1950-)
Professor of Art History and Humanities at UofL
Thans Professor Emirita University of Louisville

Als we aan het oude Rome denken, stellen we ons een keizerlijke hoofdstad voor met indrukwekkende marmeren bouwwerken en luxueuze woningen. Inderdaad, op het hoogtepunt van het keizerrijk (rond 150 AD) was Rome samen met Alexandrië de grootste stad ter wereld, met naar schatting een miljoen inwoners, een aantal dat pas aan het begin van de 19e eeuw werd overtroffen door Groot-Londen, met sanitaire voorzieningen die marginaal beter waren dan die van het oude Rome. De metropool was gevuld met ontzagwekkende gebouwen die de macht en glorie van het rijk verkondigden: het Coloseum, het Forum Romanum, de openbare baden en de monumentale markten door Keizer Trajanus neergezet. De elite woonde in rijk versierde huizen, gelegen in de mooiste wijken met een indrukwekkend uitzicht op de rivier de Tiber. We neigen te vergeten dat slechts 5% van de inwoners van deze bevoorrechte levensstijl genoot terwijl de overige 95% op of onder het armoedegrens leefde.

De Romeinse samenleving was sterk gestratificeerd, met slaven en vrijgelaten slaven onderaan de hiërarchie. Het is onmogelijk vast te stellen hoeveel slaven en stedelijke armen er op een bepaald moment in Rome woonden, maar het moet enorm zijn geweest. Voor deze inwoners was het leven allesbehalve luxueus. Hun buurten waren krap, smerig en gevaarlijk. In plaats van eengezinswoningen (domus) woonden de stedelijke armen in appartementencomplexen van 3 tot 5 verdiepingen (insulae), die op zijn best waren uitgerust met gemeenschappelijke latrines en waterfonteinen. Men schat dat in het vroege Romeinse keizerrijk 26:1 meer appartementen dan eengezinswoningen waren. Door overbevolking, slechte sanitaire voorzieningen en meestijds slechte voeding, heersten er veel ziektes onder de stedelijke bevolking van Rome.

De bedoeling is om vanavond een beeld te schetsen van de levenskwaliteit van de Romeinse arbeidersklasse op het hoogtepunt van het keizerrijk (tussen 100 en 200 AD). Ik zal het hebben over voeding, algemene gezondheid en levensverwachting, maar ook over de verschillende ziekten waaraan de bevolking bezweek. Ik zal kort ingaan op Romeinse begrafenisrituelen en hoe hun dierbaren werden herdacht.

Voeding:

Het dieet van een gemiddelde Romein bestond uit granen, olijven, wijn, fruit en peulvruchten zoals kikkererwten en linzen. Vis was een luxe en werd zelden gegeten, en de voornaamste eiwitbron kwam van varkens. Granen in de vorm van brood en pap waren het hoofdvoedsel, zoals blijkt uit de maandelijkse gratis graandistributie van de staat aan de stedelijke armen. De armen, moeders en jonge kinderen waren waarschijn-

lijk ondervoed. En omdat de baby's van welgestelde moeders normaal gesproken aan een voedster werden gegeven en dus geen biest kregen, waren ze vatbaarder voor ziekten. Het voedsel werd op wagens naar de stad vervoerd afkomstig van boerderijen uit de voorsteden en de Pontijnse moerassen, en via de Tiber op schuiten vanuit de nabijgelegen havenstad Ostia. Vervolgens werd het over de markten in de stad verdeeld. De veemarkt (Forum Boarium) lag bijvoorbeeld aan de voet van de Capitolijnse Heuvel (Capitolinum), vlakbij de Tiber. Aangezien de properheid van deze stedelijke markten op zijn best marginaal was, bestaat er geen twijfel over dat voedselbesmetting een groot probleem was, waardoor een besmetting met darmparasieten veelvuldig voorkwam. Vanwege de nabijheid van de Tiber stond de veemarkt dikwijls onder water, waardoor de levensmiddelen zeer waarschijnlijk tamelijk regelmatig besmet raakten.

Sanitaire voorzieningen:

Terwijl de openbare riolering in Rome door de staat werd onderhouden, viel de privériolering onder de verantwoordelijkheid van de huiseigenaar en werd daarom meestal verwaarloosd. Slechts weinig woningen in de keizerlijke hoofdstad waren rechtstreeks aangesloten op de riolering of op de openbare watervoorziening. Keukens bevonden zich meestal in de buurt van de huishoudelijke latrine, die weinig meer was dan een beerput en met de hand moest worden schoongemaakt. Een appartementencomplex had soms een latrine en fontein op de begane grond t.b.v. de vele bewoners. Het was gebruikelijk voor de bewoners van de bovenverdiepingen om hun kamerpotten uit het raam te legen in plaats van de latrine op de begane grond te gebruiken. Omdat er geen openbare reinigingsdienst was, waren de overvolle buurten onwelriekend en werden ze door vliegen en ratten geteisterd, die ziektes verspreidden…

Aquaducten brachten dagelijks honderden miljoenen liters drinkwater naar Rome en voorzagen zo de honderden constant werkende openbare- en privéfonteinen van water, alsook de grote openbare vijvers en baden, en schijngevechten ter zee, enz. Tegen een kleine vergoeding kon de gewone man zich verfrissen in één van de grote keizerlijke badgebouwen (thermae), zoals in de Thermen van Caracalla, of in een kleine privébadvoorziening (balneum). De Thermen van Caracalla waren na de Thermen van Diocletianus de grootste van de stad. Ze dienden als inspiratie voor veel andere bouwwerken, zowel oude als moderne, zoals Pennsylvania Station in New York City, Chicago Union Station en de Senaat van Canada. De Romeinen associeerden de baden met hygiëne en gezondheid en daarom waren beelden van Asclepius (de god van de genezing) en zijn dochter Hygeia (goede gezondheid) een populaire vorm van decoratie in de baden. Tijd doorbrengen in de baden was een integraal onderdeel van het dagelijkse ritueel. Vrouwen bezochten de baden 's ochtends en mannen 's middags. Wat weinig bekend is, is dat zieken en gezonden vaak samen baden, want artsen raadden hun patiënten aan om regelmatig de baden te bezoeken vanwege de veronderstelde therapeutische waarde. De zieken bezochten de baden bij voorkeur 's middags of 's nachts, wanneer het grote publiek ontbrak. De Romeinen hadden geen ontsmettingsmiddel en hoewel het bewijs schaars is, is het waarschijnlijk dat de baden (die geen stromend water hadden) slechts periodiek werden geleegd en schoongemaakt. Het beeld dat naar voren komt is dat de Romeinse baden niet de ongerepte, hygiënische plekken waren zoals wij ons die voorstellen.

Gewoonlijk maakten de latrines ofwel deel uit van een openbaar badgebouw of grensden eraan. Gewoonlijk bood een openbare latrine (forica) plaats aan 10 tot 20 personen tegelijk waarbij de persoonlijke privacy totaal ontbrak. Water dat door een goot er-

onder stroomde vervoerde het afval, en toiletsponzen op een stokje stonden ter beschikking. Uiteraard waren deze herbruikbare sponzen een broedplaats voor ziektekiemen.

Ziekte:

De metropolis leed onder epidemieën die op verschillende momenten uitbraken. Pokken konden een groot deel van de Romeinse samenleving verwoesten. Het gebeurde dat dit de legers van het Rijk zo teisterde dat offensieven moesten worden afgeblazen. Het kon de besturende klasse dusdanig aantasten dat bestuursorganen moeite hadden om bijeen te komen, dat de lokale magistratuur onbezet bleef en overheidslichamen faalden bij gebrek aan bestuurders. De dagelijkse dooddoeners waren echter infectieziekten zoals malaria (Plasmodium Falciparum, de meest dodelijke), tuberculose, tyfus en bepaalde spijsverteringskwalen zoals gastro-enteritis. Studies suggereren dat de periode van juli tot oktober werd gekenmerkt door een hoog sterftecijfer, waarbij ongeveer 30.000 inwoners stierven, ofwel ongeveer 3% van de totale bevolking. Romeinse auteurs noemden deze maanden ‘ziekelijk’ en spoorden hun medeburgers aan de stad te ontvluchten om te profiteren van het gezonde klimaat op het platteland. Verhoudingsgewijs was er weinig sterfte van november tot februari, behalve onder de ouderen, die in de wintermaanden extra kwetsbaar waren voor ziekten. De meest dodelijke ziekten waaraan de bevolking van Rome regelmatig bezweek, waren gecorreleerd met de temperatuur, in het bijzonder de meest dodelijke vorm van malaria, die een lange incubatietijd heeft en houdt van een hoge temperatuur, en daarom zijn piek bereikte in de herfst. De sterftecijfers in juli tot oktober kunnen ook veroorzaakt zijn door andere factoren, zoals tuberculose en tyfus, die fataal kunnen worden door een lichamelijke zwakte als gevolg van eerdere malaria-aanvallen.

Gezien de kleine ruimten waarin de stedelijke armen leefden, hun slechte hygiëne en ondervoeding, en de constante instroom in de stad van migranten die minder immuun waren tegen hun ziekten, is het geen wonder dat infectieziekten virulente moordenaars waren. Vanwege deze factoren moet het Romeinse Rijk extreem hoge kindersterftecijfers hebben gekend, waarover geen exacte cijfers bestaan. Dit werd gedeeltelijk gecompenseerd door het vroege huwelijk en een veel hoger kindertal. Misschien wel de helft van de Romeinse onderdanen was al op 10-jarige leeftijd gestorven. Van degenen die toen nog in leven waren, stierf de helft voor het 50e levensjaar. Het tekort kon alleen door gestage immigratie worden aangevuld. Die was voornamelijk gebaseerd op de import van slaven in plaats van vrije immigranten. Door de grote aantallen slaven, die werden bevrijd, en hun veel hogere nakomelingschap dan van de bovenlaag der bevolking, gingen slaven en hun nakomelingen steeds meer deel uitmaken van de algemene bevolking, wat na verloop van tijd voor een aanzienlijke verschuiving zorgde in de oorspronkelijke samenstelling van de gemeenschap.

Dood en begrafenis:

Er zijn aanwijzingen dat er geen groot verschil was in sterftecijfers tussen mannen en vrouwen, maar het is waarschijnlijk dat vrouwen onder de 40 tijdens epidemieën een hogere sterfte kenden dan mannen. Dit kan worden verklaard door het zwaardere werkregime en het slechtere dieet van vrouwen dan dat van hun mannelijke tegenhangers, maar ook door de gevaren die gepaard gaan met bevallingen. Gemiddeld lag de levensverwachting bij de geboorte van een vrouw tussen de 20 en 30 jaar en die van mannen iets hoger. Slaven hadden natuurlijk een kortere levensverwachting en leefden waarschijnlijk niet veel langer dan 20 jaar. Naar schatting leed meer dan de helft van alle kinderen tot aan hun tiende ooit aan malaria.

Vrijwel alle begrafenissen vonden plaats buiten de stadsgrenzen van Rome, een gewoonte die moet zijn voortgekomen uit bezorgdheid over de gezondheid van de stedelijke omgeving en in overeenstemming was met eeuwenoude taboes. Langs de grote wegen die naar de stad leidden, zoals de Via Appia, lagen begraafplaatsen, met de graven van de rijkste families prominent uitgestald. De lichamen van de armste Romeinen werden daarentegen anoniem begraven in grote open openbare kuilen (puticuli), zoals die voor de Esquilijnse Poort (Porta Esquilina). Hoewel de Romeinen zowel crematie als inhumatie deden, gaven ze de voorkeur aan crematie. De crematoria lagen veilig aan de rand van de stad naast de begraafplaatsen.

Het was de plicht van een Romeinse familie, en van de erfgenaam in het bijzonder, om de begrafenis van een dierbare te regelen. De ceremonie van de begrafenis en de grootte van het graf toonden de sociale status en financiële middelen van de familie. Het inhuren van een groot aantal vrouwelijke rouwenden (praeficae) om het stoffelijk overschot thuis te bezoeken (collocatio) en in processie naar het graf te begeleiden (exsequiae) was een opzichtig teken van de status van een familie. Aan de onderkant van het sociale spectrum stonden de slaven. De stedelijke armen werden vaak als afval gedumpt in de buitenwijken en vervolgens door openbare begrafenisondernemers (libitinarii) naar de gemeenschappelijke grafkuilen gebracht. In de ogen van de Romeinen was het ergste lot in anonimiteit te sterven, want de herinnering aan de overledene (memoria) zorgde voor onsterfelijkheid.

Voor de overgrote meerderheid van de bevolking, dat wil zeggen voor de families van bevrijde slaven en voor slaven die door hun meesters werden verzorgd, konden de gecremeerde overblijfselen op een openbare plaats (columbarium) buiten de stadsgrenzen worden bewaard. Een columbarium was normaal gesproken een ondergrondse structuur met in de muren nissen voor asurnen (cineraria). Onder elke nis werd een stenen epitaaf op de muur gespijkerd om de overledene te identificeren. Oude bronnen onthullen dat de duurste grafnissen op of vlakbij de grond lagen; de goedkoopste waren het minst toegankelijk en minder zichtbaar. Familieleden bezochten het columbarium regelmatig om ter ere van hun dierbaren bloemen en geschenken te brengen (zoals lampen en vaten met voedsel en plengoffer). In de loop der jaren zijn veel columbaria buiten de Romeinse stadsmuren ontdekt en van hun inhoud ontdaan, meestal zonder zorgvuldige documentatie. Desondanks hebben de asurnen, grafgiften en grafschriften uit deze graven archeologen en historici waardevolle informatie verschaft over de Romeinse begrafenisgewoonten.

Opmerking Hubert Luns: De erbarmelijke sanitaire en hygiënische omstandigheden in het oude Rome onderstrepen dat de hygiënische voorschriften die op de Sinaï werden gegeven van God afkomstig waren en in feite een anomalie waren in de evolutie van de mensheid, een anachronisme. Dankzij de altijd stromende Nijl waren de hygiënische omstandigheden in het oude Egypte beter dan in de Romeinse metropool, hoewel het buiten Rome, in de kleine steden en op het platteland ook beter was. Maar de meest productieve landbouwgebieden, zoals de Pontijnse moerassen (die zich langs de kust ten zuidoosten van Rome uitstrekten en met de stad verbonden waren door de Via Appia), vormden extra infectiehaarden. Het was Mussolini die in 1932 als eerste voor de Pontijnse moerassen een effectief drainagesysteem installeerde en erin slaagde om deze infectiehaard voorgoed te verwijderen.

DEEL 2 – Hfst. 1

De Vier Scheppingsstadia

foto Abardwell

Dit deel over de aard van de ziel is nogal ongewoon, en ik raad u daarom aan het meerdere keren te lezen. Het bestudeert de scheppingsstadia van de ziel vanuit mystiek-theologisch standpunt. De titel had ook kunnen zijn: van gameet tot homunculus, of: Gods ingrijpen vanaf het onbevruchte eicelletje tot aan het kleine mensje dat nog geboren moet worden. Dit is een wonderbaarlijk verhaal, dat oproept tot dankzegging. Het doet ook denken aan de abortus-hecatombe, die in 2010 al meer dan 100x het aantal slachtoffers heeft geëist dan de Shoa (Joodse Holocaust). Daarom bid ik met de psalmist: "Mijn ziel kleeft U achteraan; Uw rechterhand ondersteunt mij. Maar dezen, die mijn ziel zoeken tot verwoesting, zullen komen in de nederste delen der aarde." (Ps. 63:9-10, 139:15)

13 – De vier scheppingsstadia en de tien scheppingsgezegden

De Statenvertaling leest voor Genesis 1:1: *"In den beginne schiep God de hemel en de aarde."* Dit vers kan volgens de grondtekst zeer wel worden vertaald met "**Door** het beginsel schiep God hemel en aarde" in plaats van "**In** het begin". En dat beginsel − in en bij God − is natuurlijk het Woord dat in Christus vlees is geworden; in de brief aan de Kolossenzen ook wel de 'Eerstgeborene' genoemd (Kol. 1:15-16): *"Hij is het Beeld van de onzienlijke God, de Eerstgeborene van heel de schepping, want in Hem is alles geschapen…"* In deze context zou de Joodse uitdrukking voor eerstgeborene zijn: "de eersteling van de levenskracht".

De schepping van een mens uit het niets – dat wil zeggen, vanuit het beeld dat God van die mens in gedachte heeft of het beeld waartoe die geroepen is – valt met voor-

noemd scheppingsproces te vergelijken, aangezien híer 'de mens' naar Gods beeld geschapen wordt. Ondanks alle verwoede pogingen in ons maatschappelijk bestel om dat sacrale beeld te ruïneren, zijn en blijven wij - in Christus Jezus - Gods maaksel. (Ef. 2:10) Dus laat ons kijken wat het scheppings- en generatieproces, zoals die in het Oude Testament naar voren komt, aan inzichten oplevert.

Volgens de Joodse traditie omvat het scheppingsproces, zoals beschreven in het eerste bijbelhoofdstuk, vier scheppingsstadia, dat zijn de vier onzichtbare en innerlijke bewegingen, hier een verwijzing naar Jesaja 43:7:

1) Iemand wordt genoemd naar Mijn Naam (Genesis 1:1-2);
2) dien Ik genereerde (Genesis 1:3-10);
3) dien Ik vormde (Genesis 1:11-31); en
4) dien Ik maakte / 'asa' (Genesis 2:2-3).

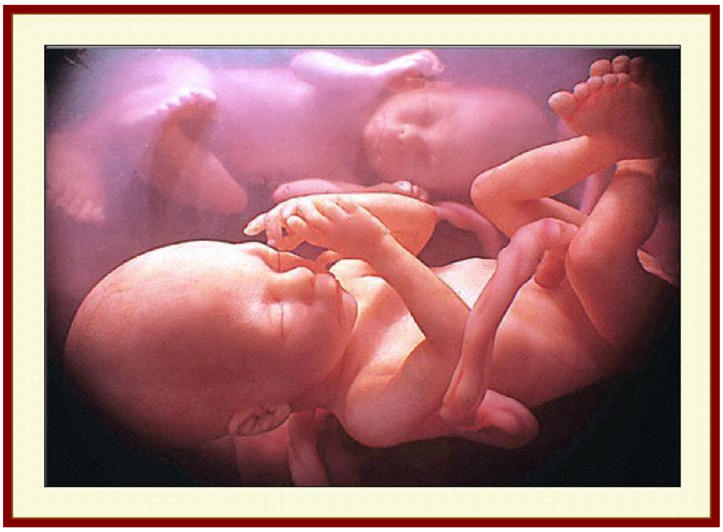

In die zin verwijzen volgens de Joodse traditie de vier stadia naar de vier Hebreeuwse letters van Gods heilige Naam, de naam Yahweh (yod, he, vav, he). Het woord 'zoon' in het Hebreeuws heeft een waarde van vier, wat wijst op de vier stadia, en aan het begin van zijn evangelie schrijft de Apostel Johannes over de Zoon: *"Alle dingen zijn door Hem gemaakt, en zonder Hem is geen ding gemaakt, dat gemaakt is."*

De Joodse traditie trekt de vier scheppingsstadia door naar de tien scheppingsgezegden als voorstelling van de uitwendige scheppingsbewegingen. De Talmoed tekent hierbij aan dat er slechts negen uitspraken zijn, en suggereert dat het alomvattende *"In den beginne"* ook een uitspraak of gebieding is, om precies te zijn 'de' uitspraak. (Megillah 21b) Hierover kan verschil van mening bestaan, omdat *"In den beginne"* géén 'zeggende' of gebiedende uitspraak is, maar een innerlijke gedachtebeweging in de trant van: *"iemand die naar mijn Naam wordt genoemd"*. Dat profileert zich nogmaals in Psalm 33:9: *"Hij sprak en het was"*, d.w.z. met één goddelijke oproep, en vervolgens: *"Hij gebiedt en het kwam in het aanschijn"*. De eerste beweging – niet uitgesproken maar van begin tot eind in Gods gedachte geformuleerd in de ene Aleph-Tau adem (van a tot z) – bestaat uit een maken in termen van 'bara', óók gebruikt in Genesis 1:1. Het is een capsule die al het andere omvat. Het is het ene zaad van alle toekomstige generaties. Zo zegt Jesaja 41:4: *"Wie heeft het gedaan en bewerkt? Hij, die vanaf het begin alle generaties in het aanzijn roept. Ik alleen, de Heer, de Allereerste, die tevens de Allerlaatste is."* Deze scheppingscapsule omvat dus alle scheppingsstadia – inclusief alle potentieel te vervullen alternatieve keuzes – en mag desondanks als eerste stadium worden toegevoegd om aldus tot tien op te tellen. Het bijzondere is dat deze

capsule van alle tijden in Gods gedachte slechts één moment omvat, want in God bestaat geen tijd; alles ligt als bij een werkplan voor zijn geestesoog uitgestald. Alhoewel in God de Vader geen tijd bestaat, is dankzij de Zoon volgtijdelijkheid mogelijk gemaakt. Omdat Jezus vanuit de Vader is, moet zijn zoonschap even eeuwig zijn als de Vader zelf, tenminste als Hij verwekt is uit dezelfde essentie als de Vader. Daarom was er geen tijd zonder de Zoon, die gevolgd wordt door een tijd met de Zoon. De volgende formulering lijkt gewettigd: alhoewel in de Vader geen tijd bestaat kan in de Zoon volgtijdelijkheid bestaan. Anders zou de Bijbel niet zeggen dat *"door Christus alles werd geschapen. (...) en dat alles is geschapen door Hem en voor Hem; Hij is vóór alles en alles bestaat in Hem."* (Kol. 1:16-17, Joh. 1:1-3) Indien waar, is deze tijdloze 'capsule' (tijdloos vanuit het perspectief van God de Vader) in Christus tijdelijk gemaakt en mogen we dus zeggen: zoals het was in het begin der creatie is het nu en altijd, tot in de eeuwen der eeuwen. Merk op dat 'begin' volgtijdelijkheid impliceert.

Eenzelfde benadering treffen we aan we bij de Tien Geboden die God in de stenen platen grifte. (Ex. 34:28) De telling in Exodus 20 vers 1 tot 17 (cf. Deut. 5) is altijd onderwerp van gesprek geweest. Eigenlijk zijn het negen geboden, want de eerste twee horen bij elkaar en vormen feitelijk één gebod: *"Ik ben de Heer uw God; Gij zult Mij liefhebben en geen afgoden vereren."* Door deze kwestie zag de Samaritaanse secte als het aanvullende 10e gebod de opdracht de Tien Geboden op de berg Gerizim te verkondigen. (Deut. 11:27-29) Een gangbare uitleg is dat in de ene adem toen *"God «al» de woorden sprak"* (Ex. 20:1), alle mogelijke gebods- en verbodswoorden lagen opgesloten, dus ook de zeer uitgebreide corpus uit het boek Leviticus. Zoals de grote Thomas van Aquino placht te zeggen: *"Ons intellect kan niet alles tegelijk begrijpen, of met één inspanning, maar met vele losse inspanningen; daarom gebruikt ons intellect veel woorden. Maar God begrijpt alles middels één afzonderlijke verrichting tegelijkertijd; immers zijn begrip moet één zijn, want zulks behoort tot zijn wezen. Hieruit volgt dat er in God slechts Eén Woord bestaat."* [40)]

Gij die mijn wezen...

Tekst H. Jongerius

Gij die mijn wezen en mijn hart doorgrondt,
De woorden die nog schuilgaan in mijn mond,
Mijn wegen kent en meegaat aan mijn zij:
Hoe wonderlijk is uw geheim voor mij.

Gij die mij ziet vanaf de moederschoot,
Mij aan het licht roept in het morgenrood,
Mij hebt gekend, bemind van meet af aan:
Hoe ontzagwekkend is voor mij uw naam.
Waar ik ook ga, ik ben niet ver van U,
Gij meldt U in mijn hartslag hier en nu,
Als adem die mij sterkt en voort doet gaan:
Wie ben ik als Gij mij niet roept bij naam?

Geef dan aan mijn woorden en mijn daden kracht,
Herschep mij in het duister van de nacht:
Dat ik als mens mag leven in uw licht
En eenmaal schouwen zal uw aangezicht.

---

40) "De rationibus fidei contra Saracenos, Graecos et Armenos ad Cantorem Antiochenum" van Thomas van Aquino (Hfst. 3).

Ondanks de Talmoedische uitleg over de vier scheppingsstadia is het eenvoudig een telling te maken van tien gebiedingen binnen de zes scheppingsdagen. Het hangt er maar vanaf wat men als definitie voor goddelijk scheppen hanteert in vergelijking tot 'makende' of herschikkende schepping, wat mensen toebehoort. Een herschikking van voorwerpen, waardoor zoiets als een fiets ontstaat, is een samenvoeging van reeds bestaande materialen. Dit onderscheid volgt uit het Hebreeuwse woord 'bara/baruch' enerzijds en 'asa' anderzijds.

De telling tot 10, als alternatief voor de Talmoedische benadering, gaat als volgt. Twee gebiedingen bestaan uit een 'zegening' (baruch), die scheppingsdaden zijn, één op de 5e en één op de 6e dag. Zeven gebiedingen zijn 'goddelijke scheppingsdaden' (bara): 1. 'Licht'; 2. 'Uitspansel'; 3. 'Vegetatie'; 4. 'Hemellichten'; 5. 'Leven in zee en lucht'; 6. 'Leven op het land'; en uiteindelijk: 7. 'De MENS' (op de 6e dag). Deze daden zouden niet hebben kunnen plaatsvinden zonder het *"in den Beginne"* dat daaraan voorafging. Omdat 'in den Beginne' in termen van bara is (bereshit bara in het Hebreeuws), telt het mee als een goddelijke scheppingsdaad. Bij elkaar opgeteld krijgen we tien: 2 zegeningen + (7+1).[41)]

In het zes-dagen scheppingsverhaal van Genesis 1 ontdekken we ook goddelijk ingrijpen in de betekenis van maken/herschikken of 'asa', en dat gaat als volgt: 1. 'Scheiding licht duisternis'; 2. 'Scheiding der wateren'; 3. 'Samenvloeien wateren'; 4. 'Scheiding dag en nacht'. Let wel dat in deze telling de MENSWORDING van Adam & EVA niet meedoet want dat geschiedde in termen van bara. Maar hun tweeledige roeping wordt wél meegeteld (vers 28): *"Zijt vruchtbaar"* (niet alleen voor kinderen krijgen maar ook overdrachtelijk), alsook: *"Onderwerp de aarde"*. Dat telt op tot 6. Spoedig na de zesde-dags-schepping van Adam en Eva ving met hun verdrijving uit het Paradijs de volgende dag of het stadium aan. Dit zevende stadium kent opmerkelijk genoeg opnieuw zeven compartimenten – van elk duizend jaar (in een soort Mandelbrot repetitie). Weet wel dat de voltooide schepping uit 7 dagen plus 1 bestaat. Er is dus nog een weg te gaan. De huidige tijd is in het zesde compartiment (het 6e millennium na Adam). We staan op het punt het zevende binnen te gaan.[42)] We staan nu bij de toegangspoort van de 7e dag van het maken (het zevende compartiment), dat van het Duizendjarig Vrederijk (de olam haba), want sinds Adam zijn reeds 6000 jaar verstreken. Na dat zevende zal er op het kosmisch klavier een nieuwe octaaf worden ingezet waar de Bijbel verder het zwijgen toe doet.

14 – De objectieve- en subjectieve zijnstoestand

Onze aandacht richt zich nu op de 10 gebiedingen; vermenigvuldigd met de 4 (scheppings)bewegingen ontstaat 40, een zeer belangrijk symbolisch getal. Dit getal, zo leren wij, houdt met scheppen verband. Dat levert verrassende inzichten op voor de ontplooiing van het nieuw ontvangen leven. Zo blijkt Leviticus 12 voor te schrijven dat een moeder die een zoon baart 7 dagen onrein is, waarna 33 dagen afzondering. Als echter een dochter wordt geboren dienen de dubbele termijnen in acht te worden genomen.

---

41) De 2+(7+1) leest ook als 1+(2+7), of 1+9, wat doet denken aan de Tien Geboden. Een juiste telling van de Tien Geboden telt op tot negen. Nummer 10 is dan de preambule: "Toen sprak God..." Dat ene Woord van God die alles in één oogopslag overziet, omvat niet slechts de Negen Geboden maar het gehele wetslichaam, waarvan het Boek Leviticus en onze ingeboren kennis van goed en kwaad uittreksels zijn. In analogie creëerde de ene zucht "bereshit bara" de hele schepping, vanaf de allereerste alpha tot allerlaatste omega.

42) 7+1 is symbolisch gelijk aan 7 in het kwadraat plus 1, en staat gelijk aan 50, een getal dat terugkeert in het zogenaamde jubeljaar, zoals omschreven in Leviticus 25.

Dat zijn de 'dagen van niddah' (de niddah is een menstruerende vrouw). Het blijkt dat 7 + 33 = 40 en 14 + 66 = 80 of tweemaal veertig.

Rabbi Aryeh Kaplan citeert de Joodse wijzen voor wie deze 7+33 dagen de tijd voorstelt dat een embryo benodigt om de eerste fase van de menselijke vorm aan te nemen, wat de foetale staat vertegenwoordigt. Dit is waar David op doelt in Psalm 139:16: *"Gij hebt mijn klomp gezien (dus Davids klomp) toen die nog ongevormd was."*

Een uitleg van het voorgaande is niet zo vanzelfsprekend omdat 'de dagen van niddah' voor het jongetje en het meisje op hetzelfde moment direct na de geboorte aanvangen (hoe kan het ook anders?), terwijl in de symbolische duiding ten aanzien van de ontwikkeling van het embryo en de foetus, de getallen 40 en 80 achter elkaar moeten worden geplaatst, niet overlappend, wat later besproken zal worden. Daarom hebben de rabbi's hier wel de betekenis van 40 onderkend, maar niet die van 80, terwijl toch evident is dat ook in 80 een diepzinnige betekenis verborgen ligt ten aanzien van het menswordingsproces, een betekenis die in het duister der eeuwen verloren moet zijn geraakt.[43)] De voorgeschreven 7 en 14 dagen onreinheid zouden kunnen verwijzen naar de benodigde tijd na conceptie voor ei-adplantatie en de innesteling (7 dagen +) tot aan het begin van celdifferentiatie (14^{e} dag), gekenmerkt door het ontstaan van de primitiefstreep. Dit markeert ook het einde van de kans op embryonische duplicering.

Psalm 139:16 is de enige plaats in de Bijbel waar het woord 'golem' voorkomt, vertaald als *"Gij hebt mijn klomp (golem) gezien die nog ongevormd was"*. Dit vers heeft een grote betekenis toegemeten gekregen in de Joodse mystiek, die dit altijd heeft gezien in relatie tot de 'innerlijke beweging der schepping', een term ontleend aan Gershom Scholem. De term 'homunculus' (mensje – vanaf 120 dagen) is op het betere deel van deze traditie gebaseerd en niet iets anders. Dit *"Gij hebt mijn klomp gezien"* slaat niet op het conceptiemoment want dat is in Gods Naam (het eerste van de vier stadia) en niet in Davids naam. Noch slaat dit op het embryonale stadium direct daarna, want dat bevindt zich dan nog in de objectieve zijnstoestand. (De eerste 14 dagen bevinden zich volgens mijn systeem in het embryonale stadium.) Indien niet in de objectieve zijnstoestand zou de embryo zich niet kunnen splitsen in een tweeling of omgekeerd: twee afzonderlijke en bevruchte embryo's zouden niet kunnen recombineren in één 'mozaïek'-lichaam.

Het begin van het menselijk leven neemt een aanvang bij de penetratie van het plasmamembraan door de spermatozoïde. De 'wisselwerking' tussen het sperma en het plasmamembraan van het ovum − niet de daaropvolgende bevruchting − stimuleert de ontwikkeling tot embryo. Het is bijvoorbeeld eenvoudig om een onbevrucht kikkerei tot ontwikkeling te brengen door het met een dunne in bloed gedoopte naald te prikken. Vermeld zij hier dat bloedcellen noodzakelijk zijn om mitosis normaal te laten verlopen. Zelfs volwassen konijnen, die met ons te vergelijken zoogdieren zijn, zijn met soortgelijke technieken uit onbevruchte eieren tot stand gebracht. Deze en andere experimenten zijn kunstmatig, maar geven wel aan dat het conceptiemoment niet bepaald wordt door de bevruchting d.w.z. door de vereniging van de nucleï van twee gameten.

In 1960 aanvaardde de Food and Drug Administration de anticonceptiepil, waarmee de Verenigde Staten het eerste land ter wereld werd dat dit soort interventie aanvaardde. Tot dan toe was de consensus dat het menselijk leven begint bij bevruchting,

---

43) Van de middeleeuwen tot het midden van de negentiende eeuw waren veel theologen ervan overtuigd dat de mannelijke ziel pas in het lichaam werd geschapen op de 40^{e} dag na de bevruchting. Zij geloofden ook dat de vrouwelijke ziel pas op de 80^{e} dag na de bevruchting in het lichaam werd geschapen.

dat wil zeggen bij de samensmelting van het mannelijke en vrouwelijke DNA. In het besef dat de nieuwe anticonceptiemethoden niet alleen contraceptief werkten, maar bovendien, en in een vroeg stadium, abortief, besloot de Amerikaanse gynaecologen-vereniging in 1965 de omschrijving van conceptie en zwangerschap te wijzigen. Hiermee wilde men eventuele moeilijkheden voorkomen als het publiek de feiten gewaar werd, en tevens de wettelijke aanvaarding van de nieuwe middelen in de andere landen bespoedigen. De nieuwe definitie was een verkooptruc ten bate van het grote geld en de geheime agenda's van de Loges (de Vrijmetselarij). Besloten werd dat voortaan van conceptie sprake zou zijn als de eicel zich ongeveer een week na bevruchting in de wand van de baarmoeder had ingenesteld en dan pas zouden ze het zwangerschap noemen. Daarmee kon men de nieuwe methoden van het spiraaltje, de gewone 'pil' en de 'morning-after pil' rustig anticonceptie- of voorbehoedmiddelen noemen, hetgeen onschuldiger klinkt dan zwangerschapsafbreking.

15 – In Zijn NAAM

Op grond van sommige ethische opvattingen zoals die tijdens onze lange kerkgeschiedenis zijn gebezigd en onder het argument dat de onsterfelijke bezieling in de embryonale en immature stadia nog niet heeft plaatsgevonden, zou de stelling kunnen worden verdedigd dat abortus c.q. partus-provocatus, alhoewel afkeurenswaardig, nog geen moord is. Pas ná inenting van het onsterfelijke zou het moord worden. Mijn antwoord daarop gaat als volgt. Het is een feit dat het leven van ieder mens bij de conceptie of celpenetratie begint. Echter, op dat speciale moment en tijdens het embryonale ontwikkelingsproces, kan niet met zekerheid worden vastgesteld of dit menselijk leven levensvatbaar is. Daarom dient vanaf het conceptie- c.q. penetratiemoment elke geprovoceerde zwangerschapsafbreking[44)] te worden beschouwd als een interventie om een door God gewenst kind het leven te ontnemen, want God weet wél waartoe dat nieuwe leven, in zijn Naam (het eerste stadium van de vier), zou hebben geleid. Ieder kind is vanaf zijn allereerste bestaansgrond door God gewenst en geliefd. Dat geldt des te meer omdat de bezieling tot homunculus telkens weer een bovennatuurlijk hemels ingrijpen is; telkens weer een nieuwe scheppingsdaad is in de relatie van individu tot individu, van God tot kind. Dat verklaart waarom bij een geprovoceerde zwangerschapsafbreking op zijn minst sprake is van poging tot moord, en derhalve van de uitvoerders moordenaars maakt in de morele betekenis van het woord, behalve bij extra-uterine zwangerschap (ectopische zwangerschap) waar met de huidige stand der techniek uitsluitend het leven van de moeder kan worden gered. Behoudens deze uitzondering is een geprovoceerde abortus nooit medisch noodzakelijk om het leven van een vrouw te redden. In de ethiek wordt onderscheid gemaakt tussen een geprovoceerde zwangerschapsafbreking en de onbedoelde dood van het kind, als neveneffect van bepaalde interventies.[45)]

Volgens de oude religieuze opvatting wordt de mens in de afgrond gemaakt. Naar Psalm 139:14-15 werd David wonderbaarlijk gemaakt, wat een verwijzing is naar conceptiemoment, en gewrocht in het verborgene of de nederste delen der aarde, wat

---

44) De zwangerschapsafbreking kan als volgt worden gedefinieerd: tot 100 dagen: abortus, 100-120 dagen: partus immaturus, 120-250 dagen: partus praematurus (de dagen zijn gerekend vanaf conceptie). Het is opvallend dat een 120-daagse homunculus na een geprovoceerde partus nog uren voor zijn leven kan vechten als het aan zijn lot wordt overgelaten. Praematurus lijkt mij dan reeds een gepaste term. Het is nu gangbaar die term pas na 180 dagen toe te passen wegens de grotere levenskansen. Echter, ook een oudere baby sterft als het aan zijn lot wordt overgelaten.

45) Zie in het bijzonder §57-62 van de in 1995 verschenen 11e Encycliek van Paus Johannes-Paulus II: "Evangelium Vitæ", die ook de bredere ethische kwesties zoals euthanasie en in-vitrofertilisatie bespreekt.

op de embryonale ontwikkeling duidt. Pas in het foetale stadium, op dag 40 (dus niet in de achtste week), begint de subjectieve zijnstoestand, de aanvangsconditie waar vers 16 over spreekt, reeds eerder aangehaald. Eenmaal foetus is het basisplan van de honderden fundamentele weefsels vastgelegd en zijn de primitieve organen en orgaansystemen rudimentair aanwezig: *"Al mijn delen staan opgetekend, welke continu worden ontwikkeld."* De volgende 80 dagen ontvouwt de foetus of vrucht zich tot homunculus (mensje), wat het stadium is waarin alle organen beginnen te functioneren.

Eenmaal homunculus - dus na 120 dagen - en na de conversatie met God (JNSR 31-7-2009) wordt in analogie met Genesis 1:27 de onsterfelijke ziel ingestort. Dat specifieke moment is de incarnatie, hetgeen in een Midrashische uiteenzetting wordt onderschreven: *"En God schiep Adam. Dit is de eeuwige Rechtvaardige. Hij heeft hem gevormd uit een Hemelse formatie en uit een aardse."* Nota bene: zoals ook met de Godmens Jezus Christus gebeurde. In de legende van Sanhedrin 38b wordt Adam 'golem' genoemd (letterlijk: kleifiguur), waarmee wordt aangegeven dat hij in de eerste uren van zijn bestaan een stoffelijke formatie zonder ziel was. Het woord golem, of afgeleiden daarvan, geeft een onvoltooidheid aan; een tussenliggende fase in de ontwikkeling naar een werkelijk schepsel. En daarom konden de golems, die in de Joodse legenden door rabbi's werden geschapen, niet spreken. Want zij hadden de levensadem in een verbondenheid met God niet ontvangen.

16 – De betekenis van celdifferentiatie

In de mij bekende wetenschappelijke literatuur wordt de definitie van de ontwikkelingsstadia van het menselijk embryo gebaseerd op de verschijningsvorm van celclusters (zoals bij de Carnegie stadia). Ik ben vooral geïnteresseerd in de eerste differentiatie naar de verschillende verschijningsvormen (die met één kiemcel begint), welke in een later stadium tot nieuwe gedefinieerde weefselvormen leidt zijnde de opkomst van rudimentaire organen. De eerste differentiatie gaat aan de clustervorm vooraf. Men mag gerust stellen dat het eerste stadium van het vastleggen van het basisplan van de honderden fundamentele weefsels, dat ik voorlopig rond dag 40 plaats, voorafgaat aan het begin van het duidelijk zichtbare foetale stadium. De embryonale kalender van Blechschmidt plaatst het begin van de vroege ontwikkeling van vrijwel alle definitieve organen in de tweede lunaire maand. Hij plaatst het begin van de foetale ontwikkeling in de derde lunaire maand; sommigen plaatsen die op dag 49. Hij blijft het tot aan de geboorte foetus noemen. Vanaf de vierde maand (dus rond de dag 120) spreekt hij van de *"late ontwikkeling binnen de moederschoot",* wat overeenkomt met ons concept van de homunculus. Zijn schema is vooral ontogenetisch bepaald en niet in tegenspraak met het door mij gehanteerde schema dat andere premissen hanteert. Toch lijkt het nuttig om ook ontogenetisch het begrip homunculus te introduceren, dat ook ná de geboorte van toepassing blijft, omdat daarmee wordt aangegeven dat het groeiproces een continu proces is. Terminologie is belangrijk: homunculus zet tot meer respect aan voor de nog ongeboren mens.

Aldus schrijdt de genese van het menselijk leven vloeiend van het ene stadium naar het andere voort, binnen de 40 dagen-modus en volgens de man-vrouw of object-subject dualiteit. Het mannelijke ingrediënt stelt het planmatige en schematische voor en vertegenwoordigt de ontwikkeling van het embryo tot aan dag 40. Pas na toevoeging van het vrouwelijke ingrediënt zal het mannelijke levensvatbaar kunnen worden. Maar

het vrouwelijke kan slechts functioneren nadat het mannelijke zijn taak heeft volbracht. Het vrouwelijke bezit de vormenrijkdom, waarbij als het ware het skelet van vlees wordt voorzien. Daarom vertegenwoordigt dit het vormende van de foetus, wat op dag 120, of 3 x 40, tot de homunculus leidt. Eenmaal homunculus, volgt een groei- of omvormingsproces (asa), dat trouwens niet ophoudt bij de geboorte. Geenszins.

De vaststelling dat 120 dagen na conceptie (of 19 weken na het begin van de laatste menstruatie) de homunculus ontstaat, moge nog geen reden zijn voor geprovoceerde zwangerschapsafbreking. Zoals wij hebben gezien, is de conceptie van de mens in ‘Gods Naam’, zodat zelfs de zogenaamde ‘morning-after pil’ alsook het IUD taboe is (Intra Uterine Device of spiraaltje dat de innesteling van de bevruchte eicel voorkomt).[46)] Het groot aantal spontane abortussen in de eerste dagen, meer dan de helft, is geen geldig argument, omdat het interventiemotief die mogelijkheid negeert (anders zou er geen noodzaak toe zijn); het motief is juist om elke, zij het kleine of grote, mogelijkheid tot een voldragen zwangerschap uit te sluiten.

De zojuist beschreven biogenese, waarbij het schema indicatief is, stemt overeen met de reeds genoemde vier scheppingsstadia, namelijk:

1) in den beginne (conceptie);
2) generatie (embryo);
3) vorming (foetus);
4) omvorming / herschikking (homunculus/mens).

Het is onloochenbaar dat de getallen 40 en 4 een religieuze lading hebben ten aanzien van het scheppingsproces in het algemeen en de menselijke zwangerschapscyclus in het bijzonder.

Initiatie: de penetratie van het plasmamembraan
Foto Lennart Nilsson

17 – Na de geboorte

Het (om)vormingsproces zet zich na de geboorte voort, eerst binnen de ‘baarmoeder’ van het gezin en later die van de maatschappij, volgens gelijke principes als bij de embryonale en foetale ontwikkeling, maar in dit stadium meer gericht op de geestelijke kwaliteiten. Die principes houden in dat de impulsen voor ontwikkeling nu van buiten komen, om vervolgens in het groeiende kind, te worden belichaamd, met als doel de identiteit in stand te houden, d.w.z. het vermogen tot emotionele stabiliteit. En het voegt zich naar die impulsen uit louter levensvreugde (die vreugde wordt al te vaak in onze onderwijsinstellingen ontnomen). Daarenboven geldt het belangrijke principe dat

46) Een IUD verhoogt sterk de kans op een buitenbaarmoederlijke zwangerschap. Een operatief ingrijpen nadien verwoest meestal de betroffen eileider.

wat niet van tevoren is ingeoefend, niet in een volwassene op een hoger niveau kan komen; een kind dat geen liefde krijgt kan als volwassene moeilijk liefde geven. Eveneens geldt dat wat verdorven wordt ingeoefend, later verdorven wordt uitgeoefend, getuige de vele psychische afwijkingen waarvan de oorzaak dikwijls tot de eerste levensfase kan worden herleid.

Volgens Cliff Andersons opmerkelijke rijpingstheorie ontwikkelt een persoon zich van de concrete zeer persoonlijke ervaring volgens een ingeboren rijpingspad naar uiteindelijk het contextuele denken toe. Opgroeien, zegt Anderson, komt voort uit de aangeboren drang van de geest om de wereld te begrijpen. Het individu gaat van de kindertijd (concreet denken) via de adolescentie (abstract denken) naar de jeugd (relativistisch denken) naar ten slotte de volwassenheid (dat intuïtief denken toevoegt). Belangrijke componenten van rijpheid zijn contextueel of relativerend denken dat iemand in staat stelt een probleem te bekijken vanuit een ander gezichtspunt waarbij diegene geen intieme betrokkenheid heeft, en dat ruimte geeft voor het intuïtief denken. Het ondersteunt genuanceerd denken en stelt in staat zich in anderen te verplaatsen, zich met hen te identificeren als echte mensen. Mensen die dat in onvoldoende mate beheersen mogen geen leiderschapspositie bekleden, want die zijn niet in staat om alle repercussies van hun beslissingen te overzien. Daarom ook mogen jonge mensen geen topposities krijgen, want hun wereld is te veel zwart-wit zonder grijstinten. De essentiële indicator van deze volwassen fase is ons vermogen om intuïtie als een zesde zintuig te gebruiken samen met de vijf die fysieke prikkels ontvangen van de buitenpyschische wereld. Met de opkomst van het intuïtieve denken belichamen onze ideeën over mensen en dingen zich minder in beeldvorm en meer in dynamisch gebaseerde functionele opvattingen die ons bijvoorbeeld vertellen naar welk doel een interne verandering in iets of iemand afstevent. Met intuïtie kunnen we de essentie van iets buiten onszelf doorgronden dat we met onze andere zintuigen nooit zouden hebben gekund: we kunnen totaliteiten overzien waaruit we deducties concipiëren en zo ingewikkelde transformatieprocessen in onszelf en in onze wereld begrijpen die min of meer aansluiten bij de werkelijkheid, terwijl het andersoortig denken tot een gefantaseerde schijnwerkelijkheid leidt. Anderson merkt op dat: [47)]

> «« … het verstand zich bij de geboorte in een primitieve ongedifferentieerde toestand bevindt en niet in staat is om zelfs het meest elementaire begrip van de wereld te vormen. Een bijna voortdurende verstandsontwikkeling is tijdens een drietal decennia nodig om de vereiste psychologische vaardigheden te verwerven waarmee een volledig en juist begrip van de (buiten)wereld kan worden geconstrueerd. (…) Wat wij nu de ‘midlife’ crisis noemen markeert in feite de overgang van onrijpheid naar rijpheid. (…) Deze psychologische verworvenheden worden niet verkregen in de gebruikelijke evolutionaire zin. Zij weerspiegelen eerder een beweging langs een reeds tevoren bestaand pad – volgens een sjabloon dat op precies dezelfde wijze is ingecalculeerd als die van het lichamelijke welke de hersens, het hart en de armspieren tot stand brengt. »»

De Joodse traditie onderschrijft dit, want zij leert dat iemand vanaf zijn veertigste de binnenwereld kan gaan verkennen, de wereld van mystieke ervaring, want dan pas zou iemand over de nodig geachte rijpheid en emotionele stabiliteit beschikken. Het zij opgemerkt dat slechts een beperkt deel van de mensheid volledig psychologische rijpheid bereikt. Velen blijven onderweg steken. Ik heb iemand gekend die verstandelijk normaal ontwikkeld was, maar emotioneel een klein kind was gebleven en daarom alle namen van de kinderen uit haar klas op de lagere school kon herinneren en ook de namen van de verschillende ‘juffen’ die zij op school had gehad.

---

47) “The Stages of Life – A groundbreaking discovery: The steps to psychological maturity)” by Clifford Anderson - The Atlantic Monthly Press # 1995 (p. 20, 134).

Een lezer schreef: “Bedankt voor uw indringende artikel over de ontwikkeling van de mens in de moederschoot. Ik ben onder de indruk, en tevens geraakt, door de vele ‘symboliek’. Dat woord is in onze westerse opvatting een manier om iets buiten onze werkelijkheid en logica te plaatsen terwijl, zoals uit uw artikel blijkt, het er door God zelfs fysiek binnen wordt gebracht. Het lijkt erop dat daar waar God scheidend (leven) tot stand brengt wij mensen het gevaar lopen door de methodiek van het scheiden (analyseren, reduceren) de dood of ten minste doodsheid tot stand te brengen.”

18 – Het veertig-symbool, beeld van twee werelden

Het systematische gebruik van 40 in de Bijbel houdt in dat deze betekenis niet zo maar een symbolische curiositeit is. Dit getal 40 wijst op het water (mem). De kennis van God wordt volgens een citaat van Rabbi Aryeh Kaplan (1935-1983) vergeleken met de wateren die de zeebodem bedekken. De ‘bor’, wat het Hebreeuws voor bron is, dient 40 sa’ah (se’ah: een bijbelse maat) te bevatten, waarbij 1 se’ah overeenkomt met 7,3 liter. Het schijnt dat deze hoeveelheid vereist is omdat 40 iets te maken heeft met het lichaam, in het bijzonder het gehele lichaam, wat doet denken aan het Joodse rituele bad voor vrouwen, de ‘mikveh’ geheten.[48)] Symbolisch omvat de val in het Paradijs het lichaam van de menselijke collectiviteit, d.w.z. het hele maatschappelijke lichaam. Omdat de manipulatie van dat ‘lichaam’, zich uitend in massabegeestering, de grootste trofee van de slang is (de demon), zegt men dat het lichaam in de groeve of gevangenis is geraakt. (Klaagl. 4:20) Het scheppingsplan is erop gericht ons daar weer uit te bevrijden, ons te ontdoen van de collectieve traumata en te bevrijden van de macht die ons op de hielen zit. Mikveh en baarmoeder vertegenwoordigen een beeld van water. De terugkeer naar de amniotische vloeistof, waar in het begin vorm ontbrak en alles in belofte was vervat, is een gedachte die bij het (her)scheppingsproces past. In het Hebreeuws wijst baarmoeder op begraven worden (qa-bar). In beide kan niet worden geademd, maar het graf staat voor sterven en de baarmoeder voor (weder)geboorte. Bijgevolg moet het water van het centrale deel van de mikveh, de ‘bor’, zoals de onderwijzing leert het gehele lichaam van 40 sa’a bevatten.

Ik lees nu in de geschriften van Kaplan dat het grootste (geestelijke) lichaam ter wereld 20 sa’a bevat; niet 40 maar 20 sa’a. Zo geeft 40 dus een dubbele totaliteit weer. Men kan ook zeggen: twee werelden, waarvan de een brandende zal vergaan.[49)] De ruimte van het Heilige der Heilige (waarin de stenen tafels lagen) mat daarom 20 x 20 x 20. Wat zou dat in verband met ons discussiepunt betekenen? Wellicht het volgende. Als iets met zijn tegenpool van dezelfde inhoud wordt vermengd, kan als regel worden gesteld dat het gecompenseerd is; zijn vroegere eigenschappen bestaan niet meer.[50)] Daarom zal de hoeveelheid water vóór annulering van het karakter van het eerste lichaam dubbel zo groot moeten zijn en 40 sa’a tellen. Daarom ook wogen de twee tafels met de Tien Geboden 40 sa’a. Die stonden symbool voor het hart van steen dat bij het herstel van de paradijselijke staat in een hart van vlees zal worden veranderd. Maria Goddelijke Barmhartigheid zegt in Jezus’ boodschap van 1 sept. 2014: *“Zoals*

---

48) Het zogeheten mikvehbad is een plaats waar (orthodoxe) Joodse vrouwen naartoe gaan voor reiniging na een menstruatieperiode, maar het wordt soms ook gebruikt door mannen en voor bekering tot het Jodendom. Een ongehuwde vrouw die naar de mikveh gaat en met haar vriend slaapt, begaat volgens de Joodse wet een geringere misstap dan een gehuwd Joods echtpaar dat gemeenschap heeft zonder dat de vrouw eerst naar de mikveh gaat (uit Rabbi Telushkins “Jewish Literacy” p. 619). Ter voorkoming van voorhuwelijkse geslachtsgemeenschap is het daarom in orthodoxe kringen ongeoorloofd dat een ongehuwde vrouw naar de mikveh gaat.

alles in het begin was zo zal het ook op het eind zijn. Al het door God geschapen leven zal hernieuwd worden, zoals het was toen het Paradijs voor het menselijk ras werd gecreëerd."

De verhevenheid van onze ziel

Hebben jullie ooit de verhevenheid van deze ziel overwogen, die een goddelijke adem is die jullie bezielt en die op een bepaalde manier deelneemt aan de oneindigheid waaruit zij ontstaan is? Oneindigheid in haar geest die altijd nieuwe kennis kan opdoen; oneindigheid in haar wil, haar wensen en haar liefde die slechts door het oneindige kunnen worden begrensd; oneindigheid in haar waarde, alle rijkdom van de hemel en aarde doen haar tekort; de ziel van de minste mens heeft meer waarde dan het hele universum samen; oneindig in duur, want na haar schepping is zij eeuwig; oneindig in haar vermogen en haar activiteit; in een tel doorloopt zij hemel en de aarde; zij kan zich zonder medium van de ene kant van de aarde naar de andere begeven; haar ideeën vermenigvuldigen zich als alleenstaande objecten; de geschiedenissen en tijdperken zijn in de schatkamer van haar geheugen opgeslagen en zij legt ze terug zonder de orde te verstoren.

"Traité de la Joie de L'Âme chrétienne"
(Verhandeling van de Vreugde van de Christelijke Ziel)
hfst. VI-I van Pater Ambroise van Lombez (†1778).

Rabbi Kaplan legt uit naar wat het overblijfsel van een mondelinge traditie is waarvan de betekenis verloren is geraakt, dat het water in de mikveh niet vloeien mag. Het water voor de mikveh wordt betrokken van levend of vloeiend water, maar nadat het in de opvangbak is vergaard, moet het in die vorm blijven. Zou dat kunnen betekenen dat de vermenging met de pharmakon athanasias of 'het geneesmiddel tot onsterfelijkheid' [51)] moet wachten tot een cruciaal moment in de tijd? De twee, de menselijke vorm en 'de God zij met ons', verblijven samen in één lichaam dat 40 sa'a bevat, maar iedere wereld (telkens een totaliteit) behoudt zijn samenstelling zolang geen vermenging heeft plaatsgevonden. Als dubbele totaliteit lijkt het alsof God de god van goed en

49) Het eind van de Bijbel, de dag des oordeels geheten, hoeft niet het eind van de wereld te betekenen. Het is enkel het laatste hoofdstuk van een belangrijke episode en het eind van de wereld zoals wij die thans kennen. 'Wereld' kan verstaan worden als een morele eenheid of als een materiële samenstelling. De tweede Petrus brief (3:10-12) komt dan in een geheel ander licht te staan: "De dag des Heeren zal komen (...) waarbij de hemelen met gedruis zullen voorbijgaan en de elementen brandende vergaan waarbij de aarde en haar werken zullen verbranden. (...) Waarbij de heiligen reikhalzend uitzien naar de dag van God en haar trachten te bespoedigen, in welke dag de hemelen door vuur ontstoken zullen vergaan en de elementen brandende zullen versmelten." Dat het een morele eenheid betreft ondanks dat er ook ontzettend veel materiële vernietiging plaatsvindt, blijkt ook uit het woord 'elementen' afgeleid van het Griekse 'stocheion', dat een ordelijke inrichting vertegenwoordigt zoals we kunnen waarnemen bij een militaire mars.

50) "Als iets met zijn tegenpool wordt vermengd van dezelfde inhoud kan als regel worden gesteld dat het gecompenseerd is; zijn vroegere eigenschappen bestaan niet meer." Dit is een diepe gedachte. Het lijkt erop dat de schepping uit het niets (ex nihilo) gebaseerd is op scheiding waardoor onderscheiding ontstaat. (i.e. Gen. 1:6) Alles wat geschapen is blijkt een antagonist te hebben, zelfs het heelal schijnt een tweelingheelal te hebben dat enantiomorf is met tegengestelde tijdsrichting en is opgebouwd uit antimaterie (dus positief geladen electronen i.p.v. negatief), althans volgens nobelprijswinnaar Sakharov (vanaf 1967) en Jean-Pierre Petit (Comptes rendus de l'Académie des sciences de Paris, 28-3-1977). Enantiomorf wil zeggen dat iets een complementaire tweeling bezit, wat elkaar opheft.

kwaad is. In het paradijs vertelt Hij Adam en Eva dat de mensen Hem voortaan zo zullen kennen. Het lijkt alsof Hij zijn eigen tegenstander is. In het lichaam van 40 sa'a, beeld van de mensheid, vertoeft Hij bij wat van Hemzelf is en waar zijn Liefde onophoudelijk naar uitgaat. Hij is daar ook in de diepten, samen met ons, maar afgezonderd. Zolang die toestand blijft voortbestaan, hebben we te maken de 'gevallen mens' die, alhoewel een schepsel van God, nog niet het echte kindschap heeft bereikt van het wandelen in zijn Wil.

"Een Kind wordt Geboren" van Lennart Nilsson

51) De term pharmacon athanasias, 'het geneesmiddel tot onsterfelijkheid', is het eerst gebruikt in de "Ad Ephesios" (20:PG5, 661) door de martelaar Ignatius, bisschop van Antiochië, in de eerste eeuw van onze jaartelling, waarmee hij over het Eucharistisch-brood sprak, door hem ook het tegengif tegen de dood genoemd.

APPENDIX 10

‘NAAR GODS BEELD EN GELIJKENIS’

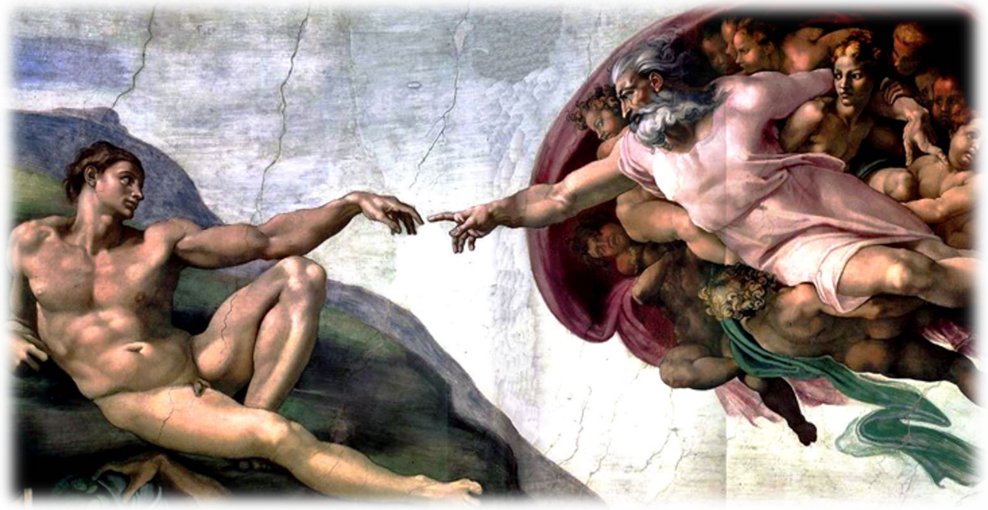

De leer van de schepping van de mens naar Gods beeld is de basis van de kerkleer ten aanzien van plaats en roeping van ieder mens in het plan van God. Dit vindt men terug in de geschriften van de Kerkvaders. De uitdrukking ‘naar Gods beeld en gelijkenis’ komt uit het eerste bijbelboek, waar staat:

> «« God sprak nu: Laten Wij de mens naar ons beeld en gelijkenis maken. Hij zal heersen over de vissen van de zee, over de vogels in de lucht, over de tamme dieren, over alle wilde beesten en over al het gedierte dat over de grond kruipt. En God schiep de mens naar zijn beeld; naar het beeld van God schiep Hij hem; man en vrouw schiep Hij hen. »» (Gen. 1: 26-27)

Dit zijn misschien de door de Kerkvaders meest besproken verzen uit het Oude Testament. Van hen neemt men aan dat zij zich naar leer en geloofspraktijk in de zuiverder vormen van een vurig Christendom begaven en dat het dus waard is ze te bestuderen. De ‘Vaders’ horen in het tijdperk dat zich van de 4e t/m de 64e paus uitstrekt, die beiden (de 4e en de 64e paus) ook als Kerkvader worden gezien, van wie de hekkensluiter, Paus Gregorius de Grote, in het jaar 604 stierf.

Wat is nu de Christelijke opvatting dienaangaande? De vermelding van de gelijkenis van de eerste mens naar Gods beeld wijst op de roeping van elke mens tot heiliging en verheerlijking van God, opdat het niet alleen beeld is maar ook gelijkenis worde, dat zich nog niet had verwezenlijkt. Het is daarom dat de Kerkvaders zoveel betekenis in deze verzen legden die als een miniatuur van de eerste hoofdstukken van Genesis kunnen worden opgevat hetgeen doorloopt tot het verhaal van de Toren van Babel. In de latere hoofdstukken komen andere thema’s aan bod. Het patroon dat in die eerste hoofdstukken wordt geschetst van de schepping en van de val, is niet iets dat de Joden daarin zagen: voor hen was en is de val geen rampzalig voorval in de geschiedenis der mensheid; het is slechts een van de vele voorbeelden van het menselijk falen in het licht van het Verbond.

De belangrijkste schriftuurlijke reden waarom de eerste hoofdstukken van Genesis – en deze verzen in het bijzonder – zoveel aandacht van de patristieke en de overwegend

latere Christelijke theologie krijgen, is gelegen in Paulus' interpretatie van Jezus als de Tweede Adam of mens (het Hebreeuwse 'adam' betekent mens), zoals verwoord in zijn eerste brief aan de Korinthiërs:

> «« Zoals allen sterven in Adam, zo zullen ook allen in Christus herleven. (…) In die zin staat geschreven dat de eerste mens, Adam, *"een levende ziel"* werd. Maar de laatste Adam werd een levendmakende geest. De eerste mens, uit de aarde genomen, is van stof, de tweede is uit de Hemel. Gelijk wij het beeld van de stoffelijke mens dragen, zo zullen wij ook het beeld van de Hemelse mens dragen. »» (Gen. 2:7; 1 Kor. 15:22 en 45-49)

Indien Christus' betekenis door zo'n tegenstelling tussen Hem en Adam wordt opgeroepen, dan krijgt het verhaal van Adam en Eva en hun directe nageslacht een belangrijke symbolische betekenis om onze gevallen menselijke staat te helpen doorgronden. Evenwel komt de kosmische dimensie van schepping-menswording-vergoddelijking niet in de plaats van de menselijke positie in het scheppingsdrama en daaropvolgende verlossing. In feite geldt eerder het tegenovergestelde, want de mens is niet alleen het object van verlossing, maar heeft ook een deelnemende kosmische taak, zo meenden de Kerkvaders.

Wij kunnen stellen dat de uiteindelijke rechtvaardiging van de verheven leer van de kosmische rol van ieder mens binnen de collectieve menselijke familie, en dus ook van de nog ongeboren mens in de moederschoot, niet alleen in de simpele constatering ligt telkens geschapen zijn naar Gods beeld. Die tekst is heel summier als van een nog ongeopend drieluik, want de mens als beelddrager van het goddelijke is niet iets dat veel terugkomt in het Oude Testament; buiten het Boek Genesis vangen wij enkele echo's op, meer niet. Het is ook niet erg prominent aanwezig in het Nieuwe Testament, maar voor de Kerkvaders staat het centraal. Zoals Père Camelot opmerkte:

> «« Dit thema van het 'beeld' is bij uitstek aanwezig in de theologie van de patriarchen, vooral bij de Griekse patriarchen. In deze leer concentreert zich alles wat hun christologie en theologie van de Drie-eenheid aangaat, hun mensbeeld in zijn sociale, culturele en psychologische dimensies, hun theologie van de schepping en die van genade, het probleem van het natuurlijke en het bovennatuurlijke, het mysterie van de godwording, de theologie van het geestelijk leven en diens wetten van ontwikkeling en vooruitgang! »»

Laten ons beseffen waartoe wij geroepen zijn, waartoe jij en waartoe ik geroepen ben, want uit dat sublieme waardigheidsbesef worden wij zachtjes en wenkend uitgenodigd om ons ook daarnaar te gedragen en betere Gode welgevallige mensen te worden.

Studiemateriaal:

"Ancient Christian Commentary on Scripture" (vol. 1, p. xxxix e.v. en p. 27)

Aangaande Père Th. Camelot: zie "Revue des sciences philosophiques et théologiques" # 1956 (pp. 443-44), onder "La Théologie de l'Image de Dieu".

APPENDIX 11

Dit Dubbel Lichaam dat God ons gegeven heeft

Tenhemelopneming van Christus, Geboortekerk in Monongahela Pennsylvania

De volgende tekst is ontleend aan “Getuigenis van God aan zijn kleine zielen”, boodschap van 7 juni 2008 aan JNSR. De boodschapster is een moeder die nu in Bretagne woont. Haar initialen betekenen “Je ne suis rien” (ik ben niets), of “Jésus notre Seigneur revient” (Jezus onze Heer komt terug).

Onze ziel, dit tweede lichaam, en onze geest die het bezielt, worden door de Paulus in 1 Tessalonicenzen 5:23 aangeduid: *“Dan moge de God van de vrede zelf u heiligen heel en al; uw* ***geest, uw ziel en uw lichaam*** *blijve ongerept bewaard en onberispelijk tot aan de komst van Jesus Christus onzen Heer.”*

Het is onze ziel die ons *"vernederd lichaam"* animeert zegt Paulus *"opdat het gelijkvormig worde aan zijn verheerlijkt Lichaam".* Philippensen 3:20-21: *"Voor óns is het Vaderland in de Hemel waarvandaan we vurig de Verlosser verwachten, de Heer Jezus Christus, die ons* ***vernederd lichaam*** *zal omvormen opdat het gelijkvormig worde aan zijn* ***verheerlijkt Lichaam****, dankzij die kracht waarmee Hij alles aan zich zal onderwerpen."*

Dit verheerlijkt Lichaam is reeds in het **wordingsprocess** deel van ons; het zal iets anders zijn dan ons vleselijk lichaam, maar niettemin hetzelfde en gelijkend op dat van de herrezen JEZUS. Het betreft een nieuwe schepping wat reeds dikwijls in de Bijbel is aangekondigd:

- Jesaja 11:6-9: *"De wolf zal bij het lam wonen."*
- Jes. 66:22: *"Zoals de nieuwe hemel en de nieuwe aarde, die Ik ga maken."*
- Rom. 8:22-23: *"We weten toch, dat heel de schepping zucht en kreunt in barensweeën tot heden toe. (...)* ***Maar ook wij zien in ons binnenste smachtend uit naar de adoptie, de verlossing van ons lichaam****."*
- In Openbaring 21:5 : *"Zie, Ik maak alle dingen nieuw."* Een nieuwe Schepping die van zonde onbevlekt is. Gereinigd.

Dit Verheerlijkte Lichaam, middels de ziel die in God geschapen is, woont reeds in ons. Laten we daar respect voor opbrengen in zijn huidige lichamelijke vorm. Dit *"lichaam is de tempel van de Heilige Geest".* (1 Kor. 6:19) God *"zal ook het leven geven aan jullie sterfelijke lichamen door zijn Geest die in jullie woont".* (Rom. 8:11).

In 1 Korinthiërs 15:42-44 schrijft de Apostel Paulus: *"Het lichaam wordt gezaaid in bederf, het verrijst onbederfelijk. Het wordt gezaaid in oneer, het verrijst in heerlijkheid. Het wordt gezaaid in zwakheid, het verrijst in kracht. Een* ***psychisch lichaam*** *wordt gezaaid, een* ***geestelijk lichaam*** *verrijst!"* (In plaats van psychisch lichaam is de gebruikelijke vertaling 'natuurlijk' lichaam, in het Grieks 'psuchikos'.)

En opnieuw in de brief van Paulus, 1 Tessalonikenzen 4:15-18 :

> «« Want dit zeggen wij u met een Woord van de Heer [wat een profetisch geheimnis is]: Wij die leven en achterblijven totdat de Heer komt zullen de ontslapenen zeker niet vóór gaan. Want op een teken, op het geroep van de aartsengel en de bazuinstoot van God, zal de Heer zelf uit de hemel neerdalen en allereerst zullen zij verrijzen die in Christus stierven; eerst dan zullen wij, die leven en achterblijven, tezamen met hen worden weggevoerd op de wolken, de Heer tegemoet in de lucht. En zó zullen wij altijd bij den Heer blijven. Troost elkaar met deze woorden. »»

Het **psychische lichaam** [de ziel] is onzichtbaar. Het bevindt zich in ons lichaam, een vonk van Goddelijk Leven dat God in ieder van ons legt vanaf het punt dat de erfenis in Adam was, die door de Goddelijke Adem uit Gods mond het Leven van God ontving, dat God in zijn neusgaten blies.

De Heer zegt: *"Ik ben de Weg, de Waarheid en het Leven."*

Iemand met een geamputeerd been blijft vaak klagen over pijn in zijn verdwenen voet, die nog altijd aanwezig is in de onzichtbaarheid van zijn psychisch lichaam dat door de scheiding van het geamputeerde lichaamsdeel lijdt, want het is vanaf de oorspong en ontwikkeling van zijn wezen altijd deel van hem geweest.

APPENDIX 12

Orgaandonatie, een zaak van leven en dood

Recensie

Auteur Drs. Ruud van der Ven

MAATKAMP PUBLISHING # 2022, € 27,40 (515 pag.)

Link: https://www.boekhandel.org/product/9789491706943

Drs. Ruud van der Ven, in 2023 overleden, was arts en heeft theologie gestudeerd. Hij was docent aan de Evangelische Theologische Hogeschool en de Evangelische Toerustingsschool. Hij verzorgde regelmatig lezingen en spreekbeurten over onderwerpen rond geloof en gezondheid. Hij heeft verschillende boeken op zijn naam staan. Van zijn hand verschenen onder andere:

— “Niemand anders dan Jezus alleen. Een ex-natuurarts vertelt over de enige weg uit een occulte nachtmerrie” # 1993.

— “Van kwaal tot erger? Alternatieve geneeswijzen besproken door een ex-natuurarts” # 1997.

— “Sluiers over de Schrift. Uitkomen in een andere wereld?” # 2006.

— En in 2011 een wetenschappelijke publicatie: “Complementaire en alternatieve zorg in de Nederlandse ziekenhuizen: beschrijving van een ontwikkeling”.

Aan de basis van dit boek staat een wetenschappelijke uitgave, maar om het toegankelijk te maken voor een breder publiek is voor deze opzet gekozen. Het is zo geschreven dat niet alleen iemand die normaal geen betrokkenheid heeft bij het ziekenhuiswezen zich hierin thuisvoelt, maar ook artsen, verplegend personeel, ja zelfs mensen uit het universitaire milieu, want alles kan worden geverifieerd aan de hand van meer dan honderd pagina’s referenties. Het taalgebruik is onderkoeld. De feiten spreken voor zich. Terecht zegt de schrijver dat de transplantatiegeneeskunde met levende organen (van mens of dier) een voorbijgaande fase is en de professie na 55 jaar praktijk niet anders dan tot de conclusie moet komen dat de verkeerde weg is bewandeld, al was het op grond van de vaststelling dat een getransplanteerd orgaan altijd als lichaamsvreemd wordt erkend met alle complicaties van dien, waardoor de ontvanger een lage levenskwaliteit heeft en soms verzucht: “Was ik er maar nooit aan begonnen.” En de levensverwachting is na transplantatie zeer beperkt. De succesver-

halen die in de krant komen zijn hoogst uitzonderlijk en niet maatgevend. En dan hebben we het niet eens over het feit dat het mensen vergund moet zijn om op een waardige manier te sterven.

De discussie rond orgaandonatie laaide weer hoog op in Nederland. De nieuwe wet sedert 1 juli 2020 houdt in dat wanneer iemand geen keuze in het landelijke Donorregister vastlegt, dit automatisch leidt tot een 'geen bezwaar'-registratie. Desondanks bestaat er ruimte voor de partner of familie om in samenspraak met de artsen tot een andere beslissing te komen. De Nederlandse kerken, inclusief die van de gereformeerde gezindte, staan positief ten opzichte van de verworvenheden van de transplantatiegeneeskunde. Er zijn ook andere geluiden uit kerkelijke hoek, maar dat zijn uitzonderingen. Opmerkelijk is dat soms zware kritiek vanuit de medische professie komt en van toonaangevende medische ethici (professoren). Te denken geeft dat mensen die zelf betrokken zijn bij transplantaties zich vaak niet beschikbaar willen stellen voor een interview. Slechts 57% van de artsen en verpleegkundigen zou zich in een noodgeval laten explanteren (zich als donor ter beschikking stellen). Daarentegen zou op grond van de juichende perscommentaren 85% van de bevolking dit willen doen.

Dit boek tracht klaarheid te brengen in deze zaak van leven en dood. Het is een wereldprimeur, want nog nooit eerder is een publicatie verschenen waarin alle facetten van orgaandonatie besproken worden. En dat wordt telkens met zeer overtuigende argumenten omkleed en goed onderbouwd, een onvoorstelbare prestatie waarvoor we Ruud van der Ven dankbaar mogen zijn. Dit boek is waard om in het Engels te worden vertaald. Het is een 'evergreen'. Het belooft een klassieker te worden. Ik hoop dat ook politici hier kennis van nemen en dat de wet op orgaandonatie spoedig zal worden herzien, want het is niet al goud wat er blinkt.

Het zou mij verbazen als iemand na lezing van dit boek zich nog graag als donateur beschikbaar stelt of zijn kind daartoe beschikbaar wil stellen na bijvoorbeeld een verkeersongeval. Het is dramatische literatuur voor iemand die in het verleden een geliefde of naast familielid overgegeven heeft zien worden voor een zogenaamde uitnameoperatie: "Als ik dat had geweten! Maar de coördinerend arts had mij toch van alle ins en outs op de hoogte gebracht!?" Maar de praktijk is anders. Een zeer kostbaar transplantatieteam stond al klaar, vaak met helicopters aangevlogen, en om de familieleden gerust te stellen en de vereiste toestemming te verkrijgen wordt routinematig onvolledige en onjuiste informatie verstrekt. De witte doktersjas blijkt gerafeld, en niet zo'n klein beetje ook.

De kern van de zaak is dat levende organen gebruikt moeten worden om in een ander lichaam te kunnen worden overgebracht. Een dood orgaan is nergens goed voor. Toen Christian Barnard in 1967 de eerste harttransplantatie deed, was nodig de wet aan te passen omdat volgens de toen heersende juridische terminologie een levend persoon werd vermoord tijdens de uitnameoperatie, en de chirurg op die grond vervolgd kon worden. Heel spoedig werd toen een artificiële definitie voor de dood vastgesteld: 'hersendood', en later werd daar 'hartstilstand' aan toegevoegd en daarmee werd de patiënt tot een lijk gereduceerd. Vervolgens werd het lichaam aan een beademingstoestel gelegd en het hart weer op gang gebracht. Echter, een dood lichaam kan niet beademd worden, want zoiets wordt alleen maar opgeblazen (daar hoef je niet voor te hebben gestudeerd om dat te begrijpen). Zegt Van der Ven: (p. 107)

> «« Alleen met de traditionele millennia-oude criteria die overeenkomen met het gezond verstand, kunnen we de dood vaststellen – namelijk de volkomen instorting van alle vitale functies. Hieruit volgt dat een DCD-donor (Donatie na

> Circulatoire Dood) niet dood verklaard kan worden, want na de ‘no touch time’ van 5 minuten is zo iemand nog steeds reanimeerbaar. Het leven zit nog in hem, en zijn ziel ook. Hij is nog steeds reanimeerbaar alhoewel we daar weinig van waarnemen. Hij moet nog sterven, en dat doet hij tijdens de uitname-operatie [een doding]. »»

Wat het hersendood criterium betreft is onze kennis sinds 1967 dienaangaande enorm verbeterd. Wat blijkt: hersendood is helemaal niet dood, maar een levensbedreigende neurologische conditie. Iemand kan officieel hersendood zijn, maar toch contact houden met de buitenwereld. Hij wil roepen: “Hier ben ik!”, maar kan het niet. Hij verkeert in een ‘winterslaap’, meestal in gang gezet door een verminderde bloedtoevoer. Het lichaam is een totaliteit en de persona is meer dan alleen maar de hersenen. De ziel is drager van de persona en het is door de ziel dat iemand functioneert, denkt en ziet. Hoe vaak gebeurt het niet dat iemand tijdens een operatie onder volledige narcose waarneemt wat er gezegd en gedaan wordt, tot in de kleinste details!

In principe, en dat wijst de praktijk uit, is de diagnose hersendood in veel gevallen omkeerbaar en kan het lichaam gereanimeerd worden dankzij een gerichte behandeling met o.a. hormonen en lichte onderkoeling van het lichaam. Maar die mogen volgens de huidige protocollen niet worden gebruikt omdat daardoor het donorpotentieel daalt. Het niet reageren op impulsen is geen bewijs van onherstelbare schade. Zelfs indien de hersenen niet meer tot bewustzijn kunnen worden opgewekt zoals met Mia Versluis (een uitzonderlijk geval wegens de lange duur van het coma: 1966-1971), nemen de hersenen samen met de hersenstam nog deel aan de vitale lichaamsfuncties en behoren pijnervaringen tot het normale spectrum van mogelijkheden. Iemand die in onze huidige routine is doodverklaard kan gigantisch lijden tijdens de uitnameoperatie. Dat is zo duidelijk dat veel dienstdoende verpleegsters daar vreselijke nachtmerries aan overhouden. Als de hersens echt dood zijn, volgt de biologische dood bijna onmiddellijk, zoals bij onthoofding, maar dan is het lichaam ongeschikt als orgaandonor. Als daar verschijnselen bijkomen van wijde, lichtstijve en vervormbare pupillen, lijkstijfheid, lijkvlekken en ontbinding, dan bestaat er geen enkele twijfel meer, en weet iedereen dat het lichaam dood is. Iemand die erbij staat ziet ‘het breken van de ogen’, het licht verdwijnt uit iemands ogen, het leven vloeit weg. Het lichaam is koud en bewegingloos. Dat is de eindfase. Het sterven is een proces. Daar gaat tijd overheen, en dat proces is nog niet goed in kaart gebracht. Zo blijkt het mogelijk dat iemand meer dan een uur onder het ijs gelegen heeft en toch volkomen herstelt zonder enige hersenbeschadiging. Verbazingwekkend! Daarom bestaat het onderscheid tussen klinische dood en biologische dood. Het is inderdaad een zaak van leven en dood!

Naschrift: Sinds 2024 verschijnen er op YouTube regelmatig verslagen van zogenaamde bijna-doodervaringen (NDE's) waarin tijdens dergelijke voorvallen in het hiernamaals een gesprek met Jezus Christus wordt gevoerd over actuele en toekomstige maatschappelijke gebeurtenissen en de persoon theologische verduidelijkingen krijgt. Desbetreffende ‘keert terug’ na klinisch dood te zijn geweest, meestal langer dan 5 minuten, en in een mij bekend geval zelfs langer dan 13 minuten, zonder hersenbeschadiging op te lopen, wat volgens medische maatstaven onmogelijk is.

DEEL 2 hfst.1

De Joodse Feestcyclus en de Komende Heilstijd

Mandelbrot fractaal

Gods programmatie van de eeuwen heet de bedelingenleer, ook wel het dispensationalisme genoemd, een term die is geënt op de Engelse vertaling van het Griekse 'oikonomia', wat op duidelijk onderscheiden stadia wijst. In het verhaal van de onrechtvaardige rentmeester wordt datzelfde woord gewoonlijk vertaald met rentmeesterschap. Oikonomia is afgeleid van 'oikos' (huis) plus het werkwoord 'nemein' (uitdelen, beheren). Bedeling kennen we uit de Statenvertaling.[52] Oikonomia is de economie der genade, te verstaan als de organisatie en toewijzing van Gods genademiddelen en de tijdsgebonden wijze van Gods handelend optreden. Iedere persoon heeft voor de functie waarin God hem graag ziet een portie genade ontvangen, waarvan God zegt: "Mijn genade is u genoeg." (2 Kor. 12:9) Ook dat is bedeling. De bedeling in onze discussie omspant de 'eeuwen'. In de programmatie naar het door God gestelde doel omspant het ook de volken, in het bijzonder Israël in wie alle geslachten der wereld zullen worden gezegend, want Gods uitverkiezing is onberouwelijk.[53] Dat is ons onderwerp, hier toegespitst op het Duizendjarig Vrederijk zoals gekend uit het Boek Openbaring. Als een tijdseenheid overgaat naar een andere, zullen een aantal kenmerken behouden blijven, weer andere verdwijnen en nieuwe zullen worden toegevoegd. Het kapitaal van de geloofskennis, die in de voorbije stadia is opgebouwd, dat is alleen maar cumulatief. Zou zo moeten, want er gaat door onachtzaamheid kennis verloren die klaarligt om van stof te worden ontdaan.

---

52) In de Statenvertaling staat in Efeze 1:10: "Om in de bedeling van de volheid der tijden wederom alles tot één te vergaderen." In Efeze 3:2: "Gij hebt gehoord van de bedeling der genade die mij gegeven is." In Kolossensen 1:25: "...naar de bedeling van God die mij gegeven is." In Efeze 1:10 kan in plaats van bedeling het woord stadium worden gebruikt. In Efeze 3:2 zou net als voor Kolossensen kunnen staan: "de mij toegekende portie genade".

53) De woorden berouwelijk en onberouwelijk komen niet in "het Groene Boekje" voor (woordenlijst Nederlandse taal), maar daar heb ik mij niet door laten weerhouden.

19 – Die 'Unvolendete'

Men gaat er impliciet vanuit dat de Bijbel de universele geschiedenis beschrijft. In Jesaja 46:10 staat: *"[Ik ben God] die van den beginne aan verkondigt het einde."* Welk einde? Er staat niet het einde van alle dingen of het einde in alle eeuwen der eeuwen. God heeft ongetwijfeld alle eeuwen der eeuwen in gedachte, maar dat wil nog niet zeggen dat Hij dat meteen tot in detail verkondigt. Omdat men dat onvoldoende begrijpt, zijn velen het oordeel uit het boek Openbaring als laatste gaan zien en de vernietiging als letterlijk en totaal. Maar de totaalvernietiging is niet zo vanzelfsprekend en mag best ter discussie staan. De Talmoed leert dat de Bijbel slechts over de 'zevende dag' gaat, de dag van het maken (Olam Assia), waarin God de taak ter voltooiing van het scheppingswerk aan de mens overdroeg (Adam betekent mens). Bedenk wel dat Jezus ook mens is en vanuit die hoedanigheid medescheppend bezig was (in de betekenis van assia), wat aansloot bij Gods verbond met Adam. Natuurlijk, Jezus de Gezalfde is ook God en het is daarom dat zijn voltooiingswerk volmaakt en smetteloos was.

Het dispensationalisme gebruikt dikwijls een indeling in zeven perioden, waarvoor ter ondersteuning verschillende Bijbelse associaties worden gelegd. Inderdaad komt het getal zeven vaak in de Bijbel voor. Sla uw concordance er maar op na. Het belangrijkste aanknopingspunt zie ik in het scheppingsrelaas, waarbij de zevende scheppingsdag een soort 'Unvolendete' is. De Genesis 2:3 grondtekst leest: *"[In de 6 voorgaande dagen] schiep God om te kunnen maken [in de 7ᵉ die nog steeds bezig is]."* Deze speciale dag vordert nog steeds richting eindbestemming. Het einde kondigt het begin van de 8ᵉ dag aan. Dit valt te vergelijken met het harmonisch octaaf. De achtste noot is gelijk de eerste van een nieuwe octaaf. Over het nog aankomende octaaf in Gods plan met de wereld, daar zegt de Bijbel nagenoeg niets over.

De zevende-dags-sabbat doet denken aan de toekomende wereld waarbij in een nieuwe bedeling Gods volk in groene weiden neerligt aan wateren der rust (menuhot). (Ps. 23:1) Menuha is het grondthema van de sabbat hetwelk van een intrinsiek positieve eis uitgaat waaruit vreugde, vrede en volmaaktheid ontspringen, om kort te gaan: heiligheid. De vervolmaakte wereld behoort toe aan de toekomende wereld, *"want de mensheid is nog niet in zijn rust binnengegaan en rust nog niet uit van zijn werk zoals God van het zijne uitrust. (...) Indien het volk Gods in het Beloofde Land reeds had kunnen rusten, zou God later niet over een andere dag hebben gesproken."* (parafrase van Hebr. 4:10; 4:8)

De Bijbel toont dat God de geschiedenis in perioden indeelt. Sterker nog, Hij definieërt tijd in termen van uren, maanden, jaren. Het is daarom niet onlogisch dat God zijn plan met de wereld in fasen uitvoert die telkens op een eind toelopen, zoals: *"...het uur om te maaien is gekomen".* (Op. 14:15) Hoe God die fasen indeelt, is iets waarover theologen het moeilijk eens kunnen worden, wat nog niet betekent dat het een verkeerd uitgangspunt zou zijn. Hier geldt het gezegde: "Zoveel hoofden, zoveel zinnen", terwijl er toch maar van één uitleg sprake kan zijn, de door God bedoelde, waarbij het best mogelijk is dat verschillende schema's elkaar overlappen; zo bestaat de driedeling: de tijd van de wet, de tijd van genade en die van het Hemels koninkrijk. Essentieel voor de schema's van het dispensationalisme, en dus ook voor dit artikel, is het Duizendjarig Vrederijk (het Millennium), waarbij zich de vraag voordoet of Jezus vóór of ná het Vrederijk komt. Er zijn pre- en postmillianisten. En zelfs amilleanisten, veelal Rooms Katholiek, die ervan uitgaan dat het Bijbelse Vrederijk alleen symbolisch dient te worden gezien, de tijd voorstellend waarin we nu leven. Dat nu noem ik intellectuele acrobatie. Waar is de vrede? De vrede in dit ondermaanse leidt een armoedig bestaan.

Allen zijn het vreemd genoeg eens over het ‘laatste’ oordeel, alhoewel de Bijbel nergens spreekt over laatste. En de elementen die brandende vergaan, reageert u misschien - wat in de Petrusbrief staat? 2 Petrus 3:10-13 leest: *“De Dag des Heren komt als een dief in de nacht. De hemelsferen zullen die dag met luid gedreun vergaan, de elementen gaan in vlammen op, de Aarde wordt blootgelegd en alles wat daarop gedaan is komt aan het licht. (...) [Op die dag] gaan de hemelsferen in vlammen op en zullen de elementen brandende vergaan. Maar vertrouwend op Gods belofte zien wij uit naar een nieuwe Hemel en een nieuwe Aarde, waar gerechtigheid heerst.”* Waarom moet ‘elementen’ perse een materiële wereld zijn? Het Griekse woord in de Petrusbrief voor elementen is ‘stoicheion’. Stoicheion wijst op ‘een geordend stelsel’ of ‘samenhang’, maar het kan ook op een ‘principe’ wijzen zelfs ‘geestelijke principe’. De werkwoordsvorm (stoicheo) betekende in de vroege spreektaal zoiets als ‘in het gareel lopen’. Stoicheion heeft meerdere afgeleide betekenissen zoals ‘de lengte van een schaduw van de zonnewijzer’ en ‘de hoofdbestanddelen van de kosmos’, maar die zijn hier niet van toepassing. Er is dus voldoende reden om in ‘elementen’ eveneens een immateriële component te zien. Om voor deze verzen te concluderen dat de dag waar Petrus over spreekt gelijk staat aan het definitieve einde van de wereld is onjuist. Zoals reeds in een ander artikel va mij uiteengezet wijst de Dag des Heren op de tijd die direct aan het Vrederijk voorafgaat, dus het tweede oordeel, en dat komt niet overeen met het Bijbelse oordeel zoals in Openbaring 20:11-12 omschreven: *“De Aarde en de Hemel vluchtten weg van zijn aanschijn en hun plaats werd niet meer gevonden. Ik zag de doden, groot en klein, voor de troon staan, (...) en de doden werden geoordeeld naar hun daden.”*

Wat is de grondslag van ons bestaan? Het geestelijke. Dus waarom zou de uitspraak van Petrus niet begrepen kunnen worden als een verwijzing naar het herstel van de paradijselijke staat? De aarde zal op haar kop worden gezet, maar niet worden vernietigd! Slechts de elementaire basis betrekking hebbend op de neiging ten kwade zal vergaan of ophouden te bestaan waarna er een nieuw ordening komt. Voordat het Vrederijk begint, moet de kwade neiging, in het Hebreeuws de Jetzer ha-Ra, eerst vernietigd worden. Hoe anders kan er een perfecte wereld zijn? Het geestelijke, onze psyche, waarin de Jetzer ha-Ra huist, vertegenwoordigt de elementen. Job 26:7 zegt: *“God hangt de wereld op aan het ontastbare (b’lee mah).”* Aangezien het onzichtbare de basis is van het tastbare, zijn de elementaire deeltjes, atomen en dergelijke, eigenlijk niet echt elementair. Na onze innerlijke reformatie, beter transfiguratie, kunnen we uitzien naar een voortzetting van het leven, een beter leven, want God heeft de wereld lief en zoekt haar behoud. (Joh. 3:17)

Noach moet het scheppingsverhaal hebben gekend

Noach moet het scheppingsverhaal, zoals Mozes dat heeft opgetekend, hebben gekend. In de volkstradities werden de scheppingsverhalen van generatie op generatie mondeling doorgegeven. Zo wordt verondersteld dat de Illyas en Odyssee door Homerus zijn opgetekend na een eeuwenlange keten van troebadoers. Ze zijn dus niet door hem bedacht. Er zijn ook te veel elementen in deze verhalen die afwijken van de typisch Griekse cultuur. Trojes ‘ontdekking’ in 1873 door Heinrich Schliemann is daarom een lachertje, net als Agamemnons masker. Troje heeft nooit bestaan want Troje is de stad van elke oorlog! De slag bij Stalingrad was ook Troje. Misschien bestaat een Troje-achtig scenario dat als model diende, maar dan was het nog niet Schliemanns Troje. Het is dus volstrekt aannemelijk dat het Bijbels scheppingsverhaal reeds gekend was voordat Mozes het optekende. Het verhaal was gekend, maar het is in Gods woorden opgetekend.

20 – Gods Cyclus onder de Loep

Nadat Israël Gods bijzondere partner werd in het scheppingswerk stelde God de sabbat in. Abraham Joshua Heschel, een leidende Joodse theoloog uit de vorige eeuw, legde uit dat het scheppingsverhaal deze vorm heeft gekregen om het sabbatsideaal te doen uitkomen. Noach en zijn voorouders moeten de schematische opzet ervan al hebben gekend. Toch zullen ze geen sabbat hebben gehouden op de voor ons bekende manier.

Het scheppingsrelaas vertelt dat toen de hoogste wezens - Adam en Eva - tot het leven waren geroepen en het scheppingsinitiatief was gedaan, dat vanaf dat moment de Schepper zijn eigen sabbat mocht houden. Toen ook ving de menselijke arbeid aan van de verwerkelijking van de geschiedenis naar het door God gestelde doel. In Genesis 2:2 staat geschreven: *"…en God beëindigde zijn scheppingswerk en rustte op de zevende dag"*. Evenwel hield het scheppingswerk toen niet op. Het werd van God aan de mens overgedragen en middels een verbond bij de Berg Horeb bezegeld. Ik wens te benadrukken dat de sabbatsverordening, toen bij de Horeb, volstrekt nieuw was en niet in Israël en de omliggende culturen uit die tijd gebruikelijk was, en het dus als een kostbaar geschenk aan de mensheid mag worden beschouwd, een voorproef van iets groters, Hij die deze verordening niet voor Zichzelf maar voor ons instelde. (Mc. 2:27) Bij de Horeb werd toen tevens Israëls feestcyclus ingesteld. Op de keper beschouwd vertegenwoordigt de gewone werkweek een mini-feestcyclus in analogie met het zevendaagse scheppingsproces dat onweerstaanbaar op de achtste dag afstevent.

Een sleutel voor de duur van de menselijke arbeid in de door God bepaalde zevende scheppingsdag vinden we in het hoofdstuk waar staat dat de elementen brandende zullen vergaan: *"Eén dag is bij God als duizend jaren en duizend jaren als één dag."* (2 Petr. 3:8) Ja, maar sinds Adam, voorbode van de zevende scheppingsdag, zijn duizenden jaren verstreken, niet 1x duizend. Toch is er een oplossing. We herkennen hierin een fractale set (zie Wikipedia onder Mandelbrot). In zo'n set heeft elk willekeurig onderdeel hetzelfde patroon, alleen op kleinere schaal, iets dat veel voorkomt in natuurlijke verschijningsvormen zoals bij de vertakkingen van een boom. De eerste indruk is anders, maar naderbij bekeken wordt duidelijk dat de structuur van het kleine gelijk is aan het grote. Er is een Bijbels feest dat hierop wijst: het Jubeljaar uit Leviticus 25, het achtste grote feest. Er bestaat een grondige studie over van de hand van John Sietze Bergsma.[54)] Daar was ik blij mee, want er is nauwelijks literatuur over. Hij toont aan dat de praktische toepassing van het feest gaandeweg op de achtergrond is geraakt ten voordele van een eindtijdstheologie.[55)]

---

54) "The Jubilee from Leviticus to Qumran (a history of intepretation)", van John Sietze Bergsma - Brill Academic Publishers, Leiden◇Boston # 2007.

55) Ezechiël 46:7 wijst op het bekend zijn met de werking van het Jubeljaar in deze historische periode. Zijn visie van de herstelde tempel, in analogie met het herstel van de paradijselijke staat (Ez. 40-44 i.h.b. 43:1-7), begint in het eerste vers (40:1) met een verwijzing naar een half jubeljaar.

Zoals bekend is er een jubeljaarviering elk 50e jaar, volgend op 7 x 7 jaar. Dan worden alle mensen in hun rechten hersteld, schulden worden kwijtgescholden en slaven bevrijd. Een mooi streven, maar reeds in een vroeg stadium van Israëls bestaan is dat feest in onbruik geraakt omdat de eisen te zwaar bleken voor een verstedelijkte en sedentaire maatschappij. Er zijn geen bronnen die aangeven dat het Jubeljaar ooit in de praktijk is gebracht met inachtneming van alle bepalingen van het boek Leviticus. Het is dus pure veronderstelling dat in het begin van Israëls bestaan dit feest werd gerespecteerd. Er zijn zelfs aanwijzingen dat dit nooit het geval is geweest. Bergsma wijst op pagina 151 op een Joodse bron (Bab. Ned. 61a) dat het Jubeljaar op 49 jaar werd geteld na het begin van de Exodus en 50 daarvoor (de Jubeljaar bepalingen waren niet geheel nieuw). Omdat men het 50e jaar niet correct vierde, werd deze met tellen overgeslagen. Het 49e was van toepassing voor tempelwijdingen (indien opportuun).[56)] Dit verklaart waarom de Profeet Daniël de komst van Christus Koning (de messiasvorst) in een kader past van zeven zevens (voor de herbouw en inwijding van de Tempel), en 490 jaar: 49 + 434 plus één zeven (7+62+1). (Dan. 9:24-26) De achterliggende symboliek is niet moeilijk te achterhalen, alhoewel men meestal niet beseft dat de allerlaatste tempelwijding die van ons lichaam zal zijn, niet van een paar vrome Christenen maar de apotheose van de gehele mensheid, de tegen die tijd geheel godgewijde mensheid. In tegenstelling tot het voorgaande pleit de passage waarin de inwijding van Salomons paleis en de Tempel wordt besproken ervoor dat in de eerste periode van Israëls nationale bestaan het Jubeljaar werd gerespecteerd, wat precies vijfhonderd jaar na het begin van de Exodus plaatsvond, zoals een nauwkeurige lezing van 1 Koningen hfst. 6 t/m 8 schijnt aan te geven. Bergsma eindigt zijn studie met:

> «« Tijdens het Tweede-Tempel-Judaïsme [na de Babylonische ballingschap] (…) gaat het bevrijdingskarakter van het Jubeljaar niet verloren maar wordt geëschatologiseerd. De bevrijding, die bij het Jubeljaar hoort, wordt geïdentificeerd met de dagen van het Eschaton [het eind van de wereld]. Tegen de verwachting in bestaat ook te Qumran (…) weinig of geen aanwijzing dat het Jubeljaar wettelijk en economisch werd gerespecteerd, zelfs indien men zijn cycli berekende.[57)] Tijdens de Tweede Tempel periode wordt de komst van het eschatologische Jubeljaar steeds meer met de komst van een messiaans figuur vereenzelvigd (…) Ten slotte ontstaat een verschuiving in de Tweede Tempel literatuur betreffende het type schuld waar het Jubeljaar op doelt. Terwijl de oorspronkelijke wet zich duidelijk op geldschulden richtte, passen de latere teksten het Jubeljaar op moreel-geestelijke schulden toe, namelijk zonde. Deze algemene vaststellingen zijn van nut om de betekenis van nieuwtestamentische toespelingen of motieven die op het Jubeljaar wijzen op hun waarde te schatten. »»

Hier past een punt van kritiek. Aangezien het Jubeljaar begint nadat 7 x 7 jaar zijn verstreken, kan het Jubeljaar nooit identiek zijn aan het Eschaton, zoals het oude Jodendom dacht, maar staat het symbool voor wat volgt. Het vijftigste (7 x 7 plus 1) staat dus gelijk aan het achtste (7 plus 1). En het achtste wijst op de achtste scheppingsdag. Paradoxaal genoeg geeft dit aan dat het Jubeljaar de belangrijkste viering is. Het in onbruik zijn nú is van voorbijgaande aard. In onze dispensatie vormt het de

---

56) Bergsma verwijst hiervoor naar “Sabbatical, Jubilee, and the Temple of Solomon” van Lee W. Casperson - Brill # 2003 (pp. 283-96).

57) De Qumranteksten (bij de Dode Zee) geven niet de opvattingen weer van een kleine gemeenschap die in Qumran zou hebben geleefd. Ze verwijzen naar verschillende groepen of gemeenschappen die over heel Palestina en op andere plaatsen in de Grieks-Romeinse wereld waren verspreid, zoals het interne bewijs aantoont, want de teksten onthullen een waaier van opvattingen die aan een groot aantal Joodse gemeenschappen moeten hebben toebehoord. Pas veel later is onder de invloed van de Talmoed en het gestrenge onderwijs een uniformiteit in denken en doen ontstaan binnen het Jodendom.

omlijsting van alle andere religieuze vieringen, de finishing touch. Misschien dat die andere feesten (die van het huidige kerkelijk jaar) ooit de omlijsting van het Jubeljaar worden… Ik wil u een citaat van de befaamde tot het Christendom bekeerde Jood Isaac Da Costa niet onthouden waarin hij de zevende scheppingsdag bespreekt:

> «« De heiliging van de eerste dag der week werd reeds typisch voorafgeschaduwd door de dag op welke een knechtje uit Israël besneden moest worden. Dat was op de 'achtste' dag na zijn geboorte. Waarom de achtste dag? Omdat de eerste week, de eerste zeven dagen, het natuurlijk leven vertegenwoordigen; maar met de [daaropvolgende] eerste dag begint iets nieuws, dat niet tot de eerste, maar de tweede schepping behoort - de nieuwe mens. De besnijdenis zonderde hem af, heiligde hem voor God. Wat ligt er dus al in dat teken der wedergeboorte! De bloedstorting wijst op de rechtvaardigmaking: de afsnijding en wegwerping van iets dat gemist worden kan, kortom op het afleggen en wegdoen van het oude [vlees der] mens, op de heiligmaking. »»

U kunt tegenwerpen dat niets Jezus' Paasoffer kan overtreffen en dat het Paasfeest daarom nooit de omlijsting kan zijn van wat het Jubeljaar moet worden. Maar waartoe diende 'het' Offer? Om de mens terug te brengen naar zijn oorspronkelijke staat. Het Offer was niet alleen verzoening maar ook vernieuwing. (Kol. 3:10) Dat is de kern van het Jubeljaar: eenieders herstel in zijn oorspronkelijke en verheerlijkte staat; u mag zeggen: paradijselijke staat. Wat is meer waard: de betaling of het gekochte object? Altijd het object, wat de nieuwe mens is, want anders zou er niet betaald zijn geworden. Alzo heeft God de wereld lief, ons lief, ieder van ons!

Sukkoth bij de Kotel (Tempelmuur in Jeruzalem)

In Romeinen 8 is sprake van het delen van de kinderen Gods in de verheerlijking van Christus' lichaam en niet alleen dat: ook de schepping zal verlost worden uit de slavernij der vergankelijkheid en daarin delen. Johan Stringer weet dat goed te vertolken in zijn lezenswaardige boek "Ontdek je Erfdeel" uit 2009:

> «« Zoals Paulus het tot zover presenteert [in de brief aan de Romeinen] heeft ons erfdeel [in Christus] alles te maken met een restauratie van de schepping,

inclusief de Aarde dus. De vrijheid en heerlijkheid - of erfenis - van de geadopteerde zonen van God komt allereerst tot uiting in een vernieuwing van de schepping. De *"zonen Gods"* worden verlost van dood en verderf in deze schepping. Dat betekent niet dat ze worden losgerukt van de schepping en de schepping achter zich laten, of dat de schepping wordt 'opgedoekt'. Neen, de schepping zelf is deelgenoot in deze hernieuwing. De schepping zelf wacht al sinds de zondeval op de dag dat de zonen van God hun erfenis zullen ontvangen, want op die dag zal de schepping zelf ook juichend en stralend vernieuwd worden vanuit de ijzeren greep van de [verderfelijke] dood. De hele schepping is als een kermende en barende vrouw, die toch haar lijden vol hoop doorstaat: ze verwacht nieuw leven. Wij zuchten mee in die barensnood. Als onze heerlijkheid geopenbaard wordt, zal de schepping in deze heerlijke werkelijkheid delen zonder onderwerping aan het verderf. We zullen onze erfenis dus vieren met en in een schepping die dezelfde heerlijkheid met ons zal delen, ja in dezelfde materiële schepping die we nú kennen, maar vergaand vernieuwd. Met materieel bedoel ik 'stoffelijk', 'tastbaar', opgebouwd uit atomen en moleculen. »» (p. 84)

21 – Zal een Natie op 'één dag' Geboren worden?

Na te hebben vastgesteld dat de zevende scheppingsdag, indien onder de loep genomen, opnieuw een op zichzelf staande weekcyclus is van zeven bedelingen (een zogenaamd fractaal), duiken we in de details. We gaan de loep versterken. En wat blijkt? Elke scheppingsdag wordt 'in aanvang' getypeerd door de geboorte van een kenmerkend figuur: scheppingsdag 1 – Er zij licht; dag 2 – uitspansel; dag 3 – het droge; dag 4 – hemellichten; dag 5 – zwevende zielen; dag 6 – aardgebonden zielen; dag 7 – heiligmakende zegening. Die laatste dag komt pas aan zijn eind als zijn heiliging is voltooid. Die dag is in de tegenwoordige tijd want daar leven we in. Omdat voor God één dag gelijk staat aan duizend jaar, zijn de zeven bedelingen binnen dag 7 gelijk aan zeven millennia. In de ontrollende millennia herkennen we hetzelfde thema in de komst van karakteristieke personen. Zij zijn echter meer dan wegwijzers en hebben scheppende verantwoordelijkheid samen met God. Zegenend zal God blijven zegenen mits zijn partner, de mens, zich daarvoor openstelt. Hieruit volgt dat de zevende-dag-rust voor God geen werkloosheid is (werkloos tegenover bara), maar anders gerichte activiteit. Gods betrokkenheid houdt nooit op (Ps. 121:4), is zelfs essentieel.

Genesis 2:4 begint met: *"Dit zijn de geboorten van hemel en aarde als zij geschapen werden."* De kenmerkende figuren van de zeven millennia zijn daarom geboorten en geen gebeurtenissen. Het eerste Rijk van de zevende scheppingsdag begint met Adam die sterft in 930 AM (Anno Mundi).[58)] Het tweede met de geboorte van Noach in 1056 eewAM; hij sterft in 2006 AM. Het derde millennium begint met de geboorte van Abraham in 2008 AM; hij wordt 'slechts' 175 jaar oud. Het vierde begint met David in 2944 AM; hij sterft in 3013 AM. Zijn betekenis is evident. Het vijfde start met de geboorte van onze Heer en Redder in 3997 AM of in 8 BC; Hij sterft in 26 AD.[59)] Het zesde millennium begint in het toen reeds gekerstende Europa waar men op de drempel van het nieuwe millennium grote verwachtingen koesterde, maar ook angst. Indien één man de nominatie verdient dan is het keizer Otto III, de mirabilia mundi geheten (het wereldwonder). Geboren in 4985 AM sterft hij op zijn 21e in het jaar van onze Heer 1002 AD. Hij overleed zonder dat het verhoopte Vrederijk was aangebroken of de voorwaarden daartoe waren gecreëerd. Zijn missie is helaas mislukt, niet door eigen toedoen, zoals bij Adam, maar omdat het volk hem niet volgen wilde. Dat doet niet af

58) De gehanteerde chronologie is die van Ivan Panin (1855-1942), een Amerikaan van Russische afkomst die een doorlopende bijbelchronologie heeft kunnen maken dankzij een aantal chronologische sleutels die in het Nieuwe Testament worden aangereikt.

aan zijn bijzondere roeping en plaats in de geschiedenis. Het tweespan Otto en paus Sylvester symboliseren het komend Vrederijk, waarvan de eendrachtige samenwerking tussen de wereldlijke en geestelijke autoriteiten het bijzondere kenmerk is. Nóg is het te vroeg om een definitief oordeel te vellen over Otto's unieke betekenis, want het voorbije 6e millennium is nog niet goed in kaart gebracht ten aanzien van het geestelijke aspect.

Voor het zevende millennium rijst de cruciale vraag: wie is daar de figuur voor? Dit millennium is chronologisch in gang gezet met het Twin Towers debacle te New York. Het is nog niet toegekomen aan de vervulling van zijn vreugdevolle beloftes. Nog niet. Zal die figuur de als Silo bekendstaande vredevorst zijn, de gezondene? (Gen. 49:10) Volgens een gevestigde profetische traditie binnen de Roomse Kerk zal deze vredevorst, aangeduid als de Grote Monarch, niet Jezus Messias zijn, maar een gewoon mens die door een bijzondere genade met Jezus zal worden omkleed, die vanaf dat moment nog maar weinig van doen heeft met de persoon die hij eens was.[60)] Deze omkleding zou zo volledig zijn dat deze figuur profetisch overvloeit in de Messias; ze zijn nauwelijks van elkaar te onderscheiden! Over het waarheidsgehalte van deze voorspelling kan verschillend worden gedacht. In mijn optiek bestaat er een nog belangrijker kandidaat voor het Millennium, geen persoon maar een natie. U raadt het al: de Staat ISRAËL, geboortedatum 9 december 1917, wat de dag is van de inname van Jeruzalem door generaal Edmond Allenby zonder dat er hoefde te worden gevochten.[61)] Zegt Jesaja 66:8: *"Nog vóór zij weeën kende moest zij baren. (...) Zal een natie op één dag 'geboren' worden?"* Jazeker! En in het volgende vers (cf. Vulgaat): *"Zal Ik, God, die anderen kinderen laat krijgen, Zelf geen kinderen krijgen? Zal Ik die anderen een nageslacht geef, Zelf steriel blijven?"* Na dit lijstje uitzonderlijke geboortes doemt de vraag op: wie zal na het slotakkoord de achtste-dags-figuur zijn? De redenatie voortzettend zal dat wederom geen persoon zijn, zelfs geen natie, maar alle natiën. Het zal de gehele wereld zijn in de apotheose van de innerlijke staat!

22 – De Betekenis van de Kalenders van Israël

De liturgische kalender van Israël is op de oogstcyclus gebaseerd, met voor elke gebeurtenis een symbolische duiding. Het oogstseizoen omspant zeven maanden met festiviteiten die van 15 Nissan tot 22 Tishrei lopen. Het Pesachfeest (Pasen) is in de maand Nissan en viert de bevrijding uit de Egyptische slavernij en de geboorte van Israël als natie, meer nog: als Gods uitverkoren volk onder de naties. Op de tweede Pesachdag wordt het pas geoogste gerst geofferd. Verschillende oogsten blijven het hele seizoen

---

59) Jezus heeft in alles tegengesteld gewerkt aan Adam. Er is geopperd (de bron is mij ontgaan) dat Adam 33 jaar was tijdens de zondeval en dat zou verklaren waarom Jezus' zoenoffer op zijn 33e was. In Genesis 5:5 staat: "Zo waren alle dagen die Adam leefde 930 jaar". Bij de acht andere patriarchen in dat hoofdstuk ontbreekt het woord 'leefde'. Ondergetekende interpreteert dit 'leefde' als de tijd dat Adam 'na de zondeval op aarde leefde'. Hij werd feitelijk ouder dan 930 jaar (om precies te zijn 930 + 33). En inderdaad begint de Anno Mundi kalender direct na Adam en Eva's verbanning.

Jezus werd geboren in 8 BC toen de grote volkstelling werd gehouden en dus werd Hij op 26 AD gekruisigd. Dientengevolge zijn veel datums verschoven ten aanzien van de conventionele chronologie. Ter illustratie, de missie van Johannes de Doper duurde niet enkele maanden maar drie en een half jaar om hem voldoende tijd te geven om Jezus' openbare zending voor te bereiden. De onderliggende bewijsvoering kunt u vinden in "Proofs of the Life and Death of Jesus" van de hand van ondergetekende.

60) Zie: "Demain...?, d'après les Concordances frappantes de 132 Prophéties anciennes et modernes" (Morgen...?, naar de opvallende overeenkomsten tussen 132 oude en nieuwe profetieën), van Baron de Novaye - Ed. Lethielleux, Paris # 1934. Dit betekent niet dat dit soort profetieën serieus worden genomen in de R.-K. Kerk. Eigenlijk weet men niet goed wat met dit soort profetieën aan te vangen, zelfs als degenen die ze hebben geuit een zekere autoriteit genieten.

plaatsvinden met ten slotte de wijnoogst tijdens Sukkoth (Loofhuttenfeest), dat in de zevende maand Tishrei valt, de sabbatsmaand van het jaar. Sukkoth is voor de andere feesten wat de Sabbat is voor de andere zes dagen van de week. Daarmee is de oogstcyclus voltooid en volgen een aantal oogstloze maanden voordat de nieuwe cyclus begint. Een interpretatie van deze inrichting is dat de oogstcyclus op de oude wereld wijst met zijn zweet en tranen en zwakheid van het vlees. Daarmee is Sukkoth als afsluitend feest het eind van de oude bedeling en tegelijk een perfecte voorafschaduwing van het komende tijdperk als eenieder in vrede en broederschap leeft onder de heerschappij van de Grote Monarch. In de Joodse praktijk is Sukkoth het drempelfeest bij uitstek, het Grote Festival, het toppunt en doel van alle beschikte tijden. Net als de wekelijkse sabbat het millenniumrijk voorafbeeldt is dat ook het geval met Sukkoth.

Een andere cyclus, die onze aandacht trekt, begint met de Joodse nieuwjaarsdag Rosh Ha-shana, dat is op Tishrei 1. Deze nieuwe cyclus noem ik de cyclus van de nieuwe wereld. Het is van belang dat de maand Tishrei een overlapping toont van de zevende maand van de oude wereld met de eerste maand van de nieuwe wereld. Er ontstaat aldus een intermezzo, een soort interregnum, dat nog niet de volmaaktheid van de nieuwe wereld kent, maar reeds wel veel volmaakter is dan de voorgaande perioden. Daarin herkennen we het Duizendjarig Vrederijk. Deze overlapping verklaart waarom de jaarlijkse leescyclus direct na Sukkoth begint - op 23 Tishrei - en niet op Rosh Hashana (1 Tishrei), zoals te verwachten. Deze speciale dag, de Simkhat Torah, is gekend als de vrolijkste van de Joodse feestkalender.[62)] De jaarlijkse leescyclus begint, zoals te verwachten, met Brei' sheet zoals de Joden Genesis noemen, maar de jongste dag, als de mensheid definitief zal zijn vrijgemaakt, begint met een andere nog onbeschreven rol. Sukkoth is het zevende en laatste feest direct voorafgaand aan de Simkhat Torah en Sukkoth komt daarom mooi overeen met de millenniumeeuw. Niet toevallig kent Sukkoth, waar de naam zelf zijn tijdelijkheid aangeeft, een bijkomend attribuut – naast het feit dat het een oogstfeest is: dat van de herdenking van de uittocht uit Egypte, wat centraal staat met Pesach, ook op een vijftiende der maand. Wij kijken reikhalzend uit naar die grote dag dat deze uittocht vanuit het allegorische Egypte een uittocht voor het gehele menselijke ras zal zijn geworden!

Typerend is dat de nieuwjaarsdag op Tishrei 1 ook de Dag des Oordeels wordt genoemd. De eerste en tiende van de maand Tishrei ontwikkelden zich tot officiële dagen van inkeer en werden in de synagoge in de loop der tijd als de Yamim Nora'im aangeduid, de angstwekkende verschrikkelijke dagen. In de pre-exilische tijd bevond de nieuwjaarsdag zich op de equinox van Tishrei 10, als dag en nacht even lang zijn. Na de ballingschap heeft een achterwaartse aanpassing plaatsgevonden naar Thisrei 1 met daartussen een hiaat van acht dagen, wat het interregnum aanduidt, het intermezzo van

---

61) Gewoonlijk wordt het uitroepen van de Staat Israël op 14 mei 1948 als de geboorte van Israël gezien, dat later door de Verenigde Naties werd bekrachtigd, maar de Bijbel geeft anders aan. Immers Jesaja zegt dat nog vóór zij weeën kreeg zij moest baren. De politieke onafhankelijk is met veel strijd samengegaan, terwijl het afschudden van het Turkse/Ottomaanse juk gemakkelijk ging. Daarom kies ik als haar geboortedatum 9 december 1917.

62) Een cyclus die voor de droevigste dag in de Joodse geschiedenis telt, heeft meermaals de kop opgestoken. Dat is de negende van de maand Ab (juli-augustus), de dag van vernietiging van de eerste Tempel (559 BC) en de tweede (70 AD) en datum van de uitzettingen uit Engeland (1290) en Spanje (1492), en ook de dag dat in 1942 de Treblinka gaskamers werden gestart, het begin inluidend van de Holocaust (de Nazi's hebben deze dag misschien met opzet gekozen). Volgens de Talmoed is de negende van Ab vervloekt omdat op die dag de spionnen terugkeerden uit het Beloofde Land met een tot wanhoop drijvend verslag (Num. 13 en 14). Maar ook hier zal op de Simkhat Torah en volgens de profetie van Zacharia 8:19 de dag van droefenis in vreugde verkeren.

vrede. Wat deze kwesties betreft, zie “Proofs of the Life and Death of Jesus” onder “The Sun Miracle”, wat op het internet ter beschikking staat.

Opmerkelijk is dat na luttel zeventig jaar ballingschap de feestcyclus van Israël is omgegooid, ook ten aanzien van de liturgische betekenis van bepaalde feesten. Het vrolijk getinte Loofhuttenfeest werd na de Rite van Azazel (zondebok) geplaatst terwijl het er vroeger vóór stond. En Yom Kippur kwam in de plaats van de Rite van Azazel. Oorspronkelijk diende nieuwjaar voor de inwijding van tempels en kwam het direct na Sukkoth, zoals nog steeds het geval onder Ezra en Nehemia. Het viel later samen met de dag uit Lev. 23:24 en Num. 29:1 dat in de Bijbel bekend staat als Yom Teru’ah, wat ‘de dag van het blazen’ (van de Shofar trompet) betekent. Teru’ah was een eenvoudige ceremonie die de afstand kan hebben aangegeven tussen het lunaire- en het zonnejaar, waarbij de eerste ongeveer elf dagen korter is dan de tweede. Er waren veel veranderingen in de liturgische kalender die over een lange periode werden ingevoerd. Hoe deze veranderingen exact werden ingevoerd en waarom is nog altijd onvoldoende gekend. Vroeger volgde Israël een zonnejaar waarin beide equinoxes op Pasen en Sukkoth een centrale rol speelden. Na de Babylonische ballingschap voerde de Joodse natie stapsgewijs de negentienjarige Babylonische lunaire zonnecyclus in.

Ondanks de afwijkingen met de oorspronkelijke kalender gaat ondergetekende ervan uit dat deze door God zijn geregisseerd en een profetisch karakter hebben. Een poging wagend daar invulling aan te geven voert dat tot de volgende conclusies. De Exodus, waar Sukkoth aan refereert, duurde veertig jaar. Sukkoth (loofhut) geeft in zijn naam tijdelijkheid aan. Sukkoth kent een bijkomend attribuut: naast het feit dat het een oogstfeest is, herdenkt het de uittocht uit Egypte, waarbij Israëls vijand een koekje van eigen deeg kreeg. Een vergelijkbare situatie deed zich aan het eind van de Exodus voor, en staat bekend als Baäl Peor. (Num. 25) Israël moest toen tegen Midjan strijden. Dat was de episode met de grote Magiër Bileam die er maar niet in slaagde Israël te vervloeken.

Reeds in een vroeg stadium werd het messiaanse rijk door de oude Israëlieten als het Duizendjarige Rijk bestempeld. Volgens de profetie van Maria Divine Mercy van 28 mei 2012 dient dat letterlijk te worden gezien: *“Weet wel dat de 1000 jaar, waar het Boek Openbaring over spreekt, precies betekent wat er staat.”* Tijdens de zevende dag zal de zelfrepeterende degeneratieve cyclus nog niet zijn gebroken behalve voor hen die de grote verdrukking hebben meegemaakt. Openbaring 20:6 leest: *“Zalig en heilig zijn zij, die deel hebben aan de eerste opstanding. Over hen heeft de tweede dood geen macht; maar ze zullen priesters zijn van God en van Christus, en met Hem heersen, duizend jaar lang.”* De heiligen die samen met de twaalf apostelen regeren, zullen reeds vanaf het allereerste begin in de paradijselijke staat zijn verheven.

Volgens profetieën uit verschillende bron, zoals die van Marie-Julie Jahenny, Sœur Nativitas, Abbé Voclin, Josef Stockert en die aan de kinderen van La Salette, zal de definitieve en totale omkeer pas ‘na’ de zevende dag plaatsvinden in wat het herstel heet van de paradijselijke staat, maar dan voor iedereen. De profetie van La Salette van 19 september 1846 luidt: *“Die vrede onder de mensen zal niet van lange duur zijn: 25 jaar van overvloedige oogsten [25 moet niet letterlijk worden opgevat] zullen hen doen vergeten dat de zonden van de mensen de oorzaak zijn van alle leed dat op aarde voorkomt.”* Alsook Marie-Julie Jahenny (27 jan. 1881): *“Als de koning der koningen sterft, d.w.z. de aardse koning [de Grote Monarch dus], die de kiem zal hebben gelegd voor die mooie vrede, zal die vrede opnieuw verdwijnen, om wederom in een bloedige crisis uit te breken, dan…”*

Als de situatie aan het eind van de 7^{e} dag weer is verzuurd, zoals deze profetieën voorzien, zal een meest verschrikkelijke verleider op het toneel verschijnen, maar zijn rijk

zal van korte duur zijn. In die tijd zal er opnieuw een grote afval zijn omdat Satan de volkeren mag verleiden, alhoewel de neiging ten kwade zal hebben afgedaan. Hij sleurt dan de mensen mee die onderdanigheid hebben geveinsd en waarschijnlijk jaloers zijn op de onsterflijkheid van de heiligen die, vanuit hun perspectief het levenselixer niet met de anderen zouden hebben willen delen. Dan zullen de opstandelingen de legerplaats der heiligen, het Jeruzalem, de geliefde stad, omsingelen: *"Maar vuur viel uit de hemel neer en verteerde hen."* En dan komt het Laatste Oordeel. (Op. 20:7-15)

Tot slot wijs ik nog op de boodschap van JNSR van 18 sept. 2009 waarin Jezus zegt dat Hij, zoals eertijds bij Gods volk, de Rode Zee zal openen om iedereen naar het Beloofde Land te leiden, hier aangeduid als de Civilisatie van Liefde. En gaat Jezus verder: *"Na een gezamenlijke inspanning zal dan het Rijk Gods op Aarde een aanvang kunnen nemen."* Omdat ik ervan uitga dat de 'Civilisatie van Liefde' gelijk staat aan het Duizendjarig Vrederijk en ik het Laatste Oordeel als bode zie van weer een nieuw tijdperk, voel ik mij vrij te concluderen dat het 'Rijk Gods op Aarde' volgt op het Laatste Oordeel. De strijd hier op aarde zal dan voorgoed gestreden zijn. Immers, Lucifer en zijn trawanten, zijnde de ultieme aanstichters van het kwaad, zullen dan definitief in de afgrond zijn gestort nadat de mensheid, net als zilver, tot zevenmaal toe in de ziedende smeltkroes gelouterd is geworden. (Ps.12:6) Alle slakken moesten eruit komen en dat kostte tijd, zevenduizend jaar. Van een algemeen oordeel hoeft dan geen sprake meer te zijn.

DEEL 2 hfst.3

'Otto III was Méér dan Keizer'

ontleend aan:

ANNO DOMINI 1000 - ANNO DOMINI 2000

De Duizend Jaren bij de Gratie van de Dode GOD
En het Geheim van de Wereldgeschiedenis

Deze verhandeling is een bloemlezing uit het eerste hoofdstuk van het boek van Frank de Graaff "Anno Domini 1000 – Anno Domini 20000" (Uitgeverij J.H. Kok - Kampen # 1977), en kan als een aanvulling worden beschouwd op het voorgaande artikel: "De Joodse Feestcyclus en de Komende Heilstijd".

Keizer Otto III kan als een figuur worden beschouwd van hij die komen gaat, in de oudtestamentische traditie aangeduid als Silo (de gezondene), de komende vredevorst naar wie rijkhalzend wordt uitgezien. Zoals sinds Adam op de drempel van elk oudtestamentisch millennium een persoon werd geboren van groot historisch belang, zo is dat ook rond het jaar 1000 AD geweest. Het tweede millennium sinds Adam begint met de geboorte van Noach, het derde van Abraham, het vierde van David en het vijfde met die van Jezus. Tenslotte het zesde millennium met die van Otto III, die in het jaar 980 van onze jaartelling werd geboren.

Keizer Otto III, wiens leven en tijdsgewricht niet in gewone historische termen te vangen zijn, had de bijnaam Mirabilia Mundi of "mirakel van de wereld". Hij vertegenwoordigt de voorafbeelding par excellence van de in de Bijbel voorspelde koning der koningen, heerser van de Godsstaat op aarde, om in eendrachtige en ongeëvenaarde politieke en kerkelijke samenwerking de wereld te gaan bestieren. Een van Otto's documenten heeft de veelzeggende aanhef: "Otto, dienstknecht van de apostelen en volgens de wil van onze Heer en Redder verheven keizer van de Romeinen. Wij verkondigen Rome als hoofdstad van de wereld. Wij erkennen de Latijnse Kerk als moeder van alle kerken." [63)] ***Het heeft niet mogen baten. Nog niet! Zijn aspiraties waren voorbarig maar dat wil nog niet zeggen van elke realiteit ontbloot. De Ottonische periode kan volgens Norman Cantor in bepaalde opzichten als een microkosmos worden beschouwd van de latere wederwaardigheden van de Westerse beschaving. Hierover zegt Dr de Graaff (p. 16): "Nooit is een kind ter wereld gebracht waarin de eenheid der Christelijke beschaving zo volkomen gestalte heeft aangenomen. In een tijd van de verwachting van het oordeel Gods, van de dreigende ondergang van de Christelijke beschaving, maar tegelijk van de ernstige pogingen om het oordeel af te wenden, wordt Otto III geboren, als een wondere schikking, die nog eenmaal de Christenheid de mogelijkheid biedt om te worden gered."***

Wat volgt is uit "Anno Domini 1000 – Anno Domini 2000", behoudens wat tussen haakjes staat. Toevoegingen van Hubert Luns. (citaten pp. 62-63, 66-67, 69-71, 78)

23 – De Prelude

[Na zijn overwinningen daalt de vorst Otto I in 961 af naar Italië om de keizerskroon in ontvangst te nemen.] [De persona[64)] van het] in hem herstelde keizerschap [van oost en west] doet een krachtige poging om de eenheid der oecumene te vernieuwen. Otto herstelt het Rijk van Karel de Grote voor een groot deel. (…) Het pausdom wordt bevrijd. (…) De Islam wordt teruggeslagen. Dit alles is verbonden met de grote geestelijke reformatie van Cluny, die het herstel van de band van Hemel en Aarde beoogde. Otto I heeft zich eigenlijk aan het hoofd van deze reformatie gesteld. Zijn pogingen om de eenheid van de Christelijke beschaving te verwerkelijken, worden gedragen door een [verheven] geestelijk beginsel. (…) De zondige verdeeldheid [in de Christelijke beschaving] moet opgeheven worden. In de gehele oecumene moet recht, gerechtigheid en barmhartigheid heersen. Otto I heeft onvermoeid dit alles trachten te verwezenlijken. Hij is een hoogstaande, indrukwekkende geniale persoonlijkheid geweest. Het laatste wat de eenheid der Christenheid nog in de weg stond, was de pretentie van Byzantium. De Oost-Romeinen erkenden het keizerschap van Otto niet, want Hellenistische goden (hemelvorsten of engelenvorsten) wilden de directe invloed van de god (of hemelvorst) van de oecumene verdringen. (…) [De keizer is er wel in geslaagd, zij het met veel moeite, om een huwelijk te arrangeren tussen zijn zoon en de Byzantijnse prinses Theophano, wat in 972 gesloten wordt.] Het doel van het streven van Otto I is bereikt. Hiermee heeft hij de grondslag voor de hernieuwde eenheid der oecumene mogen aanschouwen. In dit met moeite gearrangeerde huwelijk ligt de apotheose van het bewind van Otto I. Reeds een jaar later sterft hij te Quedlinburg.

De geniale Otto II volgt de roeping van zijn vader Otto I. Ook het leven van Keizer Otto II openbaart duidelijk dat de god der oecumene in hem handelt. De Keizer weet overal de opstanden, waarin de oude machten hun zelfstandigheid willen terugkrijgen, te bewingen. (…) Schitterend legt de god in de Keizer zijn gezag op aan de machten die de eenheid der oecumene weerstreven. De Hellenistische goden verzetten zich echter meer dan ooit. Zij trachten Byzantium aan het onmiddellijke gezag van de god te onttrekken. Zij doen dit op een wijze die grote gevolgen voor het Oost Romeinse rijk heeft gehad, ja die uiteindelijk tot de ondergang van Byzantium heeft geleid. Hun rebellie tegen de god der oecumene drijft hen tot een [syncretistisch] bondgenootschap met de Islam, die door een nieuw opgekomen 'hemelvorst' wordt aangevoerd, de schutsengel van Arabië. In deze daad blijkt dat het Hellenisme Byzantium meer overheerste dan het Christendom. Het is in de loop der geschiedenis duidelijk geworden welk een fatale daad hiermee is verricht. Byzantium heeft de oecumene verraden. Het heeft de god van de oecumene niet anders dan indirect willen aannemen, [middels een uiterlijke vorm]. Om zijn onmiddellijk regime onmogelijk te maken verbindt Byzantium zich in een monsterverbond met de Islam. Dit heeft [in de loop der tijd] tot gevolg dat Byzantium gebied op gebied aan de Islam verliest…

(…) Ondanks haar overwinningen, ondanks het openbaar worden van een waarachtig geestelijk herstel, was de reformatie van Otto I en Otto II niet sterk genoeg om het drei-

63) "The Civilization of the Middle Ages" van Norman F. Cantor - HarperCollins Publ. New York # 1993 (volledig herzien en uitgebreid). Eerdere edities: "Medieval History: the Life and Death of a Civilization" # 1974 (herzien), 1968 (herzien), 1963 (p. 216).

64) Iemands persona is het aspect van zijn karakter of aard dat hij aan andere mensen presenteert, misschien sterk afwijkend van zijn echte karakter of ware aard.

gende oordeel af te wenden. De god van het Westen, de schutsengel der Christelijke beschaving had acht gegeven op de vermaning van Israëls God: *"Doet recht aan de arme en aan de wees; rechtvaardigt de verdrukte en de arme, rukt hem uit de hand van de goddeloze."* In de beide Keizers had de god waarachtig getracht te gehoorzamen aan deze opdracht. De verharding der Christenheid was echter zo groot geworden, dat de bekering uitbleef. Ondanks het machtige en schitterende herstel van de Ottonische reformatie, waarin de god van het avondland zijn cultuur zocht te redden, bekeerde de Christenheid zelf zich niet. Rome, Germanië, Byzantium trachten de eenheid der oecumene te vernietigen door de heerschappij van de god der oecumene van zich af te werpen. Het verwonderlijke heeft plaatsgevonden: [de personificatie van] de god bekeert zich, zijn cultuur volgt hem echter hierin niet na. [In die zin kan van een mislukte missie worden gesproken, net als bij Adam, alhoewel bij hem geen sprake kon zijn van volk en cultuur. Adams falen heeft grote gevolgen gehad voor het verdere verloop van de geschiedenis, net als Otto's falen en van zijn zoon nadien; de desastreuse ontwikkelingen in het tweede Christelijke millennium kunnen daar niet los van worden gezien.]

24 – Iets Goddelijks wordt Openbaar

(…) Uit het huwelijk van Otto II, de Keizer van het Westen en Theophano, de dochter van de Oost Romeinse Keizer Romanus II, werd in 980 een zoon geboren, de latere Otto III, die reeds door geboorte de eenheid van de gehele Christenheid vertegenwoordigde. (…) [Met recht kan worden gesteld dat] Otto III de vleesgeworden eenheid was van de Christelijke cultuur. Otto I en Otto II waren instrumenten van de god. Was Otto III meer dan instrument? (…) De feiten uit Otto's III leven geven aanleiding tot die veronderstelling. Duidelijk is dat hij door de god in bezit genomen is. Zijn hoog zedelijk leven, zijn geniale daden reeds op zeer jeugdige leeftijd, zijn hoog roepingsbesef, zijn afzondering in het leven, wijzen alle in deze richting. (…) Paus Silvester II heeft dit geheim aangeraakt door in de jonge Otto iets goddelijks te zien: *"Iets goddelijks wordt openbaar, ik weet niet wat, als iemand door geboorte Griek door gezag Romein en als het ware door erfrecht de schatten van Griekse en Romeinse wijsheid in bezit neemt."*

(…) [Otto II sterft als zijn zoon drie jaar oud is.] Nog geen vijftien jaar oud neemt Otto III zelf de regering in handen. Al zijn daden zijn gericht op het herstel van de oecumene en het openbaar maken van de stad Gods op aarde. Dan schijnt het, …dat nog juist voor het aanbreken van het jaar duizend de stad Gods op aarde openbaar zal worden. [Als laatste voorbereidende daad] besluit Otto in 999 zijn geliefde leermeester Gerbert van Reims als Silvester II tot paus te benoemen [met wie hij in eendrachtige samenwerking zijn doel wil bereiken]. [De naam Silvester vertegenwoordigt daarin een bewuste poging om een verband met het pausschap van Sint Silvester I (314-325) te leggen, wiens pontificaat van oudsher als een model werd beschouwd van pauselijke en keizerlijke samenwerking.[65)]]

Meer dan enige voorganger van hem heeft Otto III het ogenblik van de verwezenlijking van de godsstaat nabij gebracht. Zijn daden zijn van een haast bovenaardse

65) "Lives of the Popes", Richard P. McBrien - HarperSanFransisco # 1997 (paus 139).

glans. Terwijl hij naar leeftijd nog slechts een knaap is, leidt hij het gehele Rijk. Dan is hij reeds een groot veldheer. Zijn levenswijze herinnert ook aan het bovenaardse. Hij leeft in een ascetische reinheid. Alhoewel hij minzaam en grootmoedig is voor allen die in zijn nabijheid zijn, kan hij niet steeds onder hen verkeren. Bij de maaltijden was hij bijvoorbeeld gewoon alleen te zitten aan een halfronde tafel, die hoger stond dan de tafel van zijn gasten. Dit deed hij niet uit ijdelheid maar opdat de glans van zijn wezen niet te onverdraaglijk voor zijn omgeving zou zijn. Niet alleen door zijn grote daden wil hij de stad Gods op aarde brengen. Als het hoofd van de oecumene wil hij boete doen voor de ongerechtigheid der Christenheid. Otto bedrijft de uiterste ascese tot geselingen toe. Het is merkwaardig dat hij daarbij nooit de keizerlijke attributen aflegde. Daarmee drukt hij uit dat hij niet voor zich persoonlijk boete doet, maar als Keizer voor de Christenheid, wier hoofd hij is, (…) om zo plaatsvervangend het oordeel dat over de Christenheid had moeten losbarsten, te ondergaan. (…) Het is daarom dat hij zich [gedurende enige tijd] noemt: *"Slaaf van Jezus Christus en Keizer Augustus der Romeinen, volgens de wil van God, die onze Verlosser en Bevrijder is."*

(…) De notie van het plaatsvervangend offer behoort tot de diepste noties van de menselijke natuur. Weet wel dat een universeel oordeel en straf nooit uitingen zijn van wraak van de hoogste God [want dat zijn kleingeestige termen]. Ze zijn voorwaarden voor herstel en herschepping, en daarom zijn ze onherroepelijk. God, die Liefde is, wil niet dat zijn schepping – die uit liefde is ontstaan – door zonde te gronde gaat. Daarom hangen oordeel en straf samen met de liefde Gods. De straf is bedoeld als herscheppingsdaad. Omdat [de mensheid één familie is en] de straf geen vergelding is maar herscheppingsdaad, kan deze plaatsvervangend worden ondergaan. [Indien in de juiste gemoedstoestand gedragen] vormt het een machtige herstellingsdaad. Dan nog iets. In het plaatsvervangend lijden openbaart zich machtig de restoratieve kracht van de [broederlijke] liefde.

(…) Al deze dingen [en nog veel meer] maken het steeds aannemelijker, dat de veronderstelling juist is: Otto III was meer dan Keizer! De god van het Westen, de schutsengel der Christenheid heeft zich kort voor de grote beslissende keuze van het jaar 1000 in Otto III geïncarneerd. Voor ons, laat geborenen, is deze veronderstelling moeilijk te verstaan. Het aannemen van de veronderstelling maakt echter heel veel inzichtelijk wat anders volstrekt onverklaarbaar blijft.

25 – Otto's Dood is de Kentering in de Tijd

(…) [Door zijn plaatsvervangend instaan] heeft de god van het Avondland het doodvonnis dat voltrokken moest worden over zijn cultuur op zich doen aanlopen. De voltrekking van het doodvonnis wordt in de historie openbaar in de plotselinge dood van Keizer Otto III, op de 23[e] Januari van het jaar 1002. Blijkbaar mocht de uitvoering van het vonnis niet langer worden uitgesteld. Met de dood van Otto III is de oecumene van oost en west voorgoed geschonden. (…) Algemeen hebben [zijn tijdgenoten] intuïtief verstaan dat in Otto's dood een metahistorisch gebeuren openbaar werd. Het volgende gedicht van Leo van Vercelli, een tijdgenoot van de keizer, openbaart dit zonneklaar. Het gedicht is onmiddellijk na Otto's dood geschreven en gaat als volgt:

> *Dat de wereld rouw bedrijve, dat Rome rouw bedrijve, dat*
> *de Christenheid treure.*
> *Dat geen gezang te Rome klinke, dat het keizerlijk paleis krijte!*
> *Onder de afwezigheid van de Keizer zijn de eeuwen in verwarring.*
> *Terwijl onze Otto sterft, verrijst de dood in de wereld.*
> *De hemel heeft zijn aangezicht veranderd en de aarde haar uiterlijk.*
> *De wolven zullen het volk verslinden, het einde van alles zál zijn.*
> *Weldra zal de hemel instorten en zullen de elementen vergaan.*

De dood van Keizer Otto III wordt ervaren als een gebeuren dat hemel en aarde beweegt. Omdat haar lot door die dood wordt bepaald, daarom moet de gehele wereld rouw bedrijven. Rome, de hoofdstad der oecumene, moet rouw bedrijven. De Christenheid moet treuren, want degeen die in de wereld was gekomen om haar te redden, is gestorven. Daarom moet het gezang te Rome verstommen, het gezang dat eens de vreugde uitte van de verwachting der komende uitredding. Het paleis moet krijten want geen keizer zal meer hoofd van de Christenheid zijn [als lichaam]. Bij afwezigheid van de Keizer zullen de eeuwen verward worden. Otto's dood is de grote kentering in de tijd. Als hij sterft dringt de dood als algemeen heerser de Christelijke cultuur binnen. Otto's dood heeft kosmische betekenis. De hemel heeft zijn aangezicht veranderd en de aarde haar uiterlijk. De wolven zullen het volk verslinden, een beeld dat is ontleend aan het Germaanse verleden. De wolven zijn volgens de mythologische overlevering de geïncarneerde demonen die losbreken als de goden sterven, waardoor de wereld ten ondergang is gedoemd.

Dit zijn volstrekt ongebruikelijke uitspraken bij de dood van een keizer. Toen Karel de Grote stierf, zelfs toen, werden zulke dingen niet gezegd. Het gedicht wijst opnieuw duidelijk op het geheim van het leven van Otto III. Intuïtief heeft men verstaan dat Otto's dood meer betekende dan de dood van een keizer. Men voelde aan dat in zijn dood een metahistorische gebeurtenis vorm kreeg. Slechts als een god sterft wordt de kosmos bewogen, gaat de dood in een cultuurgebied heersen. Dan wordt de verbinding tussen Hemel en Aarde verbroken, waardoor tezelfdertijd het aangezicht van hemel en aarde van uiterlijk verandert.

Dr. Frank de Graaff (19128-1993) was hervormd predikant te Well en Ammerzoden, Apeldoorn, Rotterdam en Hattem. Hij schreef elf boeken, waarvan de bekendste is geworden: "Als goden sterven, de crisis van de westerse cultuur" # 1969.

Algemene Opmerking: Herhaaldelijk gebruikt Frank de Graaff de uitdrukking "eenheid der oecumene" of "god der oecumene". Hij spreekt ook van "de eenheid der gehele Christenheid" en van "eenheid der Christelijke beschaving". Met die laatste twee begrippen is niets mis. Bij oecumene echter heb ik mijn twijfels. Op zijn minst leidt dit woord tot misverstanden. Oecumene betekent "bewoonde wereld" en duidde vroeger het Romeinse Rijk aan. In de 18e eeuw is daar de betekenis van toenadering tussen de kerken aan gegeven, maar pas in de 20e eeuw werd het een courant begrip. Het eenheidsstreven volgens Efeze 4 ligt daar niet in besloten! In het jaar 1000 was er nog geen reformatie geweest en overwegingen dienaangaande speelden toen nog geen rol. Daarom moet Otto III niet hebben gedacht aan iets dat op de hedendaagse oecumenische beweging lijkt, maar hij zal de eendracht van kerk en staat hebben beoogd. In plaats van eenheid der oecumene verkies ik daarom als typering voor de Ottonische periode het begrip "eenheid der Christelijke Kerk en Wereld" - een soort Urbi et Orbi, en elders verkies ik in plaats van oecumene de term kerkeenwording (tegenhanger van kerkscheiding), en voor god der oecumene het begrip "god van de kerkeenwording en de entente cordiale" (wereldlijke overeenstemming). Op één plaats zou ik oecumene laten staan omdat dit onmiskenbaar in de klassieke betekenis wordt gebruikt: *"In de gehele oecumene moet recht, gerechtigheid en barmhartigheid heersen."*

RECENSIE

Ontdek je Erfdeel !

— Johan Stringer

Uitgeverij vastvoedsel.nl, sept. 2009
isbn 978-90-814626-1-7
247 pagina's, paperback, Euro 18,50
Te bestellen via website van uitgeverij.

"Ontdek je Erfdeel" biedt een verfrissende kijk! Het is een verrassend diepgaand en vlot leesbaar boek dat ik eenieder aanraad. Ons door God beloofde erfdeel, zeg maar erfenis, is veel concreter en 'aardser' gekleurd dan men zich doorgaans realiseert. Hoe is het toch mogelijk dat dit begrip, dat in de Bijbel zo dikwijls voorkomt, zo schokkend weinig voor ons betekent? Een herijking was gewenst. Nieuwe horizonnen worden door Johan Stringer geopend. Hij is een loot van de als goed bekend staande Theologische Hogeschool, destijds te Veenendaal, en werkte acht jaar samen met zijn vrouw als zendeling in de binnenlanden van Afrika. Wij zijn dus verzekerd van een gedegen stuk theologie.

Ik citeer uit de inleiding (p. 15):

> «« Paulus bidt in Efeze 11:15-23 om een speciale openbaring van de Geest opdat onze geestelijke ogen open zouden gaan. Zodat we met deze verlichte ogen vol verbazing elke dag opnieuw zouden mogen proeven, voelen, diepgaand geestelijk weten, hoe wonderlijk rijk en heerlijk Gods erfenisbelofte is. Dat ons erfdeel de kern van onze roeping is, dat zien we aan dit gebed. We hebben het dus niet over zomaar een interessant onderwerp of over een soort geestelijk luxe toetje voor later. We hebben het over de kern van ons geloof. »»

Na in de aanvang van het boek besproken te hebben wat erfdeel voor de natuurvolken inhield – wat iets heel anders is dan bij ons, trekt de schrijver een vergelijking met wat het voor de aartsvaders inhield binnen de tradities van de Kanaänitische cultuur. Vervolgens komt de erfenisbelofte binnen de nieuw-testamentische bedeling aan bod en de praktische invulling daarvan voor ons geloofsleven. Dat is een leerproces. Stringer brengt het boek daarom ook als studieboek. Wat blijkt? In Christus' médeerfgenaam zijn is niet zomaar een leuze, maar is van doorslaggevende aard.

Aan het eind van Stringers boek wordt de blik op de toekomst gericht, wat een speculatieve maar noodzakelijke verkenning is. De toeëigening van de belofte doet ons immers beseffen waar de strijd om gaat en wat de uiteindelijke overwinning brengt,

zij het nog niet zuiver omlijnd. Het ontvangen van het erfdeel - luister goed - voert tot de lof van Gods heerlijkheid, en dát nu is de climax van al Gods werk voor ons.

Daarbij dient primair in termen van volkeren en familiebezit te worden gedacht, niet in dat van individuen. Ja, onze redding en heil als individueel christen staat vast! Dat weten we. Toch kan het individuele niet los worden gezien van het grotere verband, want als individuele familieleden destijds hun erfdeel kwijtraakten, kon dat binnen de Bijbelse maatstaven weer door familieleden worden gelost (teruggekocht). En onze losser, dat is Christus! Hij is familie geworden, een broeder. In Christus zijn wij geadopteerd en zijn wij daarom kinderen Gods. De brief aan de Romeinen (8:17) getuigt dat wij in die hoedanigheid mede-erfgenamen zijn van Christus. Delende in zijn lijden, zullen wij ook delen in zijn verheerlijking.

Deze verheerlijking komt allereerst tot uiting in een vernieuwing van de schepping. Denk nu maar niet dat alleen het landje Israël in het geding is als over erfdeel gesproken wordt. De hele wereld moet worden gelost, want in Abraham zijn we, wederom volgens de brief aan de Romeinen (4:13), erfgenamen van de ‘wereld’, hier op Aarde dus en niet in de Hemel. Toch wel iets om even bij stil te staan. Niet voor niets heet een der laatste hoofdstukken: *“De nieuwe Hemel en Aarde”*.

Ik hoop dat uw nieuwsgierigheid is gewekt. Er is maar één manier om deze te bevredigen: Léés het boek.

⁂

DEEL 3

De Donkere Nacht der Ballingschap

Over de mystieke vervoering – Theresia van Avila

Detail van een altaargroep uit 1646 van Lorenzo Bernini, waar een engel met een gloeiende pijl van de goddelijke liefde het hart van Theresia van Avila doorboort (transverberatie).

De donkere nacht der ballingschap is een theologische term voor de reis naar de eenwording met God. Een mystieke reis, voorgeleefd door mystici als Johannes van het Kruis en Theresia van Avila. Dit artikel laat zien dat deze mystieke vervoering een universele Christelijke gerichtheid is, die men ook tegenkomt bij een voorman van het 19e eeuwse Nederlands Réveil, de Protestantse Willem Bilderdijk (1756 - 1831).

Willem Bilderdijk is, zoals Bert Engelfriet hem noemt, 'een blijvende bouwsteen'. En Conrad Busken Huet, de voortreffelijkste Nederlandse dichter uit zijn tijd, ontwaarde in Bilderdijks werk een reusachtige ideeënwereld. Maar dat hij een mysticus zou zijn, te vergelijken met de zestiende eeuwse mystici Johannes van het Kruis en Theresia van Avila, daar heeft niemand aan gedacht. Tijdens het lezen van Engelfriets boek "De Missie van een Genie", waarvan een bespreking verderop is toegevoegd, ontdekte ik tot mijn verbazing dat die vergelijking zeer wel te maken is. In dit artikel wordt ingaan op aspecten van de Spaanse mystiek met dwarsverbanden naar de geschriften en de denkwereld van Willem Bilderdijk.

'De Donkere Nacht'

Johannes van het Kruis

In een nacht, aardedonker,
radeloos ontvlamd van liefde
- O fortuinlijk toeval ! -
sloop ik ongemerkt naar buiten.
Mijn huis was reeds in diepe rust.

In het duister, geheel beschut,
langs de geheime trap vermomd,
- O fortuinlijk toeval ! -
In het duister voor elke blik verborgen,
want mijn huis was reeds in diepe rust.

In de nacht die kansen schept,
in het geheim, door geen bespied,
en ook zelve zag ik niets :
zonder ander licht als gids
dan wat brandde in mijn ziel.

Dat gidste mij in schittering daarheen
- gewisser dan op zonoververgoten dag -
waar op mij wachtte,
van Wie ik zeker was,
en op een plek door gene ooit bezocht.

O nacht, die mij geleid hebt !
O nacht, mij liever dan het ochtendgloren !
O nacht die hebt verenigd
Beminde met beminde,
beminde, opgegaan in den Beminde !

Aan mijn borst, een wei vol bloemen,
ongerept voor Hem alleen bestemd,
daar is Hij ingeslapen
en geliefkoosd heb ik Hem ;
de ceders waaiden koelte toe.

De wind die van de tinnen kwam,
en door zijn haren streek,
met haar serenen hand,
mij aan de keel verwondend
en slokte al mijn zintuigen op.

Ik bleef erin, vergetend ;
en drukte mijn gelaat aan mijn Beminde ;
het al stond stil, en ik gaf over,
en gaf op mijn waakzaamheid, ,
tussen de witte leliën vergetend...

26 – Van zielesmart tot contemplatie

Willem Bilderdijk (1756-1831) werd het diepst getroffen, niet door zijn fysieke kwellingen en de aanvallen van hypochondrie, maar door zijn morele aandoeningen, door zijn zielesmart. Dit lijden beschouwde hij als een lot dat hem sinds zijn vroegste jeugd van hogerhand was opgelegd. Dit lijden was daarom zo ingrijpend omdat Bilderdijk zich tegelijk sterk bewust was van de eeuwige bestemming die God in zijn hart had gelegd. De zin van het lijden was voor Bilderdijk gelegen in de sterke verwachting van de verlossing uit het verval en het herstel van de verhouding met God. Het dichten bood hem soelaas omdat het zijn dichterlijke ziel tot het goddelijk licht verhief, wat hij als louterend voor zijn lijden ervoer. Als balling op aarde voelde hij zich intens verbonden met het volk van Israël – het al dolende volk in hún lange nacht van ballingschap.[66)]

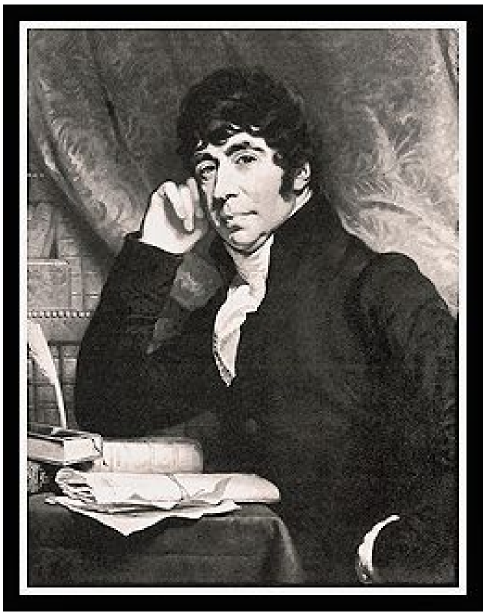

Willem Bilderdijk (1756-1831)

Dit lijkt mij een mooi begin voor een artikel dat over de donkere nacht gaat, een thema dat vooral dankzij Johannes van het Kruis binnen de Rooms Katholieke Kerk bekend terrein is. Samen met Theresia van Avila heeft hij de orde van de Ongeschoeide Karmelieten opgericht in een tijd dat de oude Karmelietenorde aan verval leed. Geen onbelangrijk detail: beiden kwamen uit een converso familie, een tot het Katholicisme bekeerde Joodse familie.[67)] De naam van de Karmelieten is een heenwijzing naar 1 Koningen 18: 41-45, dat verhaalt hoe aan de afschuwelijke droogte die het land teisterde een eind kwam. De Joods-Christelijke traditie ziet in het kleine wolkje, dat speurend aan de horizon werd ontwaard, niet alleen de bode van toesnellende regen, maar ook die van het messiaanse heil, van de nog komende civilisatie van liefde.

Op de Karmelberg in het land Israël woonden in de voor-Christelijke tijd hermieten die al smachtend, biddend en lijdend, uitzagen naar de Messias om hen te verlossen uit deze ballingschap in de ballingschap, uit dit tehuis van modder en verdriet, om de woorden van Primo Levi te gebruiken.[68)] Jesaja 45:8 leest: *“Druipt hemelen van omhoog! Laat de wolken vloeien van gerechtigheid en de aarde zich openen opdat het heil ontluike en de gerechtigheid ontkieme eveneens!”* (rorate caeli desuper et nubes pluant iustum).

27 – De dichtkunst, fakkel van het Eeuwig Woord

Het begrip van de donkere nacht komt uit een kort gedicht dat door de grote mysticus Johannes van het Kruis is geschreven tijdens zijn negen maanden opsluiting in de kleine akelige cel van een kloostergevangenis. Jaren later heeft hij vers na vers van dit

66) Deze paragraaf is deels letterlijk ontleend aan “De Missie van een Genie – De spirituele wereld van orangist Willem Bilderdijk” van Bert Engelfriet – Buijten & Schipperheijn, Amsterdam # 2010 (p. 158).
67) Opmerkelijk voor die tijd is dat de door hen gestichte nieuwe kloosterorde conversos opnam. Anna van de H. Bartholomeus, in wiens armen Theresia van Avila stierf, stichtte het karmelietessenklooster in Antwerpen. Daar waren ook tot het Katholicisme bekeerde Calvinisten welkom.

gedicht uiteengezet in de verhandeling van “De Donkere Nacht van de Ziel”. Hij sprak over de donkere nacht als een ervaring van geestelijke zuivering waarin alle lichamelijke en psychologische voldoeningen ontledigd zijn om de ziel in de tegenwoordigheid van niemand anders dan de lichamelijk onzichtbare God te stellen – en daarom is dit in menselijke taal ‘donker’ – terwijl de persoon onderworpen is aan de stille werking van de goddelijke genade. Johannes van het Kruis definieert die nacht ook als de naaktheid en vrijheid van de ziel, opdat de eenheid met God kan worden verwezenlijkt, ook aangeduid als de opklimming van de Karmel.[69] “De Donkere Nacht” wordt als een van de beste gedichten beschouwd die de Spaanse literatuur heeft voortgebracht.

Net als deze 16e eeuwse mysticus was ook Bilderdijk een groot dichter, een van de grootsten die het Nederlandse taalgebied heeft voortgebracht. *“De dichtkunst is voor hem een fakkel die het goddelijk karakter van de schepping opklaart, een vuur dat het hart zuivert en een licht dat zekerheid geeft omdat het de ordening der schepping leert, de eenheid van alle kleine verscheidenheden in één grote conceptie.”* [70] En ook: *“De dichtkunst legt de natuur geen orde op, bootst haar ook niet na, maar openbaart door het woord haar wezen: de taal moet de ziel van de ontvanger van de woorden verheffen naar het eeuwig Woord.”* [71] Bilderdijks conceptie over de rangorde van de wetenschap in relatie tot het ‘gevoelen’, of goddelijke inspiratie, past binnen de kerkelijke traditie. Zo merkt hij samen met Sint Anselmus (1033-1109) op, die over de essentie van kennis heeft geschreven, dat de mens God door de kracht van zijn verstand ontdekt en door woorden, maar dat het hart noodzakelijk is om God in zijn ondeelbaarheid te leren kennen …en zelfs dán! Het brandend verlangen God te leren kennen, het Woord dat boven elk woord is verheven, wordt altijd onvoldoende bevredigd! [72] Dit sluit aan bij wat de Grote Conchita van Mexico (1862-1937) zegt: *“En ik dacht al die tijd dat de gave van kennis een aan de mens geschonken talent is om uit boeken te leren! Nu begrijp ik dat het een gave is die direct naar het hart gaat en de ziel verlicht…”* [73]

28 – De opklimming van de Karmel

Het gedicht van De Donkere Nacht verwoordt de reis die de ziel maakt vanuit haar lichamelijk tehuis naar zijn vereniging met God toe, zo lees ik in Wikipedia. Welk een treffende gelijkenis met Bilderdijks woordkeuze waarmee hij zijn eigen literaire werk beschrijft! De discussie gaat verder:

> «« Het gebeurt tijdens de mystieke nacht, beeld van de ontberingen en moeilijkheden die de ziel ondervindt om deze wereld los te laten, dat de ziel het licht van de vereniging met de Schepper bereikt. Er zijn verschillende

---

68) “Moments of Reprieve” (een tijd van uitstel) van Primo Levi # 1981,1985 (pp. 41-42): “She (the Shekina) let herself be enslaved and is here around them, in this exile within exile, in this home of mud and sorrow.”

69) “The ascent of Carmel” (De Beklimming van de Karmel) is de titel van een boek met de verzamelde geestelijke werken van Sint Johannes van het Kruis.

70) Engelfriet, ibid p. 173.

71) Engelfriet, ibid p. 189.

72) Bilderdijks visie aangaande de rangorde van de wetenschappen vinden we terug in zijn geschrift: “Verhandelingen ziel-, zede-, en rechtsleer betreffende” - Leiden # 1821 (p. 158). Hijzelf verwijst niet naar Anselmus. Zie ook Engelfriet, ibid p. 137.

73) “La vie dans L’Esprit Saint” van Concepción Cabrera de Armida (Conchita), een bloemlezing samengesteld door Dominique Reyre – Éd. de l’Emmanuel, Paris # 2009 (p. 64). De ‘achtenswaardige’ Conchita was moeder van negen kinderen en kwam uit de betere stand. Zij heeft een immens œuvre nagelaten (60.000 pagina’s), een soort dagboek dat zij in samenspraak met God neerschreef.

stadia op deze reis in de nacht, die in de opeenvolgende refreinen van het gedicht van Johannes aan bod komen. De hoofdlijn is de pijnlijke ervaring die de geliefde ondervindt in zijn of haar streven naar geestelijke rijpheid en vereniging met God. »»

Wie was Willem Bilderdijk?

Willem Bilderdijk (1756-1831) was een Nederlands geschiedkundige, taalkundige, dichter en advocaat. Als privaatdocent gaf hij les in de vaderlandse geschiedenis aan leerlingen van naam, waardoor hij indirect grote politieke en religieuze invloed uitoefende. Zijn voornaamste leerling Isaäc da Costa publiceerde in 1823 het geruchtmakende en geheel in Bilderdijkiaanse trant geschreven "De Bezwaren tegen den Geest der Eeuw". Bilderdijks reactionaire denkbeelden leidden tot heftige polemieken, die hem meer vijanden dan vrienden verschaften. Een van zijn belangrijkste tegenstanders was de Katholieke apologeet en historicus Joachim le Sage ten Broek, die hem regelmatig aanviel op zijn godsdienstige overtuigingen en hem in een openbare brief uitnodigde terug te keren naar de Katholieke Kerk. Willem Bilderdijk was een veelzijdig man, een visionair, in een politiek en cultureel woelige tijd. Van dichtbij maakte hij de gevolgen mee van de Franse Revolutie en hij werd zelfs uit de Nederlanden verbannen omdat hij de regering onder het Frans regiem weigerde te erkennen.

Door velen is hij verguisd, afgeschreven. Mijns inziens volkomen onterecht. De grote Busken Huet noemde Bilderdijk een *"nachtegaal onder de bastaardnachtegalen",* waarmee hij zijn grote appreciatie voor Bilderdijk gestalte gaf. Busken Huet levert weliswaar kritiek op zijn afwijkende Messiaanse pretenties, maar trekt zijn integriteit niet in twijfel en vergelijkt hem zelfs met Koning David die al dichtend zijn vijanden beschimpt.

In een interview in het Rotterdams Dagblad van 30 november 2010 zegt Dr. Bert Engelfriet: *"Ik vraag me af op hoeveel middelbare scholen er nog substantiële aandacht aan Bilderdijk wordt besteed. Al in zijn eigen tijd heeft hij een bepaalde reputatie gekregen, ...en raak die maar weer eens kwijt! Aan de Beweging van Tachtig uit de 19e eeuw, die radicaal had gebroken met de oude literatuur, hebben we het bijvoorbeeld te danken dat hij de naam kreeg dat hij retorische poëzie schreef: veel vorm maar weinig inhoud. Het Bilderdijkmuseum in Amsterdam, waar ik ooit lid van was, behandelt hem ook als een soort antiquiteit. Volstrekt misplaatst wat mij betreft. En met Busken Huet bevind ik me op dit punt niet in het slechtste gezelschap."*

Ondergetekende begrijpt zelf nauwelijks wat de mystieke opklimming tot God inhoudt. Pater Grégoire, die zijn leven lang de mystieke weg had bestudeerd, begint in het voorwoord van een boek over Johannes van het Kruis met te stellen dat zijn kennis ontoereikend is om uit te leggen en te laten begrijpen wat de donkere nacht betekent. Dus als u, lezer, sommige uitdrukkingen moeilijk kunt vatten, dan kunnen wij elkaar de hand reiken. Het feit dat u verder leest, toont aan dat de mystieke nacht u niet geheel vreemd is. Want de kloof tussen de verwijdering van God en het ervaren van Gods tegenwoordigheid loopt midden door iedere persoon heen. Een echte Christen voelt zich bezwaard, zelfs een gevangene, in dit lichaam van bederf. (Rom. 7:24) Het Hebreeuws voor balling betekent ook gevangene. De vervoering die Bilderdijk en Johannes van het Kruis ondervonden was hoogst uitzonderlijk, maar ligt straks in de voor de mens herstelde paradijselijke staat binnen ieders bereik. Het is de val in het Paradijs die een scheiding teweeg heeft gebracht tussen ons en God en tussen mensen onderling. Van toen af aan werd de mens de eeuwige balling. Onze ellendige toestand is dus oorspronkelijk niet door God gewild, alhoewel de val niet geheel zonder voordeel is. Want bij de 'terugkeer thuis', de her-'één'-iging, zal er een onvergelijkelijke vreugde zijn. Wie eens, door bijvoorbeeld een ongeval, blind is geworden, zal extatisch

zijn als door een operatie het zicht weer helemaal is hersteld, een vreugde die anders nooit gekend zou zijn.

Voor die terugkeer, zo geeft Johannes van het Kruis aan, dient men zich in het pijnlijk proces van wat het normale leven inhoudt van alle sensualiteit en natuurlijke neigingen te ontdoen, zelfs van de herinnering daaraan, want het onreine en het reine (God) hebben geen gemeenschap met elkaar. En vooral, zo zegt hij, moet men de geest niet dwingen. Het verlangen naar dat samenzijn, dát mag wel gekoesterd worden als bij de hinde die dorst naar water. In passiviteit dient men zich tot God te richten en af te wachten totdat Hij zich gewaardigt tot ons te komen.[74)] Immers het Woord zegt: *"Keer je ogen van Mij af, want zij doen Mij wegvlieden."* (Vulgaat, Hooglied 6:5) Dat betekent dat de ontmoeting ook aan hen is voorbehouden die nooit iets hierover gelezen hebben en zich daar ook niet in 'oefenen'. Men moet niet denken dat het een techniek is. Het is een gerichtheid. Hier toont zich het verschil met transcendentale meditatie. In de ontmoeting, de theologische term is contemplatie, zal God zorgen dat onze sensualiteit (de vijf zintuigen) en natuurlijke neigingen een grandioos nieuwe invulling krijgen. Na een door God geknede (geleidelijke) transformatie is voor dit soort ontmoetingen geen ontlediging meer nodig, want het oude is voorbij.[75)] Zie, alles is nieuw! (2 Kor. 5:17) Maar juist omdat 'de beklimming van de Karmel' geen techniek is maar uitverkiezing, moet u niet verbaasd staan als dit nieuwe niet voor mij of u is weggelegd, of slechts ten dele, en dat wij net als Paulus, moeten blijven worstelen tussen wat ik wil volgens Gods voornemen, en wat ik desondanks verkeerd doe. (Rom. 7:18)

Het mystieke huwelijk

Hoe kan men zich in passiviteit tot God richten? Eenvoudig: God is Liefde en uitsluitend door het beoefenen van 'heb uw naaste lief en God bovenal', kan de Heilige Geest zijn intrek in ons nemen. In een versteend gemoed kán en wíl de Heilige Geest geen woning houden en daar kan dus ook Jezus' hogepriesterlijk gebed niet worden verhoord: *"Laat hen allen één zijn, Vader. Zoals U in Mij bent en Ik in U, laat hen zo ook in Ons zijn."* (Joh. 17:21) Dat sluit aan bij wat de Grote Conchita zegt: *"Ik herinner mij deze blik van Jezus op mij te hebben gevoeld, inwerkend als een zuiverend bad ter voorbereiding op zijn komst. O! Hoe prompt wil Jezus de ziel zuiveren die Hem liefheeft! En die Hem zoekt! En die naar deze ontmoetingen verlangt!"* [76)]

---

74) "Oeuvres spirituelles de saint Jean de la Croix" – Éditions Du Seuil, Paris # 1960 (pp. 283, 305-07).

75) Het is zelfs zo, zoals ik in een boek van de uitgeverij Carmelitana las, dat Theresia's vervoeringen met het vorderen der leeftijd minder frekwent waren, wat men als een teken van innerlijke groei ziet; de geestelijk volwassen Theresia had daar blijkbaar minder behoefte aan.

76) Conchita, ibid p. 37.

Zij schrijft ook bij monde van Jezus, of ingefluisterd door de Heilige Geest:

> «« De vruchten van het Kruis (wijsheid, kracht, licht) zijn de vruchten van de Heilige Geest. Toch zijn de zielen begonnen deze zeer pure Heilige Geest van zich af te stoten doordat zij zich met hun fouten hebben bevuild. Ze blijven in het duister omdat zij Hem, die het licht is, niet aanroepen en ze zijn allen verkild omdat zij het vuur niet naderbij komen, en dat goddelijk vuur wijkt terug als het vuur van de passies in een hart oplaait. (…) Weet je wanneer Ik mijn nest maak in jouw hart? Dat is wanneer jij mijn Kruis bent geworden [het lijden dat in pure liefde wordt aanvaard en uit zelfontzegging bestaat]. Mijn nest is het Kruis en het Kruis dient Mij tot nest. Mijn nest heeft altijd de vorm van een kruis. (…) Zorg goed voor mijn nest, want er zijn drie vijanden die op zijn vernietiging uit zijn: de wereld, de ijdelheid en de trots. Zodra deze vijanden mijn nesten aanraken, wil Ik ze niet meer, zoals overigens ook de duiven op aarde dat niet willen zodra iemand ze aanraakt. (…) De enige remedie om dit grote onheil te voorkomen is om mijn nest voor de blikken van de mensen te verbergen, verberg het, mijn dochter, verberg Mij met de grootste zorg. »» [77)]

29 – In zielsverrukking onttrokken

De mystieke nacht gaat samen met de zielsverrukking als de ziel vanuit het aardse in het hemelse wordt opgetrokken, wat Paulus de derde hemel noemt: (2 Kor. 12:2-4)

> «« Ik ken een volgeling van Christus die veertien jaar geleden tot in de derde hemel werd weggevoerd – in zijn lichaam of buiten zijn lichaam, dat weet ik niet, dat weet God alleen. Maar ik weet dat deze man – in zijn lichaam of zonder zijn lichaam, dat weet ik niet, dat weet God alleen – werd weggevoerd tot in het Paradijs en dat hij daar woorden hoorde die aan geen [sterfelijk mens in zijn huidige toestand] mogen worden meegedeeld. »»

Het is een toegetrokken worden tot God, géén vereenzelviging met de natuur, en dat laatste is de kenmerkende conditie is van hindoeïstische- of transcendentale meditatie, waarbij opvalt dat men in het middelpunt tussen de chakra's in[78)] in het totale niets verblijft (Hebr. b'lee mah: dat wat zonder iets is, of 'zwijgen'), om vervolgens via de chakra's in de innerlijke odyssee hogerop te klimmen [79)] naar versmelting toe met de natuur (Brahman). Dit verduidelijkt dat het een surrogaatervaring betreft voor de eenwording met God en daarom een ernstige vorm van afgodendienst is. Want het

---

77) Conchita, ibid pp. 44-46. Dat er geschriften bestaan over de ervaring van de 'eenwording' is nooit op eigen initiatief, soms in directe opdracht van God of op ernstig verzoek van de naaste omgeving of van een biechtvader, zoals in het geval van Theresia van Avila, die dat met tegenzin deed en liever was gaan spinnen. Haar geschriften worden een mijlpaal in de geschiedenis van de mystiek genoemd. Maar datzelfde gaat ook op voor die van Johannes van het Kruis.

78) Het woord chakra verwijst naar kolkende wielen van energie. Volgens de oosterse leer liggen een aantal van deze 'wielen' op de menselijke wervelkolom waarbij iedere stap overeenkomt met een bepaalde illuminatie of gemoedstoestand.

79) Odyseuss betekent 'weg naar God' (odos Zeus). De Odyssee is het epos van Odysseus' rondzwervingen. Via de odyssee in zijn binnenste zelf ondergaat onze held een serie initiatieriten die hem naar de zwartheid beneden leidt, hier Hades genaamd. Als hij na zijn inwijding terecht komt bij de godin Calypso is hij allesbehalve gelukkig en valt ten prooi aan hevige aanvallen van wanhoop. Odyseuss kiest weer zee, waar hij door de capriolen van wind en zee wordt meegesleurd. Dat is het lot van hen die de alternatieve weg bewandelen. Zij lijden aan de 'tedium vitae' (zwaarmoedigheid) in ruil waarvoor ze met genialiteit worden begiftigd, de genialiteit van Gods tegen-stander, de Luciferiaanse engel des lichts.

schepsel, of het nu het gehele universum betreft of een stukje ‘natuur’ (hoe onschuldig klinkend!), mag niet voor de Schepper zelf worden verruild. De mens is gemaakt om God bij hem te laten inwonen en geen ander. Onze God is een jaloerse God. Een ergere belediging bestaat er niet voor onze geliefde als wij iets anders in ons laten wonen in een afwijzing van onze geliefde, onze God! De autonome mens, de individualistische eenling, is letterlijk ‘waan’-zin. Men behoort het een toe of het ander. Een tussenweg bestaat niet. Die in de autonome mens gelooft, staat reeds met één been in de Hel!

De Transfiguratie op de Berg (Rafaël, voltooid door Giulio Romano)

Het zich laten toetrekken tot God past typisch bij Bilderdijk. In het gedicht “De Geestenwareld” beschrijft hij de ervaring van zielsvervoering waarin zwaarte, ruimte en tijd zijn opgeheven: [80)]

Zo sprak ik, als mijn ziel een zacht gevoel ontwaarde,
Dat me aan mij-zelv’onthief en aan dees kwijnende aarde.

Deze mystieke ervaring toont een duidelijke scheiding van lichaam en ziel. Via de zintuigen van het lichaam kan de dichter niet meer met de hogere wereld communiceren. Vandaar dat hij via het dieper bewustzijn (der mystieke nacht) tot de goddelijke wereld tracht op te klimmen.

Geen stof meer, docht mij, trok mijn denkvermogen aan,
Ik ademde geen lucht, noch voelde ‘t hart mij slaan.
Maar was van heldre glans doorwemeld en doortogen.
‘t Was heel mijn’ lichaam licht, en duister voor mijne ogen.

80) Engelfriet, ibid pp. 196-97 (geciteerd tot aan: ...werd geboren).

Het ‘lichaam licht’ waarvan hier sprake is, is geen stoffelijk lichaam, maar een ‘kleed van heiligheid, uit kracht der ziel gesproten’. Het wordt ook wel ‘lichtlichaam’ genoemd.

‘t Gevoel mijns aanzijns werd veredeld en vergood.
Een hoger zintuig dan mij eigen was, ontsproot,
En de opgetogen ziel, in God en Geest verloren,
Zich dompelt in de bron waaruit zij werd geboren.

30 – Van eenwording tot dienstbaarheid

In de Hemel is de triomferende kerk. Hier op Aarde de strijdende. Als wij meedelen in Jezus’ verheerlijking gaat dat samen met het staan in zijn bediening, in het bijzonder in de bediening der verzoening. Door de omvorming van de natuurlijke mens wordt ons bidden en doen door God bekleed, wat zich in een vruchtbaar leven uit. Beiden, Theresia van Avila en Johannes van het Kruis, hebben een stempel op hun tijd gedrukt, ondanks het fel tegen hen kerende verzet. En van Willem Bilderdijk kan dat met evenveel recht gezegd worden.

Het dienstwerk waar Theresia en Johannes in stonden was primair die van het gebed, de voornaamste bezigheid van hun kloostergemeenschappen. Wij moeten niet denken dat gebed alleen uit woorden bestaat. Het zien van misstanden om ons heen die ons hart doen lijden uit sympathie voor hoe ze Gods majesteit en oneindige goedheid beledigen, dat soort gebed is een ware parel. De innerlijke pijn, de zielesmart is het belangrijkste, want Jezus’ lichamelijk lijden was slechts het overlopen van de beker. Daarom dat Hij nog voor zijn gevangenneming bloed zweette. Het moge duidelijk zijn dat slechts zij die de ‘eenwording’ tot op zekere hoogte hebben ervaren – wij zouden nu zeggen: die leven uit de volheid van de Heilige Geest – dat alleen zij echt met God kunnen meevoelen (begrijpen is anders). Heiligen zijn eigenlijk mensen die ‘mede’-lijden hebben met God. Jezus’ dienaren zullen elke keer als ze zonde zien een deel van zijn kwelling in hun binnenste voelen. Denk aan godslastering, bandeloosheid, wreedheid, oorlog en abortus. De mystieke nacht is er niet ter afzondering en extatisch geluk, maar dient een doel, net als bij de verheerlijking op de berg. (Mt. 17:1-13) Van de hoogten van Tabor[81)] op naar de hoogten van Golgotha! En van Golgotha naar de hoogten van Pinksteren!

81) Volgens oude overlevering vond de verheerlijking plaats op de Tabor. Een alternatieve overlevering wijst op de Hermon.

Het eeuwige leven, dat is dat zij U kennen, de enige ware God.
(Joh. 17:3)

De Barmhartigheid van God is… de héérlijkste, téderste
en meest bevrijdende Gave van God in zijn Totaliteit,
zoals ik "God-Zelf" heb ervaren tijdens mijn unieke Godservaring
en "Openbaring van zijn oneindige Liefde en Licht aan mij…"

Ik zweefde letterlijk en figuurlijk – als het ware
in zijn Alomvattende en Immense Liefde rond…
Er was geen begin noch einde… in God!
Zweven houdt in : "een volledige bevrijding
van de zwaartekracht van de zonden
die ons terneerdrukken op aarde!"

Ik ervoer "God" als de "Gans-Andere",
totaal met niets te vergelijken op aarde,
en al zeker met géén aardse woorden te beschrijven!
Hij gaf me te kennen: "Ik ben de ALFA en de OMEGA"!!
God gaf mij een "ongewoon zalig gevoel, alsof ik Hem
altijd al heb gekénd en Hij mij door en door kénde,
tot zelfs élk haar op mijn hoofd…"

Al deze gevoelens en de hele "beleving en ervaring zelf,
heel even in God te mogen zijn", waren zo sterk,
dat niets of niemand, ook de tijd niet,
mij hierdoor aan het twijfelen kan brengen!
Ik wist gewoon: "DIT IS GOD!!!"
Hij gaf me een héél, héél gerust gevoel!
Het was waarlijk "een thuiskomen in het Licht, in God dus"!
Hier hoorde ik er compleet bij, ontegensprekelijk!
Dit was het gevoel van "totale en gelijk ook doodgewone acceptatie"!
Ik moest niets doen om geaccepteerd te worden in dit "Licht"!
Het was of ik "eindelijk de Ware Liefde vond"!
De Liefde die ik onbewust altijd had gezocht!
Nu was ze er, en hoe??!!

Nooit zou ik van zo'n ervaring hebben kunnen dromen!
Ze was héél, héél zacht en intens en realistisch,
zoals ik nog nooit "de realiteit" ervaren had!
Ik voelde de ganse tijd zoiets van:
"Wauw!!" "Wat is dat hier?? Zou dit God zijn??"
Onmiddellijk kreeg ik de bevestiging,
waar ik al niet meer aan twijfelen kon!
Hij liet me weten: "IK BEN DE ALFA EN DE OMEGA".

Eigenlijk heb ik daar in dat "Licht van God" enorm
véél kennis opgedaan over de hoedanigheid van God!!
Hoe Hij is! Wie Hij is! Hoe nederig Hij wél is!
Hoe téder Hij wel is! Hoe Barmhartig Hij is!
Hoe Zacht en hoe Zoet Hij wél is!
Ik dacht: "Nu begrijp ik de aanroeping van:
"Jezus, Zoetheid der harten, ontferm U over ons!"

Ondertekend: Vaders kleine Marylove

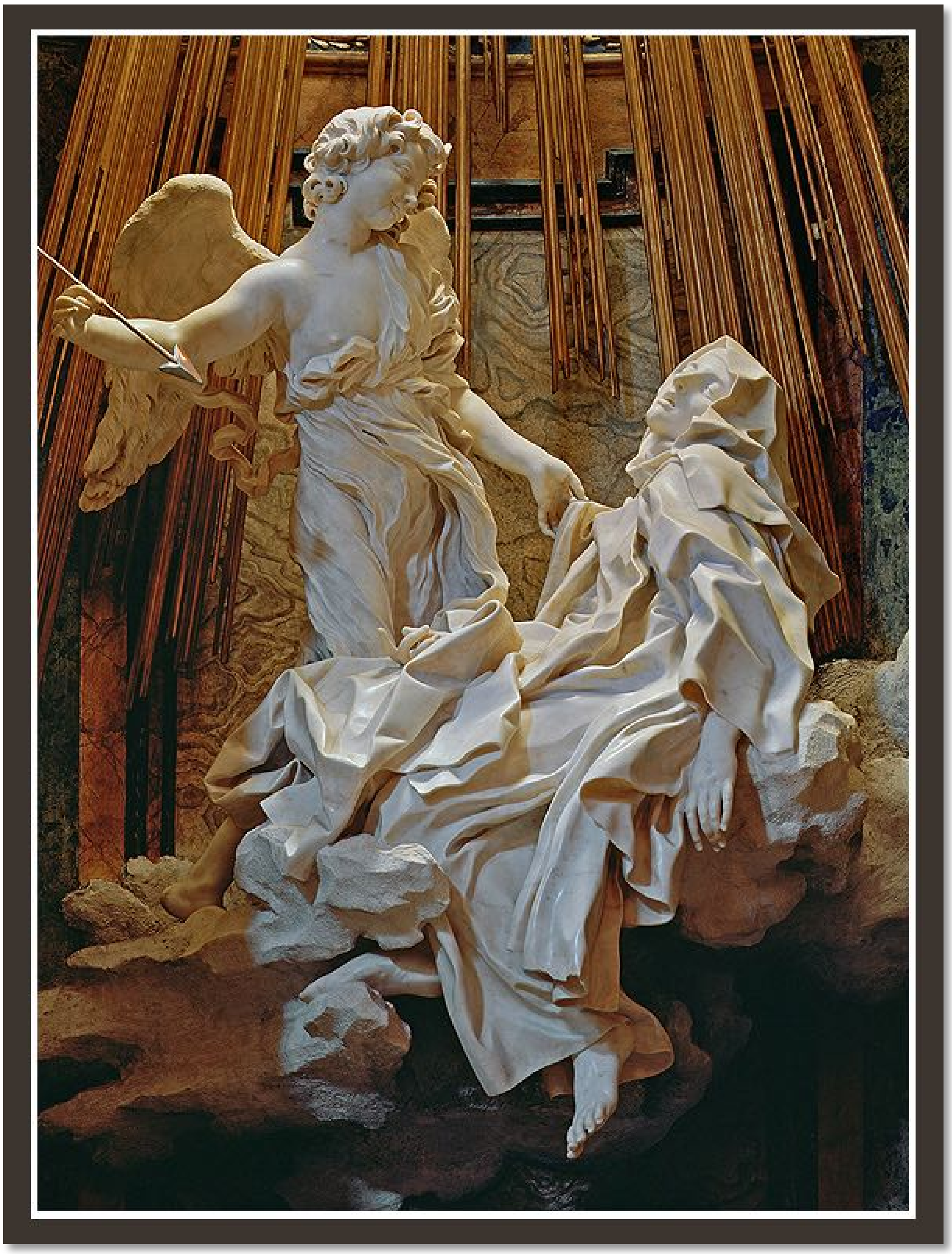

Transverberatie van Sint Theresia van Avila
Deze dag wordt elk jaar op 26 augustus gevierd.
Avila's feestdag is op 15 oktober.

De term transverberatie komt vanuit het Latijnse 'transverberare' en betekent 'doorboren' of 'doorsteken'. In de mystieke literatuur is het ook wel gekend als 'ferita', een Italiaans woord dat 'wonde' of 'hartzeer' betekent. Het wordt dikwijls aangeduid als de serafijnse aanval omdat het gewoonlijk vergezeld gaat van een visioen van een engel die de wond toebrengt – een liefdewond die de ziel met liefde voor God ontvlamt. Gelijkertijd is het een uitzuivering, wat de pijn veroorzaakt, want anders zou de ziel niet tot die bijzondere staat van vereniging met God kunnen worden verheven.

RECENSIE

‘De Missie van een Genie’

Ondertitel : De spirituele wereld van orangist Willem Bilderdijk (1756-1831)

Schrijver : Bert Engelfriet

Uitgeverij : © 2010 Buijten & Schipperheijn – Amsterdam

In 1989 leverde Engelfriet een bijdrage aan een symposium over Bilderdijks persoonlijke bibliotheek, dat in een bundel verscheen. In 1995 promoveerde hij op het onderwerp “Bilderdijk en het Jodendom”. En in 2006 publiceerde hij in “Abraham zien” over het perspectief op Israël door schrijvers in het Westen. Daarenboven verschenen regelmatig artikelen van zijn pen over Bilderdijk.

Eerst de titel. Met ‘genie’ doelt Engelfriet op het denken dat de autonome geest overschreidt. De illusoire autonomie van de mens is een geliefd onderwerp voor Bilderdijk. *“Onder invloed van het denken van de Franse filosoof Descartes (1596-1650) is het denkende ik verzelfstandigd; dit subject bestaat slechts bij de gratie van het denken. (...) Het verstand oordeelt niet autonoom, maar is afhankelijk van de notie van het goede, dat wél zelfstandig bestaat.”* (p. 59) Engelfriet wil niet zover gaan dat hij Bilderdijk – in de dienende rol van zijn verstand – een profeet noemt, maar hij kan zich er wel in vinden dat zijn leven vanuit God werd geleefd en geïnspireerd. In zijn tijd maakte dat van Bilderdijk de onbegrepen en verguisde eenling. Hij probeerde zich te laten dirigeren door goddelijke ingeving en liet zijn hart niet knechten door de geest des tijds, de geestdrijverij van de demos. Nog steeds wordt zijn religieuze en literaire erfenis miskend, laatst nog in 1998, bij de publicatie van “Hogere Sferen” door Joris van Eijnatten, die hem uitmaakte voor een onbescheiden en luidruchtige individualist

en een lage dunk had – totaal onterecht – voor de manier waarop Bilderdijk de Christelijke traditie had verwerkt.

De Missie van een Genie is een knap stuk werk met een schat aan gegevens en overwegingen. Het is niet vlot leesbaar, maar wie zich de moeite getroost, wordt zeker beloond: de laatste hoofdstukken vond ik het meest interessant. Een bespreking zou nuttig zijn geweest over het soort publicaties dat in het verleden over Bilderdijk het licht heeft gezien met een uitleg waarom dit boek in een hiaat voorziet. Het mooie aan dit boek is dat het probeert de innerlijke leefwereld van Bilderdijk te ontrafelen aan de hand van zijn uitspraken, handelen en werk. Binnen zijn denken hebben het Christelijk geloof en de rol van Israël een centrale plek. Zijn opvattingen waren in zijn tijd uniek. Bilderdijk was een 'oorspronkelijk' denker (voor de componenten daarvan zie p. 97 e.v.), waarbij wel gelet dient te worden op zijn gebruik van de term 'vernieuwend', want niet elke nieuwe gedachte is geworteld in het goddelijke, alleen de uiting van het goddelijke is oorspronkelijk, zo vond hij.

Als orangist en zo vlak na de Franse Revolutie had Bilderdijk veel te zeggen over de te volgen staatsinrichting. Via zijn leraarsfunctie heeft hij veel invloed gehad op enkele grote mannen uit zijn tijd. Groen van Prinsterer was zijn leerling alsook Isaac da Costa. Dat zegt genoeg.

Bilderdijk was een gedreven mens die zich niets aantrok van de communis opinio, wat niet weerhield dat ook hij een kind van zijn tijd was. Niemand kan zich aan de stroom onttrekken. Hij was veel belezen, een autodidact, en kende dus de gangbare filosofen en kan daar aan gespiegeld worden, alhoewel hij altijd een eigenzinnige uitleg had (in de positieve zin des woords). Hij was ook vertrouwd met de mystieke schriften van het Jodendom en dat komt hier in dit boek goed tot uiting. Engelfriet zet de ideeën van Bilderdijk af tegen de denkers uit zijn tijd. Ter illustratie: Descartes, Goethe, Hegel, Kant, Leibnitz, Newton, Nietzsche, Rousseau, Schopenhauer, Spinoza en Voltaire worden bij elkaar op 179 pagina's genoemd, waarbij Kant de kroon spant met 36 pagina's en Leibnitz een goede tweede is met 31. Deze numerieke opsomming geeft aan dat die vergelijkingen het hele boek doorlopen, en Engelfriet doet dat op vaardige wijze.

Voor liefhebbers van de vaderlandse geschiedenis en voor hen die voor Nederland nog een religieuze toekomst zien weggelegd, een terugkeer tot God, ja, voor hen is dit boek uitermate geschikt.

APPENDIX 13

Onze Haren Mantel, of de Wezensaard van het Occulte

Er is een wat typische profetie van de Profeet Zacharia die aangeeft hoe God over zogenaamde toverkunst denkt en waarzeggerij. Hij vertelt dat God in de messiaanse eeuw niet zal toestaan dat er nog profeten zijn die een haren mantel aandoen om te liegen. Een haren mantel betekent dat ze door dierlijke instincten worden bestierd. Ook Johannes de Doper droeg een haren mantel,[82)] maar God had hem in de school van ontbering gelouterd waardoor hij meer op een engel geleek dan een mens. Zelfs als ze Gods ingevingen krijgen zijn de leugenprofeten als stoorzenders die hun eigen geluid produceren en daar zijn ze nog erg trots op ook. Het volgende is geparafraseerd:

> «« Op die dag, is de godsspraak van Jahweh der heirscharen, zal Ik de valse profeten, die met een onreinge geest zijn behept, het land uitjagen. Als iemand zich voor zo'n profeet durft uit te geven zullen zijn eigen ouders zeggen: *"Je blijft niet leven want je spreekt leugens in Gods Naam."* Als die zoon desondanks als leugenprofeet blijft optreden zullen zijn vader en moeder hem doorboren zodat hij sterft. Op die dag zullen al dat soort profeten zich schamen over de visioenen die ze krijgen toebedeeld, en zullen ze zich niet met een haren mantel (het wereldse, zelfs kosmische) durven bekleden om leugens te spreken. Neen, zo iemand zal zeggen: *"Ik ben geen profeet, ik ben maar een boer; ik heb een akker gehad van kindsbeen af."* En als men hem vraagt: *"Waar komen dan de wonden in uw handen vandaan",* zal hij antwoorden: *"Die zijn mij in het huis van mijn vrienden toegebracht."* »»

Ter verduidelijking van de betekenis van haren mantel of de magie uit het gewone, dus van wat in het onzichtbare deel van de kosmos ligt opgesloten, richten we ons nu op de homeopathische methode als voorbeeld van een in wezen occulte praktijk, iets waar we ons volgens Leviticus 19:31 niet mee bezig mogen houden.

Homeopathie is een geneeswijze die tussen 1790 en 1843 is ontwikkeld door Dr. Samuel Hahnemann, een Duitse arts. Homeopathie functioneert op zijn best bij een zo grote verdunning van de werkzame stof, zodanig dat er haast geen of geen moleculen van de oorspronkelijke stof meer aanwezig zijn. Hahnemann beweerde dat homeopathie functioneert door *"een condensatie van kosmische energie".* We zitten met dit soort terminologie op occult terrein gebruikmakend van een esoterische taal die heel moeilijk verstaanbaar is! Het is net als reiki een genezing met kosmische energie (energy healing). Zo bezien staat kosmische energie gelijk aan occulte energie, dus voor het oog verborgen! Een wetenschapper kan niet zeggen hoe homeopathie functioneert omdat het onmeetbare buiten zijn terrein ligt. Alleen de genezing kan worden waargenomen, want het werkt niet fysisch/chemisch. Er is ook geen placebo effect, want het

---

82) In Genesis 37 is de veelkleurige mantel van de Patriarch Jozef, zoon van Jakob, het sierlijke gewaad dat zijn vader hem schonk in een plaats genaamd Vayeshev (וַיֵּשֶׁב - Hebreeuws voor 'en hij leefde'). Deze iriserende mantel is antitype op het haren kleed en staat voor de ongeschonden profetische gave die Jozef had ontvangen van de allerheiligste God, die de allerhoogste veelkleurige wijsheid bezit (Ps. 104:24, Ef. 3:10), die alleen Hij het zijne mag noemen. Het geborduurde kleed is ook een beeld van Gods schepping, waarin duizenden ogenschijnlijk ongerelateerde draden tot één glorieus patroon zijn vervlecht. De Popol Vuh ("The Nexus", David Allen Deal, p. 16 #1993) vermeldt trouwens dat Jozefs beenderen tijdens de Exodus in een kist werden meegedragen terwijl hij dit mooie gewaad droeg (zijn lijkwade), een detail dat noch door Flavius Josephus noch de Talmoed wordt aangehaald, maar wat niet onwaarschijnlijk lijkt. In 1 Koningen 19:19 werpt Elias de profetenmantel naar Eliseus; wéér datzelfde beeld van een mantel en de gave van profetie.

kan dieren genezen. Een psychosomatische genezing bij dieren is onmogelijk! Er is voldoende aangetoond dat homeopathie een therapie is die werkt alhoewel het geen allopathisch geneesmiddel dat door de aanwezigheid van een materiële stof werkt. We spreken hier over immateriële substanties. Immatrieel wil zeggen 'geestelijk'. Nu zijn ook die substanties door God geschapen met een nuttig doel voor ogen. Wat is dan het probleem? Het zijn niet zozeer die onwaarneembare stoffen of energieën die het probleem vormen bij de aanvaarding van homeopathie door oprechte Christenen, maar eerder de wezens die tegen God in opstand zijn gekomen en deze ruimte zijn gaan bewonen, en die weinig sympathie koesteren voor ons mensen voor wie God een speciale bestemming heeft weggelegd – om jaloers op te worden. De beoefenaars van 'energy healing' spreken bij voorkeur over het 'astrale gebied' dat zich met zijn energieën tussen het goddelijke en materiële bevindt. En dit nu zou via de homeopathische techniek kunnen worden aangeboord. De term astraal komt uit de astrologie en dient eerder met de Bijbelse term kosmos te worden vervangen.

Dit astrale gebied noemt de Apostel Paulus de hemelse gewesten: *"Want wij strijden niet tegen vlees en bloed, maar tegen de overheden, tegen de machten, tegen de wereldbeheersers van de duisternis van dit tijdperk, tegen de geestelijke machten van het kwaad in de hemelse gewesten."* (Ef. 6:12) Het lijkt logisch dat deze tussenruimte op de een of andere manier moet worden doorkruist (voor sommigen bliksemsnel) om bij onze bestemming in het hiernamaals uit te komen. Het is de gewaarwording van deze tussenruimte die overeenkomt met wat in wetenschappelijke kringen bekend staat als de 'Bijna-doodervaring' (BDE), een term die door Raymond Moody is gelanceerd. Het is deze regio die tijdens ons gebed overwonnen moet worden, wat soms alleen lukt na aanhoudend gemeenschappelijk gebed, of door te vasten. Een doorbraak wordt aanschouwelijk gemaakt door de vuur- of wolkkolom die in de woestijn op het tabernakel rustte. (Ex. 40:34-38, Num. 9:15-19) Aldus werden de Israëlieten tijdens hun veertig jarige trektocht tegen de boze machten beschermd en kon God gemakkelijker in de dagelijkse behoeften van zijn volk voorzien. Eenzelfde doorbraak vindt telkens plaats tijdens het Heilig Misoffer wat daarom een perfecte gelegenheid geeft om onze gebeden aan God voor te leggen.

Het is helaas niet vast te stellen hoe die kosmische entiteiten (energieën, wanhopig dwalende geesten, demonen) op de een of andere manier effectief betrokken zijn bij homeopathie. Het is en blijft een mistig gebied. De kernvraag is: wat gebeurt er precies bij het potentiëren? Potentiëren of dynamiseren is een bereidingswijze van een homeopathisch geneesmiddel, waarbij een werkzame stof herhaaldelijk en opeenvolgend wordt verdund wat met intensief schudden samengaat. Om een indruk te krijgen van wat een verdunning inhoudt: D10 komt overeen met een druppel in een zwembad; D20 met een paar druppels in de Noordzee. Een verdunning van D100 is heel normaal (10 tot de macht 100). Sommige oplossingen zijn zo sterk verdund, dat het zeer onwaarschijnlijk is dat er ook maar één enkel molecuul van de oorspronkelijke werkzame stof in een dergelijk flesje zit. Derhalve kan de werkzaamheid van zoiets uitsluitend geestelijk zijn. Daarmee begeven we ons buiten de experimentele natuurkunde dat zich uitsluitend bezighoudt met het waarneembare en zich voor het occulte/onzichtbare afschermt. Maar dat bewijst nog niet dat het onwerkzaam is. Het is en blijft bijzonder irritant met een methode van doen te hebben die werkt maar wetenschappelijk onverklaarbaar is.

De immateriële kosmos is bezoedeld - een bezoedeling die zal worden verwijderd door de toepassing van Christus' bloed, waarover de hoofdstukken 8 en 9 van de Hebreeënbrief spreken in termen van het hemelse tabernakel. De reiniging daarvan, zoals aangekondigd in 2 Korintiërs 5:19, zal de poort openen. Het oudtestamentische tabernakel is in de Joodse traditie altijd gezien als een representatie van de kosmos. Heeft de reiniging ervan al plaatsgevonden? Nee, want anders zou de profeet Zacharia, in een

voorstelling van het Vrederijk, niet van een leugenprofeet spreken. Er zal wel eens een tijd komen na de zogenaamde schoonmaking van de kosmos dat we ons dat gebied mogen toeëigenen. Thans is dat bovennatuurlijke (niet het onnatuurlijke) verboden terrein: Geen toegang! Cave canem, pas op voor de hond!

Alleen op de Grote Dag des Oordeels, aan het einde van het Vrederijk, zal de kosmische vuiligheid worden verwijderd en weggespoeld, een gebeurtenis waar we naar uitzien. Dit wordt verafbeeld door het reinigingsritueel van de mikweh, waarover ik heb geschreven in “De Aard van de Ziel” (deel 2 laatste sectie). Je kunt het boekje “Waters of Eden - the Mystery of Mikveh” van Rabbi Aryeh Kaplan lezen om er meer over te weten te komen. Gepubliceerd door de Nationale Raad voor Synagogue Jeugd in 1976, gaat het over vernieuwing en wedergeboorte. Tijdens het lezen raak je steeds meer verwonderd. Dit is echte Joodse traditie waar je je tanden in kunt zetten. Zo kom je te weten dat de God van het Oude Testament zichzelf identificeert met het doopwater. Laat ik eerst vertellen dat mikveh hoop of verwachting betekent, en ook een samenvloeiing van water, een menigte, een gezelschap. In het Boek Leviticus 11:36 ontdekken we de mikweh: *“Niettemin zal een bron of een regenbak die water bevat, rein zijn.”* Hier is in het Hebreeuws een drievoudige vermelding van hetzelfde concept (het woord mikveh slechts één keer). Dit aantal is een belangrijk element. Mikveh figureert in Genesis 1:10, in Exodus 7:19 en, zoals gezegd, in Leviticus 11:36. Drie keer vertelt de Thora dat God de mikveh is, de verwachting, en drie keer gaat het over het water van de mikveh. Daarom dompelt de Jood zich drie keer onder in het mikveh bad. Dit bad is een plaats waar (orthodoxe) Joodse vrouwen naartoe gaan voor reiniging na een menstruatieperiode, maar het wordt soms ook door mannen gebruikt en voor bekering tot het Jodendom. God noemt zich in Jeremia driemaal de Mikveh van Israël (14:8, 17:13 en 50:7). Uiteindelijk is het mikvehbad een voorafbeelding van de reiniging van de kosmos.

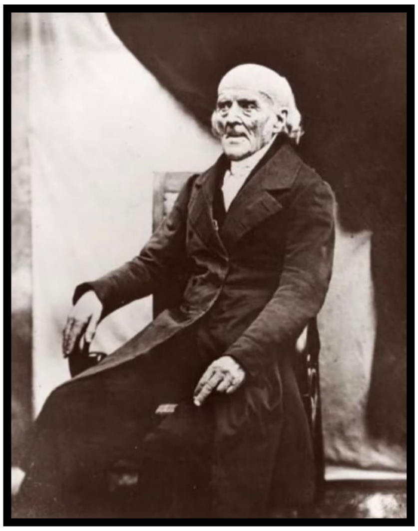

Samuel Hahnemann in 1841, kort na de uitvinding van het daguerreotype. Hahneman kwam uit 1755. John Owen uit Salisbury is de vroegst geboren mens ooit op foto vereeuwigd. In 1735 geboren werd hij 107 jaar oud.

Dat homeopathie bij de Bijbels verboden praktijk hoort, en helemaal niet zo onschuldig is als ons wordt voorgehouden, blijkt uit de ervaring van de bekende exorcist Gabriele Amorth (1925-2016), die de hoofdexorcist was van Rome. Hij bleef gissen naar de oorzaak van haar bezetenheid. Bij een exorcisme is het altijd belangrijk om het moment en de reden te vinden waarmee de deur naar steeds verdere bezetenheid werd opengezet. Wat bleek, deze dame had wel 20 jaar lang homeopathische middelen gebruikt. Dankzij die ervaring concludeerde Amorth dat deze kuren niet losstaan van de wereld van demonen! Hij ontdekte dat haar demonen namen hadden van de homeopathische middelen die ze had gebruikt! *)

Uiterst bedenkelijk is dat Hahnemann net als zijn vader actief betrokken was bij de Vrijmetselarij. Hij was lid van de loge “Sankt Andreas zu den drei Seeblättern” (Sint-Andreas tot de drie zeebladeren), in Hermannstadt, Düsseldorf. Hahnemann heeft zich ook in het taoïsme verdiept waarvan bekend is dat die zich met magie bezighoudt. Ook gebruikte Hahnemann een symbolishe taal die aan demonisme is gelieerd! Martin Gumpert publiceerde in 1945: “Hahnemann: The Adventurous Career of a Medical Rebel” (De avontuurlijke carrière van een medische rebel), uit het Duits vertaald.

Hierin wordt onthuld dat hij de leer van de occulte beoefenaar Paracelsus ontwikkelde, een medische theorie die de leer van het minderwaardige deel van de kabbala combineerde met pseudowetenschap. Hahnemann voelde zich ook aangetrokken tot de ideeën van zijn tijdgenoot Franz Mesmer (1733-1815), een Zwitsers-Duitse arts, de ontdekker van het 'animale magnetisme' (is haren mantel), later mesmerisme genoemd. Mesmer populariseerde een occulte kunst, die van oudsher werd beoefend door sjamanen en Satanisten, als een manier om mensen te controleren, tegenwoordig gekend als hypnose. In een bepaalde setting wordt het gebruikt om volledig geestgestuurde 'monarchslaven' te creëren. Marilyn Monroe was zo'n slavin. Men zegt dat Mesmer zijn hypnotische techniek alleen gebruikte om patiënten te genezen, maar dat geeft nog geen carte blanche om het toe te passen. In zijn homeopathische bijbel uit 1810, "Organon der rationellen Heilkunde" vergelijkt Hahnemann de homeopathie met mesmerisme:

> «« Ik vind het toch nodig om hier een toespeling te maken op het animale magnetisme, zoals dat heet, of beter gezegd mesmerisme. (...) Het is een wonderbaarlijke, onbetaalbare gave van God (…) door middel waarvan de sterke wil van een goedwillend persoon op een zieke [en indien kwaadwillend?] door middel van contact, zelfs zonder dit en zelfs op enige afstand, waarmee de vitale energie van de gezonde mesmerizer, deze begiftigde kracht [deels door demonen begiftigd], alsdan dynamisch in een andere persoon kan overbrengen. (…) De hierboven genoemde methodes van het beoefenen van mesmerisme zijn afhankelijk van een instroom van een min of meer vitale kracht in de patiënt [menselijk alsook demonisch?]. »» (1ste Engelse editie 1901: §293 en §294)

In diezelfde paragrafen spreekt Hahnemann over negatief mesmerisme aldus:

> «« Alle bovengenoemde methoden van mesmerisme zijn afhankelijk van een instroom van meer of minder vitale kracht in de patiënt, en worden daarom positief mesmerisme genoemd. Een tegenovergestelde manier van de toepassing van mesmerisme verdient echter, omdat het precies het tegenovergestelde effect creëert, negatief mesmerisme te worden genoemd (...) dat een monsterlijke revolutie van het hele menselijke systeem teweegbrengt, slaapwandelen [geeststuring] genoemd, waarbij de mens wordt weggerukt uit de wereld der zintuigen en meer lijkt te behoren tot de wereld der geesten (sic) – een hoogst onnatuurlijke en gevaarlijke conditie [waarbij het object wordt beroofd van het meest kostbare van alles, zijn vrije wil]. »»

Moge het bovenstaande als waarschuwing gelden om u niet met homeopathische praktijken in te laten of ander soort van onzichtbare 'energy healing' (geneeskrachtige infrarood straling is niet onzichtbaar voor instrumenten), niet omdat het niet zou kunnen genezen, maar omdat we ons daarmee op een glibberig terrein begeven waarbij ons zieleheil op het spel staat. **Een gezond lichaam voor de prijs van ons eeuwig heil? Dat doet denken aan Ezau die zijn eerstgeboorterecht voor een bord linzensoep inruilde.** Want er staat geschreven in het Oude Boek Jasher (hfst. 27): *"[De geduchte oorlogsheld] Nimrod stierf door Ezaus zwaard in schande en verachting. Vreselijk uitgeput komt Ezau thuis en zegt tegen zijn broer Jakob: 'Zie, ik ga vandaag sterven, [het is als een dodelijke kwaal], en waarom zou ik dan nog het eerstgeboorterecht willen hebben?'"*

---

*) Het hardnekkige gerucht doet de ronde dat de COVID-vaccinaties gepotentieerd werden en dat hetzelfde zal gebeuren bij elke volgende vaccinatie die wereldwijd verplicht wordt gesteld, met als opzettelijk gevolg dat de ontvanger bij elke follow-up steeds meer blind wordt voor Gods licht, het licht der waarheid, waarvan Christus zegt: "Ik ben de weg, de waarheid en het leven".

DEEL 4

Uw Wil Geschiede

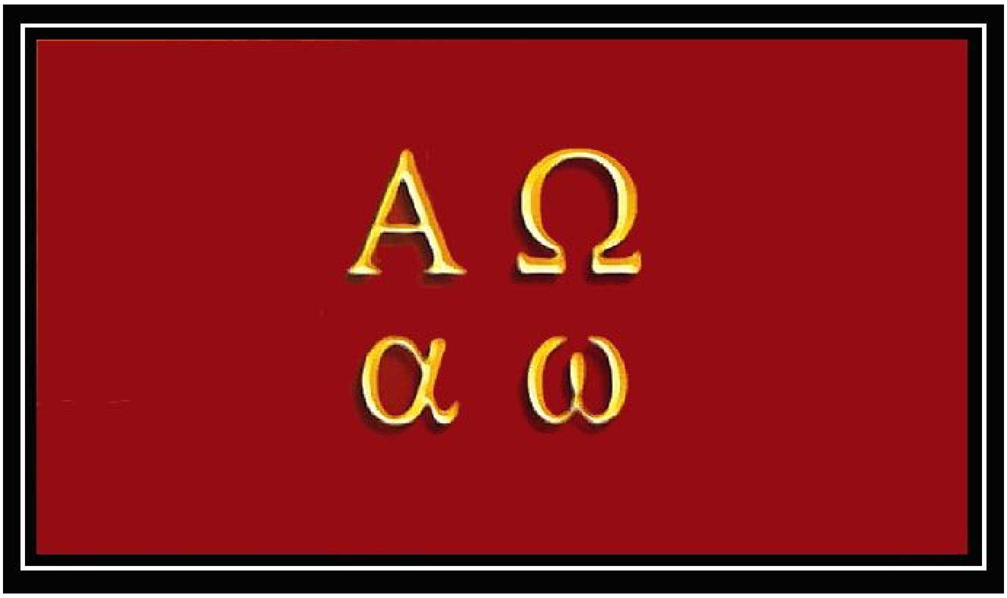

Het volstaat niet om in God te geloven als tegelijk de gedachte postvat dat zijn onderwijzingen en geboden niet hoeven te worden opgevolgd. Het geloof zonder werken is leeg. (Hebr. 6:1, Jac. 2:14-20) Het geloof beleven, vereist elke dag opnieuw een inzet om naar Gods Heilige Wil te leven. Iedere morgen zou met de simpele vraag kunnen beginnen: "Wat wilt U God dat ik vandaag doe?" Waarop niet een intellectuele maar een concrete invulling moet volgen. Onze dagindeling kunnen wij een invulling geven die op God gericht is. Dat heet nu de wil van God volgen. Ziedaar ons geloof. God moet in het centrum van ons bestaan worden geplaatst opdat Hij zijn genade in en rondom ons kan uitdelen. Hem de eerste plaats geven is aan onszelf afsterven opdat God in ons kan leven en wij ons kunnen laten omvormen en genezen door Hem, ook een zich laten leiden door Hem, vaak zachtjes en ongemerkt. Een levend en actief geloof dat Gods liefde uitstraalt voert tot het geschieden van zijn wil, volgens het gezegde: doe en God zal doen.

31 – De wet in ons binnenste

Niet ieder leeft in de omstandigheid, door factoren van buitenaf, om in de God van de Bijbel te geloven. Daar heeft God een oplossing voor gevonden, want er bestaat een wet die in ieders binnenste is geschreven. (Rom. 2:14-15) Dit beantwoordt aan de Goddelijke Wil die niemand niet kan kennen. Van kinds af aan weet elkeen dat God alleen het goede wil en het ook in de praktijk wil zien gebracht. Allen weten, tenzij deze wetenschap met kracht wordt ontkend (1 Tim. 4:1-2), dat God het boze haat, altijd en overal. Het kwade kent geen rechtvaardiging. Nooit. Ieder weet dat het goede nalaten om het kwade te doen een zware zonde is die tegen de Goddelijke Wil ingaat. Zich op Gods plaats te stellen om anderen te domineren, is een onzegbaar kwaad. Afwijzing van de impuls der genade is tegen de wil van God. Zich tegen God verzetten

waardoor men zijn roeping mist of die van anderen dwarsboomt is een zonde die, dat laat zich raden, God met afschuw vervult.

Er bestaat ook een algemene wil van God, welke is vastgelegd in de Tien Geboden. Wie weet niet dat God de eerbiediging van het leven wil, een gebod dat nu - van staatswege gesanctioneerd - met de voeten getreden wordt. Wie weet niet dat Gods Heilige Naam geëerd moet worden en dat de dag des Heeren moet worden gerespecteerd (daar is weinig van overgebleven). Iedereen zou kunnen weten dat de wederzijdse liefde tussen man en vrouw een groot goed is dat niet mag worden gelijkgesteld aan herenliefde, maar dat schijnt nu juist een uitnodiging te zijn om het wel te doen via de institutionalisering van het homohuwelijk.

Daarnaast heeft God ons het Onze Vader-gebed geleerd dat een wonderbaarlijke en eenvoudige samenvatting geeft die beantwoordt aan het streven om naar Gods wil te leven en zo is geformuleerd dat het binnen ieders bereik ligt. Maar zie waartoe dit heeft geleid! Een schamel resultaat, want duisternis bedekt de aarde. Geruchten van oorlog. Ramp op ramp. Door zijn eigendunkelijkheid heeft de mens, steeds jonger, de zin voor het kwaad verloren. 's Lands wetten hebben Gods wetten tot waardeloze vodjes papier gemaakt. De tegenwoordige mens ontkent en verloochent zichzelf; beseft zijn waarde niet meer als kind van God. Ik heb met deze mens de grotere gemeenschap voor ogen die zich van God heeft afgekeerd. Hoe zit het met die andere groep waartoe ook onze lezerskring hoort?

Jezus en Maria
Uw Heilige Kerk
Sint Jozef en alle Heiligen
In de Zeer Heilige Triniteit

J.N.S.R. 21 mei 2010

32 – Het kindschap Gods

Een goede vriend van mij, die onder het pseudoniem van Pater Familias meewerkt aan de redactie van het blad "Kindschap Gods", vertrouwde mij onlangs toe (okt. 2011) dat hij enige dagen had rondgelopen met de gedachte en het gebed:

> «« O, goede God, Gij hebt in Uw Goedheid mij in mijn heilig Doopsel tot kind van God aangenomen en mij als bijzondere taak gegeven dit geloofsgeheim levendig te houden onder al mijn medegelovigen, geef mij dan toch de genade meer te beseffen, beter in te zien, wat het inhoudt door de Drie-ene God tot kind van God te zijn aangenomen, te mogen delen in het eigen leven van God.
>
> Op een gegeven moment was het alsof me werd ingegeven: *"Nee, dat hoef je niet in te zien. Dat kun je niet beseffen, alleen maar als geloofsgeheim nederig en dankbaar aanvaarden, waarbij je wel deze twee punten in overweging mag nemen: het is te danken aan Christus' leven, lijden en sterven dat de gedoopte zielen deze allerhoogste gave ontvangen, alsook:* ***het heeft als consequentie dat een kind Gods als enige zorg en opdracht heeft de wil van de hemelse Vader in alles vol liefde te volbrengen****."* Ik vertelde dit aan een goede vriend, die aldus reageerde: *"Denk maar eens aan Sint Augustinus die ook een bepaald geloofsgeheim wilde doorgronden, maar een engel liet hem zien dat dit 'water naar zee dragen' is."* »»

Wat betreft die twee punten over het kindschap Gods, kan men denken aan de parabel van de verloren zoon. (Luk. 15:11-31) Is hij ooit niet-zoon geweest? Neen toch! Niettemin moest hij weer als zoon worden aangenomen in de betekenis van mede-erfgenaam. Als we naar Romeinen 8 kijken, waar sprake is van de 'geest van kindschap' die ons Abba doet uitroepen en doet beseffen dat wij samen met Christus erfgenaam zijn, dan ziet scribent het eerder zo: als 'weder' aangenomen kinderen van God. En kijk, dat is het geloofsgeheim dat we in dit leven niet kunnen doorgronden. Abba is correct vertaald 'vader', passend bij de volwassenheid.[83)] Echter, wie noemt in zijn gebeden God de Vader 'Pappa' met de emotionele lading van toen wij kind en zuigeling waren? (Ps. 8) De mystieke literatuur kent, zover ik weet, van geen heilige die gewoon was God de Vader als Pappa aan te spreken. Dat onderstreept mijn argument. De kern der zaak is dat wij mensen nog niet ten volle staan in het kindschap Gods – en dat was ook de ingeving van die ene vriend, een toestand die blijkbaar voor later is gereserveerd.

Gaat de parabel van de verloren zoon hier wel helemaal op, mogen wij ons afvragen. Toch wel. Als de mens ontstaat - bij de conceptie - gebruikt God zijn ouders om zijn mens-zijn tot stand te brengen, maar de ziel wordt rechtstreeks door God geschapen. God kent daarom het eerste vaderschap, wat tot uiting komt als Eva uitroept: *"Ik heb een man 'van God' gekregen!"* (Gen. 4:1), nota bene Kaïn, Kaïn kind van God, die net als de verloren zoon ging zwerven. Het menselijk ouderschap is dus een afgeleid ouderschap. De essentie van de door God ingestorte ziel is identiek of het nu vóór of ná de zondeval is. Het lichaam waarmee de ziel een onverbrekelijke eenheid vormt is de verstorende factor en daarin ontdekken we een duidelijk verschil in vóór en ná de zondeval, waarbij het lichaam als het ware het primaat heeft gekregen in een door de geschiedenis heen steeds verdergaande neerwaartse spiraal, oorzaak van het maatschappelijk verval. (Lichaam is hier beeld voor de overervende karaktereigenschappen.)

Hierop repliceerde de vriend:

> «« Dat moge correct zijn opgemerkt, maar bij het doopsel wordt deze natuurlijk gevormde mens, die de heerlijkheid Gods derft, opgeheven, en komt de verloren zoon terug in de bovennatuurlijke orde, krijgt daarmee deel aan Gods eigen leven, wordt derhalve 'aangenomen zoon/dochter van God', met alle daaraan verbonden gunsten, meer dan louter in de betekenis van mede-erfgenaam. Mede-erfgenaam betekent automatisch mede-deelgenoot in de eenheid die de zoon (Christus) met de Vader geniet, overeenkomstig de parabel: *"Al het Mijne (zegt God de Vader) is het uwe",* en dat zegt Hij niet alleen tegen de trouw gebleven zoon!
>
> Nú reeds heeft dit aangenomen kind, dat eens verloren was, deel aan het goddelijk leven van Vader, Zoon en de Heilige Geest; ontvangt de staat van genade (bijzondere vriendschap met God), krijgt de goddelijke deugden van geloof, hoop en liefde, maar ook in zekere zin de garantie dat hij altijd al de benodigde middelen zal krijgen om in staat van genade te blijven, de genaden van bijstand genaamd. »»

Het kindschap Gods uit Romeinen 8 wordt voorafgegaan door een bespreking van de betekenis van de doop (vanaf hfst. 6). Er staat dat door de doop wij in Christus Jezus zijn begraven om te mogen delen in zijn opstandingskracht. Dat begraven zijn, waar anders dan in zijn hart? Dit voert ons naar Openbaring 3:14-22:

---

83) Voor een baby is het woord 'vader' te moeilijk uit te spreken. Mamma is fonetisch het eenvoudigste en daarna komt pappa. Daarom dat in de meeste talen de woorden mamma en pappa hetzelfde zijn. (In oud-Japans is het woord voor 'moeder' pappa. In die taal wordt het eerste babbelwoord van een kind, mamma, uitgelegd als 'wil eten'.)

«« Deze dingen zegt (Jezus Christus), de Amen, de trouwe en betrouwbare getuige, het begin van Gods schepping: (…) Wie overwint zal **samen met Mij op mijn troon zitten**, net zoals Ikzelf heb overwonnen en samen met mijn Vader op zijn troon zit. »»

Ticonius, die in de vierde eeuw leefde, en die door zijn geschriften Augustinus heeft beïnvloed, geeft hierop als commentaar:

«« (In het beeld van de Zoon), die met (de Vader) zit, toont Hij dat (Hij als) de Zoon in de macht van de Vader deelt. Wat immers kan anders de betekenis zijn 'van op de troon van de Vader zitten' dan dat Hij van de ene en zelfde substantie is? Want God de Zoon is machtig, die in de Vader overal (aanwezig) is en door zijn eigen macht hemel en aarde vult. »»

We kunnen hieraan toevoegen dat deze troon, het beeld van Gods macht en liefde, in Gods hart wordt gevonden. Onze heiligmaking geschiedt in het heiligdom van het hart. (Jer. 17:9, 24:7; Ez. 18:31, 36:26) Het hart bevat de CPU (central processing unit) van de persoonlijkheid (Spr. 4:23), want deze is de plaats van de ziel maar ook van de bezoedeling en verzoening ervan, van het geestelijk lijden en geestverrukking. Reeds de Egyptische oergnosis zag het hart als de zetel van de goddelijke tegenwoordigheid. De Amerikaanse arts Paul Pearsall formuleert het als volgt: *"Het hart is de maker van de 'gestalt' die we 'ik' noemen en de katalysator van de 'geest' die we als 'wij' ervaren."* [84] Ter conclusie zijn de gedoopten bestemd om in alles dat Hem toebehoort te delen. Want zegt Hij in onpeilbare diepte: *"Ik verleen (hen) om samen met Mij op mijn troon te zitten."* Blijkens Efeze 3:17 zetelt Christus in wederkerigheid ook in ons hart, maar de vraag is: Hebben wij Hem daar de troon gegeven – opdat onze wil in alles aan Gods wil onderworpen zal zijn, opdat zijn Wil geschiede?

Het kindschap Gods nader gedefinieerd

We kennen allemaal het verhaal van de wondere visvangst uit Johannes: 21:1-14 toen 153 vissen werden gevangen. Nu is 153 gelijk aan 9x17. Het is ook de som van de getallen 1 tot en met 17. Het getal 17 is in het Hebreeuws de letterwaarde van "kinderen van God" (Bnei Ha-Elohim). De 17e keer dat het woord 'wereld' voorkomt in de eerste brief van Johannes is in vers 5:4: *"Want al wat uit God is geboren overwint de wereld."* Volgens Romeinen 8:35-39 zijn er 17 zaken die ons niet kunnen scheiden van de Liefde van Christus: verdrukking, nood, vervolging, honger, naaktheid levensgevaar, het zwaard, doodsbedreiging, de dood, het leven, engelen, boze geesten, wat is, wat zal zijn, macht in de hoge, macht in de diepte of enig wezen in het heelal. Wat de 9 betreft uit 9x17 zijn er volgens Galaten 5:22-23 de 9 vruchten van de Geest: liefde, blijdschap, vrede, lankmoedigheid, vriendelijkheid, goedheid, trouw, zachtmoedigheid en zelfbeheersing. En in 1 Korintiërs 12:8-10 noemt Paulus de 9 gaven van de Geest: met wijsheid spreken, met kennis spreken, geloof, gaven van genezing, werking van krachten, profetie, onderscheiding van geesten, talenkennis en uitlegging van glossolalie. Tenslotte worden in Mattheüs 5:3-12 de 9 zaligsprekingen geuit als gevolg van de vruchten van de Geest. In vogelvlucht is hiermee het kindschap Gods nader gedefinieerd.

"Bijbelse Getallen en de Eindtijd" van J. de Voogt
Uitgeverij De Lijster, Monster # 1997

---

84) "The Heart's Code - Tapping the wisdom and power of our heart energy (the new findings about cellular memories and their role in the mind/body/spirit connection)" door Paul Perseall – Broadway Books, New York # 1998 (einde hfst. 3). In Nederlandse vertaling is het verschenen onder de titel: "Het Geheugen van het Hart".

33 – Van gebrokenheid naar glorie

De garantie dat de mens altijd de benodigde middelen zal krijgen om in staat van genade te blijven zijn absoluut nodig, zelfs essentieel, want de mens onderkent een wet, om met Paulus woorden te spreken, die strijd voert tegen de wet van het zindelijk denken en hem gevankelijk uitlevert aan de tirannie der zonde die hem aanspoort het verkeerde te doen. (Rom. 7:23) Het zij toegegeven: de mens, ook de gelovige mens, is onderworpen aan de beperkingen van zijn natuur. Daar ontkomt hij niet aan. Trouwens, hoe vaak hebben wij het ‘Uw Wil geschiede’ niet gedachtenloos gebeden en van zijn kracht ontdaan? Toch, het is Jezus’ gebed, zodat aan zijn verhoring niet hoeft te worden getwijfeld. Hoe moeten wij ons die verhoring voorstellen, want in mijn binnenste ontdek ik een wet die strijd voert tegen mijzelf. Dat is nogal wat: Uw Wil geschiede! Zucht de Apostel Paulus niet, ja haast wanhopig: *“Ik ellendig mens, wie zal mij verlossen uit dit lichaam van de dood?”* (Rom. 7:24) Ik, de zoekende, zoek God. Zijn wil te doen, daar streef ik naar. Maar in mijn gebrokenheid doe ik niet wat ik wil. Paulus fluistert ons als het ware toe: “wanhoop niet”. Want, zegt hij: (Rom. 8:19-21)

> «« Het schepsel verwacht, als met opgestoken hoofd, de openbaring van de zonen Gods. Nog is het schepsel aan de zinloosheid onderworpen (d.w.z. aan het handelen dat niet aan Gods wil is onderworpen), niet omdat het dat zo graag wil maar om de wil van Hem die het daaraan heeft onderworpen, in het vooruitzicht dat het schepsel zelf zal worden vrijgemaakt van de slavernij aan het verderf om te geraken tot de vrijheid van de glorie die eigen is aan de zonen van God. »» [85)]

De glorie die Paulus ons voorhoudt is niets minder dan de glorie waarmee Adam en Eva waren bekleed toen zij in Gods beeld en gelijkenis wandelden. (Gen. 1:27) Het is ondenkbaar dat ze in die staat, de paradijselijke, niet met God zouden hebben gewandeld in totale overgave aan zijn Goddelijke Wil. Luisa Piccarreta (1865-1947), ook wel de kleine dochter van de Goddelijke Wil genoemd, heeft het ‘gulden boekje’ geschreven met 31 lessen van de Maagd Maria om tot de Goddelijke Wil in het schepsel te geraken.[86)] In haar 5^{e} les of meditatie staat de volgende uiterst belangrijke opmerking, opgetekend vanuit de mond van de Heilige Maagd, die in de 7^{e} les wordt aangesproken als *“de Trouwe Secretaresse van de geheimen van de Goddelijke Drievuldigheid”*:

> «« De menselijke wil van het schepsel is een en al twijfel; het is kwetsbaar, onstandvastig, ongeregeld. En dat komt omdat toen God besloot het te scheppen, Hij deze **van nature had geschapen om één te zijn met zijn Goddelijke Wil**: deze Goddelijke Wil moest dus de kracht, de motor, de ondersteuning, het voedsel en het leven zelf zijn van de menselijke wil. (…) Derhalve, als wij onze wil niet door de Goddelijke Wil laten leiden, wijzen wij op het moment der Schepping [t.a.v. het individu of de ziel] de van God ontvangen gaven af en tegelijk de verkregen natuurlijke rechten, en wel op ons scheppingsmoment zelf… »»

De manier om tenslotte tot het wandelen in de Goddelijke Wil te komen is door het willen afstaan van de eigen menselijke wil in ruil voor de goddelijke, die zich dan op Gods initiatief in zo iemand vestigt, mits Hij zich daartoe gewaardigt.

---

85) In Romeinen 8:19-20 wordt het Griekse ‘ktisis’ vaak vertaald met schepping, maar schepsel mag ook (zie Statenvertaling) en verdient mijns inziens hier de voorkeur. Het Grieks dat in Romeinen 8:20 met zinloosheid of ijdelheid wordt vertaald, komt volgens Strong’s Concordance van het woord ‘matèn’ dat op opzettelijke manipulatie en vruchteloze zoektocht duidt. Zonde betekent vanuit het Hebreeuws ‘zijn doel missen’ of de zin misverstaan die God aan iets gegeven heeft.

86) “La Reine du Ciel dans le Royaume de la Volonté Divine” (De koningin van de hemel in het koninkrijk van de Goddelijke Wil) van Luisa Piccarreta – Ed. Résiac, Montsûrs, Frankrijk # 2000 (het Italiaanse manuscript is ondertekend 6 mei 1930).

Omdat zoiets van nature bij de geschapen menselijke persoon past, bestaat ook de mogelijkheid van het tegendeel: dat een mens zich in plaats van door God, door een ander laat bezitten. Het valt inderdaad op dat er parrallellen zijn te trekken tussen de meditaties uit het ‘gulden boekje’ en de gebruikelijke methodes om tot demonische bezetenheid te geraken. Ja zelfs hypnose is een vorm van bezetenheid.[87)] Dat verbaast u misschien, want de meeste hypnotiseurs houden vol dat de echte wil van de gehypnotiseerde niet kan worden overtroefd. Maar de praktijk wijst anders uit.[88)] Zich willoos door anderen laten manipuleren of andersom zich op Gods plaats stellen om te domineren zijn een immens kwaad, want de menselijke wil mag zich uitsluitend onder God plaatsen. Daartoe is zij geschapen. Een grandioos geheimnis!

Er is gelukkig hoop, want de openbaring van de zonen Gods, die ons in Romeinen 8 wordt voorgehouden, is het herstel van de paradijselijke staat, het weer komen tot het wandelen met God in een toestand die vrij is van elke demonische betrokkenheid. Ik heb zo’n vermoeden dat Gods wraak op de overtreding van het gebod, om niet van de boom van de kennis van goed en kwaad te eten, hieruit zal bestaan dat de heerlijkheid van de tweede staat onnoemelijk veel groter zal zijn dan de eerste, evengoed als Jezus, onze eersteling, met groter heerlijkheid is omkleed dan eens Adam. Adam was een materiëel schepsel dat was onderworpen aan het verderf – hij kon sterven – en hij kon ook zondigen, maar de herboren schepselen zijn geboren uit water en uit de geest, zoals Jezus aan Nicodemus uitlegde. (Joh. 3:5) En zoals de eerste Johannesbrief ons leert (3:9) **kan een kind van God niet zondigen** omdat de Goddelijke levenskiem (en God is geest) in hem blijft.[89)] Waarbij ik meteen denk aan het *“Uw rijk kome ...zoals in de hemel”* en ook aan Openbaring 21:2-4:

> «« En ik, Johannes, zag de Heilige Stad, het nieuwe Jeruzalem, neerdalende van God uit de hemel, toebereid als een bruid die voor haar man versierd is. En ik hoorde een grote stem uit de hemel, die zei: Ziet, het tabernakel (of huis) van God is bij de mensen, en Hij zal bij hen wonen, en zij zullen zijn volk zijn, en God Zelf zal bij hen zijn en hun God zijn. »»

Dat roept de gedachte op aan het Tabernakel- of Loofhuttenfeest, dat in een bepaalde toekomst ook een Christelijk feest zal zijn geworden. (cf. Zach. 14:16) Alle tranen zullen dan zijn gewist, niet alleen van ons maar ook die van Gods beelddrager bij uitstek, die in al zijn gebrokenheid altijd beelddrager is gebleven. Natuurlijk, u heeft

---

87) Men moet er echter voor waken om met de beschuldigende vinger te wijzen als zou bij bezetenheid de bezetene altijd schuld hebben aan zijn ellendige toestand. Er gaat een geschiedenis aan vooraf die soms buiten de schuld van de direct betrokkene staat.

88) Gerard Feller zegt over hypnose in zijn boekje “Tussen Waan en Werkelijkheid - Praktijk Hulpverlening Heel De Mens”, Oudewater, Nederland # 2011 (p. 13):
«« Gedurende de hypnose is het vermogen van de persoon om kritisch na te denken zodanig gereduceerd dat er een ‘trance-logica’ ontstaat, die onvoorwaardelijk alles accepteert wat onder normale omstandigheden als irrationeel, onlogisch en tegenstrijdig zou worden bestempeld. (...) Hypnose overbrugt de wil doordat het de persoonlijke verantwoordelijkheid buiten de subjectieve, rationele en kritische keuze plaatst. Omdat de normale evaluerende bekwaamheden worden onderdrukt, de beïnvloedbaarheid wordt opgevoerd, en het rationeel denken gereduceerd, wordt de wil serieus belemmerd en kan die tenslotte worden geschonden. Mensen kunnen door middel van hypnose aan een persoon worden gebonden of onder een bepaalde macht komen te staan. (...) Dat terwijl 1 Korinthiërs 6:12 zegt: “Ik zal mij door niets laten knechten.” »»

89) In de buitengewone Latijnse Rite van de Tridentijnse Mis worden tijdens de consecratie de volgende woorden gezegd: “Deus, qui humanæ substantiæ dignitatem mirabiliter condidisti, et mirabilius reformasti.” (God, Gij hebt de waardigheid van de menselijke natuur zo wonderbaar geschapen en nog wonderbaarder hersteld.)

het goed begrepen, ik bedoel Israël, beeld nu van de lijdende Christus. Er is dus hoop voor deze met duisternis omfloerste aarde.

Het Griekse woord voor 'zoals' in *"zoals in de Hemel"*, in het Onze Vader gebed, wijst op een gelijkheid tenzij de context anders aangeeft, maar dat is hier niet van toepassing. Van deze gelijkheid is op aarde maar weinig te bespeuren. Het voorhangsel tussen hemel en aarde is wel gescheurd en het heiligdom kan worden binnengetreden (Hebr. 6:19, 10:19, Ef. 2:14-19), maar de discrepantie blijft. Dat wist ook Petrus, en toch houdt hij ons voor: Weest heilig in al uw wandel 'gelijk' God die u geroepen heeft, want God is heilig. (1 Petr. 1:15-16, Lev. 19:2) En zegt Jezus niet ter afsluiting van zijn pleidooi dat wij een rechtvaardigheid moeten tonen die niet van deze wereld is: *"Weest daarom 'volmaakt' zoals uw Vader in de hemel volmaakt is."* (Mt. 5:48)

De bekende Joodse auteur Hendrik van Praag legt uit wat 'volmaakt' inhoudt vanuit het Hebreeuws perspectief: [90)]

> «« Als Jezus zegt: *"Wees volmaakt zoals uw Vader in de hemel",* dan is het zeker dat Hij in het Hebreeuws of Aramees zei: wees 'tammim'. Christelijke theologie, vooral de Calvinistische, heeft zich altijd met deze tekst bezig-gehouden, zodat op veel plaatsen in het Oude- en Nieuwe Testament, waar deze term 'volmaakt' op personen slaat, men heeft getracht om de uitdrukking te verzachten met termen zoals onberispelijk of zelfs vroom, zoals in het verhaal van Job. Als echter een combinatie wordt gevonden van tsaddik of rechtvaardig samen met een woord dat iets goeds aangeeft, perfect, vroom of rechtvaardig, dan bestaat niet de minste twijfel dat het om dat bijzondere Joodse stel gaat van tsaddik-we-tammim. Dit wordt door de volgende vertaling in het boek Job verdoezeld: *"Deze man was vroom en godvrezend",* maar in het Hebreeuws staat weer hetzelfde: 'tsaddik-we-tammim'. »»

Hieruit blijkt dat het Hebreeuwse tsaddik-we-tammim (rechtvaardig & volledig in de eenheid met God) een binomium is, één begrip dus dat uit twee componenten bestaat, zoals ook "gerechtigheid & vrede", ontleend aan Zacharia 9:9-10 (ook Ps. 72:7-8): *"Zie, uw koning komt tot u, rechtvaardig en zegevierend, zachtmoedig en gezeten op een veulen, het jong van een lastdier. Hij kondigt vrede af onder de volken om zijn heerschappij van zee tot zee te vestigen, van de rivier tot aan de grenzen der aarde."*

Indien het koninkrijk van Gods Wil direct na Christus' kruisiging zou zijn aangebroken met die aan God gelijkvormige heiligheid en rechtvaardigheid, dan had Jezus het Onze Vader in deze trant gebeden: 'Mijn Vader, moge uw koninkrijk dat Ik nu spoedig ga oprichten, op aarde bevestigd worden en moge onze Wil heersen.' Maar Jezus sprak in de vorm van een belofte vertaald als *"dat uw koninkrijk moge kome"*, wat betekent dat het nog staat te gebeuren en dat de Christenen daarop moeten wachten met dezelfde zekerheid waarmee Israël op haar toekomstige Verlosser wachtte. Het is daarom dat in Openbaring 21 wordt gesproken over een nog komende tijd waarin de Heilige Stad uit de hemel neerdaalt om zich hier op aarde te vestigen.

Ik citeer nu uit Piccarreta's werk uit haar dictaat van 28 april 1923, dat te vinden is in "Het Koninkrijk van het Goddelijk Fiat temidden van de Schepselen", ook wel "Het Boek van de Hemel" genoemd:

> «« Het is waar dat ik (Jezus) op aarde kwam om de mens te verlossen, maar mijn belangrijkste doel was dat de Goddelijke Wil zou mogen heersen over de

90) Artikel van Hendrik van Praag in Prana nr. 54, 1988. Naphthali ben Levi (Hendrik) van Praag (1916-1988) was een bij het publiek heel bekend Joods-Nederlandse filosoof en godsdiensthistoricus, die ook bekendheid kreeg als therapeut en als publicist op psychologisch en parapsychologisch terrein.

menselijke wil door deze twee willen in overeenstemming te brengen en één te maken, door de menselijke wil in die Wil te brengen die het in de steek had gelaten. Dit was de grootste belediging die de Hemelse Vader van de mens kreeg, en Ik moest Hem daarvoor compenseren, want anders zou Ik hem niet volledig genoegdoening schenken. Maar om die eerste doelstelling te bereiken, moest ik eerst de tweede voortbrengen – dat is zijn verlossing volbrengen, hem mijn hand reiken na zijn val, hem van de modder schoonwassen waarin hij lag. Hoe kon Ik zeggen: *"Kom in mijn Wil leven*" als hij er verschrikkelijk uitzag en onder de slavernij van de helse vijand stond? **Daarom, nadat het tweede doel was bereikt, wilde Ik de eerste veiligstellen – dat mijn Wil op aarde geschiede als in de Hemel, en dat de mens, die mijn Wil in de steek had gelaten, in de Mijne opnieuw binnengaat.** En opdat dit kan worden bereikt, geef ik aan dit eerste schepsel al mijn verdiensten, al mijn werken en stappen, mijn kloppend Hart, mijn Wonden, mijn Bloed – mijn gehele Mensheid, om over haar te kunnen beschikken en haar gereed te maken om in mijn Wil te treden. In feite moet het eerst de volle vrucht van mijn Verlossing smaken om dan als in triomf de immense zee binnen te gaan die mijn Hoogste Wil toebehoort. Ik wil niet dat het daar als een vreemdeling binnengaat, maar als een dochter; niet in armoede maar in rijkdom; niet lelijk maar mooi, alsof het een ander Mij betrof. Daarom wil Ik mijn hele leven in jou – als in elk mens – concentreren. »»

34 – Een soeverein werk van God

De volmaaktheid, die in de Goddelijke Wil zal worden bereikt, en waarnaar wij behoren te streven, is onbereikbaar tenzij op goddelijk initiatief. Immers, het tabernakel daalt uit de hemel neer. Een van de meest vermeldenswaardige punten van deze volmaaktheid is dat het een soeverein werk van God is, begonnen, doorgevoerd en voltrokken door God in de ziel, waardoor Hij een heiligheid schept die niet meer menselijk is maar enkel goddelijk kan worden genoemd, waardoor de mens, hier op aarde, een waar kind van God wordt in de betekenis van de volwassen man in Christus verenigd. Ja, alleen Gods wezen, dat alle begrenzingen tussen het menselijke en het goddelijke overschreidt, is in staat de menselijke ziel met de heiligende oneindigheid van het goddelijke verenigen. Paulus erkent het overwegend belang van Gods initiatief als hij in de brief aan de Filippensen zegt (2:13): *"Het is God die, naar zijn welbehagen, in u zowel het willen als het werken tot stand brengt."* Zegt Jesaja niet (26:12): *"Want al onze daden heeft U voor ons verricht."* En Paulus in de brief aan de Galaten (2:20): *"Niet ik, maar Christus leeft in mij."*

In vrijheid gebonden

Alle grondleggende filosofen hebben gemeen dat ze in hun denken autonoom willen zijn, volstrekt bindingloos. Immanuël Kant begon zijn denken met de stelling: *"Ons bewustzijn brengt de vormen van aanschouwing en denken teweeg."* In het moderne Westen wordt de vrije wilsbeschikking verkeerd geïnterpreteerd. Daar is de door God de Vader gegeven vrijheid tot bindingloosheid verworden, tot absolute zelfbeschikking en immoraliteit op het onafwendbare pad naar satanische binding toe en uitzichtloosheid. Het autonoom denken en doen is een fictie. Als pure abstractie, ja als een op zich zelf staand ding, is dat denkbaar maar onbestaanbaar.

Het zou verkeerd zijn te veronderstellen dat dit zonder een ontlediging en bereidwilligheid van de ontvanger plaatsvindt, want altijd respecteert God de persoon. De meest essentiële voorwaarde om God te ontvangen is een zelfontlediging. Dat is een werk van de genade die de ziel beweegt zich te ledigen van elke belemmering van zijn ver-

vallen natuur, zoals verkeerde neigingen en passies, die een beletsel vormen zich geheel aan God toe te wijden. Dat wordt uitgedrukt in de condities die God stelt voor het Levitisch priesterschap: *"De gehele stam Levi zal geen bezit of erfdeel hebben samen met Israël. (...) Onder zijn broeders zal hij geen erfdeel hebben want de Heer is zijn erfdeel (en niet iets anders)."* (Deut. 18:1-2) Alhoewel Christus nu reeds in zijn kinderen woont, zoals indertijd bij Paulus, is die inwoning nog niet van dien aard dat kan worden gesproken over de openbaring van de zonen Gods. Maar het begin is er en vanuit die realiteit leven de Christenen in de blijde verwachting van een veel hogere uitwerking. Nog kleuter, zijn wij straks de volwassen mens.

Als Jezus zegt (Joh. 15:5): *"Zonder Mij kun je niks doen",* nodigt Hij ons uit om ons over te leveren aan zijn goddelijke activiteit in ons, zoals bij ranken aan de wijnstok. Het is krachtens de doop dat wijnranken, en dat zijn wij, op de stok, die Jezus Christus is, geënt zijn geworden. In zijn uiterste consequentie betekent deze beeldspraak, voor een tijd die nog op zijn vervulling wacht, dat een vorm van heiligheid ontstaat waarbij geen enkele activiteit meer wordt ondernomen volgens iemands eigen vrome wensen en oordelen. Dan zal alles door Jezus worden gevoed - op identieke wijze zoals Jezus door de Vader wordt gevoed, in een goddelijke economie die niet toevallig in het vorige hoofdstuk aan bod komt: *"De Vader die in Mij leeft voltrekt zijn werken in Mij."* (Joh. 14:10) Omdat Jezus Christus in zijn menselijk lichaam niet meer op aarde rondloopt, vindt de voeding van de wijnranken via de Heilige Geest plaats, die de Vader op Jezus' verzoek heeft uitgezonden. (Joh. 14:16-20) Dat wordt als volgt verwoord: *"Dan zullen jullie ontdekken dat Ik in mijn Vader ben en jullie in Mij, en Ik in jullie."* Daar sluit Paulus bij aan als hij uitlegt: *"Allen die door Gods Geest geleid worden, zijn kinderen van God."* (Rom. 8:14).

35 – De minste is meerder dan Johannes

Wat wij nu in onszelf en om ons heen in het Christen-zijn waarnemen, is slechts een schim van wat de Bijbel ons voorhoudt. Op persoonlijk vlak zijn hier en daar mooie voorbeelden aan te halen, maar in groter verband is het droef gesteld. Het is niet moeilijk vast te stellen dat veruit het grootste deel van de Christelijke heiligheid eerder een mengeling is van de gerechtigheid volgens de wet van uiterlijke schijn en de gerechtigheid van het geloof. (Fil. 3:9) Bent u ook zo trots op tweeduizend jaar Christendom? Nee toch! Dat de wijze van formulering een literair stijlbloempje is 'ter leringhe ende vermaeck' gaat er bij mij niet in. Ik ben nogal simpel, een zogenaamde retro: wat in de Bijbel staat geloof ik. Als de realiteit daar niet mee overeenstemt, is dat blijkbaar een profetisch getuigenis dat op zijn eigen toekomst wacht, een prachtige toekomst waar wij naar uit mogen kijken. In die tijd zullen onze goede werken, onze akten en handelingen niet langer gewoon menselijk zijn, maar doordrenkt van het goddelijke, voortvloeiend uit de Christus die in ons leeft. Zo iemand waarin Christus leeft is een nieuw schepsel geworden, een zoon (of kind) van God. *"Want zie: het oude is voorbijgegaan; het is alles nieuw geworden."* (2 Kor. 5:17) Betreffende de menselijke gerechtigheid was er niemand groter dan Johannes de Doper, met een heiligheid die zelfs groter was dan van Enoch. (Gen. 5:24) Maar, voegt Jezus toe: *"De minste in het koninkrijk van de hemel is meerder dan hij."* (Mt. 11:11, Luk. 7:28) Er staat niet 'in de hemel', maar 'van de hemel', dus hier op aarde. Wij bidden *"Dat Uw koninkrijk mag komen."* Daarom, dat koninkrijk is er nog niet, maar in aantocht.

Dat van die minste in het koninkrijk is dus blijkbaar iets wat nog op zijn vervulling wacht. Dat past bij de eerste brief van Johannes (4:9-10) waarin staat dat God zijn Zoon heeft gezonden opdat wij vanuit Hem zouden leven, waaraan fijntjes wordt toegevoegd dat zulks niet is omdat wij God hebben liefgehad, maar omdat Hij als eerste ons heeft liefgehad. Daaruit weerklinkt Paulus' leer dat *"de liefde van God in onze harten is uit-*

gestort door de Heilige Geest." (Rom. 5:5) Het is duidelijk dat alleen de liefde die van God komt de enige en uitsluitende bron is van de ware heiligheid. Daaruit volgt dat wij moeten liefhebben, niet met onze eigen bekrompen menselijke liefde, maar met de goddelijke liefde die God in onze harten stort, niet eenmaal maar als bij een alsmaar kabbelend beekje, opdat tot ieders welzijn stromen van levend water uit ons binnenste stromen. (Joh. 7:38) Dat past bij de Hebreeuwse betekenis van het woord 'ziel' (nefesh/nafesha) dat volgens het "Self Defining Hebrew" of het SDH Systeem een 'uitstromen' impliceert.

36 – Van volheid op volheid

Paulus maakt duidelijk dat in Christus de absolute volheid van God leeft. (Kol 1:19) Ik leg speciaal de nadruk op Gods 'gehele' volheid die in Jezus' lichamelijkheid woont (Kol. 2:9), waaruit blijkt dat er niets in God is dat zich ook niet in de mensgeworden Jezus bevindt. Deze waarheid wordt al te gemakkelijk overheen gelezen en gaat eigenlijk ons voorstellingsvermogen te boven. Hoe kan nou het bevattelijke, dat wil zeggen een menselijk lichaam, het onbevattelijke bevatten? Hoe kan nu de geschapen menselijkheid van Jezus de gehele realiteit van God in zich opnemen? De problematiek begint al om ons een voorstelling van Gods oneindigheid te maken. Alhoewel dat ons voorstellingsvermogen te boven gaat, kunnen wij wel conclusies verbinden aan de waarheid die Paulus in deze twee verzen voor ogen houdt. De voornaamste is dat dit ons ons ervan dient te weerhouden beperkingen te plaatsen op hoeveel onze eigen menselijke natuur van God kan bevatten. De onbeperkte capaciteit van de ziel om met God vervuld te worden, komt wellicht het beste tot uiting in Paulus' gebed voor de Efeziërs (3:19): *"Dat u de liefde van Christus zal mogen bekennen die het begrip te boven gaat, opdat u vervuld wordt tot al de volheid van God."*

Alhoewel er verschillende teksten zijn waaruit een gradatie van schenking blijkt, dient benadrukt te worden dat de Schrift nergens beperkingen oplegt op onze groei in God. Integendeel, veel plaatsen duiden aan dat God ons alles wenst te schenken wat Hijzelf bezit. Indien onze voorloper, Jezus, de gave van God is en indien er een totale volheid in Jezus bestaat, dan kan Paulus zich terecht afvragen: *"Hoe zal Hij die zelfs zijn eigen Zoon niet gespaard heeft (...) ons met Hem ook niet alle dingen schenken?"* (Rom. 8:32) En als Johannes de Doper ons uitlegt dat *"wij allen genade op genade uit zijn volheid hebben ontvangen"* (Joh. 1:16), dan wijst dat op een bestendig en onbeperkt ontvangen uit Gods volheid in een lijn die vanuit de oude bedeling kan worden doorgetrokken tot in de verre onafzienbare toekomst. Een echo weerklinkt daarvan in de parabel van de verloren zoon: *"Kind, jij bent altijd bij mij, en al het mijne is ook van jou."* (Luk. 15:31, alsook Rom. 8:17) Waarom grenzen stellen aan Gods oneindige barmhartigheid? Al het Zijne is het onze, opdat Hij in ons verheerlijkt worde! (Joh. 17:10) Wij dienen daarom te besluiten dat er niet alleen geen vooraf bepaalde beperking bestaat aan Gods wegschenking aan ons, maar dat het vermogen van een mens om God te ontvangen onbelemmerd meegroeit, dus onbeperkt. Daarom, de Nieuw-Testamentische bedeling, de tijd waarin wij nu leven, mag absoluut geen maatstaf zijn voor wat God voor een verdere toekomst voor de mensheid heeft bereid. Nog steeds actueel is Jesaja's ontboezeming (64:4): *"Wat geen oog heeft gezien en geen oor heeft gehoord en niet is opgekomen in het hart van een mens, is wat God heeft bereid voor hen die Hem liefhebben."*

37 – Het transcendente innnerlijke leven 'in' de Triniteit

Wezenlijk betekent de totale wilsovereenkomst met God in combinatie met een onbeperkt groeipotentieel dat de mens, doorheen de zonen Gods, 'binnenin' God zal worden vergoddelijkt, wat bij een bekend axioma past van Thomas van Aquino waarin

wordt verondersteld dat de onontvangen daad oneindig is maar de ontvangen daad eindig.[91)] Dat dient in die zin te worden begrepen dat Gods oneindigheid niet maakt dat zijn volmaaktheid altijd onvolledig is, maar wél dat Hij de bezitter is van alle gerealiseerde en ongerealiseerde volmaaktheden. Omdat de onzienbare en immateriële God zijn eigen bestaansdaad is, is zijn wezen onbegrensd. Een daad geven (een overdracht) veronderstelt dat de ontvanger noodzakelijkerwijs de daad nog niet bezat. Daarom is iedere essentie 'buiten' God een ontvanger van een daadsvermogen of potentie, wat in zichzelf beperkt is, want de daad zelf is niet de bezitter van alle volmaaktheden. Immers, door hun bestaan of daad vanuit God te ontvangen, zijn ze niet hun eigen bestaansdaad. Evenwel, **het 'bestaan' of de 'daad' is in zijn potentie oneindig 'binnenin' God, of het nu ontvangen is of niet-ontvangen**, en het wordt pas eindig als het met een beperkte potentie wordt omkleed en dan ook 'buiten' God staat. John Wippel zegt in zijn artikel (p. 558):

> «« We hebben uit verschillende passages kunnen zien dat volgens Thomas' denktrant, de daad, in het bijzonder de bestaansdaad (op zichzelf) niet zelfbeperkend is. Het is niet voldoende om op een extrinsiek principe te wijzen of oorzaak om de intrinsieke limitering binnen een eindige entiteit te kunnen verklaren, dat uit zichzelf geen Eenheid vormt. Dit doet Thomas daarom besluiten dat er behoefte bestaat aan een zich daarin bevindend intrinsiek ontvangend principe dat aan zijn bestaansdaad grenzen stelt. »» [92)]

Zoals Luisa Piccarreta op 12 augustus 1904 vertelt: *"Inmiddels liet Hij (Jezus) mij weten: Heb moed mijn dochter, zie je niet hoe de draad van mijn Wil jou helemaal binnenin Mij bindt? Daarom, indien enig andere wil jou wil binden, zal dat niet lukken omdat het niet heilig is; immers omdat jij binnen Mij bent, kan het, indien niet heilig, niet in Mij komen."* John Wippel beweert in zijn bespreking van Thomas van Aquino (ibid pp. 540, 542, 563):

> «« Datgene wat een esse bezit [bestaansdaad] die onbeperkt is [absolutum] en niet elders ontvangen, wat inderdaad indentiek is aan zijn bestaansdaad, is ongekwalificeerd oneindig. (…) Een van zijn argumenten luidt als volgt. Iedere daad dat in iets anders deelt ontvangt zijn beperking [terminationem] van datgene waarin het zich bevindt. (…) In zijn commentaar op voorstel 4 van "Liber de causis" merkt hij op dat indien iets de oneindige bestaansmacht bezit op zo'n wijze dat het niet in de 'esse' (levenskracht) van iets anders deelde, dat het slechts dan oneindig zou zijn. »»

Hieruit volgt het primordiale onderscheid en de daarmee samenhangende potenties tussen een ontvanger 'binnenin' of 'buiten' God. Daaruit volgt ook dat God méér is dan om het even welke schepping of schepsel, die in zijn natuur door grenzen en 'ijzeren' wetten wordt gelimiteerd. God kan echter te allen tijde vanuit Zichzelf, dus autonoom, de potentie van een buiten hem staande ontvanger 'oprekken', indien Gods attri-

---

91) "Thomas Aquinas and the axiom that unreceived act is unlimited" (Thomas van Aquino en het axioma dat onontvangen daad ongelimiteerd is) van John F. Wippel - The Review of Metaphysics 51-3, The Catholic University of America, Washington DC # maart 1998 (pp. 533-64).

92) Oneindigheden voor bepaalde kwaliteiten in de schepping of het schepsel zijn dus geoorloofd. Zo zijn in onze wereld getallen en ruimte oneindig alsook tijd (of de grondslag daarvan). De menselijke ziel bezit ook oneindigheid in de tijd door haar onsterfelijkheid: fundamenteel geloofspunt! Als puur geestelijke substantie, onafhankelijk van vorm is haar 'capaciteit' om te ontvangen ook oneindig, wat niet wil zeggen dat zij 'waard' is om te ontvangen. Het één begrenst het ander. Alleen de vervolmaakte ziel zal voortdurend mogen ontvangen, iets waar we reikhalzend naar uitzien. En die vervolmaking zal een daad van God zijn, maar niet zonder instemming van de ziel.

buten dat toelaten, zoals die van zijn liefde en rechtvaardigheid.[93)] God gehoorzaamt altijd aan zijn eigen attributen, wat een inperking is van een ander soort, want de attributen respecteren altijd zichzelf. Anders zou God zijn eniggeboren Zoon niet als zoenoffer hebben 'moeten' sturen. Gewoonlijk wordt dit aspect van het zelfrespect van Gods attributen over het hoofd gezien in de bespreking van de goddelijke almacht en het is juist op dit vlak dat Lucifer dacht God te slim af te kunnen zijn.

De godwording vanuit Diens natuur

Als het eenheidsstreven in het zoeken naar de godservaring zodanig is dat het tot een minachting van zichzelf leidt en naar een God zoeken in alle dingen, niet alleen vanuit een intellectuele optiek, maar vooral door de neiging van het hart, dan evolueert dat in liefde en medemenselijkheid. Als deze pure liefde sterk genoeg is, leidt dat tot eenheid in de geest. Een persoon die deze toestand heeft bereikt, wil uitsluitend wat God wil, en neemt gaandeweg Gods gelijkenis aan. En dit is de vervolmaking voor een mens: Gods gelijkenis. Niet volmaakt willen zijn is een zonde! (...) Dit wordt de eenheid der geest genoemd, niet alleen omdat het een werk van de Heilige Geest betreft, of omdat Hij de menselijke geest beïnvloedt, maar omdat de liefde zelve God de Heilige Geest is. (...) Wanneer het bewustzijn zich als het ware middenin de omhelzing en kus van de Vader en de Zoon bevindt, dan verdient deze mens op een bepaalde onuitsprekelijke en ondenkbare manier de genade, niet om God te zijn, maar eerder datgene wat hem vanuit Diens eigen natuur toekomt.

De abt Guillaume de St. Thierry (±1077-1148)
"Het Gouden Epistel" (II.16 PL 184: 348, 349)

Het zij duidelijk dat het oneindig groeipotentieel dat ons in het FIAT VOLUNTAS TUA zal worden toebedeeld de toetssteen is voor vergoddelijking, hetwelk voor geschapen wezens totaal buiten hun bereik ligt, tenzij het geschonken wordt. Het transcendentale innerlijke leven 'in' de Triniteit wordt de mens als vrije gift geschonken. Dat moge zo zijn, maar hoe valt deze vergoddelijking te rijmen met het 'niet' aan God gelijk zijn? Dat kan uitsluitend vanuit een onttrekking uit het oneindige worden verklaard, een begrip dat de wiskundige Georg Cantor (1845-1918) heeft ontdekt, *"de meester-anatomist van het oneindige",* zoals professor Charles Seife hem placht te noemen. Wij wenden ons voor dit probleem over Gods wezen tot de wiskundige taal omdat dat de taal van het oneindige is: immers, een getallenreeks blijft altijd doorgaan. Cantor legt uit dat twee getallenreeksen dezelfde grootte zijn als één reeks bovenop de ander kan 'zitten', waarbij geen enkel getal werkeloos toekijkt, wat Aquino, indien het God betreft (in feite een eindeloze reeks), de *"subsidiaire esse"* noemt. (ibid pp. 545, 558) Neem bijvoorbeeld een getallenreeks van drie getallen: [1, 2, 3]. Dat is dezelfde grootte als: [12, 31, 44], want de tweede reeks bestaat ook uit drie getallen. Beide getallenreeksen bezetten elkaar; elk getal van de eerste reeks 'zit' als het ware op een getal uit de sub-reeks, en geen enkel getal is buitengesloten. Het wordt pas interessant

---

93) God is Liefde, God is van een volmaakte moraliteit, Hij is rechtvaardig en bezit het eeuwig leven. Deze attributen liggen min of meer binnen het menselijk bereik. De andere, die van souvereiniteit (aan niemand rekenschap afleggen), alwetendheid, alomtegenwoordigheid, almacht en onveranderlijkheid (in Gods natuur en attributen). Die vormen eerder tegenstellingen op het menselijk kunnen, alhoewel ze in Christus naderbij zijn gekomen. Het is in de eerste vier attributen dat het Joodse volk getuige mag zijn, waaraan nog een vijfde attribuut is toegevoegd, dat van de Barmhartige Vader. (cf. boodschap aan J.N.S.R. van 24-10-2009) In de Godmens Jezus Christus is, ongehinderd door de goddelijke gerechtigheid, het attribuut van de oneindige barmhartigheid toegeëigend. Geen enkel attribuut kan een ander tegenspreken, want het evenwicht van het hele universum hangt daarvan af.

als we naar oneindige reeksen kijken. Neem bijvoorbeeld: [1, 2, 3, 4, 5, enz.] en een tweede reeks, ook oneindig: [1, 2, 3, 4, 5, enz.]. Vanzelfsprekend zitten ze op elkaar. Maar wat gebeurt er als we bijvoorbeeld het eerste getal, de één, van de tweede, de sub-reeks, weghalen? Maar er kunnen ook veel meer getallen worden geëlimineerd. Dat verandert niets aan het zitpotentieel, want de tweede reeks begint nu met het getal twee: [2, 3, 4, 5, 6, enz.] en blijft oneindig doorgaan, en daarom bezetten ook alle getallen van beide nieuwe reeksen elkaar. Dit is in feite een definitie van het oneindige: iets dat dezelfde grootte blijft, zelfs als er iets of een hele reeks aan wordt onttrokken. Het vreemde is dat de oneindige subreeks even groot is als de oorspronkelijke oneindige reeks.

Cantor identificeerde het absoluut oneindige met God, de God van het oneindig kleine en het oneindig grote. Hij beschouwde zijn werk over de 'transfiniete getallen' als direct aan hem meegedeeld door God zelf. De bezwaren tegen zijn werk waren af en toe zeer fel: Henri Poincaré refereerde aan Cantors ideeën als een *"ernstige ziekte"* die de wiskundige discipline had geïnfecteerd. David Hilbert verdedigde hem tegen zijn critici door te verklaren: *"Niemand zal ons uit het paradijs jagen dat Cantor heeft gecreëerd."* Tegenwoordig zijn Cantors ideeën algemeen aanvaard en wordt hij als de vader van de verzamelingenleer beschouwd, dat in de moderne wiskunde een belangrijke plaats heeft verworven.

Op Cantors ideeën voortbordurend kunnen wij ons voorstellen dat de getallen 1, 2 en 3 de Heilige Drievuldigheid toebehoren, waarbij de volgende getallen tot in het oneindige de met Christus omklede heiligen toebehoren en aldus deel uitmaken van Gods gedissocieerde persoonlijkheden. Ik verwijs naar "Das Fischernetz" (het net met de 153 vissen beschreven in Johannes 21:11) van Adrienne Speyr (1902-1967) waarin zij uitlegt dat de grote opdrachten van de heiligen net als priemgetallen ondeelbaar zijn: Sint Peter staat bijvoorbeeld voor 151, Sint Paulus voor 13 en de Maagd Maria voor 5.[94)] Vanuit het perspectief van priemgetallen analyseert zij diepgaand het getal 153, de som van heiligheid van de Kerk. Priemgetallen vormen ook een oneindige reeks, en alle natuurlijke niet-priemgetallen zijn slechts herhalingen van priemgetallen en dus niet fundamenteel,[95)] wat verklaart waarom in de som der heiligheid de niet-priemgetallen worden overgeslagen.

38 – De apotheose

Elk woord van het hogepriesterlijk gebed, dat Jezus aan de vooravond van zijn kruislijden uitsprak, is met vlammende letters geschreven. Het zijn de kleinodiën Gods die voor de erfgenamen zijn bestemd. Indien wij de lijn van Jezus' hogepriesterlijk gebed

---

94) "Erster Blick auf Adrienne von Speyr" van Kardinaal Hans Urs von Balthasar - Jo-hannes Verlag, Einsiedln CH # 1968 (pp. 72-74).

95) Een priemgetal is alleen deelbaar door één en door zichzelf. Volgens deze definitie is het getal één het eerste priemgetal. De conventie om één uit te sluiten is onjuist, want 1=1x1, 2=1x2, 13=1x13. Een niet-priemgetal is 14=1x2x7, terwijl 28=1x2x2x7. Eén wordt uitgesloten want, zegt men, -1 x -1 = +1, maar -1 is een negatief getal en is daarom onaanvaardbaar als product ter bepaling van een priemgetal, temeer omdat ieder natuurlijk getal het spiegelbeeld is van zijn eigen negatieve getal (-1 maal -x = +x). Deze twee verzamelingen worden door hun gemeenschappelijk draaipunt gescheiden dat 'nul' heet. Deze nul is in feite geen getal maar een scheidslijn en heeft een essentieel andere numerieke functie dan de nul in bijvoorbeeld het getal 10. Een baby is niet nul jaar oud maar is een aantal uren oud of dagen. De natuurlijke getallen en de negatieve behoren strikt genomen tot verschillende getalsgroepen. Het feit dat ze op dezelfde as kunnen worden gezet en onderlingen bewerkingen kunnen ondergaan is bezijden de kwestie; deze verzamelingen hebben overeenkomsten maar behoren desalniettemin tot twee verschillende getalsgroepen.

doortrekken, waarin Hij voor zijn nakomelingen bidt dat zij volmaakt één mogen zijn met Hem en de Vader, gelijk Hij één is in de Vader en de Vader in Hem (Joh. 17:21-23), dan kunnen wij constateren dat God ernaar streeft om een individuele ziel zo met het vuur van zijn Liefde te laten versmelten dat in deze intieme vereniging de wil van de mens de Zijne is en al de verlangens en gedachten van de mens in Gods verlangens en gedachten opgaan. Deze intimiteit wordt door Johannes omschreven als het in de schoot verblijven van de Vader. (Joh. 1:18) Paulus drukt het kernachtig uit als hij zegt dat wie God aanhangt één geest is met Hem. (1 Kor. 6:17) Pas in het licht van het voorgaande wordt de boodschap van 30 juli 2007 van J.N.S.R. bevattelijk:

> «« God zal elke geest aanraken. De Heilige Geest gaat weer verzamelen, al Gods kinderen bijeenbrengen om hen hun identiteit de leren kennen. Het is God de Heilige Geest die zich reconstrueert en zich in ÉÉN groepeert: God en zijn kinderen die Hem volgen. (…) Alles speelt zich tussen twee tegengestelde krachten af. God zal met de Zijnen overwinnen! God stelt zich opnieuw samen en roept al zijn kinderen: de Hemel en de Aarde werken samen. Tot spoedig ziens. God, de Alpha en de Omega, verenigt. »»

Dit moge dan wel een volstrekt consequente exegese zijn, maar dat wil nog niet zeggen dat ondergetekende zich een juiste voorstelling kan maken van wat dat ‘zal’ betekenen, hoe de toekomst eruit zal zien: want al zie ik de sneeuwklokjes en kan ik ervan genieten, toch zijn de bomen en planten nog kaal. Wat als deze tweeduizend jaar de vroege lente waren van een nieuw begin – niet opnieuw maar Nieuw – of in muziektermen te spreken, de prelude die uitmondt in een daverende apotheose? De apotheose wordt door Johannes als volgt vertolkt: *“Eenieder die in Hem blijft zondigt niet.”* (1 Joh. 3:6) En hij verklaart: *“Eenieder die uit God geboren is zondigt niet, want het zaad (van God) blijft in hem en hij kan niet zondigen, want hij is uit God geboren.”* (1 Joh. 3:9) Ja, God heeft een mooie toekomst weggelegd voor *“deze werreld die zo dwerrelt, eeuwig gaat voor oogenblik”* (aldus Joost van den Vondel bij het afsterven van zijn zoontje).

N.B. Dit stuk is gedeeltelijk ontleend aan een, voor zover ik weet, nog steeds niet gepubliceerd geschrift uit 1999 van de Canadese Pater Andrew Miles OSB.

Een buitengewoon interessante catechese, die aan ons onderwerp raakt, is aan het eind van het boek opgetekend door J.N.S.R. in “Mon dernier pas avec DIEU – Avant une terre nouvelle (Evangile de Marie)” of: “Mijn laatste stap met GOD – voordat een Nieuwe Aarde begint (Evangelie van Maria)”. Boodschappen van de Hemel van 27 november 2009 tot 12 juni 2010. Het betreft het vierde en laatste deel van deze catechese (vanaf p. 228) dat over de werkelijke betekenis van het kindschap Gods gaat, dat volgens 1 Korintiërs 2:9 ieders bevattingsvermogen te boven gaat. En dat nu zal bij Christus’ wederkomst worden geopenbaard.

APPENDIX 14

HET GROEPSDENKEN VIA HYPNOTISCHE CONNECTIVITEIT

Het groepsdenken zien we in optima forma bij een zwerm vogels of een school vissen die als door een onzichtbaar hand wordt aangestuurd. Zoiets heet zwermintelligentie. Als je naar al die vogels kijkt die samen vliegen is er geen enkele vogel die dat coördineert. Ze bewegen samen als een hechte eenheid. Ze hebben een soort telepathische band, waardoor ze als een lichaam reageren. Fascinerend. Adrea Cavagna, Alssio Cimmarelli en Irene Gieardina en Massimiliano Viale hebben geprobeerd het probleem aan te pakken door middel van schaalvrije wiskunde, zoals beschreven in hun wetenschappelijk artikel "Scale-free correlations in starling flocks (in een spreeuwen zwerm)" # 2010 (PNAS), waarvan het volgende fragment:

> «« Deze gedragsmatige correlaties zijn schaalvrij: 'de verandering in de gedragstoestand van één dier beïnvloedt en wordt beïnvloed door die van alle andere dieren in de groep, ongeacht hoe groot de groep is.' Schaalvrije correlaties geven elk dier een effectief waarnemingsbereik dat veel groter is dan het directe interindividuele interactiebereik, waardoor de globale respons op verstoringen wordt versterkt. (…) Van alle kenmerkende eigenschappen van collectief diergedrag is de meest opvallende het ontstaan van globale orde, namelijk het feit dat alle individuen binnen de groep tot op zekere hoogte hun gedrag synchroniseren. Veelal komt globale ordening neer op het op één lijn brengen van de individuele bewegingsrichtingen, zoals bij vogelkoppels, visscholen, kuddes zoogdieren en in sommige insectenzwermen. Toch kan globale ordening ook andere gedragstoestanden beïnvloeden, zoals bij het synchroon flitsen van tropische vuurvliegjes of het synchroon klappen in mensenmassa's. De aanwezigheid van orde binnen een dierlijke groep is gemakkelijk vast te stellen. Orde kan echter totaal verschillende beweegredenen hebben en het is niet eenvoudig om te ontdekken wat het onderliggende coördinatiemechanisme is. (…) Het opmerkelijke aan een zwerm vogels is niet alleen de globaal geordende beweging van de groep, maar ook de manier waarop de zwerm de aanval van een valk ontwijkt. Collectieve respons is het handelsmerk van een zelforganiseerde orde in tegenstelling tot een gecentraliseerde [waarin de leider ieder individu apart stuurt]. »»

Wat is het toch dat die vogels bij elkaar houdt en ze moeiteloos doet samenwerken? Wat is het dat zoiets als een cultuur vormt (een ander soort zwerm), zodat we kunnen spreken van een Duitse cultuur, die sterk afwijkt van de Franse cultuur en die twee zijn weer sterk verschillend van de Engelse, terwijl binnen elk van die groepen de samenstelling telkens zeer gevarieerd is, zeker voor wat de genetica betreft. Het is toch een vreemde zaak dat op basis van een steekproef van tweeduizend mensen de opinie van een miljoenenpubliek zeer nauwkeurig kan worden gepeild? Er is ook zoiets als coïncidentie, waar Arthur Koestler over geschreven heeft. Als we naar het aantal mensen kijken dat in de miljoenenstad New York door een hond gebeten wordt waarvoor behandeling in een ziekenhuis nodig is, dan blijken de aantallen van jaar tot jaar opmerkelijk stabiel te zijn. En wat te denken van een poolvos die in meterdiep sneeuw naar beneden duikt en naar boven komt met een marmot in zijn bek? De sneeuw is zo dik dat zintuigenlijke waarneming is uitgesloten! Wat is het toch dat twee mensen aan elkaar bindt, zodat van een telepathische vereniging kan worden gesproken? Joost van den Vondel dicht in de Gijsbrecht van Aemstel (verzen 1239-1286): *"Waar werd oprechter trouw dan tussen man en vrouw ter wereld ooit gevonden, twee zielen gloei-*

end aaneen gesmeed of vast geschakeld en verbonden in lief en leed?" Leo Tolstoy is in 1862 met Sonya getrouwd, maar eerst was hij met haar veel oudere zuster verloofd. Toen op een dag zat hij met Sonya bij zijn datsja (buitenverblijf) en kerfde hij een aantal letters in de tafel en onmiddelijk wist zij te zeggen welke woorden die letters voorstelden (telkens een eerste letter van een woord). Vooral de laatste tijd worden met computers veel telepathische experimenten opgezet tussen subjecten: zoals twee ratten of mensen, waaruit opvallende staaltjes van telepathie naar voren komen. En wat te denken van twee planten waarvan twee stekjes onder gelijke condities in een andere kas worden geplant. Wat blijkt: als de ene plant regelmatig 'gefolterd' wordt met een brandende sigaret gaat het daarbij behorende stekje slechter groeien!

Wat is de noemer die dit alles verbindt? Er zijn veel benamingen voor de verschillende facetten die onder dit aansturend proces vallen, maar het gaat in feite om één medium of inwerkende kracht die zich op verschillende wijze manifesteert. We zouden het telepathie kunnen noemen. Gedachtentransferentie of telepathie gaat over de overdracht van informatie van de geest van de ene persoon naar die van de andere zonder gebruik te maken van zintuiglijke kanalen of fysieke interactie. Een betere term is mijns inzins 'hypnotische connectiviteit', maar dan volgens een ruimere definitie dan we tot nog toe gewend zijn. Dit medium zorgt niet alleen voor de coördinatie tussen individuen, maar ook voor de coördinatie van de onvoorstelbaar gecompliceerde machinerie van onze hersens opdat die als een eenheid kunnen functioneren.

Gedurende hypnose is het vermogen van de persoon om kritisch na te denken in meer of mindere mate gereduceerd zodat er een 'trance-logica' ontstaat, die accepteert wat onder normale omstandigheden als irrationeel, onlogisch en tegenstrijdig zou worden bestempeld. De hypnose kent zijn redenen die de rede niet kent. Die trance-logica houdt ook in dat de onbewuste processen de overhand krijgen. Een professionele tennisspeler weet niet hoe hij de bal slaat, maar alleen dat hij slaat. Als het ware kijkt hij naar zichzelf alsof hij op de tribune zit en neemt waar hoe hijzelf beweegt. Hypnotische connectiviteit overbrugt de langzaam denkende bewuste geest die zich maar met heel weinig zaken tegelijk kan bezighouden. Onder hypnose wordt het handelen en denken buiten de subjectieve, rationele en kritische keuze plaatst waardoor multifacetische coördinatie mogelijk wordt waarvoor zelfs moderne computers het nakijken hebben. We kunnen een parallel trekken met de cellen in ons lichaam. Zoals met sportprestaties naar voren komt kunnen de lichaamscellen op een prachtige gecoördineerde wijze met elkaar samenwerken tot soms het ongelooflijke aan toe. Neem bijvoorbeeld de manier waarop voetballer Cristiano Ronaldo met de bal omgaat. Het klassieke beeld dat de hersens signalen uitzenden die dat samenspel aansturen is volstrekt ontoereikend, want het beantwoordt niet hoe de wil zich in een actie vertaalt en hoe dat harmonische onbewuste samenspel tot in detail gecreëerd wordt. Op een of andere manier zijn de cellen, die waarschijnlijk ook een primitief individueel bewustzijn hebben, bij zo'n sportieve prestatie volstrekt gehoorzaam. Onze lichaamscellen 'weten' dat ze deel uitmaken van ons lichaam en luisteren naar onze intentie wat een zuiver biochemische reactie overstijgt. Er zijn mensen die zich met pinnen doorsteken en daar geen nadeel van ondervinden zoals de Rotterdammer Arnold Henskens, die zich Mirin Dajo noemde en in 1948 is overleden. Zijn geval is wetenschappelijk geverifieerd.

Het proces van het menselijk denken via de hersens vertegenwoordigt een universum op zichzelf dat niet onderdoet voor de complexiteit van het physieke universum. Het is een ode aan de Maker van dit alles, die ieder van ons uit Liefde in het aanschijn heeft geroepen, een scheppingsdaad die in nederige verbazing ons respect verdient. Men heeft ontdekt dat de hersenen diep in de mens in een zuiver bewustzijn werkelijk

alles over zichzelf begrijpt. Dat geldt voor iedereen. Dit zuivere bewustzijn heeft verschillende namen gekregen, waaronder 'verborgen waarnemer'. Als iemand onaangenaam is en zich totaal niet bewust lijkt te zijn van het feit dat hij mensen irriteert, weet dan dat diep van binnen er een bewustzijn heerst dat zich precies realiseert wie hij is en wat hij doet. Het meervoudig bewuste brein, dat zich in de krochten van ons onderbewustzijn schuilhoudt, weet diep van binnen wat er aan de hand is. Een naam om te onthouden is Milton H. Erickson (1901-1980). Hij heeft streng wetenschappelijke onderzoek gedaan naar de aard van hypnose. Hij was een productief schrijver die zich vooral richtte op casestudies en experimenteel werk, dat het algemene begrip van hypnose, waarvan zelfhypnose een onderdeel is, enorm vooruit heeft geholpen. Een van zijn beroemde citaten is: *"De onbewuste geest bestaat uit al je leerstof van je hele leven, waarvan je veel [bewust] vergeten bent, maar die je van dienst is in het automatisch functioneren van jezelf."* Erickson zag hypnose als een manier om met de onderbewuste geest te communiceren en toegang te krijgen tot het immense reservoir aan hulpbronnen dat erin verscholen zit. Hij was ook de eerste die formaliseerde dat de onbewuste geest niet in staat is om de taalkundige negatie te begrijpen. Als een aan roken verslaafde tegen zichzelf zegt: "Ik wil niet roken", versterkt dat zijn verlangen om te roken; een ouder in plaats van tegen zijn kind te zeggen "Val niet", dient het voor te houden: "Wees voorzichtig".

Er mag geconcludeerd worden dat de lichaamscellen of in extensie de individuen die tot een groep behoren een relationele band hebben en via het denken, bewust en onbewust, gehoorzaam zijn (responsief) aan de collectiviteit waar ze deel van uitmaken. Die twee factoren (relatie en gehoorzaamheid) kunnen ook uitleggen hoe Christenen in het lichaam van Christus functioneren en hoe in het maatschappelijk gebeuren mensenmassa's ageren. Dat al die individuen in een mensenmenigte als los zand aan elkaar hangen en elkeen geheel zelfstandig zou handelen wordt niet door de feiten gestaafd. Het is simpel, zodra een telepathische c.q. hypnotische verbinding tussen twee personen tot stand kan worden gebracht, en dat is thans afdoende aangetoond, is het logisch te veronderstellen dat dit niet tot twee individuen beperkt hoeft te blijven. Experimenten met twee mensen die elkaar tegelijkertijd hypnotiseren hebben uitgewezen dat ze een gedeelde wereld binnengaan waarin ze niet verbaal hoeven te praten om te communiceren. Indien twee, waarom dan niet drie, vier of het honderdvoudige, zelfs duizendvoudige?

Het gezegde van Herman Melville, de schrijver van de bekende roman Moby-Dick, kan zowel worden toegepast op koppels als op een grotere gemeenschap: *"We kunnen niet alleen voor onszelf leven; duizend vezels verbinden ons met onze medemensen; en langs deze vezels, als sympathieke draden, lopen onze daden als oorzaken en ze komen bij ons terug als gevolgen."* De alles overtreffende eenheid van gesynchroniseerd denken en voelen betreft één-op-één, maar waarom zou het daartoe beperkt blijven? De conceptuele basis van één-op-één vinden we in Genesis 2:24 waarin God over de gemeenschap van Adam en Eva zegt: *"Daarom verlaat de man zijn vader en moeder en kleeft geheel aan zijn vrouw en zij zullen één vlees zijn."* En wat eenmaal gekleefd is mag volgens het goddelijk gebod niet meer tijdens dit aardse leven gekloven worden. Ze zijn idealiter aan elkaar geklonken, als het ware tot één geheel gevulcaniseerd, wat natuurlijk ook het spirituele aspect omvat. Ze zullen als van één gedachte zijn en weten wat de ander nodig heeft en wenst nog voordat het wordt gezegd. Toen Adam zijn wederhelft ontving wordt de eenheid van de eerste Mens benadrukt. Deze eenheid was naar Gods beeld en gelijkenis, wat voor hen uit een alomvattende en liefdevolle eenheid van denken, voelen en doen bestond, niet alleen tussen hun twee, maar ook tussen het sublieme paar en God. Door deze verheven eenheid mag dit paar met recht goddelijk

worden genoemd. Ook hier zien we dat de geestelijke wereld de fysieke wereld weerspiegelt. De Artscroll Tanach Serie zegt over Genesis 2:24: *"Alleen in partnerschap vormen de twee een compleet mens en laat hen opnieuw zijn zoals Adam en Eva oorspronkelijk waren: van één lichaam [omdat Eva uit Adams rib was genomen]."* John Gills Commentaar zegt over dit vers: *"In de vertalingen van de Targum van Jonathan en die van de Septuagint en Samaritaanse versies is de vereniging tussen man en vrouw zo hecht alsof ze slechts één persoon zijn, één ziel, één lichaam."* Daarom verwijst 'hem' in Psalm 8:6 naar hen beiden: *"U hebt 'hem' heersers gemaakt over de werken uwer handen."* En gaat John Gills verder: *"om een wettig nageslacht voort te brengen, deelnemend aan hetzelfde ene vlees, zoals kinderen dat doen van hun ouders; zonder het vlees van de één te kunnen onderscheiden van de ander, nemen ze er deel aan: en vanuit dit standpunt blijkt het een fabelachtige notie te zijn."* Hier zien we de synchronisatie van de geest geprojecteerd in het groepsdenken en de onderbouwing van de gedachte dat we allen hier op aarde van één familie zijn en dat alle oorlogen broederoorlogen zijn.

Ik wil nu onze aandacht vestigen op de brief aan de Efeziërs 5:21: *"Wees elkaar onderworpen uit eerbied voor Christus. Vrouwen, onderwerpt u aan uw man als aan de Heer. Want de man is het hoofd van de vrouw, zoals Christus het hoofd is van de Kerk, zijn lichaam, en Hijzelf haar verlosser is."* Hier beschrijft Paulus het huwelijk als een mysterie, als een sacrament dat Christus' relatie tot zijn lichaam de Kerk weerspiegelt; en de Kerk zijn allen die Hem toebehoren. Elders zegt Paulus: *"Want niemand van ons leeft voor zichzelf en niemand van ons sterft voor zichzelf. Want als we leven, leven we voor de Heer en als we sterven, sterven we voor de Heer. Dus, of we nu leven of sterven, we zijn van de Heer."* (Rom. 14:7-8) Wat hierboven is verteld over de synchronisatie van de geest, geldt daarom net zo goed voor onze relatie tot Jezus Christus, want allen die bij Christus horen, vormen zijn lichaam waarvan Hij het hoofd is zoals omschreven in 1 Korintiërs 12:12-14: *"Want gelijk het lichaam één is en vele leden heeft, en al de leden van het lichaam, uit vele bestaande, één lichaam vormen, zo geldt dat ook voor Christus. Want in één Geest zijn we allen tot één lichaam gedoopt, hetzij Joden, Grieken of slaven, hetzij vrijen, en zijn we allen in één Geest gedrenkt. Want het lichaam bestaat niet uit één lid maar uit vele."* Hoe kan dit beter worden geïllustreerd dan met het Eucharistisch gebed als de priester met de woorden eindigt: *"Door Hem (Christus) en met Hem en in Hem zal uw Naam geprezen zijn, Heer onze God, almachtige Vader, in de eenheid van de Heilige Geest, hier en nu en tot in eeuwigheid."* Dit sluit aan bij het hogepriesterlijk gebed: *"Mogen ze allen één zijn, gelijk Gij, Vader, het zijt in Mij, en Ik in U. (...) De glorie, die Gij Mij hebt gegeven heb ook Ik aan hen gegeven, opdat ze één zouden zijn, gelijk Wij één zijn: Ik in hen, en Gij in Mij. Ja, mogen ze de volmaakte eenheid bezitten."* (Joh. 17:21-23) Dit is een ongelooflijk indringend gebed dat de rijkdom laat zien die de Vader voor ons bereid heeft en ons doet begrijpen waarom Lucifer zo jaloers op ons is en niets liever dan onze ondergang wil zien.

Een vraag: Wat is het doorslaggevende kenmerk van de drie personen van de Heilige Drievuldigheid? Het is door de eenstemmigheid van de Wil dat meervoudige goddelijke personen één zijn en waarom zouden we dat niet hypnotische connectiviteit mogen noemen, het medium waardoor gedissocieerde entiteiten of persoonlijkheden als eenheid ageren. Natuurlijk is het een actie van de Heilige Geest, maar dat is wel zeer algemeen en zegt daarom weinig. Nu begrijpen we ook dat het spreken in tongen en profetieën en dergelijke secundair is aan het vervuld zijn met de Heilige Geest (cf. 1 Kor. 13), want het is beider wilsovereenstemming die telt, voortvloeiend uit het vervuld zijn met de Heilige Geest. Allen die in het Boek des Levens staan ingeschreven zijn voorbestemd om aan Gods drie gedissocieerde persoonlijkheden te worden

toegevoegd die ergens in de toekomst een bijenkorf zullen zijn met duizenden zo niet miljoenen gedissocieerde persoonlijkheden. Een hogere vorm van heiligheid, van te zijn toegevoegd aan de Heilige Drievuldigheid, is ondenkbaar – door Hem, met Hem en in Hem zal dan realiteit zijn geworden.

Het is het slaaf zijn aan God, gekenmerkt door de eenvormigheid aan Gods wil, die essentieel is. Nochtans, het is door de vrije wil dat de mens mag afwijken van Gods wil, niet een beetje maar zelfs zo dat die rechtstreeks ingaat tegen het allerhoogste goed dat God voor ogen heeft. In ieders uitingsvorm zijn de drie goddelijke personen gedifferentieerd. Dat is het cruciale onderscheid. Ter illustratie, in God de Vader bestaat geen volgtijdelijkheid want alle tijden zijn in één oogopslag voor Hem uitgestald, maar die volgtijdelijkheid bestaat wel in God de Zoon die ‘vóór’ alles geboren werd (Col. 1:15-19). Het woord vóór duidt op volgtijdelijkheid. En dat verklaart dat niet alle details door Jezus hoeven te worden gekend voor wat de toekomst betreft, terwijl de toekomstige gebeurtenissen voor de Vader geen geheimen heeft, zodat het mogelijk is dat sommige aspecten daarvan voor de Zoon verborgen blijven, zoals de exacte datum van Jezus’ glorierijke Wederkomst (BdW 1 apr. 2013).

Eén zijn met God, zoals het hogepriesterlijk gebed aangeeft, betekent dat de mens van zijn vrije wil wordt beroofd. God heeft slechts een vrije wil in zoverre Hij voor het een of het ander kiest zonder dat de keus een moreel aspect impliceert. God had er bijvoorbeeld voor kunnen kiezen om de schepping van het universum en zijn bewoners achterwege te laten. In andere opzichten hebben de drie goddelijke personen geen vrije wil omdat zulks de perfectie teniet zou doen. Maar zelfs indien een mens in dit onderwereldse God in alles wil volgen schiet hij daarin tekort op grond van drie zaken die hij in zijn huidige toestand onvoldoende bezit: wijsheid (het weten zonder te weten waarom), het intellectueel en geestelijk inzicht (het weten van het waarom) en de zuivere kennis (zoals het weten van een encyclopedie), en deze drie worden aan de leiband genomen van onze overgeërfde neigingen waardoor wij wel het goede mogen nastreven maar daar absoluut niet toe in staat zijn. Een troost, God is wel bereid om aan onze misdragingen voorbij te zien indien daar reden toe bestaat, maar die theologie gaan we hier niet uitdiepen.

Het willen afstaan van de vrije wil, hetgeen tot slaaf van God maakt, is zo belangrijk dat het woord slaaf ongeveer 150 keer gebruikt wordt in het Nieuwe Testament in de een of andere vorm: 130 keer het Griekse woord doulos zelf, en dan sundoulos, en de werkwoordsvorm, douloō. Hoewel doulos slaaf betekent en niets anders dan slaaf, wordt het vaak vertaald met dienaar ondanks het feit dat er in het Nieuwe Testament zes woorden zijn voor dienaar: hupēretēs, diakonos, pais, dat soort dingen. Die verwijzen allemaal naar dienaar maar niet in de betekenis van slaaf. Paulus noemt zichzelf een slaaf van Jezus Christus. (Rom. 1:1) In Filippenzen, ook het eerste vers, identificeert hij zichzelf weer op deze manier, maar nu met zijn metgezel Timoteüs, en elders in Kolossenzen 4:12. Paulus is een slaaf, Timoteüs is een slaaf van Jezus Christus. Paulus is een slaaf, Timoteüs is een slaaf, Epaphras is een slaaf, Jakobus is een slaaf, Judas is een slaaf, Petrus is een slaaf, Johannes is een slaaf. Keer op keer. Ze leefden in een wereld van afschuwelijke slavernij en toch wilden ze de slaven van Christus genoemd worden. Zelfs in Openbaring 22:3, in een beschrijving van de Hemel: *“Er zal geen vloek meer zijn; de troon van God, het Lam, zal daarin zijn en zijn slaven zullen Hem dienen.”* Slaven in het verleden, slaven in het heden, slaven in de toekomst; we zijn onvermijdelijk en altijd slaven. Een zwarte pastor zal opstaan en zeggen: “Hoe ga ik mijn mensen uitleggen dat de dominante nieuwtestamentische metafoor voor onze relatie tot Christus die van een slaaf is?” Het antwoord is: omdat we de welwillende

herder hebben die zijn leven voor ons heeft gegeven; hij is geen meester in de gebruikelijke zin van het woord, maar desalniettemin zijn we bedoeld om zijn slaven te zijn. (Mt. 12:50, Mk. 3,34-35, Lk. 8,21, Hebr. 2,11-13, Rom. 8,29) In de Romeinse tijd noemde geen enkele volgeling van een god zichzelf ooit een slaaf van zijn god. De Grieken noemden hun relatie philos, niet doulos. Philos betekent vriend – ze waren een vriend van de god wiens vriendschap ze hadden verworven door middel van geschenken. Wij Christenen zijn echter slaven die voor een prijs zijn gekocht en daarom zijn we niet van onszelf. (1 Kor. 6:19-20) Toch zijn we daarnaast ook Gods vrienden. (Joh. 15:15) Wij zijn bestemd als slaven van iemand die de meest verachtelijke dood is gestorven die je je maar kunt voorstellen, en van die persoon, minder dan een worm (in menselijke termen), willen we slaaf genoemd worden en zijn wil doen. Daarom schaamt God zich er niet voor om ons zijn broeders te noemen. We zijn uitsluitend slaaf door onze vrije wil op te geven, het grootste geschenk dat God ons bij onze geboorte heeft gegeven. In alle andere opzichten zijn we deelgenoot van Gods huishouden geworden.

Hier volgt een mooi gebed om onze vrije wil aan God over te geven, een gebed dat dagelijk kan worden gebeden opdat we tot de volwassen man uit mogen groeien die God van ons voor ogen heeft, en dat ons door Soeur Claire Gagné c.s.j. uit Canada is gegeven:

> «« Geest van heiligheid, Geest van zegen stort U uit over mij. Doordring en overrompel geheel mijn verstand, geheel mijn verbeelding, geheel mijn geheugen en geheel mijn brein. Vernietig er alle oorzaken van verwarring. Geest van heiligheid, Geest van zegen, kom over mij. Doordring mijn wil en overrompel hem volkomen. Vernietig er alle oorzaken van verstarring. Geest van zegen, dring door tot in het diepste van mijn hart. Genees er elke wonde en verwijder er alle gevoelens die niet van U zijn. Geest van zegen, stort U uit over mij en neem geheel mijn lichaam in bezit. Doordring mijn inwendige organen, mijn zenuwstelsel, mijn ademhaling, mijn klieren, spieren en beenderen. »»

Het opgeven van onze vrije wil om zich te laten knechten heeft Lucifer altijd geïntrigeerd, want dat menselijk potentieel wil hij voor zichzelf gebruiken, terwijl het bestemd is om te transfigureren in een liefdesrelatie met God. Het ultieme geheim van Satanische bewegingen door de eeuwen heen is om mensen tot slaaf te maken van het wrede hellemonster. Men spreekt van een pact met de duivel waarbij iemand zijn ziel verkoopt, maar de ziel is niet te koop. Wel kan men zich vrijwillig laten knechten en dat kan zelfs onvrijwillig. Maar zo'n slaaf kan altijd weer worden bevrijd, alhoewel dat soms buitengewoon moeilijk is omdat er een voorgeschiedenis aan vast zit. Want wat in jaren is opgebouwd kan niet zomaar ongedaan worden gemaakt. Brice Taylor heeft daar in 1999 een boek over gepubliceerd "Thanks for the MEMORIES - the memoirs of a mind-controlled slave" (bedankt voor de herinneringen, de memoires van een mind-controlled slaaf) waar het volgende door haar wordt verhaald:

> «« De dominee loodste me zijn kantoor binnen en nadat ik had opgebiecht dat ik als kind ernstig was misbruikt, een meervoudige persoonlijkheidsstoornis had en gedwongen was deel te nemen aan Satanische rituelen waarbij baby's, kinderen en dieren werden gedood – en terwijl ik maar doorging – keek hij mij vol afschuw aan en zei: *"Ga op je knieën en vraag God om vergeving voor je overtredingen. Je bent een zondares."* Op het moment dat mijn knieën de grond raakten, verscheen Jezus aan mij en zei: *"Sta op en kniel niet meer en ga weg. Jij mijn kind bent onschuldig, je hebt niks verkeerds gedaan."* Op grond van de autoriteit van de Heer, die boven deze mens stond die in zijn naam stond te

bedienen, deed ik wat mij bevolen werd en ging weg. Ik begreep nog niet wat Jezus mij probeerde duidelijk te maken. Het kostte Hem tijd om mij gerust te stellen dat die daden, die ik in een geprogrammeerde toestand had gedaan, waarbij ik vanuit andermans bevelen handelde en niet vanuit mijn eigen vrije wil, niet mijn zonden waren. In de dagen die volgden toonde Jezus mij dat Hij wilde dat ik in naam van Barmhartigheid zou staan voor al die anderen die op gelijke wijze waren gemarteld en misbruikt. »»

Brice Taylor (1951-), geboren Susan Eckhart, is een zogenaamde monarchslavin, waarvan er momenteel vele miljoenen op aarde rondlopen. In hypnotische toestand voeren dit soort slaven taken uit die door bepaalde signalen kunnen worden geactiveerd, zoals het knippen met de vingers, maar ook een code zoals NB15, waardoor ze van de bewuste staat in de trance van een getrainde persoonlijkheid geraken. Na volvoerde taak, die ze in totaal willoze conditie uitvoeren, keert het individu terug naar de normale bewuste staat, die in niets verschilt van hun medemensen waarbij een herinnering aan wat zojuist gebeurd is totaal is weggevaagd. Het kan gebeuren dat ze flashbacks krijgen van wat er echt is gebeurd en als dat gebeurt wordt hun ingebouwde zelfmoordprogramma geactiveerd, wat soms mislukt. Anders had Bruce Taylor haar getuigenis niet kunnen geven. De programmering begint bij voorkeur als de menselijke robot (zo wordt er over hen gedacht) nog in de wieg ligt. Opvallend bij hele kleine kinderen is dat hun wereld uitsluitend een soort droom- en fantasiewereld is, waarbij met het klimmen der jaren de droomwereld steeds verder op de achtergrond geraakt om te worden vervangen door de realiteit zoals volwassenen die ervaren. Onderdeel van die geforceerde traumatische programmering is om de droomwereld permanent te maken en de realiteit irreëel, waarvoor sprookjes zoals de Tovenaar van Oz of Alice in Wonderland een veel gebruikt hulpmiddel zijn. Brice vertelt:

«« Nadat ik uit Californië gevlucht was en niet meer midden in mijn programmatische misbruikbasis leefde en ook niet meer in therapie was, begon ik levendige, gedetailleerde herinneringen te krijgen over de tijd dat ik als seksslavin werd gebruikt en als menselijke mind-file computer voor enkele van de hoogste regeringsfunctionarissen van onze natie in en buiten het Witte Huis. Onder hen: John F. Kennedy (seks [toen nog maar 10 jaar oud was] en koeriersdiensten). Lyndon B. Johnson (seks en koeriersdiensten), Henry Kissinger (brein achter de inrichting van mijn mind-file bestand t.b.v. de regering en ook internationaal), Nelson Rockefeller (mind-file gebruik, in nauwe samenwerking met Henry Kissinger), Gerald Ford (seks en koeriersdiensten), Jimmy Carter (koeriersdiensten), Ronald Reagan (seks en koeriersdiensten), George Bush senior (mind-file gebruik; hij is een notoire pedofiel en had seks met mijn geprogrammeerde dochter Kelly), en top entertainment professionals, zoals mijn 'eigenaar' Bob Hope (seks en koeriersdiensten). (...) Mijn dochter Kelly werd ook geprostitueerd aan de Kennedy boys, jonge knapen. (...) Onze dochter Kelly Suzanne Ford werd geboren op 23 februari 1978, en vanaf dat moment was mijn zoon Kevin niet steeds het belangrijkste mikpunt van het marteltrauma - dat was Kelly. De marteling en het trauma begonnen al vlak na haar geboorte. Toen we nog in het Valley Presbyterian Hospital in Van Nuys, Californië lagen kwamen drie mannen in costuum de ziekenhuiskamer binnen en sloten de deur achter zich… »»

In 2019 kwam de film Serenity uit, een commerciële flop, met Matthew McConaughey in de hoofdrol als vissersbootkapitein die als Baker Dill door het leven gaat. Ons wordt meermaals verteld dat hij aan een traumatische stressyndroom lijdt waarvan de details onbesproken blijven. Voor wie vertrouwd is met de programmering van mind-con-

trolled slaves is het duidelijk dat deze film de innerlijke wereld uitbeeldt van een monarchslaaf. Alles speelt zich af op Plymouth Island, waarvan geen ontsnapping mogelijk is. Logisch ook, want Plymouth Island is hijzelf en alle personen die hij daar ontmoet bevinden zich in zijn droomwereld die bevolkt wordt door zijn eigen gespleten persoonlijkheden …de werkelijke realiteit van zijn leven blijft onvermeld. Soms, als Dill in zijn onderbewustzijn graaft, dieper, dieper, steeds dieper, wat gebeurt als hij een diepe duik in de oceaan maakt, ontmoet hij zijn zoon die een genie is op het gebied van computerprogrammering. Dat is een van de kenmerken van een monarchslaaf: de enorme genialiteit die voorvloeit uit de obsessies van het toegewijd zijn aan één taak en dat voor elke gespleten persoon apart. Dills obsessie met het vangen van de 'grote vis' - die hij nooit vangt, is hier symptomatisch voor. Zijn ex-vriendin Karen, van wie hij die zoon kreeg, wordt systematisch gefolterd door haar 'echtgenoot', die in feite Dills programmeur is, en zo erg dat zij een traumatisch wrak is geworden. Zij meent daarvan te kunnen worden verlost als haar plaaggeest uit de weg wordt geruimd – maar dat is natuurlijk een illusie.

Die foltersessies zijn opzettelijk, zijn een vast onderdeel van de programmerings sessies, waardoor, indien de foltering maar extreem genoeg is, de geest zich opsplitst in steeds meer verschillende persoonlijkheden, die dankzij hypnotische commando's en fantasieën elk afzonderlijk kunnen worden geprogrammeerd. Die opsplitsingen, een beter woord is dissociaties, komen voort uit een zelfverdedigingsmechanisme om op die manier als persoon normaal te kunnen blijven functioneren, om het leven draaglijk te maken. Satanic Ritual Abuse, d.w.z. foltering en het creëren van trauma's en angst, foltering door soms alleen maar te hoeven toekijken naar vreselijke dingen, is altijd al deel geweest van Satanische praktijken en initiatieriten met als doel iemand te laten gehoorzamen en in contact te brengen met en in bezit te laten nemen door de onzichtbare wereld van dolende geesten en demonen. Naast middeleeuwse praktijken worden nu ook gecomputeriseerde methoden gebruikt, electrochock, implantaten, etc. alsook chemische psychoactieve methoden (met verboden substanties) die steeds meer worden verfijnd. Tijdens gevaarlijke sessies zien artsen via monitoren erop toe dat de monarchslaaf in leven blijft. Dit is niet de plaats om in detail in te gaan op de gebruikte methoden, die te erg voor woorden zijn. Slechts één voorbeeld: Indien blijkt dat een monarchslaaf plezier beleeft aan seksuele ontmoetingen wordt als straf het perineum zonder verdoving doorgesneden en direct daarna van hechtingen voorzien. Wat kleine kinderen wordt aangedaan is erger dan beestachtig en kan hier echt niet op papier worden gezet. Het zij vermeld dat sommige slachtoffers naderhand geen bezwaar hadden tegen de behandelingen die ze hadden ondergaan, wegens de macht en talenten die ze daardoor hadden gekregen, hetgeen ze de prijs wel waard achten!

Een kanttekening, in trance hoeft een monarchslaaf geen pijn te voelen. Brice vertelt:

> «« Op een keer staken maffialeden een naald in mijn oog om me aan het praten te krijgen, maar het hielp niet. De naald moet een bepaalde zenuw hebben geraakt en mijn hele lichaam schokte naar achteren. Ze konden niet begrijpen hoe een vrouw zoveel martelingen kon doorstaan en ze begonnen 'respect' voor mij te krijgen. Ze begrepen alleen niet dat ik niet echt dapper was. Ik kon gewoon niet reageren door de jarenlange conditionering en geavanceerde programmering waardoor ik volledig dissociatief was en mijzelf niet onder controle had. Tegen de tijd dat ze dit doorhadden hadden ze me al halfdood gemarteld. Ik was een totale robot, geprogrammeerd om niet te reageren op pijn of marteling. Er waren veel maffia-gelieerde bijeenkomsten waarbij ik betrokken was in Vegas, Tahoe, Reno, Key Biscayne en andere plaatsen. Tegen de tijd dat ze meer begrepen over hoe ze informatie uit mij konden krijgen werden mijn

> toegangsroutes of codes doorgegeven. Mijn man deed gewoon een stap opzij en liet ze mij hebben, zoals hij geprogrammeerd was om te doen [hij was ook een monarchslaaf]. Er was nooit iemand om me te beschermen. De betrokkenheid van de maffia begon in mijn vroege tienerjaren en ging jarenlang door. »»

Het is niet de maffia die monarchslaven programmeert. Dat gebeurt onder wetenschappelijke begeleiding van de CIA waartoe legerinstellingen ten dienste staan, die deze menselijke robotten voor een veelheid van taken opleidt. Dit gebeurt niet alleen in de Verenigde Staten, maar thans ook op veel andere plaatsen in de wereld. Maar omdat de documentatie daartoe ontbreekt, beperk ik mij hier tot wat in de Verenigde Staten gebeurt, wat reeds voor de Tweede Wereldoorlog gaande was. Dat is toen overgewaaid naar nazi Duitsland waarbij de beruchte SS-officier Josef Mengele een leidende rol speelde. Het schijnt dat hij na de oorlog zijn programmeringswerk heeft mogen voortzetten in de Verenigde Staten onder de schuilnaam van Dr. Green.

Brice schrijft verder: *"De tot de elite behorenden, die in de markt waren voor mind-controlled slaven, wonen veilingen bij die eerst op modeshows voor kinderen lijken en evolueren in striptease-acts. Ik ben in veel shows 'opgetreden' voordat ik daadwerkelijk gesponsord of verkocht werd. (...) Toen ik zes was werd ik op de vrije markt verkocht aan Bob Hope."* De bekende komiek Bob Hope was de Jeffrey Epstein van zijn tijd, de crimineel die wegens sekshandel ten behoeve van de elite is opgepakt. Bob Hope, Frank Sinatra en Kissinger vormden een hecht team, wat breed wordt uitgemeten in Brice Taylors boek. Ze schrijft ook: *"De media-onthullingen van Bob Hopes geheime leven en de boeken geschreven door Arthur Marx (zoon van de befaamde filmkomiek Groucho Max): "The Secret Life of Bob Hope", en Lawrence J. Quirk's recente boek: "Bob Hope: The road Well-Traveled", bekladden Bobs schijnbaar volledig Amerikaanse, patriottische en gezinslievende publieke imago. Mijn controleurs en misbruikers waren geen kleine criminelen, maar behoorden tot de zogenaamde 'aanbeden' leiders en showbusiness figuren van ons land."*

Wat ook kristalhelder blijkt uit Brices verhaal is dat alle Amerikaanse presidenten zonder uitzondering de instructies van bovenaf volgden. En als ze over de schreef gingen werden ze 'gestraft', zoals President John F. Kennedy die het advies van zijn stafleden negeerde, die zelf instructies opvolgden. Zijn weigering om te gehoorzamen werd in sommige kringen minder gewaardeerd. Hij had Cuba moeten bombarderen en door dat te weigeren en de Russische schepen de toegang tot Cubaanse havens te beletten, voorkwam hij de Derde Wereldoorlog. Na de dood van Jackie Kennedy werden een aantal tapes vrijgegeven en daarin gaf ze te kennen dat vicepresident Lyndon B. Johnson in het complot zat om haar man te vermoorden. Er is een interessant boek van Billie Sol Estes, de tassendrager die de tussenpersoon was bij het organiseren van de moordaanslag. In 2004 publiceerde hij zijn memoires: "The Last Witness" (de laatste getuige). Hij dacht dat de moord was gepleegd omdat John F. Kennedy (JFK) de buitengewone belastingvoordelen van de Texaanse olie-industrie wilde afschaffen, maar dat was zeker niet de enige reden.

In de originele filmbeelden van de moord is te zien dat toen het fatale schot JFK's hoofd raakte zijn hoofd hevig naar achter sloeg. Lee Harvey Oswald noemde zichzelf een patsy (jargon voor zondebok). Dit werd ook onthuld in het zeer geloofwaardige interview van James E. Files, gepost op Youtube op 8 dec. 2024, dat was opgenomen in het Stateville Correctional Center van Illinois, waar hij gevangen zat (YouTube: JFK Assassin final interview before his death ◊ I shot JFK: The shocking Truth). Oswald heeft niet geschoten, zoals uit een paraffinetest blijkt die geen schotresten op

zijn gezicht kon aantonen, alleen op beide handen wegens het verzamelen van de hulzen van de calibratietest door Files, de dag voordien. De schutters waren James Files en zijn maffiavriend Charles Nicoletti, beiden uit Chicago. Oswald had gelijk toen hij zichzelf een zondebok noemde, maar de vorige dagen hielp hij wél James Files met de voorbereiding van de schietpartij. Akoestische analyse ontdekte twee verschillende shootings. Kennedy's hoofd werd geraakt door twee verschillende kogels op hetzelfde moment (met een verschil van om en nabij een milliseconde). Op 29 maart 1977 werd Nicoletti in Chicago vermoord. Hij werd drie keer in zijn achterhoofd geschoten. George De Mohrenschildt stierf dezelfde dag (volgens Pacepa in werkelijkheid een KGB spion). Beide mannen zouden verschijnen voor de Select House Committee on Assassinations (moorden), waar ze zouden worden ondervraagd over hun betrokkenheid bij de moord op JFK. James Files, die bij de voorbereiding hielp van de Cubaanse invasie, algemeen bekend als het Varkensbaai-incident, zag JFK als een verrader en was dus persoonlijk gemotiveerd om de moord te plegen. Oswald was trouwens ook betrokken bij Cubaanse zaken.

(Na veel discussie in zijn regering gaf Kennedy toestemming voor een clandestiene invasie van Cuba door een brigade van Cubaanse ballingen. De brigade ging op 17 april 1961 naar het strand van de Varkensbaai, maar binnen twee dagen mislukte de operatie jammerlijk.)

In 1968 bleek Senator Bobby Kennedy, de broer van John, tegen de aanvankelijke verwachtingen in een belangrijke kandidaat voor het presidentschap te zijn. Hij uitte de wens om het onderzoek te heropenen. Dat moest koste wat kost worden voorkomen en dus werd hij op 5 juni 1968 afgemaakt. In 2021 vroeg de vermoedelijke moordenaar Sirhan Sirhan vrijlating uit de gevangenis en hij kreeg daarvoor steun van de twee zonen van Kennedy. In een interview met The Washington Post zei Kennedy Jr. dat hij maandenlang autopsieresultaten en politierapporten had bestudeerd en getuigen had geïnterviewd die erbij waren toen zijn vader werd neergeschoten. Na deze evaluatie en een ontmoeting met Sirhan was hij ervan overtuigd geraakt dat die zijn vader niet had vermoord en dat er een tweede schutter in het spel was die de moord uitvoerde, schietend van achteren. Rapporten door de jaren heen gaven aan dat er die dag 13 schoten waren afgevuurd, terwijl Sirhans pistool slechts acht kogels bevatte. De reden dat ik dit bespreek is om te laten zien dat er meer is dan je op het eerste gezicht zou zeggen.

Mensen hebben de neiging te vergeten dat het een geestelijke oorlog is die gevoerd wordt en dat de kern, de draden die de programmering van de monarch draaiende houden, niet zomaar een systeem is dat aan een slachtoffer wordt opgelegd. Het lijkt precies op een computerprogrammeersysteem met een ingewikkelde structuur, en die bestaat uit meer dan duizend gespleten persoonlijkheden die elkaars behoeften dekken. Hoe dan ook, dit zou niet mogelijk zijn zonder de bewakers die demonische entiteiten zijn, en dit is bekend bij de insiders en het wordt door hen uitgebuit, en dezen presenteren zich aan het misbruikte slachtoffer als God zelve. Aan de andere kant werd Brice van jongs af aan gesteund door Gods engelen, die haar troost gaven. Een handler als Kissinger gelooft waarschijnlijk niet in God noch Lucifer en daarom, alhoewel hij een uiterst bekwame organisator was van Brices mind-files, beschouw ik hem voor dit aspect niet als een insider. Wat mij verbaast is dat mensen, die zien wat er met de menselijke geest gedaan kan worden, niet tot het inzicht komen dat de geest, dat fantastisch ingewikkelde werkstuk, alleen het werk van God kan zijn, de schepper van het universum. Het potentieel van de menselijke geest is bedoeld om versmolten te worden met Gods Geest en niet om misbruikt te worden voor persoonlijk gewin. Door te lezen over de onsmakelijke en beestachtige praktijk van mind-control ben ik het wonder van onze schepping gaan waarderen en God ervoor gaan danken. De hersenen

mogen dan vreselijk ingewikkeld zijn en een universum in een universum vormen, het is slechts een stuk hardware. De manager van de hersenen is de ziel met een enorm en onvoorstelbaar potentieel. Deze constatering bracht me op het idee van 'hypnotische connectiviteit'. De training van monarchslaven is heden ten dage sterk op psychische kwaliteiten gericht, levitatie en dergelijke. Het was Bo Gritz die de term krijgermonnik bedacht. Hij was een Special Forces officier, die opschepte 300 mensen namens de Amerikaanse overheid te hebben vermoord, laten we zeggen dat het er veel waren. Hij is de meest gedecoreerde officier in de Amerikaanse geschiedenis, en volgens Fritz Springmeier was hij een mind-controlled slaaf.

In dit alles komt steeds duidelijker naar voren dat de echte strijd die gaande is tegen Lucifer en zijn trawanten gaat. Nu we het Vrederijk naderen moet de stinkende etter naar buiten komen en verwijderd worden om genezing op grote schaal mogelijk te maken.

Voor degenen die zich verder willen verdiepen in het onderwerp van mind-control, raad ik de volgende boeken aan, die op het internet staan, maar ze zijn niet geschikt voor mensen met een zacht karakter:

"**Thanks for the MEMORIES - the memoirs of a mind-controlled slave**" (the memoirs of Bob Hope's and Henry Kissinger's mind-controlled slave, used as a presidential sex toy and personal computer) van Brice Taylor - Brice Taylor Trust # 1999. Een verslag van Brice Taylors persoonlijke ervaring onthult het verborgen doel achter het rituele misbruik en de mind-control die zich over de hele wereld profileert!

"**Trance Formation of America**" van Cathy O'Brien and Mark Phillips - Reality Marketing, Inc. # 2nd ed. 1995. Dit is de gedocumenteerde autobiografie van een slachtoffer van mind-control door de overheid. Cathy O'Brien is de enige uitgesproken en herstelde overlevende van het MK-Ultra Monarch Mind-Control Project van de C.I.A. Wow, wat een reis! Ik ben letterlijk getraumatiseerd door het verslag van haar reis en werd tot tranen toe bewogen

"**The Illuminati Formula to Create an Undetectable Total Mind Control Slave**" van Fritz Springmeier & Cisco Wheeler # 2003. De programmeerprocedures die hier tot in detail worden beschreven zijn gebaseerd op jarenlang onderzoek van de relevante literatuur en overleg met deprogrammeurs, ex-programmeurs, therapeuten en counselors. De uitspraken weerspiegelen mogelijk niet de meest recente of momenteel aanvaarde methodologie voor elk afzonderlijk deel van de Nieuwe Wereldorde, die monarch-type programmering uitvoert. Het is belangrijk om te benadrukken dat de typering van 'monarch' in dit boek in algemene zin wordt gebruikt voor de moderne, op trauma gebaseerde total-mind-control. Omdat de Illuminati zo geheim zijn, heeft het frontorganisaties nodig via welke het kan opereren. De CIA is een dekmantel voor de Illuminati en de CIA zet op haar beurt fronten op. Sommige van die fronten zijn uitgebreide, goed bemande en goed uitgeruste programmeerlocaties, zoals veel van de psychiatrische overheidsziekenhuizen: het McGill Psychiatric Training Network dat uit 8 ziekenhuizen in Montreal bestaat, maar ook de Presideo in San Francisco evenals NOTS in China Lake, CA., enz.

"**They Know Not What They Do**" (an illustrated guide to Monarch Programming Mind Control) by Fritz Springmeier & Cisco Wheeler # 2001.

RECENSIE

'SENSITIVITY-TRAINING'

Door Reverend G. Hette Abma

Uitgeverij Maatkamp # 2014, (45 pages), € 8,50

Sensitivitytraining, of gevoeligheidstraining, is erg in zwang, vaak onder andere namen. Soms heet het gewoon bedrijfstraining. Deze 'groepstherapie' wordt veel gebruikt door organisaties om de echte of vermeende communicatiestoornissen tussen hun werknemers te verhelpen. Dat gebeurt dan in het kader van een rollenspel. Het is dus goed dat dit informatieve boekje uit 1981 opnieuw het licht ziet want het zal zeker in een behoefte voorzien.

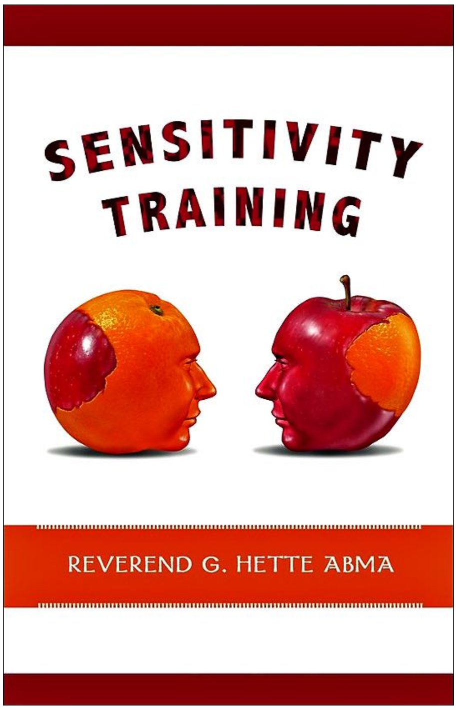

Nadat Abma een objectieve presentatie geeft over de culturele en sociale achtergrond van het verschijnsel en een gedegen historisch-theoretisch overzicht ervan, bespreekt hij de doelstelling en methoden van sensitivity training in onze samenleving. Tot slot bespreekt hij wat dit betekent vanuit Christelijk perspectief. Door het informatieve materiaal is het boekje ook geschikt voor mensen die niet geïnteresseerd zijn in de christelijke benchmark.

Abma is niet bij voorbaat tegen groepstraining, maar zet wel zijn twijfels bij een aantal bedenkelijke kanten. Sommige trainers rommelen maar wat aan en zijn nauwelijks op hun taak berekend. Het gebrek aan transparantie tijdens een sessie over de werkwijze en doelstellingen is iets wat de voorstanders van deze methode ter harte mogen nemen. Hij merkt ook op dat er tijdens sessies enorme druk wordt uitgeoefend om de identiteit van bepaalde individuen te beïnvloeden, wat de stabiliteit van hun persoonlijkheid in gevaar kan brengen. In sommige gevallen heeft dit traumatische gevolgen gehad. Hoewel psychoses zeldzaam zijn, komt het maar al te vaak voor dat de slachtoffers te kampen krijgen met een sterk verminderd gevoel van eigenwaarde, en dit kan toch niet de oorspronkelijke bedoeling zijn geweest.

Door middel van de techniek van zelfbeschuldiging en kritiek op anderen streeft men ernaar een verandering in houding en gezindheid te bewerken. Abma noemt het 'geestelijk nudisme'. Men moet solidair zijn met elkaar en door deze aanpak treedt de laagste individuele moraal op de voorgrond. De 'kleinburgerlijke fatsoensnormen', in feite de Christelijke, daar wordt op neergekeken. De meest extreme openheid en open-

hartigheid wordt bevorderd, alsof dat genezend werkt! Alle barrières tussen klassen, volken en rassen moeten worden geslecht: vrijheid, gelijkheid en broederschap, maar nu in andere kledij. Zegt Abma: *"Sensitivitytraining is de techniek om de mensen om te turnen, opdat ze zich gewillig onderwerpen aan de dictatuur van liberalisatie, nivellering en socialisering. Voor de Christelijke geloofsovertuiging en moraal is daar geen plaats. Hier ligt wel ons hoofdbezwaar tegen sensitivitytraining. De autoriteit van de Schrift wordt niet erkend. Die wordt juist gevaarlijk ondermijnd."*

Hette Abma breekt een lans voor de doelstellingen van sensitivitytraining. De vereenzaming in onze maatschappij en de verkoeling in onderlinge relaties is een acuut probleem. We zijn het aan de Schrift verplicht om meer oprechte en openhartige omgangsvormen na te streven. Maar als het gezag samen met de ethos op de schroothoop wordt gegooid, is dat geen wondermindel, integendeel, het trekt dieper de goot in. Abma voegt toe, tegen het eind van het boekje: *"Ons bezwaar tegen sensitivitytraining richt zich niet zozeer tegen het feit dat de humanistische mensbeschouwing de ontplooiing van het individu zo benadrukt, maar tegen het doorbreken van de taboes, de geweldoefening op het geweten en de ondermijning van het [Bijbelse] godsbesef."*

Ten leste komt de schrijver met een aantal nuttige adviezen voor hen die worden uitgenodigd om aan zo'n groepstraining deel te nemen. Het is een nuttig boek, zeker voor degenen die ooit kans lopen met deze trainingsvorm te worden geconfronteerd.

⁂

RECENSIE

«« Tussen Waan en Werkelijkheid »»

Gerard Feller heeft weer een publicatie op zijn naam, dit keer over de Bijbelse toetsing van manipulatieve psychotechnieken. Zijn vorige boeken gingen meer in het bijzonder over holistische tendenzen binnen de gezondheidszorg en occulte stromingen in onze maatschappij.

Gerard Feller is als psychosomatisch fysiotherapeut verbonden aan Stichting Promise, een organisatie die van zichzelf zegt: *"Verkondiging van het evangelie van Jezus Christus via toetsing van allerlei maatschappelijke en geestelijke stromingen en denkwijzen – vooral op medisch en psychosociaal gebied, met als maatstaf het Woord van God, de Bijbel."* In het comité van aanbeveling zit de oud-directeur van de Evangelische Omroep, Bert Dorenbos, die zich nu via "Schreeuw om Leven" tegen abortus inzet.

De behandelmethoden die vanuit de oosterse en sjamaanse wereld naar ons zijn overgewaaid, hebben een plaats verworven in onder andere het onderwijs onder een keur van semi-wetenschappelijke en onschuldig klinkende namen. Geen geringe zaak. Gerard Feller doet vanuit Christelijk perspectief een ontmaskering van deze methoden, die als giftige paddestoelen uit de grond zijn gerezen: *"Geleid door een leger van sjamanen, medicijnmannen, genezers, tovernaars, magiërs en heksen uit alle windstreken wordt de postmoderne [en helaas ook Christelijke] mens in contact gebracht met de geestenwereld teneinde op bovennatuurlijke wijze kracht, kennis en genezing te vinden."*

Juist omdat het boek goede kanten heeft, vind ik het jammer dat de schrijver in twee volle hoofdstukken de wereldberoemde Deepak Chopra citeert, pagina na pagina, terwijl het hier toch om satanisch geïnspireerde teksten gaat. Chopra is een Ayurveda adept (Hindoeïsme). In quasi-wetenschappelijke jargon zoeken 'meesters' zoals hij hun inspiratie bij geestelijke entiteiten waarvan gezegd wordt dat ze in de psychische krachten zitten die in henzelf huizen. Zoals Feller aantoont komt dat overeen met demonische bezetenheid! Hun pennevruchten zijn navenant. Het is puur addervenijn.

Dat in ogenschouw nemend wordt Chopra onvoldoende gepareerd. Ook niet eenvoudig, want de begeesterende werking van zijn taal is groot. Gerard Fellers benadering maakt ongewild promotie voor de tegenpartij. Neem de Bijbel. Die onthult nergens de vreselijkheden van tovenaars, waarzeggers en bezweerders. Nergens mogen dit soort lieden in de Bijbel hun 'stiel' uitleggen. Gerard Feller doet het anders en geeft ze een breed podium. Bij een aantal lezers zal dat eerder een ongezonde nieuwschierigheid wekken, en aldus lopen ze in de val. Hier en daar een kort citaat zou hebben volstaan met samenvattingen in de woorden van Feller zelf.

De Bijbel is altijd heel voorzichtig met het onthullen van het doen en denken van de tegenstander (tegenstander in het Grieks is 'satan'). Een voorbeeld daarvan is het verslag van de samenkomst uit Handelingen 15 toen de kerkvaders bij wijze van tegemoetkoming besloten dat de Christenen uit de heidenen zich niet aan de voorschriften van het Jodendom hoeven te houden - hoewel op zich verstandig, behalve wat betreft het eten van wat door de afgoden is bezoedeld, ontucht, wat gewurgd is, en het nuttigen van bloed. Deze vier verboden zijn interessant omdat ze naar de afgodische riten verwijzen. Maar de Bijbel zelf zwijgt daarover. Het Woord van God gaat discreet om met dit soort dingen. Die discretie ontbreekt bij "Tussen Waan en Werkelijkheid". En daarom is mijn beoordeling van dit boek niet onverdeeld gunstig.

\------

APPENDIX 15

Birgitta van Zweden
Hemelse Openbaringen

1303-1373

• Overdenkingen over de Vrije Wil •

Christus' woorden aan zijn bruid, die zichzelf als een grote koning beschrijft, en over de twee schatten die symbool staan voor de liefde jegens God en de liefde jegens de wereld, en ook een les over vooruitgang boeken in dit leven.

De Heilige Birgitta – uit Boek Deel 1, Hfst. 15

Ik ben als een grote en machtige koning. Vier dingen hebben betrekking op een koning. Ten eerste moet hij rijk zijn, ten tweede vrijgevig, ten derde verstandig, en ten vierde, liefdadig. Ik ben echt de koning van de engelen en van alle mensen. Ik bezit deze vier zojuist genoemde kwaliteiten. In de eerste plaats, ben Ik de rijkste van allemaal, omdat Ik iedereen in zijn behoeften voorzie en nog steeds evenveel bezit nadat Ik het ze heb gegeven. Ten tweede, ben Ik de vrijgevigste van allemaal omdat Ik bereid ben te geven aan eenieder die vraagt. Ten derde ben Ik de wijste van allemaal, want Ik weet wat iedereen toekomt en wat het beste voor hem of haar is. Ten vierde, ben Ik liefdadig, omdat Ik bereid ben meer te geven dan iedereen vraagt.

Ik heb, zoals je mag zeggen, twee schatten. Zware materialen, zo zwaar als lood die zijn opgeslagen in de eerste schatkist. De plaats van deze schatkist wordt omsingeld door spitse en stekelige doornen. Maar deze zware dingen lijken zo licht als een veertje voor iemand die ze begint om te keren en leert hoe hij ze moet dragen. De zaken die voorheen zwaar en moeilijk leken worden licht en de dingen waarvan hij eerst nog dacht dat ze scherp waren worden zacht. De tweede schatkist lijkt glinsterend goud te bevatten en kostbaar edelgesteente en heerlijke dranken. Maar bij nader inzien is het goud helemaal dof en zijn de drankjes giftig.

Er zijn twee wegen die naar deze schatten leiden, hoewel er eerst één was. Bij de splitsing, dat wil zeggen waar de twee wegen zich van elkaar scheiden, stond een man die bij drie mannen smekend aandrong de tweede weg te gaan. Hij zei: 'Luister, luister naar wat ik ga zeggen! Maar als je niet wilt luisteren, gebruik dan op z'n minst je ogen om te zien dat het waar is wat ik zeg. Als je je oren en ogen niet wilt gebruiken, gebruik dan op z'n minst je handen om op de tast af te gaan en voor jezelf te bewijzen dat er geen onwaarheid in mijn woorden schuilt.' Toen zei nummer één: 'Laten we luisteren en zien of hij de waarheid spreekt.' De tweede man zei: 'Wat hij ook zegt, het is onwaar.' De derde: 'Ik weet dat hij de waarheid spreekt, maar het laat mij koud.'

Wat kunnen deze twee schatten anders zijn dan mijn liefde en in het andere geval een liefde tot het wereldse? Er leiden twee wegen naar deze schatten toe. Zelfvernedering en complete zelfverloochening voeren naar mijn liefde terwijl lichamelijke genietingen naar liefde tot het wereldse brengt. Voor sommigen lijkt de last die zij bij het nastreven van mijn liefdewet moeten dragen loodzwaar. Dat is omdat zij tijdens het vasten en waken of zelfonthouding de gedachte zijn toegedaan dat het loodzwaar is. Als ze worden beschimpt of als ze hun gebeden doen, is het alsof ze op scherpe doornen zitten. Zo zal het altijd een marteling voor ze blijven.

De persoon die altijd in mijn liefde wil blijven zal eerst de lading moeten omkeren, dat wil zeggen, zich vastberaden inspannen en onverpoosd inzetten om het goede te doen. Dan moet hij het geleidelijk een beetje optillen, dat wil zeggen dat hij moet doen wat binnen zijn vermogen ligt, terwijl hij denkt: ‘Als God mij helpt, kan ik dit tot een goed eind brengen.’ Tenslotte zal hij, volhardend in de taak die hij op zich heeft genomen, de dingen die eerst zwaar leken met zo’n grote vreugde doen dat alle ontberingen van vasten en waken, of welke ontbering dan ook, zo licht als een veertje lijken. Mijn vrienden vertoeven in de vrede, maar voor de kwaadaardigen en goddelozen lijkt het bestaan met doornen en distels bezaaid, en dit terwijl mijn vrienden de hoogste vreugde kennen, op een weg die zo zacht als rozenblaadjes is.

De rechtstreekse weg naar deze schat bestaat uit het minachten van zijn eigen impulsen, wat gebeurt als iemand denkend aan mijn lijden en dood niet zijn eigen wil nastreeft, maar het bestrijdt terwijl hij zich voortdurend tracht te verbeteren. Alhoewel deze weg wat moeilijk is in het begin, is er nog een hoop vreugde te beleven tijdens deze transformatie, zoveel dat de dingen die eerst ondraaglijk leken later heel licht blijken te zijn, zodat hij met recht tegen zichzelf kan zeggen: ‘Gods juk is prachtig.’

De tweede schat is de wereld. Daar zijn goud, kostbaar edelgesteente en dranken die heerlijk lijken maar een bittere en vergiftigende nadronk hebben. Dit is wat er gebeurt als iemand het goud draagt. Later als zijn lichaam verzwakt is en zijn ledematen kracht hebben verloren, zal het moment komen dat zijn beenmerg is verbruikt en dan zijn lichaam dood op de grond valt. Dan laat hij het goud en de edelstenen achter zich die dan voor hem niet meer waard zijn dan modder.

De dranken van de wereld, Ik bedoel hiermee zijn pleziertjes, zien er smakelijk uit, maar, eens in de maag beland maken ze het hoofd zwak en het hart zwaar, ze vernietigen het lichaam. En dan verdort de persoon als gras. Tijdens het naderen van de doodspijn worden al deze genoegens zo bitter als gif. De eigen wil doen leidt tot deze schat. Dat nu gebeurt indien iemand zich niet tegen de opwellingen van zijn slechte neigingen verzet en niet nadenkt over hetgeen Ik heb voorgeschreven en gedaan, maar alles direct doet wat in hem opkomt, of het nu betamelijk is of niet.

Drie mannen bewandelen die weg. Daarmee doel Ik op allen die de wereld en hun eigen wil liefhebben. Staande bij de ingang van het kruispunt drong Ik smekend aan, want met mijn komst in een mensenlichaam heb Ik de mens twee wegen getoond, als aansporing het ene te volgen en het andere te mijden, of de weg die ten leven leidt of die ten dode. Voordat Ik in het lichaam kwam, bestond slechts één weg waarop alle mensen, goed of slecht, naar het dodenrijk gingen.

Ik, jullie Losser, ben de figuur die zo aandrong en smeekte aldus:

Mensen, luister naar Mijn woorden die leiden op de weg ten leven, gebruik je zintuigen om te zien dat wat Ik zeg waar is. Als je er niet naar luistert of er niet naar kan luisteren, kijk dan tenminste – Ik bedoel hiermee, gebruik geloof en verstand – en zie dat Mijn woorden waar zijn. Op de manier dat de zichtbare dingen onderscheiden kunnen worden door de ogen van het lichaam, kunnen de onzichtbare onderscheiden worden en geloofd door de ogen van het geloof. Er zijn in de Kerk veel eenvoudige zielen die slechts weinig werken doen, maar toch dankzij hun geloof worden gered. Ze geloven dat Ik de Schepper en Verlosser ben van het Heelal.

Er is niemand die niet kan begrijpen en tot de conclusie komen dat Ik God ben als hij beziet hoe de aarde vrucht draagt en de hemel regen geeft, hoe de bomen groen worden, hoe de dieren voortbestaan, ieder naar zijn eigen soort, hoe de sterren de mensheid van dienst zijn, hoe dingen die tegen de wil van de mens ingaan geschieden. Uit dit alles kan ieder zien dat hij sterfelijk is en dat het God is die alles regelt. Als God niet bestond zou het een warboel zijn. Zodoende is alles omwille van de menselijke ontwikkeling door God rationeel geregeld. Niet het minste of geringste blijft bestaan zonder dat daar een reden voor is.

Dus als iemand door eigen zwakte mijn krachten niet kan begrijpen of bevatten, kan hij dankzij het geloof zien en geloven. Maar mensen toch, als je geen gebruik wilt maken van je verstand om Mijn macht te kennen, kan je nog altijd je handen gebruiken om de daden te verrichten die Ik en Mijn heiligen hebben gedaan.

Mijn werken zijn zo evident dat niemand eraan kan twijfelen dat het Gods werken zijn. Wie liet de doden opstaan en gaf licht aan de blinden, als het niet God was? Wie verdreef de demonen als het niet God was? Wat heb Ik onderwezen als het geen dingen zijn die voor de verlossing van ziel en lichaam dienen en makkelijk te dragen zijn?

De eerste man zegt of veeleer sommigen zeggen: ‘Laten we luisteren en uitvinden of het waar is!’ Deze mensen blijven een tijd in Mijn dienst, niet uit liefde maar als een experiment en in navolging van anderen zonder hun eigen wil op te geven. Ze willen hun eigen wil doen naast de Mijne. Dientengevolge bevinden ze zich in een gevaarlijke positie omdat ze twee heren dienen, maar ze kunnen geen

van beiden goed dienen. Als ze geroepen worden [sterven], zullen ze door de heer worden beloond die ze het meest hebben liefgehad.

De tweede zegt of veeleer sommigen zeggen: ‘Wat hij ook zegt zijn leugens en de Bijbel is onwaar.’ Ik echter ben God, de Schepper van alle dingen, niets is er zonder Mij gemaakt. Ik heb het nieuwe en oude verbond opgericht, ze kwamen uit Mijn mond en er is geen valsheid in ze want Ik ben de waarheid. Zodoende zullen degenen die zeggen dat Ik leugens verspreid en dat de Heilige Schrift onjuist is nooit Mijn aangezicht zien, aangezien hun geweten zegt dat Ik God ben die alle dingen volgens zijn wilsbeschikking laat gebeuren. De hemel geeft licht aan de aarde, maar zijzelf kunnen dat niet; de aarde draagt zijn vruchten; de lucht maakt de aarde vruchtbaar; alle dieren bestaan volgens een vaste ordening; de demonen erkennen Mijn majesteit; uit liefde tot Mij verdragen de rechtvaardigen ongelooflijke pijnen. Ze zien al deze dingen, maar toch zien ze Mij niet. Ze hadden ook mijn rechtvaardigheid kunnen leren kennen indien ze zich ervan hadden vergewist hoe de aarde de goddelozen opslokte [de Korachieten tijdens de uittocht uit Egypte] en hoe vuur de goddelozen verteerde [Sodom en Gomorra]. Eveneens hadden ze mijn barmhartigheid kunnen leren kennen indien ze kennis hadden genomen van het water dat [tijdens de uittocht uit Egypte] voor de rechtvaardigen uit de rots gutste of van het water dat zich voor hen scheidde [de doortocht door de Rode Zee], of als ze kennis hadden genomen van het vuur dat hen [Sadrak, Mesek en Abednego] niet aantastte of kennis hadden genomen van hoe hemel en aarde hen voedde [tijdens de uittocht uit Egypte]. Omdat ze al deze dingen hadden kunnen weten en nog altijd beweren dat Ik een leugenaar ben, zullen ze nooit mijn aangezicht mogen aanschouwen.

De derde zegt of veeleer sommigen zeggen: ‘We weten heel goed dat Hij de ware God is, maar het laat ons koud.’ Deze mensen zullen voor eeuwig gekweld worden omdat ze Mij hebben misprezen, hun Heer en God. Is het niet een enorme minachting van hun kant om mijn gaven te gebruiken maar Mij toch weigeren te dienen? Als ze deze dingen uit eigen harde arbeid hadden verworven en niet alles aan Mij te danken hadden, zou hun minachting minder groot lijken.

Ik zal echter mijn genade schenken aan degenen die mijn last vrijwillig dragen en vurig tot het uiterste willen gaan. Ik zal met degenen samenwerken die mijn last willen dragen, dat wil zeggen, zij die elke dag vooruitgang boeken uit liefde tot Mij. Ik zal hun kracht zijn en ze zo in vuur in vlam zetten dat ze steeds meer willen doen. De mensen die op de plaats blijven staan die hen schijnt te bedrukken – maar in wezen vredig is – zijn degenen die dag en nacht geduldig zwoegen zonder toe te geven aan vermoeidheid, maar steeds ijveriger worden, denkend dat wat zij doen weinig is. Dit zijn mijn beste vrienden, en zo zijn er weinigen omdat al die anderen de dranken in de tweede schatkist hebben liefgehad.

DEEL 5

God Veraf ...en toch Nabij

De Schepping, van Yitzhak Ben Yehuda

In de Bijbel is God de totale abstractie, de totaal andere, een mysterieuze onbenaderbare God. Tegelijk is Hij ook de volstrekt nabije, de aanspreekbare: 'Hij die onder ons woont'. De schepping is door drie muren omsloten, zo leert de Joodse traditie, net als de allereerste letter in het scheppingsverhaal, de beth (ב), zodat het ons niet geoorloofd is zeker te weten wat er vóór de schepping was, noch wat zich erboven bevindt (de Hemel), noch eronder (de Hel).[96] De beth verwijst ook naar het paradijs, de 'Beth Eden' uit Genesis 3:24, een tehuis dat sinds de zondeval een afgesloten ruimte is geworden. Het paradijs had als het ware kijkgaatjes waarmee naar het anderzijds kon worden getuurd. Zelfs dat wordt ons misgund! Slechts wat vóór ons ligt (Hebreeuws leest van rechts naar links) of er ooit vóór heeft gelegen – in wat geschiedenis heet, mogen we observeren. Omdat we de drie andere richtingen niet kennen, moeten we ons dat in geloof toeëigenen. De rechtvaardige leeft vanuit het geloof! Daarom is de eerste letter een beth en geen aleph (א), onze 'a', want aleph duidt God aan, de schepper en meester van het Al. Aleph omvat ook die dualiteit, want het bestaat uit een krul boven en krul onder, die door een lijn met elkaar verbonden zijn. De bovenkrul zou op Gods verborgen en oneindige eigenschappen wijzen, en eronder op de openbaring van diens wezen. Het is diezelfde paradox van onze ervaring van Jahweh, die tegelijk verborgen is en bevattelijk, veraf en toch nabij.

39 – Vergeef het hun want zij weten niet wat zij doen!

Jezus' eerste kruiswoord was: *"Vader vergeef hun, want ze weten niet wat ze doen."* Dat was niet slechts voor zijn beulen bestemd. Voor velen misschien een dwaasheid, maar er ligt toch een diepe wijsheid in verscholen. Waarom die vergeving wel voor ons en niet voor Lucifer? Antwoord: omdat hij 'wist'. De engel des lichts doorzag alle gevolgen van zijn opstand. Het oordeel kwam daarom onmiddellijk en was definitief. Lucifer had een wil om zich tegen God te keren. Onze wil kent diezelfde vrijheid,

96) Genesis Rabbah 1:10.

maar kan dankzij onze onwetendheid (Ex. 33:18-23) als een geschenk van boven worden beschouwd omdat die onwetendheid respijt geeft. [97)] Het *"niemand kan Mijn gelaat (panim) zien"* (vers 23) betekent 'hier op aarde'. Alleen Jezus heeft in dit aardse de Vader kunnen zien. (Joh. 6:46) Alleen Hij wist. Maar Hij was dan ook zonder zonde. Onze onwetendheid verschaft een verminderde toerekeningsvatbaarheid. Lucas 12:48: *"Wie in onwetendheid dingen doet die straf verdienen zal slechts licht worden gestraft."* We mogen blij zijn om deze 'vrijplaats', die aarde heet, die ons aan de wrekende arm van de hemelse rechter onttrekt! De Statenvertaling zegt het mooi: *"Wij zien nu als door een spiegel in duistere rede."* (1 Kor. 13:12) Ten slotte, na een leven van genade op genade, zeggen wij deze 'vrijplaats' vaarwel en volgt het oordeel. Pas over de drempel van de dood zal alles transparant zijn geworden en *"zal ik kennen zoals ikzelf gekend ben"*. (wederom 1 Kor. 13:12) De kreet 'eerst zien en dan geloven' ziet voorbij aan de essentie van ons bestaan. Die irritante onwetendheid, vergis je niet, heeft een functie. Pas als de aarde op de drempel van het Vrederijk staat zal de onwetendheid voor goeddeels wordt opgeheven, wat elkeen dwingt tot een definitieve keus: voor of tegen God, voor of tegen Lucifer, in feite ook voor of tegen het Vrederijk.

De Mens heeft Keuzevrijheid maar geen Soevereiniteit

De door mensen gemaakte geschiedenis is niet de enige dimensie der wereldgeschiedenis. Gods hartstocht en oordeel overstijgen de menselijke dimensie. Grote veroveraars blijken simpele werktuigen te zijn van zijn mysterieuze wil... De mens heeft keuzevrijheid maar bezit geen soevereiniteit. De geschiedenis bestaat niet uit een toevallig samenraapsel van neutrale feiten, maar belichaamt een voortschrijdend drama in de verhouding tussen God en de mens. Het drama speelt zich af in de tijd op het wijdse toneel van de menselijke activiteit. Een strijd is gaande: in resolute afwijzing van God aan wie hij voorbijziet, pretendeert de arrogante mens de geschiedenis te kunnen bepalen. De profeten getuigen van de ellende onder de mensen en over de slechtheid van de mens – van God die dat alles verdragen moet en zelfs tolereren [een last die alleen God kan dragen]. God worstelt met de mens en geschiedenis nu is het schouwtoneel waar God wordt getart, waar Hij oordeel velt en waar zijn koningschap zegeviert.

"De Profeten" door Abraham Joshua Heschel (hfst. 10)

Onze onwetendheid heeft een functie. Waar een tekort aan kennis heerst kan zich onze liefde tot de Waarheid openbaren. Wij starten ons aards tranendal met een gapend hiaat aan kennis om de grote ervaring te mogen opdoen van de ware betekenis van Liefde en liefde voor de Waarheid, wat een zekere mate lijden inhoudt. Die ontdekkingsreis is ons levensdoel. De engelen wisten maar hadden niet 'geleerd' wat de opstand in de Hemel verklaart en de onmiddellijke straf. Daarom moet het niet-weten als een gelukkig toeval en gezegende gelegenheid beschouwd worden en is tot op zekere hoogte verkieslijk boven het weten. (Gen. 2:17, 22:12; Mt. 1:19) Tegenwoordig kunnen de engelen 'leren' door ons te observeren en zodoende is onze les ook die van hun.

Soms beschikken wij over een soort kennis die ook Lucifer had. Neem een trein die langsdendert. Als ik mij voor die trein werp, kan ik 'profeteren' wat daar het gevolg van zal zijn (t.a.v. het lichamelijk aspect). Dan is het oordeel van die trein, die op mijn lichaam botst, onmiddellijk en definitief. Samenvattend is het dankzij de door God

97) Voorafgaand aan Exodus 33:18-23 ziet Mozes Jahweh van aangezicht tot aangezicht (vers 11: panim el panim), maar hij ziet dan niet zijn glorie, want anders zou de discussie vanaf vers 12 daar niet op zijn gevolgd. In Genesis 32:31 zag ook aartsvader Jakob op die manier. De profeet Jesaja, echter, zag wel Gods glorie, maar eerst moesten zijn zonde en schuld worden bedekt. (Jes. 6:5-7)

verleende onwetendheid dat ons een leven wordt vergund van steeds weer fout doen, waarbij het in de bedoeling ligt het goede te doen. Maar helaas, zo eenvoudig ligt het niet. Zegt Paulus niet in de Romeinenbrief (7:18): *"Immers, ik besef dat in mij, in mijn eigen natuur, het goede niet heerst. Ik wíl het goede wel, maar het goede doen kan ik niet."* Waar blijft de vrije wil? [98)]

Vanaf het vroegste begin is het probleem van de 'vrije wil' of beslissingsbevoegdheid in verband gebracht met de toerekeningsvatbaarheid, wat een essentieel element is geworden in ons Westers strafrecht. In de intentie van het hart (Hebr. kavanah) ligt de vrije wil opgesloten. Om tot de daad over te gaan, ligt op een ander niveau. De meeste denkers die zich met dit probleem bezighielden, trachtten aan te tonen dat wij mensen veel invloed hebben op onze beslissingen, dat onze daden 'van ons afhangen' en niet van tevoren worden bepaald door het lot, door willekeurige goden, door logische noodzaak of een natuurlijk determinisme. Augustinus zag dat genuanceerder, want hij stelde dat onze wil net zomin het gevolg van ons redelijk verstand als van de 'absolute' vrijheid om het goede te aanvaarden of te verwerpen. Bijna alles wat tot op heden over de vrije wil is geschreven, heeft zich geconcentreerd op de precieze betekenis van begrippen zoals oorzaak, noodzaak en andersoortig determinisme. Het standaardargument tegen de vrije wil is dat het met geen mogelijkheid verzoend kan worden met noch toeval noch determinisme, wat het principe van de 'begeerte' op de voorgrond plaatst. De wil – in ons begrip van vrije wil – kan als een begeerte worden gezien, wat een aansporing is die uit het hart voortkomt (uit iets intiems dat tot het individu behoort), waardoor men tot iets geneigd is, of dat nu voortkomt uit het intellect of de natuur (de natuur kan zich door honger uiten en dergelijke). Zo zag Thomas van Aquino dat. Bij mensen is het meestal een combinatie van die twee. Dankzij intrinsieke begeerten streven we naar dingen en wensen die; we proberen ons op verschillende wijze daarmee te verenigen. Die begeerten hangen van een of ander bewustzijn af, instinctief of anders, dat beantwoord moet worden. Het is normatief aan welke begeerten men prioriteit geeft en hoe.

Correlatief aan de vrije wil is de vrijheid van meningsuiting. Een regering kan deze nooit uitbannen, want de menselijke natuur is nu eenmaal zo dat we ons onvermijdelijk over de dingen een mening vormen. Wel kunnen mensen in meerdere of mindere mate gedomineerd worden. Dominantie is een onzeglijk kwaad dat het geschenk van de vrije wil teniet poogt te doen. Het is natuurlijk een kwestie van arrogantie en trots te menen de kennis in pacht te hebben en anderen te dwingen zijn mening te volgen waardoor iemands persoonlijke zoektocht naar God wordt afgesneden. Als de duivel ergens de pest aan heeft is het aan Gods geschenk van de vrije wil, die ons bij onze geboorte werd toegekend. (Zie Boek der Waarheid: 2 okt. 2013.)

Alhoewel wij initiator zijn van onze keuzes, mogen we hieruit niet concluderen dat in die keuzes een verdienste ligt opgesloten alsof de vrije wil absoluut is. Strikt genomen

---

98) Er is ook een vrije wil zonder morele lading van bijvoorbeeld een hond die besluit links in plaats van rechts van de open haard te gaan liggen, of van een mens die liever een grijze dan zwarte broek draagt. Hier hebben we het over een ander soort vrije wil.

heeft de mens geen enkele verdienste in wat hij doet of kiest. Elke 'verdienste' is subsidiair aan de genade die daaraan voorafgaat, waardoor wij in Gods scheppingswerk mogen participeren, hetgeen prachtig wordt omschreven in de Catechismus van de Katholieke Kerk uit 1997 in het hoofdstuk dat over de verdienste gaat:

> «« Aangezien in het domein der genade het initiatief aan God toebehoort, kan niemand de eerste genade verdienen, die aan de oorsprong van de bekering, van de vergiffenis en van de rechtvaardiging ligt. Bewogen door de heilige Geest en door naastenliefde kunnen wij daarna – voor onszelf en voor anderen – de genaden verdienen die nodig zijn voor onze heiliging, voor de toename van de genade en de naastenliefde, alsook voor het verkrijgen van het eeuwig leven. Zelfs tijdelijke goederen, zoals gezondheid en vriendschap, kunnen overeenkomstig Gods wijsheid verdiend worden. Deze genaden en goederen zijn voorwerp van het Christelijk gebed. »» (nr 2010)

40 – De Uniciteit van het Menszijn

Hoe verschillen wij in dat opzicht van dieren? De vrouwtjes van veel spinnensoorten kannibaliseren hun mannetjes na copulatie. Grote vrouwtjes vreten hun nietige partners op, eenvoudig omdat ze honger hebben en omdat het kan. Is het vrije wil? Nee. Want ze zijn niet vrij dat niet te doen als de gelegenheid zich voordoet. Neem het denkbeeldig geval dat zoiets zich bij een mens voordoet, niet dat zij haar partner opeet, maar hem vermoordt bij ontdekking van overspel. Dan zou haar verweer kunnen zijn dat door de omstandigheden gedwongen zij niet anders kon; dat het een 'crime passionnel' was. Toch is er een groot verschil. Want die spin kent geen twijfels en zal achteraf geen wroeging hebben. De mens daarentegen kan twijfels koesteren en toch het verkeerde doen, en er ook achteraf spijt van hebben, zelfs als hij niet in staat was anders te doen. Daarom spelen de 'intentie van een handeling' en de handelingsbekwaamheid een belangrijke rol in een rechtbank, die de maatstaf bepaalt waarom zoiets intrinsiek goed of kwaad was. (Luc. 20:47)

Zo bezien is de songtekst *"Ik doe wat ik doe en vraag niet waarom"* een afschuwelijke negatie van onze uniciteit.[99)] De mens is gemaakt om tot een zekere mate van introspectie te komen, om daarmee recht te doen aan zijn vermogen tot zelfbewustzijn. Wee, de achteloosheid! (Mt. 12:36) Hoe dikwijls liggen onbeteugelde fantasieën op de loer, en daarin kunnen verkeerde intenties liggen. (Mt. 5:28) We lezen in het leven van de heilige Francisca Romana[100)] over een vier uur durend visioen van de Hel, in het jaar 1414: *"God wilde mij sommige dames tonen die ik gekend had in de Roomse samenleving. Voor welke feiten werden zij [tot de eeuwige verdoemenis] veroordeeld?*

---

99) De meest eenvoudige organismen hebben simpele reflexen waarmee direct op een stimulus van de physieke omgeving wordt gereageerd. Een meer ontwikkeld organisme is in staat stimuli te verwerken en zijn gedrag op een deterministische wijze bepalen, niet alleen in termen van het medium waarin het zich bevindt, maar ook van de herinnerde informatie. Maar dit is niet zelfbewust, als bij mensen, die zich al of niet kunnen aanpassen aan het gedragsmodel (de Tien Geboden), dat hen niet dwingend wordt aangereikt. De vrijblijvende taak van een mens is om zichzelf te ontwikkelen in relatie tot zijn medeschepselen, in zijn relatie tot God, en in relatie tot zichzelf, ten bate van zijn ziel die tot heiligheid is geroepen (Hebr. 'kedusha').

100) De heilige Francisca Romana (1384-1440) is stichteres geweest van de Oblaten van Sint Benedictus. Zij was een telg uit het adellijke geslacht De Bussi. Zij stond bekend om haar vele wonderen, mystieke gaven en blijken van naastenliefde. Zij is de patrones van de stad Rome. Omdat zij veel contact met haar engelbewaarder had, werd zij door Paus Pius XI (1922-39) uitgeroepen tot de beschermheilige van de automobilisten. Zij is in de Francesca Romana kerk begraven, naast het Forum Romanum. Ieder jaar vindt hier op 9 maart een wijding van voertuigen plaats.

Voor onder andere schuldige verlangens, alhoewel die niet altijd werden uitgevoerd." [101)] De filmindustrie heeft dat goed weten uit te buiten; zij heeft de onbeteugelde fantasieën tot ware kunst verheven. Vooral nadat de TV de huiskamers was binnengedrongen, is de innerlijke morele perversiteit tot grote hoogten gestegen, die tot gruwelijke misstanden aanleiding heeft gegeven. Immers, de fantasie en de daad staan niet los van elkaar. De mens denkt niet alleen, maar is ook in staat om tegen elkaar af te wegen van wat in zijn binnenste leeft. Het zij gezegd: als bij een dier kan ook de onnadenkende mens 'goed' zijn. Maar dat is toch een trieste aangelegenheid die tekort doet aan zijn roeping God naderbij te komen!

Over de uniciteit van ons menszijn heeft de vooraanstaande na-oorlogse Nederlandse psychiater Herman van Praag, interessante dingen gezegd, sprekend vanuit zijn Joodse achtergrond: [102)]

> «« *Vraag*: Religie wordt vaak in één adem genoemd met moreel besef. Dat chimpansees beschikken over een zekere mate van moraliteit zou bewijzen dat onze moraal evolutionair is gegroeid. Er loopt een lijn van moraal bij dieren naar de moraal bij mensen.
>
> *Van Praag*: Ik zie hier vooral verschillen. Natuurlijk, er zijn zonder twijfel morele aandriften bij bepaalde typen apen, maar er gaapt een diepe kloof tussen de menselijke moraal en de moraal in de dierenwereld. De evolutionaire, doorgaande lijn die men veronderstelt, is in feite een stippellijntje. Vergelijk het met een paar bakstenen en het paleis op de Dam. Goed, die stenen zijn noodzakelijk; een voorwaarde sine qua non. Het paleis bestaat uit dergelijke stenen. Maar als je een directe relatie aanneemt tussen een paar stenen en een paleis, misken je het genie dat besloten ligt in een hoogstaand architectonisch ontwerp. Zo vinden we bij sommige dieren rudimentaire morele elementen, maar die staan in geen verhouding tot het menselijke morele besef. Moraliteit bevindt zich niet alleen op het niveau van gevoel en intuïtie, maar kreeg een fijnzinnig complement, een ontvouwing en toespitsing [die eveneens vorm heeft gekregen] in religieuze en levensbeschouwelijke tradities. »»

De zonde der engelen

De zonde van de engelen was onherstelbaar omdat de onveranderlijkheid van hun natuur hen geen spijt kon doen hebben ten aanzien van een eenmaal gekozen richting, ongeacht de consequenties. Maar de wil van mensen is van nature veranderlijk, zodat ze niet alleen in staat zijn verschillende dingen te kiezen, goed of kwaad, maar ze kunnen ook de ingeslagen weg verlaten ten gunste van een andere. Deze veranderlijkheid van de wil blijft in de mens bestaan zolang hij in zijn lichaam verblijft dat aan verandering is onderworpen. Zodra de ziel van het lichaam wordt gescheiden, zal het dezelfde onveranderlijkheid bezitten die een engel van nature bezit, zodat na intrede van de dood de ziel onberouwlijk is en niet meer van goed naar kwaad kan gaan of van kwaad naar goed.

Thomas van Aquino: "De rationibus fidei contra Saracenos" (hfst. 5)

Hoe opmerkelijk dat in de overdrachtelijke betekenis van het Hebreeuwse 'panim', dat 'aangezicht' betekent, de betekenis van intentie ligt opgesloten, zoals uit 2 Kronieken 32:2 blijkt. In de intentie van ons aangezicht openbaart zich voor Gods aange-

101) In de Joodse ethiek van de Haredi-orthodoxen zou God (die in het hart ziet!) zondige verlangens die niet in praktijk worden gebracht, om welke reden dan ook, niet veroordelen, hetgeen volledig in strijd is met de Christelijke leer.

102) "God, Religie en ons brein – in gesprek met psychiater Herman M. van Praag" van Tjerk de Reus – uitgeverij Kok, Kampen # 2011 (p. 162).

zicht onze vrije wil, voor God die niet alleen de daad ziet maar ook de samenhangende omstandigheden. Alleen Hij kan ze vanuit zijn opperste gerechtigheid tegen elkaar afwegen, en onder bepaalde voorwaarden wenst Hij de overtreding te vergeven. Maar wel met de restrictie dat als wij iets verkeerds doen, wellicht uit domheid, ons berouw slechts vergeving verkrijgt indien dat met het vaste voornemen samenvalt zulks niet opnieuw te doen. Dat type berouw zullen voor Jezus en zijn Hemelse Vader welgevallig zijn, en dat telkens weer opnieuw, zelfs als Zij voorzien dat dit geen vrucht zal dragen! *"Heer, hoe vaak moet ik mijn broeder vergeven als hij mij iets misdoet? Tot zeven keer toe? Jezus antwoordde: Niet tot zeven keer toe, zeg Ik je, maar tot zeventig maal zeven keer toe."* (Mt. 18:21-22) God weet heus wel dat de mens zwak is en veranderlijk. Desondanks zal Hij nooit nalaten te vergeven (Mt. 18:21-22) en zal Hij onze zin naar zelfperfectionering blijven zegenen, dat soms leidt naar één stap vooruit en twee achteruit. De morele vervolmaking zou ons gedurig moeten bezighouden. Dan zullen we twee stappen vooruit kunnen gaan en één achteruit. In de tien scheppingsgezegden binnen de zes scheppingsdagen tellen Gods zegeningen als scheppingsdaden! Slechts door zegening kan de schepping, kunnen wij, op een hoger plan geraken, volgens het dictaat *"Wees volmaakt zoals jullie hemelse Vader volmaakt is."* (Mt. 5:48, Lev. 19:2) - een volmaaktheid die in deze bedeling een schone droom blijft.[103)]
Het "Uw Rijk kome" zou een zuchtend smeken moeten zijn vol van 'kavanah' en geen routinematig gedreun.

De Psychologie van het Kwaad

Fjodor Dostojevski is een beroemd schrijver uit de Russische literatuur. Zijn eerste roman uit 1866 was "Schuld en Boete" (misdaad en straf in het Russisch), die over de psychologie van het kwaad gaat. Zeventien jaar voordien werd hij gearresteerd en ter dood veroordeeld middels een vuurpeloton. Net voor het moment van executie kreeg hij gratie en moest hij vier jaar dwangarbeid doen in Siberië. Daarna ging hij in militaire dienst en werd nog een aantal jaren naar Kazachstan gestuurd. Zijn boeken getuigen van de verschrikkingen die hij in de werkkampen beleefde. Zijn Siberische tijd gebruikte Dostojevski om vanuit een Atheïstisch standpunt het Christendom te onderzoeken; het Nieuwe Testament was de enige literatuur waarover hij kon beschikken. Uiteindelijk verzoende hij zich met het Christelijk geloof. Later schreef hij de betekenisvolle zin: "Het is niet als een kind dat ik geloof en Jezus Christus belijdt. Mijn hosanna komt voort uit de laaiende vuuroven van twijfel". (notieboek 1880-81) Een ander opmerkelijk citaat komt uit "De Bezetene": "De mens is ongelukkig omdat hij niet weet dat hij gelukkig is. Dat is het enige." Als er een was die met recht over schuld en boete mocht schrijven dan was het Dostojevski.

36 – Zolang er Leven is, is er Hoop

Jeremia 3:21 luidt: *"Hoor, op de kale heuvels klinkt wenend smeken van de kinderen Israëls [beeld van eenieder persoonlijk], omdat zij hun weg verkeerd gekozen hebben."* Omdat zij hun weg verkeerd gekozen hebben, in het Hebreeuws: *"ki hè' èvoe et darkam"*. Vertalen we dit laatste letterlijk, dan zien we *"omdat zij hun weg hebben afgebogen"*. De grondbetekenis van de woordstam 'aváh' (waar èvoe van is afgeleid) is wegbuigen, afwijken. In dat wenend smeken klinkt berouw. In de aanvaarding van dat berouw zal God zijn aangezicht naar ons 'toekeren' (pana, waar panim van is afgeleid), zodat wij Hem iets beter kunnen leren kennen en in een voortgaand proces waarin we Hem steeds beter leren kennen. Maar als wij geen berouw tonen en in ons foute gedrag

103) Bedeling duidt op het feit dat God de heilsgeschiedenis in tijdperken indeelt. Als een tijdseenheid overgaat in een andere, zullen een aantal kenmerken behouden blijven, weer andere verdwijnen en nieuwe zullen worden toegevoegd.

volharden, zal God zijn aangezicht van ons ‘afkeren’ (wederom pana), een term waarin afwijzing ligt opgesloten, zoals in Psalm 132:10. (Mt. 13:12) Dan ervaren wij Gods toorn. Maar Gods toorn verschilt van mensen, want zijn reactie is er altijd op gericht om de mens naar zich toe te brengen. De bekende chassidische Jood Abraham Joshua Heschel (1907-‘72) vertelt dat de strafdreigementen een van de meest opvallende kenmerken is van het profetisch getuigenis, zoals uiteengezet in zijn boek “De Profeten” (hfst. 10). En gaat hij verder:

> «« Straf heeft drie doelstellingen: vergelding, afschrikking en correctie. Het goddelijke oogmerk is volgens de profeten niet allereerst ‘vergelding’, om straf uit te delen als reactie op een overtreding; maar wil eerder afschrikwekkend zijn, zodat uit angst voor straf een overtreding wordt voorkomen; en correctief waar het middel der kwelling tot herstel, tot veredeling en reiniging voert: God wenst geen vernietiging maar reiniging. (cf. Jes. 27:7-8; 28:29) »»

Het opvoedkundig aspect van straf is correctief of herstellend. In het grote geheel der dingen moet alles met elkaar in evenwicht zijn, elkaar aanvullen of in harmonie zijn. Iedere actie ontlokt een tegenactie; 1 Petrus 3:21 spreekt van antitype ofwel tegenactie. Actie en reactie zijn de essentie van trilling, die altijd evenwicht zoekt. We kunnen nog verder gaan en zeggen dat evenwicht het kenmerkend aspect is van het scheppingswerk, wat verklaart waarom elke overtreding om compensatie vraagt. Het onrechtvaardige lijden aan de ene kant van het spectrum, omdat onrecht altijd lijden veroorzaakt, moet worden gecompenseerd door een tegeneffect, misschien elders of later, misschien aan de andere kant van de aarde waar een storm beukt in antwoord op een of ander afschuwwekkend misdrijf. (JNSR 4-3-2003) Wellicht wordt als middel ter verzoening iemand anders door plaatsvervangend lijden getroffen. *“De blindheid bij enigen zal altijd door andermans lijden worden gecompenseerd: door anderen zullen die enkelen gered worden [doordat hun harten worden opengebroken].”* (JNSR 13-7-2008)

Hoe kan een afwijzing voor toenadering zorgen? De kwaaddoener, die zichzelf altijd verontschuldigt, zal geen berouw tonen, zal inderdaad verminderd toerekeningsvatbaar zijn vanuit het steeds minder ‘kennen’, hetgeen paradoxaal genoeg de weg tot berouw opent.[104)] Wie zou ooit tot bekering kunnen komen als hij het werkelijke gewicht van zijn zonden kende? De boze mens zal door de ervaringen van het leven telkens worden uitgenodigd God te zoeken, al was het maar om uit zijn ellende te worden verlost. Abraham Heschel merkt op: [105)]

> «« De hardheid van het hart is een conditie waarvan de betrokkene geen weet heeft. En omdat hij niet weet wat hem mankeert ligt het berouw dat tot herstel leidt buiten bereik. Als echter de hardheid van ‘bovenuit’ wordt gedecreteerd,

---

104) In Jesaja 6:10-13 staat dat de geest van het volk wordt verhard, de oren doof gemaakt en de ogen gesloten opdat het niet begrijpt en zich niet bekeert, maar er staat ook dat dit gebeurt ter bewaring is van een heilige rest. Blijkbaar was het volk zo weerbarstig geworden dat er voor God niets anders meer opzat. Hier dient men wel onderscheid te maken tussen de wijze waarop God omgaat met volken en individuen. Dit citaat zouden we evengoed op de eindtijd kunnen toepassen, waarbij de Kerk in verval zal zijn geraakt en de ware dienaren van God elkaar in de Restkerk vinden. Daar het niet naar de hemelse boodschappen heeft willen luisteren, wordt het kerkinstituut in die tijd door God aan zijn lot overgelaten. De specifieke eindtijdboodschappen vingen aan met de boodschap van La Salette in 1846 en zijn sindsdien tot een ware vloed aangezwollen. Edoch, de Kerk van Rome bleef daar doof en blind voor. In 1851 werd de verschijning van La Salette door Paus Pius IX erkend maar direct na zijn overlijden in 1878 werd die boodschap op de index van verboden boeken gezet! Dit is slechts het eerste van een hele reeks soortgelijke incidenten die zich in de Kerk hebben voorgedaan.

105) “De Profeten” van Abraham Joshua Heschel (hfst. 10, Kastijding genaamd).

> neemt God de verantwoording op zich. Hij slaat neer en richt weer op, wat tot een herleving van ontvankelijkheid voert. Het schijnt dat de enige weg om tot genezing van gewilde hardheid te komen eruit bestaat deze absoluut te maken. Als de verharding nog niet extreem is en samengaat met obstinate verwaandheid, zoekt de mens geen uitweg. Indien de hardheid alomvattend is dan wordt het wanhoop, dan is het met die eigenwaan gedaan. Vanuit diepe wanhoop, vanuit onmacht tot geloof te komen, daaruit ontspringt het gebed! »»

Na de lang verbeide gebeurtenis van de innerlijke verlichting van het geweten zal God een tweede poging wagen om de koppigen alsnog voor zich te winnen, maar nu door ze in opperste wanhoop te brengen, want dan is het met de trots gedaan, en dat is een van de functies van de Drie Dagen Duisternis, die als oorsprong een natuurlijke oorzaak hebben maar ook een bovennatuurlijke, reden waarom er een duisternis heerst zoals sinds het begin der Aarde nooit heeft bestaan. Iedereen wordt dan volledig en onweerstaanbaar op zichzelf teruggeworpen. Direct na die dagen zal de 'opname' van de levenden zijn, en komt Gods cataclystisch oordeel over de Aarde.

Waarom kon God Lucifer Niet Vergeven?

Engelen werden als perfecte wezens geschapen met een vrije wil en geweten. Lucifer is de bedenker van de leugen, die de degeneratie van de levensgeest veroorzaakt. Terwijl hijzelf in een toestand van verdrukking verkeert, is Lucifer een tegenstander en verstoorder van het ware leven. Aldus heeft hij de dood verspreid onder de mensen en de gevallen engelen om de grootste van allen te zijn, om hun onbetwiste leider te zijn [met als doel de mensen in een zeer miserabele toestand onder hem te brengen, in plaats van dat zij superieur aan hem zouden zijn]. Aan hem en zijn volgelingen wordt geen vergiffenis verleend omdat er geen onvolkomenheid of onwetendheid in hen aanwezig was.

Een TikTok gebaseerd op de super.AI — antwoorddienst (23 dec. 2022)

De zalige Anna Maria Taigi (1769-1837) is de bekendste zieneres van de Drie Dagen der Duisternis. Zij voorspelt dat tijdens die dagen en nachten een absolute duisternis de hele aarde bedekt waarin *"alle vijanden van de Kerk zullen omkomen".* De onwilligen die in zondige activiteiten zijn verwikkeld, New Age, enz., zullen echter nog steeds de kans krijgen om zich te bekeren en gered te worden. Anna Taigi ziet deze gebeurtenis als volgt: (Privé Profetieën # 1863)

> «« Er zal over de hele aarde een intense duisternis komen die drie dagen en drie nachten aanhoudt. Er kan niets gezien worden, en de lucht zal beladen zijn met pestilentie die voornamelijk, maar niet alleen, de vijanden der religie zal opeisen. Het zal tijdens deze duisternis onmogelijk zijn om kunstmatige verlichting te gebruiken, behalve gezegende kaarsen. Wie uit nieuwsgierigheid zijn raam opent om naar buiten te kijken, of zijn huis verlaat, zal ter plekke dood neervallen. Gedurende deze drie dagen moeten de mensen thuis blijven, de rozenkrans bidden en om Gods genade smeken. Alle vijanden van de Kerk, of ze nu bekend of onbekend zijn, zullen tijdens die universele duisternis overal ter wereld omkomen, met uitzondering van enkelen die God spoedig zal bekeren. De lucht zal door demonen worden besmet die onder allerlei afschuwelijke vormen verschijnen. »»

Marie-Julie Jahenny (1850-1941), bekend als de Bretonse stigmaticus, gaat dieper in op de Drie Dagen Duisternis. Ze zegt dat het zal plaatsvinden op een donderdag, vrijdag en zaterdag alsdan de hele Hel zal zijn losgelaten om toe te slaan op degenen die zich buiten hun huizen bevinden zonder een brandende gezegende pure waskaars.

Deze kaarsen zullen op wonderbaarlijke wijze al die tijd blijven branden, maar weigeren licht te geven in de huizen van de goddelozen. Er is ook het Boek der Waarheid, dat deze dagen expliciet en impliciet vermeldt, volgens de boodschappen van Jezus:

> «« De zon zal verdwijnen totdat tenslotte drie dagen lang geen licht meer op de aarde schijnt. Het enige licht zal dat zijn dat van de Waarheid komt. En op de vierde dag zal de hemel openbarsten en zal het licht – zoals je nooit voor mogelijk had gehouden – uit de hemel stromen. Dan zal Ik door elke persoon in elk land tegelijkertijd worden gezien, in al mijn Glorie, terwijl Ik kom om het Koninkrijk terug te eisen dat Mij door mijn Vader beloofd werd. »» (24 okt. 2014)
>
> «« Voor degenen die ervoor kiezen om in valse goden te geloven en de Drieene God niet erkennen, zal het niet makkelijk zijn Mij te accepteren, want jullie hebben Mij altijd afgewezen. Toch zal Ik jullie naar Mij toetrekken en omhelzen. De kracht van God zal over je neerdalen, door de gave van de Heilige Geest, en je zult het moeilijk vinden Mij de rug toe te keren. Dus van al degenen die Mij zien, inclusief degenen die Mij in dit leven hebben afgewezen, zullen in dat stadium de meesten van jullie de Waarheid beseffen. Je zult toestaan dat Ik je in mijn Heilige Armen trek. Dan zal Ik jullie allen in een moment, in een oogwenk, in mijn Nieuwe Koninkrijk opheffen. En dan zal het begin van het einde aanvangen. De zielen die het Beest [de Antichrist] hebben verafgood en die zich met lichaam, geest en ziel aan Satan hebben overgegeven, en die zijn gewillige agenten werden, kunnen nergens heen, kunnen zich nergens verbergen en zullen zonder enige hulp worden achtergelaten, want Satan zal ze verlaten hebben. Want tegen die tijd zal Satan in de afgrond worden geworpen en op hetzelfde moment zal zijn macht volledig ophouden. Tegen die zielen zeg Ik dit. Zelfs in dat stadium zal Ik je Barmhartigheid tonen. Je moet Mij aanroepen en zeggen: "Jezus, help mij. Jezus, vergeef me voor al mijn zonden." ... en Ik zal jou ook naar mijn Nieuwe Paradijs tillen. Ik zal elke ziel redden die Mij aanroept net voordat de hemel sluit; de bergen instorten en de zee de aarde overstroomt. En dan verdwijnen de hemelen samen met de oude aarde. Mijn Nieuwe Paradijs zal oprijzen, de nieuwe hemel en Aarde, net zoals het voor Adam en Eva werd geschapen, en iedereen zal zich verheugen. Want dat zal de grootste dag zijn sinds God Adam en Eva schiep. Wanhoop nooit en onthoud nu mijn woorden aan jou. »» (13 juni 2014)

42 – Een Lamp voor mijn Voet is Uw Woord

Het lijden dat men zichzelf aandoet is tot daaraan toe, maar het lijden dat de onschuldigen wordt aangedaan, is niet zomaar uit te leggen. Trouwens, er is ook een lijden zonder logica in termen van schuld en boete, zoals bepaalde ziektes of een stom autoongeluk met zware verwondingen. Hoe is het mogelijk dat God zoiets toelaat? Waarom dat lijden? Is dat geen 'onrecht' om met gebalde vuist te schudden? Het enige wat rest, is te geloven dat het op een of andere manier ten goede werkt. Anders zou God niet de God van Liefde en absolute rechtvaardigheid kunnen zijn. Ook Job worstelde met dat probleem. In hoofdstuk 28 van het gelijknamige boek komt hij tot de slotsom dat de wijsheid – over het kennen van de betekenis van het lijden en het onrecht dat de mens ondergaat – verborgen is voor al wat leeft. (vers 21) Ten slotte laat God de mens weten (vers 28): *"Wijsheid? Wijsheid is God vrezen [in de zin van ontzag hebben voor] en het kwaad ontlopen"*, wat aansluit bij het eerste vers van het boek, waarin staat dat deze Job iemand was die *"God vreesde en zich verre hield van het kwaad"*.

Alles wat een mens doet dient erop gericht te zijn om dichter bij God te komen, om een glans van zijn glorie te mogen aanschouwen. Hij moet zich inspannen om de muren die hem nog van de Vader scheiden omlaag te halen. Door de God die veraf is

worden wij gedwongen, indien wij een welgevallig leven willen leiden, uit geloof te leven. En dan, steeds meer, zal God zich aan ons openbaren. Het is dus eerst geloven en dan zien. In de Hemel hoeven wij niet uit geloof te leven, want dan 'zien' we, dan is God nabij en ons geluk voltooid, volgens het woord van de psalmist: *"Mijn geluk – dat is Gods nabijheid."* (Ps. 73:28) Hier op aarde leeft de mens uit geloof, opdat de beweging van zijn hart openbaar worde, niet alleen ten aanzien van God, maar ook ten aanzien van zichzelf. In tegenstelling tot de gangbare opinie, bepalen wij de inrichting van ons leven niet door het intellect, maar door het hart, wat het beeld is van ons emotioneel centrum, waaruit onze intenties komen – ten goede of ten kwade. Zo klaagt God bij monde van de profeet: *"Ze naderen Mij wel met de mond en eren Mij wel met de lippen, maar hun hart is verre van Mij."* (Jes. 29:13)

Wij, die de beschikking hebben over Gods Woord, moeten daarbij niet trachten onszelf tot wet te zijn, maar deze als richtsnoer nemen, naar het woord van de psalmist:

> «« Een lamp voor mijn voet is uw Woord, een schijnend licht op mijn pad. Ik zwoer – en ik zal het gestand doen – mij aan Uw rechtsorde te houden. Ik ben wél ten diepste verslagen; geef, Heer, naar uw woord, mij nieuw leven. Heer, aanvaard wat ik als dank U toezeg: leer mij dan wat Uw rechtsorde is. »» (Ps. 119:105-106)

Gods Woord beschijnt als bij een schijnwerper telkens een stukje van de waarheid en zijn rechtsorde. Het is pas in de Hemel dat alles zich schaduwloos, zonder vlek of rimpel, voor ons uitstalt. Alles kan dan met één blik worden overzien. In ons tranendal hier is ons kennen altijd ten dele. In het onderricht van een messiaans Joodse organisatie benadert men dat probleem als volgt: [106)]

> «« Het besef dat we God niet duidelijk [in al zijn aspecten] zien, noopt tot nederigheid en maant tot voorzichtigheid in het bekritiseren van andermans theologische ideeën en godservaringen. Iemand kan een aspect van de Almachtige hebben waargenomen dat ons ontgaat, of wij kunnen een openbaring hebben ontdekt die hen onthouden is. Geen van beiden kan kwalijk worden genomen dat het hele plaatje niet wordt overzien. In deze wereld ontbreekt het totaalbeeld. Jezus vertelde de schriftgeleerden uit zijn tijd: *"Zijn stem hebt gij nimmer gehoord, noch Zijn gestalte gezien."* (Joh. 5:37) Daarom gaat een echte waardering van Gods grootheid nooit samen met godsdienstige arrogantie. »»

Niettegenstaande zegt de Heer tot Jozua, die de volksmenigte het Beloofde Land binnenleidde, hij die het beeld van Jezus is (de Griekse schrijfwijze van Jozua is hetzelfde als voor Jezus), dat eenieder de hele Wet moet volgen, een onmogelijke eis dus – die alleen in Jezus Messias kon worden volbracht. Wij begrijpen niet en kunnen niet begrijpen wat de hele Wet inhoudt, en toch staat er geschreven:

> «« Wees zeer sterk en moedig en onderhoud nauwkeurig 'heel de Wet' die mijn dienaar Mozes u gegeven heeft. Wijk daar niet van af, naar rechts noch naar links; dan zal het u goed gaan, waar u ook gaat. Nooit moet u ophouden in dit wetboek te lezen [het wetboek was toen het begin van wat onze Bijbel moest worden]. U moet het dag en nacht in gedachten houden en u moet alles wat daarin geschreven staat nauwkeurig volbrengen. Dan zult u voorspoed en geluk kennen in al wat u doet. »» (Joz. 1:7-8)

Tot slot mogen we zeggen dat het Christelijk leven niet begint met een doorgronding van de waarheid of vanuit een verstandelijke oogpunt een belangrijk leerstuk begrij-

106) First Fruits of Zion: The Weekly eDrash, 3 mei 2016.

pen, maar het begint met een opengaan van de ogen van het hart. Nog nooit is iemand bekeerd en gered op uitsluitend een verstandelijke beredenering. Aanvaarding is het sleutelwoord, niet kennis, voor het ongedwongen kiezen voor God, die ons tot een liefdesrelatie heeft geroepen. Pas later komt de verdieping van onze kennis aan bod. Hij is als de bruidegom uit het Hooglied die verlangend uitziet naar zijn bruid. Zolang er leven is, is er hoop, is er hoop voor elkeen en ieder van ons die God onvolledig kent, of zelfs helemaal niet, om via de gebogen weg van Gods lankmoedigheid verheven te worden. Het is een omweg, en dat vergt geduld, vooreerst van God die als geen ander alle misstappen en de door een mens geleden kwellingen overziet.

Het Koninkrijk Gods

Uit de stronk van Jesse schiet een telg op,
een scheut van zijn wortels komt tot bloei.
De geest van de Heer rust op Hem,
een geest van wijsheid en inzicht,
een geest van beleid en sterkte,
een geest van kennis en ontzag voor de Heer.
Hij ademt ontzag voor de Heer.
Hij spreekt geen recht naar uiterlijke schijn
en Hij doet geen uitspraak op grond van loze geruchten;
Hij geeft de geringen hun recht
en de armen in het land krijgen een eerlijk vonnis.
Hij kastijdt de verdrukkers met de roede van zijn mond
en de kwaden doodt Hij met de adem van zijn lippen.
Gerechtigheid draagt hij als een gordel om zijn lendenen,
en trouw als een gordel om zijn heupen.
De wolf en het lam wonen samen,
de panter vlijt zich neer naast het bokje,
het kalf en de leeuw weiden samen:
een kleine jongen kan ze hoeden.
De koe en de berin sluiten vriendschap,
hun jongen liggen bijeen.
De leeuw eet stro, net als de os.
De zuigeling speelt bij het hol van de adder,
het kind strekt zijn hand uit naar het nest van de slang.
Niemand doet nog kwaad
of handelt nog verderfelijk op heel mijn heilige berg,
want de kennis van de Heer vervult het hele land,
zoals het water de gehele zeebodem bedekt.

Jesaja 11:1-9

APPENDIX 16

Uit de Boodschappen van het Boek der Waarheid

Het Boek der Waarheid bevat een serie hemelse boodschappen, die ontvangen zijn door een getrouwde vrouw en moeder van een jonge familie, die in Ierland woont. Zij staat bekend als **Maria Goddelijke Barmhartigheid**. Haar boodschappen begonnen in november 2010, en ten tijde van het schrijven van dit artikel kwamen er nog steeds nieuwe bij.

God de Vader:

Ik schonk jullie de vrije wil, maar jullie hebben die misbruikt

- **11 juni 2014**

Ik heb jullie door de profeten onderwezen. Ik heb jullie de gave van de vrije wil geschonken, maar jullie hebben die misbruikt om je eigen lusten en wensen te botvieren. De gave van de vrije wil heeft een tweeledig doel – jullie keuzevrijheid te geven, zodat jullie niet uit angst tot Mij komen, maar uit liefde; en om de macht van de duivel te breken. Het is vooral jullie vrije wil waar Satan het op gemunt heeft en hij zal iedere list gebruiken om je zover te krijgen dat je dat aan hem overhandigt. Als zielen dat doen, door de zonde van trots, New Age praktijken en het occulte, worden ze door de boze tot slavernij gebracht (waardoor ze niet of nauwelijks nog voor het goede kunnen kiezen). Hij zal dan in de zielen, die hem hun vrije wil overhandigen, ieder van zijn eigen karaktertrekken manifesteren. Je kunt ze aan hun gedrag herkennen. Maar het zekerste teken dat hun vrije wil aan de boze is gegeven, is wel dat deze zielen mijn Zoon Jezus Christus voortdurend in het openbaar trachten te bespotten, alsmede zijn Moeder, de Onbevlekte Maagd Maria, de Moeder van de Wereld. Aan beiden heeft Satan grote hekel.

Indien jullie in plaats daarvan de door Mij ontvangen vrije wil voor het welzijn van je ziel gebruikt en om elkaar lief te hebben, is dat een krachtig middel om Satans macht te verzwakken. Maar die zielen, die Mij door mijn Zoon Jezus Christus het geschenk van hun ‘vrije wil’ geven, brengen mij het machtigste geschenk dat bestaat. (zie kruistochtgebed 123) Het zal dankzij deze zielen zijn dat Ik de boze zal verslaan en het middel krijgen om de zielen te redden die volledig van Mij gescheiden zijn. Commentaar: Indien iemand zijn vrije wil aan God schenkt, zal Hij in die persoon ieder van Zijn eigen karaktertrekken manifesteren.

Dat is mijn belofte. Ik zal de zielen van zelfs de meest hopeloze gevallen redden dankzij de opofferingen van degenen die Mij door mijn Zoon Jezus Christus dit geschenk geven van hun vrije wil.

Jezus: Over de Staat van Genade en de Vergeving van Zonden

- **21 December 2011**

Mijn liefste dochter, Ik ben het,

Vanavond kom Ik troost geven aan zondaars die denken dat zij niet waardig zijn om voor Mij te staan. Ik richt Mij tot jullie allen, arme gekwelde zielen die denken dat jullie zonden zo weerzinwekkend zijn dat Ik jullie niet zou kunnen vergeven. Hoe vergissen jullie je. Weten jullie niet dat er niet één zonde is die Ik niet vergeven kan. Waarom zijn jullie zo bang? Weten jullie niet dat zelfs de allerzwaarste zonde van moord vergeven kan worden? Alle zonden kunnen en zullen vergeven worden indien oprecht en hartgrondig berouw wordt getoond.

Ik wacht. Open jullie harten voor Mij. Verlaat jullie op Mij. Ik ben waarschijnlijk de enige echte vriend die jullie hebben aan wie je alles kunt zeggen zonder dat het Mij shockeert.

Zonde is een onontkoombaar feit in het leven. Zeer weinig zielen, evenmin uitverkoren zielen, kunnen voor onbepaalde tijd in staat van genade blijven.

Heb nooit het gevoel alsof jullie die zonden niet kunnen opbiechten, ongeacht de ernst van de gepleegde feiten. Indien jullie Mij vrezen en de rug naar Mij blijven toekeren, zullen jullie je nog verder van Mij verwijderen. Veel van Mijn kinderen voelen zich Mijn liefde onwaardig. Toch bemin Ik iedereen, zelfs de verharde zondaars. Ik verschoon de zonde niet. Dat zou Ik nooit kunnen doen. Maar Ik bemin de zondaar.

Het was om de zonde dat Ik als Verlosser in jullie wereld werd gezonden zodat je vergeven kon worden. Om te worden vergeven moeten jullie om vergeving vragen. Als je vergeving zoekt moet je eerst nederig worden. Want zonder nederigheid is er geen oprecht berouw.

Ik, jullie Verlosser, smeek jullie om erbij stil te staan hoe jullie je leven leiden. Of jullie beminnen God door daden van naastenliefde of je doet dat niet. Jullie hoeven Mij niet te kennen om Mij te beminnen, kinderen. Door jullie werken, jullie liefde voor elkaar, de vriendelijkheid en edelmoedigheid die jullie voor anderen hebben, bewijzen jullie je liefde voor Mij zonder het te beseffen. Het zal ook door de nederigheid van hart zijn als jullie oprecht berouw tonen voor alles wat je in je leven hebt misdaan dat jullie je liefde voor Mij tonen. Hoe anders denk je zou je dicht bij mijn hart kunnen komen?

Jullie moeten nooit bang zijn Mij te benaderen. Ik ben nooit ver weg. Kom nu tot Mij zodat Ik jullie ziel kan voeden en de vrede geven waar je zo naar hunkert.

Jullie geliefde Jezus

APPENDIX 17

VOORDRACHT VAN PROF. EDGAR ANDREWS over De Kwestie van Schepping of Evolutie

Dr. Edgar Andrews met rechts Frans Gunnink, de voorzitter van Logos
23 feb. 2018 - foto Peter Busscher

Rond het thema 'schepping of evolutie' stormt het nogal. Er verschijnen te kust en te keur boeken over dit onderwerp, waarbij auteurs elkaars pennevruchten niet ontzien. De Britse Professor Edgar Andrews schreef "Wat is de Mens?" In februari 2018 gaf hij in Nederland een lezing ter gelegenheid van de presentatie van zijn nieuwe boek.

Uitgeverij Maatkamp te Zelhem tekende voor dit nieuwste boek van Andrews, dat in feite een uitbreiding is van zijn boek uit 2009 "Wie heeft God gemaakt?" Beide boeken kunnen onafhankelijk van elkaar worden gelezen. Opvallend is dat de Nederlandse uitgave van "Wat is de Mens" eerder op de markt kwam dan de Engelse.

Het was een zeer interessante lezing waarbij we iets van de mens achter de schrijver hebben mogen leren kennen. Het thema van deze voordracht was de historiciteit van de eerste menselijke wezens, Adam en Eva, wat geheel binnen de context paste van zijn publicatie. Er waren zo'n vijftig toehoorders. De reacties waren eensluidend enthousiast en er zijn heel wat boeken verkocht. Er kan op een geslaagde avond worden teruggekeken.

Over de auteur

Edgar Andrews is emeritus hoogleraar materiaalkunde aan de universiteit van Londen. Hij is opgeleid als natuurkundige. In 1967 richtte hij de afdeling materiaalkunde op aan het Queen Mary College van de universiteit van Londen, een afdeling van de faculteit technische wetenschappen, waar hij later decaan van werd. Hij heeft meer

dan honderd wetenschappelijke studies en boeken gepubliceerd. Als er iemand is die met de evolutionisten de degens kan kruisen dan is hij het wel.

Een jaar nadat Edgar Andrews zijn vorige boek publiceerde kwamen de beroemde natuurkundige Stephen Hawking (1942-2018) samen met Leonard Mlodinow op de proppen met het populair wetenschapppelijk boek "Het Grote Ontwerp". Andrews recensie van Hawkings boek was in feite de eerste stap in het schrijven zijn boek dat volgde en getiteld "Wat is de Mens?" Het uitgangspunt omschreef Hawking aldus, wat Andrews uit het hoofd citeerde: *"Omdat er wetten als zwaartekracht zijn, kan en heeft het Heelal zichzelf uit het niets geschapen. (...) Het is onnodig God erbij te betrekken die het lont in het kruit zou hebben gestoken om zo het Heelal in gang te zetten." "Echter,* (reageert Andrews) *indien er inderdaad wetten zijn die de gebeurtenissen van de dingen beheersen moet er een geest zijn, Gods geest, om die wetten uit te denken. Hawkings stelling is daarom gebrekkig",* wat hij in zijn laatste boek magistraal aantoont. De opzet van het boek definieert hij als volgt: *"Het moet een banier heffen tegen het materialisme en de materialistische interpretatie van de oorsprong, aard en de bestemming van de mens. God is absoluut in alles wat Hij doet, maar het materialistische standpunt gunt geen plaats aan het geestelijke en het absolute. Mijn grootste wens* (zei Andrews) *is om door middel van mijn geschriften de volle rijkdom van Christus te openbaren."*

Daar zou ik aan willen toevoegen dat omdat er wetten zijn die het Heelal bestieren, de lege ruimte waarin het materiële universum uitdijt reeds met zijn mathematische regels moet hebben gestaan voordat de materie zijn intrede deed (vanaf het begin, singulariteit genaamd, wat in 2010 de communis opinio was). Dat er een op zichzelf bestaande oneindige ruimte zou kunnen bestaan (een referentieel) vóór het ontstaan van de Big Bang werd door Einstein afgewezen. Volgens Einstein ontstond de ruimte als gevolg van de Bing Bang. Een lege ruimte waarin alle natuurwetten lagen opgesloten was te esoterisch voor Einstein, die de God van de Bijbel afwees.

Dr. Andrews nam in 1986 samen met medestrijder Dr. Arthur Wilder-Smith deel aan het geruchtmakende Huxley Memorial Debate aan de Oxford Union, waar ze een gedreven debat voerden met de vermaarde evolutiebiologen Richard Dawkins en John Maynard Smith. In 2006 was er in San Diego een soort vervolg met de "Beyond Belief Conference" (De 'voorbij het geloof' conferentie: wetenschap, het redelijk denken, religie en overleving), waar het grote gespreksthema 'intelligent ontwerp' was. De creationisten waren niet uitgenodigd. Desondanks was er een kritische kanttekening van een van de bezoekers, iemand van orthodox Joodse achtergrond. Dat was Melvin Konner, professor in de antropologie en neurowetenschap en gedragsbiologie; hij veroordeelde de San Diego conferentie in wat hij zag als overgesimplificeerde presentaties van wat religie inhoudt. Hij vond dat de bijeenkomst leek op een *"nest addergebroed"* waar ze overlegden of ze *"religie met een koevoet zouden kapotslaan of alleen maar met een baseball knuppel."* (bron Wikipedia)

Een pak slaag

Het is overduidelijk waarom de creationisten niet bij de San Diego Conferentie waren uitgenodigd, want in 1986 kregen de evolutionisten een pak slaag toen 37% van de studenten ten gunste van 'schepping' stemden (115 voor en 198 tegen). Dawkins vond het nodig om direct na de discussie en voordat de stemming plaatsvond een gepassioneerd pleidooi te houden waarin hij het publiek *"smeekte"* (dat zei hij echt – implore) *"om geen enkele stem aan de creationisten te geven, want iedere stem ten gunste van het creationisme zou een smet zijn op het blazoen van de oude Oxford universiteit."* Geen wonder dat Dawkins thans weigert met creationisten te debatteren!

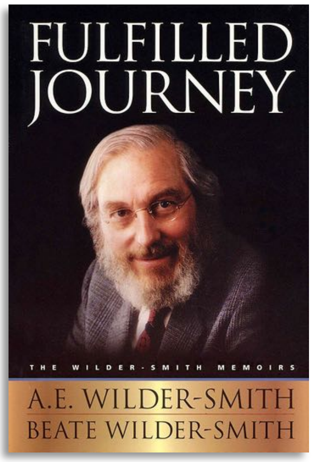

Trouwens, de anti-creationistische organisatie American Association for the Advancement of Science, publiceert foute gegevens op hun website: 115 stemmen werden in 15 veranderd. Eén ding is zeker: de voorzitter die de stemmen telde sprak van honderdvijftig stemmen, niet honderdvijftien! Na de stemming begon Richard Dawkins Wilder-Smith als een *"Christelijk fundamentalist"* persoonlijk aan te vallen. Edgar Andrews bracht het punt van orde in herinnering dat godsdienstige overwegingen niet ter sprake mochten worden gebracht, zoals overeen was gekomen, en de president van de Oxford Union steunde dat, waarop Richard Dawkins moest gaan zitten. Maynard Smith stond toen op en zei dat hij blij was dat Wilder-Smith zich tot pure wetenschap had beperkt tijdens het debat, wat Maynard Smith *"onberispelijk"* noemde. Dawkins ging verder dat *"Wilder-Smith in een kleine stamgod gelooft wat ontoelaatbaar is in onze hedendaagse verlichte maatschappij."* Hij beweerde dat hij en zijn vrienden geloven dat het hele grote universum God zelf is, en pochte dat dit geloof superieur is aan dat van Wilder-Smith. Het hoeft niet te verbazen dat alle verwijzingen naar het debat, alsof die nooit had plaatsgevonden, uit het universiteitsarchief zijn geschrapt! Wilder-Smith becommentarieert de conferentie in zijn postuum verschenen boek uit 1998 "Vervulde Reis" (Fulfilled Journey):

> «« Het debat werd nooit gepubliceerd. Verbazingwekkend omdat de meeste Oxford Union debatten nationale bekendheid krijgen in de pers en op de radio en tv. Er moet voor deze drastische verbanning van het gevoerde debat een goede reden zijn. (…) Ik ontving in december 1986 een vraag van de Radcliffe Science Library, Oxford, om te weten of ik destijds een Huxley Memorial lezing heb gehouden, om precies te zijn op 14 februari 1986. Er waren geen documenten van een lezing van mij als deel van het Oford Union debat in enig archief. De officiële media repten daar met geen woord over. Zo totaal is de heersende censuur aangaande iedere effectieve kritiek op het neodarwinisme of elk echt alternatief daarop! »» (p. 484)

De evolutietheorie is een verschrikkelijke leugen

Toen mijn Vader de wereld schiep, opdat Hij een familie kon hebben, werden veel voorbereidingen getroffen. Hij schiep de aarde, de zeeën, de planten, de bomen, de bergen, de rivieren, de dieren en vervolgens, op de voorlaatste dag, toen alles in het Paradijs klaarstond, schiep Hij de mens. De mens, hoewel bevlekt met de zonde, is een heilig schepsel. De dieren zijn er ten dienste van de mensheid. De mens evolueerde niet uit dieren, maar dat is wel wat diegenen, die niet in God geloven, jullie willen laten geloven. Evolutietheorieën, die volhouden dat de mens van dieren afstamt, zijn leugens. Ze kunnen nooit bewezen worden.

Satan, zijn gevallen engelen en elke duivel die uit Gods vijand voortkomt, hebben de mens van deze verschrikkelijke leugen overtuigd. De mens is een kind van God, maar om het menselijk kind van God neer te halen wil Satan in het hart van de mensen verwarring creëren. Waarom bevordert hij deze leugen middels valse onderrichtingen? Zodat hij kan bewijzen dat de mens uit de apen geëvolueerd is om hen er vervolgens van te overtuigen dat ze niet door de hand van mijn Eeuwige Vader werden geschapen. Dit is één der grootste leugens die door de duivel bewerkstelligd werd, gebruikmakend van de ziel van die mensen die beweren intelligenter te zijn dan de rest van hun broeders en zusters.

Van Jezus op 21 juni 2012 (Boek der Waarheid)

Geen wetenschap maar filosofie

Edgar Andrews medestrijder, Arthur Wilder-Smith, in 1995 overleden, zag het als zijn taak om op wetenschappelijke basis uiteen te zetten dat het leven op aarde onmogelijk door enig toeval kan zijn ontstaan en dat de mens géén geëvolueerde aap is. In 1968 kwam zijn bestseller uit: “De oorsprong van de mens en zijn roeping: een kritische kijk op de principes van evolutie en het Christendom”, een boek dat ik destijds verslonden heb. Het is natuurlijk één ding om in de Bijbel te geloven, maar iets heel anders om ten aanzien van het scheppingsverhaal wetenschappelijke argumenten aan te dragen. Zoiets wordt door het establishment niet in dank afgenomen. Het is helaas zo dat de moderne wetenschapper indien hij carrière wil maken, dat hij tegenover de kracht der krachten, dat is ‘God’, onverschillig moet staan. In plaats van het te zoeken, moet hij het opzettelijk ontkennen of er op zijn minst stilzwijgend aan voorbij gaan.

Tijdens zijn voordracht stelde Edgar Andrews het materialisme aan de kaak en het atheïstische dogma die als het substratum gelden voor hun zogenaamde ‘wetenschappelijke methode’. De verscheidenheid en rijkdom van het leven is verbijsterend. Het echte wonder is dat de eenvoudige wetten der natuur nooit in staat zijn om zulk een buitengewoon gevarieerd leven tot stand te brengen, en ook dat een van de eigen creaties van de natuur in staat is te begrijpen hoe zijzelf en hun omgeving tot stand zijn gekomen. De materialistische zienswijze waar de meeste wetenschappers in geloven is geen wetenschap maar filosofie. In alle eerlijkheid is het religie, want indien iets niet bewezen kan worden en koste wat kost gehandhaafd blijft dan is het een vorm van religie. Wat Edgar Andrews reeds in “Wie heeft God gemaakt?” aantoont is dat het hoogstwaarschijnlijkste uitgangspunt is dat er een God is die alles heeft gemaakt, van het kleinste microscopische wezen tot het grootste, niet alleen de levende have maar ook de materiële objecten.

De huisstofmijt (Electron Microscope - ariken777 # Oct. 20 2022)
Huisstofmijten zijn voor het blote oog onzichtbaar.

Edgar Andrews vertelde het publiek dat zelfs de wetenschappers van het kamp van het ‘intelligent ontwerp’ weigeren te aanvaarden dat deze intelligentie God zou kunnen zijn. Hoe dan ook, de meeste wetenschapper geloven niet in God, hetgeen door onderzoek wordt bevestigd. De Scientific American van september 1999 meldde een dergelijk onderzoek onder de 1800 leden van de gerenommeerde National Academy of Sciences (NAS), wat aangaf dat 90% van de respondenten niet in een hiernamaals gelooft en in een persoonlijke God, een percentage dat in 2010 rond de 93% schommelde. Het bewuste artikel, “Scientists and Religion in America”, citeert Rodney

Stark, een der eerste sociaal onderzoekers aangaande de verspreiding van het secularisme in een godsdienstige maatschappij:

> «« *"Er is tweehonderd jaar marketing geweest dat indien je wetenschappelijk wilt zijn je geest bevrijd moet zijn van de boeien der godsdienst."* Hij poneerde dat (…) het hoger onderwijs in het algemeen het idee van God uitwiedt en de mensen die daaraan vasthouden. In de researchinstituten *"houden godsdienstige mensen hun mond dicht"*, zegt Stark, *"en de ongodsdienstigen discrimineren. Er bestaat in de hoogste echelons een beloningssysteem voor het houden van onreligieuze praat."* »»

Het zou interessant zijn geweest indien het onderzoek een vervolgvraag had gesteld aan de 10% die in een persoonlijke God geloven: of hun geloof relevantie had voor het wetenschappelijk werk waarbij ze betrokken waren. Waarschijnlijk zouden de meesten ontkennend hebben geantwoord. Hetzelfde artikel stelt dat de NAS in 1981 een beleidslijn uitvaardigde over de kwestie van 'scheppingswetenschap' tijdens de biologielessen op overheidsscholen: *"Godsdienst en wetenschap zijn afzonderlijke en elkaar uitsluitende terreinen van het menselijk denken waarvan de presentatie in dezelfde context tot misverstanden leidt voor zowel de wetenschappelijke theorieën alsook het religieuze geloof."* Dit sluit aan bij Pascendi van Paus Pius X uit 1907: (2:3)

> «« Geloof en wetenschap staan in de Modernistische dus ketterse zin los van elkaar. Ze zouden hoegenaamd niets met elkaar te maken hebben aangezien het geloof zich met zaken bezighoudt die wetenschappelijk onkenbaar zijn [beweert men]. Deswege heeft ieder zijn eigen schootsveld: het geloof beperkt zich tot de goddelijke realiteit, tot wat 'niet' kan worden waargenomen; op zijn beurt beperkt de wetenschap zich tot wat 'wel' kan worden waargenomen. Men leidt hier [onterecht] uit af dat ieder zich op zijn eigen terrein begeeft en ze elkaar nooit kunnen ontmoeten omdat ze hermetisch van elkaar zijn afgesloten. »»

De NAS leden onderkennen de relevantie niet van het geloof voor de wetenschap omdat ze hun ogen daarvoor hebben gesloten of niet gewend zijn volgens die logica te denken. Richard Dawkins, die het geloof heeft vergeleken met geloof in sprookjes, vat het dilemma mooi samen door te zeggen dat hij het intellectueel oneerlijk vindt om met tegenstellingen door het leven te gaan zoals het doen van wetenschap tijdens de werkuren en naar de kerk gaan op zondag. Ik ben het wel met hem eens wat betreft de oneerlijkheid (van de meeste van dit soort wetenschappers), maar dat doet niets af aan het standpunt dat geloof en wetenschap geïntegreerd moeten en kunnen worden. Maar dat is voor mensen als Dawkins en zijn volgelingen ondenkbaar. Er is zeker een overlap met inachtneming van het feit dat beide disciplines hun mogelijkheden en beperkingen kennen. In symbiose zullen ze elkaar eerder versterken dan afvallen.

In gemeenschap leven met God

Professor Edgar Andrews stelt:

> «« Indien Gods werkzaamheid de dingen niet heeft voortgebracht is er geen doel of betekenis in het leven van een mens. Het leven wordt dan als een stuk drijfhout uitgeworpen langs de oevers van de tijd, voortgedreven door een blind proces van evolutie. Een ongelukje, zonder betekenis, zonder doel, zonder waarde en zonder toekomst. De mening die we hebben over het ontstaan der dingen, hetzij door schepping of evolutie, beïnvloedt de manier waarop we tegen ons eigen leven aankijken en dat van andere mensen. Indien anderzijds de hele mensheid van de eerste twee mensen afstamt bezitten we in onzelf het beeld van God, aangezien Adam en Eva naar Gods beeld werden geschapen. Derhalve hebben wij de capaciteit om in gemeenschap met God te leven, wat dieren niet hebben.

> De eerste hoofdstukken van Genesis zijn primair bedoeld om onze identiteit te leren kennen. Onze identiteit wordt van ons gestolen als we zeggen dat we slechts slimme apen zijn. Tevens geldt dat we een taal en logica hebben, ideeën formuleren en gedachten hebben over dingen die zelfs niet bestaan, en ook hebben we een moreel kompas. Dat alles hebben dieren niet [tenzij in rudimentaire staat]. Mijn boek dient om juist dat te bewijzen, dat Adam en Eva historische figuren zijn omdat het gewoonweg niet anders kan. »»

In het algemeen is de moderne wetenschapper een agnosticus. Agnosticisme is de leer van het niet kunnen kennen van de diepere realiteit der dingen. De agnosticus beweert dat Gods bestaan niet kan worden afgeleid uit de zichtbare dingen. Paulus schrijft in de Romeinenbrief juist het tegendeel. Het gevolg hiervan is dat er binnen dit systeem geen redelijke argumenten bestaan om in de Bijbelse God te geloven en nog minder in de Bijbel als wetenschappelijk eikpunt. Edgar Andrews is een eenling in het wetenschappelijk milieu omdat hij het aandurft in God te geloven en de Heilige Schrift als wetenschappelijk eikpunt te nemen en dat ook publiekelijk ten toon spreidt. We mogen vaststellen dat hij in zijn opstelling niet bedrogen is uitgekomen. In dezelfde encycliek onderwijst Paus Pius X het volgende over de Bijbel als waarheidsboek: (Pascendi 6:3)

> «« Wij mogen eerwaarde broeders slechts één enkele waarheid erkennen, de enige, die behelst dat de gewijde boeken, die onder ingeving van de Heilige Geest zijn geschreven, God tot maker hebben. Anders zou dit, zo verklaren wij, gelijkstaan aan het toeschrijven van gelegenheids- of officieuze leugens aan God [een leugentje om bestwil]. Wij zeggen samen met Augustinus: 'Indien bij een zo verheven gezag slechts één enkele officieuze leugen wordt aanvaard blijft geen enkel deel van de heilige boeken buiten gevaar. Dat geldt des temeer bij teksten die problemen lijken te geven bij de praktische toepassing ervan of die moeilijk te geloven zijn. Uitsluitend indien wij opzettelijke leugens van de auteur waar dan ook afwijzen, kan deze netelige kwestie worden omzeild. Indien zoiets werd aanvaard (betoogt Augustinus), zou eenieder naar eigen goeddunken kunnen besluiten of hij deze of gene zaak wil aanvaarden of afwijzen.' »»

Zonder menselijke tussenkomst

Dit brengt ons bij de vraag hoe Professor Edgar Andrews tot het geloof is gekomen. Hij ging daar na de lezing op in tijdens een interview met Weet Magazine. Hij legde uit dat het in zijn tweede jaar op de universiteit was, toen hij 19 jaar oud was, dat hij door het lezen van het Nieuwe Testament tot een levend geloof kwam, opmerkelijk genoeg zonder menselijke tussenkomst. Opeens had hij een enorme honger om het Nieuwe Testament te gaan lezen, onder aandrang van de Heilige Geest - zoals hij pas later besefte. Tot dan toe was hij totaal niet in godsdienst geïnteresseerd geweest. Op school was Edgar de slechtste van de klas voor godsdienst terwijl hij in alle andere vakken uitblonk. Deze bekering heeft sindsdien in zijn leven een beslissende rol gespeeld. Zijn eerste boek voor een algemeen lezerspubliek verscheen in 1978 toen hij 45 jaar oud was. Dat was een Christelijk boek voor teenagers. Twee jaar later verscheen "God, Science and Evolution", waarin hij de vloer aanveegde met de Darwinistische evolutietheorie. Sindsdien heeft hij een sleutelrol vervult in het debat 'schepping of evolutie'. Zijn publicaties op dit terrein bleven komen en daar mogen we best dankbaar voor zijn, want een rationeel onderbouwd tegenwicht op de drammerige evolutionisten is absoluut nodig. De vragenstellers waren na de lezing vooral geïnteresseerd in theologische kwesties, waar Prof. Andrews vanuit zijn grote parate bijbelkennis met solide verwijzingen en citaten antwoord op gaf.

Het zij vermeld dat tijdens het Huxley Memorial Debate geen theologische argumenten mochten worden gebruikt in de zin van: “De Bijbel zegt dit en daarom is het zo”. Professor Andrews houdt zich daar ook aan in zijn geschriften. Op grond van logische argumentatie en wetenschappelijke feiten toont hij aan dat schepping de enige aanvaardbare uitkomst is. Om zijn punt kracht bij te zetten vertelde hij dat de spontane DNA-mutatiesnelheid van chimpanzees 50% groter is dan van mensen terwijl het juist omgekeerd had moeten zijn, indien inderdaad een apenras uit een gemeenschappelijke voorouder evolueerde tot een zogenaamde ‘slimme aap’.

Enkele opmerkelijke citaten uit het interview met Weet Magazine:

> De natuur geeft een geweldig getuigenis over Gods realiteit en scheppingsmacht.
>
> Het Christendom zonder wonderen is geen Christendom. De schepping uit niets (d.w.z. uit God) is een wonder en moet als wonder begrepen worden.
>
> Er bestaan geen wetenschappelijke argumenten tegen een schepping.
>
> Theïstische evolutie komt niet overeen met de eerste elf hoofdstukken van Genesis waar de schepping als een historische gebeurtenis wordt beschreven.
>
> Intelligent ontwerp tegenover Bijbelse schepping berooft God van zijn glorie.
>
> De evolutionisten zeggen dat alleen de materiële dingen reëel zijn, de materie in de werkelijkheid, en daarom zijn de hersens reëel maar niet de geest; het universum reëel maar niet de schepper.

Zie volgende pagina voor een tweede recensie van een boek van Edgar Andrews.

‘Wie Heeft God Gemaakt’

Op zoek naar een allesverklarende theorie

Door professor Edgar Andrews # sept. 2009. De auteur is emeritus hoogleraar materialen aan de Universiteit van Londen en een internationaal expert op het gebied van de wetenschap van grote moleculen. Het boek is nu in het Nederlands uitgekomen.

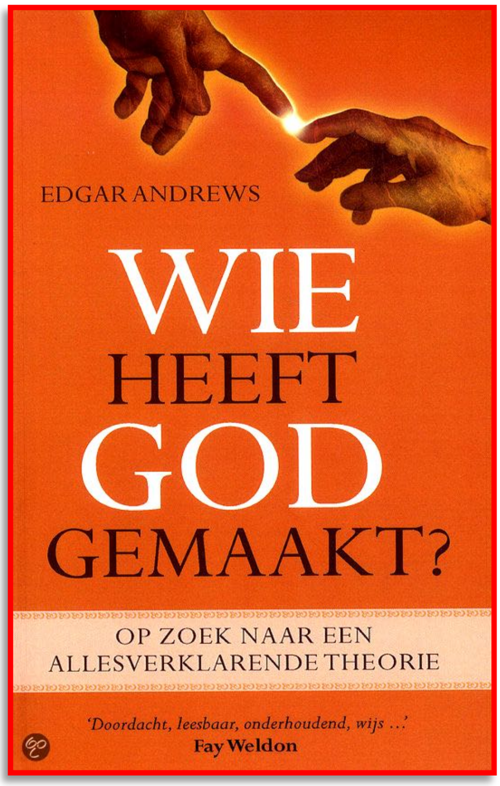

Christelijke Uitgeverij Maatkamp heeft weer een mooi boek op tafel gelegd dat voor een algemeen publiek is bestemd maar ook is bestemd voor mensen met een wetenschappelijke belangstelling. Ingewikkelde materie weet Edgar Andrews in toegankelijke taal uit te leggen. *“Dr. Edgar Andrews”,* zo zegt de directeur van het London Theological Seminary, Robert Strivens, *“laat zien dat een juist begrip van de wetenschappelijke benadering geen bedreiging vormt voor het Bijbelse Christendom - sterker nog, dat het soort wereld waarin we leven precies is wat het Bijbelse verhaal over God en de schepping ons voorschotelt.”*

Het boek is uitstekend vertaald en heeft een voorwoord van Kees Roos, emeritus hoogleraar wiskunde aan de TU Delft. De auteur heeft de titel van zijn boek ontleend aan een favoriete vraag van sceptici: “Als God alles heeft gemaakt, wie heeft God dan gemaakt?” Deze vraag buigt Edgar Andrews om naar het stellen van de hypothese dat God ‘bestaat’. Immers, wetenschap start een onderzoek altijd met het stellen van een hypothese. Vervolgens bekijkt hij in hoeverre deze hypothese door het wetenschappelijk onderzoek wordt bevestigd. Dat is een legitiem uitgangspunt, want zo werkt dat nu eenmaal in de wetenschap. Men stelt een hypothese. Die wordt vervolgens getoetst. In zijn debat kruist Edgar Andrews de degen met bekende coryfeeën zoals Richard Dawkins en Stephen Hawking, die juist het tegenovergestelde beweren (God bestaat niet). Alhoewel God via de God-hypothese niet kan worden bewezen, blijkt het uitstekend verdedigbaar, veel beter zelfs dan met de veronderstelling te beginnen dat God ‘niet bestaat’. Nog altijd zoekt de wetenschap naar de allesomvattende theorie. Krampachtig wordt iedere indicatie naar God uitgeband, zelfs als de logica duidelijk wijst op (goddelijk) ontwerp. Wat is daar nou op tegen, want ook ontwerp laat zich in wetenschappelijk jargon omschrijven!!

Voor de God-hypothese, en zo is ook de opzet van dit boek, gaat de schrijver uit van vier dingen die wetenschappelijk onverklaarbaar zijn: (1) de oorsprong van het heelal, (2) de oorsprong van de natuurwetten, (3) de oorsprong van het leven, en (4) de oorsprong van het verstand en gedachten. De bevestiging van deze vier stellingen doet hij op sublieme wijze. Voor de eerste twee punten haalt Andrews veel argumenten aan die reeds in andere publicaties ter sprake zijn gekomen, maar waarmee de lezer niet

bekend hoeft te zijn. Het laatste gedeelte gaat vooral over de kwestie van moraal, wat verband houdt met de inhoud van onze gedachten. Dat is het terrein van de Bijbel. Toch wel frappant hoe dat in een wetenschappelijk betoog tot uiting komt!

Het derde principe, over de oorsprong van het leven, is fascinerend en gaat in op de basisblokken van het leven zoals dat is vastgelegd in onze genetische code. Nog nooit heb ik over dit aspect zo'n goed onderbouwd betoog gezien. Edgar Andrews stelt dat chemie, of biochemie, op zichzelf nooit informatie is; het is wel in de vorm van DNA een informatie-'drager', dat echter een 'woordenboek' nodig heeft om te worden verstaan: op zichzelf beschouwd betekent een combinatie van het een of ander niets. Het is de betekenis die daaraan wordt toegekend, die het intelligent maakt. Iemand is dus nodig geweest, een macht, die dat soort informatie aan de chemische verbindingen heeft toegevoegd om het werkzaam te maken of functioneel. Hetzij vermeld dat in de 'oersoep', toen het allemaal begon, aminozuren uiteenvallen en onmiddelijk worden afgebroken; het vocht in een cel, het cytoplasma of de celmatrix, is niet zomaar een vloeistof: het is een universum op zich. Dit schept een ander en onoverkomelijk probleem indien we de natuur zonder doel voor ogen haar werk laten doen en God terzijde schuiven. Niettemin ontstaat volgens het chemische script van het DNA, leven, zoals de observaties aantonen, in een welhaast oneindige variatie en geeft het zich op die manier door aan volgende generaties. Dit vertegenwoordigt doelgerichtheid en voorbestemming. Het systeem zit goed in elkaar, het is niet zielloos. DNA is de taal van God. Daarom: God sprak (in een taal) …en creëerde.

Ik zou graag eens met Professor Andrews over verschillende onderwerpen van gedachten willen wisselen. Een punt wens ik reeds nu te bespreken. Hij beweert dat wiskunde (en dus ook getallen) *"uitsluitend het product is van het menselijk verstand".* (hfst. 10) Daarmee schaart hij zich achter Richard Dedekind. In een geschrift uit 1887 "Wat zijn getallen en wat betekenen ze?" legt hij uit dat getallen een product zijn van het menselijk vernuft. Deze zienswijze is sindsdien gangbare munt geweest in de wetenschap. Deze gedachte is correct indien God 'niet bestaat'. In deze traditie zei de atheïst Bertrand Russell: *"Natuurkunde is wiskunde, niet omdat wij zoveel over de materiële wereld weten, maar omdat wij er zo weinig van weten: alleen zijn wiskundige eigenschappen kunnen wij ontdekken."* waarmede hij de kant koos van het kwantumfysica doolhof, een optie waarvan Randell Mills nadien heeft bewezen dat het onjuist was. Als we aannemen dat God 'bestaat', zou wiskunde de taal kunnen zijn die God gebruikt om het universum samenhang te geven zoals die in de natuurwetten zijn verankerd, van de meest eenvoudige uitdrukking tot de meest ingewikkelde werkelijkheid zoals in het DNA-script. Aldus zijn de wiskundige formules de ultieme verklaring voor de verschijnselen die we om ons heen waarnemen, zelfs als die formules weinig raakpunten lijken te hebben met onze eigen zintuiglijke waarneming en verbeeldingskracht.

O ja, u hebt het al begrepen, mijn advies is goudomrand. Een uitstekend boek!

DEEL 6

De Eucharistie vanuit Oudtestamentische Tijden

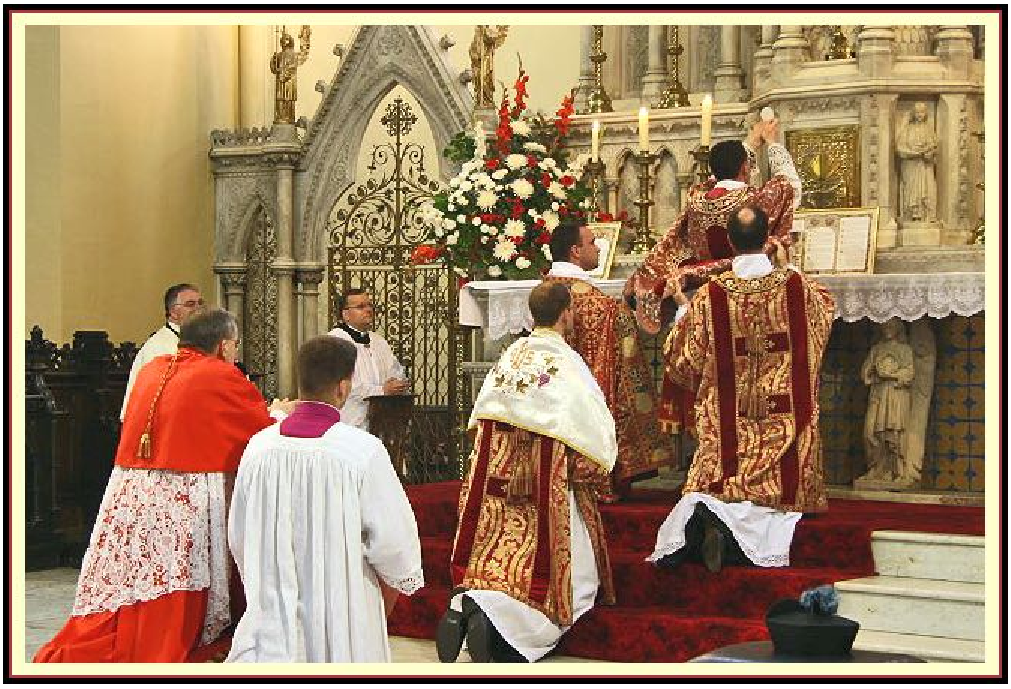

Kardinaal Raymond Burke (in felrood) participeert in de traditionele ritus

Welk een rijkdom om Jezus-Hostie te ontvangen, om zo zelf een levende Hostie te worden, een woning voor God die in onze ziel schreidt beladen met goud, wierook en mirre! Goud als beeld van het onvergankelijk leven, wierook van een welgevallige en opofferende levenswandel, en mirre van het geneesmiddel voor onze ziel. Dit belangrijke zich steeds herhalende evenement werd reeds voorzegd in het Oude Testament. Hoe kan het ook anders? Psalm 136:25 leest in gewijzigde punctuatie: "Hij (Jahwe) geeft alle volken het brood dat Vlees is." Moshje de Prediker merkt daarbij op heenwijzend naar Psalm 34:9: "Proef en zie hoe goed Jehova is. Want het brood dat Hij allen geeft, is zijn eigen Vlees. En terwijl de smaak brood aankondigt, is het in Vlees veranderd."

43 – Het brood is Zijn eigen Vlees

Ze zeiden: *"Deze taal stuit ons tegen de borst. Wie kan daarnaar luisteren?"* Om deze reden trokken velen van zijn leerlingen zich van Hem terug. Dat was de reactie op Jezus aankondiging van de instelling van de Heilige Eucharistie. In woorden weliswaar die moeilijk te vatten waren, want zei Hij (samengevat):

> «« Ik ben het levende Brood dat uit de hemel is neergedaald, niet zoals het manna dat de Israëlieten aten en toch stierven ze. Als iemand van dit brood eet, zal hij leven in eeuwigheid. Het brood dat Ik zal geven, is mijn Vlees dat Ik zal geven voor het leven van de wereld. Als jullie het Vlees van de Mensenzoon

> niet eet en zijn Bloed niet drinkt, zullen jullie het leven niet in je hebben. Want mijn Vlees is echt voedsel en mijn Bloed is echte drank. Wie mijn Vlees eet en mijn Bloed drinkt, blijft in Mij en Ik in hem. »» (Joh. 6:48-58)

Moeilijk te vatten voor Gods Oude Volk was dat Jezus wilde dat ze zijn Bloed dronken, terwijl ze op grond de oudtestamentische regels daar een natuurlijke afkeer tegen hadden ontwikkeld. Natuurlijk wisten ze niet dat Jezus' Bloed in de uiterlijke vorm van wijn zou worden gebracht. Leviticus 17:14 zegt: *"Want het leven van mens en dier is zijn bloed en daarom heb Ik (Yaweh) tegen de Israëlieten gezegd nooit het bloed van mens of dier te nuttigen.*" Maar aangezien het leven – het Leven van Jezus zelf – in zijn Bloed zit, is dat voor een Christen een uiterst belangrijk argument om dat juist wél te doen (de leer gaat dat niet alleen de wijn het Bloed is, maar dat de Hostie ook Christus Bloed bevat). Handelingen 15:28-29 verbiedt het nuttigen van bloed, voor Christenen dus. In dit geval is het nuttigen van het Eucharistisch Bloed een uitzondering op de regel.

Dit zei Jezus bij zijn onderricht in de synagoge van Kafarnaüm. En iets eerder, na de wonderbare broodvermenigvuldiging, beschreven in hetzelfde hoofdstuk 6 van Johannes, staat dat de Joden over Hem morden omdat Hij had gezegd: *"Ik ben het brood dat uit de Hemel is neergedaald.*" Dat vertelde Jezus nadat Hij een vergelijking met het manna had gemaakt dat tijdens de veertig jaar trektocht door de woestijn telkens uit de hemel neerdaalde.

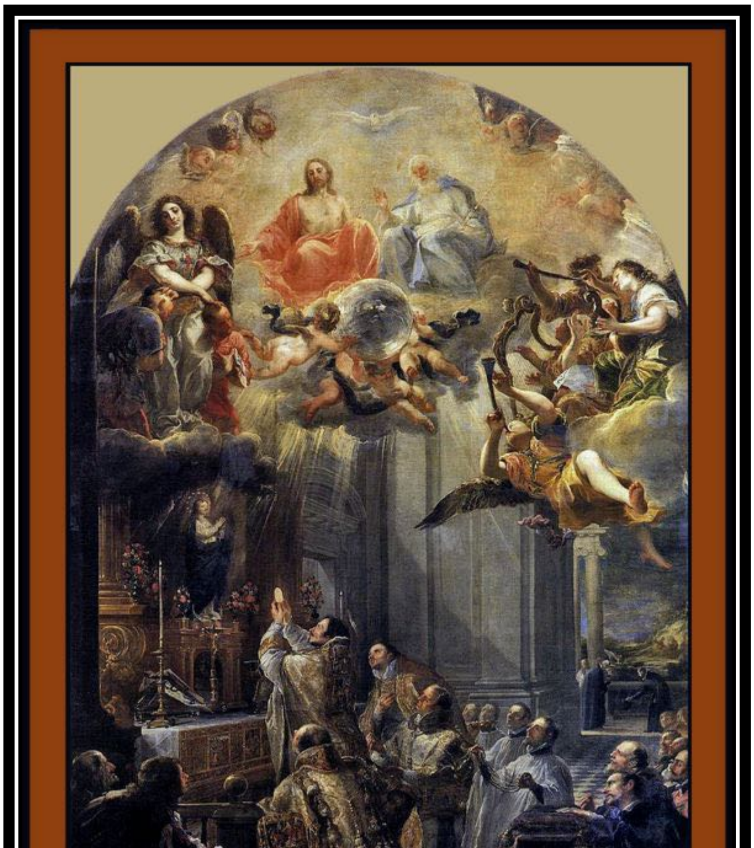

Fecit Juan Carreno de Miranda

De Eucharistie is door de eeuwen heen, en is dat nog steeds, een twistpunt binnen de Kerk geweest. Het geloof mag dan wel boven het verstand uitstijgen maar volgens de redetwisters mag niets tegen het verstand ingaan. Zo was het toen en zo is het nu. Een God die schepper is, een God die almachtig is, een liefdevolle God, een God die wonderen doet, ja dat geloven wij, maar Hij moet zich wél houden aan de grenzen van de logica, dat wil zeggen onze logica. Maar wees nou eerlijk, was het manna dat uit de hemel neerdaalde, veertig jaar lang!, nu zo redelijk. Het was zeker geen korianderzaad wat vaak wordt beweerd, anders stond er niet *"het was 'als' korianderzaad"* (Num. 11:7) en dan hadden ze het niet manna genoemd, wat in het Hebreeuws 'wat?' betekent. Onze beste verklaring voor de Heilige Eucharistie is ook 'wat?'. We weten het niet. Het gaat ons verstand te boven. Daar hebben we een woord voor: geheimnis. En voor die Hemelse gave past maar één houding, eerbied en dankzegging. En u weet toch dat Eucharistie dankzegging betekent?

Het moge duidelijk zijn dat het manna tijdens de woestijntocht telkens weer een wonder van God was. Het was geen gewoon brood. Wij weten nu dat het het prototype was van het eucharistisch brood. Het is een vaststaand theologisch principe dat het prototype altijd minder is dan zijn nieuwtestamentische vervulling. Ook het manna was geen gewoon brood, maar wordt als wonder grotelijks overtroffen door het Eucharistisch brood. En derhalve is het theologisch volstrekt aanvaardbaar dat het geheiligd 'brood' het getranssubstantieerde Lichaam is van onze geliefde Heer en Zaligmaker.

De menigten, die Jezus de dag na de broodvermenigvuldiging toesprak, bestond uit het gewone volk. In het Bijbels verslag staat geen twistgesprek met schriftgeleerden. Ook later niet. Kon ook moeilijk want de leer over het brood dat vlees is, was niet onschriftuurlijk. Opvallend is, wat de schriftgeleerden niet kan zijn ontgaan, dat het Hebreeuws voor het goede nieuws brengen (evangelion) het woord basar is (of hat-besar) dat ook vlees betekent. En omdat zij onderwezen dat het Hebreeuws een door God gegeven taal is die ook engelen spreken, wisten zij dat deze associatie niet toevallig kon zijn. Bovendien moet hun de lezing van de "Grote Lofpsalm" (Ps. 136) bekend zijn geweest. Hallel is Hebreeuws voor 'lof', wat we terugzien in 'hallelujah' (God zij lof).[107)] Psalm 136 werd door zijn eenvoudige en meeslepende ritmiek veel en enthousiast gezongen. Door het derde Hebreeuwse woord in vers 25 te punctueren (de punctiatie is facultatief), wordt de vertaling: *"Hij (Jahwe) geeft alle volken het brood dat Vlees is."* Hier verwijst Moshje de Prediker naar Psalm 34:9, in 1 Petrus 2:3 geciteerd: *"Geproefd hebbende van de zoetheid des Heeren."* En Moshje becommentarieert: *"Proef en zie hoe goed Jahwe is. Want het brood dat Hij allen geeft, is zijn eigen Vlees. En terwijl de smaak brood aankondigt, is het in Vlees veranderd."*[108)] Dit verklaart waarom de schriftgeleerden de Heere Jezus ook niet naderhand aan de tand hebben gevoeld. Voor het gewone publiek mocht Jezus' uitspraak een te zware rede zijn, niet zo voor de geschoolden. Hen valt kwalijk te nemen dat ze het volk in het ongewisse hebben gelaten. Behoeders der waarheid hadden zij ook uitdelers der waarheid moeten zijn. Wat de Joodse traditie betreft hebben wij ons op het Heilig Misoffer geconcentreerd, maar ook ten aanzien van Gods menswording bestaat een ondersteunende traditie, waar in dit bestek niet nader op in zal worden gegaan gegaan alhoewel de incarnatie van God in een menselijk lichaam even moeilijk te begrijpen is als zijn incarnatie in een stukje brood.

Het is ondenkbaar dat Psalm 34 niet van Koning David zou zijn, waartoe hij geïnspireerd zou kunnen zijn geweest door de lofzang van 1 Kronieken 16, waarvan aspecten ook in andere psalmen zijn verwerkt, met name Psalmen 96, 105, 106 en 117. Psalm 34 geeft zielsverrukking weer en kan alleen door godsvruchtige en dankbare harten ten volle worden genoten. De zang begint met een drievoudig lof aan de Heilige Drievuldigheid. Daarna volgt in zes verzen een lof voor het zesdaagse scheppingswerk gevolgd door zes andere op de bevrijding uit Egypte, beeld van de demonische overheersing van Gods scheppingswerk. Er volgen zeven verzen op de woestijntocht op weg naar

het Beloofde Land. De mensheid zit nu in de zevende (her)scheppingsdag. Deze tocht is beeld van die dag. Het eindigt met twee verzen van persoonlijke dank voor de ontvangen goedertierendheden. En dan komt de apotheose met de verhulde aankondiging van de Heilige Eucharistie dat tot nimmer eindigende lof opwekt. Dat deze Psalm uit 26 verzen bestaat is zeker niet toevallig, want dat is de getalswaarde van Yahweh, Gods Heilige Naam, die in zijn volheid in de Heilige Hostie vertoeft.

Wat Jezus' opmerking betreft over het drinken van zijn Bloed konden zijn critici de opmerkelijke ceremonie tijdens het Loofhuttenfeest van destijds in gedachte brengen en overwegen dat achter Jezus' woorden wellicht een diepere betekenis lag. Wat was namelijk het geval? Het water van Shiloach functioneerde in een opmerkelijke ceremonie tijdens het Loofhuttenfeest. Op elke dag van dit zevendaagse festival werd water uit Silóach – een woord dat 'de Gezondene' betekent en bij implicatie 'de Messias' – samen met wat wijn plechtig in twee bekers op het Tempelaltaar in Jeruzalem geplaatst en door openingen in de bodem van deze bekers werden het water en de wijn tegelijkertijd als plengoffer geledigd, wat als een voorafbeelding werd beschouwd van de uitstorting van de Geest van de Messias. (Sukka 4:5, 4:9, 53:1) Dit was aanleiding tot buitengewone vreugde. Natuurlijk herkennen Christenen hierin het water en de wijn van de Heilige Eucharistie. Het zou verbazen als deze Joodse ceremonie tot op de dag van vandaag was gehandhaafd, omdat het te gênant zou zijn geweest voor de Joden. In Johannes 7:38, op Hosanna Rabba, de laatste dag van het Loofhuttenfeest, verwijst Jezus naar Jesaja 12:3 terwijl Hij de uitstorting van de Heilige Geest belooft. In de Talmoed (Jer. Sukka 55a) zegt Joshua ben Levi als hij dit plengoffer bespreekt: *"Waarom werd het de plaats van het putten genoemd? Omdat ze hier vandaan de profetische*

---

107) De Hallel zijn die verzamelingen psalmen die een functie hebben in de Joodse liturgische praktijk: Psalmen 145-150, de zogenaamde Dagelijkse Hallel, worden iedere ochtend gebeden; Psalm 136, de Grote Hallel, wordt op de sabbat en vrije dagen gebeden en vormt deel van het Paas-seder. Psalmen 113-118, de bekenste Hallel, ook wel gekend als de Egyptische Hallel, worden op vrije dagen gebeden en danken hun naam aan Psalm 114:1, waarin het moment wordt gevierd "toen Israël uit Egypte trok". De lofzang in 1 Kronieken 16 werd gezongen bij de inauguratie van de Ark van het Verbond in Jeruzalem. Psalm 136, daarentegen, werd bij de inwijdingsceremonie van de Tempel van Salomon gezongen. (2 Kron. 7:1-6) David zal die waarschijnlijk speciaal voor deze gelegenheid hebben geschreven ofschoon hij de Tempel zelf niet heeft mogen bouwen.

108) De geschriften van Moshje de Prediker (Mosché Ha-Darshan van Narbonne) zijn zoek geraakt. Hij wordt veel door Rashi geciteerd. Aan Rashi hebben we via De Leira de hedendaagse Christelijke bijbeluitleg te danken. Le Chevalier P.L.H. Drach – de opperrabbijn in spe van Parijs die zich tot het Rooms Katholieke geloof heeft bekeerd – citeert een aantal uitspraken van Moshje de Prediker waaronder zijn Hebreeuwse commentaar op Psalm 136:25, ontleend aan de "Pugio fidei" van Raymond Martin en de "Arcana catholicae veritatis" van Petrus Galatinus. Moshe ha-Darshan/de Prediker (Hebreeuws: משה הדרשן) was directeur van het rabbijnse opleidingsinstituut (yeshiva) van Narbonne. Alhoewel hij in zijn tijd een rabbijnse autoriteit was, dankt hij zijn reputatie vooral aan het feit dat hij samen met Tobiah ben Eliezer the meest prominente vertegenwoordiger was van de symbolische exegese (derash) in de 11e eeuw.

De Joodse geleerde Rashi (1040-1105) is nog steeds een van de meest gewaardeerde exegeten van de Heilige Schrift en de Talmoed. Hij concentreerde zich op de 'simpele betekenis van de Bijbel' met nadruk op aspecten van filologie, grammatica en zinsstructuur, met hier en daar een enkele invoeging van een mystieke uiteenzetting. Dit markeerde een nieuwe trend in de exegese en dat niet alleen voor Joodse kringen. Via Nicolas van Lyra (1265-1349), een Franciscaner monnik in Parijs, heeft deze benadering de reformatorische en later ook de Katholieke exegese zeer sterk beïnvloed. Lyra, die een uitzonderlijk goede kennis van de Hebreeuwse taal en de Judaïca bezat, schreef de "Postillæ", welke op grond van de principes van Rashi een gedetailleerde uitleg bevat van elk bijbelvers afzonderlijk of groep van verzen. (Zie ook "Rashi and the Christian Scholars" door H. Hailperin – Pittsburgh # 1963)

inspiratie putten, conform Jesaja 12:3: U zult met vreugde water putten uit de heilsfonteinen!", wat hier ook een heenwijzing is naar Jesaja 8:6, een tekst waar *"de wateren van Silóach zachtjes gaan".* Wat het plengofferceremonieel van water en wijn betreft zou dat wel eens een overblijfsel kunnen zijn geweest van een archaïsche regenceremonie die heel gebruikelijk was in het Midden Oosten bekken, een betekenis die daar in de beloofde Tijd der Naties,, of Vrederijk, nog steeds mee verbonden is, zoals uit Zacharia 14:17-19 blijkt:

> «« Als er op aarde een volk is dat niet naar Jeruzalem komt om de Heer van de hemelse machten als koning te vereren, dan zal er in dat land geen regen vallen. Ook Egypte [dat niet van regen, maar van de rivier afhankelijk is] zal, wanneer zijn volk niet naar Jeruzalem komt, stellig worden getroffen door deze plaag, waarmee de Heer de volken straft die het Loofhuttenfeest niet komen vieren. Dat zal de straf zijn voor Egypte en de andere volken die niet aan het Loofhuttenfeest deelnemen. »»

44 – In de eeuwigheidstegenwoordige tijd – de weg van de martelaar

De observatie van Moshje de Prediker aangaande Psalm 34 past perfect bij de interpretatie van het allereerste offer dat in de Bijbel plaatsvindt, dat van Abel. Abel koos daartoe de eerstgeborene van zijn lammeren, het beste uit zijn stal. Nu komt het! Het Hebreeuws voor bloed- of vleesoffer is korban, maar voor deze ene, uitsluitend deze ene keer wordt het Hebreeuwse minchah gebruikt, zoals omschreven in Numeri 15:4: *"een meeloffer gemengd met olie".* De rabbi's erkennen dat dit geen fout kan zijn in de heilige tekst. Daarom moet daar een diepe betekenis in schuilen. Deze unieke uitzondering geeft aan dat het oudtestamentische meeloffer, de minchah, dat telkens samen met een vleesoffer moest worden gebracht, terugwees naar dat ene lammetje dat Abel aan God had geschonken. De gave van Abel, hetwelk door hemels vuur werd verteerd,[109)] was derhalve een offer in de eeuwigheidstegenwoordige tijd. Eenmaal gebracht, bleef het altijd in Gods gedachte bestaan. Het behoefde geen herhaling. Alle latere minchah meeloffers zouden daarnaar terugwijzen. De korban bloedoffers daarentegen, die een minchah vergezelden wezen niet terug, maar naar voren, naar die Goede Vrijdag van het offer van het Lam Gods, dat door de toepassing van het Bloed van Jezus van betere dingen spreekt dan het vergoten bloed van Abel.

Er is wel beweerd dat de moord op Abel een voorafbeelding is van het kruislijden met de fraai klinkende zin 'offeraar en offerande werden één', maar het bloed van Abel sprak geen zegen uit zoals dat van Jezus, maar wraak in de betekenis van aflossing, verlossing, verzoening of betaaldzetting (Strong's 1350: ga'al), en de aarde werd daar-

109) Abels offer werd door hemels vuur verteerd, zo leert de Joodse traditie alsook het Boek Jasser, een apocrief boek dat tweemaal in de Bijbel wordt vermeld. Pas na de zondvloed stond God toe vlees te eten; het slachten van vee was Abel dus vreemd. Daarom mag worden aangenomen dat hij geen altaar heeft gebouwd en het beest niet heeft gedood en zijn handen dus niet aan bloed heeft bevuild, zelfs niet van beesten. De Joodse traditie veronderstelt dat hij zijn lammetje vastgebonden op de grond legde en de rest aan God overliet. Hij moet gedacht hebben: "God zal het lammetje, dat zo klagend om zijn moeder roept, wel uit zijn lijden verlossen." Doordat hemels vuur zijn offer verteerde wist Kaïn dat Abels offer God welgevallig was. Omdat Kaïns offer onaangeroerd bleef, werd hij boos. In de Willibrord vertaling staat: "Een wilde woede greep Kaïn aan." Maar Kaïn had niet anders verdiend, want het boek Jasser vertelt dat hij van zijn veld minderwaardige vruchten had aangeboden. Hij zal het een stomme bezigheid hebben gevonden om zomaar iets op de grond te leggen. Wij zouden zeggen: zonde van het geld. Dat God zo reageerde moet hem hebben verrast. Zijn jaloerse woede werd er niet minder om. Zie ook 1 Koningen 18:20-39 waar Elia een altaartest doet tegenover de Baälsprofeten met hun 450 man.

door vervloekt. Zegt God tegen Kaïn: *"Het bloed van uw broer roept uit de grond tot Mij!"* In de grondtekst staat bloed in het meervoud. Een gebruikelijke Joodse interpolatie is daarom: *"De stemmen van de bloedvlekken van de menigte der martelaren die uit Abel zullen voortkomen, jouw broer, roepen tot Mij vanuit de aarde."* Dat valt te vergelijken met het geroep van de zielen onder het altaar uit het boek Openbaring: *"Hoelang nog, heilige en waarachtige heerser, zult U het oordeel uitstellen en ons bloed niet wreken op de bewoners der aarde?"* (6:10) De korban zoenoffers wezen dus naar voren, maar in feite waren die menigvuldige zoenoffers slechts een beeld van dat wat komen moest en konden ze geen werkelijke verzoening afdwingen. Wij zijn vertrouwd met teksten zoals in Psalm 51 en Hosea 6,[110] waar God zegt dat Hij geen offers wenst (meervoudsvorm) – messiaanse teksten die pas hun vervulling in de Zoon vinden. Jezus triomfator deed dat. Door Hem is het Eucharistisch Misoffer geen herhalingsoffer, en toch betekent Hostie slachtoffer. (Hebr. 9:25-28; 10:3) Maar omdat de ontelbare Hosties van de dagelijkse Misoffers als herinneringsdienst in de eeuwigheidstegenwoordige tijd zijn ingeschreven, waarin ook dat ene offer van Abel stond, is het géén herhalingsoffer. In die zin was óók Abels getuigenis en martelaarschap niet zinloos, want Christus is koning van de martelaren, wier dood in Christus' martelaarschap wordt geheiligd. *"Hun bloed is kostbaar in Zijn ogen."* (Ps. 72:13-14) Waar onschuldig bloed vloeit, zoals Abels, wordt de grond heilig in Gods ogen. Wij mogen het post facto aan de Zoon toewijden die erop toe zal zien dat het met zijn eigen kostbare Bloed vermengd wordt.

Consecratie is de verandering van brood en wijn in het Vlees en Bloed van Christus terwijl het aanschijn van brood en wijn bewaard blijft. In het getranssubstantieerde brood heeft God weer de capaciteit van verzoenend lijden verworven net als tweeduizend jaar geleden tijdens zijn omzwervingen als de Godmens, want God lijdt niet verzoenend in zijn verheerlijkte staat of in zijn capaciteit van God alleen. Het Katholieke onderwijs leert dat God onverstoorbaar is. Akkoord, maar betekent dat ook dat God onmogelijk in de Geest kan lijden, als ware zijn amygdala geamputeerd? Nee toch, want God kan en zal lijden voor, in en met de lijdenden, zelfs in zijn verheerlijkt Lichaam.[111] Een lichaam blijft tenslotte altijd een lichaam met het hele spectrum aan mogelijkheden, die intrinsiek verbonden zijn aan het geestelijke.

De Consecratie tijdens de eredienst is 'hetzelfde en enige offer' van Golgotha. Het is een herinneringsdienst ingeschreven in de eeuwigheidstegenwoordige tijd. Weliswaar is Christus eenmaal geofferd, maar net zo goed als het onvolmaakte offer onder het

110) Het is binnen de termen van ons betoog interessant als God in Hosea 6 zegt dat Hij geen lust tot offer heeft, want direct daarna wordt Adams verbondsbreuk ter sprake gebracht. Adams val is als een irritante zoemtoon die door de hele geschiedenis weerklinkt. Het is dus niet vergezocht om in het offer van Abel, zoon van Adam, een zinspeling naar Christus' offer te zien.

111) Reeds in 1888 is waargenomen dat rhesusapen met een beschadigde temporale hersencortex, waarbinnen de amygdala ligt (die ook een mens heeft), aan uitgesproken sociale en emotionele tekortkomingen leden, waarmee gezegd wil worden dat alle emoties, positief en negatief op lichamelijke wijze tot het menszijn behoren, en waarom zou niet hetzelfde gelden voor Jezus Christus, die ook mens is in zijn verheerlijkte staat?

oude Mozaïsche verbond de zonden in herinnering wist te brengen, zo weten de zonden onder het nieuwe verbond het ene offer bij Hem in herinnering te brengen. Dit doet denken aan wat de psychologie een posttraumatische reactie noemt. Bij de slachtoffers van concentratiekampen is hun ervaring eens geschied nooit verleden tijd. Hun beproeving raakt nooit ten einde. Indien hun ervaring door iets in herinnering wordt gebracht, vindt de beproeving opnieuw plaats, alsof het nu is.[112)] De persoon wordt naar zijn oorspronkelijke emotionele conditie teruggebracht, wat het typische kenmerk is van een posttraumatische stressreactie.

Omdat de zonden voortdurend plaats blijven vinden, vindt daarom Christus' offer ook voortdurend en reëel plaats - in de nagedachtenis van het Heilig Misoffer. De Apostel Paulus gebruikt termen als samen met Christus gekruisigd zijn alsof Hij nog steeds gekruisigd wordt en dit ligt ook in de lijn van het befaamde Petrus drie hoofdstuk: *"de rechtvaardigen (...) gedood in het vlees [als Christus], maar [als Christus] door de Geest levend gemaakt."*[113)] Christus' lijden en geestelijke vernieuwing, tevens ons lijden en onze vernieuwing, zijn in één zin samengevoegd. Zij vloeien drieledig in elkaar over: Christus en wij, zijn lijden en het onze, zijn verheerlijking en het onze. En inderdaad geloven de Roomse en de Oosterse Kerken dat tijdens de Consecratie Christus' lijden telkens hernieuwd wordt.

Het teken van het kruis op Golgotha, dat gruwelijk marteltuig is een teken van liefde geworden en kracht tot genezing. Het werd een middel tot verzoening omdat het slachtoffer het gebed van vergeving op zijn lippen droeg. Ik begrijp uitstekend dat velen die buitenissigheid afwijzen. Het is zoveel eenvoudiger om haat in plaats van liefde te begrijpen. Lijkt zoveel eenvoudiger… want de diepte van haat tart elke beschrijving. Het is een welbekend feit dat blootstelling aan een levensbedreigende situatie of het opdoen van ernstig lichamelijk letsel blijvende gevolgen kan hebben voor de emotionele welstand van de betrokkene, waarbij het traumatisch effect zal worden verergerd indien gepaard met een sterk gevoel van hulpeloosheid. Bijvoorbeeld: een bokser zal een ander psychologisch effect ondervinden wegens de verwondingen die tijdens een gepland gevecht zijn opgelopen dan iemand die exact dezelfde verwondingen heeft opgelopen nadat op hem is ingebeukt terwijl hij aan een paal stond vastgebonden. Er bestaat een goede kans dat de bokser zijn leven zonder emotionele stress voortzet terwijl de ander, die in uiterste hulpeloosheid aan een paal vastzat, voortleeft met een kwalijk geval van posttraumatische stress. Hieruit zou kunnen worden geconcludeerd dat het altijd beter is om terug te vechten, dat heet wraak nemen. Wat dat laatste betreft, hebben we de psychologische gevolgen gezien bij de overlevenden van de Duitse vernietigingskampen van de Tweede Wereldoorlog. Velen van hen zaten gevangen in wat we het evangelie van de wraak zouden kunnen noemen. De *"heilige plicht"* heette de Joodse wraak als antwoord op deze verschrikkingen.[114)]

1 Korinthiërs 4:12-13 leest: *"Worden wij beschimpt dan zegenen wij; vervolgd dan tonen wij lijdzaamheid, en laster beantwoorden wij met voorbede."* Dit is de weg van de martelaar die ten gunste van de agressor zegent, verdraagt en bidt 'op het moment zelf' dat hij wordt aangevallen. Hetzelfde deed Jezus aan het Kruis. Wij als Christenen hebben de plicht om te vergeven, te bidden voor de geweldpleger en deze te zegenen,

---

112) Een posttraumatische reactie werkt zeer direct en totaal. De Nederlander Wim Alaerds bracht in 1997 het wereldrecord paalzitten op 51 dagen, wat voor hem een verschrikkelijke beproeving was. Hij vertelt: "Uit eigen ervaring weet ik dat alle moeilijke momenten in één keer boven komen als je weer op zo'n paal plaatsneemt. Begin 1998 heb ik drie dagen op de Vakantiebeurs in Utrecht gezeten. Alle pijnpunten werden meteen voelbaar, al in het eerste kwartier. Ik betreur het dus niet dat ik direct na mijn zege, eind juni '97, heb gezegd: Dit écht nooit meer!" (De Telegraaf, 22-5-'98)

113) Zie 1 Petr. 3:17-18, en ook Phil. 3:10-11, Kol. 1:24 & 2:12, Rom. 6:3-5 & 8:17-23, alsook 2 Kor. 4:11-14.

terwijl wij midden in de pijnlijke gebeurtenis zitten. Dat begint bij het vaste voornemen dit te doen en indien nederig aan God voorgelegd, zal Hij ervoor zorgen dat het tevens een conditie van het hart wordt. Deze weg geeft ook de manier aan om de bitterheid van steeds weerkerende of onderdrukte angsttrauma's opnieuw te beleven en van nieuwe zingeving te voorzien in de eenheid met Christus lijden. Jesaja 53:5 leest: *"Om onze zonden werd Hij doorboord, om onze wandaden gebroken. Voor ons welzijn werd Hij getuchtigd. Zijn* ***striemen*** *brachten ons genezing."* Het woord striemen in deze tekst is de vertaling van 'chaburah'. Maar dat woord kan ook als chavurah worden gelezen, dat aan de basis ligt van de bekende groet in Israël "Shalom Chaverim", dat zoveel betekent als "Mijn vriend ik wens je tot wederziens vrede toe". Shavurah betekent 'broederschap' en 'vereniging'. Sommigen hebben daarom voorgesteld om Jesaja 53:5 daarom te vertalen met: *"De vereniging met Hem brengt ons genezing."* Torah deel 3 (van "First Fruits of Zion") haalt Ibn Crispin aan, die zegt: *"Alhoewel de Messias zich door pijn en ziekte in uiterste nood bevindt, kunnen wij door vereniging met Hem en onze nabijheid tot Hem van alle ziekten worden genezen waar onze kwalen aanleiding toe geven."* Dat stemt overeen met wat de Apostel Paulus in zijn brief aan de Filippenzen schrijft (3:10).

We hebben geleerd dat dankzij de wijdingshandeling die Consecratie heet het brood en de wijn in het Lichaam en Bloed van Christus veranderen. Tijdens het Heilig Misoffer is een passende formulering hiervoor: *"Neemt en eet hiervan, gij allen, want dit is mijn Lichaam, dat voor u zal worden overgeleverd. (...) Neemt deze beker en drinkt hier allen uit, want dit is de Kelk van Mijn Bloed, van het Nieuwe- en Altijddurende Verbond - Mysterie van het Geloof - dat voor u en velen vergoten zal worden tot vergeving der zonden."* Deze formulering staat in de toekomende tijd (op de avond uitgesproken voor Goede Vrijdag), zich voegend naar de Griekse grondtekst van bijvoorbeeld Lukas 22:19. Het wijst daarom op het nog komend kruislijden. Het is een herdenkingsmis volgens de opdracht (zelfde vers): *"Doet dit ter mijner gedachtenis."* Daarmee nemen de gelovigen tijdens het Misoffer wezenlijk deel aan hetgeen de apostelen destijds aan de vooravond van het kruisoffer meemaakten. Daarom moet de formulering in de toekomende tijd zijn, wat de gewone praktijk was in de Rooms-Katholieke Kerk tot aan Wereldoorlog II. Nadien heeft men dat in veel versies van het gebed 'vergeten'. Er staat dan zoiets als: *"...dat voor u en velen wordt vergoten tot vergeving van de zonden."* Thomas van Aquino noemde de Consecratie een *"voorbezegeling"* van het lijden van onze geliefde Heer en Zaligmaker. Zoals 'toen' de Consecratie het nog niet geconsumeerde Offer van Christus insloot en boven het moment der tijd verhief, zo stelt de priester, telkens als hij de consecratiewoorden uitspreekt, het op handen zijnde kruisoffer actief in onze huidige tijd. Daarvan zegt de Apostel Paulus: *"Want telkens als ge dit brood eet en uit de beker drinkt, kondigt u de dood van de Heer aan totdat Hij komt."* (1 Kor. 11:26) Het belang van deze uiteenzetting is dat inzichtelijk wordt hoe onze offers kunnen delen in Christus' Offer. Tijdens de Consecratie, die altijd wel ergens ter wereld plaatsvindt, worden onze 'kleine' offers door Christus welwillend ingebracht in zijn Grote Offer op Goede Vrijdag. Het blijft wezenlijk Christus' Offer waarmede ons eigen pijn en lijden in Gods ogen waardevol wordt en kan worden toegekend aan wat Jezus op Golgotha leed. Uiteraard vindt dit alles plaats in de eeuwigheidstegenwoordige tijd. Door onze aandacht te richten op het cenakel van het Laatste Avondmaal en in gedachten het gezelschap van Jezus en zijn volgelingen op te zoeken, wordt deze enigszins moeilijke taalconstructie beter verteerbaar.

---

114) De naoorlogse wrekers die onder de dekmantel van militaire brigades na de bevrijding in Duitsland opereerden, waren in feite doodseskaders. Ze waren allen overtuigd dat ze een historische nationale taak vervulden; dat ze een geheel volk vertegenwoordigden. Zie in dit verband het bekende boek van Michel Bar Zohar uit 1968: "Les Vengeurs" (De Wrekers). Daaruit blijkt maar weer eens dat wraak onze natuurlijke neiging is, niemand uitgezonderd.

Psalm 136, de Grote Hallel (lofzang)

(...) Als plechtig dankgebed is deze Psalm gekend als de "Grote Hallel" die traditioneel aan het eind van het Joodse paasmaal werd gezongen en waarschijnlijk ook door Jezus tijdens het Laatste Avondmaal toen Hij die met zijn leerlingenen vierde (bij de instelling van de Heilige Eucharistie). In feite is de opmerking van de evangelisten: "Nadat zij de lofzang gezongen hadden gingen zij naar Golgotha", een heenwijzing naar die Psalm. De horizon van lof blijkt dus het moeilijke pad naar Golgotha te verlichten. De hele Psalm ontvouwt zich in de vorm van een litanie op het antifonale refrein (26x): "...tot in eeuwigheid duurt zijn genade".

De vele wonderen die God in de mensengeschiedenis heeft gewrocht en zijn voortdurend ingrijpen ten gunste van zijn volk worden in deze compositie herdacht. Het valt op dat bij iedere proclamatie van Gods reddend optreden de antifoon met de fundamentele aandrift van lof reageert. Gods eeuwige liefde is een liefde die, in overeenstemming met de Hebreeuwse term, gedachten oproept van trouw, genade, vriendelijkheid, genade en mildheid, hetgeen het overheersende motief is van de hele Psalm. Het refrein neemt altijd dezelfde vorm aan terwijl de spreekwoordelijke manifestaties van Gods liefde aan variatie onderhevig zijn: schepping, bevrijding door de exodus, het geschenk van het land, en Gods voorzienige en constante bijstand voor zijn volk en in het algemeen voor ieder schepsel afzonderlijk.

(...) We moeten altijd de gedachtenis voor ogen houden van de grote dingen Hij ook in ons persoonlijke leven heeft gewrocht: zijn genade duurt in eeuwigheid. Mocht ik vandaag in de donkere nacht zijn gedompeld, morgen zal Hij mij vrijstellen, want zijn genade staat altijd klaar. Laten we teruggaan naar de Psalm, waar die tegen het einde naar de Schepping terugkeert. De Heer, staat geschreven: **"geeft voedsel aan alle vlees, want tot in eeuwigheid duurt zijn genade"**. (vers 25)

(...) De onzienlijke macht van de Schepper en Heer welke de Psalm bezingt, wordt geopenbaard in het nederige teken van het brood dat Hij geeft en waarmee Hij ons in staat stelt [om naar zijn Wil] te leven. **En zo geschiedt dat dit dagelijks brood de liefde van God als Vader versymboliseert en samenvat. Aldus wordt de vervulling van het Nieuwe Testament voorbereid naar dat 'Levensbrood', de Eucharistie,** dat ons in onze levens als gelovigen vergezelt, vooruitlopend op de uiteindelijke vreugde van het messiaanse Hemels banket.

Broeders en zusters, **het overzicht van Psalm 136 heeft met lof en dank onze aandacht op de belangrijkste stadia in de heilsgeschiedenis gevestigd om uit te monden bij het paasmysterie waarin Gods reddende hand zijn toppunt bereikt.** Laten we daarom met dankbare vreugde de Schepper, Redder en getrouwe Vader vieren, die "de wereld zozeer heeft liefgehad dat Hij zijn enige Zoon heeft gegeven opdat alwie in Hem gelooft niet verloren zal gaan, maar eeuwig leven heeft". (Joh. 3:16) In de volheid der tijden werd de Zoon van God mens om leven te geven voor ieders redding. Hij gaf zichzelf als brood in het Eucharistisch mysterie ter verzegeling van zijn Verbond waardoor we zijn kinderen worden. Dat Gods genadige goedheid en zijn sublieme "eeuwigdurende genade" overal moge schijnen. Ik wil deze catechese beëindigen met het mij eigen maken van de woorden die de H. Johannes in zijn eerste epistel schreef, waaraan wij in onze gebeden altijd zouden moeten denken: "Zie hoe groot de liefde die de Vader ons betoond heeft! Wij worden kinderen van God genoemd - en we zijn het ook!" (1 Joh. 3:1).

Uit de preek van Paus Benedictus XVI op 19 oktober 2011
tot het algemene publiek op het St Pietersplein te Rome.

45 – Hostie meer realiteit dan onze waan

Aldus nemen wij een continuïteit waar vanaf het begin – want God heeft altijd geweten dat Hij zijn Zoon ging sturen – een continuïteit die tot op heden doorloopt, ongebroken zolang de wereld bestaat, in een lijn die start vanaf de grondlegging van de wereld, want er staat geschreven*: "Het Lam dat geslacht is vanaf de grondlegging van de wereld."* (Op. 13:8) Het Heilig Misoffer is dus geen innovatie die uit het niets is komen vallen, maar past binnen de oudtestamentische traditie. De priester herhaalt niks, net zomin als de Israëlische priesters dat deden met hun minchah meeloffers, maar 'participeert' in en door Christus met het ene altijd plaatsvindende Misoffer van het cenakel (avondmaalzaal). Dat laatste is aanvaarde theologie binnen de Rooms Katholieke kerk. Dat is zó moeilijk te verstaan! Wat?? En dit nu vormt het hoofdargument waarom de Protestanten het Misoffer afwijzen. *"Deze taal stuit ons tegen de borst. Wie kan daarnaar luisteren?"* God vraagt geen offers, geen herhalingsoffer, zeggen ze, en bovendien gaat deze denktrant tegen het gezonde verstand in. Inderdaad. En toch is Hij 'het' offer, 'het' sacrament en bouwt zijn lijden de brug door alle tijden heen. Voor God kent de tijd een andere dimensie. Voor ons is tijd het middel om de eeuwigheid te ervaren, zij het met opeenvolgende stappen. Is dat geen heerlijke gedachte! Voor God echter is tijd het middel om het eeuwigdurende en oneindige in één moment te voegen, in datgene wat begrensd is. Het is onze kleingeestigheid te beweren dat wat wij niet begrijpen niet waar kan zijn, in plaats van ons hoofd nederig te buigen en te beseffen dat ons kennen slechts ten dele is. Het zou dus best zo kunnen zijn dat de Hostie meer realiteit is dan de waan waarin wij ons bevinden, een waan wel te verstaan die God in zijn gedachte heeft gecreëerd. Het is niet ónze waan. Dat is een belangrijk onderscheid. En die bijzondere waan is hoe we deze buitensporige werkelijkheid waarnemen. De wetenschap beweert dat zij de essentie van materie in de atomaire en subatomaire deeltjes heeft ontdekt, maar als transsubstantiatie reëel is - en dat geloven we - dan is duidelijk dat wat de wetenschap in de kelders van het stoffelijke als het 'echte ding' ziet, slechts een perceptie is op een dieper niveau dan wat wij gewoonlijk waarnemen, maar desondanks blijft het een perceptie, dus subjectieve waarneming, ook als we een machine gebruiken die deze perceptie registreert.

In ons theologisch denken zoeken wij altijd een verklaring vanuit onze gedachtenconstructies en een beperkt waarnemingsvermogen. In de middeleeuwen was dat volgens het Aristoteliaanse concept. In onze tijd is dat volgens de moderne physica, die als theorie van de werkelijkheid grote tekortkomingen heeft. Redenerend vanuit deze beperkte ons ter beschikking staande realiteit is het daarom hoogmoedig om God te willen kapittelen: 'Dat kan je niet.' 'Ha!' Schampert God vanaf zijn troon.[115] Eenvoudig gesteld: laten wij God niet klein maken naar de maatstaf van onze kleinheid. Ook

115) In Spreuken 16:4-5 staat dat een dwaas geen antwoord verdient. Hij zou eens wijs in eigen ogen worden! Daarbij past Psalm 59:8-9: "Hoor! Ze vieren in grootspraak zich uit: zwaarden komen voort uit hun lippen en ze denken bij zichzelf: 'Wie staat óns te woord!?' Maar U Heer, U lacht hen uit. Heel hun bende is U tot hoon."

dat is Joodse traditie. Om een argument te sluiten dient een rabbijn slechts aannemelijk te maken dat het tot de instructie teruggaat die God aan Mozes gaf toen hij op de Sinaïberg verbleef. Die dus niet op schrift is gesteld maar onderdeel van de mondelinge traditie werd (dat veel later op schrift werd gesteld). Door aan Mozes te refereren plaats het argument zich binnen het Jodendom buiten de kluisters van de rede. Vanzelfsprekend is Jezus meer dan Mozes. Wat voor Mozes geldt, geldt a forteriori voor Jezus. De Protestanten erkennen dat het Laatste Avondmaal door Jezus werd ingesteld, maar kiezen ervoor te geloven dat dit gebeurde zonder enige formele instructie buiten wat de Bijbel zegt. Maar dat is in tegenspraak met Handelingen 1:3 waar sprake is van een voortdurende mondelinge instructie door Jezus Christus zelf. De Christelijke Kerk is een voortzetting van de synagoge, ook in dat opzicht. Beide hebben hun door God gegeven mondelinge traditie, en die t.a.v. het Heilig Misoffer is niet de minste.

De Rooms Katholieke Kerk heeft altijd onderwezen dat de primaire of Adamitische overlevering in de apostolische traditie is opgenomen, waarvan zij de behoedster is. Het is daarom van eminent belang dat de celebrant na het Eucharistisch offer te hebben gebracht en het ‘Unde et memores’ te hebben gebeden, onmiddelijk daarna het ‘Supra quæ propitio’ bidt waarin een verwijzing voorkomt naar de drie grote bijbelse offeraars. Het ‘Unde et memores’, in een terugblikken op Gods heilsplan, gaat voluit:

> «« Daarom, O Heer, gedenken wij, uw dienaren, alsmede het U toegeheiligde volk, zowel het heilbrengend lijden van dezelfde Christus, uw Zoon, als zijn opstanding uit de doden en zijn glorievolle hemelvaart, en offeren aan uw hoogverheven majesteit uit uw eigen gaven en giften een reine Offerande, een heilige Offerande, een onbevlekte Offerande, het Heilig Brood van het eeuwig leven, en de Kelk van het altijddurend heil. »» (oude ritus; zie nieuwe IA)

Het ‘Supra quæ propitio’ dat daarop volgt:

> «« Wil U gewaardigen, hierop een genadige (propitio) en welwillende oogslag te werpen en het goedgunstig te aanvaarden, **zoals Gij U gewaardigd hebt te aanvaarden de giften van uw rechtvaardige dienaar Abel**, en het offer van onze aartsvader Abraham, en hetgeen uw hogepriester Melchizedech U aanbood als een heilig offer en een onbevlekte offergave. »»

De Kerk legt hiermee getuigenis af in haar liturgie dat Abels offer een prototype is van het Eucharistisch offer dat zojuist op het altaar is voltrokken. Het is niet mogelijk om dit duidelijker en formeler te stellen.

46 – De latere traditie

Ook de Protestanten kennen hun avondsmaalviering en alhoewel er geen transsubstantiatie plaatsvindt van de Hostie in het werkelijke Lichaam en Bloed van Christus, is het toch een Christelijk dienstwerk. Het is een liefdemaaltijd of 'agapè' zoals het wel eens wordt aangeduid. De agapè past bij het verhaal van de Emmaüsgangers:

> ««« Het gebeurde toen Hij met hen aanzat, dat Hij het brood nam en het zegende. Nadat Hij het gebroken had, gaf Hij het hun. Hun ogen werden toen geopend en zij herkenden Hem, maar Hij verdween uit hun gezichtsveld. En ze zeiden tot elkaar: *"Voelde je ons hart niet brandende toen Hij onderweg tot ons sprak en de Heilige Schrift openlegde?"* »»» (Luk. 24:30-32)

De opvolgers van de apostelen hebben een theologisch correcte formulering trachten te vinden voor het grote mysterie van Gods incarnatie in de Hostie, wat geen gemakkelijke opgave was. Vandaar een grote verscheidenheid aan formulering onder de Kerkvaders, maar eigenlijk bedoelden ze allen hetzelfde, en wel dat na het Eucharistisch gebed de Heer wezenlijk (substantialiter) aanwezig is in zijn totale sacramentele realiteit in de uitingsvormen van brood en wijn, die daartoe hun eigen wezen (substantia) hebben moeten prijsgeven. Substantia is dan de hogere werkelijkheid die achter datgene wat wij realiteit plegen te noemen schuilgaat. Deze substantia is niet het gewone lichaam maar het verheerlijkte opstandingslichaam van Christus, waarmee Hij door muren kon lopen, maar toch ook ons gewone voedsel eten. Het is dus van een andere substantie dan wij hier op aarde gewend zijn! Pas in de twaalfde eeuw begon de Latijnse term 'transsubstantiatio' voor te komen in de theologische stukken. Het zij vermeld dat reeds in de Vulgaat (Latijnse bijbelvertaling), die rond het jaar 400 tot stand kwam, het dagelijkse brood in het "Onze Vader Gebed" als het *"panem nostrum **supersubstantialem**"* wordt vertaald in plaats van 'panem nostrum quoditianum'. Transsubstantiatio werd officieel in gebruik genomen tijdens het Vierde Lateraans Concilie in 1215, waartoe het grondwerk was verricht tijdens het Zesde Concilie van Rome in 1079 in antwoord op het conflict met Berengarius. De vijanden der kerk doen voorkomen alsof tijdens concilies nieuwe leerstukken worden bedacht. Niets is minder waar. Een concilie bevestigt via een officieel college datgene wat reeds lang binnen de kerk leefde en geeft daar op grond van theologische argumenten zijn zegel van toestemming aan. Zo werkte dat ook in dit geval.

Hoe is St Hiëronymus (Eusebius) tot die hoogst ongebruikelijke Latijnse term voor 'dagelijks' gekomen in zijn vertaling van de Vulgaat, welke sprekend lijkt op het 'transsubstantiatio' van 700 jaar later? De Vulgaat was niet zomaar een vertaling, maar Hiëronymus werd daartoe aangespoord door Paus Damasus, die een Latijnse versie van de Bijbel wenste in 'meer accuraat' Latijn dat aansloot bij het 'dagelijks taalgebruik'. De enige juiste conclusie is dat het oorspronkelijke woord óók hoogst ongebruikelijk is. Het Griekse 'epiousios' wordt uitsluitend voor het "Onze Vader Gebed" gebruikt (Mt. 6:11, Luk. 11:3) en komt nergens anders voor in de Griekse literatuur. In de definitieve Franse editie (1998) van de gezaghebbende Catechismus van de Katholieke Kerk (de CKK) staat onder nr. 2837 dat 'epiousios' op drie wijzen begrepen kan worden: in pedagogische zin, in kwalitatieve zin, en tenslotte in de letterlijke en dan als 'boven-essentieel' kan worden vertaald, wat (volgens de CKK) *"direct wijst op het Brood des Levens, het Lichaam van Christus, het medicijn der onsterflijkheid, zonder welke wij het leven in onszelf moeten ontberen."* Er is natuurlijk ook het manna van het Levend Woord, de allerheiligste Schrift. Maar voor óns, die hun toevlucht zoeken tot het Brood des Levens, is het zeker wáár dat zonder dat geschenk wij het leven in onszelf ontberen. En zoals het manna dagelijks in wafels uit de hemel neerdaalde, dat in essentie bovennatuurlijk was, zo is het ook met het Brood des Levens, ons dagelijks brood. De CKK citeert Augustinus, een exacte tijdgenoot van Hiëronymus, die zegt: *"De Eucharistie is ons dagelijks brood. Over het manna waarmee het*

Israëlische volk werd gevoed tijdens hun tocht door de woestijn, staat geschreven: 'Het (...) smaakte als wafels (of hosties) met honing. (...) Neem een urn met manna en zet het voor het aangezicht van de Heer (in de Tabernakel of Ontmoetingstent), om het voor het nageslacht te bewaren.'" (Ex. 31:31-33) Interessant.

De techniek van transsubstantiatie, als ik het zo noemen mag, houdt nauw verband met Jezus' incarnatie als mens en dat laatste houdt weer verband met Jezus' incarnatie in het universum.[116)] Een gevolgtrekking hiervan is dat als een priester niet in de waarlijk, werkelijke en substantiële tegenwoordigheid van God gelooft onder de waarneembare gedaanten van brood en wijn, hij daarom ook zal gaan twijfelen aan Christus' goddelijke tegenwoordigheid in de gedaante van zijn menselijk lichaam, want als het grotere niet tot het kleinere kan leiden kan het kleinere ook niet tot het grotere leiden. Ondanks het gestelde staat God apart van zijn schepping. Jezus als eerstgeborene is één met de schepping, maar dat wil nog niet zeggen dat de schepping en God identiek zijn. Immers, God is méér dan de schepping. Het algemene blijkt tot het specifieke te kunnen leiden zonder af te doen aan Gods volheid en ondeelbaarheid. Het gebed tijdens het Sanctus luidt in navolging van Jesaja 6:3 en de Psalmen 19:1 en 72:19: *"Vol zijn Hemel en Aarde van Uw heerlijkheid."* De kolossenzenbrief zegt het heel mooi:

> «« Gods geliefde Zoon is het beeld van de onzichtbare God, de eerstgeborene van heel de schepping. Want in Hem is alles geschapen, in de hemel en op de aarde, het zichtbare en het onzichtbare, tronen en hoogheden, heerschappijen en machten. Alles is door Hem en voor Hem geschapen. Hij bestaat vóór alles en alles bestaat in Hem. »» (Kol. 1:15-17)

Dat wijst op Jezus' presentie altijd en overal. Het fenomeen van de transsubstantiatie is daarom niet geheel nieuw of uniek, maar als specifieke en buitensporige uiting van Gods Liefde kan het nooit voldoende bezongen worden. Terwijl de mens normaal in de oneindigheid Gods staat, komt door de Heilige Communie de oneindigheid Gods in ons! (totdat de Hostie verteerd is) Welk een prachtig gebeuren!

Er is ook een vorm van incarnatie in het lichaam van de Kerk, dus in alle gelovigen gezamenlijk, volgens het woord van Paulus: *"De beker van de zegening, die wij zegenen, geeft ons gemeenschap met het Bloed van Christus. En het brood dat wij breken, geeft ons gemeenschap met het Lichaam van Christus. Omdat het één brood is, vormen wij allen tezamen één lichaam, want allen hebben wij deel aan het ene brood."* (1 Kor. 10:16-17) Dat past ook bij de volgende verzen uit de kolossenzenbrief: (Kol. 1:15-20)

---

116) Gods scheppend werk en Gods incarnatie zijn manifestaties van God 'buiten' Zichzelf zonder daarbij zijn volheid aan te tasten 'in' Zichzelf. Deze goddelijke zelfbeperking wordt in het Chasidisme als 'tzimtzum' aangeduid of zelfbeperking, ook wel als 'concreet worden'. Deze mogelijkheid zorgt dat schepselen zelfbestaand en autonoom kunnen zijn. De niet Chasidische Jood ziet dat anders en meent te weten dat het voor de oneindige God onmogelijk is om in zelfopsluiting te bestaan, een benadering die een onoverbrugbare kloof creëert met het Katholicisme. Maar indien God niet in opsluiting kan geraken is moeilijk in te zien hoe Hij iets onafhankelijk van Zichzelf zou kunnen scheppen, want in het begin toen er nog geen begin was bestond niets buiten God. Al scheppend, creëert Hij iets onafhankelijk van Zichzelf op een lager niveau (de Heilige Drievuldigheid en de Zoon uitgesloten), maar blijft toch altijd van alles bewust, wat betekent dat Hij op een of andere manier daarvan deel blijft uitmaken. Zelfs de kleinste bewegingen van zijn schepsels kent Hij en indien die beweging of gedachte niet volgens zijn Heilige Wil is, veroorzaakt dat een lijden in God en wenst Hij met zijn genade tussenbeide te komen om dat te corrigeren, indien het schepsel daarin toestemt. Het is zo dat alleen de perfectie de ware almachtige God genoegdoening kan schenken daar Hij de perfectie zelve is.

> «« [Gods geliefde] Zoon is het Beeld van den onzichtbaren God, de eerstgeborene van heel de schepping. Want in Hem werd alles geschapen, wat in de hemel is en op de aarde, de zichtbare en onzichtbare dingen, tronen, heerschappijen, overheden en machten. Alles is geschapen door Hem en voor Hem. Hij is vóór alles, en alles bestaat in Hem. Hij is ook het hoofd van het lichaam, de Kerk. Hij is het begin, de eerstgeborene uit de doden, opdat Hij in alles de eerste zou zijn, Hij alleen. Want in Hem heeft 'heel de volheid' (bijgevolg: oneindigheid) willen wonen om door Hem alles met Zich te verzoenen en vrede te stichten door het Bloed, aan het Kruis vergoten, om alle wezens in de hemel en op de aarde door Hem te verzoenen. »»

Dit wijst op Jezus' aanwezigheid altijd en overal. Daarom is het fenomeen van transsubstantiatie niet helemaal nieuw of uniek, maar als een specifieke en buitensporige uitdrukking van Gods Liefde kan het nooit genoeg geprezen worden. Terwijl de mens normaal gesproken in de oneindigheid van God staat, komt door het Heilig Avondmaal de oneindigheid Gods in ons! (totdat de Hostie is geconsumeerd) Wat een ondoorgrondelijke magnifieke gebeurtenis!

Er is ook een vorm van incarnatie in het lichaam van de Kerk, dat wil zeggen in alle gelovigen samen, volgens het woord van Paulus: *"De beker met zegen die wij zegenen, is dat niet de gemeenschap van het Bloed van Christus? Het brood dat wij breken, is dat niet de gemeenschap van het Lichaam van Christus? Want wij zijn met velen één brood en één lichaam, want wij zijn allen deelgenoten van dat ene brood."* (1 Kor. 10:16-17)

De schepping van een willekeurig persoon uit het niets, d.w.z. vanuit het beeld dat God van die bepaalde persoon in gedachte heeft en naar welk beeld die geroepen is, valt met voornoemd scheppingsproces te vergelijken, aangezien ook híer deze mens naar Gods beeld is geschapen. Ondanks alle verwoede pogingen om dat beeld te ruïneren, zijn en blijven wij, in Christus Jezus, Gods maaksel. (Ef. 2:10) Dus laat ons kijken wat het scheppings- en generatieproces, zoals die in het Oude Testament naar voren komen, aan inzichten oplevert.

47 – Wat hebben de eerste Christenen gezegd en gedaan?

Het geloof in Christus' Werkelijke Presentie in het geconsecreerde brood en wijn bleef gedurende het eerste millennium relatief ongestoord. Eens kijken wat de eerste Christenen geloofden, wel wetend dat we veel van hun kunnen leren over de nieuwtestamentische betekenissen. Zij immers staan het dichtst bij de bron van ons geloof.

Het is opgetekend dat Paus Sint Sixtus I (115-125) een brief heeft doen uitgaan waarin stond *"dat het voor de gelovigen verboden is om zelfs de heilige vaten aan te raken, of (de Hostie) in de hand te ontvangen",*[117] wat getuigt dat de gelovigen reeds vanaf het eerste begin in de Werkelijke Presentie geloofden. En wat voor de heilige vaten geldt, geldt a fortiori voor de Heilige Hostie. De Heilige Basilius de Grote (330-379), een van de vier grote oosterse kerkvaders, vond de handcommunie zo'n abnormale praktijk, dat hij niet aarzelde het een grote fout te noemen. (brief 93) In navolging daarvan heeft het Concilie van Saragossa (380) besloten om eenieder met excommunicatie te straffen die de handcommunie wilde voortzetten. Het Concilie van Constantinopel (692) sloot aan bij het besluit van het Concilie van Saragossa en verbood de gelovigen om elkaar in groepsverband de communie toe te dienen. Verder besloot het dat een excommunicatie van één week zou volgen voor allen die zulks zouden doen in

117) In bijna gelijke bewoordingen is dit bevestigd tijdens het Concilie van Trente, sessie 13 hfst. 8. De oorspronkelijke heenwijzing naar de uitspraak van Sixtus I heb ik niet kunnen vinden.

de nabijheid van een bisschop, priester of oudste. In 1551 bevestigde het Concilie van Trente dat de gelovigen het sacrament uit de hand van de priester moeten ontvangen, wat volgens hetzelfde concilie, door het verheven voorbeeld van onze Heer zelf werd gesanctioneerd, die met eigen handen de consecratie voltrok en aan zijn leerlingen zijn hoogstheilig Lichaam gaf.[118)]

Ignatius van Antiochië was een discipel van de Apostel Johannes en schreef rond het jaar 100 een brief aan de gemeente van Smyrna. Daarin zei hij, verwijzend naar hen die er afwijkende ideeën op nahielden, dat *"zij zich verre houden van de Eucharistie en het gebed, omdat ze niet belijden dat de Eucharistie het Vlees is van onze verlosser Jezus Christus, Vlees dat voor onze zonden geleden heeft en wat onze Vader in zijn goedheid heeft opgewekt."* Deze tekst is buiten de Schrift een van de oudste getuigenissen over de Eucharistie, misschien wel de oudste. Het Evangelie laat weinig ruimte tot twijfel. Zegt de Apostel Paulus niet onomwonden: *"Geeft niet de beker der zegening die wij zegenen gemeenschap met het Bloed van Christus? Geeft niet het brood dat wij breken gemeenschap met het Lichaam van Christus? Wie dus op onwaardige wijze het brood eet of de beker van de Heer drinkt, bezondigt zich aan het Lichaam en Bloed van de Heer. Wie eet en drinkt zonder het Lichaam te onderkennen, eet en drinkt zijn eigen vonnis."* (1 Kor. 10:16, 11:27, 29)

Kerkgangers die na het Tweede Vaticaans Concilie de Heilige Eucharistie uit de handen van een priester in hun handen ontvangen en dat doen omdat ze er volledig van overtuigd zijn dat zulks door de Kerk is toegestaan en omdat het een algemene praktijk is geworden, die mensen zijn niet in zonde op voorwaarde dat ze daar volledig van overtuigd zijn. Als ze echter ook maar de geringste twijfel hebben of het wel juist is, maar ze zijn niet bereid om naar hun geweten te luisteren, dan spreken ze een oordeel over zichzelf uit. Een leek kan een eucharistisch bedienaar worden nadat in een speciale ceremonie zijn hand is gewijd, maar dit komt voort uit noodzaak, omdat het veel beter is dat een priester naar de zieken gaat ter uitdeling van de Species.

Een veertigtal jaren na Ignatius van Antiochië schreef Justinus Martelaar:

> ««« Niet als gewoon brood of gewone drank ontvangen we deze dingen; maar omdat door het Woord van God de menswording van onze verlosser Jezus Christus plaatsvond en Hij Vlees en Bloed was voor onze verlossing, zo ook hebben wij geleerd dat de maaltijd Eucharistie wordt dankzij het Eucharistisch gebed dat het gebed is dat Hij ons gegeven heeft, en deze transformatie ons eigen vlees en bloed voedt (…) [want dit] is het Vlees en Bloed van de vleesgeworden Jezus. »»» (Apologie I, 66:1-20)

We moeten Tarcitius niet vergeten te noemen, een knaap van ongeveer twaalf jaar oud, de 'martelaarsjongen van de Eucharistie' geheten. Hij schreef niet over de Eucharistie, maar handelde vanuit zijn vaste overtuiging in de reële getranssubstantieerde aanwezigheid van onze Heer. Hij is de eerste opmerkelijke martelaar in de verdediging van het Eucharistisch Lichaam. Op zekere dag in het jaar 225 droeg hij het Eucharistisch Lichaam in de gedaante van brood op weg naar gevangenen in de grote stad Rome. Toen hij op de Appiaanse weg liep kwam hij vreemdelingen tegen die hem vroegen wat hij bij zich droeg, want zij verdachten hem ervan Christen te zijn. Hij zag het als iets verachterlijks om paarlen voor de zwijnen te gooien en hield zijn mond. Daarom werd hij met stokken en stenen aangevallen totdat hij de geest gaf. Zijn vrienden namen zijn lichaam mee en hij werd eervol begraven op de begraafplaats van Callistus. In zijn gedicht vergelijkt Paus Damasus deze Tarcitius met de martelaar Stefanus uit het boek Handelingen, die na een indrukwekkende toespraak in de synagoge door de Joden

118) Ik zou hieraan willen toevoegen dat het toestaan van de handcommunie, zoals nu gebruikelijk, ook fout is omdat het de Satanisten makkelijk maakt zich de Heilige Hostie toe te eigenen voor hun zwarte missen en dergelijke.

werd meegenomen en gestenigd. In die toespraak beargumenteerde hij dat de tempeldienst nu door de nieuwe cultus was vervangen, de Eucharistie dus, alhoewel hij dat laatste niet precies aangeeft. De Paus prees Tarcitius dat hij liever een wrede dood koos dan *"het goddelijk Lichaam aan de woeste honden"* over te leveren. De heilige Tarcitius wordt als model voor misdienaars gezien en als voorbeeld van liefdevolle en heldhaftige toewijding aan onze Heer, die werkelijk, dat is substantialiter, in de Heilige Eucharistie tegenwoordig is.

Beeld van de H. Tarcitius in het Quai d'Orsay Museum te Parijs
De eerste martelaar voor de Eucharistie!

We hebben ook de kerkhistoricus Eusebius, die van 263 tot 339 leefde. Hij noteerde nauwgezet wat hij waarnam zonder daarover uit te weiden. Hij wordt daarom nogal saai bevonden, maar dat verhoogt juist zijn betrouwbaarheid. Deze Eusebius schrijft:

> «« Wij kinderen van het Nieuwe Verbond vieren elke zondag ons Paasfeest. Wij worden voortdurend gevoed met het Lichaam van de Verlosser en telkens met het Bloed van het Lam. Iedere zondag worden wij gesterkt met het geheiligd Lichaam van datzelfde verlossende Paaslam en worden onze zielen gewassen in zijn kostbaar Bloed. »»

Origenes zei in een preek over Exodus 13:3, ergens in het midden van de derde eeuw, daarbij getuigenis afleggend van het geloof in Christus' werkelijke presentie:

> «« U bent gewend deel te nemen aan de heilige geheimnissen. U weet dus met welk een zorg u erop toeziet, als u het Lichaam van de Heer ontvangt, dat geen kruimeltje valt en niets van de geconsacreerde gave ten prooi valt aan bederf. U acht zichzelf schuldig, en alleszins terecht, indien enig deel hiervan door onachtzaamheid verloren gaat. »»

Cyrillus van Jeruzalem heeft in een leerrede in het midden van de vierde eeuw gezegd:

> «« Daarom, beschouw het brood en de wijn niet enkel voor wat ze zijn, want naar de verklaring van de Meester zelf zijn ze het Lichaam en Bloed van Christus. Alhoewel onze zintuigen anders suggereren, sta vast in het geloof. Oordeel niet op grond van smaak, maar twijfel niet in de geloofszekerheid dat u waardig bevonden bent [deel te nemen] aan het Lichaam en Bloed van Christus. »» (Catech. Onderrichtingen IV, 22:9)

Markant is wat Efraïm de Syriër, in 373 in Edessa gestorven, in zijn lofzang op het geloof weet te vertellen:

> «« Geloof niet dat dit brood en deze wijn, die u voor ogen hebt, blijven wat ze waren. Neen, mijn broeder, geloof er niets van. Door de gebeden van de priester en door tussenkomst van de Heilige Geest wordt het brood Lichaam en de wijn Bloed. Daar God gewild heeft dat het hoogst eerbiedwaardige Woord als mens werd geboren, zou Hij dan niet kunnen bewerken dat het brood het eigen Lichaam, en de wijn het Bloed van Christus worden? »»

Deze opmerking van Efraïm de Syriër is heel boeiend. Moet u mij eens vertellen wat moeilijker te begrijpen is, dat God geïncarneerd is in een mens of in een Hostie? Persoonlijk heb ik evenveel moeite vanuit mijn redelijk denkend verstand om in het één of het ander te geloven. Ik verkies er dus voor om beide te geloven, en wel gebaseerd op wat Jezus zelf heeft gezegd en gedaan en zoals door betrouwbare getuigen opgetekend vanaf het eerste begin. Ten slotte citeer ik uit een preek uit de vijfde eeuw van Theodorus van Mopsuestia, die aangeeft dat de controverse niet nieuw is:

> «« Toen Christus het brood gaf, zei Hij niet: 'Dit is het symbool van mijn Lichaam', maar: *"Dit is mijn Lichaam"*. Evenzo toen Hij de beker gaf, zei Hij niet: 'Dit is het symbool van mijn Bloed', maar: *"Dit is mijn Bloed"*, want Hij wilde dat we niet naar de [Eucharistische gaven] zouden opzien, na ze vanuit genade te hebben ontvangen dankzij de komst van de Heilige Geest, overeenkomstig hun natuurlijke aard, maar wilde dat wij ze ontvangen zoals ze zijn, dat wil zeggen als het Lichaam en Bloed van onze Heer. »» (Catech. Preken 5:1)

Het is pas tegen het eind van het eerste millennium dat twijfels werden geuit over de werkelijke presentie van Christus in de consacreerde gedaanten, wat te boek werd gesteld door een zekere monnik Ratramnus († ca 870). In de ontstane twist werd Ratramnus' leer tijdens de Synode van Vercelli in 1150 veroordeeld. Tezelfdertijd verdedigde de Griekse Kerk het lang bewaarde geloof in het dispuut met Sotericus. Dat gebeurde tijdens de Synode van Constantinopel in 1156 en 1157. De officiële leer werd geformuleerd op de concilies van Lateraan IV (1215) en Trente (1551), zich daarbij aansluitend bij een lange traditie.

Men zou ons van onvolledigheid kunnen betichten indien we de crisis rondom het geloof in de 'reële tegenwoordigheid' niet zouden vermelden die in gang werd gezet in de persoon van Berengarius van Tours (ca. 999-1088), een vooraanstaand iemand in zijn tijd wiens overdreven intellectualisme tot veel twijfels leidde over de leer van de Eucharistie. Daarover ontstond grote beroering, waarbij Berengarius dan weer wel en dan weer niet voor de druk zwichtte om zijn meningen te herzien. Berengarius ontkende de mogelijkheid van een substantiële verandering van de elementen van brood en wijn en weigerde toe te geven dat Christus' Lichaam concreet op het altaar aanwezig is. Zijn argument was dat Christus niet vanuit de Hemel naar de Aarde gebracht kan worden vóór het Laatste Oordeel. Hij hield staande dat het Lichaam van Christus, dat alleen in de Hemel bestaat, voor de mensheid werkzaam is door zijn sacramentele tegenhanger of symbool en dat Christus daarom niet in werkelijkheid in de Eucharistie is, behalve, zoals hij zei, als ideaal. Paus Gregorius VII beval Berengarius om een geloofsverklaring te onderschrijven, die de hoeksteen is geworden van de Eucharistische vroomheid. Het was de eerste definitieve verklaring van de Kerk over wat altijd al werd geloofd, maar niet altijd zo duidelijk begrepen. Het is een geloofsverklaring in de Eucharistie als een onbetwistbare objectieve en onverdeelde werkelijkheid, die Berengarius in 1079 heeft ondertekend: [119)]

> «« Ik, Berengarius, geloof met heel mijn hart en verklaar openlijk dat het brood en de wijn op het altaar geplaatst, door het geheim van het heilig gebed en de woorden van de Verlosser, substantieel worden veranderd in het ware en levengevende Vlees en Bloed van Jezus Christus onze Heer,[120] en dat na de Consecratie het ware Lichaam van Christus daar aanwezig is, die geboren werd uit de Maagd en opgeofferd voor de redding van de wereld; gehangen heeft aan het Kruis en nu aan de rechterhand van de Vader zit; dat daar het werkelijke Bloed van Christus aanwezig is, dat uit zijn zijde vloeide. Die zijn aanwezig, niet alleen door middel van een teken en door de werkzaamheid van het sacrament, maar ook in de werkelijke realiteit en waarheid van hun aard en substantie; zoals hier in deze samenvatting uiteengezet en zoals ik het lees en begrijp. Aldus geloof ik en zal ik niet meer ten nadele van dit geloof onderwijzen. Zo helpe mij God voor dit heilig evangelie van God! »»

48 – Gods overstelpende Liefde blijft onbeantwoord

Vroeger had ik een soort wrok omdat Jezus ten Hemel was gestegen. Ik dacht, mooie God is dat die mij met de ellende laat zitten! Totdat ik besefte dat Hij ons niet als wezen heeft achtergelaten. In uitzinnige en extreme dwaasheid van Liefde heeft de God, die de Hemel en de Aarde heeft gemaakt, Zichzelf gecreëerd via de bederfelijke materie van een beetje brood en wijn, om op deze bijzondere wijze voor elkeen het Leven te kunnen zijn. Want vijanden zijn er vele, gemene listen en valstrikken belagen zijn dienaars overal, de passies, de zwakheden… Heeft u zich nooit verbaasd dat Jozef en Maria op hun vlucht naar Egypte in grote armoede waren, terwijl ze toch goud, wierook en mirre van de drie koningen hadden gekregen? Waren ze soms beroofd? De mystieke literatuur is eensluidend: Jozef en Maria hebben die schatten gelijk weer uitgedeeld omdat voor hen aardse rijkdom niet telde. Ze waren immers de koning te rijk, rijker dan koning Hamad bin Isa Al Khalifa van Bahrein, de rijkste man op aarde toen dit werd neergeschreven. Ze hadden immers de koning der koningen en schepper van het heelal in hun bezit. Dus hadden ze er ook geen moeite mee om al die geschenken weer uit te delen. Welk een rijkdom om Jezus-Hostie te ontvangen, om zo zelf een levende Hostie te worden, een woning voor God die in onze ziel schreidt beladen met goud, wierook en mirre! Goud als beeld van het onvergankelijk leven, wierook van een welgevallige en opofferende levenswandel, en mirre van het geneesmiddel voor onze ziel. Met dezelfde vrijgevigheid die Jozef en Maria eigen was, trachten wij die gaven aan onze naasten uit te delen.

We dienen te beseffen dat onze tegenwoordige tijd, die in chronologische zin op Christus' kruisoffer volgt, geen einddoel is. Het heilsplan reikt verder en veel hoger. De Hostie, vrucht van het kruisoffer, is er om voor God een lichaam te bereiden, een volk 'in' God. Op 26 april 1880 vertrouwt Marie-Julie Jahenny aan een van de broers Charbonnier het volgende toe: [121]

> «« Door zijn Kruis te huwen, heeft Jezus een geweldig schitterend verbond gesloten. Hij heeft het door zijn eigen lijden gesloten en het daarna getrans-

---

119) Eenmaal terug in Frankrijk na zijn belijdenis van 1079, publiceerde Berengarius van Tours zijn eigen verslag van de besprekingen in Rome waarmee zijn belijdenis praktisch werd ingetrokken. Dat leidde in 1080 tot weer een rechtzaak die door een synode te Bordeaux werd gevoerd, met opnieuw een ondertekende belijdenis. Hierna bewaarde hij het stilzwijgen en trok zich terug op het eiland van Sint Cosmo in de nabijheid van Tours, waar hij zijn dagen in ascetische eenzaamheid sleet. Daar stierf hij acht jaar later in vereniging met de Kerk, zoals de geschiedenis ons vertelt.

120) Er staat 'vlees en bloed', niet 'het hele lichaam', alsof het een miniatuur-Christus is. En inderdaad lijken de eucharistische wonderen aan te geven dat de Hostie het vlees (en bloed) van Christus' hart is.

> figureerd – wat een alles overtreffende verandering is – met de vreugden die hij van zijn Vader ontvangt in diens eeuwigdurend rijk. Deze vreugden zijn duizendvoud rijker en overvloediger dan het lijden waaruit ze ontsprongen zijn, om pas ten volle te worden onthuld in een nog komend glorierijk tijdperk. »»

Helaas is door de geschiedenis heen Gods overstelpende Liefde met overstelpende ondankbaarheid beantwoord en schandalige zonden. In plaats van goede gedachten aan te bieden als de Hostie wordt uitgedeeld, is men verstrooid en denkt aan heel iets anders. Als men bidt gebeurt dat oppervlakkig en met onvoldoende vertrouwen. Erger nog, sommigen naderen het altaar terwijl ze met zware zonden zijn beladen en het niet nodig hebben gevonden deze te gaan biechten. Bovendien, hoeveel Missen zijn niet in de loop der tijd op onwaardige wijze gevierd? Er zijn ook mensen die de Hostie ontvangen met het uitsluitend doel God te beledigen op een wijze waar ik me liever niet over uitlaat. Ondanks die tsunami van onverschilligheid en haat is Gods Liefde onstuitbaar. Laat zich door niets weerhouden. Dat is nu eenmaal het kenmerk van de Liefde. Het is dit aspect dat mij met stomheid slaat, dat al Gods wonderen in de schaduw stelt.

---

121) “Le Ciel en Colloque avec Marie-Julie Jahenny” (De Hemel in Samenspraak met Marie-Julie Jahenny) van Pierre Roberdel – Ed. Résiac, Montsûrs # 1982; cf. de openbaringen aan een zekere Lucie in “Le Grand Message de la Croix, 1981-1984” (De grote boodschap van het Kruis) - Téqui, Paris # 1991.

DEEL 6 – Hfst. 2

PRIESTERSCHAP EEN ROEPING, GEEN AMBT

WIE WIND ZAAIT, ZAL STORM OOGSTEN

49 – De priester door God geroepen, of een ambtenaar?

Zoals elders in dit blad becommentarieerd, heeft het bestuur van de Dominicaanse provincie in Nederland, gevestigd te Nijmegen, in het najaar van 2007 de brochure “Kerk & Ambt” gepubliceerd en aan circa 1.400 parochies in Nederland verstuurd. Gelijktijdig werd het via de gebruikelijke nieuwsmedia in een Engelse vertaling verspreid. Het is nu (febr. 2008) ook verkrijgbaar in het Frans, Duits, Italiaans, Portugees en Spaans - een waar media-offensief! Er is sprake van een zorgvuldig beleid, strijdvaardig en beslist. Een terugtrekking of enigszins toegeven aan een juister evangelisch inzicht ligt daarom niet in de lijn der verwachting. De bedoeling is evident: de priester moet ambtenaar worden. De schrijvers van deze 38 pagina’s lange brochure zijn de Dominicanen André Lascaris, Jan Nieuwenhuis, Harrie Salemans en Ad Willems. Lascaris was de bekendste. Bijna twintig jaar lang was hij betrokken bij de Ierse vredesbeweging en heeft toen veel gepubliceerd. Daarna was hij verbonden aan het Dominicaans Studiecentrum voor Theologie en Samenleving.

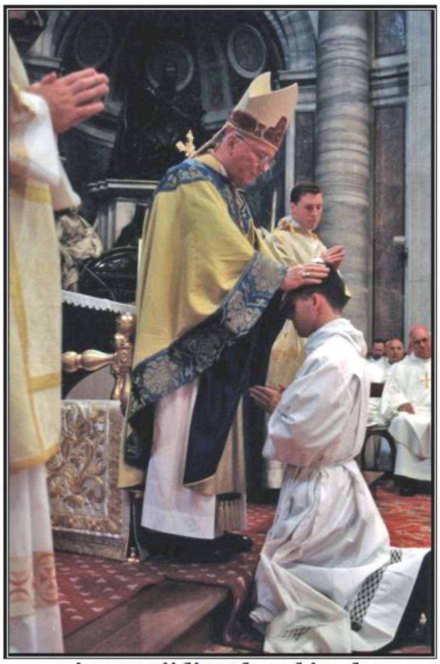

priesterwijding door bisschop

De problematiek die het provinciaal aanroert is zeer ernstig en hun brandende bezorgdheid over de crisis in de Kerk deelt ieder in mee. De voorgestelde oplossing is die van de slopershamer: wat oud is moet plaats maken voor het nieuwe. Door het alarmerend gebrek aan priesters, waardoor veel parochies onder het huidige systeem nauwelijks

nog kunnen functioneren, is een oplossing gezocht in het zogenaamde *"geloofsspiritualiteitscentrum"*. De bisschop zou verplicht zijn voordrachten van kandidaten tot het priesterschap die vanuit zo'n centrum naar voren komen tot het 'ambt' in te wijden. Uitdrukkelijk wordt gesproken van een omgekeerde piramidale structuur en, hoe kan het anders, door te wijzen naar de besluiten en discussies van het Tweede Vaticaanse Concilie (1962-'65), een concilie dat door zijn interpretatie in tegenspraak is met alle voorgaande concilies in onze paar duizend jaar kerkgeschiedenis! Het voorstel getuigt van een onstellend gebrek aan geschiedkundig inzicht, maar daarover later. De conciliebesluiten moeten in hun totaliteit worden bezien en men moet wél lezen wat er staat. Dus laat u niet van de wijs brengen. De brochure decreteert dat, indien de bisschop weigert bij een kandidaat handoplegging te doen, dat dan (zo staat het er echt): ***"de parochies erop mogen vertrouwen dat zij toch echt en waarachtig Eucharistie vieren wanneer zij biddend brood en wijn delen."***

Tot besluit zeggen de broeders Dominicanen:

> «« Het huidige priestertekort is beslist onnodig en in die zin irreëel. In veel parochies zijn momenteel mannen en vrouwen hartverwarmend en inspirerend actief als eigentijdse gangmakers en bezielers, evangelische identificatiefiguren. (…) Zijn in onze Westerse samenleving ongehuwden per se beter geschikt dan gehuwden om voor te gaan in de geloofsgemeenschap? En zijn in ons Westerse cultuurpatroon mannen per se meer geschikte gangmakers en voorgangers van een Christelijke gemeente dan vrouwen? Ons antwoord en het antwoord van zeer veel medegelovigen op beide vragen is een volstrekt 'nee'. (en ook:) De officiële kerkleiding kiest principieel voor bescherming van het priesterambt in de huidige vorm boven het recht van de geloofsgemeenschap op de Eucharistie; het volgen van de officieel goedgekeurde tafelgebeden en vooral het uitspreken van de instellingswoorden is hier niet alleen belangrijker dan de gemeenschap van de gelovigen; het wordt ook gezien en gehanteerd als een exclusieve macht die voorbehouden is aan de gewijde priester. »»

2007: Heilige Week Hongkong - H. Mis met 2 bisschoppen en bijna 200 priesters

50 – Erfenis uit de roerige jaren zestig

Dat juist in Nederland dit document het licht heeft gezien, mag niet verbazen. Onder Kardinaal Alfrink is de zaak op het hellende vlak geraakt. Hij was aartsbisschop in een belangrijk tijdsgewricht, van 1955 tot 1975. Hij hield er modernistische denkbeelden op na volgens welke het bovennatuurlijke steeds meer plaats inruimt voor de emancipatie van de mens, het uitgangspunt, maatstaf en doel van de heilseconomie. Het verticale maakt hier plaats voor het horizontale en dát durven ze heilseconomie te noemen! Het Nederlandse poldermodel, gebaseerd op breed overleg en ruimte voor compromissen, heeft Alfrink vanuit het politieke speelveld in de kerkelijke structuur willen inbouwen. De veranderingen die hij nastreefde hadden te maken met bindende inspraak van de gelovigen in kerkelijke kwesties, vérgaande liturgische vernieuwingen, grote vrijzinnigheid in ethische kwesties als geboortebeperking, abortus en euthanasie, en natuurlijk de celibaatskwestie. En al waren er in die roerige tijden méér opstandige kerkprovincies in Europa, de Nederlandse viel op vanwege de eensgezindheid van haar bisschoppen met de 'veronderstelde' steun vanuit de grote geloofsgemeenschap. Bovendien was er het aanhoudende gedram van de pers dat de zaak geheel ontwrichtte.

De verandering van brood en wijn in het vlees en bloed van Jezus

Het jaar 1970 vormde een keerpunt, maar tóch niet definitief. Het Vaticaan nam van toen af aan het voortouw in onder andere bisschoppelijke benoemingen. Dit staat haarfijn beschreven in het boekje "Kardinale kwesties in Katholiek Nederland 1970-1987" van de nieuwlichter Walter Goddijn, die als bisschoppelijk adviseur het allemaal van nabij had meegemaakt. Goddijn maakte er geen geheim van dat hij de pauselijke acties betreurde. Op de omslag van zijn boek staat: *"Veel van de huidige ellende binnen de Katholieke Kerk, waaronder het ernstige priestertekort, had volgens de auteur voorkomen kunnen worden als het centrale Romeinse gezag in 1970 de standpunten van de Nederlandse bisschoppen onder leiding van Kardinaal Alfrink had aanvaard inzake [de afschaffing van] het verplichte priestercelibaat."* Dat boekje zal wel vaste literatuur zijn geworden aan de recalcitrante theologische faculteit van Nijmegen! Rome heeft getracht het tij te keren maar blijkens het ontstaan van het Kerk & Ambt initiatief was dat te weinig en te laat. Monseigneur Giuseppe Beltrami, de internuntius in Den Haag van 1959 tot 1967, waarschuwde mijn vader, Joseph Luns, de toenmalige minister van Buitenlandse Zaken, dat voor kerkelijk Nederland grote problemen in het verschiet lagen. Dat had hij geconcludeerd uit een analyse van het seminarie-onderwijs in den lande en van hetgeen in Nijmegen werd gedoceerd door de uiterst progressieve en invloedrijke Dominicaan Edward Schillebeeckx (1914-2009) en de zijnen.[122)]

Mijn vader was goed bevriend met Monseigneur Beltrami want hij en zijn gezin gingen elke zondag op de nuntiatuur de Mis bijwonen. Dat heeft binnen het Vaticaan voor goede contacten gezorgd. In 1980, toen mijn vader secretaris generaal van de NATO was, heeft hij zich met de op handen zijnde scheiding bemoeid van de Spaanse prins

Edward Schillebeeckx

Carlos Hugo van Bourbon-Parma met Irene Lippe-Biesterfeld (zuster van Koningin Beatrix). Kardinaal Alfrink was van plan het huwelijk te annuleren wat een de facto ontbinding zou inhouden. Toen mijn vader daar lucht van kreeg heeft hij onmiddelijk contact gezocht met de Pro-Nuntius Bruno Wüstenberg en hem geadviseerd Rome tussenbeide te laten komen om Alfrink aan te zeggen dat een uitspraak over de geldigheid van dit huwelijk buiten zijn jurisdictie viel door het feit dat het indertijd in Rome gesloten werd, in de Santa Maria Maggiore (prachtige basiliek!), en dat de jurisdictie daarom onder Rome viel. Dat is de reden waarom Alfrink zijn zin niet kreeg.[123)]

Opvallend van deze Schillebeeckx karikatuur uit 1980 van de tekenaar David Levine, is dat de Belgische Pater Schillebeeckx een keurig herenkostuum draagt, uiting gevend aan de wens van veel priesters om gewoon mens onder de mensen te zijn. Een priester mag dan wel iemand zijn met gewone menselijkheden, maar dat maakt hem nog niet tot een gewoon mens onder de mensen, net zomin als Koningin Beatrix dat is uit hoofde van haar functie. Getuigenis van Gloria Polo uit Columbia, die haar getuigenis met toestemming van de bisschop van Bogota uitdraagt: *"Wie denk je wel dat je bent om jezelf God te maken en over Mijn gezalfden te oordelen? Ze zijn 'menselijk', en de heiligheid van een priester wordt door zijn gemeenschap gevormd, die bidt, bemint en hem steunt. Als een priester zondigt, moet zijn gemeenschap rekenschap afleggen, niet hij."*

---

122) Enfant terrible Schillebeeckx is niet altijd progressief geweest. Briljant als hij was, onderwees hij reeds op zijn 29e het Thomisme aan de universiteit van Leuven, voorzeker geen onderwerp dat de Modernisten aanspreekt. In 1958 werd hij hoogleraar aan de universiteit van Nijmegen. Alhoewel er reeds duidelijke tekenen waren van een omslag, werd de breuk met het traditionele Christelijke geloof pas definitief na Schillebeeckxs kritische recensie van het boek van John A.T. Robinson in 1963: "Honest to God" (eerlijk naar God). Zijn recensie ontlokte een storm van kritiek, wat blijkbaar te veel was voor zijn gevoelige natuur, waarop hij een nieuwe recensie schreef onder de titel "Honest to Robinson". In "Honest to God" stelt Robinson voor het begrip van een God 'daarbuiten' te verlaten, die ergens in het Heelal als een 'kosmisch overste' zou heersen. "We hebben toch ook het idee laten varen van een God 'daarboven' overeenkomend met het idee van de oude man op de wolken?" In plaats daarvan stelde Robinson een eerlijk en openlijk atheïstische interpretatie van God voor, die hij als Liefde definieerde, maar dan wel met een hoofdletter 'L'. (pp. 63, 75, 105, 115-116, 127, 130) Mijn tante Agnes Luns, mijn grootvaders zus, was een soort Golda Meir-figuur, maar dan van het traditionele Katholieke geloof. Als wethoudster van Amsterdam stond zij haar 'mannetje'. Haar tegenspeelster was Mevrouw Weissmuller (de socialistische PVDA), ook zo'n sterke vrouw. Op een keer stelde Agnes een vraag aan Schillebeeckx, nadat hij een lezing had gehouden. "Maar mevrouw", antwoordde hij, "dat kunt u toch niet zeggen!!" Waarop mijn tante met haar sonore Lunzenstem en tot grote hilariteit van de zaal antwoordde: "Ohh, vindt U dat? Nou, dan zeg ik het nóg een keer!"

123) Volgens de R.-K. Kerk kan een kerkelijk huwelijk alleen door de dood van een van de echtelieden worden ontbonden; wél kan een huwelijk ongeldig worden verklaard c.q. geannuleerd, indien aan de huwelijksvoorwaarden ten tijde van de inzegening van het huwelijk niet werd voldaan, bijvoorbeeld omdat een der partners nog altijd met iemand kerkelijk was getrouwd of indien vooraf een notariële akte was ondertekend waarin staat dat de huwelijksgelofte onder dwang plaatsvond, zoals in 1955 door Prinses Irene von Fürstenberg, toen 15 jaar oud. Men kan kerkelijk van tafel en bed scheiden, maar dan mag niet met dezelfde persoon hertrouwd worden en pas met een ander nadat de voormalige partner is overleden.

Voetnoot van de redactie van het tijdschrift ‘De Brandende Lamp’ waarin dit artikel destijds verscheen:

> «« Ook vanuit onze kring werd in die dagen actie ondernomen richting Rome. Onze eerste voorzitter, oud-Kamerlid Klaas Beuker, had inside information gekregen over het voornemen het huwelijk van prinses Irene ongeldig te verklaren. Wij hebben toen samen – Klaas Beuker en ikzelf als zijn naaste medewerker (in casu Jan Leechburch Auwers) – te Rome diverse Curie-instanties bezocht en ze over deze zaak geïnformeerd. Daarbij werd onzerzijds vooral accent gelegd op het feit dat als het om personen van koninklijke bloede gaat eventuele uitspraken inzake een ongeldigverklaring tot de pauselijke pregoratieven behoort en niet die van de lokale bisschop. »»

Een belangrijke eclips vond plaats toen een radicale groep binnen de Nederlandse kerkprovincie, Platform geheten, op 8 mei 1980 een bijeenkomst organiseerde. Sindsdien noemden ze zich de Acht-Mei-Beweging.[124)] Deze groep werd geïnspireerd door het politieke, sociale en theologische engagement van hoe kan het anders: Pater Schillebeeckx. Op die 8^{e} mei kwamen veertig mensen bijeen om stelling te nemen tegen de besluiten van Bijzondere Synode van de Nederlandse bisschoppen, die op 31 jan. waren geratificeerd in de Sixtijnse Kapel te Rome. De centrale kwestie betrof de positie van leken, priesters en diakenen binnen de Kerk. De Acht-Mei-Beweging kon rekenen op een grote achterban en stond voor de democratisering van de Kerk waarbij de basis voortaan allesbepalend zou zijn en de bisschoppen en de paus weinig meer in de pap te brokkelen zouden hebben. Een der brandende kwesties was intercommunie. Besluit 46 van de Bijzondere Synode stelt: *“Intercommunie tussen gescheiden broeders [Protestanten en Rooms-Katholieken] is niet het antwoord op de oproep van Christus tot volmaakte eenheid.”* Het is veelzeggend dat de Pater Dominicaan Oostvogel op 30 mei 1998 demonstratief tegen het verbod op intercommunie in verzet kwam tijdens de huwelijksceremonie van de Protestantse Prins Maurits met een Katholiek meisje, die rechtstreeks over de landelijke televisie werd uitgezonden en een zeer grote kijkdichtheid genoot. In de tachtiger jaren was Oostvogel vice-voorzitter van de Acht-Mei-Beweging. Tijdens dat huwelijk was de eucharistieviering in een Hervormde kerk (sic!) en nodigde hij ieder ter communie uit, waaraan enkele Protestantse leden van het Koninklijk Huis gehoor gaven waaronder oud-koningin Prinses Juliana. Dit leidde tot grote opschudding onder de kerkleiders van Protestantse gezindte en de in den lande kleine groep van trouwe Rooms-Katholieke gelovigen. De dagelijks terugkerende praktijk van de Eucharistie is zo essentieel voor de geloofsbeleving van een priester dat een priester die de werkelijke tegenwoordigheid van de Heer in de Hostie categoraal ontkent – wat iets anders is dan twijfelen aan – hiermee ook de godheid zelf van Christus ontkent.[125)]

51 – De desacralisatie van de Stad Gods

Men spreekt van een schismatieke beweging die in gang is gezet. Schisma betekent kerkscheuring, maar wat hier gebeurt is veel erger. Vroeger trokken de ketters zich uit zichzelf uit de Kerk terug om hun eigen kerk te stichten in de wetenschap dat de Heilige Moeder de Kerk ze onmiddelijk uit haar schoot zou verwijderen. Maar tegenwoordig willen ze niet anders dan erin blijven. De Rooms-Katholieke Kerk is het oudste

124) Op 21 november 2003 werd de Acht-Mei-Beweging overbodig geacht en officieel ontbonden. Wat bleek: haar achterban was te sterk in omvang afgenomen door de verdergaande ontkerkelijking en vergrijzing.

125) Een in het Engels verschenen artikel over dit soort ontwikkelingen is van de hand van Michael Gilchrist in 1988: “De na-oorlogse crisis in de Nederlandse Kerk tot aan de tachtiger jaren - Het Nederlandse experiment: groei van een Nieuwe Kerk” (The Post-war Crisis in the Dutch Church).

instituut op aarde. Dat geeft status. Dat geeft macht. Meer nog, de opstandige priesters willen gewone mensen zijn die lid zijn van een gewone menselijke vereniging, maar toch niet buiten Rome. Priesters zijn inderdaad gewone mensen, maar wel met een bijzondere functie en toerusting dankzij die speciale priesterwijding, dat onuitwisbare teken waaraan ze zelfs in de Hel te herkennen zijn. Ten diepste willen de opstandigen de scheidsmuur tussen het wereldse en sacrale neerhalen. De heidenen aanbaden vroeger nederig afgoden en stonden daarmee op een hoger plan dan wat zich nu afspeelt. Door de 'God is dood' mentaliteit is de Eucharistie ontheiligd en aldus is het gif in het hart zelf van het Mystieke Lichaam binnengedrongen. Dat doen ze door van het Allerheiligste Sacrament van Jezus' Lichaam en Bloed een gewone broederlijke maaltijd te maken in herinnering aan die ene broeder, de 'mens' Jezus, die ons een voorbeeld heeft nagelaten. Het is dus letterlijk, met goede bedoelingen omkleed, een broodmaaltijd geworden. Wat een miserabel geloof! De devotie tot het Heilig Sacrament is daarmee volledig komen te vervallen, wat alleen maar kan leiden tot een verder afkalven van de Kerk, …en dat onder het mom van vrijheid, naastenliefde en verdraagzaamheid. De goddelijke openbaring is hiermee tot mensenmaat verlaagd, ontdaan van haar mystiek en bovennatuurlijkheid. Sinds de jaren vijftig hebben de parochies het pad van de lauwheid betreden zich uitend in onverschilligheid voor het mislezen én het bijwonen van de Heilige Mis. Tenslotte is een punt bereikt van een totale minachtig voor het Heilig Misoffer. In dat stadium verkeren we nu.

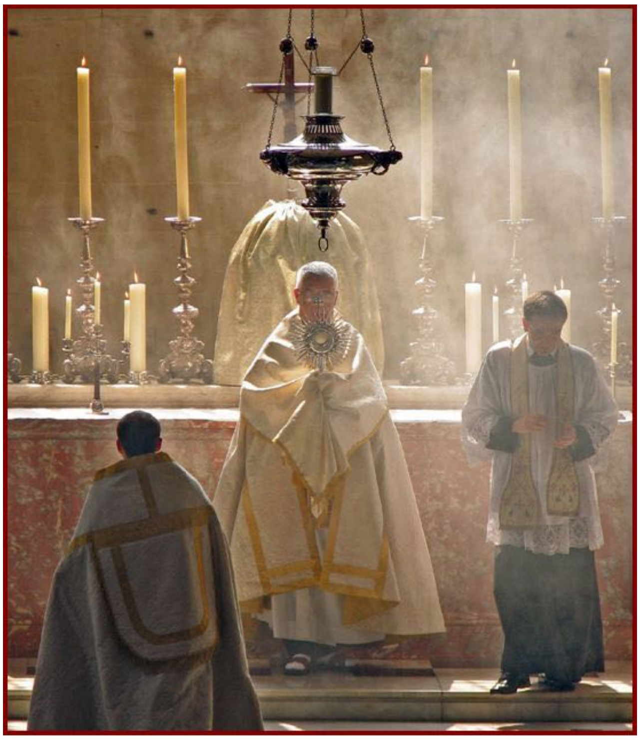

Op Sacramentsdag, zondag 10 juni 2007, nemen katholieken van Oxford deel aan een Eucharistische Processie vanaf het Oxford Oratorium naar de r.-k. Miskapel, met een tussenstop bij de Zwarte Broeders Priorij waar een preek werd gehouden door bisschop William Kenney CP, de adjunct van Birmingham.

Foto O.P. Lawrence

Rest nog de haat die anderen wil beletten het Heilig Sacrament te aanbidden, al was het op het feest van Corpus Christi (Christus' Lichaam), ook gekend als Sacramentsdag. De Latijnse benaming is: "Dies Sanctissimi Corporis et Sanguinis Domini Iesu

Christi" (Dag van het Allerheiligste Lichaam en Bloed van Jezus Christus de Heer). Het wordt op de donderdag na Drievuldigheidszondag gevierd ter herdenking van de instelling van de Heilige Eucharistie op Witte Donderdag. En zoals we weten valt Drievuldigheidszondag op de eerste zondag na Pinksteren. Sacramentsdag werd in 1246 op voorspraak van een Belgische non door de bisschop van Luik ingesteld, om 65 jaar later door een algemeen concilie te worden bekrachtigd. Dit gaat vergezeld van een plechtige processie. Maarten Luther zei in zijn preek nr 1521, doelend op de door de straten gaande processie: *"Tegen geen enkele festiviteit sta ik vijandiger dan dit",* wat komend uit zijn mond een sterke aanbeveling is om het juist wel te doen. Thomas van Aquino heeft daar een prachtige dienst voor geschreven. De instelling van Sacramentsdag was in die tijd noodzakelijk omdat de aanbidding die Jezus toekwam sterk werd verwaarloosd. Ter versterking van het geloof greep men dit middel aan van openbare aanbidding van het Lichaam Gods in de vorm van de Heilige Hostie. Laten wij als getrouwe Christenen ernst maken met dat feest om zodoende eerherstel te brengen voor de miskenning van deze immense genadebron die het Heilig Sacrament is alsook voor de aanverwante beledigingen en misstanden waarmee de schenker alles goeds wordt bejegend, Hij die vooral Zichzelf schenkt. In de boodschap van het Boek der Waarheid van 18 jan. 2012 zegt Maria, de Moeder van de Verlossing: *"Jullie beledigen mijn zoon wanneer jullie de Heilige Eucharistie in de hand ontvangen."*

52 – Een déjà-vu

Het verbazingwekkende van het Kerk & Ambt initiatief is dat het een wederopstanding is van "La constitution civile du clergé" (de burgerlijke regeling voor de geestelijkheid), maar nú voortkomend vanuit de boezem der Kerk zelf. Deze wet werd op 12 juli 1790 door het Franse parlement aanvaard. Nog geen jaar eerder was de inname van de Bastille. Dat moest het aambeeld worden voor de vernietiging van het paapse geloof: écraser l'infâme ! (verpletter de geschandvlekte). Het heette een administratieve regel te zijn, zoals het voorstel óók wordt voorgehouden door Kerk & Ambt. Vooral de volgende zinsnede uit de Burgerlijke Regeling is vermeldenswaard: *"Parochiepriesters moeten door de kiesgroepen van districten worden gekozen."* Dát was de kern. Het is wel erg naïef te veronderstellen dat de Vrijmetselarij, die momenteel een sterkere rol in de maatschappij vervult dan tijdens de Franse revolutie, waar zij de drijvende kracht van was, niet direct of indirect bij het Kerk & Ambt initiatief betrokken is. Dit is koren op hun molen. En het is daarom niet te sterk gesteld dat dit initiatief de kiemen in zich draagt van de vernietiging van Christus' Kerk op aarde.

Na de introductie van "La constitution civile du clergé" hield het bijna voltallige episcopaat voet bij stuk. Hun publieke verklaring eindigde dat men niet moest menen dat het met de kerkdiscipline hetzelfde was gesteld als met de staatsinrichting alsook dat het Huis Gods zich zou lenen om door mensen te worden veranderd.[126)] Hoe actueel! Bijna de helft van de priesters bezweek en zwoer trouw aan de nieuwe regeling. Wie weigerde was schismatiek (réfractair) en moest worden gedeporteerd met maar één zékere uitkomst: de dood! Paus Pius VI hield ons het volgende voor in zijn toespraak naar aanleiding van de dood van de vrome Koning Lodewijk XVI, die op het schavot omkwam:

> «« Wie zou eraan durven twijfelen dat deze monarch niet in eerste instantie uit geloofshaat is omgebracht, uit een geest van razernij tegen de Katholieke leerstellingen? Reeds lang waren de Calvinisten aan het samenspannen om in

---

126) «Enfin q'on ne crût pas qu'il en était de la discipline de l'Église, comme de la police des états, et que l'édifice de Dieu était de nature à être changé par les hommes.» Dit is ontleend aan de befaamde "Exposition des principes sur la Constitution civile du clergé", verklaring door 149 bisschoppen ondertekend die in Frankrijk en daarbuiten een enorme weerklank vond.

> Frankrijk de ondergang van het Katholieke geloof te bewerken.[127] (en ook:) Het belangrijkste verwijt dat men tegen deze vorst heeft weten in te brengen, sloeg op de onverbiddelijkheid waarmee hij het voorstel tot deportatie van de priesters weigerde te aanvaarden en bekrachtigen, alsook zijn brief aan de bisschop van Clermont waarin hij uitlegde dat hij vast van plan was om, zodra zich daartoe de gelegenheid voordeed, de Katholieke geloofspraktijk te herstellen. Volstaat dit niet om te mogen vaststellen en verdedigen dat Lodewijk een martelaar was? »»

Het geloofsgetrouwe en koningsgezinde volk van La Vendée (Anjou, Bretagne, Poitou) pikte niet dat hun door Rome gekozen priesters moesten onderduiken. De militaire conscriptie van maart 1793 was de aanleiding voor een regelrechte oorlog, zelfs met grote veldcampagnes en belegeringen. Aan de kant van de regulieren (les Bleus) werden geen krijgsgevangenen gemaakt. Iedereen werd zoveel mogelijk over de kling gejaagd, inclusief vrouwen en kinderen. Ze werden verdronken, gewurgd, verstikt, of men liet ze gewoon in de gevangenissen verhongeren, volgens de manier die dan het beste uitkwam en wat het minste geld kostte. Waar mogelijk werden de oogst- en de voedselvoorraden vernietigd. Het vet dat uit de lijkverbrandingen druipte werd opgevangen en in de lazaretten gebruikt…

Na een meer dan verschrikkelijke strijd moest Parijs inbinden. Zelfs de 'helse kolonnes' moesten bakzeil halen, die de parlementaire opdracht hadden gekregen om toch vooral zwangere vrouwen om te brengen, *"deze broednesten van struikrovers"*. Op 10 nov. 1799 neemt Napoleon Bonaparte de macht over, die als gesel diende van het afvallige Europa.[128] Hij is verstandig en kent zijn prioriteiten; een uitputtingsoorlog, zoals in de Vendée, dient nergens toe. Op 28 dec. kondigt hij een vrijheid van godsdienst af die beklijft; een eerste stap daartoe dateerde al uit 1795. Toch was Napoleon geen geloofsvriend,[129] en daarom wordt hij in 1809 geëxcommuniceerd (wat het signaal was voor zijn door God gewilde militaire nederlagen). Het Concordaat van 15 juli 1801, dat Napoleon met Paus Pius VII sloot, was in feite het directe resultaat van de heroïsche strijd van de Vendéens. Het Concordaat bevestigde de Katholieke praktijk weer als de primaire geloofsorde, wat het fiasco betekende van La constitution civile

---

127) Met deze vaststelling verwees Pius VI naar de verschrikkelijke slachting onder de Katholieken van Nîmes, op 13, 14 en 15 juni van het jaar 1790, die door de Calvinisten (Hugenoten) was ontketend, zich daarin gesteund wetend door de Assemblée Nationale, om aldus de stad Nîmes te straffen voor hun stappen bij de Koning om de acceptatie van "La constitution civile du clergé" te dwarsbomen. De constitutie werd de volgende maand definitief door de Vergadering aanvaard, en wel op 12 juli.

De godsdiensttwisten in het departement van de Gard, waar Nîmes zich bevindt, kennen een langdurige en zeer pijnlijke geschiedenis. De herroeping in 1685 van het Edict van Nantes door Lodewijk XIV veroorzaakte in deze regio heftige reacties van de kant van de Protestanten (oorlog der Camisarden), wat de koninklijke troepen moesten onderdrukken via een systeem dat bekend staat als de Dragonnades. De 18e eeuw verliep vreedzaam totdat in de aanloopfase van de Revolutie de oude twisten weer oplaaiden. De navolgende wraak van de royalisten tijdens de tweede Restauratie was bloedig en telt in breder verband als een van de meest trieste gebeurtenissen tijdens de Witte Terreur (juli-augustus 1815).

128) De staatsgreep van 18/19 Brumaire in het jaar VIII van de revolutionaire kalender wordt algemeen beschouwd als het einde van de Franse Revolutie en het begin van de Napoleontische dictatuur.

129) Paus Pius VI veroordeelde de Franse Revolutie en de onderdrukking van de Katholieke Kerk in Frankrijk die daaruit voortvloeide. Franse troepen onder leiding van Napoleon Bonaparte versloegen het pauselijke leger en bezetten de pauselijke staten in 1796. In 1798 werd de Paus omdat hij weigerde afstand te doen van zijn wereldlijke macht, gevangen genomen en naar Frankrijk getransporteerd. Hij stierf achttien maanden later in Valence op 29 augustus 1799.

du clergé. De tol was hoog. De “Grote Oorlog” van La Vendée, met zijn twee miljoen inwoners, werd in febr. 1795 beslecht en had 400.000 levens gekost, waarvan 180.000 regulieren (les Bleus) en 220.000 Vendéens (les Blancs).

53 – Niets kan Gods triomf stoppen

Wat wij in de 21e eeuw meemaken is nog veel erger dan onder de Franse Revolutie en later het Communisme. Gods rijk op aarde en zijn kudde worden niet meer rechtstreeks bedreigd, maar het geloof wordt binnenin het mystieke kerklichaam gesmoord totdat enkel hier en daar nog een vlammetje overblijft. De goddelijke Liefde moet steeds meer plaats ruimen voor de wereldse normen en waarden. Kardinaal Pacelli heeft dat zien aankomen. Voordat hij Paus Pius XII werd, waarschuwde hij dat *“een dag zou komen dat de beschaafde wereld zijn God zal ontkennen, dat de Kerk zal twijfelen zoals Peter [overmand door angst] twijfelde. Ze zal geneigd zijn te geloven dat de mens God is geworden, dat zijn Zoon slechts een symbool is en, in de kerken, zullen Christenen vergeefs zoeken naar de rode altaarlamp waar God op hen wacht.”*

De Kerk beleeft nu zijn Golgotha. Toch zal geen enkele demonische of menselijke aktie Gods triomf kunnen schaden. *“Nooit groter overwinnaar is God wanneer zijn zaak verloren lijkt en nooit wordt de duivel radicaler overwonnen als lijkt dat hij het tweegevecht gewonnen heeft.”* Dit zijn de woorden van Professor Jean Vaquié, die grote Franse naconciliaire voorvechter van de kerkelijke traditie, die tevens zei: *“Het was hetzelfde op de Calvarieberg toen volgens de wens van de vorsten, priesters en het uitverkoren volk, de Zoon van God dood aan het Kruishout genageld hing, en Satans triomf totaal leek. En toch! Totaal was diens nederlaag, want het verlossingswerk van het menselijke geslacht was door het offer van onze Heer volbracht.”*

54 – Een vloedgolf van genade

Als het Heilig Misoffer tot een zuiver ritueel is verworden, een nobel toneelstuk, wie wil dan nog priester worden? Een verdergaande desacralisatie kan nooit de oplossing zijn voor het gebrek aan priesterroepingen. Die moet juist in een herwaardering van het Heilig Misoffer worden gezocht. Een oplossing in die zin wordt ons aangereikt door de eerbiedwaardige Conchita Cabrera de Armida (1861-1937). Men noemt haar de Grote Conchita van Mexico. Deze vrouw heeft vanuit een levendige dialoog met Christus veel geschreven over de Heilige Eucharistie.

Zij, moeder van negen kinderen, leefde in een tijd van grote geloofsvervolging, waarbij de periode van 1910 tot 1921 rechtstreeks met de Franse Revolutie kan worden vergeleken. Op last van de staat werden kerken gesloten en priesters vermoord. De “Tien tragische dagen” van Mexico lopen parallel met “Le Règne du Terreur” (het Franse terreurbewind). In de eerste vijftien maanden van het God-hatende regiem werden in Mexico 80.000 mensen om het leven gebracht. Dat zou aangroeien tot 900.000, en dat op een bevolking van 15 miljoen! In 1926 werd onder zware sancties verboden nog ergens de Heilige Mis te lezen in wat bekend staat als de Wet Calles. Critici kregen twee jaar gevangenisstraf. Vooral het onderwijs kreeg het zwaar te verduren. Alleen mochten lesgeven die hadden ondertekend dat ze een onverzoenlijke vijand van de Katholieke Kerk waren. Calles verklaarde: *“We moeten de gewetens van de jongeren inpalmen, want ze behoren en moéten de revolutie toebehoren. We moeten absoluut de klerikale en conservatieve vijand uit de loopgraven verdrijven waarin hij zich verbergt, ik doel op het onderwijs.”* Het is in deze context dat Conchita over Gods priesters en de Heilige Eucharistie schreef. Zij geeft ook de remedie voor onze huidige crisis die nog lang niet is uitgewoed.[130)] Ik citeer uit haar omvangrijke werk: [131)]

«« In onze moderne wereld zijn de bezigheden en problemen die de mensen het hoofd moeten bieden zo talrijk en zo beangstigend, dat ze vaak zo snel mogelijk een oplossing moeten vinden. Dat is in het bijzonder het geval bij priesters die het risico lopen zich in vele aktiviteiten te verliezen. En als ze zijn afgeleid door de ontelbare verplichtingen die hun roeping met zich meebrengt, gaan ze hun geest pijnigen om te trachten hun gebedsleven in overeenstemming te brengen met de taken die op ze wachten. Deze eenheid in hun leven, dit [louter uitwendig] op orde brengen van hun roeping, met zelfs de eenvoudige praktijk van actes van vroomheid, is menselijkerwijs onmogelijk te verwerven, zelfs indien dit door dat laatste wordt bevorderd. Om hun leven en roeping te verenigen, moeten de priesters Christus navolgen wiens voedsel bestond uit het doen van de wil van Hem die Hem had gezonden om zijn verlossingswerk tot stand te brengen. »»

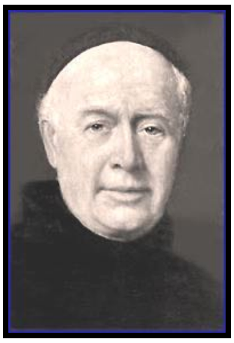

Hoe kunt u de liefde van God zoeken en vinden? U zult dat in het Allerheiligste Sacrament vinden: zijn Liefde wordt daar tot aanbidding uitgestald. Daar wenst Hij zich te geven. Het is daar dat de engelen met verbijstering het schouwspel gadeslaan van de overmaat van Jezus' liefde. Als het nog zo was dat Jezus in een mensenhart kwam dat even mooi en puur was als dat van een engel; maar Jezus komt in een onvolmaakt hart, en vergenoegt zich daarin, een hart dat beladen is met dagelijkse zonden en gebreken. Bij de aanblik daarvan kunnen zelfs de schoonste engelen onvoldoende bewondering opbrengen voor hetgeen Jezus in zijn oneindige liefde doet.

Pater Paul van Moll, bid voor ons

Ontleend aan: "Père Paul de Moll (bénédictin belge) – un thaumaturge au XIXe siècle" van Édouard van Speybrouck (2007, Transiit Benefaciendo, p. 126).

Ziehier een actueel probleem in de uitoefening van het priesterschap. De manier waarop het document Kerk & Ambt is opgesteld, past daarbij en doet denken aan een wanhoopskreet. De pastoor draagt zijn parochie. Wát een last! Maar dragen de parochianen ook hun pastoor? Bidden zij voor hem? Tot mijn schaamte moet ik erkennen dat ik vroeger nauwelijks voor de priesters van mijn parochies bad (ik ben verscheidene keren verhuisd). Jezus zei tot Conchita:

130) Alhoewel het Vaticaan zich niet onbetuigd laat, is de crisis nog lang niet uitgewoed. Zo heeft op 15 maart 2008 een boek van Jürgen Mettepenningen, die verbonden is aan de theologische faculteit van Leuven, het licht gezien: "De Kerk bloost - pleidooi voor een gedurfder beleid". Mettepenningen pleitte ervoor dat de kerk "een grote profileringsdrang" aan den dag legt. De taal van de eucharistieviering zou moeten worden opgefrist: "Deze taal is niet meer de volkstaal van vandaag. Je kunt geen boodschap van leven verkondigen in een dode taal." Het kan ook niet volgens Mettepenningen dat er op bepaalde plaatsen geen Missen meer worden gevierd omdat er geen pastoor is. Er worden ook te veel kerkelijke vieringen georganiseerd voor mensen die anders nooit het kerkgebouw binnengaan. De maatschappij moet daarom zelf rituelen organiseren voor scharniermomenten in het leven, aldus de theoloog. Ook het priesterschap voor vrouwen is volgens hem een outdated probleem, dat de kerkelijke overheid zelf heeft gecreëerd en een bron vormt van voortdurende zelfverarming. Mag ik Mettepenningen vragen: "Indien het Misoffer in persona Christi is, een man, hoe kan de priester dan een vrouw zijn?"

131) De citaten van de Grote Conchita zijn ontleend aan "Conchita Cabrera de Armida – au cœur du Mystère Eucharistique", door Juan Gutiérrez Gonzáles, Pierre Téqui éditeur, Paris # 2004. (pp. 108-109, 301, 295-97)

> «« Ik wil dat in alle parochies de trouwe gelovigen hun zondagse communie aan de priesters opdragen, die het ontvangen van de Heilige Geest heel erg nodig hebben. Ik beloof dat de weldadige effecten binnen de Kerk niet op zich zullen laten wachten. »»

Toch worden de priesters niet ontzien, want zegt Jezus:

> «« «« Indien de duivel in mijn wijngaard terrein heeft gewonnen is dat door het gebrek aan heilige arbeiders die er werken. In hun plaats zijn er slechts lauwe priesters, verstrooid en mondain, die zich naar de geest van de wereld voegen en zich hebben laten meeslepen door het heersende klimaat, zonder tegenstand te bieden of zichzelf geweld aan te doen, onderwijl het belangrijkste van hun dienstwerk verwaarlozend, wat inhoudt dat zij zich in Mij transformeren. »»

Voorts wordt in Conchita's werk uitgelegd hoe in een aandachtige en getrouwe mislezing de priester één met Christus wordt. Dat heet in persona Christi. Want het is Christus die het Misoffer doorheen de priester verwezenlijkt. Op die manier ontvangt de priester alle genaden die hij voor de vervulling van zijn heilig dienstambt nodig heeft. Zoals het brood wordt getransubstantieerd, legt Conchita uit, zo wil God ook de priester transsubstantiëren, wat in dat laatste geval niet door een enkel woord tot stand komt, maar in zijn gehele leven steeds meer tot uiting moet komen. Voortbouwend op dat thema, spreekt Jezus:

> «« Begrijp wel dat deze wens van transsubstantiatie van de priesters in Mij geen simpele en min of meer belangrijke devotie is, maar het vormt een essentieel punt waar geen rekening mee wordt gehouden en toch voor de overwinning van de Kerk van het grootste belang is. De tijd is gekomen voor een diepe vernieuwing in de harten van de priesters om deze hartewens van Mij te beantwoorden. Bij het ontbreken hiervan zal de Kerk zich niet geestelijk naar de heiligheid kunnen ontwikkelen zoals Ik die verlang.
>
> De priesters volgen vaak de neiging van hun menselijke natuur zonder hun blik omhoog te richten. Ze blijven aan aardse en materiële zaken gekluisterd die bevuilen en Gods zaken onteren. Daarom wil Ik dat het leven van de priesters, hun gehele wezen, hun hart, hun ziel en hun leven geestelijker worden. Kortom, Ik wil dat alles in hen zich in Mij transformeert.
>
> Zal Ik je het geheim van mijn hart zeggen wat de priesters betreft? Ja, Ik zal het zeggen: Ik wil van mijn priesters rijke mensen maken en ze overladen, niet met ijdele en vergankelijke rijkdom, maar met Mijzelf, met alles wat Ik ben, met alles wat Ik heb, zodat ze reeds vanaf deze aarde met de Heilige Drieëenheid verenigd zullen zijn.
>
> Ach! Als je eens wist hoezeer Ik ernaar verlang de priesters met Mij te verenigen! Mijn ziel verdraagt niet ze zo vér en zo verloren te zien. Hun onverschilligheid, hun deloyaliteit, hun koud en kil zijn ten opzichte van mijn Kerk, hun ongeïnteresseerdheid in geestelijke zaken en voor de zielen, dat zijn de zaken die Mij het meest kwetsen. Ziedaar wat Ik wil zien verdwijnen, minder voor mijn plezier dan voor hun eigen heiligheid. Ziedaar wat de vreugde op het gezicht van de Vader kan doen terugkomen!
>
> O! Mijn dochter! Vraag die geestelijke hernieuwing van de priesters, wat alleen maar kan gebeuren indien ze werkelijk de Heilige Geest ontvangen en in Mij worden omgevormd…
>
> Indien de priesters Mij waardig op aarde vertegenwoordigen, indien ze zich in Mij omvormen, zal zich een vloedgolf van genade over de mensen uitstorten. Het zal zijn alsof men een deur opent waardoor God binnenkomt en overdadige nieuwe gaven begint te verspreiden, nieuwe charisma's, onvermoede verlichting en schatten die allereerst in de gereinigde en geheiligde harten van de priesters

> zullen worden ontvangen. Het zal zijn alsof men een nieuwe bres slaat om de Vader in staat te stellen zijn genaden over zijn goddelijke Zoon heen te storten, zijn enige priester in wie Hij alle priesters aanschouwt. »»

Tot slot nog de volgende vermaning die goed past bij de crisis in de tegenwoordige Kerk. Het betekent dat de kerkgangers ervoor moeten wachten om door onbarmhartige en eigenzinnige kritiek de eenheid nog verder te verstoren:

> «« Begrijp wel dat alles wat dit eenwordingswerk tussen Mij en de priester wil verstoren uit de duivel is, en dat allles wat er niet op is gericht deze eenheid op te bouwen verkeerd is en niet naar de Hemel leidt. »»

Foto aan het begin van dit artikel:

Patriarch Bartholomeüs I van de Orthodoxe Kerk participeert in de pauselijke H. Mis in the R.-K. Kerk van de Heilige Geest in Istanboel op 29 nov. 2006 tijdens het officiële bezoek van Paus Benedictus XVI aan Turkije.

Programma:

28 nov. Paus Benedictus XVI arriveert in Ankara waar hij de Eerste Minister Recep Tayyip Erdoğan ontmoet; bezoekt het mausoleum van Mustafa Kemal Ataturk, de oprichter van de moderne republiek; ontmoet dan President Ahmet Necdet Sezer.

29 nov. De Paus gaat naar Efese om de Heilige Mis te vieren op de plaats waar de Allerheiligste Maagd Maria ten hemel is genomen en gaat daarna naar Istanboel om Patriarch Bartholomeüs I te ontmoeten, de geestelijk leider van de Orthodoxe Kerk, de eerste van een aantal ontmoetingen.

1 dec. De Paus bezoekt de Hagia Sofia (Christelijke kerk uit de 6^{e} eeuw die in 1453 in een moskee is gewijzigd en als model heeft gediend voor alle andere moskeeën die sindsdien zijn gebouwd. In 1935 werd er een museum van gemaakt; de Paus bezoekt ook de befaamde Blauwe Moskee.

DEEL 6 – Hfst.3

'DE OVERWINNENDE KERK'

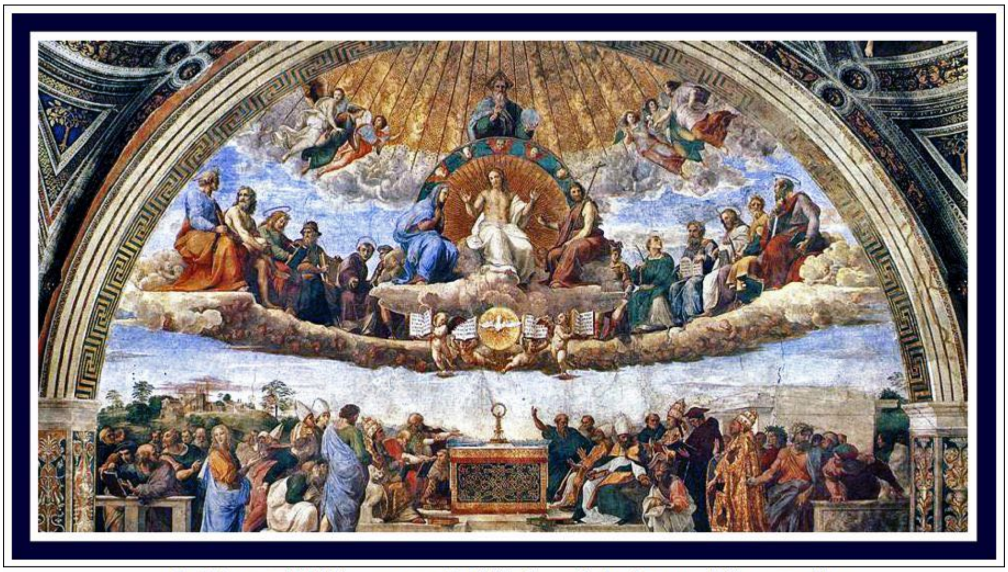

De Disputa (1509) - een van Rafaëls fresco's in de pauselijke vertrekken

Ons vorige artikel besprak de brochure 'Kerk en Ambt' van de Nederlandse pater Dominicanen waarin een nieuwe organisatie werd voorgestaan van priesters en volk, zich verenigend in het zogenaamde geloofs-spiritualiteitscentrum. Daarmee zou tegemoet worden gekomen aan het gebrek aan roepingen tot het priesterschap en aan de leegloop der kerken. Het is typisch voor deze tijd de oplossing van een probleem te zoeken in een aangepaste organisatievorm, in structuren en overlegorganen. Hun organisatorische plan zou aan onze eigentijdse behoeften tegemoet komen. Het lijkt ons goed hierop een nadere toelichting te geven, nu op 8 april 2008 de landelijke bisschoppen hebben gereageerd via een herderlijk schrijven: 'Kerk, Eucharistie en Priesterschap'.

55 – Niets doen en op de Belofte wachten

Maar hoe kan een nieuwe organisatievorm daarin voorzien als de essentie een geloofscrisis betreft? Want zoals de bisschoppen stellen staat *"de roepingencrisis in een bredere context van een geloofscrisis en een navolgingscrisis, ja van een bepaalde cultuurcrisis."* Crisissen zijn er meer geweest. De paters Dominicanen doen voorkomen alsof we in een ongekende situatie zitten. In sommige opzichten is dat zo, maar niet ten aanzien van het gebrek aan priesters en de alomtegenwoordige geloofsafval. De Kerk heeft het nooit gemakkelijk gehad, want elke generatie moet de Heer opnieuw ontdekken. Neem nu de dertiende eeuw. De voorafgaande eeuw was er een van ongekende kerkbloei, maar het herfsttij zette vroeg in. In de beginjaren van de dertiende kreeg Franciscus van Assisi een droom waarin God hem opriep Zijn vervallen Kerk te gaan herbouwen. Toen hij wakker werd, nam hij terstond een troffel ter hand en begon stenen te verzamelen voor herstel van het vervallen kerkgebouw waarin hij die nacht had doorgebracht. Maar al gauw begreep hij dat God iets anders wenste en toen begon hij met zijn prediking van bekering en boete. Dat was het wat de Kerk in die tijd nodig had! Gebouwen neerzetten, eigentijdse structuren, dat zijn mooie dingen, maar raken niet de kern. God is een zwerver die aan de deuren klopt en vraagt: "Alstublieft, mag ik bij U logies houden?" De Koning van het Heelal, bekleed met onvergelijkelijke

majesteit en glorie, Hij wil bij ons verblijf houden. Daar verlangt Hij naar, en Hij spreekt ons zondaars aan met 'u' en zachtjes wenkend vraagt HIJ: "Mag IK?" Het geloof is belangrijker dan een structuur.

Laten we wel wezen. Het vertrekpunt van de Vroege Kerk was geen managementplan. In de veertig dagen voor zijn hemelvaart, meent u dat Christus het nodig vond een brainstormingsessie te houden met flipchartpresentatie waarbij Hij in driedelig pak gestoken zijn plan trok? Ik denk van niet. Hij sprak wel aangaande de dingen van het Koninkrijk en toen Hij was uitgepraat, gebood Hij: "Jullie mogen niets doen en moeten op de Belofte wachten." Niets doen, wat een vreemde taak! De belofte? Ja, de belofte, de belofte van de Heilige Geest. Die Heilige Geest werkt nog steeds, maar niet zo sensationeel. Geen vurige tongen meer en geen huisschuddende wervelwind.

Voorstudie van de Disputa, in de eindcompositie linksonder geplaatst

56 – De Strijdende en de Triomferende Kerk

Voordat we onze aandacht richten op de belofte van de Heilige Geest in relatie tot ons onderwerp, vestig ik eerst uw aandacht op Jezus' veertig-dagen prediking aangaande de dingen van het Koninkrijk (de periode tussen opstanding en hemelvaart). De gehele christologie kan onder deze term worden geplaatst. Een synoniem voor koninkrijk in deze betekenis is 'theocratie'. Reeds nu ligt dat binnen ons bereik voor die gedeeltes van ons persoonlijke leven en het maatschappelijk bestel waarvoor wij dat nastreven, gebruikmakend van de genademiddelen die de Heilige Kerk ons biedt.[132)]

De theocratie, ofwel het Koninkrijk Gods, bestaat overal waar de strijdende Kerk hier op aarde en de zegevierende Kerk daarboven met elkaar zijn verenigd. Ik moet in dit opzicht aan de grandioze fresco van Rafaël denken, dat zich in de pauselijke vertrekken bevindt en bekend staat als "De Disputa" of "De Deliberatie over het Heilig Sacrament".[133)] Deze fresco kan als een afbeelding van de vereniging van de strijdende Kerk

132) In het licht van de genadegaven die de Kerk ons biedt, kan zonder overdrijving worden gesteld dat de twintig eeuwen, die God tot nu toe aan de mensheid heeft gegund, in zoverre als verloren kunnen worden beschouwd daar ze in feite nauwelijks althans onvoldoende zijn benut.

beneden en de zegevierende Kerk boven worden beschouwd. Deze staan niet los van elkaar. Door het verband tussen deze twee instanties wordt de strijdende Kerk alhier tevens een overwinnende Kerk. Indien dat verband faalt, wordt de wereld aan de krachten van de vernietiging prijsgegeven.

Rafaëls schildering is rondom de Heilige Geest en de monstrans gedrapeerd die de gewijde Hostie bevat, staande op het altaar. Menselijke figuren, geconcentreerd op en in aanbidding van de Heilige Hostie, zijn als elementen van de zegevierende en van de strijdende Kerk in twee halve cirkels opgesteld, de een boven de ander. God de Vader, in hemelse glorie badend, zendt de Heilige Geest uit over de menigte van bijbelse en kerkelijke figuren, die – al delibererend over de Hostie – de Heilige Mis onderschrijven. Beneden in de compositie staan in een uitgebreid landschap, dat door het altaar, het eucharistisch Offer en de Heilige Geest worden overheerst, heiligen, pausen, bisschoppen, priesters en de menigte van gelovigen. Zij vertegenwoordigen de strijdende Kerk hier op aarde, die destijds heldhaftigheid heeft betoond en dat ook zal blijven doen, wijl zij met het geestesoog de Heilige Drievuldigheid aanschouwt. Doorheen het altijddurende Offer van de Hostie smeekt zij de bijstand af van de boven hen tronende zegevierende Kerk.

De herrezen Christus zit op een wolkentroon tussen de Allerheiligste Maagd – die in aanbidding is neergebogen –- en St-Johannes de Doper die naar iconografische traditie op Christus wijst. De apostelen, evangelisten en martelaren van het Oude en Nieuwe Testament zijn rond deze centrale groep op een cirkelvormige wolkenbank geschaard, waarop ook Christus stoelt. Ze vormen een gevarieerd en zwijgend gezelschap en,

133) De vier “Stanze di Raffaello” zijn een opeenvolging van ontvangstkamers, het publieke gedeelte vormend van de pauselijke vertrekken. Een stanza is een eenheid in onder andere de dichtkunst die zich binnen een groter geheel bevindt (de term betekent ‘halteplaats’ in het Italiaans). De Stanze di Raffaello zijn beroemd om hun fresco’s die door Rafaël en zijn equipe zijn geschilderd. Samen met Michelangelo’s plafondfresco’s in de Sixtijnse Kapel vormen ze het summum van frescoreeksen die de Hoog Renaissance in Rome kenmerken. De Stanze, zoals ze altijd worden genoemd, waren oorspronkelijk bedoeld als een opeenvolging binnen de appartementen van Paus Julius II. In 1508 en 1509 nam hij Rafaël en diens studio in dienst om de bestaande ruimten van binnen volledig opnieuw te decoreren. Ze bevinden zich op de derde verdieping en kijken uit op het Belvedere Plein. (zie Wikipedia)

alhoewel in breed kleurenscala geschilderd, zijn de figuren daarin sterk geïndividualiseerd. Volgens een vijftiende-eeuwse gewoonte heeft Rafaël de portretten van beroemde persoonlijkheden – toen nog levend of reeds gestorven – tussen de mensenmenigte geplaatst. Bijvoorbeeld, de eerste architect van de Sint-Pieters Basiliek te Rome is Donato Bramante, en hij leunt op de balustrade links. Paus Julianus II, die Gregorius de Grote moet voorstellen, is naast het altaar gezeten. Dante is rechts zichtbaar en kenbaar aan zijn lauwerenkroon. Onder hen bevinden zich de zegevierende bekende leraren van de Kerk, onder wie Dominicus, Franciscus, Thomas van Aquino en Bonaventura, alsook Dun Scotus, Nicolaas de Lyra, Dante, Savonarola, en alle voor de zegevierende Kerk waardig bevonden theologen. De aanwezigheid van Savonarola mag verbazen, maar verklaart zich omdat Julianus II diens veroordeling door Paus Alexander VI herroepen had.

De scène wordt gekenmerkt door een extreme helderheid en eenvoud van structuur, wat Rafaël heeft bereikt middels voorbereidende schetsen, studies en tekeningen waarin opvallende verschillen in poses te zien zijn. Doorheen de gehele compositie is het gedachtengoed van andere artiesten uit zijn omgeving duidelijk zichtbaar, maar de positionering, de gebaren en de poses zijn originele producten van Rafaëls perfectionering; ze bereiken hier een bewonderenswaardige balans met verheven stilistische waardigheid. Zo zegt Giorgio Vasari als hij zijn aandacht op de kinderen in de lucht vestigt: [134)]

> «« …vier kinderen houden de Evangeliën open en werkelijk, het zou voor ieder ander schilder ondoenlijk zijn figuren met een grotere bevalligheid en volmaaktheid neer te zetten dan deze. De heiligen in de groep in de lucht lijken te leven en opmerkelijk is hun inkorting [van perspectief] en dieptewerking. Hun gewaden zijn afwisselend en wonderschoon, en hun hoofden zijn eerder hemels dan menselijk, in het bijzonder dat van Christus, die al de barmhartigheid en medeleven ten toon spreidt die een schildering van het goddelijke aan de sterfelijke mens kan voorhouden. »»

Het meetkundig middelpunt van deze adembenemende schildering is de Heilige Geest in de bekende vorm van een duif in lichtende cirkel, die in de compositie enigszins verheven staat boven de monstrans. In een dalende beweging begeeft deze goddelijke persoon zich naar de monstrans toe, die de poort vertegenwoordigt tussen de aardse en de transcendentale werkelijkheid. Door die poort daalt de Heilige Geest neder om haar gaven aan de strijdende Kerk mee te delen. In dalende beweging begeeft zij zich naar de monstrans toe, onweerstaanbaar aangetrokken door het Heilig Sacrament, dat de belichaming is van de tweede goddelijke Persoon. Via deze poort zoekt de triomferende Kerk haar weg naar de strijdende toe. Dankzij die poort zal de strijdende ook altijd een overwinnende Kerk zijn, ondanks de heftige aanvallen die Haar constant beroeren. In die zin moet de Bijbelse profetie worden verstaan dat de poorten van de Hel Haar nooit zullen overweldigen. Vijanden zijn er vele, gemene listen en valstrikken belagen Haar overal. Ware het niet door Gods overstelpende genade, vooral dankzij en via het Heilig Misoffer, dan was de mensheid eenzelfde lot beschoren als Sodom en Gomorra.

---

134) De Levens van de Allerbeste Architecten” door Giorgio Vasari – Florence (1568), onder het hoofdstuk “Schilders en Beeldhouwers”. (Zie de website van de Columbia University Educational Department.)

57 – Een actieplan

Met deze beschrijving heb ik willen aangeven dat de evolutie van Christus' Kerk op aarde vanuit het mystieke moet worden verstaan. De materiële wereld is uit het onzienlijke ontstaan en wordt daardoor gedragen (fundamenteel geloofspunt), en de Kerk, Mystiek Lichaam van Christus, wordt door datzelfde onzienlijke belichaamd en wordt tegelijkertijd door een andere onzienlijke wereld aangevallen. Daarom dat de overwinning uitsluitend vanuit dat domein kan worden behaald. Wij zijn partners in Gods scheppingsplan maar niet zonder Gods bijstand via de genademiddelen die Hij ter beschikking stelt in onlosmakelijke vereniging met de leden van de triomferende Kerk, maar dan toch niet zonder het priesterschap, want zó heeft God de Vader het bedoeld.

We zijn nu bij het punt beland van de genade-natuur verwevenheid. De meest tastbare uitdrukking van de goddelijke genade (een onzienlijkheid) die ons dankzij Jezus Christus toekomt, vertegenwoordigt het priesterschap, wat zich vooral in het sacrament van de vergeving van zonden openbaart en het Heilig Misoffer. Het is inderdaad zo dat dankzij de inwijding tot het priesterschap mensen (in het domein der natuur) in staat zijn om de sacramenten toe te dienen (in het domein der genade). Het is Christus zelf die zich door priesters verwaardigt om dankzij de priesterlijke handelingen en woorden vanuit het geestelijke domein de transsubtantiatie te laten gebeuren (in het domein der natuur). Maar dat is niet alles. Een priester is eveneens met een bijzondere macht tot zegening omkleed. Een priester, zijnde een verlengstuk van de vleeswording, handelt in Persona Christi. Derhalve staat het priesterschap ver verheven boven een gewoon Christen, zelfs boven de positie van engelen en de demonen beven voor hem.

- *Gezegend zij God.*
- *Gezegend zij Zijn Heilige Naam.*
- *Gezegend zij Jezus Christus, waarlijk God en waarlijk mens.*
- *Gezegend zij de Naam van Jezus.*
- *Gezegend zij Zijn Allerheiligst Hart.*
- *Gezegend zij Zijn Allerkostbaarst Bloed.*
- *Gezegend zij Jezus in het Allerheiligst Sacrament van het Altaar.*
- *Gezegend zij de Heilige Geest, de Paracleet.*
- *Gezegend zij de hoogverheven Moeder van God,*
  de Allerheiligste Maagd Maria.
- *Gezegend zij haar Heilige Onbevlekte Ontvangenis.*
- *Gezegend zij haar Glorierijke Tenhemelopneming.*
- *Gezegend zij de naam van Maria, Maagd en Moeder.*
- *Gezegend zij de Heilige Jozef, haar allerzuiverste echtgenoot.*

Laten wij daar gebruik van maken en ons niet door dadendrang op het verkeerde pad zetten. Het tegendeel geldt: we moeten niets doen en op de belofte wachten. Maar deden de apostelen niets in absolute zin? Neen, want er staat: *"Zij bleven allen eensgezind volharden in het gebed, samen met de vrouwen, met Maria, de Moeder van Jezus en met zijn broeders."* In het vorige artikel haalde ik de Grote Conchita van Mexico aan, door wiens pen Jezus dicteerde:

> «« Ik wil dat in alle parochies de trouwe gelovigen hun zondagse communie aan de priesters opdragen, die het ontvangen van de Heilige Geest heel erg

> nodig hebben. En Ik beloof dat de weldadige effecten binnen de Kerk niet op zich zullen laten wachten. »»

Ik citeerde toen ook Gloria Polo uit Colombia die van Jezus had vernomen:

> «« Wie denk je wel dat je bent om jezelf God te maken en over Mijn gezalfden te oordelen? Ze zijn 'menselijk', en de heiligheid van een priester wordt door zijn gemeenschap gevormd, die bidt, bemint en hem steunt. Als een priester zondigt, moet zijn gemeenschap rekenschap afleggen, niet hij. »»

Dit zijn zware woorden waaruit blijkt dat ons gebed voor onze parochiepriester niet facultatief is. De gemeenschap van gelovigen heeft een duidelijke opdracht, welhaast democratisch. Het Tweede Vaticaanse Concilie stelt:

> «« …gelijk de waardigheid van de ledematen krachtens hun wedergeboorte in Christus; gelijk de genade van het kindschap, gelijk de roeping tot volmaaktheid in de geest van de H. Theresia van Lisieux, één heil, één hoop, één ondeelbare liefde. (…) Alhoewel er enkelen door de wil van Christus als leraars, uitdelers van de geheimenissen en herders over de anderen worden aangesteld, toch blijft er tussen allen gelijkheid bestaan ten aanzien van de gemeenschappelijke waardigheid aan al de gelovigen en de bedrijvigheid voor de opbouw van het lichaam van Christus. »» (Lumen Gentium 32)

Ter gelegenheid van de 150^{e} sterfdag van de heilige Pastoor van Ars had Paus Benedictus XVI het Jaar voor de Priester ingesteld, dat van medio 2009 tot medio 2010 liep. Deswege had de Apostolische Penitentiarie van Rome de mogelijkheid tot aflaat gegeven, in het bijzonder voor de priesters, maar waarvan ook alle gelovigen konden profiteren volgens de vorm, zoals als hieronder omschreven, welke prachtig aansluit bij de woorden van Gloria Polo:

> «« De volle aflaat wordt aan alle gelovigen verleend die oprecht berouw hebben en vol overgave in een kerk of kapel het goddelijk Misoffer bijwonen, en de gebeden en ieder goed werk, dat zij die dag verrichten, aan Jezus Christus de eeuwige hogepriester opdragen ten behoeve van de priesters der Kerk, opdat Hij hen moge heiligen en naar Zijn Hart vormen, mits ze hun zonden door het boetesacrament zullen hebben verzoend en voor de intenties van de Paus bidden. »»

Met mijn betoog heb ik willen aantonen dat wat Conchita en Gloria Polo zeggen niet beschouwd mag worden als zomaar wat woorden, maar dat het goed past binnen de sacramentele heilseconomie. Economie betreft hier de principes en praktijken waarmee de geloofsgemeenschap het eigendom en de uitdeling van de genadegaven organiseert. Hoe simpel stelt God dat in zijn werk! Slechts nodig is de Heilige Mis op de zondagen voor de dienstdoende priester op te dragen en die dag voor deze intentie aan God op te dragen, om zo van de strijdende Kerk een overwinnende Kerk te maken, dit – zo heb ik begrepen – met uitsluiting van andere intenties, die daarmee tijdens de Mis worden verlaagd tot het niveau van dagelijkse intenties. Impliciet geeft dat aan dat de gelovigen die hier ernst mee maken, meerdere keren per week naar de Heilige Mis gaan. Het kan pijn doen bepaalde intenties van de oneindige verdiensten van het Heilig Misoffer uit te sluiten, maar dat kan door de week worden ingehaald. Dat is geen reden tot zorg, want als we voor de priesters bidden, bidden we voor onszelf en voor de Kerk, en als we voor de Kerk bidden dan bidden we voor de gehele wereld en voor al diegenen die ons na aan het hart liggen. Als wij geloven dat het zo werkt, ligt deze manier binnen ieders bereik. Kan het eenvoudiger?

Mijn grote wens is dat er in elke parochie tien of meer gelovigen zijn die iedere zondag op deze manier de Heilige Mis bijwonen. Er zijn in het Oude Testament verschillende gelegenheden waar tien mensen een verzoek indienden en aldus werden verhoord. Als

er tien rechtvaardigen in Sodom en Gomorra waren geweest had God niet tot hun vernietiging besloten. Evenwel zijn twee gelovigen reeds voldoende, want *"waar twee of meer in Christus' Naam zijn vergaderd, is God in hun midden."* Met dien verstande natuurlijk dat ze wel de bedoeling moeten hebben het aantal tot tien uit te breiden. En zou het geen goede zaak zijn als priesters op eigen initiatief dit verzoek aan hun parochianen voorleggen? Dit is niet zomaar een luxe, want zoals Jezus door Conchita liet schrijven, op de priesters doelend:

> «« …als ze zijn afgeleid door de ontelbare verplichtingen die hun roeping met zich meebrengt, gaan ze hun geest pijnigen om te trachten hun gebedsleven in overeenstemming te brengen met de taken die op ze wachten. Deze eenheid in hun leven, dit [louter uitwendig] op orde brengen van hun roeping, met zelfs de eenvoudige praktijk van actes van vroomheid, is menselijkerwijs onmogelijk te verwerven, zelfs indien dit door dat laatste wordt bevorderd. »»

De hier geschetste benadering past bij het herderlijk schrijven, aanleiding tot dit vervolgartikel. Als remedie voor de huidige geloofscrisis pleiten de bisschoppen voor een verdieping van het communitaire geloofsleven. Als de gewone parochianen zich volgens deze eenvoudige richtlijn inzetten in laten we zeggen geloofs-spiritualiteits-centra, die de bisschoppen kleine Christelijke gemeenschappen noemen, dan zullen Gods weldaden niet op zich laten wachten! De bisschoppen stellen heel duidelijk dat de Eucharistie ***"bron en hoogtepunt is van het Christelijk leven"***. De Eucharistie mag nooit als iets vanzelfsprekend worden gezien. Hoe juist zeggen zij ***"dat het priester-ambt niet slechts functioneel maar vooral sacramenteel van aard is."*** Laten wij daarnaar handelen!

~~~~~~~~~~
~~~~~~~~~~

APPENDIX 18

DRAAG DE PAROCHIEPRIESTERS IN JE HART

Deze uiteenzetting wil een belangrijk punt van het artikel "De Overwinnende Kerk" nader onderstrepen, ook ten aanzien van de bisschoppelijke brief "Kerk, Eucharistie en Priesterschap", en hierbij enkele concrete voorstellen doen. Ter inleiding een ontroerend verhaal uit Japan. Het verhaal van Pater Petitjean is ontleend aan de "Encyclopédie Maria" van Beauchesne # 1956 (tome 4, p. 27).

Ontleend aan een redactioneel artikel van Jan Leechburch Auwers
De Brandende Lamp, nr. 114, zomer 2008

Is ons hart gelijk aan het uwe?

In 1865 heropende Japan zijn poorten voor vreemdelingen na meer dan twee eeuwen volkomen gesloten te zijn geweest. Pater Petitjean van de Missions Etrangères (buitenlandse missies) van Parijs ontscheepte te Nagasaki en richtte in deze stad een kleine kerk op. Hij vertelt:

«« Op zekere dag bevond zich voor de deur van onze kerk een groep 12 à 15 personen - mannen, vrouwen en kinderen. Ik haastte me de kerkdeur open te doen. Een vrouw kwam naar me toe en met de hand op het hart zei ze mij: *"Ons hart en het hart van ons allemaal hier aanwezig, is het gelijk aan het uwe?"* – *"Zeker"* antwoordde ik haar, *"maar waar komt u vandaan?"* – *"Wij zijn zowat allemaal van Urakami. Bijna iedereen in Urakami draagt in het hart dezelfde gevoelens als wij."* En onmiddellijk daarop vroeg de vrouw: *"Waar is het beeld van de Heilige Maagd Maria?"* Bij het horen van deze gezegende naam (zo vervolgde Pater Petitjean) had ik geen enkele twijfel meer. Ik hield er rekening

mee dat ik me in tegenwoordigheid bevond van oude christengelovigen in Japan. Ze waren ongeveer vijftienduizend in aantal en hadden hun Katholieke geloof bewaard, en dat zonder een priester in hun midden. Ik begeleidde de groep naar het altaar van de Heilige Maagd. Vervuld van grote vreugde en emotie, begonnen ze allemaal te bidden. »» [135)]

De bisschoppelijke brief 'Kerk, Eucharistie en Priesterschap'

Naar dit belangrijke kerkelijke schrijven had ik als sinds najaar 2007 uitgezien; het verscheen dinsdag 17 juni 2008 (maar gedateerd: 8 april). Mede aanleiding tot deze brief was de verspreiding verleden jaar van de brochure van de Nederlandse Dominicanen "Kerk & Ambt". Daarin werden theorieën ontwikkeld die volkomen in strijd waren met het geloof van de Rooms Katholieke Kerk. Zo werd gesuggereerd – om snel uit de impasse van het priestertekort te geraken – dat iedere parochiegemeenschap maar uit eigen kring iemand moest uitzoeken, die daarmee geautoriseerd zou zijn om in de Eucharistie voor te gaan, al dan niet met instemming en zegening van de plaatselijke bisschop. Het normale Katholieke geloof in eucharistie, sacrament van het priesterschap, in het kerkelijke gezag en de hiërarchie werd hiermee met voeten getreden. U zult nu ook wel begrijpen waarom we op het voorbeeld van circa 15.000 Japanners wezen die meer dan twee eeuwen lang het zuivere Katholieke geloof trouw zijn gebleven, zonder er maar over te peinzen om zomaar iemand uit hun midden te kiezen om in de Eucharistie voor te gaan.

Het hoofdbestuur te Rome van de orde der Dominicanen had al afwijzend gereageerd op de betreurenswaardige inhoud van de Kerk & Ambt publicatie. Het was uitermate belangrijk dat onze bisschoppen hun standpunt tegenover deze Nederlandse monstruositeit lieten horen. Het bisschoppelijk schrijven was als volgt opgesteld:

- *de Kerk: op zoek naar het zelfverstaan van de R.-K. Kerk volgens Vaticanum II;*
- *de Eucharistie: bron en hoogtepunt van heel het Christelijk leven;*
- *het priesterambt: niet slechts functioneel maar vooral sacramenteel van karakter;*
- *samen werken aan de uitdagingen waar bisdommen en parochies voor staan;*
- *en als besluit: de Kerk als een oude bron met fris opborrelend water.*

Het initiatief van de Congregatie voor de Clerus

De Congregatie voor de Clerus heeft onlangs het initiatief gelanceerd voor de Eucharistische aanbidding om tot heiliging van onze priesters te komen. Zij begint haar schrijven van 8 dec. 2007, op het hoogfeest van de Onbevlekte Ontvangenis van de allerheiligste Maagd Maria, met de vaststelling dat er in de huidige omstandigheden enorm veel werk verzet worden voor het geestelijk welzijn van de priesters en de vruchtbaarheid van hun pastoraat. Zij wil een beweging in gang zetten vanuit de wezenlijke band die bestaat tussen de Heilige Eucharistie en het functioneren van het priesterschap. Op grond van de bijzondere status die de allerheiligste Maagd in de Kerk inneemt, wenst de Congregatie voor de Clerus dat er mensen opstaan die priesters uit hun omgeving, elke dag weer, aan het Onbevlekte Hart van Maria toewijden. Zij is immers de moeder van Jezus Christus, de hogepriester in eeuwigheid, met wie zij innig verbonden is. Uit dien hoofde wil zij alle priesters helpen naar het beeld van

135) Was het misschien opzettelijk dat juist deze Christelijke Japanse stad werd uitgekozen om een van de twee Amerikaanse atoombommen te laten neerkomen? Uit haat voor de Christelijke manier van leven. Er zijn trouwens sterke aanwijzingen dat de Japanners ook zonder deze catastrofe tot capitulatie bereid waren geweest.

haar Zoon toe te groeien, een taak ook die haar door Jezus is toevertrouwd. Dit initiatief zou moeten uitmonden in een persoonlijk engagement van vrouwen en mannen om priesters in geestelijke zin te adopteren en op onzichtbare wijze bij te staan door hun voortdurend gebed en offervaardigheid, waartoe het gewone leven voldoende kansen biedt. Daarnevens hoopt de congregatie met haar initiatief een keten van altijddurende Eucharistische aanbidding in gang te zetten met het oog op de heiliging van de geestelijkheid en het ontstaan van nieuwe roepingen.

Gebed voor priesters

In de geest van de H. Theresia van Lisieux: O Jezus, eeuwige hogepriester, bewaar uw priesters in de beschutting van uw Heilig Hart waar niemand hen schaden kan. Bewaar onbevlekt hun gezalfde handen die dagelijks uw Heilig Lichaam aanraken. Bewaar hun lippen rein, die rood getekend zijn van uw kostbaar Bloed. Bewaar hun hart rein en aan het aardse ontheven, gezegeld als het is met het verheven teken van het priesterschap. Laat hen groeien in liefde en trouw tot U en beschut hen voor de besmetting van de wereld. Geef hun kracht over de harten zoals zij de kracht hebben om brood en wijn te veranderen. Zegen hun arbeid met rijke vruchten en schenk hun uiteindelijk de kroon van het eeuwige leven. Amen.

APPENDIX 19

HOE HET MISOFFER VAN ZIJN TROON WERD GESTOTEN

De Nieuwe Mis oftewel de “Novus Ordo Missae”, kortweg de NOM, is de uitwerking van het conciliaire besluit van 4 december 1963 onder de naam “Sacrosanctum Concilium” (Constitutie over de Heilige Liturgie). Deze beoogde een actievere participatie van de gelovigen tijdens de viering, wat een lofwaardig streven was, want op dat moment was daar nauwelijks sprake van. De uitwerking van de constitutie was echter van een heel ander kaliber en stoorde zich totaal niet aan de officiële richtlijnen. Reeds in 1965 verscheen op grond van Sacrosanctum Concilium een waardevolle instructie voor de misviering, maar die hield niet lang stand. Er zijn een aantal stapsgewijze wijzigingen geweest sinds de invoering van de Tridentijnse Mis (Mis van het Concilie van Trente, een concilie dat met onderbrekingen van 1545 tot 1563 werd gehouden). De eerste wijziging gebeurde reeds 34 jaar na de invoering ervan. Het zij opgemerkt dat de Tridentijnse Mis niets nieuws bracht maar formaliseerde wat al bestond. Ook onder Paus Johannes XXIII kwam een wijziging en wel in 1962, dus nog voordat het Tweede Vaticaans Concilie een aanvang had genomen. Maar dat was altijd nog binnen de traditionele leer. Wat met de NOM plaatsvond was een rituswijziging, hetgeen een nog nooit vertoonde breuk vormde met de praktijk uit het verleden. Het was géén logisch gevolg van de conciliebesluiten en sloot niet aan bij een gevestigde praktijk of geloofshouding. Het werd vanuit een weerspannige sectie van het college van kardinalen gedecreteerd en was in feite een uitvloeisel van de zogeheten Nieuwe Liturgische Beweging met namen als de Belgische Dom Beauduin (1873–1960) en Kardinaal Mercier (1851-1926), ook van Belgische kom af.

"De Novus Ordo Missae (NOM) vertegenwoordigt, zowel in het geheel als in onderdelen, een opvallende koerswijziging van de Katholieke theologie van de Heilige Mis, zoals deze is geformuleerd in de 22e zitting van het Concilie van Trente. De canons van de definitief vastgestelde ritus hadden in die tijd als doel een onoverkomelijke barrière op te werpen tegen elke ketterij die de ongeschondenheid van het Mysterie zou kunnen aantasten." Met deze woorden richtten kardinalen Alfredo Ottaviani en Antonio Bacci zich op 3 september 1969 – de feestdag van de Heilige Pius X – tot Paus Paulus VI toen ze de "Breve Esame Critico del Novus Ordo Missæ" (Kort kritisch onderzoek van de NOM) aan de Paus voorlegden, reeds enige weken nadat de NOM van kracht was geworden. De Breve Esame Critico werd in 2005 in opdracht van Paus Johannes-Paulus II verspreid ter gelegenheid van het Jaar van de Eucharistie, waarbij de Paus de gelegenheid te baat nam om een eind te maken aan de verbanning van de Tridentijnse Mis.

De Breve Esame Critico zegt dat de NOM geen ode aan God is, maar integendeel een opeenstapeling van oneerbiedigheden. Het vervolgt dat ze mensgericht is in plaats van godgericht. Daarom wordt ze uitgevoerd met de rug naar het tabernakel en met het gezicht naar het publiek toe, schrapt het het Gloria en het Offertorium en verminkt het Credo, gaat voorbij aan de voorspraak van de heiligen en de gedachtenis van de zielen in het Vagevuur en ook aan alles wat het persoonlijke offer van de priester tot uitdrukking breng. Het schrapt de gebeden van Paus Leo XIII aan het eind en vervangt natuurlijk het Latijn door de volkstaal. Deze ritus is de luide weerklank van het Modernisme dat door Pius X in zijn encycliek uit 1907: "Pascendi Dominici Gregis" de *"opeenstapeling van alle ketterijen"* werd genoemd. Het tracht op schaamteloze wijze de betekenis van de Werkelijke Tegenwoordigheid af te zwakken alsook die van het gewijde priesterschap. Het denigreert het offer- en verzoenende karakter van de Heilige Mis. Met deze ritus poogt men de Heilige Eucharistie tot een gemeenschappelijk liefdesmaal te herleiden dat ver weg staat van een hernieuwing van het Kruisoffer. Dat laatste is een van de centrale dogma's van onze Heilige Katholieke en Apostolische Kerk, en daar mag niet aan getornd mag worden.

Monsignor Klaus Gamber wordt als een der beste liturgisten van de twintigste eeuw beschouwd. Hij concludeert ten aanzien van deze liturgische omwenteling: *"Het is heel duidelijk dat de hervormers een totaal nieuwe liturgie nastreefden, een liturgie die zowel in geest als vorm van de traditionele afweek, en op geen enkele wijze een liturgie die paste bij wat de concilievaders voor ogen hadden, d.w.z. een liturgie die bij de herderlijke behoeftes van de gelovigen aansloot."* Hij keurde *"de koude adem van realisme die nu onze eredienst doordringt"* ten zeerste af. [136] Hoe deze wijzigingen hun beslag kregen wordt door Paus Benedictus XVI, toen nog de prefect van de Congregatie voor de Geloofsleer, in zijn voorwoord toegelicht van de Franse vertaling uit 1992 van Gambers boek over de hervorming (Duitse editie 1981). Tot aller verbazing werd dat voorwoord door de uitgever weerhouden. Het luidde aldus: [137] *"Ook ik heb die beginperiode meegemaakt. Ik spreek uit eigen ervaring, want ook ik heb die periode beleefd met al zijn hoop en verwarring. En ik heb gezien hoe willekeurige deformaties van de liturgie diepe pijn hebben veroorzaakt bij individuen die volledig geworteld waren in het geloof van de Kerk."* Deze opmerking sluit aan bij wat hij op de drempel

---

136) "The Reform of the Roman Liturgy: Its Problems and Background" (pp. 100, 13).
137) Una Voce America, 2013, nr 48.

van het millennium in de “Geest der Liturgie” opmerkt: *“Wie tegenwoordig het blijvend bestaan van de oude Latijnse liturgie bepleit of eraan deelneemt, wordt als een melaatse behandeld. Elke vorm van tolerantie eindigt hier. In de geschiedenis heeft zich nog nooit iets dergelijks voorgedaan. Door dit te doen verachten en herschrijven we het hele verleden van de Kerk.”*

Het is juist dit principe van het geheiligde verleden, kortweg de traditie genoemd, waaraan de zestiende eeuwse reformatoren aanstoot hebben genomen. De NOM wordt daarom ook wel een ‘reformatorische inbreuk’ genoemd. Het reformatorisch uitgangspunt over het wezen der traditie vormt de diepe breuklijn tussen het Protestantisme en Rome en het is deze breuk die de ketterse Paus Franciscus wil overbruggen. Dat alles in naam van het veelkoppige monster van de oecumene. Daar is blijkbaar geen concilie voor nodig. Bergoglio (alias Paus Franciscus) doet gewoon waar hij zin in heeft.

De Breve Esame Critico concludeert:

> «« Bij de officiële presentatie van de Nieuwe Misorde in de perszaal van het Vaticaan was men zo stoutmoedig te beweren dat de redenen van het Concilie van Trente niet meer bestonden! Niet alleen bestaan deze echter nog steeds, maar wij aarzelen niet te zeggen dat zich vandaag oneindig belangrijker en zwaarwichtiger redenen laten gelden. Juist in het verzet tegen de valstrikken die eeuw na eeuw de zuiverheid van de ontvangen geloofsschat bedreigen, moest de Kerk het met een verdedigingswal omgeven, die opgebouwd was uit de dogmatische definities en afkondigingen van haar leergezag. Deze definities en afkondigingen hadden een onmiddellijk uitwerking op de eredienst waardoor die het volmaaktste monument van datzelfde geloof werd.
>
> Diegenen die de Roomse ritus van de Katholieke eredienst weerom en tot iedere prijs tot zijn vroegste vorm willen terugschroeven en datgene wat in de begintijd de bevalligheid van een ongekunstelde schoonheid bezat opnieuw en artificieel willen samenstellen, vallen in het “ongezonde archeologisme” dat Pius XII op het juiste moment zo helderziend had veroordeeld. Zoals wij helaas moeten vaststellen wordt de eredienst hierdoor niet alleen van haar hele door de eeuwen heen verzamelde schoonheid beroofd, maar ook van al haar theologische bescherming. En dat uitgerekend op een zorgwekkend moment – misschien wel het hachelijkste dat de Kerk in haar geschiedenis heeft meegemaakt.
>
> Tegenwoordig wordt door het hoogste kerkgezag officieel erkend dat er niet slechts buiten maar zelfs binnen de Katholieke Kerk scheuring en verdeeldheid heerst. De eenheid van de Kerk wordt niet alleen maar bedreigd, maar nu op tragische wijze op het spel gezet. Dwalingen tegen het geloof worden niet alleen bedekt verkondigd: feitelijk worden zij door de liturgische misbruiken en afdwalingen ons zelfs opgedrongen. Het prijsgeven van een liturgische traditie, die vier eeuwen lang het teken en onderpand was van de eenheid der eredienst, ten gunste van een andere liturgie die door zijn talrijke indirect geoorloofde vrijheden oorzaak van verdeeldheid vormt – en op zichzelf genomen van talrijke verborgen of openlijke vergrijpen en dwalingen tegen de zuiverheid van de Katholieke leer is doortrokken – vormt, om het eens zacht uit te drukken, een onmetelijke vergissing. »»

De breuk met de traditionele Mis werd op twee manieren bewerkstelligd. Vooreerst in de begeleidende theologische motivatie waarbij de sacraliteit en het offerkarakter van de Werkelijke Tegenwoordigheid van onze Heer Jezus Christus [de transsubstantiatie] op vermetele wijze wordt weersproken, terwijl een welhaast obsessieve nadruk wordt gelegd op het 'gemeenschappelijk maaltijd' houden. Ten tweede is de liturgie zelf op essentiële punten aangetast. De Breve Esame Critico weet dat uitstekend onder woorden te brengen, waarbij ik hier slechts enkele aspecten aanhaal.

Citaat:

De reden waarom de offergedachte niet duidelijk tot uitdrukking wordt gebracht, ligt in niets anders dan in het onderdrukken van de centrale rol van de Werkelijke Tegenwoordigheid [van Christus]. Deze centrale rol kwam zo lichtend naar voren in de eucharistische liturgie van het Roomse missaal van de Heilige Paus Pius V (1566-1572). In de Algemene Inleiding van de NOM wordt zij slechts eenmaal in een voetnoot genoemd, overigens het enige citaat van het Concilie van Trente! Deze vermelding verwijst evenwel naar de werkelijke tegenwoordigheid als [lichamelijk] voedsel. Maar nergens wordt verwezen naar de werkelijke en blijvende Tegenwoordigheid van Christus in de getranssubstantieerde gedaanten van Lichaam, Bloed, Ziel en Godheid. Zelfs het woord 'transsubstantiatie' wordt absoluut vermeden.

De afsmeking van de derde persoon van de Allerheiligste Drievuldigheid in het offertorium – het gebed "Kom Heiligmakende God" – werd ook afgeschaft. Juist het gebed dat de nederdaling van de H. Geest over de offergaven vroeg, zoals Hij eens in de schoot van de Maagd afdaalde om daar het wonder van goddelijke Tegenwoordigheid te volbrengen. De afschaffing past geheel in dit systeem van zwijgende loocheningen en voortschrijdende afzwakking van de Werkelijke Tegenwoordigheid.

Tenslotte kan men onmogelijk voorbij gaan aan de afschaffing of verandering van de handelingen die het geloof in de Werkelijke Tegenwoordigheid uitdrukten. De Nieuwe Misorde verwijderde:

a) Kniebuigingen, waarvan het aantal herleid is tot drie voor de priestercelebrant en tot één voor de aanwezigen op het ogenblik van de consecratie, die laatste niet zonder uitzonderingen [Nu in 2025 knielt bijna niemand meer.]
b) Reiniging van de vingers van de priester boven de kelk.
c) Vrijwaring van elk profane aanraking van de priestervingers na de consecratie.
d) Reiniging van het heilig vaatwerk, wat niet meer onmiddellijk en ook niet op het corporaal moet gebeuren.
e) Bescherming van de inhoud van de miskelk met een stuk gestijfd linnen, de palla.
f) Verguldsel in het binnenste van het heilig vaatwerk.
g) Ceremoniële wijding van een verplaatsbaar altaar.
h) Gewijde steen en relikwieën op of in een verplaatsbaar altaar of op een gewone tafel als de 'viering' niet in een gewijde plaats gebeurt. [Deze nalatigheid is een stilzwijgende uitnodiging tot 'eucharistische diners' in privéwoningen.]
i) Drie altaardwalen – herleid tot één enkele.
j) Geknielde dankzegging, nu vervangen door het bespottelijke gebruik van de priester en gelovigen om zittend hun dankzegging doen – een logisch uitvloeisel van het staande ontvangen van de communie.
k) Alle voorschriften als een geconsacreerde Heilige Hostie op de grond viel, zijn nu herleid tot het bijna sarcastische *"ze wordt eerbiedig opgeraapt".* (einde citaat)

De vraag is gewettigd of dit ook het wonder van de transsubstantiatie in de weg staat, wat door een aantal volgelingen van kardinaal Lefèbvre bevestigend wordt beantwoord in hun liefde voor Jezus en zijn Kerk. Volgens hen is er geen transsubstantiatie. Alhoewel de NOM een radicale breuk vertegenwoordigt met het verleden kan op grond van een aantal argumenten worden gesteld dat indien de Nieuwe Mis met de vereiste eerbied en intentie wordt uitgevoerd en bijgewoond, de almachtige God zich niet onbetuigd zal laten om het wonder te voltrekken bij de uitspreking van de consecratiewoorden, die óók in de NOM Bijbels gefundeerd zijn, zij het enigszins afwijkend van de Tridentijnse Mis. Het zijn dus geldige consecratiewoorden.[138)] **Op grond van het geven van die verschuldigde eerbied distantieert men zich van de afvallige en dubbelzinnige theologie waarmee de NOM destijds werd geïntroduceerd**. De NOM moge niet ongeldig zijn indien op deze wijze gevierd, maar de genadegaven zullen ongetwijfeld minder zijn dan bij de traditionele Mis, waarvan de laatste versie die van 1962 is, in wezen nog altijd een Tridentijnse Mis. Daarbij mag niet uit het oog worden verloren dat de NOM door een legitieme paus bekrachtigd werd, wat aansluit bij Jezus' Woord uit Matheüs 18:18: *"Wat door u op de Aarde gebonden is zal ook in de Hemel gebonden zijn."*

Van niet te onderschatten belang in de discussie over de geldigheid van de NOM zijn de Eucharistische wonderen die zich op veel plaatsen in de wereld hebben voorgedaan bij vieringen volgens dat model. Om er enkele te noemen: in 1996 was er een zeer opmerkelijk Eucharistisch wonder in Buenes Aires waar Kardinaal Bergoglio bij betrokken was; in 1999 was er onder vele getuigen een Eucharistisch wonder in Lourdes; in december 2013 vond een Eucharistisch wonder plaats in het Poolse Legnica; in november 2015 was er een Eucharistisch wonder in Kearns in de Verenigde Staten; in februari 2016 was er een Eucharistisch wonder in Anpka in Nigeria.

Wat de geldigheid van de NOM betreft ten aanzien van het wonder der transsubstantiatie verwijs ik naar belangrijke profeten sinds de introductie ervan, zoals JNSR, die deze geldigheid direct of indirect onderschrijven. Om iedere twijfel uit te sluiten is hier een citaat uit het Boek der Waarheid gegeven op Witte Donderdag 5 april 2012:

> «« Voordat Ik gekruisigd werd, was Ik aanwezig op een zeer belangrijk Paasfeest samen met mijn apostelen, de nacht vóór mijn dood op het Kruis. Dit Laatste Avondmaal voorziet in een andere speciale gave: de gave om de Heilige Eucharistie te vieren is een sacrament van liefde om jullie te voorzien van een unieke gave waardoor jullie Mij waarlijk kunnen ontvangen in de Heilige Communie. Mijn werkelijke Tegenwoordigheid – zoals present in de Heilige Eucharistie in de tegenwoordige wereld – verleent tijdens de viering van de Heilige Mis zeer bijzondere genaden aan diegenen die in staat van genade verkeren, die Mij beminnen, die Mij ontvangen. Mijn Tegenwoordigheid kan op een wijze gevoeld worden die jullie geloof zal versterken **indien jullie mijn reële aanwezigheid in de H. Eucharistie erkennen**. Indien jullie mijn Tegenwoordigheid in de Heilige Eucharistie verwerpen, verwerpen jullie een der meest betekenisvolle gaven die Ik achterliet toen Ik naar de aarde kwam ter verzoening van jullie zonden. »»

---

138) De juiste formulering van de consecratiewoorden is uitermate belangrijk zonder welke er geen transsubstantiatie is. De intentie is even belangrijk. Als dat niet zo was, zou het een magische formule worden, een soort Tibetaanse gebedsmolen.

Wat de intentie van de celebrant betreft is dit altijd uitermate belangrijk geweest. Als die ontbreekt is zou het Heilig Misoffer ongeldig kunnen zijn, in aanmerking nemend dat in die intentie ook het kerkvolk meedeelt, die, zoals scribent het verstaat, het gebrek aan ijver van de priester kan compenseren. Ik citeer nu Paus Innocentius III (De Sacro Altaris Mysterio, 3:6): *"Niet alleen de priesters bieden het offer aan, maar ook de gelovigen: want wat de priester persoonlijk doet uit hoofde van zijn functie, doen de gelovigen gezamenlijk* ***middels hun intentie****."* Sint Robert Bellarmine (1542-621) zegt: *"Het offer wordt ten principale in Persona Christi voltrokken. De offerande die op de consecratie volgt is een soort getuigenis dat de hele Kerk* ***instemt met de offerande die Christus doet en dat samen met Hem aanbiedt****."* (De Missa 1:27)

Ik citeer ook Paus Pius XII uit zijn encycliek Mediator Dei, 1947 (§ 87-88, 92-93):

> «« De riten en gebeden van het Eucharistisch Offer geven overduidelijk aan dat de offerande van het Slachtoffer door de priesters wordt gedaan 'in gezelschap van het volk'. Want niet alleen zegt de heilige priester na de offerande van brood en wijn terwijl hij zich naar het volk keert het belangrijke gebed: *"Bidt, broeders dat mijn en uw offer welgevallig zij aan God de Vader almachtig"*, maar ook de gebeden waarmee het goddelijk Slachtoffer aan God worden opgeofferd, worden gewoonlijk in de meervoudsvorm uitgedrukt: daarmee wordt eens te meer aangegeven dat ook het volk deelneemt aan dit verheven Offer in zoverre zij hetzelfde opofferen. (…) Het is ook niet verbazend dat de gelovigen tot deze waardigheid verheven zijn. Door de wateren van de doop zijn Christenen volgens de gewone rechtsorde leden van het Mystieke Lichaam van Christus de Hogepriester, en door het 'karakter' dat in hun zielen is ingeprent zijn ze aangesteld om God te aanbidden. **Zo participeren ze volgens hun conditie in Christus' priesterschap**.
>
> (…) Voor dit hoogst belangrijke onderwerp is het noodzakelijk, opdat een gevaarlijke fout vermeden wordt, dat wij hier de exacte betekenis van het woord 'opofferen' kennen. Het onbloedig offer bij de consecratiewoorden, als Christus op het altaar tegenwoordig wordt gesteld in de hoedanigheid van een slachtoffer, wordt door de priester en door hém alleen volbracht als de vertegenwoordiger 'van Christus', en niet als de vertegenwoordiger van de gelovigen. Dit geschiedt omdat het de priester is die het Goddelijk Slachtoffer op het altaar plaatst waarmede hij het opoffert aan God de Vader als een offerande voor de glorie van de gezegende Triniteit en voor het welzijn van de gehele Kerk [en voor hen die nog niet tot de Kerk behoren]. De gelovigen nu nemen deel aan de offerande, te verstaan in deze beperkte betekenis en volgens hun eigen wijze, op een tweevoudige manier: namelijk dat zij het Offer niet alleen aanbieden door de handen van de priester, **maar ook en tot op zekere hoogte in vereniging met hem**. Het is dankzij deze participatie dat de opoffering door het volk ook in de liturgische eredienst is opgenomen.
>
> (…) **De conclusie dat het volk het Offer samen met de priester opoffert is 'niet' op het feit gebaseerd dat ze in hun functie als leden van de Kerk in dezelfde mate als de priester een zichtbare liturgische eredient volbrengen; want dit is het unieke privilege van de dienaar die voor dit dienstwerk door God is aangesteld: het is eerder op het feit gebaseerd dat het volk hun harten in lofzang, smeking, uitboeting en dankzegging verenigen met de gebeden of intentie van de priester, zelfs van de Hogepriester zelf, zodat in de ene en zelfde**

> **offergave van het Slachtoffer en volgens een zichtbare priesterlijke eredienst, die aan God de Vader kunnen worden aangeboden**. »»

De logische gevolgtrekking is dat de aanwezigen bij de Heilige Mis door hun intenties via de Hogepriester Jezus Christus het Heilig Misoffer kunnen inschrijven in het enig Misoffer van het Cenakel. En dus voltrekt zich in Persona Christi het wonder, zelfs indien de celebrant een totaal verkeerde intentie zou hebben of een totaal gebrek daaraan, zelfs niet het begin van een intentie. Het lijkt redelijk aan te nemen dat de intentie van de kerkganger(s) de tekortkoming van de priester goed kunnen maken opdat het wonder plaatvinde. Laten we wel wezen, de priesterlijke intentie zal bijna altijd onvolmaakt zijn en dat geldt a forteriori voor de kerkgangers. Maar dat is ook het geval bij een ander sacrament, de Biecht, waarbij de biechteling met een onvolmaakt berouw vergeven zal worden, indien de priester zijn absolutie geeft en de biechteling het voornemen heeft opgevat zijn leven te beteren en hij bij zijn Biecht geen zonden uit schaamtegevoel heeft verzwegen. Als de celebrant niet in Persona Christi celebreerde, zouden de meeste misoffers ongeldig zijn (geldt ook voor de Tridentijnse Mis), als gevolg van lichte of zware zonden van de celebrant en door een verre van volmaakte intentie van de celebrant en gelovigen.

Het is aldus dat wij de zojuist aangehaalde woorden in het Boek der Waarheid mogen opvatten: *"Mijn Tegenwoordigheid kan op een wijze gevoeld worden die jullie geloof zal versterken* ***indien jullie mijn waarachtige Tegenwoordigheid in de Heilige Eucharistie erkennen****. Indien jullie mijn Tegenwoordigheid in de Heilige Eucharistie verwerpen, verwerpen jullie een der meest betekenisvolle gaven die Ik achterliet toen Ik naar de aarde kwam ter verzoening van jullie zonden."*

Ad majorem Dei gloriam !!

APPENDIX 20

Boodschap 422 uit het Boek der Waarheid

Nieuwe wijzen om mijn Allerheiligste Eucharistie uit te reiken die voor Mij beledigend zijn.

Maandag, 7 mei 2012, 18:19 uur

Mijn zeer geliefde dochter, tot mijn kerken over de hele wereld zeg Ik dit:

Weet dat Ik altijd aan jullie zijde sta zolang jullie mijn Allerheiligste Woord verkondigen. Tot mijn Katholieke Kerk, hoewel je kwelling veroorzaakte als gevolg van boosaardige zondigheid, weet dat Ik je nooit zal verlaten, ook al heb je gezondigd.

Maar weet dit:

Jouw geloof in Mij is niet zo sterk als het zou moeten zijn. Je bemint Mij niet meer zoals je eens deed. Al de weelde die je opgestapeld hebt, brengt een afstand tussen Mij, jouw Christus en Redder en Gods gewone kinderen. Je beklom zo'n imposante hoogten dat Ik je niet kon bereiken om je mijn hand aan te bieden en je te redden uit het bederf in je binnenste.

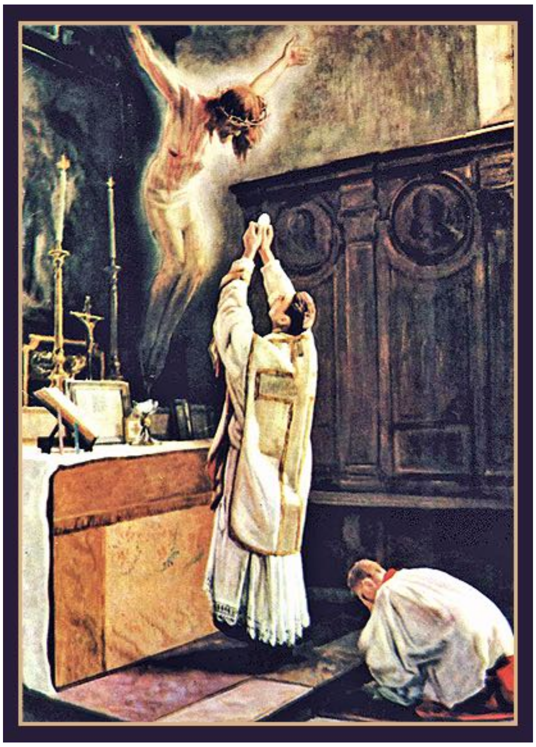

Mijn Petrus, op wiens rots je gebouwd werd, onderwees jou de waarheid. En wat heb je gedaan? Je bouwde dikke stenen muren rondom jezelf. Dat veroorzaakte een gebrek aan communicatie met diegenen die je moest voeden met mijn Lichaam en Bloed waardoor hun zielen gevoed konden worden.

De van jou vereiste eerbied bij de uitreiking van mijn Allerheiligste Eucharistie ging verloren toen je mijn Tegenwoordigheid ontkende.

Toen Vaticaan II nieuwe voorschriften afkondigde, waren die geïntroduceerd door die kwade krachten van de Vrijmetselarij binnen jullie eigen wandelgangen. Op listige wijze stelden zij nieuwe wijzen voor om mijn Allerheiligste Eucharistie uit te reiken die voor Mij beledigend zijn.

Jouw zogenaamde verdraagzame onderrichtingen verkondigden een reeks van leugens met inbegrip van de weigering om de macht van de Heilige Aartsengel Michaël te erkennen. Hij is de beschermer van de Kerk tegen Satan. Die (kwade) krachten onder jullie wisten dat. Dat is de reden waarom alle gebeden die vóór de Heilige Mis zijn hulp inriepen werden afgevoerd.

Vervolgens maakte jij je schuldig aan de grootste onwaarheid, namelijk dat de Hel niet moet worden gevreesd; dat dit slechts beeldspraak is. Die leugen, door veel van Gods kinderen aanvaard, had het verlies van miljarden zielen tot gevolg.

Hoe beledig je Mij! Aan alle nederige en gewijde dienaars onder jullie vraag Ik om terug te keren naar mijn leer.

Sta nooit toe dat de rijkdom onder jullie toeneemt, veronderstellend dat dit in mijn ogen aanvaardbaar is. Rijkdom, goud en macht, verzameld in mijn Naam, zullen je ondergang zijn. Je zult geen profijt halen uit mijn Heilig Woord.

Jij hebt geleden door de manier waarop je Mij beledigd hebt.

Denk nooit dat Ik de schuld geef aan de vele heilige pausen die op Petrus' stoel hebben gezeten. Hun zending is altijd beschermd geweest. Veel pausen zijn gevangen geweest op de Heilige Stoel, omringd door vrijmetselaarsgroepen die God niet vertegenwoordigen.

Zij haten God en hebben vijftig jaar lang onwaarheden verspreid omtrent Gods Barmhartigheid. Hun drijverijen hebben geleid tot de ineenstorting van de Katholieke Kerk. Dat was geen toeval. Dat was moedwillig en listig gepland met als doel het geloof van de Kerk te vernietigen; om het eerbetoon van gewone Katholieken aan de ene ware God te vernietigen.

Daarvoor zal je nu in de woestijn geworpen worden. Na Paus Benedictus zul je door Mij vanuit de Hemel worden geleid.

Ach, hoe heb je Mij doen wenen.

Ik roep al mijn gewijde dienaars die de waarheid kennen om op te staan en Mij, jullie Jezus, te volgen om de waarheid van Mijn leer te verspreiden in nederige dienstbaarheid. Jij moet de moed en de sterkte vinden om uit de as te verrijzen.

Bovenal, verwerp de leugens die de Valse Profeet [de volgende paus] jullie zeer binnenkort zal voorhouden. Hij zal de Katholieke Kerk versmelten met andere kerken, met inbegrip van heidense kerken, om zo één gruwel te worden, een "Ene Wereld Kerk" zonder ziel.

Jouw Jezus

APPENDIX 21

Wat is de Juiste Intentie tijdens het Misoffer?

Uit: "De Heilige Mis, Getuigenis van Catalina Rivas", uitgever A.B. van 't Hooft, Berkel-Enschot, met imprimatuur van Monseigneur José Barahona C. El Salvador - San Vicente, 2 maart 2004. Een imprimatuur op het eerste gedeelte van haar meer uitgebreide geschriften werd in 1998 verleend door Monseigneur René Fernandez Apaza, de aartsbisschop van Cochabamba in Bolivia.

Catalina Rivas, die deze boodschappen ontving, is een zogenaamde lekenmissionaris uit Bolivia van het Eucharistisch Hart van Jezus. Haar boodschappen zijn in de eerste helft van 1990 begonnen en zijn in 1998 in 8 delen uitgegeven.

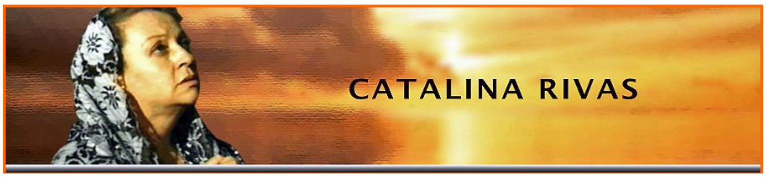

UITTREKSELS VAN WOORDEN VAN DE MAAGD MARIA EN ONZE HEER JEZUS CHRISTUS

De Allerheiligste Maagd Maria zegt:

"Waarom moeten jullie op het laatste moment binnenkomen? Jullie zouden al voortijdig in de kerk moeten zijn om een gebed te zeggen en de Heer te vragen dat Hij zijn Heilige Geest mag uitzenden. Dat Hij in jullie de geest van vrede en verzoening uitstort en jullie ook uit de geest van deze wereld brengt met zijn dagelijkse zorgen, de persoonlijke problemen. Dat die de verstrooidheden verdrijft zodat jullie in staat zullen zijn dit heilige moment van de Eucharistie juist en waardig te beleven. Maar jullie komen pas als de viering al begonnen is en jullie nemen daaraan deel alsof het een of andere gewone gebeurtenis is zonder dat jullie op enige wijze geestelijk zich daarop voorbereiden. Waarom? Het is het grootste aller wonderen. Jullie zijn aanwezig om het moment van het grootste geschenk van de kant van de Allerhoogste mee te beleven. Maar jullie weten het niet naar waarde in te schatten.

Ik wil dat je aandachtig de lezingen en de hele preek van de priester aanhoort. Herinner je dat in de Bijbel staat: 'Het woord van God keert niet terug alvorens het vrucht zal hebben voortgebracht'. Als je aandachtig luistert zal iets van al hetgeen je hoort in je achterblijven. Probeer tijdens die dag de woorden te overdenken die indruk op je hebben gemaakt. Vaak zijn het maar twee zinnen, een andere keer

is het de hele evangelielezing of misschien slechts één woord. In ieder geval zal wat in je blijft die dag een smaak achterlaten en je zult je over die smaak kunnen verheugen. En dan zal dit woord in jou 'vlees worden' zodat dit de manier en de wijze is om je leven te veranderen mits je eenvoudig toelaat dat het Woord van God transformerend werkt. En zeg nu aan de Heer dat je hier bent omdat je datgene wenst te horen dat Hij op deze dag in jouw hart wil leggen.

(Aan het begin van de offerande.) Bid zo: 'Heer ik offer U alles op wat ik ben, wat ik heb, wat ik kan, dat alles leg ik in uw handen. Bouw daarop, o Heer, op het geringe en het armzalige dat ik ben. Door de verdiensten van uw Zoon verander mij o hoogste God. Ik bid U voor mijn familie, voor mijn weldoeners, voor ieder medelid van ons apostolaat, voor alle personen die ons bestrijden, voor al degenen die zich voor mijn armzalig gebed hebben aanbevolen. Leer mij hoe ik mijn hart op de grond van hun weg kan leggen opdat hun levensweg niet zo hard is en onder hun voeten de tederheid van uw Liefde te bespeuren valt.' Zo baden de heiligen en zó wil ik dat ook jullie bidden.

(Niet lang daarna:) Het zijn de engelbewaarders van de personen die dit Heilig Misoffer opofferen voor vele intenties. Het zijn de engelbewaarders van diegenen die zich waarlijk bewust zijn van wat deze viering inhoudt. Het zijn de engelen van degenen die iets hebben wat ze de Heer aanbieden en opofferen… Offer op dit moment alles op, bied de Heer jullie zorgen, pijnen, dromen en illusies, jullie bedroefdheden, vreugden en smeekbeden aan. Herinner jullie dat de Heilige Mis een oneindige waarde heeft en juist daarom moeten jullie royaal zijn in het aanbieden en het opofferen van jullie smeebeden en intenties. Er zijn ook engelbewaarders van mensen die weliswaar hier zijn, maar die niets opofferen, die totaal geen interesse hebben om ieder liturgisch moment van het Heilig Misoffer mee te beleven en die geen offergaven hebben die voor het altaar van de Heer kunnen worden gebracht.

Dat zijn de engelbewaarders van hier aanwezigen die desondanks afwezig zijn. Dat betekent: het zijn degenen die uit gewoonte hierheen gekomen zijn of zich daartoe verplicht voelen, die soms uit sociale verplichting naar de Mis gaan, die zelfs niet de wens hebben om het Heilig Misoffer bij te wonen. Die engelbewaarders gaan treurig naar voren, daar ze niets hebben wat zij naar het altaar kunnen brengen met uitzondering van hun eigen gebeden.

Maak toch jullie engebewaarders niet zo bedroefd. Vraag véél, vraag eenvoudig om de bekering van de zondaren, om

de vrede in de wereld, voor jullie familieleden, voor jullie buren, voor diegenen die zich voor jullie gebeden hebben aanbevolen. Vraag, verlang, smeek véél af, maar niet alleen voor jezelf, maar ook voor de anderen, in het bijzonder voor jullie vijanden.

Bedenk dat het de Heer het meest bevalt indien jullie jezelf als zoenoffer aanbieden opdat Jezus, als Hij in het Heilig Misoffer vanuit de Hemel op Aarde neerdaalt, jullie door zijn eigen verdiensten kan omvormen en veranderen. Hoe zal men zichzelf aanbieden en opofferen? Er is de nietigheid, de armzaligheid en zondigheid van jezelf, maar als je dat alles in vereniging met de Jezus' verdiensten aanbiedt en opoffert dan is dat de hemelse Vader welgevallig.

(Toen brak het moment aan van de consecratie, waarop Catalina voor haar geestesoog achter de dienstdoende aartsbisschop een aantal personen ontwaarde:) Dat zijn alle heiligen en zaligen van de Hemel. Onder hen bevinden zich ook de zielen van jouw familieleden die zich reeds in Gods tegenwoordigheid mogen verheugen. Je bent verbaasd dat je mij een weinig achter de aartsbisschop ziet staan. Dat is zoals het hoort… Ondanks de grote liefde die mijn zoon mij toedraagt heeft Hij mij (de Maagd Maria) niet de waardigheid en macht verleend die Hij aan de priester toekende: namelijk Hem dagelijks met zijn handen in deze wereld te brengen op de wijze dat priesterhanden dit dag in dag uit laten gebeuren en tot stand brengen. Daarom heb ik zo'n hoge achting en waardering voor een priester en voor het gezamenlijke totale wonder dat God via hem verwezenlijkt, wat mij ertoe aanzet achter hem neer te knielen.

(Toen zag zij enkele vaaggrijze figuren:) Dat zijn de arme zielen uit het Vagevuur die op jullie gebeden wachten om zich te verkwikken en hun pijn te verlichten. Deze arme zielen zullen als tegenprestatie voor jullie smeken, maar zij kunnen niet voor zichzelf bidden; jullie zijn het die deze arme zielen moeten helpen om ze uit het Vagevuur te laten komen om de eeuwige aanschouwing van God te bereiken en zich in alle eeuwigheid in Hem te verheugen.

Je ziet dus ook dat ik hier de hele tijd aanwezig ben. De mensen maken bedevaarten en bezoeken mijn verschijningsplaatsen en dat is ook terecht en goed vanwege de vele genaden die daar op deze plaatsen verkrijgbaar zijn. Maar ik verzeker jullie dat op geen enkele van mijn verschijningsplaatsen en in geen enkel deel van de wereld ben ik meer aanwezig als bij de Heilige Mis aan de voet van het altaar. Waar de Heilige Mis wordt gecelebreerd zal je mij altijd kunnen aantreffen. Aan de voet van alle tabernakels

vertoef ik en blijf samen met de engelen omdat ik eenvoudigweg ook altijd bij Hem en met Hem ben."

Nu volgt een beschrijving van het visioen van Catalina op het ogenblik van het Sanctus: "Het wonderschone gezicht van de Moeder Gods, zoals ook andere stralende gezichten, zoals ze daar knielen met gevouwen handen in afwachting van het grote Wonder dat zich wereldwijd steeds weer hernieuwt en herhaalt, is alsof men zelf al in de Hemel is. En dan te weten dat er onder ons mensen zijn die op dit moment heel ongeïnteresseerd en verstrooid zijn en met elkaar kletsen… Met veel pijn in mijn hart zeg ik dat veel mannen, meer nog dan vrouwen, eenvoudigweg blijven staan met over elkaar geslagen armen en deze gebeurtenis bijwonen als zouden zij de Heer staande een eerbetuiging willen brengen als zou het van 'gelijke tot gelijke' zijn." De Heilige Maagd zegt: "Vertel iedereen dat een mens nooit meer mens is dan wanneer hij voor God zijn knie buigt!"

Catalina beschrijft haar visioen: "De celebrant sprak de transsubstantiatiewoorden uit over het brood. De aartsbisschop was van normale gestalte, maar opeens begon hij te groeien en vulde hij zich met stralend licht. Een bovennatuurlijk witgouden glans omhulde hem en straalde zeer sterk uit zijn gelaat zodat ik zijn gelaatstrekken niet goed meer kon zien. Toen hij de Hostie omhoog hief zag ik zijn handen en deze droegen op de rugzijde de wondetekenen van waaruit een groot intens licht scheen. HET WÁS JEZUS ! Het wás Hij die met zijn Lichaam het lichaam van de celebrant omgaf. En ik zag hoe Hij teder, liefdevol de handen van de aartsbisschop omvatte en omhulde. Op dat moment begon de Hostie te groeien en werd enorm groot, en daarop verscheen het wonderbaarlijke gelaat van Jezus die naar zijn volk keek."

Instinctief wilde ik mijn hoofd buigen, maar Onze Lieve Vrouwe sprak het volgende: "Buig je hoofd niet, maar verhef je blik, aanschouw Hem, kijk Hem direct aan en ontwijk zijn blik niet en herhaal het gebed dat door de engel van Fatima werd uitgesproken: 'Heer, ik geloof in U, ik aanbid U, ik hoop op U en ik heb U lief. Ik bid U om vergeving voor diegenen die niet in U geloven, die U niet aanbidden, die niet op U hopen en die U niet beminnen. Vergeving en barmhartigheid…' En zeg Hem nu hoe je Hem liefhebt. Breng de Koning der koningen jouw hulde."

De beschrijving gaat verder: "Direct daarna sprak de aartsbisschop de transsubstantiatiewoorden uit over de wijn. Tegelijkertijd met het uitspreken van zijn woorden begon het vanuit de hemel en rondom het altaar te bliksemen. De

muren en het plafond van de kerk waren verdwenen. Alles was donker behalve dat schitterende licht van het altaar.

Opeens, op zekere hoogte, zag ik de gekruisigde Jezus. Ik zag hem van het hoofd tot aan de onderkant van de borst. De dwarsbalken van het kruis werden door grote sterke handen gedragen. En vanuit het binnenste van dit schitterende licht kwam een lichtje tevoorschijn gelijkend op een kleine glanzende duif en het vloog snel door de gehele kerk om zich tenslotte op de linkerschouder van de de aartsbisschop, die zich nog steeds als Jezus toonde, want zijn lange haar, zijn lichtgevende wonden en grote lichaam kon ik onderscheiden, maar zijn gezicht niet. En daarboven bevond zich de gekruisigde Jezus.

Zijn hoofd was op de rechterzijde van de schouder naar beneden gezonken. Ik kon zijn gelaat, geschonden armen en verscheurd vlees aanschouwen. Ter rechterzijde van zijn borstkas had Hij een verwonding waar naar links bloed naar buiten gutste en afwijkend naar rechts stroomde iets wat op water geleek, daar het glinsterend helder was. Het scheen alsof het stromen van bovennatuurlijk licht waren die op de aanwezige gelovigen naar beneden stroomden en zich naar rechts en naar links bewogen. De hoeveelheid bloed die in de kelk werd uitgestort verbaasde mij. Ik vreesde dat het zou overlopen en het hele altaar zou bevlekken, maar geen enkele druppel werd gemorst."

Op dat ogenblik zei de Heilige Maagd: "**Dit is het Wonder der wonderen. Ik heb het je reeds vaak gezegd dat voor de Heer tijd noch ruimte bestaat. Op het moment van de transsubstantiatie wordt de hele aanwezige kerkgemeenschap naar de voet van de Calvarieberg verplaatst, naar precies het moment van de kruisiging van Jezus Christus.**"

Toen we het Onze Vader begonnen te bidden sprak de Heer zelf voor de eerste keer tijdens dit Misoffer en zei tegen mij: “Let goed op. Ik wil dat je met de grootste innigheid en deelname die je tot stand kunt brengen bidt. Denk op dit moment aan die persoon of personen die jou in je leven het meeste kwaad hebben berokkend, en sluit ze dicht tegen je boezem aan en zeg met heel je hart: ‘In Jezus’ Naam vergeef ik je en wens je vrede toe. In Jezus’ Naam vraag ik dat je vergeven wordt en wens je vrede toe.’ Als de persoon die vrede waardig is, dan zal de persoon dat ontvangen en zich er beter door voelen. Als die persoon niet in staat is om zich open te stellen voor die vrede zal die vrede terugkeren in je hart. Maar Ik wil niet dat je vrede ontvangt of aanbiedt als je niet in staat bent om eerst te vergeven en eerst die vrede in je hart te voelen.”

Let toch op wat jullie doen (vervolgt de Heer): “Jullie zeggen steeds weer in het Onze Vader ‘vergeef ons onze schuld zoals ook wij aan onze schuldenaren vergeven.’ Als jullie slechts in staat zijn om te vergeven maar niet te vergeten zoals men gewend is te zeggen, dan stellen jullie aan Gods vergeving voorwaarden. Jullie zeggen dan eigenlijk: ‘U vergeeft mij slechts in de mate zoals ik in staat ben te vergeven, niet meer en niet minder.’”

Catalina verzucht: “Ik kan mijn pijn niet onder woorden brengen toen ik eenmaal begreep hoezeer we de Heer kunnen kwetsen. En ook hoeveel pijn we bij onszelf kunnen aanrichten door aan zoveel wrok, slechte gevoelens en onflatteuze dingen vast te houden die uit onze eigen vooroordelen en overgevoeligheden voortkomen. Ik heb toen vergeven; ik heb van ganser hart vergeven en vroeg om vergeving voor alle mensen die ik op een of ander moment had gekwetst, om zo de vrede van de Heer te voelen”

Nu kwam het moment van de communie van alle celebrerende priesters. Daar bemerkte ik de aanwezigheid van alle priesters aan de zijde van de aartsbisschop. Toen hij de Communie ontving, zei de Heilige Maagd: “Dit is het juiste moment om voor de celebranten en de priesters die hem begeleiden te bidden. Zeg mij aldus na: ‘Heer, zegen hen, heilig hen, help hen, zuiver hen, heb hen lief, zorg voor hen en ondersteun hen met uw Liefde. Gedenk alle priesters van de wereld, bid voor alle gewijde zielen.’”

Tijdens de Communie van de kerkgangers was er een vrouw van wie Catalina wist dat zij juist voordat de Heilige Mis begon had gebiecht. Toen nu de priester het Lichaam van de Heer op haar tong legde, flitste een lichtstraal door deze vrouw, eerst door de rug en daarna naar boven toe door de schouders en het hoofd en zo werd zij met zeer wit – diep

gouden – licht doordrongen. De Heer zei: “Zo verheug Ik mijzelf in het omhelzen van een ziel die met een rein hart komt om Mij te ontvangen.”

Toen ik zover was om de Heilige Communie te ontvangen, sprak Jezus: “Het laatste avondmaal was het hoogtepunt van de grootste vertrouwlijkheid met de mijnen. In dit uur der liefde stelde Ik het sacrament in dat in de ogen van de mensen de grootste daad van dwaasheid is. Ik maakte Mijzelf toen tot een gevangene van de Liefde. Ik stelde de Eucharistie in. Ik wilde tot aan het einde der tijden bij en onder jullie blijven omdat mijn Liefde het niet kon verdragen dat jullie als wezen achterbleven, van wie ik meer hield dan van mijn leven.”

De Heer liet mij toen het gebed vernemen van een vrouw: “Heer denk eraan dat het alweer het einde van de maand is en ik geen geld heb om de huur te betalen, de lening voor onze auto, het schoolgeld voor de kinderen. U moet wat doen om mij te helpen. Alstublieft, zorg ervoor dat mijn man ophoudt met zoveel te drinken. Zijn aanhoudende dronkenschap is te veel voor mij. En ik bid ook voor mijn zoon die een jaar dreigt te verliezen als U hem niet met zijn examens helpt. En vergeet ook mijn buurvrouw niet, want die moet beslist verhuizen; ze is onuitstaanbaar geworden!”

Jezus zei met treurige stem: “Heb je naar dat gebed geluisterd? Niet één keer heeft ze gezegd dat ze van Mij houdt. Niet één keer heeft ze Mij bedankt voor het geschenk dat Ik haar gegeven heb door mijn goddelijkheid naar haar armzalige menselijkheid te brengen om haar tot Mij te verheffen. Niet één keer heeft ze gezegd: ‘Dank U, Heer.’ Het is een litanie van verzoeken geweest, en zo is het met bijna iedereen die komt om Mij te ontvangen. Ik ben gestorven voor de liefde en Ik ben opgestaan. Uit liefde wacht Ik op ieder van jullie en uit liefde blijf Ik bij jullie… Maar jullie beseffen niet dat Ik jullie liefde nodig heb. Bedenk dat Ik de Bedelaar van Liefde ben in dit sublieme uur voor de ziel.”

Toen de celebrant op het punt stond zijn zegen te geven sprak de Heilige Maagd opnieuw: “Opgepast, let op en kijk wat je doet… Je maakt een nietszeggend gebaar in plaats van een kruisteken. Bedenk dat dit de laatste zegen kan zijn die je uit de handen van een gewijde priester mag ontvangen. Je weet niet of je gaat sterven bij het verlaten van de kerk. En je weet ook niet of je nog ooit de gelegenheid krijgt dat een andere priester je zijn zegen geeft. Deze gewijde handen geven je de zegen in naam van de Heilige Drieeenheid en daarom is het meer dan rechtmatig dat je het

kruisteken respectvol en aandachtig maakt, alsof dit het laatste in je leven is.”

Jezus vroeg mij op het einde van de Heilige Mis nog enige minuten bij Hem te verblijven. Hij zei: “Ga niet haastig weg als de mis voorbij is. Blijf een moment in mijn gezelschap en geniet ervan, en laat Mij van het jouwe genieten. (…) Al die tijd dat je Mij bij je wilt hebben. Als je de hele dag graag met Mij spreekt en Mij tijdens je karweitjes enkele woorden gunt, zal Ik naar je luisteren. Ik ben altijd bij je. Jij bent het die Mij verlaat. Als de Mis ten einde is, is de dag van verplichting ten einde. Je hebt de dag van de Heer geëerbiedigd en voor jou is het nu sluitingstijd. Het komt niet in je op dat Ik je gezinsleven met je wil delen, toch niet die dag!”

Het andere waar de Heer met pijn over sprak ging over mensen die Hem uit gewoonte tegemoet komen, over mensen die hun ontzag bij een ontmoeting met Hem hebben verloren. Die routine maakt sommige mensen zo lauw. (…) Ze hebben van hun roeping een bezigheid gemaakt waaraan niets wordt toegevoegd behalve wat van hen wordt verlangd, maar de betrokkenheid ontbreekt.

Catalina becommentarieert: “Wij leken hebben een zeer belangrijke rol in onze Kerk. We hebben niet het recht te zwijgen want de Heer heeft ons uitgezonden, zoals alle gedoopten, om uit te gaan en het Goede Nieuws te verkondigen. We hebben niet het recht om al deze kennis in ons op te nemen en niet met anderen te delen, om onze broeders van honger te laten sterven terwijl we zoveel brood in onze handen hebben!”

DEEL 7

Het Mystieke Huwelijk en de Vergoddelijking in het 'Ware Leven in God'

Door *Zuster Anne Woods* uit Wales, Engeland - sept. 2005 [139)]

Gebaseerd op "Het Ware Leven in God" van Vassula Rydén (1942-2024)

---

1. Vassula's geschriften "Het Ware Leven in God" (WLIG) spreken herhaaldelijk van God die de wereld de genade van vergoddelijking wil schenken. Vergoddelijken wil zeggen dat mensen goden worden dankzij hun participatie in de goddelijkheid met het Godhoofd.

2. Mensen weten niet wat ze met dit begrip aan moeten totdat ze beseffen dat het een term is voor het ontvangen van het eeuwig leven: het is het eeuwig leven van en 'in' God dat ons gegeven zal worden. Christus heeft het ons beloofd. Het Evangelie van Johannes en de Epistels bespreken het meermaals. De brieven van Petrus en die van Paulus aan de zeven kerken eveneens. Dit is waarom Jezus Christus kwam, opdat we in zijn goddelijk leven mogen delen, dat we één met de Vader mogen zijn zoals Christus en de Vader één zijn – en daarom is het een goddelijke vereniging.

3. Onze roeping is om zonen en dochters van God te zijn. We zijn geroepen om het Lichaam van Christus te zijn. Jezus Christus is het Hoofd van zijn Lichaam de Kerk. Het Lichaam moet volledig één zijn met zijn Goddelijk Hoofd. Hetgeen Jezus Christus van nature is als de Zoon van God, moeten wij zijn door de genade – ieder in de mate of capaciteit die God in gedachte voor ons had toen Hij ons schiep. Het Hoofd en Lichaam met het goddelijk eeuwig leven vergoddelijkt dat in Jezus Christus door zijn verzoenend leven en dood voor ons was teruggewonnen.

---

139) Tussen [haakjes] is niet van Anne Woods; evenmin noten 134, 135, 137, 138, 139, en 156. De veelvuldige hiaten in de tekst zijn niet aangegeven.

4. We moeten heilig zijn zoals God heilig is, niet uit dwang maar in het willen vervullen van Gods gebod. (Lev. 19:2, Mt. 5:48) Niet uit plichtsbesef als bij een abstracte daad, maar uit echte liefde tot God.

Het hoofd is het hoogste en nobelste deel van de mens

Het volgende antwoord van Teresa Higginson (1844-1905) aan Pater Edward Powell van de Alexanderkerk te Liverpool dateert van 11 nov. 1880. De eerbiedwaardige Teresa Higginson is de welbekende apostel van de devotie tot het Heilig Hoofd van onze Heer als de zetel van zijn goddelijke Wijsheid (begrip):

«« Ter ere van het Heilig Hoofd als de zetel van goddelijke Wijsheid en tempel van de vermogens van de Heilige Ziel en intellectuele faculteiten en centrum van de zintuigen van het lichaam, schrijf ik u Eerwaarde Pater in gehoorzaamheid aan uw wens. (...) De vraag die u mij stelde - meen ik: "Waarom is het dat onze zeer geliefde Heer de wens koestert dat zijn Heilig Hoofd geëerd wordt als de 'tempel van de vermogens van de Heilige Ziel', terwijl de ziel zich vast en zeker in heel het lichaam bevindt en het hoofd niet beschouwd kan worden als het commandocentrum van alle zielsvermogens." Welnu, dit is wat ik ervan begrijp: Omdat de rede of het intellect dat deel is dat het dichtste bij God staat, is het op een speciale manier het beeld van God, ja, Gods licht zelve in de ziel en daarin zien we God zoals Hij is, en onszelf zoals wij zijn, waardoor we in staat zijn om goed en kwaad van elkaar te onderscheiden.

Aangezien het hoofd de zetel is van het denkvermogen en omdat zich daar de faculteiten van de geest bevinden, schijnt vanuit het Heilig Hoofd alle kennis, wijsheid en begrip voort met een gloed van schitterend licht, samen met een begeleidende kracht om de wil en affecties van het Heilig Hart te sturen en beheersen. Hierin ontdekken we het waarom van de gewenste devotie – de heersende vermogens van het Heilig Hart bevinden zich in het Heilig Hoofd. Ik ga niet verder in op de details want ik denk dat wat u wilt weten duidelijk is.

De ziel doordringt ieder deel van het lichaam, maar zoals de redelijk denkende vermogens de hoogste faculteiten van de ziel zijn, en het hoofd, waarvan men zegt dat die deze faculteiten op een bijzondere wijze bezit, of er de tempel van is, en men ook zegt dat het geheugen in de hersens bestaat, zo begeleiden en sturen de wil en de liefde - of de affecties - het menselijk hart. Het hoofd is het hoogste en edelste deel van een mens maar ik zeg niet dat de ziel verdeeld is. Nee, deze drie vermogens, alhoewel werkelijk van elkaar onderscheiden kunnen net zo min als de Personen van de aanbiddelijke Triniteit los van elkaar bestaan – ze vormen samen slechts één ziel die onsterfelijk is en volmaakt in zijn vermogens indien vervuld van de heiligende genade, wat de Heilige Ziel van Jezus is. Onze zeer geliefde Heer gaf mij te verstaan dat alhoewel Hij zeer beledigd wordt door de praktijk van de zonden onder invloed van wilszwakte en misleide affecties, dat de zonden van het intellect deze in grote mate en aantal overstijgen. »»

5. Alleen God is heilig. *"U alleen zijt de Heilige; U alleen de Heer; U alleen de Allerhoogste Jezus Christus"*, zingen we iedere zondag en feestdag. Heilig zijn zoals God heilig is, is heilig zijn met dezelfde heiligheid die God kent. Gods heiligheid daalt neer en God verenigt zich met eenieder van ons zodat de vermogens van de ziel – geheugen, begrip [of intelligentie] en de wil – in volmaakte

vereniging met de Vader, de Zoon en de Heilige Geest zijn. Als deze vereniging eenmaal totaal is, op zijn hoogst, compleet, betekent dat vergoddelijking, niet meer en niet minder.

6. **De volledige eenwording van de ziel met de Heilige Drievuldigheid wordt aangeduid als het 'Mystieke Huwelijk'. Het Mystieke Huwelijk betekent dat de Heilige, de Drie-Ene God, de ziel met zichzelf in perfecte samensmelting [en conformiteit] huwt terwijl Gods 'bruid' over haar volledige individualiteit en vrije wil blijft beschikken.**

7. In zijn goddelijke Macht verbindt en verenigt de Vader zich met het geheugen wat natuurlijk het zielsvermogen weerspiegelt. In zijn goddelijke Wijsheid verbindt en verenigt de eeuwige Zoon zich met het verstand dat op het zielsvermogen weerspiegelt. In zijn goddelijke Goedheid verbindt en verenigt de Heilige Geest zich met de menselijke wil dat het zielsvermogen weerspiegelt. Met de presentie van de goddelijke Aanwezigheid in de zielsvermogens, denkt, handelt en spreekt de persoon uitsluitend zoals rechtstreeks gecommuniceerd door Gods Macht, Wijsheid en Goedheid. Aldus handelt de ziel niet meer buiten de invloed van het Goddelijke Licht. Wij noemen dit de eenvormigheid met Christus. Indien mensen een vergoddelijkt persoon ontmoeten zullen ze die ontmoeting beschrijven in termen van: "Het was alsof ik met Jezus zelf sprak."

8. **De Vader kan zich alleen in het geheugen inenten als het door 'pure hoop' bewogen wordt.** [140)] **De Eeuwige Zoon can zich alleen in het verstand inenten als het door 'puur geloof' bewogen wordt.** [141)] **De Heilige Geest kan zich alleen in de menselijke wil inenten als het door 'pure liefde' bewogen wordt.** [142)] Simpel gezegd verwijdert de hoop [de menselijke faculteit van] het geheugen, verwijdert het geloof [de menselijke faculteit van] het verstand en verwijdert de liefde [de menselijke faculteit van] de wil. Deze [menselijke] zielsvermogens moeten verwijderd worden door de theologale deugden die immers de menselijke rede en de logica overstijgen. De typisch menselijke manier van kennis verkrijgen via de zintuigen en het beredenerend intellect moeten overstegen worden, d.w.z. getranscendeerd, voordat ze met de transcendente dus bovenzinnelijke God verenigd kunnen worden. Ieder middel moet aan zijn doel beantwoorden, moet een zekere overeenkomst en gelijkenis hebben met waar het

140) cf. "De Beklimming van de Carmel" door de H. Johannes van het Kruis (3:1-15).

141) cf. ibid 3:8-32

142) cf. ibid 3:16-45

voor dient. Doperwten koken niet voordat ze dezelfde temperatuur als het hete water hebben. Brandhout brandt niet voordat het dezelfde temperatuur als het vuur heeft. Niets, geen enkel schepsel, kan het natuurlijk begripsvermogen als een evenredig [en toereikend] middel gebruiken om tot God te geraken. Alles dat het intellect vermag te begrijpen en de wil ervaren en de verbeelding verbeelden, staat immens ver van en is ongelijkwaardig aan wat God vermag. De leegte die door de theologale deugden van geloof, hoop en liefde worden gecreëerd, lijken **het meest op God** in de zin dat ze de menselijke potenties openleggen voor een deelname aan de transcendente God. Ze tillen een persoon boven zichzelf uit, veranderen hem en bereiden hem voor om de 'volheid' van het beeld van God en diens gelijkenis te ontvangen, waarin Adam oorspronkelijk was gecreëerd en wat de mens zich in de metanoia wederom zal toeëigenen [zijnde een transfiguratie van zijn wezen], die nog moet komen.

9. De Katechismus van de Katholieke Kerk, N° 1812, leert: *"De menselijke deugden zijn op de theologale deugden gebaseerd die de menselijke faculteiten wijzigen om iemand te kunnen laten deelnemen aan de goddelijke natuur: want de theologale deugden houden direct verband met God. Ze maken Christenen geschikt om in een relatie met de Heilige Triniteit te leven; ze hebben de Ene en Drieëne God als hun OORSPRONG, MOTIEF en DOEL."* De vier kardinale deugden van geest en karakter worden samen met de drie theologale deugden door de Heilige Doop bij ons ingebracht. De kardinale deugden zijn standvastigheid, matigheid, rechtvaardigheid en voorzichtigheid. Indien heldhaftig beoefend zijn de zeven deugden het uitgangspunt voor zaligverklaring en canonisatie. Alle zeven zullen in de vergoddelijkte ziel tot hun volledige potentieel zijn gekomen.

10. Standvastigheid/sterkte helpt bij het beheersen van de driften van hoop, wanhoop, angst, durf of moed, en woede. Deze steken de kop op als zich moeilijkheden voordoen in ons streven naar het goede of bij pogingen kwaad te ontlopen. Voorzichtigheid helpt bij het beheersen van de driften van liefde, haat, begeerte, afschuw, genot, droefheid of pijn. Dit gaat over de strijd tussen goed en kwaad in antwoord op driften die spontaan opkomen. Op zijn beurt perfectioneert rechtvaardigheid de wil tot het goede bij iemands sociale contacten. Deze drie kardinale deugden worden door de vierde overheerst: matigheid, die uit de innerlijke drang naar liefde ontspruit.

11. Bij de doop worden de [zuivere] theologale en kardinale deugden door de Heilige Drieëenheid in onze ziel gegoten. Als liefde de leidraad is voor al ons

doen en laten, zullen deze deugden door de gaven van de Heilige Geest worden ondersteund. Onze eerste beweegreden dient dan liefde tot God te zijn en van daaruit de liefde tot onze naaste, gelijk God hem liefheeft. Johannes 13:34 zegt: *"Bemint elkander zoals Ik jullie heb liefgehad."* De zeven gaven zijn kennis, begrip, de vreze Gods, wijsheid, vroomheid, sterkte en raad.

12. Zonde, zelfs bij de minste wilsneiging die afdoet aan Gods glorie, of deze nu zichtbaar tot uiting komt of niet, verduistert de transparantie van de ziel. Iedere 'donkere wolk' moet worden uitgebannen, vervluchtigd, ter verbetering van die transparantie. Dit gebeurt door samenwerking van onze vrije wil met de deugden. De 'leegtes' die door deze geactiveerde deugden ontstaan komen precies overeen met deze [verbeterde] 'transparantie' waardoor Gods Licht zich aan ons kan binden ten bate van onze vergoddelijking. [Uiteindelijk zal in Gods toekomstige koninkrijk] deze vergoddelijking binnen ieders bereik liggen [maar nu nog niet]. Om de sluizen van genade te openen is tegen die tijd slechts een oprecht berouw nodig opdat de reis kan beginnen. In "Het Ware Leven in God" staat:

> «« Alle zielen waarmee Ik (God de Vader) wordt verenigd, worden tevens bruid want in mijn intieme relatie, die Ik met ze heb, wordt Ik iedere dag van hun leven hun bruidegom, en zo zal het voor jou zijn indien jij voor Ons in vuur en vlam staat. Vrijwillig zul jij je in Mij werpen en de volheid van mijn Goddelijk Liefde mogen proeven. Vanaf jouw geboorte verlangde Ik ernaar jou te bezitten en terwijl Ik je zag opgroeien was Ik reeds heimelijk bezig onze verloving te vieren. Ik stond klaar om bij het eerste teken van berouw naar je toe te vliegen om met mijn koninklijke scepter te zwaaien en uit te roepen: "Vrijspraak!" En Ik zou jouw voorhoofd met mijn vurige doopskus brandmerken die het hele universum van een heerlijke geur voorziet. Dit zou een voorteken zijn van onze huwelijksceremonie. En Ik zou als geschenk van mijn Liefde jegens jou een kroon aanbieden van de geurigste bloemen waarvan ieder bloemblad een deugd vertegenwoordigt. Pas dan zou jij in staat zijn om te zeggen: "Ik zie…" en het waarachtig menen ook. »» [143)]

13. Jezus' boodschappen aan Vassula beloven dat [in onze eindtijdgeneratie] elkeen persoonlijke theofanie zal krijgen,[144)] via een nederdaling van de Geze-

---

143) "Odes of the Holy Trinity" (p. 49).

144) Een theofanie is een visioen van God, hetzij symbolish of intellectueel, of in de geest. [De theofanie hier wordt ook "De Waarschuwing" of "Verlichting van het Geweten" genoemd, zoals voor het eerst tijdens de Garabandal verschijningen in de 1960er jaren voorspeld.]

gende Triniteit zijn die tegelijk een waarschuwing geeft over onze geestelijke toestand en tezelfdertijd de genade van berouw geeft. De Vader, de Zoon en de H. Geest zullen door een genade van verlichting worden aanschouwd, zodat iemands ziel zal aanschouwen wat ZIJ [de Drie-ene God] eens zagen toen zij in een punt van de tijd geschapen werd…

U zal aanshouwen:
Hem, die jullie het eerst in zijn Handen hield.
De Ogen die jullie het eerste zagen.

U zal aanshouwen:
De Handen die jullie vormde,
En jullie zegende…

U zal aanshouwen:
De meest tedere Vader, jullie Schepper.
Geheel gehuld in overweldigende Heerlijkheid.
De Eerste en de Laatste,
Hij die is, die was, en die komen gaat.
De Almachtige,
De Alfa en de Omega,
De Heerser. [145]

14. Dat betekent dat ons een blik op de Vader wordt vergund. We zullen dan met ons geestesoog het Licht van de Heilige Geest waarnemen die ons met de doordringende blik van Christus doordringt, die dan voor ons staat. Onze ziel zal al de gebeurtenissen van ons leven leren kennen, want onze ogen zullen door Christus' ogen doordrongen worden, die als twee Vuurvlammen zijn.[146] Ons hart zal op al onze zonden terugkijken.[147] We zullen tegenover God de hele waarheid omtrent onze geestesgesteldheid zien, precies zoals Hij ons ziet.[148] Dit is normaal gesproken het visioen dat iemand op het moment van zijn overlijden krijgt als zijn ziel door de Goddelijke Waarheid wordt overspoeld en de persoon met de diepere geestelijke realiteit van het [bedreven] kwaad wordt geconfronteerd en bijgevolg het terechte oordeel ondergaat.

---

145) Vassula Ryden: De Zuivering, 15-9-1991 – http://www.tlig.org/nl/nlmsg/nlmsg655.html

146) De vlammen van Christus zijn die van de Heilige Geest cf. Dan. 10:6 en Op. 1:14, 5:6.

147) Zie zelfde WLIG-boodschap van 15-9-1991 voor meer details over de pinksterervaring.

148) MDM, 12 juli 2012: "Velen zullen een vuur in hun lichaam voelen branden alsof de hitte van de zon hen overweldigt. Binnenin zullen zij een brandende hitte voelen totdat het realiteitsbewustzijn hen in staat stelt om getuige te zijn van de aanblik van hun zielen. (...) Velen zullen bittere tranen van berouw en verdriet wenen en zullen de pijn van vernedering ondergaan omwille van hun zonden."

15. Met deze waarheidservaring wordt de volle genade van volledig en oprecht berouw aangeboden, [zoals ook met de Apostel Petrus cf. Lucas 22:61-62: “En de Heer zag Petrus aan (...) en hij ging uit en weende bitterlijk”]. Omdat al onze zonden dan [in hun ware omvang] worden geopenbaard – ook die welke we over het hoofd hebben gezien omdat we eraan gewend zijn geraakt en ze dus niet meer als zodanig herkennen – zal daarom een akte van volmaakt berouw volgen [om te worden gevolgd door een biechthoren door een priester]. De Katholieke Kerk leert dat een akte van volmaakt berouw de voorwaarde schept om rechtstreeks naar de Hemel te gaan zoals ook de ‘goede moordenaar’ op Golgotha. Dit komt omdat de openbaring zelf heiligend is, zijnde de directe vrucht van samenwerking met de Geest der Waarheid, de Geest van Heiliging, de Heilige Geest. Vandaar dat het berouw dat uit deze theofanie voortvloeit de ziel aanspoort tot een sacramentele biecht,[149)] en tevens ontvankelijk maakt voor de volheid van heiligheid die, indien ten volle benut, leidt naar [een toestand die op Gods tijd] de vergoddelijking toelaat. Zonder de reiniging van **al onze zonden** kan de goddelijking niet plaatsvinden, want als er maar een paar spatten zonde overblijven blijft de onzuiverheid [van de ziel] bestaan en staat dat onze vergoddelijking in de weg.

16. De door Jezus tijdens de theofanie gegeven mogelijkheid tot heiliging is in zijn uitwerking de omkransing van deugd zoals [in het WLIG] beloofd. De verlichting moet worden ondersteund en ontwikkeld door een leven waarin het Evangelie volledig wordt beleefd in [een onophoudelijk verlangen] naar metanoia.[150)] Het is door theosis, d.w.z. een totale bekering tot God waarbij men bewust het mens-zijn voor het Woord op aarde beleeft. De heiliging van de ziel als puur geschenk houdt geen stand als er zonde is, maar het inbrengen van de deugden die samengaan met de genade van diep berouw, maakt **terugtreding mogelijk van de drang tot het begaan van doodzonde en zelfs onopzettelijke dagelijkse zonden**. Dan zal zonde door een simpele keuze] uit iemands leven verdwijnen, [zodra verlost van de voorouderlijke rekeningen, ook wel de kettinglast van ons verleden genoemd, maar voorlopig nog niet]!

17. Het belangrijkste middel ter bestendiging van de heiligmakende genade, die tot de vergoddelijking van de ziel leidt, is de Allerheiligste Eucharistie die zijn goddelijkheid integraal wil overdragen. Deze overdracht wordt gefaciliteerd middels de perfecte afstemming van onze wil met Gods Wil. Indien niet perfect [en zij is in deze bedeling nooit perfect], kan de dagelijkse Communie zijn inherente

---

149) Zie boodschap MDM van 9-7-2012 voor niet-Katholieken. Voor hen is een speciaal gebed.

goddelijkheid niet volledig aan de ziel vrijgeven, maar slechts de verlichting en genaden die bijstaan om tot een [steeds grotere] wilsovereenstemming en vereniging met God te komen.

18. Zoals opgemerkt kan alleen het Goddelijk Licht van de Heilige Geest, die al onze zonden openbaart, deze heiligmakende genade schenken, met dien verstande dat wij tot een volledige acceptering komen van de genade van berouw. Er bestaat geen 'vacuum' in de menselijke ziel. Indien de wil zich volkomen op God richt wordt het ogenblikkelijk met God vervuld als reactie van de Heilige Geest die in de 'acceptering' van zijn genade zulk een ommekeer voltrekt. Het is op datzelfde moment dat Christus de ziel overstelpt. Als Christus zich de zielen in staat van volmaakt berouw toeëigent, verblijft Hij daarin zoals beloofd (Joh. 14:23) en voor zolang de persoon deze toeeigening door een deugdzaam leven in het Mystieke Huwelijk ondersteunt. Dit zal bij de Tweede Komst gebeuren dat het aardse Rijk van Christus [aankondigt]: Hij zal in zijn godheid in ieders ziel heersen en beheerst en stuurt zijn gedachten, woorden en daden in goedheid en deugd. Het Tweede Pinksteren [bereidt de weg van] Christus' wederkomst [slechts kort voordat het te gebeuren staat]. In Openbaring 20:6 wordt aangaande het Millenniumrijk het getal 1000 genoemd als symbool van de goddelijke eeuwigheid, [maar dit getal dient ook letterlijk te worden genomen]. Het getal houdt in dat Christus in zijn goddelijkheid zal regeren. Hij zal dit doen door in de zielen van de mensen te heersen.[151)]

19. De theofanie, die in het WLIG-bericht van 15 sept. 1991 wordt voorspeld, duurt op zichzelf maar enkele momenten, want er is slechts een enkele flits van het Goddelijk Licht nodig om alles aan ons te openbaren [maar het daaropvolgende gesprek duurt langer]. De effecten houden uren aan, dagen of weken, en leiden in sommige gevallen tot maandenlange wroeging met zuiver berouw over de ontdekte zonden. Sommige mensen, die deze genade ontvingen, spreken over

---

150) Metanoia behelst een afwijzing van het oude leven en een totale geestelijke verandering.

151) Het duizendjarige rijk of het Millennium betekent niet alleen een geestelijk rijk dat in de zielen van de mensen heerst, maar ook een letterlijk rijk hier op aarde. Boodschap van MDM van 23 en 24 febr. 2012: "Mijn dochter, het is belangrijk dat zij die de leer van de Rooms Katholieke Kerk volgen het Millennium aanvaarden zoals al mijn kinderen werd beloofd. De Woorden die in mijn Heilig Boek staan, de Heilige Bijbel, liegen niet. Mijn belofte staat in de Handelingen van de Apostelen. Johannes de Evangelist hoorde ook over de glorievolle terugkeer van mijn geliefde Zoon om 1.000 jaar lang in het Nieuwe Tijdperk van Vrede te gaan heersen. (...) Jullie kinderen van deze generatie zullen het geschenk krijgen om in het Paradijs te wonen dat zelfs nog mooier is dan wat voor Adam en Eva was bereid. Er zal geen dood zijn, geen ziekte, geen zonde in het Nieuwe Paradijs. Dit Paradijs zal 1,000 jaar van vrede, liefde en harmonie brengen. Leeftijd zal onbestaand zijn omdat de mens met families van (een aantal) generaties in vrede zal leven." Zie ook de boodschap van MDM van 30 okt. 2013 aangaande het Mystieke Huwelijk.

wroeging om Christus, wiens pijn over hun zonden door hen op het moment van hun verlichting werd gevoeld. Weer anderen spreken van een zachtjes stromende beweging der genade die vele weken aanhield; op die manier werden de zonden van hun leven geleidelijk aan het licht gebracht, en met minder pijn.

20. Het berouw dat door de pinksterervaring wordt opgeroepen blijft in de ziel achter als een diep en blijvend gevoel van spijt. Het is dit wat de ziel met een vasthoudende en vastberaden wil aanvuurt om niet opnieuw te zondigen. Wanneer een zonde verlokt, oefent deze kwelling van spijt op de ziel een rustig, zacht magnetisme uit dat zich tegen het zondigen keert. We zijn gewaar dat, indien de Verlichting werd aanvaard, we door de genade tot zondeloosheid worden gebracht [alhoewel de drang tot zondigen nog altijd in het vlees heerst]. De eerste maand of langer in onze strijd tegen de zonde is het moeilijkst omdat we de ‘gewoonte’ van zondigen van ons af moeten zetten, maar we hebben gelukkig deze innerlijke hulp; we weten dat het waar is dat met God alles mogelijk is – luipaarden kunnen hun vlekken wijzigen, leeuwen kunnen bij schapen liggen, de zuigeling kan zijn hand in het hol van de slang steken en niet worden gebeten. Dit alles wijst op realiteiten [die pas ten volle verwerkelijkt worden vanaf de vestiging van het Vrederijk – in ons dan getransfigureerde en onbederfelijke lichaam].

21. Hoe weten we dat een theofanie, een illuminatie van de Heilige Geest in een ontmoeting met Vader en de Zoon, een bekering kan teweegbrengen die iemand zo drastisch verandert dat hij in heel korte tijd tot heiligheid accelereert en [grote vooruitgang boekt naar] de vergoddelijking [toe]? Hoe kan een theofanie iemand zo snel een heiligheid geven die voor anderen een heel leven in beslag neemt [terwijl velen die slechts voorbij de poort van de dood weten te vinden]? Twee antwoorden. Het eerste is duidelijk: Vassula vertelt dat de Heilige Geest ons vanuit ons geestelijk lichaam zal doen herrijzen, dat wormstekig van ontbinding in een woestijn van zonde ligt, en ons in die verrijzenis, metanoia geheten, de Geestelijke Bruiloft van vergoddelijking toekent.[152] Het tweede antwoord is dat we hiervan afweten omdat dit soort bekeringen in de getuigenissen voorkomen van menigvuldige hagiografieën. De snelle opgang van zonde tot heiligheid blijkt zich vooral te openbaren bij heiligen die maar heel kort hebben geleefd. **Deze levens zijn bedoeld om de mogelijkheid aan te tonen dat deze transformatie door Gods almacht voor iedereen en op elke leeftijd kan worden verricht**. Sommigen zijn wegens hun vergevorderde leeftijd de wanhoop

nabij. Maar God kan het doen! Dan zullen ook zíj getuigen zijn van de waarheid van de centrale boodschap van Het Ware Leven in God.

22. Deze pinkstergenade is in wezen niet nieuw. [We spreken nu niet alleen over de Verlichting van het Geweten, maar ook, in de korte de aanloop naar Christus' wederkomst.] Dat het iets unieks is ligt in de universaliteit van het gebeuren. Let wel, [deze weg naar] vergoddelijking is niet nieuw. De eerste Christelijke schrijvers hebben daarover geschreven. De Orthodoxe Kerk heeft het gebruik van het woord bestendigd evenals de spiritualiteit van berouw en vergoddelijking, heiligheid, diepe wroeging [en een actief gebedsleven]. De Katholieke Kerk heeft voor de toestand van vergoddelijking de term 'Mystiek Huwelijk' voorbehouden en dus zijn we met die terminologie hier in het Westen beter bekend.

23. Sinds het begin van het Christendom heeft Christus in zijn godheid in ontelbare zielen op aarde geregeerd. De vroege Kerk paste de naam 'eeuwig leven' toe, zoals in de Evangeliën en Epistels gebruikt, voor de kernwaarheid van het ontvangen van Gods eigen eeuwig leven, hetwelk ons deelachtig maakt aan de goddelijke natuur. (2 Peter 1:4) De reden voor de uniciteit van die gebeurtenis, gekend als de pinkstertheofanie, ligt niet in de manier waarop maar in zijn universaliteit, [want dit zal alle mensen op aarde beroeren]. Wat slechts enkelen in het verleden ontvingen zal door [allen] worden ontvangen, [als voorbereiding op en voorproef van het Millenniumrijk waarin we tevens een nieuw lichaam zullen hebben, onontbeerlijk element van de vergoddelijking]. Alleen in de Gezegende Maagd Maria, toen zij tijdens Christus' doodsstrijd aan de voet van het Kruis stond, was de gehele Kerk zondeloos, zonder vlek of rimpel, en uiterst zuiver in het geloof.[153)]

24. Zondeloosheid is de directe vrucht van de volledige medewerking met het heiligende werk van de Heilige Geest. Vergoddelijking in het Mystieke Huwelijk betekent dat de Vader, Zoon en de Heilige Geest de drie vermogens van de ziel

---

152) Vergoddelijking kan nooit volledig zijn in de betekenis van 'herboren zijn' zolang wij in dit aarden vat opgesloten zitten. Pas nadat we een getransfigureerd lichaam hebben dat door muren heen kan lopen zoals Christus deed terwijl Hij toch eten kon, zullen we de conditie hebben bereikt dat zondigen is geëlimineerd. Mozes zag God iedere dag van aangezicht tot AANGEZICHT en moest zijn eigen gezicht bedekken om de schittering daarvan te verbergen als hij naar buiten ging om de menigte te ontmoeten. Maar zelfs Mozes kon zondigen. Hem werd de toegang tot het Beloofde Land ontzegd nadat hij zijn woede de vrije loop had gelaten. Dat was niet door God geïnspireerd, maar de omstanders meenden van wel. (Num. 20:12)

153) De Allerheiligste Moeder had een lichaam dat van de erfzonde onbevlekt was en daarom kon zij in een positie zijn om nooit te zondigen. Centraal doctrine: haar lichaam werd anders dan bij ons tot stand gebracht.

bezitten, zoals we reeds hebben gezien. Indien de menselijke wil God toestaat het volledig te overheersen, wil de persoon uitsluitend wat God wil en zonde zal dientengevolge zijn uitgebannen. Het 'Nieuwe Eden' waarover Jezus tot Vassula spreekt bevindt zich binnen de [herschapen] Tuin van Eden: een zondeloosheid zoals die in de oorspronkelijke dageraad van de schepping bestond. Het verblijft in de zielen van de mensen. Het bestaat **binnenin** de persoon die de pinkstergaven ontvangt, zich bekeert en in eenvormigheid met Christus leeft. Samengevat zal de persoon door genade een andere Jezus worden en zijn zoals Jezus van nature was. [Dit zal zeker plaatsvinden zodra de Aarde en de Hemel als één zijn samengesmolten. Dan zal iedereen in harmonie, vreugde en liefde leven omdat men vrij is gemaakt van de oude binding met het vlees. Romeinen 8:7 zegt: *"**Het streven van het vlees staat vijandig tegenover God; het onderwerpt zich niet aan Gods Wet, en zelfs kàn het dit niet.**"*] Sprekende van de oudt is estamentische wet schrijft St Paulus aan de Galaten (3:25-26): *"Maar nu staan we niet langer onder de tuchtmeester, want u allen bent door het geloof in Christus Jezus **zonen van God**."*

25. In deze context wijst geloof niet erop dat we geloven dat er een God is, maar dat we al ons vertrouwen in God stellen. Velen geloven in God maar weinigen plaatsen al hun vertrouwen in Hem. Hem vertrouwen betekent dat we echt alles geloven dat Hij beloofd heeft voor ons te doen, gemeenschappelijk en individueel. We zullen aldus in volledige overgave en onvoorwaardelijke dankbaarheid in Gods Wil leven. We geloven echt dat wat voor goeds of kwaad ons overkomt dat dat door onze liefhebbende Vader voor ons en andermans geestelijk welzijn is beschikt. Dit is wat opofferend geloof in God inhoudt. Ezechiëls theofanie (1:4), waarin hij een gloeiend brons in het midden van de wolk zag, verzinnebeeldt Christus' lichaam dat in de oven van het lijden gloeit. (Op. 1:15) [In deze, onze tijd], doorleven we in het vergoddelijkingproces het Kruis: pijn is daar de kern van en zo worden we gloeiend brons temidden van de wolk van goddelijkheid.

26. Als voorbereiding op het Mystieke Huwelijk bepleit Vassula theodosis: 'Ons, wij'. Bewust verrichten wij alles samen met Jezus door Hem uit te nodigen om iedere menselijke bezigheid ín ons te doen, mét ons en dóór ons. Dit bewerkstelligt een niet aflatend gebed en afstand doen van zonde [voor zolang die innigheid aanhoudt]. We streven zondeloosheid na door altijd Jezus' aanwezigheid te zoeken – in onze omgeving van thuis, werk of vrije tijd, wat hier en nu velerlei lijden met zich mee zal brengen.

27. Vergoddelijking in het Mystieke Huwelijk is onmogelijk zonder de totale kennis van en diep berouw over alles wat zonde in ons is, zelfs als we ogenschijnlijk goed leven. De erkenning van verborgen zondigheid – op de diepere niveaus van de binding van onze wil met ongekende zonden – is alleen mogelijk dankzij de instorting van het Goddelijk Licht. Zelfs nu [in het gewone leven] is de openbaring van onze zonde dikwijls dankzij de ongemerkte aanwezigheid van de Heilige Geest die in ons schijnt: we kunnen alleen zien wat zuivering behoeft indien er licht op schijnt. Zulk een genade van de Heilige Geest voor onze [steeds hernieuwende] bekering is **tijdens dit leven** onontbeerlijk zoals de heiligenlevens aantonen. Omdat de beloofde theofanie **alle** zonden openbaart, kan de vergezellende pijn te erg zijn. We moeten ons hierop met geheiligde levens voorbereiden door de beoefening van theosis, van het 'ons, wij'.

28. St Clara van Assisi legde zichzelf een leven van strenge boete op en gaf in het "Testament" aan: *"De Allerhoogste verlichtte mijn hart om boete te doen."* Op haar sterfbed kon zij tot de zusters alleen nog maar spreken over de sublieme waarheden aangaande de Heilige Drieëenheid in haar ziel.

29. Na te zijn verlicht ondernam St Franciscus van Assisi een leven van armoede in de navolging van het Evangelie, maar ook hij had behoefte aan de Heilige Geest om de diepere waarheden over zichzelf bloot te leggen. *"Wie bent U en wat ben ik?",* bad hij. Toen Broeder Leo vroeg wat hij daarmee bedoelde, antwoordde Franciscus: *"Twee lichten werden aan mijn ziel getoond: het ene ging over mijn zelfkennis. (…) Ik aanschouwde de bittere diepten van mijn eigen slechtheid en ellende."* [154)]

30. Zuster Faustina noteert in haar dagboek: [155)] *"Vandaag schoot de blik van de Heer als een bliksem door mij heen. Onmiddelijk werd ik de kleinste vlekken op mijn ziel gewaar, en in de kennis van de diepte van mijn ellende viel ik op mijn knieën en smeekte de Heer om vergiffenis, en ik dompelde mij met groot vertrouwen onder in zijn Oneindige Genade."*

31. St Catharina van Genua *"ervoer zulk een plotselinge en overweldigende liefde voor God en onderging zulk een doordringende ervaring van berouw om haar zonden, dat zij er bijna onder bezweek. Ze zei in haar hart: 'Voor mij geen wereld meer! Geen zonde meer!' In afzondering bleef zij enkele dagen thuis*

154) Fioretti, derde Cons. Stigmata

155) No 852

terwijl zij door het volledig bewust zijn in beslag werd genomen van haar eigen armzaligheid en van Gods Genade.” 156)

32. Geertruida de Grote schreef:

«« Na de instorting van Uw lieftalligste licht zag ik veel dingen in mijn hart die Uw reinheid beledigden, en ik zag zelfs dat alles in mij in zo’n wanorde en verwarring verkeerde dat **U daar niet in kon verblijven**. (…) Toen ik het soort leven dat ik vroeger leidde overwoog, en dat ik sindsdien heb geleid, wist ik in waarheid dat dit een puur effect van uw genade was dat U mij heeft geschonken zonder enige verdienste mijnerzijds. Vanaf toen schonk U mij een betere kennis van Uzelf en wel zodanig dat de zoetheid van uw liefde mij ertoe bracht mijn fouten te corrigeren, en dat had een veel sterkere uitwerking dan de angst voor straf waarmee U mij met Uw terechte woede bedreigde. »»

Na deze genade nam Geertruida de Triniteit in haarzelf waar.157) Van Birgitta van Zweden lezen we: *“Toen haar echtgenoot stierf, onderging ze een diepgaande bekering die haar tot de bruid van Christus maakte.”* 158)

33. Alle heiligen, die de pinksterervaring kregen, waren trouw aan een afwijzing van zonde en aan de [heldhaftige] praktisering van deugd. Derhalve geraakten die snel tot [een sterk gelijkende vorm] van vergoddelijking. De [eerste] genade mag dan zijn toegekend maar ontwikkelt zich slechts met [een niet aflatende] oefening in geloof, hoop en liefde. De pinksterervaring ontstaat niet dankzij een ‘magische staf’ die de ziel onmiddelijk heiligt, maar schenkt die zeer intense zelfkennis en het diepe berouw waarmee de steile vlucht aanvangt [op weg naar een steeds grotere volmaaktheid] in het Mystieke Huwelijk. 159)

34. Wij beschikken over een rijke historische schat die kerkvaders en leraren van de Kerk ons in geschriften over de vergoddelijking en het Mystieke Huwelijk hebben nagelaten, van wie hier sommige de revue passeren. We beginnen met een vraag. Als iemand vergoddelijkt, is dat dan een bewuste ervaring? Ja. Dat

---

156) “Classics of Western Spirituality” - Catherina van Genoa.

157) “The Revelations” by St Gertrude (2:2-3).

158) “Classics of Western Spirituality” - Birgitta of Sweden (p. 2).

159) De schrijfster merkt op dat degenen die iedere week op water en brood vasten die snelle vooruitgang in het geestelijk leven boeken, maar waarom dat zo is zegt zij niet te weten. [Misschien dat door zulk vasten de menselijke geest zich aan de tirannie van het vlees leert onttrekken. In ieder geval is het zo dat alleen in een lichaam dat door ziekte en pijn is verminderd zoals bij Luisa Piccarreta, Marthe Robin, Lidwina van Schiedam en Anna Katherina Emmerick een blijvende zondeloosheid door Gods genade naderbij komt.]

is het verschil tussen het goddelijk leven dat ons bij de Doop wordt gegeven en die ons bij het Mystieke Huwelijk wordt gegeven. Père Augustin Poulain SJ schrijft in zijn omvangrijke werk "De Genaden van het Innerlijk Gebed": [160)]

> «« De Doop en de heiligmakende genade geven deze participatie reeds in de goddelijke natuur, maar het is op **onbewust niveau**. Niet zo in het Mystieke Huwelijk. We zijn ons dan **bewust** van de communicatie van het goddelijk leven. God is niet langer meer slechts het object van de bovennatuurlijke werkingen van geest en wil, zoals dat voorheen gold. Hij toont zich als **de gezamenlijke oorzaak van deze werkingen**. Hij is de **hulp** die in ons dat effect te produceert. Onze handelingen worden op een bepaalde manier goddelijk gemaakt [alhoewel we dat misschien niet als zodanig herkennen]. Ons faculteiten zijn de takken waarin we de circulatie van het goddelijk sap ervaren. We hebben God in ons, die zowel voor ons leeft als wij voor Hem. We leven in Hem, door Hem en door Hem. We leven in Hem, met Hem, en **door** Hem.
>
> Geen schepsel kan zich aan ons op deze manier manifesteren. In de Hemel zal het mechanisme van de genade zich in al zijn helderheid tonen; we zullen dus het 'huwelijk' van de twee werkingen ongesluierd waarnemen, het goddelijke en het menselijke, bovenal het eerste, dat wil zeggen onze 'vergoddelijking'. De vierde en hoogste graad van gebed is de anticipatie, de voorproef **min of meer** van deze proefondervindelijke kennis. In de lagere graden heeft de transformatie een aanvang genomen, maar wordt dan alleen gekend vanuit het geloof. »»

35. Alphonsus-Maria van Liguori zegt het als volgt: *"In het geestelijk huwelijk wordt de ziel in God gewijzigd, wordt **één** met Hem, te vergelijken met een glas water dat **één** wordt met de zee nadat het daarin is uitgestort."* [161)]

36. Theresia van Avila schreef in "Het Innerlijke Kasteel": [162)] *"Overigens zal dit gezelschap waar het in deelt het **veel meer kracht** geven dan ooit tevoren. Indien David zegt, 'Met de Heilige zult u heilig zijn', wil dat ongetwijfeld zeggen: door **eenwording** met de Almachtige, door de vereniging met de Geest, waardoor de ziel kracht krijgt – en dat weten we van de heiligen – om te lijden en te sterven…"*

37. Père Augustin Poulain SJ maakt een belangrijke opmerking: [163)]

---

160) "The Graces of Interior Prayer" (Des Grâces d'oraison) van Père Poulain SJ (19:13 - p. 288).
161) Poulain ibid (19:14)
162) Poulain ibid, "Zevende Huis" (2:13)

«« Ongeacht de opinie die we koesteren is tenminste waar dat het **lijkt** dat de ziel niet langer kan zondigen, als ze in extase ervaart dat het in Gods leven deelt. Dat neemt niet weg dat het tegelijk heel duidelijk bij zichzelf ziet dat het nog tot allerlei zonde in staat is. **Het ziet de afgrond waarin het kan vallen** alsook de machtige Hand die haar ondersteunt. »»

38. Poulain citeert Johannes van het Kruis in "De Bestijging van de Carmel" :

«« Door zich terug te trekkken (…) zal de ziel onmiddelijk verlicht en in God **getransformeerd** worden; want Hij deelt zijn eigen bovennatuurlijke **Wezen** mee en wel op zo'n wijze dat de ziel **God zelf lijkt te zijn** en Gods dingen lijkt te bezitten. Een dergelijke vereniging wordt gevormd wanneer God de ziel die hoogste genade schenkt waardoor Gods dingen en de ziel **één** worden dankzij de tranformatie waardoor ze elkaar wederzijds bezitten. De ziel lijkt eerder **God dan zichzelf te zijn**, en is inderdaad door participatie God, alhoewel het in werkelijkheid zijn eigen natuurlijke substantie, zoals voorheen, onafhankelijk van God in stand houdt, alhoewel in Hem getransformeerd, zoals het glas zijn eigen substantie in stand houdt dat verschilt van de zonnestrallen die er doorheen schijnen waardoor het licht wordt. »» [164)]

39. Wederom schrijft Johannes van het Kruis, nu in "Het Geestelijk Hooglied" :

«« Dit – het geestelijk huwelijk – is een onvergelijkbaar hogere graad dan dat van **echtgenoten** omdat het een volledige **transformatie** in de Geliefde is; ook omdat elkeen het volledig bezit van zichzelf aan de ander **overgeeft** in de volmaakte eenheid van liefde waarmee de ziel **goddelijk** wordt, en door participatie, God zelve, **inzoverre zulks in dit leven mogelijk is**. Ik geloof dat geen enkele ziel deze conditie ooit kan bereiken **zonder daar–toe door de genade in te worden bevestigd**, want beider geloof wordt bevestigd: dat van God wordt in de ziel bevestigd. »» [165)]

40. Pater Poulain citeert ook Johannes van het Kruis betreffende het God ademen van de ziel dankzij de inspiratie van Hemzelf die het innerlijke leven van de Triniteit uitstraalt. Het is in dit bestek een te lang citaat, maar de effecten kunnen hier wel worden geciteerd: [166)]

---

163) Poulain ibid (p. 291)

164) Poulain ibid (2:5)

165) "Het Geestelijk Hooglied" (Stanza XXII: regel 1)

«« Als wij erkennen dat God het zo'n grote gunst heeft bewezen door het met de Allerheiligste Triniteit te verenigen, waarbij het **dankzij participatie aan God gelijk wordt**, is het dan niet verbijsterend dat het **de faculteiten van zijn intellect** moet gebruiken om zijn **daden van kennis en liefde** te volbrengen, of, om het nauwkeuriger te stellen, dat het samen met de Heilige Triniteit **alles volbrengt** precies zoals de Heilige Triniteit het zelf zou doen? »»

41. De Eerbiedwaardige Anne Madeleine de Remuzat noteerde het volgende. Dat was zeven jaar voordat zij stierf en toen zij slechts 26 jaar oud was: [167]

«« Ik vond mijzelf plotseling in de aanwezigheid van de Drie aanbiddelijke Personen van de Triniteit. (…) Ik begreep dat onze Heer mij een oneindig betere kennis van zijn Vader en zichzelf wilde geven, dat alles wat ik tot dan toe wist overschreed. (…) Hoe bewonderenswaardig waren de geheimen die ik in en door zijn aanbiddelijke boezem te weten mocht komen! (…) Mijn God, U heeft besloten **mijn ziel te vergoddelijken** door het bij wijze van spreken **in Uzelf te veranderen**, nadat U eerst zijn individuele vorm had vernietigd. »»

42. In "Leven van Moeder Veronica van het Heilig Hart van Jezus", oprichtster van de "Slachtoffer-Zusters van het Heilig Hart", schrijft de Canadese Père Prévost: *"De volmaakste vorm van haar vereniging was een soort van co-penetratie van haar hele zelf met de Godheid, zodat zij God zelf in haar voelde denken, spreken en handelen om de oorzaak van al haar bewegingen te worden."* [168]

43. We kunnen duidelijk zien dat **theosis ons op het Mystieke Huwelijk voorbereidt**. Theosis betekent dat we Jezus bewust vragen om iedere handeling in en door ons te verrichten, en zeggen dus nooit: "Ik ga winkelen", "Ik ga je naar huis rijden", "Ik ga nu eten koken", zonder in onszelf te zeggen: "Jezus wij zullen gaan… zullen rijden… zullen koken…" De werking daarvan hebben we reeds eerder besproken.

44. In ons tijdsbestek heeft de Zalige Zuster Dina Bélanger, die in 1929 op haar 33e stierf, ondervonden wat zij de goddelijke vervanging van haar wezen door Jezus noemde. Zij legt uit dat het was alsof alleen Jezus te allen tijde in haar

---

166) "Het Geestelijk Hooglied" (Stanza XXXIX: regel 1)

167) Poulain ibid (p. 296)

168) Poulain ibid (p. 298); Deze titel bestaat niet onder de 100 titels van Prévots congregatie.

dacht, handelde en sprak. Zij was zich bovendien bewust dat een deel van haarzelf in de Hemel was waar het middels gebed in alle goederen en genaden deelde van de Allerheiligste Drieëenheid ten behoeve van hun uitdeling. Haar hele leven geeft in detail de betekenis van het Mystieke Huwelijk weer en de vergoddelijking die samenging met een steeds inniger vereniging in de Drieeenheid, die voortdurend nieuwe wonderen bewerkte van hoogste spiritualiteit. Zoals met al diegenen die op de weg van vergoddelijking zijn hongerde zij ernaar om haar liefde en trouw in en met God in stand te houden en te vermeerderen. Zij deed dit door de Heilige Eucharistie. Zij schrijft in haar autobiografie:

> «« Mijn lichaam blijft op deze akelige verre aarde leven die ik niet langer bewoon; het blijft door de actie en wil van Jezus functioneren. Mijn ziel, verstild en verteerd, is in beslag genomen door de Eeuwige, in de Hemel. (…) Door onze Heer, die zich in de plaats stelt nadat mijn wezen in Hem is vernietigd, heb ik de rijkdommen van de Oneindige te mijner beschikking. Niet alleen voor mij persoonlijk, maar uit naam van alle verantwoordelijke schepsels moet ik liefde voor Liefde geven en de oneindige Liefde aanbieden in ruil voor de eeuwige Liefde van de goddelijke Drieëenheid. (…) De Heilige Communie is voor een ziel die door Jezus is opgenomen de uitstorting van het Oneindige in het eindige.[169)] Het is de voldoening van de souvereine Volmaaktheid in hoogste Schoonheid, het is de gave van de Eeuwige aan het Ongeschapene; het is de omhelzing van God de Vader en zijn Woord, voortkomend vanuit de Geest der Liefde, een opwelling van Liefde die onder de drie aanbiddelijke Personen plaatsvind, een uitbarsting van tederheid vanuit het Hart van de ondeelbare Eenheid. (…) Indien we de kloof kenden tussen begrip in het licht van de eeuwigheid en begrip in het tijdelijke duister! Indien zielen wisten welke Schat voor hen ter beschikking staat in de goddelijke Eucharistie, zouden de tabernakels beschermd moeten worden door onneembare hekken; want onder de invloed van een heilige alles verterende honger, zouden ze erop uit trekken om het Manna van de serafijnen te bemachtigen; de kerken zouden dag en nacht door aanbidders bestormd worden vanuit een liefde voor de illustere Gevangene. »» [170)]

45. De autobiografie van Dina Bélanger bevat verslagen van het Goddelijk Licht dat de diepten van haar zondigheid openbaarde met zeer gedetailleerde be-

169) Volgens de originele Franse tekst moet het zijn: “het Oneindige in het eindige” en niet “het Oneindige in het Oneindige”, zoals Zuster Anne Woods het had vertaald.

170) “Autobiography of Dina Bélanger” (pp. 230-231).

schrijvingen van de Goddelijke Substitutie door Jezus en van haar innerlijke visioenen van het verblijf in de Allerheiligste Drieëenheid. Zij kan als een der voorlopers worden beschouwd die de leer over het Mystieke Huwelijk en vergoddelijking illustreert dat aan deze hele thans levende generatie wordt aangeboden. Het zal door Gods directe interventie zijn in een persoonlijke theofanie aan ieder en elk individu afzonderlijk. De mogelijkheid van de liturgie in eigen taal en een grotere toegankelijkheid van het Woord van God in het Westen na Vaticanum II, hielp mensen inzien dat iedereen in de Kerk tot persoonlijke heiligheid is geroepen. We werden op *"dit Tijdperk van nieuwe en goddelijke heiligheid"* voorbereid, zoals Paus Johannes Paulus de Grote het uitdrukte. [171)]

46. Wanneer God profeten instrueert om zijn hartsverlangens mee te delen, zendt Hij ook voorlopers of voorbeelden van zijn boodschap: niets komt zomaar uit het niets of was nooit eerder geweten. Vassula Ryden onderwijst geen nieuwe boodschap aangaande berouw/vergoddelijking en het Mystieke Huwelijk. De triomferende Kerk is als een bruid en huwelijkspartner onbevlekt, vergoddelijkt: deze bewering kan worden gestaafd met een verwijzing naar eeuwenoude onderwijzingen van de kerkvaders, leraren en heiligen van de Kerk. Deze onderwijzingen blijken vanuit de Heilige Schrift zelf open te bloeien en te worden onderbouwd. Zoals we zien is het daar al die tijd geweest, maar ondanks tweeduizend jaar Christendom **is de visie nooit eerder door de Kerk gearticuleerd dat alle gedoopten zonder uitzondering [de kans wordt geboden] om aan de volheid van heiligheid deel te nemen**. Op het moment dat de afvalligheid van het naturalisme en rationalisme een onwrikbare greep op de Kerk lijkt te hebben gekregen, als in die Kerk een pseudokerk van geestelijke kadavers is opgestaan, opent God de deur van de graftombe van onze wereld [en roept luide: "Lázarus!"]. De Heilige Geest gaat de Kerk laten herrijzen in berouw en heiligheid. Dit zal in een tijdsgewricht zijn dat alles verloren lijkt want zo werkt God nu eenmaal, zoals de Heilige Schrift leert, opdat we geloven mogen en danken.

Kom Heilige Geest, kom door middel van de machtige voorspraak

van het Onbevlekte Hart van Maria, uw welbeminde Bruid.

De Geest en de Bruid zeggen: 'Kom'!

AMEN …kom Heer Jezus !

------

171) "L'Osservatore Romano" (9:7:97).

BIBLIOGRAFIE

• "Autobiography of Dina Bélanger" - publ. Les Religieuses de Jésus-Maria, 2049 Chemin Saint-Louis, Sillery, Quebec, Canada. GIT 1P2. ISBN 2-980 4106-3-2

• "Purgation and Purgatory - the Spiritual Dialogue" van Catherine of Genoa, (The Classics of Western Spirituality) – SPCK, Holy Trinity Church, Marylebone Road, London, NW1 4DU. ISBN 0281 03709 4

• "The Life of Saint Birgitta of Sweden, Patroness of Europe" (Niet in de handel verkrijgbaar en uitsluitend tot privégebruik beperkt, vanuit schenking ontvangen.)

• "Birgitta of Sweden - Life and selected revelations", (The Classics of Western Spirituality) ISBN 0 - 8091 - 3139-0

• "Divine Mercy in my Soul - The diary of Sister Faustina Kowalska" - Divine Mercy Publications, P.O. Box 2005, Dublin 13, Ireland. ISBN 1 87227 00 8

• "The Life and Revelations of St Gertrude (Virgin and Abbess of the Order of St. Benedict)". Ondertiteld: "A Powerful Work from the Middle Ages on Union with Christ" - Christian Classics, Inc., P.O. Box 30, Westminster, Maryland 21157, USA, ISBN 0-87061-079-1.

• "The Graces of Interior Prayer (Des Grâces d'Oraison): A Treatise on Mystical Theology" van Pater Augustin Poulain SJ, vertaald vanuit de 6e editie – Kegan Paul, Trench, Trubner & Co. Ltd, Dryden House, Gerrard Street West (in 1910 uitgegeven).

• In dit opzicht wordt de bestudering en overdenking van het leven van de Heilige Veronica Giuliani (1660-1727) aanbevolen, wiens leven het ultieme voorbeeld is van het Mystieke Huwelijk.

Wie was Vassula Rydén?

Vassula Ryden had de Griekse nationaliteit, is in Egypte geboren en behoort tot de Grieks-Orthodoxe kerk. Het werk van haar echtgenoot bracht met zich mee dat zij het grootste deel van haar bestaan in derde-wereld-landen verbleef. Zij was niet praktiserend gelovig. Zij was bezig met alledaagse dingen, werkte als schilderes en speelde tennis op het niveau van nationale competities.

In 1985, woonachtig in Bangladesh, kreeg Vassula haar eerste visioen. Dat was van haar engelbewaarder Daniël. Later, na een zuivering en geestelijke groei, werd zij door God geroepen om Hem te dienen door het overbrengen van zijn goddelijke woorden aan alle mensen. Vassula ontving deze inspiraties in de vorm van locuties en door innerlijke visioenen. God heeft haar gevraagd deze profetische boodschappen "Het Ware Leven in God" te noemen. Het Ware Leven in God is een oproep aan allen voor meer berouw, verzoening, vrede, liefde en is vooral een oproep tot eenheid van de Kerk in eerbiedig respect voor de Heilige Misviering.

Sinds 1988 werd Vassula uitgenodigd voor spreekbeurten en dat in meer dan 85 landen. Anno 2017 had zij reeds meer dan 1500 voordrachten gegeven. Vassula ontving geen honoraria en had geen materieel voordeel bij wat zij deed. De Heer vertelde haar: *"Ik heb jou om niet gegeven, geef jij het dus ook om niet."*

APPENDIX 22

Is Crematie wel Christelijk?

Een veelgestelde vraag betreffende begrafenisrituelen die vandaag wordt gesteld is of het voor Christenen gewettigd is om gecremeerd in plaats van begraven te worden, in het bijzonder wanneer die eerste praktijk goedkoper is. Maar we zullen de vraag eerst omkeren: “Is crematie, letterlijk lijkverbranding, niet een groot gebrek aan eerbetoon tegenover God voor wat betreft de verheven functie van het lichaam dat eens als tempel voor de Heilige Geest diende?” Heeft Blaise Pascal niet geschreven: *“Wij moeten het lichamelijk overschot niet als een weerzinwekkend kadaver zien, zoals de bedrieglijke schijn ons dit voorschotelt, maar als een onaantastbare en eeuwige tempel van de H. Geest.”* (brief aan zijn zuster Gilberte na het overlijden van hun vader). De hypostatische eenheid van lichaam en ziel – in Christus verzoend en verheerlijkt geworden – is bedoeld om in beide aspecten tot hemelse glorie te komen; de mens moet daarmee de gehele schepping tot God terugbrengen. Het lichaam is een ‘plaats’ en zoals alle plaatsen verwijst dit naar gebeurtenissen uit het verleden. Het is geen zaak van verering ‘van’ maar een verwijzing ‘door’ het lichaam. Wij moeten het stoffelijk overschot daarom de kans geven om door het natuurlijke ontbindingsproces tot as te keren. Tevens stelt dit God in staat om goedgunstig te beschikken dat een lichaam in pracht wordt bewaard als getuigenis van het heilige leven dat het eens schraagde. In een Nederlands informatieblad stond de volgende beschrijving in een vergelijking tussen het bacteriologische ontbindingsproces en de crematiepraktijk:

> «« Het is afstotend, in zekere zin wreed en afschuwelijk, om enkele uren na de dood vernielend de hand te slaan aan het stoffelijk overschot van degeen die ons dierbaar was. De gedachte aan de stuiptrekkingen van het lijk in de vuuroven, het sissend verbranden van spieren en ingewanden, het openbarsten van het hoofd en andere lichaamsdelen (…) gaat veel meer tegen het gevoel in dan de verbeelding van het natuurlijke verloop der dingen. »»

Voorheen werd crematie door de Rooms-Katholieke kerk verboden tenzij daartoe een publieke noodzaak bestond. In geen enkele periode in de kerkgeschiedenis werd de praktijk van crematie ooit aangenomen of werd er de voorkeur aan gegeven in de Katholieke Kerk. Vanaf het begin was het begraven van de doden een onschendbare praktijk in de Kerk, en ze streed voortdurend tegen crematie, een heidens gebruik dat vaak vergezeld ging met riten die incompatibel zijn met de Christelijke religie. Onder Bonifatius VIII werd eenieder die crematie in de praktijk bracht geëxcommuniceerd en men weigerde de overblijfselen van het lichaam een kerkelijke begrafenis te geven. Met de advent van de Franse Revolutie in 1789 werd een poging ondernomen op 11 nov. 1796 om crematie te introduceren, maar zonder succes. Het was enkel als gevolg van de druk en invloed door de vrijmetselaarsbende dat in het laatste kwart van de 19e

eeuw het idee van crematie een serieus onderwerp van discussie werd en dat sommige Westerse landen daartoe toestemming gaven.

Op 19 mei 1886 vaardigde de Heilige Stoel een decreet uit: de Kerk verbood het lidmaatschap van crematieverenigingen die grotendeels van Maçonnieke origine en geest waren, en het werd verboden om crematie aan te vragen van het eigen lichaam of van dat van iemand anders. Op 15 december 1886 bevestigde Paus Leo XIII dat Katholieken die hun lichamen voor crematie aanboden beroofd waren van een gepaste kerkelijke begrafenis. Enkel in geval van een epidemie waarbij de publieke gezondheid gevaar liep werd crematie toegestaan. De nieuwe Canonieke Wet uit 1983 (1176.3) heeft hier een sterke versoepeling in aangebracht, en stelt dat crematie niet verboden is, mits niet in tegenspraak met de Christelijke leer. De opzettelijke vertering door vuur, noodzaak daargelaten, herinnert God aan de afschuwelijke initiatieriten. (Mal. 3:6) Er moeten dus goede gronden zijn om voor deze praktijk te kiezen. Helaas is de redactie van regel 1176.3 voor veel gelovigen aanleiding geweest om daar lichtzinnig mee om te springen, terwijl de aanhef over het hoofd wordt gezien: *"De instandhouding van de vrome praktijk van het begraven van de lichamen der overledenen wordt door de Kerk sterk aanbevolen."* Het ware wenselijk indien deze regel anders was geformuleerd, meer in de trant van: "toch is verbranding / gedeeltelijke crematie bij uitzondering toegestaan, mits niet in tegenspraak met de Christelijke leer en mits daartoe een aanwijsbare noodzaak bestaat, waarbij instandhouding van het beendergestel dient te worden nagestreefd, waarop een traditionele begrafenis volgt."

Schroom om tot verbranding of crematie over te gaan past bij een Schriftuurlijke benadering. Zo staat in het Boek Leviticus dat iemand die bloedschande had begaan ter dood moest worden gebracht en verbrand, waarop vanzelfsprekend géén begrafenis volgde. (Lev. 20:14) In 1 Koningen 13:2 is cremeren een straf. In het oudtestamentische Israël is wel eens sprake van verbranding zoals bij Achan en zijn familie (Jos. 7:25), maar dan bleven de botten gespaard, terwijl bij crematie (onder een veel hogere temperatuur) ook de botten tot as vergaan en wat ervan rest (zeer broos materiaal) wordt in een mixer vergruizeld. In Numeri 24:8 wordt de vergruizing van mensenbotten als iets heel ergs beschouwd, net als in Micha 3:1-4. Door crematie tot as reduceren komt op hetzelfde neer. Maar zelfs verbranding werd vermeden. Sauls verbranding vormt een uitzondering en had te maken met de vreselijke verminkingen die zijn lichaam had ondergaan. Hij werd weliswaar verbrand, maar zijn botten werden ceremonieel begraven. (1 Sam. 31:11-13)

Gelovigen laten zich begraven in de hoop der verrijzenis, de opstanding der doden. De nabestaanden worden in die hoop gesterkt door de plechtige ceremonie van een teraardebestelling. Zie ook het uiterst belangrijke hoofdstuk van 1 Korintiërs 15.

Volgens het profetisch getuigenis van de Amerikaan Ken Peters (Youtube: "I saw the tribulation") zal direct na de opstanding der doden de Antichrist op het toneel verschijnen. Het zal met groot geweld een letterlijk opstaan uit het graf zijn die gaten in de grond slaat. Natuurlijk, eerst aan het eind het regime van de Antichrist zal de opname der levenden zijn. Het is logisch dat de gecremeerden niet participeren aan die opstanding. Natuurlijk, God kan ook de as laten herrijzen. Maar God laat niet met zich sollen. Indien iemand door bijvoorbeeld een bosbrand onbedoeld tot as is gereduceerd, zou die persoon toch kunnen meedoen aan de opname, maar indien iemand de vermetel-

heid had zich te laten cremeren, dan zal God daar toch niet welwillend over beschikken?! De volgende verzen slaan hier op:

> «« Wij die leven en achterblijven tot aan de komst van de Heer, zullen de ontslapenen zeer zeker niet vóór gaan. Want op een teken, op het geroep van de aartsengel en de bazuinstoot van God, zal de Heer zelf uit de hemel neerdalen. Allereerst zullen zij verrijzen die in Christus stierven. Pas dan zullen wij, die leven en achterblijven, tezamen met hen worden weggevoerd op de wolken de Heer in de lucht tegemoet. »» (1 Thes. 4:15-17)

De opname houdt verband met Gods oordeel via cataclysmische gebeurtenissen en is een Bijbels thema. Het volk van Israël werd opgenomen uit de diepten van de Rode Zee tot op de overkant. Noach en de zijnen op het water, Lot en de zijnen op de berg, en de twee komende opnamen zullen op de wolken zijn. Zelfs Elia's verblijf bij de weduwe van Sarepta zouden we een opname kunnen noemen. (1 Kon. 17-18) Enoch en Elia werden op het eind van hun aardse leven opgenomen en wachten sindsdien op een onbekende plaats om terug te keren om de Antichrist een lesje te leren. Tenslotte zullen ook zij een menselijke dood sterven, maar niet voorgoed, want zegt Openbaring 11:11-12:

> «« Maar na drie en een halve dag voer in hen een levensgeest uit God, en ze gingen rechtop staan. Grote schrik viel neer op allen die hen zagen. En ze hoorden een machtige stem uit de hemel, die tot hen riep: *"Stijgt op hierheen!"* Toen stegen ze in een wolk ten hemel op. »»

Het vuur roept minder verheffende gedachten op. Staat niet geschreven dat de onrechtvaardigen in de vuuroven zullen worden geworpen alwaar geween is en tandengeknars? (Mt. 13:41-42) Verbranden getuigt van minder respect voor het stoffelijk overschot dan het te begraven, anders hadden de nazi's de Joodse lijken nooit in de vuurovens geworpen. De nazi's zullen geconfronteerd worden met dezelfde straf die Moab kreeg toebedeeld voor hun vermetelheid om het gebeente van de koning van Edom tot as te reduceren. (Amos 2:1-3) En is het niet door het as van mensenbeenderen dat de vrome Koning Josia de heidense altaren verontreinigde en onbruikbaar maakte? (2 Kon. 23:16, 20) Hoe bestaat het dat men in de Christelijke praktijk ertoe is gekomen om crematie als een neutrale of zelfs Gode welgevallige daad te zien?

Nog een korte anekdote. Een aantal jaar geleden pleegde een oud koppel uit Friesland zelfmoord. Ze wilden in geen enkel geval behoeftig worden en daarom wilden ze sterven. De vrouw zei: *"Het wordt tijd voor de oven."* Woorden met een wrange bijsmaak. Ze gaven eerst nog een feestje, dan mengden ze wat pillen in een yoghurtje en aten dat in het bijzijn van hun familieleden op. Ze zwaaiden nog een keer en even later waren ze dood. Daarop werden ze ter crematie in de oven gestopt…¶

⁂

¶ Het Laatste Nieuws 4 febr. 2014: "Fries bejaard stel stapt dansend uit het leven".

APPENDIX 23

Wat nu ten aanzien van Reïncarnatie?

Het belangrijkste idee achter de reïncarnatietheorie is dat de mens via de herhaling van leven steeds hogerop kan klimmen op zijn tocht naar volmaaktheid. Hebreën 9:27 zegt evenwel: *"Het is voor mensen beschikt eenmaal te sterven en daarna het oordeel."* De term 'mensen' zou de mogelijkheid vrijlaten dat voor een aantal, die van de voor-schepping, die dus geen 'mensen' zijn in de verheven betekenis van het woord, dat dit voor hen niet hun eerste entree is in het bovenaardse. Dat ontkent echter een van de hoofdzaken van het geloof, verwoord in Handelingen 4:10, 12: *"De redding is bij geen ander dan Jezus Christus de Nazoreeër."* Omdat er geen andere weg naar verlossing is, moet daaruit worden geconcludeerd dat de mens niet enkel van nature altijd ten kwade is geneigd (Gal. 5:19-21), maar ook moreel. (Een moreel oordeel houdt verband met het geweten alsmede de intentie van de daad.) Daarom staat geschreven: *"Toon berouw over uw verfoeilijk gedrag en smeek de Heer of Hij uw slechte gedachten wil vergeven."* (Hand. 8:22) Het is slechts in dit bestaan, door de heiligmakende genade die God aan niemand onthoudt, dat iemand tot een moreel 'goed' oordeel kan komen, indien hij zich door deze genade laat bewegen. Augustinus zei dat *"mensen absoluut niets goeds doen zonder genade, of het nu door gedachte, wil, liefde of daad is".* (Cor-rept. et Grat. 2) Zie ook Thomas van Aquino: "Verhandeling over de Genade" (Prima Secundae Quest. 109-114), die tussen de natuurlijke genade onderscheidt die de mens krijgt en de genade die aan de natuur wordt toegevoegd, wat 'het licht der glorie' heet. Dit laatste is nodig om dingen van een hogere orde te doen die zowel prijzenswaardig als instrinsiek goed zijn. Zo komt het dat de toestand van een ziel in de Hel onher-roepelijk is, aangezien zij van Gods heiligmakende genade is verstoken.

De Schrift identificeert verschillende ingrediënten op het pad naar redding: redding uit barmhartigheid en genade (Tit. 3:5-7); het gerechtvaardigd en gered zijn door het geloof in Jezus Christus en door de doop (Marc. 16:16, Rom. 5:1, 1 Pet. 3:21); de gave van de Heilige Geest (Hand. 11:15), verlossing door Christus' bloed (1 Pet. 1:18-19); rechtvaardiging door werken (Jac. 2:24). De kern in ons argument is dat de menselijke conditie totaal verdorven is naar het gezegde van Jakobus 4:14: *"Wat is het leven van een mens? Een walm die even verschijnt en dan weer verdwijnt."* Zie ook Psalm 14:1-4, 53:4, Lukas 18:19 en Romeinen 3:10.

Zaak is dat ieder mens een keuze moet maken of hij Christus wil toebehoren of Satan. De initiatiefnemer van deze keuze is niet God. De wereld is een plaats van verlei-dingen, vanuit onszelf en vanuit de omgevingsfactoren, maar de uiteindelijke keus is aan ons. Men bereikt de Hel via zelfverdoemenis, een eeuwig van God wegvluchten. Ten slotte zal, als de schepping eenmaal gereinigd is in het herstel van alle dingen, niemand meer verkeerd kiezen want dan zal elk schepsel in God herboren zijn. De vraag die kan worden gesteld is in hoeverre dit de afschaffing inhoudt van de vrije wil, een vraag die niet zomaar beantwoord kan worden.

"Het herstel allr dingen" (apokatastasis panton ofwel restitutionis omnium quae locu-tus est), waarvan sprake is in Handelingen 3:21, deed Origenes hoop putten voor een eindigheid aan de eeuwige verdoemenis, naar menselijke begrippen oneindig ver weg

maar toch eindig, een opvatting die door Augustinus en later de Tweede Synode van Constantinopel van 543 veroordeeld is geworden (een lokaal gebeuren). Het werd nadien bevestigd tijdens het Vijfde Algemeen Concilie in 553, dat in feite het laatste stadium was van een hevig conflict dat door Keizer Justinianus tien jaar eerder in gang was gezet. Dat de oorspronkelijke tekst van het concilie verloren is geraakt, mag geen reden zijn om de traditie in twijfel te trekken.

Opmerkelijk is dat de Bijbel weinig over reïncarnatie zegt. Jesaja 26:19 (Septuagint) zegt duidelijk: *"Zij zullen in de graven herrijzen"* en Prediker 12:7: *"Het stof zal terugkeren tot de aarde van waaruit het kwam, en de geest zal terugkeren tot God die de gever is."* Dit pleit tegen reïncarnatie. Hoe zouden de Sadduceeën uit Jezus' tijd deze verzen hebben uitgelegd? Zij behoorden tot een sekte die niet in de verrijzenis van de ziel geloofden. Jezus had in zijn dispuut met hen deze verzen kunnen aanhalen. In plaats daarvan was zijn bijzondere antwoord (Luk. 20:37): *"Zelfs Mozes geeft in het verhaal van de brandende braambos aan dat de doden opstaan, toen hij de Here, de God van Abraham, de God van Izaäk, de God van Jacob aanriep. Want hij is geen God van de doden maar van de levenden, want allen leven voor Hem."*

Voorts zij opgemerkt dat een 'déjà vu' van een vorig leven geen bewijs is voor reïncarnatie, omdat dit in de aard ligt van transpersoonlijke herinneringen, die overigens ook onder de levenden bestaan. Transpersoonlijk betekent dat ik toegang heb tot het geheugen of de reële ervaring van een ander. De Australische Aboriginals schijnen daar goed in te zijn. De meest plausibele verklaring voor dit fenomeen is dat er helemaal geen geheugen in het spel is, maar dat het voortkomt uit demonische inspiratie.

Bijbelse uitdrukkingen zoals in Maleachi 4:5: *"Ik ga u de profeet Elia sturen",* met wie Johannes de Doper wordt geïdentificeerd (cf. Mt. 11:14), wijzen niet op de reïncarnatieleer. De identificatie betekent hier dat Johannes de Doper in het beeld en de kracht van Elia handelde. Elia zal best terugkeren, doch niet in gereïncarneerde vorm, maar in zijn eigen lichaam (hij is nooit gestorven), samen met Henoch (ook die is nooit gestorven). Zij worden voorgeschoteld als de twee getuigen in het Boek Openbaring. Pas na volbrachte taak zullen ook zij sterven. (Op. 11:3-8)

Opnieuw haal ik de Nishmat Hayyim aan (Over de aard van de ziel) van Manasseh ben Israel, waaruit blijkt dat de reïncarnatieleer een hardnekkige dwaling is, vooral dáár waar men niets van Jezus' verlossingswerk wil weten. Het geheim van Jezus' heilswerk was niet vooraf bekend en verklaart dat reïncarnatie destijds een belangrijke rol speelde in de rabbijnse discussie over het hiernamaals:

> «« Het geloof in of de leer van de transmigratie [zielsverhuizing] is een belangrijk en onfeilbaar leerstuk dat unaniem is aanvaard door onze hele Joodse gemeenschap, zodat er niemand gevonden kan worden die dit zou durven ontkennen (...) Inderdaad is er een groot aantal wijze mannen in Israel die deze leer sterk aanhangen en het tot leerstuk hebben gemaakt. Het is dus een elementair onderdeel van onze godsdienst. Wij voelen ons daarom verplicht deze leer met enthousiasme te gehoorzamen en te aanvaarden (...) want de waarheid daarvan wordt door de Zohar, en alle boeken van de kabbalisten, als onbetwistbaar aangeduid. »»

APPENDIX 24

Ziekenhuis dumpt Dode Baby bij Afval

In het Nederlandse dagblad De Telegraaf van 16 juli 1997 stond integraal de volgende tekst onder de kop “Ziekenhuis dumpte dode baby bij afval” van de hand van de journalist René Steenhorst. Binnen een week na publicatie van dit artikel heeft de golf van reacties in de landelijke pers de Inspectie voor de Volksgezondheid ertoe genoopt een officieel onderzoek in te stellen naar de manier waarop ziekenhuizen en pathologische laboratoria in Nederland omgaan met de stoffelijke resten van levenloos geboren foetussen en baby’s.

Deze discussie is illustratief is voor het gebrek aan respect voor het leven in onze maatschappij, maar ook ten aanzien van de door de overheid gesanctioneerde houding tegenover het zich ontluikende menselijk leven, dat van een droeve mentaliteit getuigt. De hemeltergende abortuswetgeving ligt in het verlengde daarvan. De hiernavolgende ontwikkelingen hebben aangetoond dat de gelaakte handelswijze geen op zichzelf staand geval is, wat niet hoeft te verbazen. Het één past immers bij het andere.

> «« Artsen van het Zeeuwse Oosterschelde Ziekenhuis te Goes blijken in juli 1993 de stoffelijke resten van een doodgeboren baby bij het ziekenhuisafval te hebben gedumpt. In plaats van een crematie, zoals de ouders was beloofd, blijkt het kindje bij de Afvalverwerking Rijnmond te zijn vernietigd.
>
> Annelies en Ruud Stornebrink uit Bergen op Zoom, de ouders van baby Ilona, kwamen kortgeleden tot deze afschuwelijke ontdekking. Dit nadat de moeder alsnog navraag bij het ziekenhuis had gedaan waar de as van haar kindje exact was verstrooid of begraven.
>
> *“Meteen na de geboorte heb ik Ilona mogen vasthouden om afscheid te nemen”,* vertelt de verdrietige Annelies Stornebrink (34), groepsleidster in de zwakzinnigenzorg. *“Het was al een compleet kindje: met tien vingertjes, tien teentjes, oogjes, een neusje en een mondje. Ik heb zelfs een foto van haar en zie haar wel degelijk als mijn kind. Ze was te mooi om zomaar als vuil te worden weggegooid. We zijn hier allebei kapot van.”*
>
> Formeel valt het ziekenhuis niets te verwijten. Dat erkent ook de Bredase medisch advocaat mr. P.A.M.M. Dingemans, die door de ouders in de arm is genomen. Want in de Wet op de Lijkbezorging staat aangegeven dat een overleden foetus of baby moet worden begraven of gecremeerd als de zwangerschap 24 weken of langer heeft geduurd, of [indien de duur van de zwangerschap onbekend is] het kind tenminste 500 gram weegt.
>
> Ilona Stornebrink stierf echter na 19 weken en wordt derhalve door de wet beschouwd als een medisch opgewekte ‘abortus’. Het tellen van 19 weken komt overeen met 120 dagen na conceptie, waar wij ons vooral mee bezighouden.
>
> Desondanks noemt mr. Dingemans de handelswijze van het ziekenhuis wansmakelijk. *“Ik zal het ziekenhuis hier beslist op aanspreken. Dit had natuurlijk nooit mogen gebeuren. Zeker niet na de toezegging dat het kindje zou worden gecremeerd.”*
>
> De behoefte te weten waar de as van Ilona uiteindelijk was verstrooid, ontstond toen het echtpaar Stornebrink hun twee andere dochters – Elouise van

negen jaar en Jamie van twee – zagen opgroeien. Moeder Annelies: *"Steeds was er die vergelijking met: zó had Ilona ook kunnen zijn. Ons verdriet werd steeds groter, evenals de behoefte aan een plekje waar iets van haar restte. Daarom heb ik uiteindelijk het ziekenhuis benaderd. Ik ben nog nooit zo geschokt geweest. Er werd gedaan alsof ik had moeten weten wat er doorgaans met doodgeboren foetussen gebeurt…"*

Advocaat Dingemans: *"Ik beschouw deze onverkwikkelijke affaire, waarvoor ik de aandacht van de politiek zal vragen, als een typisch geval van bedrijfsblindheid: het 'materiaal' is bij sectie bekeken en wordt vervolgens gedumpt. Deze mechanische houding ten opzichte van menselijke weefsels vind ik een ziekenhuis onwaardig."*

De klachtenfunctionaris van het Oosterschelde Ziekenhuis, mevrouw A. Liem-Buirma, zegt het verdriet van het ouderpaar goed te kunnen begrijpen. *"Dat ons handelen binnen de wet zou vallen zie ik niet als een pleister op de wonde. Integendeel, dit had gewoon niet mogen gebeuren. (...) Wij zullen contact opnemen met de ouders, maar ook met het pathologisch laboratorium voor geheel Zeeland, waar mogelijk iets is misgegaan. De afgelopen jaren hebben wij juist een beleid ontwikkeld om dit soort verdrietige gebeurtenissen tegen te gaan. Met de begrafenisondernemers is afgesproken dat zelfs een rouwplechtigheid voor een vruchtje van enkele weken mogelijk moet zijn."* »»